

Tijdschrift

van de

Nationale Bank van België

LXVe Jaargang

Deel II N^{rs} 2-3 - Augustus-September 1990

Versijnt maandelijks

INHOUD :

- 5 De « Studienota's » van de Nationale Bank.
- 7 De betalingsbalans op transactiebasis van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in 1988.
- 53 Vernieuwing van de synthetische conjunctuurcurve.
- 65 Recente economische en financiële ontwikkelingen in België.
- 103 Synthetische curve van de voornaamste gegevens van de maandelijkse conjunctuurtest van de Nationale Bank. Resultaten van de maanden juni en juli 1990.
- 1 Statistieken.
- 171 Economische wetgeving.
- 193 Lijst van de verschenen « Studienota's ».
- 195 Literatuur in verband met de economische en financiële aangelegenheden die van belang zijn voor België.

De getekende artikels geven de opvattingen weer van de schrijver en zijn niet bindend voor de Bank.

De opvattingen uitgedrukt in de niet-getekende artikels dragen de goedkeuring weg van het Directiecomité van de Bank.

Overneming van uittreksels uit het *Tijdschrift* is toegestaan, op voorwaarde dat de bron wordt vermeld.

DE STUDIENOTA'S VAN DE NATIONALE BANK

Niet al het analyse- en onderzoekswerk dat op de Nationale Bank wordt verricht, wordt in het maandelijks Tijdschrift of in de Jaarverslagen gepubliceerd. Een gedeelte ervan is nochtans vatbaar voor voldoende algemene interesse om door een vrij ruim publiek te worden gelezen. Daarom verspreidt de Bank deze studies onder de naam « Studienota's ». Het Tijdschrift bevat een zeer beknopte samenvatting van elk van deze nota's. Hierna volgt het resumé van de zevende, tot op heden verschenen bijdrage.

In deze meestal collectieve nota's staan in alfabetische volgorde enkel de namen van de belangrijkste auteurs vermeld. De opvattingen die erin naar voren worden gebracht, zijn niet noodzakelijk die van de Bank.

De « Studienota's » maken het ook mogelijk sommige gegevens die de Bank niet in het kader van haar activiteiten als centrale bank opmaakt, maar waarvoor ze als verspreidingscentrum fungeert, van commentaar te voorzien en zo hun nut te vergroten.

In de « Studienota's » kunnen ten slotte ook studies worden opgenomen die personeelsleden van de Bank op persoonlijke titel hebben ondernomen.

Om een exemplaar te verkrijgen of om zich te laten inschrijven op de lijst van geadresseerden, richt men zich tot de Dienst Documentatie van de Nationale Bank van België (de Berlaimontlaan 5, 1000 Brussel). Belangstellenden dienen aan te duiden of ze de Nederlandse of de Franse versie wensen.

In ieder Tijdschrift wordt een lijst van de verschenen « Studienota's » gepubliceerd.

Studienota nr. 7 :

MARKTAANDELEN VAN DE PRODUCENTEN VAN DE BLEU OP DE BINNEN- EN BUITENLANDSE MARKTEN

door A. NYSENS en Gh. POULLET

Het concurrentievermogen van een economie kan worden gedefinieerd als zijnde het vermogen van haar producenten om hun marktaandelen, zowel bij de uitvoer als op de binnenlandse markt, tegenover hun buitenlandse concurrenten te handhaven of te vergroten.

In het artikel worden de desbetreffende prestaties van de BLEU vergeleken met die van de groep van vijf Europese landen die haar belangrijkste concurrenten zijn : de Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Italië. De behandelde periode loopt van 1981 tot 1986-87, jaren waarin het handelssaldo van de BLEU zich aanmerkelijk herstelde. De beschouwde handelsstromen (uitvoer en invoer van goederen) zijn zowel naar waarde als naar volume en prijzen gedetailleerd onderzocht; de sectorale en geografische structureffecten en de groei-effecten worden afzonderlijk berekend teneinde het hoofdonderwerp van de studienota, te weten de weerslag van de wijzigingen in de eigenlijke marktaandelen, te kunnen belichten.

Bovendien wordt in de studie gepoogd het effect te berekenen van de aanpassingen die in de loop van de periode in de sectorale structuur van de buitenlandse handel hebben plaatsgegrepen.

DE BETALINGSBALANS OP TRANSACTIEBASIS VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE IN 1988

In het voorgaande artikel over de betalingsbalans van de BLEU¹ op transactiebasis zijn de definitieve cijfers met betrekking tot 1986 gepubliceerd, alsóok voorlopige gegevens voor het jaar 1987. Sedertdien zijn er nog wijzigingen aangebracht in de gegevens voor 1986, onder meer ten gevolge van een wijziging in de methodologie betreffende de optekening van de handelsvorderingen². Bovendien werden definitieve gegevens van de betalingsbalans op transactiebasis voor de jaren 1987 en 1988 beschikbaar. In onderhavig artikel worden die van dat laatste jaar bondig toegelicht.

Om de hierna uiteengezette redenen zijn de definitieve gegevens van de betalingsbalans op transactiebasis pas met veel vertraging (vijftien of zestien maanden) beschikbaar. Daarom worden óok voorlopige gegevens op transactiebasis opgesteld. Die voorlopige gegevens, die op het ogenblik van de opstelling van dit artikel tot en met het derde kwartaal van 1989 liepen, worden regelmatig gepubliceerd in het gedeelte « Statistieken » van het *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, namelijk tabellen IX-1, IX-2 en IX-3. In tabel IX-4 van hetzelfde gedeelte van het *Tijdschrift* worden de betalingsbalansgegevens op kasbasis verstrekt : op het ogenblik dat dit artikel werd geschreven, waren die gegevens tot en met april 1990 voorhanden. In tabel IX-5 vindt men ten slotte de recente gegevens zowel op transactiebasis als op kasbasis.

¹ « De betalingsbalans op transactiebasis van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in 1986 en 1987 », verschenen in het *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LXIIIe jaargang, deel II, nr. 4, oktober 1988.

² Een gedetailleerde bespreking van deze wijziging in de methodologie vindt men in het artikel « Wijzigingen in het boeken van de uitvoer op kasbasis en in het behandelen van handelspapier in het gedeelte « Statistieken » van het *Tijdschrift* », verschenen in het *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LXIVe jaargang, nrs. 2-3, augustus-september 1989.

Dit artikel bestaat uit vier delen.

Deel 1 « Grondbeginselen van de betalingsbalans en betekenis van de saldi in het algemeen en voor het beleid in het bijzonder » tracht de niet ingewijde lezer vertrouwd te maken met een aantal basisbegrippen die van belang zijn voor de betalingsbalansanalyse. Meer ingewijde lezers kunnen probleemloos onmiddellijk naar Deel 2 overschakelen.

Deel 2 « Algemeen overzicht van de transacties van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie met het buitenland » bevat tabel II « Algemene betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie » en tabel III « Verrichtingen met het buitenland, verrichtingen in buitenlandse valuta's van de ingezetenen met de Belgische en Luxemburgse kredietinstellingen en deviezenverrichtingen op termijn ». Tabel II is opgesteld overeenkomstig de tabellen IX-1 tot 3 van het gedeelte « Statistieken » van het *Tijdschrift*, en tabel III overeenkomstig tabel IX-5. De verschillen tussen beide tabellen zijn uitgelegd aan het begin van deel 2, waarbij tevens de voordelen die tabel III biedt voor de analyse van het kapitaalverkeer in het licht worden gesteld.

Deel 3 « Gedetailleerde tabellen » bevat de tabellen VII tot XVII. In de tabellen worden sommige rubrieken van tabel II in detail behandeld. Daarnaast bevat dit deel toelichtingen bij de meeste rubrieken ervan.

Deel 4, ten slotte, bevat de geografische indeling van de betalingsbalans van 1987 (tabel XVIII) en van 1988 (tabel XIX).

DEEL 1

GRONDBEGINSELEN VAN DE BETALINGSBALANS EN BETEKENIS VAN DE SALDI IN HET ALGEMEEN EN VOOR HET BELEID IN HET BIJZONDER

De betalingsbalans van een land is de statistische weergave van de internationale economische transacties van een economie¹ gedurende een bepaalde periode. Die internationale transacties omvatten de goederen en diensten die deze economie aan (van) de rest van de wereld geleverd (ontvangen) heeft, de overdrachten zonder tegenprestatie aan (van) de rest van de wereld alsook de wijzigingen van de financiële vorderingen op en de financiële verplichtingen tegenover de rest van de wereld.

¹ De beschouwde economie van dit artikel is die van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU). Onderhavige betalingsbalans behandelt dus de transacties van de BLEU met de rest van de wereld.

1. Principe van de dubbele boeking

Iedere internationale transactie wordt in de betalingsbalans dubbel geboekt : enerzijds een creditinschrijving (in betalingsbalanstermen meestal aangeduid met een plusteken), anderzijds een debetinschrijving van hetzelfde bedrag (meestal aangeduid met een minteken). Deze werkwijze leidt ertoe dat de som van alle credits gelijk is aan de som van alle debets. In de praktijk is deze laatste gelijkheid slechts waar op een rubriek « Vergissingen en weglatingen » na. Eventuele verschillen zijn vooral toe te schrijven aan het feit dat de debetinschrijving en de creditinschrijving voor een zelfde transactie van verschillende statistische bronnen afkomstig kunnen zijn.

De betrokken economie boekt volgende transacties aan de creditzijde :

- a. reële transacties : de export van goederen, de levering van diensten en het ontvangen van inkomens en transfers uit het buitenland.
- b. financiële transacties : een vermindering van de tegoeden op het buitenland en een vermeerdering van de verplichtingen tegenover het buitenland (beide gelijk te stellen met een kapitaal-invoer).

Volgende inschrijvingen gebeuren daarentegen aan de debetzijde :

- a. reële transacties : de import van goederen, het afnemen van diensten en het betalen van inkomens en transfers aan het buitenland.
- b. financiële transacties : een vermeerdering van de tegoeden op het buitenland en een vermindering van de verplichtingen tegenover het buitenland (beide gelijk te stellen met kapitaaluitvoer).

Met het oog op een zo groot mogelijke uniformiteit in de wijze waarop de verschillende landen hun betalingsbalans opstellen, heeft het Internationaal Monetair Fonds reeds in 1948 richtlijnen hiertoe gegeven. Die zijn terug te vinden in de « Balance of Payments Manual » van het IMF¹ en hebben tot doel de interpreteerbaarheid van de betalingsbalansen van de verschillende landen te bevorderen en internationale vergelijkingen mogelijk te maken. Ook de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie stelt haar betalingsbalans in overeenstemming met de richtlijnen van het IMF² op.

¹ De vierde en tevens meest recente editie ervan is door het IMF uitgegeven in 1977.

² Een uitvoerige toelichting bij de inhoud en de methodes gebruikt bij het opstellen van de betalingsbalans van de BLEU, vindt men in « Methodologie van de betalingsbalans van de BLEU », opgesteld door de Bank en gepubliceerd door Eurostat in 1984.

2. Balans op transactiebasis

Een van de belangrijkste IMF-richtlijnen betreft de methode van optekening van de transacties. Er zijn twee mogelijkheden. Ofwel tekent men de betalingen op, waartoe de transacties met het buitenland aanleiding hebben gegeven. Op die manier verkrijgt men een balans op kasbasis. Ofwel tekent men de economische transacties als dusdanig op, ook al leiden sommige ervan niet tot betaling of geschieden de betalingen vervroegd of uitgesteld. Een dergelijke methode van optekenen geeft aanleiding tot een balans op transactiebasis.

Het IMF schrijft voor dat de betalingsbalans op transactiebasis dient te worden opgesteld, omdat die laatste basis economisch de meest zinvolle is. Het zijn immers de transacties met het buitenland zelf (en niet zozeer de betalingen ervan) die het best de weerslag van de relaties met het buitenland op de ontwikkeling van de economische activiteit en de werkgelegenheid weergeven. Ook dit artikel bespreekt voor 1988 die, vanuit economisch standpunt, meest zinvolle versie van de betalingsbalans.

Het opstellen van de betalingsbalans op transactiebasis doet echter een aantal problemen rijzen. De basisgegevens voor de betalingsbalans van de BLEU zijn de van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel (BLIW) afkomstige cijfers betreffende de betalingen via het Belgisch-Luxemburgse banksysteem. Deze gegevens hebben, na toevoeging van het biljettenverkeer, betrekking op de betalingen van de internationale transacties en zijn dus gegevens op kasbasis. Om gegevens op transactiebasis te verkrijgen, dient men hierbij enerzijds nog de transacties te voegen waarvoor geen betalingen gebeurden (giften in natura, compensaties) en anderzijds de betalingstermijnen uit te schakelen. In de betalingsbalans van de BLEU worden de betalingstermijnen op een speciale manier uitgeschakeld, namelijk door alle betalingen te herklasseren naar de maand waarin de transactie plaatsgreep. Zo zal, bij wijze van voorbeeld, een betaling die door een Belgisch bedrijf in december wordt ontvangen voor aan het buitenland geleverde goederen aan de hand van de factuurdatum — stel oktober van hetzelfde jaar — geregistreerd worden als een transactie van de maand oktober. In deel 3 wordt bij de bespreking van rubriek 1.1 « Goederenverkeer » dieper op deze methode van herklassering ingegaan. Wij volstaan hier met twee kenmerken van de gebruikte methode te vermelden.

Ten eerste heeft deze uitschakeling van de betalingstermijnen in de praktijk alleen betrekking op het goederenverkeer (rubrieken 1.11, 1.12 en 1.13). Van het dienstenverkeer wordt verondersteld dat het ogenblik van de betaling, globaal genomen, samenvalt met dat van de prestatie van de diensten.

Ten tweede heeft ze het zeer aantrekkelijke voordeel dat de balans op transactiebasis geheel consistent is met die op kasbasis, waardoor statistische verschillen worden vermeden. Zij heeft echter óók een belangrijk nadeel: de gegevens op transactiebasis zijn slechts met een aanzienlijke vertraging beschikbaar (8 à 9 maanden voor een voorlopige versie en 15 à 16 maanden voor een definitieve versie). In de praktijk verschillen die voorlopige cijfers echter niet zoveel van de definitieve.

3. Analytische voorstellingen van de betalingsbalans

Aangezien de betalingsbalans volgens het systeem van de dubbele boeking is opgesteld, dient het totaal van alle positieve inschrijvingen gelijk te zijn aan het geheel van alle negatieve inschrijvingen en kan er van een saldo als dusdanig geen sprake zijn.

Dergelijke boekhoudkundige balans is evenwel weinig bruikbaar voor de economische analyse en geeft geen signalen aan het beleid. Daarom worden, net zoals bij de analyse van bedrijfsbalansen, bepaalde rubrieken meestal gegroepeerd.

Groeperen we zo een deel van de rubrieken in één categorie, dan zal de som van al die inschrijvingen een (positief of negatief) saldo vertonen. De som van al de overige rubrieken, die we in de andere categorie groeperen, zal noodzakelijkerwijze een saldo van dezelfde grootte maar met een tegengesteld teken vertonen.

Het aldus groeperen van de rubrieken in twee categorieën kan ook worden voorgesteld als het trekken van een horizontale scheidingslijn tussen de posten die tot de ene en de posten die tot de andere categorie behoren. Vandaar dat men bij de analyse van een betalingsbalans spreekt van posten « boven de lijn » en posten « onder de lijn ».

De plaats waar men de lijn trekt (m.a.w. het bepalen van welke posten men in de eerste categorie groepeerd en welke posten men tot de tweede categorie telt) definieert eigenlijk het saldo van de betalingsbalans. In de praktijk zal men de lijn trekken naargelang van wat men precies wenst te bestuderen. Men zal die posten, waarvoor men zich interesseert en waarvan men wil weten of ze een overschot of een tekort vertonen, afzonderen in een categorie. Volgende zes saldi komen in de praktijk het meest voor. In feite vormen ze een continu spectrum van verschillende saldi, waarbij het nieuwe saldo gelijk is aan het vorige vermeerderd met de nieuwe posten die boven de lijn zijn opgenomen. Of anders gezegd : de lijn wordt telkens lager getrokken (zie tabel I, die het spectrum van betalingsbalanssaldi visueel weergeeft). Elk van deze zes saldi verstrekt ons specifieke informatie.

3.1 De handelsbalans

Boven de lijn boekt men de uitvoer en invoer van goederen, onder de lijn alle overige posten. Een positief saldo boven de lijn van de handelsbalans betekent dat de bestudeerde economie voor een belangrijker bedrag goederen uitvoert dan dat ze er invoert. Het omgekeerde geldt voor een negatief saldo.

De handelsbalans vertoont verwantschap met het saldo van in- en uitvoer volgens de douanestatistieken van de buitenlandse handel, gepubliceerd door het NIS. Men is dan ook veelal geneigd vergelijkingen tussen beide te maken. De methodologische verschillpunten tussen beide statistieken zijn echter zo talrijk dat de vergelijking zeer dikwijls mank loopt. De voornaamste verschillen hebben betrekking op :

Tabel I

Analytische voorstellingen van de betalingsbalans : spectrum van betalingsbalanssaldi

Handelsbalans	Balans van het goederen- en dienstenverkeer	Lopende rekening	Basisbalans	Balans van de niet-monetaire sectoren	Balans van de officiële betalingen
1. In- en uitvoer van goederen SALDO 1	1. In- en uitvoer van goederen	1. In- en uitvoer van goederen	1. In- en uitvoer van goederen	1. In- en uitvoer van goederen	1. In- en uitvoer van goederen
2.	2. In- en uitvoer van diensten SALDO 2	2. In- en uitvoer van diensten	2. In- en uitvoer van diensten	2. In- en uitvoer van diensten	2. In- en uitvoer van diensten
3.	3.	3. Overdrachten SALDO 3	3. Overdrachten	3. Overdrachten	3. Overdrachten
4.	4.	4.	4. Langlopend kapitaalverkeer SALDO 4	4. Langlopend kapitaalverkeer	4. Langlopend kapitaalverkeer
5.	5.	5.	5.	5. Kortlopend niet-monetair kapitaalverkeer SALDO 5	5. Kortlopend niet-monetair kapitaalverkeer
6.	6.	6.	6.	6.	6. Kortlopend kapitaalverkeer van de banken SALDO 6
7. 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = SALDO 1	7. 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = SALDO 2	7. 4 + 5 + 6 + 7 = SALDO 3	7. 5 + 6 + 7 = SALDO 4	7. 6 + 7 = SALDO 5	7. Officiële betalingen 7 = SALDO 6

— *De methode van optekening van de transacties*

De douanestatistieken registreren de in- en uitvoerbewegingen aan de douanegrens, ongeacht of de goederen het voorwerp zijn geweest van een eigendomsoverdracht en of ze al dan niet betaald werden. Bovendien verschillen de registratiedata. De betalingsbalans wordt opgesteld aan de hand van de factuurdatum, terwijl de douanestatistieken opgesteld zijn volgens de datum van declaratie, wat de invoer betreft, en de datum van ontvangst van de declaratie bij het NIS, wat de uitvoer betreft.

— *De methode van evaluatie van een transactie*

De douanegegevens worden opgesteld vertrekkend van de « statistische waarde » die op het douanedocument voorkomt. Die waarde wordt bij de export op fob-basis en bij de import op cif-basis geschat. De betalingsbalansgegevens worden echter opgetekend volgens de facturatiewaarde, die op een veranderlijke basis is vastgesteld naargelang van de aard van het afgesloten contract.

— *Het waarnemingsveld van de statistieken*

Sommige transacties zitten wel vervat in de betalingsbalans en niet in de douanestatistieken (b.v. niet-gedeclareerde goederen betaald met biljetten), andere zitten niet vervat in de betalingsbalans maar wel in de douanestatistieken (b.v. ruilhandel). Bovendien wordt het voor de BLEU belangrijke loonwerk in de betalingsbalans netto opgetekend, maar als bruto in- en uitvoerstromen in de douanestatistieken.

3.2 De balans van het goederen- en dienstenverkeer

Deze balans bevat boven de lijn de handelsbalans, vermeerderd met de dienstentransacties. Het saldo van deze balans vertelt ons hoe de uitvoer van goederen en diensten zich tot de invoer ervan verhoudt. Dat saldo kan geïnterpreteerd worden als de netto-overdracht van reële middelen bestemd voor (in geval van een positief saldo) of afkomstig van (in geval van een negatief saldo) de rest van de wereld. Het is de omvang van dat saldo en zijn bewegingen dat mede de grootte en de groei van het BNP bepaalt^{1 2}. Dat saldo beïnvloedt dus de

¹ Om over te gaan van het goederen- en dienstenverkeer voor de BLEU naar het BNP voor België in de Nationale Rekeningen van het NIS, dienen uiteraard de gegevens voor de BLEU te worden verminderd met het goederen- en dienstenverkeer van Luxemburg met de rest van de wereld en te worden vermeerderd met het goederen- en dienstenverkeer van België met Luxemburg. Daarnaast zij ook aangestipt dat er nog lichte verschillen tussen beide statistieken bestaan, doordat de methodologische voorschriften niet dezelfde zijn voor de betalingsbalans en de Nationale Rekeningen.

² Toch dient hierbij opgemerkt te worden dat de buitenlandse investeringen in België, die in de betalingsbalans in het kapitaalverkeer opgetekend worden, in de Nationale Rekeningen — bij internationale overeenkomst — als investeringen van ingezetenen beschouwd worden en aldus een supplementaire factor vormen die, naast het saldo van het goederen- en dienstenverkeer, het BNP beïnvloedt.

ontwikkeling van het bruto nationale inkomen, zoals dat door de inzet van nationale produktiefactoren tot stand wordt gebracht (primaire inkomensverdeling)¹.

3.3 De lopende rekening

De lopende rekening is de som van de vorige balans vermeerderd met de overdrachten. In de rubriek « Overdrachten » zijn de inschrijvingen geboekt die de boekhoudkundige tegenpost van eenzijdige transacties vormen (d.w.z. transacties zonder economische tegenprestaties) en die elders in de betalingsbalans zijn ingeschreven. De geldovermakingen van buitenlandse werknemers naar hun land van herkomst worden bijvoorbeeld in deze rubriek opgenomen.

Het saldo op de lopende rekening, die het goederenverkeer, het dienstenverkeer en de overdrachten groepeert, geeft de transacties weer die de hoeveelheid netto financiële tegoeden ten opzichte van het buitenland vermeerderen (in geval van een positief saldo) of verminderen (in geval van een negatief saldo). Het staat tegenover het saldo van de kapitaaltransacties die alleen wijzigingen brengen in de samenstelling van de netto financiële tegoeden op het buitenland.

Het saldo op de lopende rekening zal uiteindelijk het gezamenlijke beschikbare inkomen van de binnenlandse sectoren (particulieren, vennootschappen, overheid) mede bepalen (secundaire inkomensverdeling)². Bij vergelijking met het vorige saldo (punt 3.2) merkt men op dat het saldo van de overdrachten gelijk is aan het deel van het verdiende nationale inkomen dat wordt afgestaan aan (bij een deficit) of ontvangen van (bij een overschot) het buitenland.

Een verslechtering van het saldo van de lopende rekening kan het gevolg zijn van :

- een verslechtering van de ruilvoet, bijvoorbeeld omdat de invoerprijzen sneller stijgen dan de uitvoerprijzen, zoals ten tijde van de zogenaamde aardolieschokken ;
- een verschil in relatieve conjunctuurpositie, waardoor de binnenlandse bestedingen in de nationale economie sneller stijgen dan in het buitenland ;
- een verlies aan concurrentiekracht van de nationale bedrijven t.o.v. de buitenlandse ;
- het niet aangepast zijn van het nationale aanbod aan de ontwikkeling van de internationale vraag.

¹ Er zij opgemerkt dat het dienstenverkeer in de betalingsbalans in zijn ruime betekenis (inclusief de factorinkomens) voorkomt zodat het goederen- en dienstenverkeer er bijgevolg de bijdrage van het saldo met het buitenland tot het BNP geeft. In de Nationale Rekeningen van het NIS daarentegen, is het dienstenverkeer exclusief de factorinkomens opgenomen zodat de goederen- en dienstenbalans er bijgevolg de bijdrage van het saldo met het buitenland tot het bruto binnenlandse produkt (BBP) geeft.

² In het geval van België na eliminatie van de lopende transacties van Luxemburg met de rest van de wereld en na toevoeging van die tussen België en Luxemburg.

Dergelijke ongunstige ontwikkelingen worden het best bijgestuurd door de algemene economische politiek. Het effect van het monetaire beleid in de strikte zin — m.a.w. de wisselkoerspolitiek buiten beschouwing gelaten — op het verloop van de lopende rekening is vrij gering. Het is daarentegen veel groter op het verloop van de kapitaaltransacties.

3.4 De basisbalans

Men verkrijgt de basisbalans door bij het lopende verkeer het langlopende kapitaalverkeer te voegen. Onder de lijn vindt men dan het kortlopende kapitaalverkeer en de officiële betalingen. Die balans wordt vaak beschouwd als een indicator voor de structurele tendensen van de betalingsbalans van een land, omdat ze de onstabiele kapitaaltransacties, die op korte termijn kunnen omslaan, boven de lijn uitsluit.

Onder meer wegens de moeilijkheden waarop men stuit om het kapitaalverkeer op korte termijn te onderscheiden van dat op lange termijn en ten gevolge van verschillende technieken die het mogelijk maken op korte termijn te opereren op lange-termijninstrumenten, wordt dit type van balans alsmaar minder gebruikt.

3.5 De balans van de niet-monetaire sectoren

Deze balans is boven de lijn gelijk aan de som van de basisbalans en van het kortlopende niet-monetaire kapitaalverkeer. Onder de lijn staan het kapitaalverkeer van de kredietinstellingen en de officiële betalingen. Het saldo van deze balans toont aan in welke mate het verkeer met het buitenland liquiditeiten heeft gecreëerd of vernietigd. Deze balans is de klassieke voorstelling van de gezamenlijke balans van de BLEU. Zij wordt door de Bank gepubliceerd in de tabellen IX-1 tot 4 van het gedeelte « Statistieken » van het *Tijdschrift*; ook de betalingsbalans zoals voorgesteld in tabel II van dit artikel is een balans van de niet-monetaire bewegingen.

3.6 De balans van de officiële betalingen

Door bij de balans van de niet-monetaire bewegingen het kapitaalverkeer van de handelsbanken te voegen, verkrijgt men de balans van de officiële betalingen. Onder de lijn bevinden zich dan nog enkel de officiële betalingen, namelijk die kapitaalbewegingen waarmee de monetaire autoriteiten in een stelsel van vaste wisselkoersen het saldo van de andere transacties met het buitenland financieren om het evenwicht op de valutamarkt te bewaren. Normaal zijn dat de veranderingen in de officiële deviezenreserves in de strikte zin van het woord, maar daar kunnen eventueel andere kapitaalbewegingen aan toegevoegd worden die als substituten voor de variaties van de reserves kunnen dienen.

In welke mate bepaalde financiële transacties tot de officiële compensatoire financiering mogen worden gerekend, is in het handboek van het IMF niet in regels vastgelegd. De meningen, daarover lopen dan ook uit elkaar. Maar in België is het zeker zo dat de overheidsleningen in vreemde valuta's een perfect substituut voor de deviezenreserves zijn geworden.

In een stelsel van vaste wisselkoersen geeft deze balans de druk op de wisselmarkt weer; een land doet immers in principe slechts een beroep op zijn reserves als het wil dat zijn wisselkoers anders is dan die welke voortvloeit uit de transacties op de valutamarkt.

De betalingsbalans van de BLEU, zoals ze is voorgesteld in tabel IX-5 van het gedeelte « Statistieken » van het *Tijdschrift*, is een balans van de officiële betalingen, evenals de betalingsbalans zoals voorgesteld in tabel III van dit artikel. Het saldo van de officiële betalingen werd voorheen als « saldo van de autonome verrichtingen », een term eigen aan de BLEU, aangeduid. Voor de duidelijkheid wordt voortaan zoveel mogelijk de terminologie van het IMF gebruikt.

DEEL 2

ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE TRANSACTIES VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE MET HET BUITENLAND : Tabellen II en III

1. Twee voorstellingen : het traditionele nationale schema en het verruimde nationale schema

De Bank publiceert twee voorstellingen van de betalingsbalans op transactiebasis : de « Algemene betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie » zoals hier afgedrukt in tabel II¹, die ook nog de voorstelling volgens het traditionele nationale schema genoemd wordt, en anderzijds de « Verrichtingen met het buitenland, verrichtingen in buitenlandse valuta's van de ingezetenen met de Belgische en Luxemburgse kredietinstellingen en deviezenverrichtingen op termijn », die ook nog de voorstelling volgens het verruimde nationale schema wordt genoemd en hier in tabel III² is afgedrukt. De voorstelling volgens het traditionele nationale schema (tabel II) bevat, conform de richtlijnen van het

¹ Tabel II van dit artikel stemt overeen met de voorstellingswijze van de tabellen IX 1-4 van het gedeelte « Statistieken » van het *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*.

² Tabel III is een weergave van de betalingsbalans zoals in Tabel IX-5 van het gedeelte « Statistieken » van het *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*.

IMF, enkel het contante kapitaalverkeer met het buitenland. Bovendien is, zoals bovenvermeld, « de lijn » zo getrokken dat er een balans van de niet-monetaire bewegingen wordt voorgesteld.

De voorstelling volgens het verruimde nationale schema (tabel III) is daarentegen een balans van de officiële betalingen, maar verschilt bovendien nog op andere punten van tabel II. Met de bedoeling deze voorstelling meer geschikt te maken voor de analyse van het kapitaalverkeer voert de Bank immers een aantal belangrijke aanpassingen door. We bespreken hierna al deze aanpassingen, die voor het jaar 1988 schematisch zijn weergegeven in tabel IV waarin het linkerdeel de weergave volgens het traditionele nationale schema is en het rechterdeel die volgens het verruimde nationale schema.

1.1 Een eerste reeks aanpassingen heeft betrekking op de analytische uitsplitsing van de deviezenpositie van de financiële instellingen van de BLEU

In de betalingsbalans volgens het traditionele nationale schema (tabel II) werden enkel de contantoperaties van ingezetenen, inclusief die van de banken en de andere financiële instellingen, met het buitenland opgenomen. De contante transacties van de financiële instellingen met het buitenland zijn echter in grote mate de tegenpost van contante valutatransacties met niet-bancaire ingezetenen (overheid of ondernemingen en particulieren) of van deviezentransacties op termijn.

Om de kapitaalvoer of -uitvoer van de financiële instellingen bijgevolg te kunnen verklaren, moet men teruggrijpen naar de economische subjecten — ingezetenen of niet-ingezetenen — die ten grondslag liggen aan de transacties van de financiële instellingen.

1.11 De leningen in vreemde valuta's van de overheid zijn een eerste belangrijke verklaring. De overheid kan rechtstreeks in het buitenland vreemde valuta's lenen, maar ook bij financiële instellingen van de BLEU. Die laatste zullen in dat geval op hun beurt die vreemde valuta's in het buitenland lenen. In de traditionele presentatie van de betalingsbalans komt een dergelijke transactie tot uiting als een kapitaalvoer van de banken, omdat alleen die laatste transactie van de banken met het buitenland wordt opgetekend.

In werkelijkheid is het echter de overheid die aan de oorsprong lag van de kapitaalvoer. In het verruimde nationale schema wordt daarom getracht de economische werkelijkheid beter te weerspiegelen door ook de deviezenleningen van de overheid bij de financiële instellingen van de BLEU op te nemen in de rubriek 7.1 « Kapitaalverkeer, à contant, in vreemde valuta's van de overheid ». Als tegenpost ervan worden bij het kapitaalverkeer van de financiële instellingen (rubriek 3 « Kapitaalverkeer in vreemde valuta's van de ingezeten kredietinstellingen ») ook hun deviezentransacties met de overheid geteld. Deze overgang wordt in het rechterdeel van tabel IV weergegeven door de boekingen (25) in de rubriek 7.1 en de rubriek 3.1.

Tabel II

Algemene betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
(saldi in miljarden franken)

	1985	1986	1987	1988
1. Goederen- en dienstenverkeer :				
1.1 Goederenverkeer :				
1.11 Uitvoer en invoer ¹	- 24,1	+ 25,3	- 6,5	+ 51,4
1.12 Loonwerk	+ 56,1	+ 77,8	+ 54,9	+ 54,3
1.13 Arbitrage	+ 12,8	+ 25,9	+ 36,0	+ 21,3
1.2 Vracht- en verzekeringskosten voor goederenvervoer ² ..	+ 26,2	+ 29,1	+ 33,2	+ 44,0
1.3 Andere vervoerkosten	- 5,1	- 9,2	+ 1,1	- 1,9
1.4 Reisverkeer	- 23,0	- 31,7	- 35,3	- 43,6
1.5 Opbrengsten uit beleggingen en investeringen	- 7,9	+ 5,2	+ 13,4	+ 11,7
1.6 Niet elders vermelde overheidstransacties ³	+ 62,0	+ 71,4	+ 80,5	+ 84,5
1.7 Overige :				
1.71 Grensarbeiders	+ 4,9	+ 6,1	+ 3,2	+ 3,1
1.72 Overige	- 18,8	- 17,7	- 21,9	- 23,0
Totaal 1	+ 83,1	+ 182,2	+ 158,6	+ 201,8
2. Overdrachten :				
2.1 Particulieren	- 7,4	- 9,6	- 4,3	+ 1,5
2.2 Overheid	- 34,4	- 33,9	- 51,7	- 71,6
Totaal 2	- 41,8	- 43,5	- 56,0	- 70,1
Lopende transacties (Totaal 1 + 2)	+ 41,3	+ 138,7	+ 102,6	+ 131,7
3. Kapitaalverkeer ⁴ van de overheid :				
3.1 Staat ⁵ :				
3.11 Verplichtingen	+ 14,9	+ 60,9	+ 17,3	+ 92,5
3.12 Tegoeden	- 5,3	- 6,1	- 5,9	- 3,6
3.2 Andere overheid	- 2,8	- 12,8	- 2,8	- 2,4
Totaal 3	+ 6,8	+ 42,0	+ 8,6	+ 86,5
4. Kapitaalverkeer van de bedrijven ⁶ en particulieren :				
4.1 Handelskredieten	- 18,0	+ 5,5	+ 1,6	- 12,1
4.2 Overige ⁴ :				
4.21 Overheidsbedrijven	- 5,0	- 6,6	- 6,4	- 3,2
4.22 Financiële instellingen van de overheidssector ...	- 12,8	- 23,4	+ 8,1	+ 30,1
4.23 Particuliere sector :				
4.231 Investerings en beleggingen uit de BLEU in het buitenland :				
4.2311 Effecten	- 122,1	- 165,5	- 138,6	- 379,7
4.2312 Directe investeringen	- 13,7	- 72,7	- 100,1	- 132,7
4.2313 Onroerende goederen	- 0,9	- 2,4	- 3,0	- 5,8
4.2314 Overige	+ 4,0	- 24,6	- 5,6	+ 14,6
4.232 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de BLEU :				
4.2321 Effecten	+ 27,6	+ 55,0	+ 82,1	+ 290,7
4.2322 Directe investeringen	+ 56,9	+ 28,2	+ 87,3	+ 183,5
4.2323 Onroerende goederen	+ 3,9	+ 2,6	+ 0,2	+ 2,9
4.2324 Overige	- 7,2	+ 29,8	+ 67,9	- 39,8
Totaal 4	- 87,3	- 174,1	- 6,5	- 51,5
5. Vergissingen en weglatingen (netto)	- 5,4	+ 3,2	+ 3,2	- 4,5
6. Tegenpost van monetisatie/demonetisatie van goud ...	0,0	0,0	- 10,6	0,0
Totaal 1 tot 6	- 44,6	+ 9,8	+ 97,3	+ 162,2
<i>Financiering van het totaal :</i>				
7. Mutatie van het netto buitenlandse actief van de overwegend geldscheppende instellingen ⁴ :				
7.1 Belgische en Luxemburgse banken :				
7.11 Belgische en Luxemburgse franken	- 29,2	+ 0,4	- 34,8	- 46,3
7.12 Vreemde valuta's	- 6,6	+ 2,0	+ 51,3	+ 183,5
7.2 Diverse instellingen	- 0,4	+ 0,2	+ 0,1	- 0,2
7.3 N.B.B. : nettoreserves	- 8,4	+ 7,2	+ 80,7	+ 25,2
p.m. Mutatie in de bijzondere trekkingsrechten voortvloeiend uit toewijzingen	(-)	(-)	(-)	(-)

¹ Voor een deel van de uitvoer en van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers ; d.w.z. dat de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer erin begrepen zijn. Incl. het niet-monetaire goud en de uitgaven voor militair materieel.

² De ontvangsten en uitgaven van deze rubriek omvatten slechts een deel van de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer. Het andere deel kon niet worden gescheiden van de uitvoer of van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de ontvangsten en de uitgaven van rubriek 1.11 « Uitvoer en invoer » (zie voetnoot ¹).

1987				1988			
1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
- 16,1	+ 16,0	+ 6,0	- 12,4	- 0,5	+ 29,0	- 0,6	+ 23,5
+ 12,5	+ 17,8	+ 11,0	+ 13,6	+ 14,5	+ 12,8	+ 11,8	+ 15,2
+ 5,5	+ 12,5	+ 9,4	+ 8,6	+ 6,1	+ 6,4	+ 1,4	+ 7,4
+ 7,4	+ 7,2	+ 9,3	+ 9,3	+ 10,5	+ 10,5	+ 12,5	+ 10,5
+ 1,2	+ 0,3	+ 0,1	- 0,5	+ 0,0	+ 0,7	- 1,8	- 0,8
- 6,7	- 7,1	- 18,6	- 2,9	- 6,8	- 7,5	- 23,0	- 6,3
- 1,8	- 5,3	+ 7,0	+ 13,5	+ 5,5	- 1,7	+ 0,9	+ 7,0
+ 19,6	+ 20,7	+ 19,1	+ 21,1	+ 21,0	+ 20,8	+ 20,3	+ 22,4
+ 1,3	+ 0,6	+ 1,1	+ 0,2	+ 1,5	+ 1,0	+ 0,5	+ 0,1
- 6,8	- 6,5	- 3,4	- 5,2	- 0,2	- 6,5	- 4,2	- 12,1
+ 16,1	+ 56,2	+ 41,0	+ 45,3	+ 51,6	+ 65,5	+ 17,8	+ 66,9
- 1,7	- 1,1	- 1,4	- 0,1	0,0	- 0,3	- 0,6	+ 2,4
- 15,2	- 14,5	- 8,9	- 13,1	- 14,7	- 17,0	- 17,5	- 22,4
- 16,9	- 15,6	- 10,3	- 13,2	- 14,7	- 17,3	- 18,1	- 20,0
- 0,8	+ 40,6	+ 30,7	+ 32,1	+ 36,9	+ 48,2	- 0,3	+ 46,9
- 19,1	- 1,1	+ 26,9	+ 10,6	+ 3,8	+ 40,3	+ 55,5	- 7,1
- 0,7	- 0,5	- 0,4	- 4,3	- 0,2	- 1,9	0,0	- 1,5
- 2,3	+ 0,1	+ 1,1	- 1,7	+ 1,3	+ 1,1	- 0,6	- 4,2
- 22,1	- 1,5	+ 27,6	+ 4,6	+ 4,9	+ 39,5	+ 54,9	- 12,8
+ 2,1	- 6,1	+ 13,6	- 8,0	+ 1,1	- 21,0	+ 15,4	- 7,6
- 4,0	- 3,2	+ 0,9	- 0,1	- 3,4	+ 0,6	- 0,1	- 0,3
- 6,1	+ 16,4	+ 15,4	- 17,6	+ 30,2	- 18,4	- 13,0	+ 31,3
- 31,8	- 7,5	- 56,3	- 43,0	- 70,6	- 91,6	- 79,0	- 138,5
- 10,5	- 11,5	- 39,4	- 38,7	- 35,8	- 31,7	- 28,4	- 36,8
- 0,4	- 0,7	- 0,9	- 1,0	- 1,0	- 3,0	- 0,9	- 0,9
- 15,4	+ 2,4	+ 5,4	+ 2,0	- 3,6	- 6,2	- 4,0	+ 28,4
+ 22,5	+ 6,9	+ 33,7	+ 19,0	+ 38,5	+ 41,5	+ 53,1	+ 157,6
+ 11,9	+ 22,3	+ 25,8	+ 27,3	+ 95,4	+ 24,5	- 11,9	+ 75,5
+ 1,0	- 1,1	+ 0,4	- 0,1	+ 0,8	+ 0,7	+ 0,4	+ 1,0
+ 1,5	+ 11,3	+ 7,2	+ 47,9	- 22,2	- 18,1	- 16,6	+ 17,1
- 29,2	+ 29,2	+ 5,8	- 12,3	+ 29,4	- 122,7	- 85,0	+ 126,8
+ 6,6	- 15,0	- 0,3	+ 11,9	- 6,7	- 10,4	+ 13,8	- 1,2
- 1,1	- 4,3	- 1,7	- 3,5	0,0	0,0	0,0	0,0
- 46,6	+ 49,0	+ 62,1	+ 32,8	+ 64,5	- 45,4	- 16,6	+ 159,7
- 9,6	- 39,1	- 9,0	+ 22,9	- 16,5	- 39,8	+ 9,7	+ 0,3
- 40,7	+ 20,0	+ 47,8	+ 24,2	+ 67,7	- 6,4	- 30,6	+ 152,8
+ 0,2	- 0,6	+ 0,6	- 0,1	+ 0,1	0,0	0,0	- 0,3
+ 3,5	+ 68,7	+ 22,7	- 14,2	+ 13,2	+ 0,8	+ 4,3	+ 6,9
(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)

³ Excl. de uitgaven voor militair materieel (zie voetnoot ¹).

⁴ Om de mutaties in de tegoeden en verplichtingen in vreemde valuta's van de diverse sectoren tegenover het buitenland te berekenen, zijn de maandelijkse bewegingen van deze in buitenlandse muntenheden uitgedrukte tegoeden en verplichtingen omgezet in franken tegen de gemiddelde koers van de maand.

⁵ Incl. het Wegenfonds.

⁶ Andere dan de overwegend geldscheppende instellingen.

Vermits bijgevolg tegenover de vermeerdering van de buitenlandse verplichtingen van de financiële instellingen een even grote stijging van hun vorderingen op de binnenlandse overheid staat, zal het nettosaldo van hun gezamenlijke positie in vreemde valuta's ongewijzigd blijven. Die wijze van optekening heeft dus tot gevolg dat alle deviezenleningen van de overheid, ongeacht of zij rechtstreeks in het buitenland worden afgesloten of via de BLEU-banken lopen, in het verruimde nationale schema in de rubriek « Kapitaalverkeer, à contant, in vreemde valuta's van de overheid » voorkomen, terwijl de daarmee samenhangende deviezentransacties van de banken geen aanleiding meer geven tot een beweging in de rubriek van de ingezeten kredietinstellingen (rubriek 3). Er zij opgemerkt dat deze werkwijze alleen de indeling van het kapitaalverkeer naar rubriek wijzigt en dus niet het totale saldo van dit kapitaalverkeer.

1.12 Om dezelfde reden en op dezelfde wijze worden in het verruimde nationale schema de deviezentransacties van de financiële instellingen met de andere ingezetenen dan de overheid opgetekend. Dit resulteert, geheel analoog, in het optekenen van die transacties in de rubriek « Nettotegoeden in vreemde valuta's van ingezeten ondernemingen en particulieren, à contant », (rubriek 2.31, boeking (24) van tabel IV) en het tegenboeken van de kapitaalbeweging in de rubriek van de financiële instellingen (rubriek 3, boeking (24) van tabel IV). Deze werkwijze biedt het voordeel dat ook dit kapitaalverkeer wordt opgetekend bij die sector die het initiatief ertoe heeft genomen.

Terloops zij nog aangestipt dat de genoemde rubriek 2.31 ook nog de vorming of de liquidatie van deposito's in vreemde valuta's in het buitenland bevat (boeking (11) in tabel IV), gegeven dat in de balans volgens het traditionele nationale schema werd opgetekend als een onderdeel van rubriek 4.2314 « Overige investeringen en beleggingen uit de BLEU in het buitenland ».

1.13 Een kapitaaluitvoer (en mutatis mutandis, een kapitaalimport) van de banken kan ook voortvloeien uit het feit dat zij ertoe genoopt worden hun nettotegoeden in vreemde valuta's à contant op te voeren omdat niet-ingezetenen hen franken op termijn hebben verkocht of ingezetenen vreemde valuta's op termijn hebben gekocht. Die afvloeiing van bankkapitaal à contant vloeit dan in feite voort uit de noodzaak voor een dekking te zorgen voor termijnverrichtingen. Door in het verruimde nationale schema de termijnverrichtingen op te nemen, kan die kapitaaluitvoer uit hoofde van de banken worden geschrapt (rubriek 3.2) en worden toegerekend aan de niet-ingezetenen (rubriek 2.22) of aan de ingezetenen (rubriek 2.32). Men zal opmerken dat deze boekingswijze het nettosaldo van de kapitaalrekening niet wijzigt : de som van de rubrieken 2.22, 2.32 en 3.2 is gelijk aan nul.

1.14 Aangezien in de rubriek van de kredietinstellingen (rubriek 3) ook de transacties in deviezen met ingezetenen, en de termijntransacties werden opgenomen, geeft die rubriek de beweging van de totale deviezenpositie van de ingezeten kredietinstellingen weer. In principe zou die gelijk moeten zijn aan nul, aangezien de Belgische en Luxemburgse banken krachtens de reglementeringen van de toezichthoudende instellingen in beginsel geen totale deviezenpositie mogen inne-

men, zelfs niet per vreemde valuta afzonderlijk. Dat dit vaak op verre na niet het geval is, komt enerzijds doordat de Belgische en Luxemburgse banken ertoe worden gebracht beleggingen te doen als tegenpost van de kapitaaldotaties die zij ontvangen van hun moedermaatschappijen (die als kapitaalvoer worden geboekt) en van de provisies voor dubieuze debiteuren, en anderzijds doordat zij een veranderlijk bedrag nettotegoeden in ecu's aanhouden. Immers, wanneer deze nettotegoeden, die volledig geboekt zijn als tegoeden in vreemde valuta's, stijgen, dekken de banken ze, in de praktijk, slechts door verplichtingen in vreemde valuta's ten belope van het aandeel van deze laatste in de ecu. Van die twee factoren zijn de beleggingen als tegenpost van kapitaaldotaties en provisies voor dubieuze debiteuren de belangrijkste. Dit fenomeen heeft vooral bij de Luxemburgse banken een aanmerkelijke omvang aangenomen. De banken vonden daartoe steun bij de autoriteiten van het Groothertogdom.

1.2 Een tweede reeks aanpassingen heeft tot doel de kapitaalstromen die wel de ontvangsten en uitgaven opvoeren, maar de saldi niet of nauwelijks beïnvloeden, te elimineren

Het gaat om volgende vier types van kapitaalstromen, ook wel « carrousel » genoemd, waarvan de eerste twee verbonden zijn met de ontwikkeling van Luxemburg als financieel centrum.

1.21 De transacties van de gemeenschappelijke beleggingsfondsen en de SICAV's

Het succes van deze instellingen voor collectieve belegging, niet alleen bij de Belgen, maar ook bij de buitenlanders, leidde in 1988 tot belangrijke aankopen van deelbewijzen door buitenlanders, die in tabel II zijn opgetekend als een kapitaalvoer in rubriek 4.2321 (boeking (13) in het linkerdeel van tabel IV). Die instellingen voeren het overgrote deel van die ontvangen middelen echter onmiddellijk weer uit, door te beleggen in buitenlandse aandelen en obligaties (respectievelijk boekingen (13b) en (13c) van tabel IV), of door tijdelijke deviezentegoeden aan te houden bij BLEU-kredietinstellingen (boeking (13a) van tabel IV). Die kapitaalvoer in de vorm van beleggingen in buitenlandse aandelen en obligaties is in tabel II samen met die van andere ingezetenen opgetekend in rubriek 4.2311. De vorming van de deviezentegoeden bij BLEU-kredietinstellingen geeft aanleiding tot een kapitaalvoer door de kredietinstellingen die in tabel II is opgetekend in rubriek 7.12. Deze doorvoer van kapitaal heeft voor de BLEU nauwelijks een economische betekenis. Integendeel, die in- en uitgaande kapitaalstromen vertroebelen het zicht op de werkelijke belangstelling van buitenlanders voor BLEU-papier en van ingezetenen bedrijven en particulieren voor buitenlands papier. Daarom worden in de genoemde rubrieken van tabel IV, vooraleer ze opgenomen worden in de voorstelling van de balans volgens het verruimde schema, de in- en uitgaande stromen, die het gevolg zijn van de transacties van niet-ingezetenen met de instellingen voor collectieve belegging, geëlimineerd.

Het gedeelte dat de instellingen voor collectieve belegging echter voor rekening van niet-ingezetenen in BLEU-aandelen en -obligaties belegden en dat dus niet geboekt werd in tabel II, wordt daarentegen aan de respectievelijke

Tabel III

Verrichtingen met het buitenland, verrichtingen in vreemde valuta's van de ingezetenen met de Belgische en Luxemburgse kredietinstellingen en deviezenverrichtingen op termijn

(miljarden franken)

	1985	1986
1. Lopend verkeer ¹	+ 41,3	+ 138,7
1bis. Lopend verkeer op kasbasis	+ 23,3	+ 144,2
2. Kapitaalverkeer van de niet-financiële particuliere sector ² :		
2.1 Handelskredieten	- 18,0	+ 5,5
2.2 Nettotegoeden in Belgische en Luxemburgse franken van niet-ingezetenen bij ingezeten kredietinstellingen	- 16,2	- 59,0
2.21 A contant	+ 15,8	- 32,1
2.22 Op termijn	- 32,0	- 26,9
2.3 Nettotegoeden in vreemde valuta's van ingezeten ondernemingen en particulieren	+ 38,2	+ 89,5
2.31 A contant	+ 8,0	+ 53,1
2.32 Op termijn	+ 30,2	+ 36,4
2.4 Effecten	- 94,5	- 93,5
2.41 Aandelen	+ 7,6	- 0,8
2.411 Tegoeden van ingezetenen	- 4,8	- 30,7
2.412 Tegoeden van niet-ingezetenen	+ 12,4	+ 29,9
2.42 Obligaties	- 102,1	- 92,7
2.421 Tegoeden van ingezetenen	- 114,0	- 107,2
2.422 Tegoeden van niet-ingezetenen	+ 11,9	+ 14,5
2.5 Directe investeringen en daarmee verwant kapitaalverkeer	+ 50,4	- 40,7
2.51 Tegoeden van ingezetenen	- 18,9	- 80,8
2.52 Tegoeden van niet-ingezetenen	+ 69,3	+ 40,1
2.6 Totaal (2.1 tot 2.5)	- 40,1	- 98,2
2.6bis Totaal, excl. de handelskredieten (2.2 tot 2.5)	- 22,1	- 103,7
3. Kapitaalverkeer in vreemde valuta's van de ingezeten kredietinstellingen ²	- 43,6	- 74,6
3.1 A contant	- 45,4	- 65,1
3.2 Op termijn	+ 1,8	- 9,5
4. Kapitaalverkeer van de niet-financiële overheidsbedrijven en kapitaalverkeer in franken van de overheid ²	- 1,4	- 12,3
4.1 Kapitaalverkeer van de niet-financiële overheidsbedrijven	+ 0,5	- 6,6
4.2 Kapitaalverkeer in franken van de overheid	- 1,9	- 5,7
5. Vergissingen en weglatingen	+ 3,6	- 4,3
6. Tegenpost van monetisatie/demonetisatie van goud	0,0	0,0
7. Totaal (1 + 2.6 + 3 + 4 + 5 + 6 = 1bis + 2.6bis + 3 + 4 + 5 + 6)	- 40,2	- 50,7
Financiering van het totaal :		
7.1 Kapitaalverkeer, à contant, in vreemde valuta's van de overheid ³	- 31,8	- 57,9
7.2 Mutatie in de netto deviezenreserves van de Nationale Bank van België ⁴	- 8,4	+ 7,2

¹ Teken + : overschot; teken - : tekort.

² Teken + : kapitaaltoevoer; teken - : kapitaaluitvoer.

³ Teken + : vermindering van de deviezenschuld van de overheid; teken - : vermeerdering.

⁴ Teken + : vermeerdering van de reserves; teken - : vermindering.

1987	1988	1987				1988			
		1 ^o kwartaal	2 ^o kwartaal	3 ^o kwartaal	4 ^o kwartaal	1 ^o kwartaal	2 ^o kwartaal	3 ^o kwartaal	4 ^o kwartaal
+102,6	+131,7	- 0,8	+ 40,6	+ 30,7	+ 32,1	+ 36,9	+ 48,2	- 0,3	+ 46,9
+104,2	+119,6	+ 1,3	+ 34,5	+ 44,3	+ 24,1	+ 38,0	+ 27,2	+ 15,1	+ 39,3
+ 1,6	- 12,1	+ 2,1	- 6,1	+ 13,6	- 8,0	+ 1,1	- 21,0	+ 15,4	- 7,6
+ 50,0	+ 88,7	+ 23,9	+ 33,4	+ 24,2	- 31,5	+ 25,1	+ 76,0	+ 17,2	- 29,6
+ 41,7	+ 65,9	- 9,6	+ 41,0	+ 25,7	- 15,4	+ 16,7	+ 46,9	- 4,4	+ 6,7
+ 8,3	+ 22,8	+ 33,5	- 7,6	- 1,5	- 16,1	+ 8,4	+ 29,1	+ 21,6	- 36,3
+ 29,0	- 75,6	- 0,4	+ 23,8	- 26,4	+ 32,0	+ 0,4	- 65,2	- 30,3	+ 19,5
- 40,9	-111,1	- 26,7	+ 6,9	- 29,9	+ 8,8	- 37,0	- 46,0	- 55,0	+ 26,9
+ 69,9	+ 35,5	+ 26,3	+ 16,9	+ 3,5	+ 23,2	+ 37,4	- 19,2	+ 24,7	- 7,4
- 60,2	-135,4	- 13,4	- 9,0	- 20,3	- 17,5	- 52,3	- 29,3	- 27,8	- 26,0
+ 23,4	+ 37,5	+ 1,3	- 1,7	+ 7,5	+ 16,3	- 1,7	+ 14,6	+ 7,6	+ 17,0
- 0,5	+ 18,5	- 4,9	+ 0,1	- 6,4	+ 10,7	- 5,4	+ 8,8	- 0,6	+ 15,7
+ 23,9	+ 19,0	+ 6,2	- 1,8	+ 13,9	+ 5,6	+ 3,7	+ 5,8	+ 8,2	+ 1,3
- 83,6	-172,9	- 14,7	- 7,3	- 27,8	- 33,8	- 50,6	- 43,9	- 35,4	- 43,0
-111,4	-212,6	- 26,0	- 10,4	- 35,4	- 39,6	- 51,7	- 46,5	- 42,3	- 72,1
+ 27,8	+ 39,7	+ 11,3	+ 3,1	+ 7,6	+ 5,8	+ 1,1	+ 2,6	+ 6,9	+ 29,1
- 12,1	+ 51,2	+ 8,7	+ 6,6	- 15,7	- 11,7	+ 57,8	- 11,1	- 36,1	+ 40,6
-108,3	-138,4	- 10,0	- 14,3	- 43,4	- 40,6	- 35,6	- 36,2	- 28,6	- 38,0
+ 96,2	+189,6	+ 18,7	+ 20,9	+ 27,7	+ 28,9	+ 93,4	+ 25,1	- 7,5	+ 78,6
+ 8,3	- 83,2	+ 20,9	+ 48,7	- 24,6	- 36,7	+ 32,1	- 50,6	- 61,6	- 3,1
+ 6,7	- 71,1	+ 18,8	+ 54,8	- 38,2	- 28,7	+ 31,0	- 29,6	- 77,0	+ 4,5
- 56,0	- 23,2	- 8,1	+ 9,6	- 20,0	- 37,5	+ 0,1	+ 15,1	- 28,3	- 10,1
+ 22,2	+ 35,1	+ 51,7	+ 18,9	- 18,0	- 30,4	+ 45,9	+ 25,0	+ 18,0	- 53,8
- 78,2	- 58,3	- 59,8	- 9,3	- 2,0	- 7,1	- 45,8	- 9,9	- 46,3	+ 43,7
- 3,8	- 17,5	- 4,4	- 6,2	+ 1,1	+ 5,7	- 5,9	- 7,2	- 0,7	- 3,7
- 6,4	- 3,2	- 4,0	- 3,2	+ 0,9	- 0,1	- 3,4	+ 0,6	- 0,1	- 0,3
+ 2,6	- 14,3	- 0,4	- 3,0	+ 0,2	+ 5,8	- 2,5	- 7,8	- 0,6	- 3,4
+ 5,7	- 1,3	+ 8,9	- 12,7	+ 2,7	+ 6,8	- 3,7	- 12,9	+ 16,1	- 0,8
- 10,6	0,0	- 1,1	- 4,3	- 1,7	- 3,5	0,0	0,0	0,0	0,0
+ 46,2	+ 6,5	+ 15,4	+ 75,7	- 11,8	- 33,1	+ 59,5	- 7,4	- 74,8	+ 29,2
- 34,5	- 18,7	+ 11,9	+ 7,0	- 34,5	- 18,9	+ 46,3	- 8,2	- 79,1	+ 22,3
+ 80,7	+ 25,2	+ 3,5	+ 68,7	+ 22,7	- 14,2	+ 13,2	+ 0,8	+ 4,3	+ 6,9

rubrieken 2.412 en 2.422 van tabel III toegevoegd (boekingen (13d) en (13e) van tabel IV). Op die manier krijgt men een correcter inzicht in het werkelijke beleggingsgedrag van ingezetenen en niet-ingezetenen. Daar de kapitaaluitvoer en -invoer worden gecorrigeerd voor hetzelfde bedrag wordt uiteraard het saldo van het kapitaalverkeer niet gewijzigd.

1.22 De tegoeden in vreemde valuta's van ingezeten holdingmaatschappijen

Door de Luxemburgse wet van 21 juli 1929 worden alle Luxemburgse maatschappijen die het nemen van deelnemingen in andere Luxemburgse of buitenlandse ondernemingen tot enig doel hebben als holding beschouwd, op voorwaarde dat ze geen eigen industriële activiteit uitoefenen of een commerciële zetel hebben die voor het publiek toegankelijk is. Dergelijke holdingmaatschappijen genieten in Luxemburg een bijzonder voordelig fiscaal stelsel. In werkelijkheid dienen deze instellingen slechts als doorvoerhavens voor van het buitenland afkomstige of voor het buitenland bestemde middelen. De netto kapitaalimport (-uitvoer) in de rubriek « Overige buitenlandse investeringen en beleggingen in de BLEU » (tabel II, rubriek 4.2324) die uit hun activiteiten voortvloeit, geeft bij veronderstelling aanleiding tot een stijging (daling) van de deviezentegoeden van de ingezeten holdings bij de ingezeten kredietinstellingen, dus tot een kapitaalimport (-invoer) (rubriek 7.12). Beide bewegingen worden geschrapt in tabel III (boekingen (18) van tabel IV).

1.23 De kapitaalbewegingen van de tradingmaatschappijen

Dit zijn instellingen die gespecialiseerd zijn in het aankopen en verkopen van buitenlandse effecten. Hun kapitaalbewegingen worden eveneens weggewerkt. Dit komt neer op het schrappen van kapitaalimport (-invoer) in de rubriek 4.2311 van het effectenverkeer met als tegenpost het schrappen van een kapitaalimport (-uitvoer) in de rubriek betreffende de nettotegoeden in vreemde valuta's van de ingezetenen (boekingen (7) in tabel IV).

1.24 De deposito's in Belgische frank van ingezetenen bij financiële instellingen buiten de BLEU

Deze zijn in rubriek 4.2314 van tabel II opgetekend. Zij zijn echter slechts een « schijnbare » kapitaalimport, aangezien de buitenlandse banken die middelen alleen maar gebruiken om deposito's in frank bij ingezeten kredietinstellingen te vormen, wat neerkomt op een bijna onmiddellijke wederimport van het afgevloede kapitaal in rubriek 7.11 van tabel II. Daarom wordt de rubriek 2.21 van tabel III gecorrigeerd voor deze bewegingen (boeking (10) in tabel IV).

Laten we tot slot nog volgende opmerking maken bij deze aanpassingen, zoals voorgesteld in tabel IV. Enkel deze (sub)rubrieken uit tabel II die in tabel III een andere plaats krijgen toegewezen of waaraan andere (sub)rubrieken worden toegevoegd, zijn voorgesteld in tabel IV, zodat de som van de genoteerde rubrieken in beide delen gelijk is¹. Daaruit blijkt duidelijk dat alleen de indeling

¹ Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met het feit dat de bedragen die onder de lijn voorkomen, opgetekend zijn met het omgekeerde teken.

Tabel IV

Schematische voorstelling van de overgang tussen het traditionele nationale schema en het verruimd nationale schema¹

Traditioneel nationaal schema (tabel II)		Verruimd nationaal schema (tabel III)	
3. Kapitaalverkeer van de overheid :		2.21 Nettotegoeden in BEF van niet-ingezetenen bij ingezeten kredietinstellingen, à contant :	
In BEF ²	- 14,3 (1)	Bij de banken	+ 46,3 (21)
In VV ³	+ 100,8 (2)	Bij de OKI's	+ 2,1 (3)
	+ 86,5	Bij de andere financiële instellingen van de overheidssector	+ 8,8 (5)
4.22 Financiële instellingen van de overheidssector :		Bij de spaarbanken	+ 0,3 (16)
Buitenlandse tegoeden van OKI's in BEF	+ 2,1 (3)	Bij diverse instellingen	+ 0,2 (23)
in VV	+ 23,0 (4)	Correctie voor deposito's in BEF bij banken buiten de BLEU	+ 8,2 (10)
Buitenlandse tegoeden van andere financiële instellingen :			+ 65,9
van de overheidssector in BEF	+ 8,8 (5)	2.31 Nettotegoeden in VV van ingezeten ondernemingen en particulieren, à contant :	
in VV	- 3,8 (6)	Deviezentegoeden bij de BLEU-kredietinstellingen ...	- 149,6 (24)
	+ 30,1	Deposito's in buitenland	+ 6,3 (11)
4.2311 Aankoop van vreemde effecten door ingezetenen :		Correctie tradingmaatschappijen	+ 11,0 (7)
Aankoop van effecten door tradingmaatschappijen ..	+ 11,0 (7)	Correctie Luxemburgse holdingmaatschappijen	- 14,2 (18)
Aankoop van vreemde aandelen	- 6,9 (8)	Herbelegging in tegoeden in VV bij de BLEU-kredietinstellingen ⁴	+ 35,4 (13a)
Aankoop van vreemde obligaties	- 383,8 (9)		- 111,1
	- 379,7	2.41 Aandelen :	
4.2314 Overige beleggingen en investeringen uit de BLEU in het buitenland :		2.411 Tegoeden van ingezetenen :	
Vorming van deposito's in BEF	+ 8,2 (10)	Aankoop van vreemde aandelen	- 6,9 (8)
in VV	+ 6,3 (11)	Herbelegging in vreemde aandelen ⁴	+ 25,4 (13b)
Andere beleggingen	+ 0,1 (12)		+ 18,5
	+ 14,6	2.412 Tegoeden van niet-ingezetenen :	
4.2321 Aankoop van BLEU-effecten door niet-ingezetenen :		Aankoop van andere BLEU-aandelen ⁵	+ 17,9 (14)
Aankoop van aandelen of deelbewijzen van instellingen voor collectieve belegging ⁴	+ 234,2 (13)	Herbelegging in BLEU-aandelen ⁴	+ 1,1 (13d)
Aankoop van andere BLEU-aandelen ⁵	+ 17,9 (14)		+ 19,0
Aankoop van BLEU-obligaties	+ 38,6 (15)	2.42 Obligaties :	
	+ 290,7	2.421 Tegoeden van ingezetenen :	
4.2324 Overige buitenlandse beleggingen in de BLEU :		Aankoop van vreemde obligaties	- 383,8 (9)
Tegoeden bij spaarbanken in BEF	+ 0,3 (16)	Herbelegging in vreemde obligaties ⁴	+ 171,2 (13c)
in VV	- 29,1 (17)		- 212,6
Luxemburgse holdingmaatschappijen	- 14,2 (18)	2.422 Tegoeden van niet-ingezetenen :	
Andere beleggingen	+ 3,2 (19)	Aankoop van BLEU-obligaties	+ 38,6 (15)
	- 39,8	Herbelegging in BLEU-obligaties ⁴	+ 1,1 (13e)
5. Vergissingen en weglatingen	- 4,5 (20)		+ 39,7
<i>Verrichtingen « Onder de lijn »</i>		2.5 Directe investeringen ⁶	
7.11 Mutatie van het netto buitenlandse actief van BLEU-banken in BEF	- 46,3 (21)	waarvan : 2.51 Andere beleggingen van ingezetenen .	+ 0,1 (12)
7.12 Mutatie van het netto buitenlandse actief van BLEU-banken in VV	+ 183,5 (22)	2.52 Andere beleggingen van niet-ingezetenen	+ 3,2 (19)
7.2 Mutatie van het netto buitenlandse actief van diverse instellingen	- 0,2 (23)		+ 3,3
		3.1 Kapitaalverkeer in VV van de ingezeten kredietinstellingen, à contant :	
		Buitenlandse tegoeden in VV :	
		van de banken	- 183,5 (22)
		van de OKI's	+ 23,0 (4)
		van de andere financiële instellingen van de overheidssector	- 3,8 (6)
		van de spaarbanken	- 29,1 (17)
		Deviezentegoeden van ingezeten ondernemingen en particulieren bij BLEU-kredietinstellingen	+ 149,6 (24)
		Overheidsleningen in VV bij BLEU-kredietinstellingen	+ 82,1 (25)
		Andere aanpassingen	- 3,2 (26)
			+ 35,1
		4.2 Kapitaalverkeer in franken van de overheid	- 14,3 (1)
		5. Vergissingen en weglatingen :	
		Vergissingen en weglatingen in tabel II	- 4,5 (20)
		Andere aanpassingen	+ 3,2 (26)
			- 1,3
		<i>Verrichtingen « Onder de lijn »</i>	
		7.1 Kapitaalverkeer, à contant, in VV van de overheid :	
		Buitenland	- 100,8 (2)
		Overheidsleningen in VV bij BLEU-kredietinstellingen	+ 82,1 (25)
			- 18,7

¹ Enkel de bedragen uit tabel II die een andere plaats krijgen in tabel III zijn in dit schema opgenomen.² BEF staat in de gehele tabel voor Belgische en Luxemburgse franken.³ Vreemde valuta's.⁴ De herbelegging van dit bedrag voor rekening van niet-ingezetenen door de instellingen voor collectieve belegging werd als volgt geraamd :

a. Vorming van tegoeden in VV bij BLEU-kredietinstellingen	35,4 (13a)
b. Aankopen van vreemde aandelen	25,4 (13b)
c. Aankopen van vreemde obligaties	171,2 (13c)
d. Aankopen van BLEU-aandelen	1,1 (13d)
e. Aankopen van BLEU-obligaties	1,1 (13e)
	234,2 (13)

⁵ Andere dan aandelen of deelbewijzen van instellingen voor collectieve belegging.⁶ Naast de twee overgeboekte bedragen bevat rubriek 2.5 van tabel III ook nog de rubrieken 4.2312, 4.2313, 4.2322, 4.2323 van tabel II.

van het kapitaalverkeer over de verschillende rubrieken werd gewijzigd zonder aan het saldo zelf te raken.

Aangezien door deze aanpassingen de voorstelling van de betalingsbalans volgens het verruimde nationale schema beter overeenstemt met de economische realiteit, geeft de Bank er de voorkeur aan om voor de analyse van het kapitaalverkeer van tabel III uit te gaan.

2. Algemene vaststellingen voor 1988 : tabellen II en III

In 1988 steeg het overschot in het lopende verkeer van 102,6 miljard in 1987 naar 131,7 miljard. Daarmee kwam het lopende verkeer dicht in de omgeving van het resultaat van 1986. De verbetering in 1988 t.o.v. het saldo van 1987 is volledig toe te schrijven aan de gunstige ontwikkeling in het goederenverkeer : het overschot groeide van 84,4 miljard naar 127 miljard. Het overschot in het dienstenverkeer kwam op hetzelfde niveau van 1987 uit, terwijl het tekort bij de overdrachten van 56 miljard tot 70,1 miljard opliep.

Bekeken in een ruimer perspectief (tabel V en grafiek I) bevestigen de resultaten van 1988 de vaststelling dat vooral het goederenverkeer ten grondslag ligt aan de ontwikkeling van het lopende saldo. Toch is ook de bijdrage van het dienstenverkeer niet zonder belang en lijkt dit saldo trendmatig te groeien. De laatste drie jaar overstijgt het zelfs het traditionele deficit bij de overdrachten, waardoor het lopende overschot hoger komt te liggen dan dat op de handelsbalans. Dit groeiende overschot in het dienstenverkeer weerspiegelt de toenemende betekenis van de wereldhandel in diensten, die volgens de GATT in de periode 1980-1988 sneller groeide dan de goederenhandel.

Uitgedrukt in procenten van het BBP bedroeg het lopende saldo 2,3 pct., een niveau dat hoger lag dan het gemiddelde van de EG en vergelijkbaar is met dat van Nederland (tabel VI). De BLEU bevond zich in 1988 aldus — naast de BRD, Nederland en Ierland — duidelijk in de groep van EG-landen met een surplus, in tegenstelling tot o.a. Groot-Brittannië, Spanje en Italië.

Tabel V

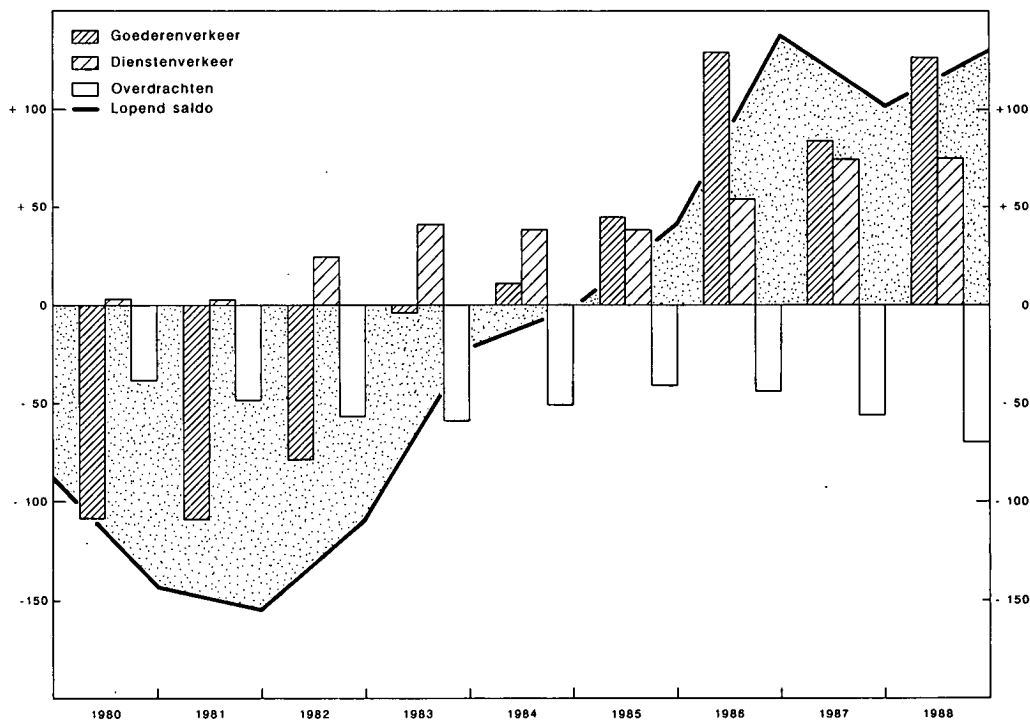
Lopend saldo van de BLEU
(miljarden franken)

	Lopend saldo (a) = (b) + (c) + (d)	Goederenverkeer (b)	Dienstenverkeer (c)	Overdrachten (d)
1980	- 144,4	- 108,6	+ 2,6	- 38,4
1981	- 155,5	- 109,3	+ 2,1	- 48,3
1982	- 110,2	- 77,9	+ 24,0	- 56,3
1983	- 22,1	- 3,9	+ 41,2	- 59,4
1984	- 2,6	+ 10,5	+ 37,8	- 50,9
1985	+ 41,3	+ 44,8	+ 38,3	- 41,8
1986	+ 138,7	+ 129,0	+ 53,2	- 43,5
1987	+ 102,6	+ 84,4	+ 74,2	- 56,0
1988	+ 131,7	+ 127,0	+ 74,8	- 70,1

Grafiek 1

Lopend saldo van de BLEU en zijn drie componenten
(miljarden franken)

Worden de vergissingen en de weglatingen, alsook de tegenpost, in 1987, van de demonetisatie van goud buiten beschouwing gelaten, dan vertoont het in tabel II « boven de lijn » geplaatste kapitaalverkeer een aanzienlijk groter overschot dan in 1987. Dit is uitsluitend toe te schrijven aan de stijging van de buitenlandse verplichtingen van de Staat, aangezien het tekort in het kapitaalverkeer van de bedrijven en de particulieren opliep van 6,5 miljard in 1987 tot

Tabel VI

Lopend saldo : Internationale vergelijking
(procenten van het BNP)

	BLEU	EG	Nederland	BRD ¹
1980	- 4,1	- 1,3	- 1,6	- 1,7
1981	- 4,3	- 0,7	2,0	- 0,5
1982	- 2,8	- 0,6	2,9	0,8
1983	- 0,5	0,2	3,0	0,8
1984	- 0,1	0,4	4,1	1,6
1985	0,8	0,7	4,1	2,6
1986	2,7	1,4	2,6	4,4
1987	1,9	0,8	1,4	4,0
1988	2,3	0,3	2,4	4,0

Bron : OESO.

¹ Procenten van het BNP.

51,5 miljard in het beschouwde jaar. Deze laatste ontwikkeling kan hoofdzakelijk worden verklaard door de aangroei van het tekort in het effectenverkeer en het omslaan van het saldo van de kapitaalverrichtingen van de Luxemburgse holdingmaatschappijen, die in de subrubriek « Overige » van de buitenlandse investeringen en beleggingen in de BLEU worden opgetekend. Die bewegingen werden slechts gedeeltelijk gecompenseerd door de aanzienlijke netto kapitaalvoer waartoe de directe investeringen en de verrichtingen van de financiële instellingen van de overheidssector aanleiding gaven.

Per saldo gingen de netto buitenlandse tegoeden van de overwegend geldscheppende instellingen in 1988 voor het derde opeenvolgende jaar in de hoogte. Na in 1985 met 44,6 miljard te zijn teruggelopen, stegen ze in 1986 en in 1987 immers met resp. 9,8 en 97,3 miljard en in 1988, ten slotte, met 162,2 miljard.

Uit tabel III blijkt dat het overschot op de balans van de officiële betalingen in 1988 fors terugviel, nl. van 46,2 miljard in 1987 tot 6,5 miljard. Aangezien het kapitaalverkeer van de overheid in vreemde valuta's evenwel aanleiding gaf tot nettoleningen ten belope van 18,7 miljard, vermeerderden de netto goud- en deviezenreserves met 25,2 miljard.

DEEL 3

GEDETAILEERDE TABELLEN

Rubriek 1.1 « Goederenverkeer » : Tabel VII

De definitieve cijfers betreffende het goederenverkeer voor 1988 zijn, ten gevolge de toegepaste methode voor het uitschakelen van de betalingstermijnen om tot een betalingsbalans op transactiebasis te komen (zie hierboven — deel 1), slechts nu beschikbaar. Deze methode bestaat erin de gegevens over de betalingen te herschikken volgens de maand waarin de transactie heeft plaatsgehad en dit op basis van de factuurdatum die de bedrijven voor hun goederenverrichtingen moeten meedelen.

Voor de vervroegde betalingen, die slechts 2 à 3 pct. van het totaal betreffen en vaak slechts voor een korte periode vooruit zijn gedaan, wordt — ter vereenvoudiging — het geheel als transactie van de volgende maand verrekend.

Wat de uitgestelde betalingen aangaat, is het evident dat de gebruikte methode van herklassering vereist dat de betalingen reeds hebben plaatsgehad. Dit doet problemen rijzen voor transacties die op middellange en lange termijn betaald worden. Om dit probleem te verhelpen, worden de transacties van een bepaalde periode voor een eerste maal na 6 maanden en een tweede maal na 12 maanden berekend. Aldus worden resp. 92 en 99 pct. van de transacties opnieuw gerangschikt.

Tabel VII

Rubriek 1.1 « Goederenverkeer »

(miljarden franken)

	1.11 Uitvoer en invoer			1.12 Loonwerk			1.13 Arbitrage	Totaal		
	Ontvangsten ¹	Uitgaven ¹	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Saldo	Ontvangsten ²	Uitgaven	Saldo
1985	2.882,5	2.906,6	- 24,1	108,1	52,0	+ 56,1	+ 12,8	3.003,4	2.958,6	+ 44,8
1986	2.752,1	2.726,8	+ 25,3	131,5	53,7	+ 77,8	+ 25,9	2.909,5	2.780,5	+ 129,0
1987	2.922,4	2.928,9	- 6,5	69,3	14,4	+ 54,9	+ 36,0	3.027,7	2.943,3	+ 84,4
1988	3.234,5	3.183,1	+ 51,4	71,1	16,8	+ 54,3	+ 21,3	3.326,9	3.199,9	+ 127,0
1987 1 ^e kwartaal	693,4	709,5	- 16,1	15,6	3,1	+ 12,5	+ 5,5	714,5	712,6	+ 1,9
2 ^e kwartaal	749,1	733,1	+ 16,0	20,8	3,0	+ 17,8	+ 12,5	782,4	736,1	+ 46,3
3 ^e kwartaal	699,2	693,2	+ 6,0	15,3	4,3	+ 11,0	+ 9,4	723,9	697,5	+ 26,4
4 ^e kwartaal	780,7	793,1	- 12,4	17,6	4,0	+ 13,6	+ 8,6	806,9	797,1	+ 9,8
1988 1 ^e kwartaal	777,2	777,7	- 0,5	17,7	3,2	+ 14,5	+ 6,1	801,0	780,9	+ 20,1
2 ^e kwartaal	823,5	794,5	+ 29,0	17,6	4,8	+ 12,8	+ 6,4	847,5	799,3	+ 48,2
3 ^e kwartaal	770,5	771,1	- 0,6	15,6	3,8	+ 11,8	+ 1,4	787,5	774,9	+ 12,6
4 ^e kwartaal	863,3	839,8	+ 23,5	20,2	5,0	+ 15,2	+ 7,4	890,9	844,8	+ 46,1

¹ Voor een deel van de uitvoer en van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. dat de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer erin begrepen zijn. Incl. het niet-monetaire goud en de uitgaven voor militair materieel.

² Incl. het saldo van de arbitrage.

De voor dit artikel gebruikte cijfers hebben betrekking op de geherklasseerde betalingen tot en met december 1989. Dit betekent dat alle transacties van 1988 waarvan de betalingen binnen de 12 maanden gebeurden, konden worden geherklasseerd. De overige transacties, die welke dus na 12 maanden nog geen aanleiding gaven tot een betaling, worden geraamd op basis van de betalingen van de beschouwde periode die niet opnieuw konden worden ingedeeld¹. Bovendien wordt de verandering, gedurende die periode, van de Creditexport-bedragen die de meeste uitvoerkredieten voor meer dan een jaar omvatten, bij de uitvoertransacties gevoegd. Hierdoor kan het toch al zeer kleine gedeelte niet-herschikte uitvoerbetalingen nog worden verminderd.

De verbetering in 1988 van de handelsbalans — van 84,4 miljard naar 127 miljard — manifesteerde zich volledig in de rubriek 1.11 « Uitvoer en invoer », terwijl rubriek 1.12 « Loonwerk » op een status-quo uitkwam en de rubriek 1.13 « Arbitrage » aanzienlijk verslechterde.

¹ D.w.z. dat men ervan uitgaat dat de waarde van de transacties van de beschouwde periode waaraan betalingstermijnen van meer dan een jaar gekoppeld zijn, gelijk is aan deze van de transacties met even lange betalingstermijnen van de vorige periode en die betaald werden binnen de beschouwde periode.

De toename van het overschot in het goederenverkeer in 1988 deed zich voor ondanks een lichte verslechtering van de ruilvoet. Volgens berekeningen op grond van de douanestatistieken stegen de exportprijzen in 1988 met 2,7 pct., terwijl de importprijzen met 3 pct. toenamen. Deze ruilvoetverslechtering was niet te wijten aan het verloop van de importprijzen voor energieproducten aangezien die verder met nagenoeg 15 pct. daalden. Een daling van de energieprijzen heeft normalerwijze een positief effect op de ruilvoet om reden van het grotere gewicht ervan in de invoer dan in de uitvoer; een prijsstijging voor energieproducten heeft bijgevolg een negatief effect op de ruilvoet. De in dollars uitgedrukte spotprijs van ruwe olie viel in 1988 terug tot een niveau dat nauwelijks boven dat van 1986 lag toen hij in een jaar tijd vrijwel gehalveerd werd. Gecombineerd met de belangrijke depreciatie van de dollar in 1987 en een verdere lichte daling in 1988 resulteerde dit in een absoluut dieptepunt voor de jaren '80 van de in Belgische franken uitgedrukte importprijzen voor ruwe olie. De andere energieproducten vertoonden een gelijksoortig maar iets gematigder verloop.

De ruilvoetverslechtering was daarentegen uiterst scherp in de diamantsector (- 14 pct.). Ongerekend diamant zou er zelfs een lichte verbetering van de ruilvoet (0,5 pct.) zijn opgetreden.

Rekening houdend met de lichte ruilvoetverslechtering voor het geheel van het goederenverkeer zou de verbetering van het saldo toe te schrijven zijn aan een toename van de dekkingsgraad in volume: het totale uitvoervolume groeide met 7 pct., tegenover 5,5 pct. voor het totale invoervolume. De groei van de uitvoer was bijzonder sterk in de chemische nijverheid, voor ijzer en staal en in de diamantsector, samen goed voor iets minder dan een derde van de BLEU-export.

De toename van de exporthoeveelheid weerspiegelt het herstel van de wereldhandel. De OESO raamde de toename van de wereldhandel in 1988 op 9 pct. Door een minder gunstige geografische structuur van haar afzetmarkten wist de BLEU hier niet ten volle van te profiteren: de afzetmarkt van de BLEU groeide in 1988 met slechts 8,3 pct. Bovendien zouden de exporteurs van de BLEU op de internationale markt wat terrein hebben moeten prijsgeven.

Dit marktaandeelverlies deed zich voor ondanks een verbetering in 1988 van het concurrentievermogen — gemeten aan de hand van de relatieve loonkosten per eenheid produkt in de Belgische verwerkende nijverheid en uitgedrukt in gemeenschappelijke munt — t.o.v. bijna alle belangrijke handelspartners en in het bijzonder t.o.v. de BRD en Nederland. Enkel in Frankrijk bleef de relatieve loonontwikkeling iets onder de Belgische. Alle Europese partners en Japan hebben in 1988 evenwel marktaandelen verloren, ten voordele van de Verenigde Staten die voor het derde opeenvolgende jaar profijt trokken uit de depreciatie van de dollar.

Het verloop van het invoervolume bleef van zijn kant onder dat van de uitvoer, niettegenstaande de groei van de BLEU-economie in 1988 het gemiddelde groeicijfer van haar belangrijkste Europese handelspartners overtrof. Aldus heeft deze groei, hoewel hij niet typisch exportgeleid was, geen aanleiding gegeven tot een verslechtering van de lopende rekening.

Dat kan verklaard worden door het feit dat de ingezeten producenten in toenemende mate aan de finale vraag hebben kunnen voldoen, waardoor de import beperkt bleef. Het herwonnen concurrentievermogen van de ingezeten ondernemingen en het feit dat er in 1988 dank zij de hoge investeringen geen capaciteitslimieten werden bereikt, waren hierbij alvast belangrijke factoren.

Rubrieken 1.2 tot 1.7 « Dienstenverkeer » : Tabel VIII

Het geheel van het dienstenverkeer sloot in 1988 af met een positief saldo van 75 miljard. Dit status-quo t.a.v. 1987 is vooral het resultaat van een belangrijke verslechtering van het saldo in rubriek 1.4 « Reisverkeer », van een lichte achteruitgang in de rubriek 1.5 « Inkomsten uit beleggingen en investeringen » en van een opvallende verbetering van het saldo in de rubriek 1.2 « Vrachtkosten en verzekeringskosten voor goederenverkeer ».

Rubriek 1.2 : « Vrachtkosten en verzekeringskosten voor goederenverkeer »

De ontvangsten en uitgaven uit hoofde van deze rubriek omvatten slechts dat deel van de vracht- en verzekeringskosten, ontvangen en betaald voor het transport van goederen, dat kon worden gescheiden van de ontvangsten voor uitvoer en de uitgaven voor invoer. Het andere deel, dat niet kon worden gescheiden van de in- en uitvoer waarop het betrekking heeft, zit begrepen in de rubriek 1.11 « Uitvoer en invoer ».

Voorts omvatten de ontvangsten van rubriek 1.2 sommige aan ingezetenen betaalde vracht- en verzekeringskosten die men normaal in mindering had moeten brengen van de uitgaven in rubriek 1.11. Het gaat in dit geval om uitgaven in rubriek 1.11 wegens invoer, die betrekking hebben op de terugbetaling door ingezeten importeurs aan buitenlandse exporteurs van de vracht- en verzekeringskosten die deze laatsten aan ingezeten vervoerders en verzekeraars hebben betaald. De nettoweerslag van deze boekingswijze op het geheel van het goederen- en dienstenverkeer is nihil (uitgave in rubriek 1.11, gecompenseerd door een ontvangst in rubriek 1.2) en strookt met de werkelijkheid, aangezien het vervoer en de verzekering van de import gebeurde door ingezetenen en dus normalerwijze geen aanleiding mag geven tot een boeking in de betalingsbalans.

Hetzelfde fenomeen, maar dan in omgekeerde zin, doet zich ook voor als rubriek 1.11 ontvangsten omvat die de terugbetaling zijn door niet-ingezeten importeurs van vracht- en verzekeringskosten die ingezeten exporteurs aan niet-ingezeten vervoerders en verzekeraars hebben betaald. Ook hiervan is de nettoweerslag op het geheel van het goederen- en dienstenverkeer nihil (ontvangst in rubriek 1.11 en uitgave in rubriek 1.2), wat een juiste weergave van de werkelijkheid is aangezien uiteindelijk buitenlandse importeurs aan buitenlandse vervoer-

Tabel VIII

Rubrieken 1.2 tot 1.7 « Dienstenverkeer »

(miljarden franken)

	1.2 Vrachtkosten en verzekeringskosten voor goederenvervoer ¹						1.3 Andere vervoerkosten			1.4 Reisverkeer			1.5 Opbrengsten uit beleggingen en investeringen			1.6 Niet elders vermelde overheidstransacties ²			1.7 Overige			Totaal		
	Vrachtkosten			Verzekeringskosten			Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo																		
1985	162,1	134,7	+ 27,4	2,5	3,7	- 1,2	76,1	81,2	- 5,1	98,7	121,7	- 23,0	1.209,6	1.217,5	- 7,9	78,8	16,8	+ 62,0	276,6	290,5	- 13,9	1.904,4	1.866,1	+ 38,3
1986	146,0	115,7	+ 30,3	2,0	3,2	- 1,2	61,0	70,2	- 9,2	98,3	130,0	- 31,7	1.031,5	1.026,3	+ 5,2	86,3	14,9	+ 71,4	301,2	312,8	- 11,6	1.726,3	1.673,1	+ 53,2
1987	147,0	112,9	+ 34,1	1,8	2,7	- 0,9	68,0	66,9	+ 1,1	112,2	147,5	- 35,3	997,5	984,1	+ 13,4	94,4	13,9	+ 80,5	318,8	337,5	- 18,7	1.739,7	1.665,5	+ 74,2
1988	173,8	129,0	+ 44,8	1,6	2,4	- 0,8	80,7	82,6	- 1,9	126,3	169,9	- 43,6	1.187,8	1.176,1	+ 11,7	100,3	15,8	+ 84,5	351,4	371,3	- 19,9	2.021,9	1.947,1	+ 74,8
1987 1 ^e kw.	33,6	26,1	+ 7,5	0,5	0,6	- 0,1	15,4	14,2	+ 1,2	18,6	25,3	- 6,7	239,7	241,5	- 1,8	23,6	4,0	+ 19,6	80,6	86,1	- 5,5	412,0	397,8	+ 14,2
2 ^e kw.	36,0	28,5	+ 7,5	0,4	0,7	- 0,3	17,6	17,3	+ 0,3	28,2	35,3	- 7,1	244,7	250,0	- 5,3	23,8	3,1	+ 20,7	74,8	80,7	- 5,9	425,5	415,6	+ 9,9
3 ^e kw.	37,9	28,2	+ 9,7	0,4	0,8	- 0,4	18,3	18,2	+ 0,1	36,5	55,1	- 18,6	243,2	236,2	+ 7,0	22,7	3,6	+ 19,1	76,6	78,9	- 2,3	435,6	421,0	+ 14,6
4 ^e kw.	39,5	30,1	+ 9,4	0,5	0,6	- 0,1	16,7	17,2	- 0,5	28,9	31,8	- 2,9	269,9	256,4	+ 13,5	24,3	3,2	+ 21,1	86,8	91,8	- 5,0	466,6	431,1	+ 35,5
1988 1 ^e kw.	40,2	29,5	+ 10,7	0,3	0,5	- 0,2	16,9	16,9	0,0	25,2	32,0	- 6,8	277,7	272,2	+ 5,5	25,4	4,4	+ 21,0	90,1	88,8	+ 1,3	475,8	444,3	+ 31,5
2 ^e kw.	41,4	30,7	+ 10,7	0,3	0,5	- 0,2	20,9	20,2	+ 0,7	31,9	39,4	- 7,5	279,6	281,3	- 1,7	24,6	3,8	+ 20,8	82,4	87,9	- 5,5	481,1	463,8	+ 17,3
3 ^e kw.	45,9	33,1	+ 12,8	0,4	0,7	- 0,3	21,9	23,7	- 1,8	43,1	66,1	- 23,0	286,0	285,1	+ 0,9	24,5	4,2	+ 20,3	85,0	88,7	- 3,7	506,8	501,6	+ 5,2
4 ^e kw.	46,3	35,7	+ 10,6	0,6	0,7	- 0,1	21,0	21,8	- 0,8	26,1	32,4	- 6,3	344,5	337,5	+ 7,0	25,8	3,4	+ 22,4	93,9	105,9	- 12,0	558,2	537,4	+ 20,8

¹ Deze post vermeldt, in de ontvangsten en in de uitgaven, slechts een deel van de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer. Het andere deel kon niet worden gescheiden van de uitvoer of van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de ontvangsten en in de uitgaven van rubriek 1.11 « Uitvoer en invoer ».

² Excl. de uitgaven voor militair materieel.

ders en verzekeraars betalen. Op het niveau van het lopende verkeer wordt aldus geen fout gemaakt, maar de opsplitsing tussen de rubrieken 1.11 en 1.2 is in een aantal gevallen onvolkomen.

De subrubriek « Vrachtkosten » sloot in 1988 met een positief saldo van 44,8 miljard, wat een verbetering is met 10,7 miljard tegenover 1987. De toename van de ontvangsten en de uitgaven in deze subrubriek hangt ongetwijfeld nauw samen met de aanwas van de buitenlandse handel van de BLEU. Dat de ontvangsten sterker opliepen dan de uitgaven is, toe te schrijven aan een sterkere toename van het exportvolume (waarvan het vervoer hoofdzakelijk door ingezetenen gebeurt) dan van het importvolume (waarvan het vervoer hoofdzakelijk door buitenlanders gebeurt). Bovendien is het verschil tussen de stijging van de ontvangsten en de volumegroei van de uitvoer groter dan dat tussen de toename van de uitgaven en de volumegroei van de invoer, wat laat vermoeden dat de ingezeten vervoerders hun marktaandeel vergrootten en/of een ruilvoetverbetering wisten te realiseren.

De subrubriek « Verzekeringskosten » van haar kant vertoonde traditioneel een licht negatief saldo.

Rubriek 1.3 « Andere vervoerkosten »

Deze rubriek omvat alle transacties in verband met vervoer, met uitzondering van het eigenlijke goederenvervoer, dat in de vorige rubriek werd besproken. Het gaat om het vervoer van personen, de huur van schepen en vliegtuigen, de onderhouds- en herstellingskosten van schepen, de aan- en verkopen van bunkerleveranties voor schepen en vliegtuigen, de douane-, opslag-, los- en laad-, behandelings-, in- en uitklarings-, havenkosten en -rechten en de slepingskosten. In 1988 sloot deze rubriek met een tekort van 1,9 miljard, tegenover een batig saldo van 1,1 miljard in 1987.

Deze achteruitgang is vooral toe te schrijven aan het feit dat de ingezeten scheep- en luchtvaartmaatschappijen meer materieel huurden in het buitenland en in mindere mate aan een inkrimping van het overschot in het personenvervoer. In deze laatste post worden o.a. de uitgaven van ingezeten toeristen geboekt voor hun vervoer naar het buitenland voor zover ze hiervoor een beroep deden op niet-ingezeten maatschappijen. De toename van deze uitgaven hangt ongetwijfeld samen met de groeiende belangstelling van Belgen en Luxemburgers voor buitenlandse reizen (zie rubriek 1.4 « Reisverkeer »). Het groter geworden overschot van de rubriek « Haven- en douanekosten » wist van zijn kant de achteruitgang in bovengenoemde posten enigszins te milderen.

Rubriek 1.4 « Reisverkeer »

Deze rubriek bevat de uitgaven en ontvangsten betreffende het toerisme, de vervoerkosten die in rubriek 1.3 geboekt worden uitgezonderd. De toeristische

balans geeft de belangrijkste verslechtering in het dienstenverkeer van 1988 te zien : een tekort van 43,6 miljard tegen 35,3 miljard in 1987.

Aan de uitgavenzijde kan bijna een derde van de toename verklaard worden door een « prijseffect » (inflatie in het land van bestemming en koersverloop van de plaatselijke munt). De rest van de toename is toe te schrijven aan een « volume-effect » : meer ingezetenen reizen naar het buitenland en doen daar, in reële termen, grotere uitgaven voor hun vakantie. De toegenomen uitgaven van ingezetenen in de rubriek « Reisverkeer » hangt ongetwijfeld samen met de forse groei van het beschikbare inkomen van de particulieren (+ 4 pct. in reële termen) in 1988. Vooral de uitgaven voor verblijven in Frankrijk namen toe en in mindere mate die naar de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Italië en Spanje.

Aan de ontvangstenzijde zou de stijging het gevolg zijn van enerzijds een toename van het aantal buitenlandse overnachtingen in België (5 pct. volgens NIS-cijfers), terwijl het aantal overnachtingen in Luxemburg stabiel bleef en anderzijds van hogere bestedingen van buitenlanders ter gelegenheid van hun verblijf in de BLEU of van een toegenomen aantal dagjesmensen. Hierbij dient nog aangestipt dat 1988 geen echt toeristisch topseizoen was gelet op het slechte weer tijdens de zomermaanden.

Rubriek 1.5 « Opbrengsten uit beleggingen en investeringen » : Tabel IX

In deze rubriek worden de opbrengsten die ingezetenen uit hun beleggingen en investeringen in het buitenland halen als een ontvangst en die welke niet-ingezetenen in de BLEU verdienen als een uitgave geboekt. Om redenen van methodologisch-statistische aard omvat deze rubriek echter niet alle dergelijke opbrengsten. De ontvangsten omvatten alleen dat deel van de opbrengsten uit Belgisch-Luxemburgse beleggingen en investeringen in het buitenland dat naar de BLEU werd gerepatriëerd. De uitgaven hebben alleen betrekking op die opbrengsten die niet opnieuw in de bedrijven waaruit ze voortkomen geïnvesteerd worden.

Het verloop van het saldo van deze rubriek tijdens een bepaalde periode wordt fundamenteel bepaald door de omvang van het saldo op de lopende rekening in de voorafgaande periode. Dit saldo geeft immers de toename (afname) van de nettotoegoeden van de BLEU op het buitenland weer. Er is dus een wisselwerking tussen het lopende saldo enerzijds en het saldo in rubriek 1.5 anderzijds. Een overschot (tekort) op de lopende rekening zal (normalerwijze) in een volgende periode het saldo in rubriek 1.5 verbeteren (verslechteren) en dus het lopende saldo gunstig (ongunstig) beïnvloeden. Naast de omvang van de nettotoegoeden spelen ook factoren die het rendement van deze tegoeden bepalen een belangrijke rol bij de totstandkoming van het saldo van deze rubriek.

Tabel IX

Rubriek 1.5 « Opbrengsten uit beleggingen en investeringen »

(miljarden franken)

	Coupons, dividenden			Bankinteresten			Interesten op buitenlandse leningen van de overheid			Andere inkomsten			Totaal		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
1985	218,8	131,8	+ 87,0	958,9	910,5	+ 48,4	0,2	102,4	- 102,2	31,7	72,8	- 41,1	1.209,6	1.217,5	- 7,9
1986	214,4	122,2	+ 92,2	780,2	752,7	+ 27,5	0,7	88,7	- 88,0	36,2	62,7	- 26,5	1.031,5	1.026,3	+ 5,2
1987	231,8	139,3	+ 92,5	713,5	703,6	+ 9,9	7,8	80,6	- 72,8	44,4	60,6	- 16,2	997,5	984,1	+ 13,4
1988	267,8	156,5	+ 111,3	869,1	885,2	- 16,1	8,6	77,4	- 68,8	42,3	57,0	- 14,7	1.187,8	1.176,1	+ 11,7
1987 1 ^e kwartaal	53,2	29,0	+ 24,2	174,6	170,8	+ 3,8	1,3	26,8	- 25,5	10,6	14,9	- 4,3	239,7	241,5	- 1,8
2 ^e kwartaal	59,5	44,2	+ 15,3	174,1	167,7	+ 6,4	2,5	21,8	- 19,3	8,6	16,3	- 7,7	244,7	250,0	- 5,3
3 ^e kwartaal	53,7	28,0	+ 25,7	177,0	179,5	- 2,5	2,1	15,7	- 13,6	10,4	13,0	- 2,6	243,2	236,2	+ 7,0
4 ^e kwartaal	65,4	38,1	+ 27,3	187,8	185,6	+ 2,2	1,9	16,3	- 14,4	14,8	16,4	- 1,6	269,9	256,4	+ 13,5
1988 1 ^e kwartaal	63,0	29,3	+ 33,7	202,2	204,1	- 1,9	3,2	26,4	- 23,2	9,3	12,4	- 3,1	277,7	272,2	+ 5,5
2 ^e kwartaal	67,8	48,5	+ 19,3	201,9	199,1	+ 2,8	0,7	17,0	- 16,3	9,2	16,7	- 7,5	279,6	281,3	- 1,7
3 ^e kwartaal	60,3	28,8	+ 31,5	214,0	226,5	- 12,5	2,3	17,4	- 15,1	9,4	12,4	- 3,0	286,0	285,1	+ 0,9
4 ^e kwartaal	76,7	49,9	+ 26,8	251,0	255,5	- 4,5	2,4	16,6	- 14,2	14,4	15,5	- 1,1	344,5	337,5	+ 7,0

Die factoren zijn in de eerste plaats uiteraard het renteverloop (in geval van tegoeden in de vorm van obligaties of bankdeposito's), het relatieve winstverloop (in geval van tegoeden in de vorm van aandelen of directe investeringen) en het verloop van de wisselkoersen (voor de omrekening van de opbrengst naar Belgische franken). De uitwerking van die factoren hangt af van de samenstelling, qua termijn en qua valuta, van de verplichtingen en tegoeden.

Ten slotte wordt het resultaat nog bepaald door de uitkeringspolitiek van de bedrijven (die naast het relatieve winstverloop de omvang van de dividenden zal bepalen), de intermediatiemarge van de banken, en het repatriëringsgedrag van de beleggers en investeerders.

Wat de opbrengsten uit beleggingen en investeringen voor 1988 betreft, stellen we vast dat de primaire determinant, het lopende saldo in 1987, die ten bedrage van 102,6 miljard positief is, normalerwijze aanleiding moet geven tot een verbetering van het overschot van de opbrengsten uit beleggingen en investeringen in 1988. Die verbetering deed zich echter niet voor (11,7 miljard in 1988 tegenover 13,4 miljard in 1987) als gevolg van een opvallende verslechtering in de rubriek « Bankinteressen » : het overschot dat reeds tijdens de vier voorafgaande jaren terugliep, sloeg in 1988 om in een tekort. De terugval in de door de BLEU-banken netto ontvangen interesten in vreemde valuta's (in 1988 betaalden ze zelfs voor het eerst netto-interesten) was daarvoor verantwoordelijk. De reden dient te worden gezocht in een inkrimping van de intermediatiemarge voor de BLEU-banken op hun activiteiten in deviezen, fenomeen dat op zichzelf vermoedelijk verbonden is met de waardevermindering van de dollar. Tot 1987 werd deze ontwikkeling van de intermediatiemarge nog enigszins gemilderd door een toename van het volume van de transacties (zie verloop van hun tegoeden op en verplichtingen tegenover het buitenland in deviezen in tabel XVI). In 1988 viel dat volume echter ook lichtjes terug.

De stijging van de ontvangsten in de rubriek « Coupons en dividenden » in 1988, wordt praktisch uitsluitend verklaard door de toename van de beleggingen door ingezetenen in buitenlandse obligaties in 1987. Een stijging van de lange rente vanaf begin 1987 in de Verenigde Staten en vanaf half 1987 in de andere landen oefende weliswaar een gunstige invloed uit. Die werd echter gecompenseerd door het ten einde lopen van hoogrentende obligaties uit het begin van de jaren tachtig, zodat het totale rente-effect vrijwel nihil was. Door de appreciatie tijdens 1988 van vooral het pond sterling, de yen en de Canadese dollar en in mindere mate van de Australische en de Nieuw-Zeelandse dollar had de omrekening naar Belgische franken van de in deze deviezen ontvangen interesten een lichte positieve invloed op de ontvangsten in de rubriek « Coupons en dividenden ».

Ondanks een toename van deviezenleningen van de overheid tijdens 1987, liepen de interesten, die de overheid aan het buitenland betaalde, terug vooral ten gevolge van een omzetting in 1987 van schulden in dollars in schulden in valuta's met een lagere rente.

Rubriek 1.6 « Niet elders vermelde overheidstransacties »

In deze restpost worden de transacties opgenomen in verband met goederen, diensten en opbrengsten van de overheid die niet elders geboekt werden. Zo zijn de transacties met betrekking tot militair materieel of betreffende de interessen op de buitenlandse schuld van de openbare sector in de passende rubrieken geregistreerd (goederen, opbrengsten uit beleggingen en investeringen).

Met dat voorbehoud omvat deze rubriek alle door de Belgische en Luxemburgse regeringen gedane of ontvangen betalingen aan of van het buitenland of aan of van internationale instellingen alsmede de betalingen ten gunste van of afkomstig van buitenlandse regeringen of van internationale instellingen. Aan de kant van de ontvangsten gaat het inzonderheid om de werkingskosten (hoofdzakelijk salarissen) van in de BLEU gevestigde internationale instellingen en, aan de kant van de uitgaven, om militaire uitgaven andere dan voor materieel.

Het saldo nam in 1988 lichtjes toe tot 84,5 miljard. Net als in vroegere jaren is het overschot van deze rubriek de grootste component van het gezamenlijke overschot van het dienstenverkeer. Drie kwart van dit saldo is toe te schrijven aan de Europese instellingen en illustreert het belang voor de BLEU van de vestiging van de Europese instellingen op haar grondgebied.

Rubriek 1.7 « Overige diensten » : Tabel X

In 1988 trad er in deze rubriek een verdere lichte verslechtering op zodat het tekort 19,9 miljard bedroeg tegenover 18,7 miljard in 1987. Daarmee blijft deze post, na het reisverkeer, de meest deficitaire in het dienstenverkeer. Tabel X geeft een meer gedetailleerd beeld van het verloop van de saldi van de verschillende componenten van deze rubriek.

Ondanks het toegenomen deficit voor het geheel van deze rubriek, vallen twee subrubrieken op door een niet te verwaarlozen verbetering van hun saldo. De subrubriek « Makelaarslonen, provisies en diverse handelskosten » sluit in 1988 met een overschot van 6,1 miljard tegenover 1,3 miljard in 1987. Deze verbetering zou te danken zijn aan de ontvangsten van de coördinatiecentra. De subrubriek « Verzekeringspremies en -uitkeringen » sloot in 1988 met een overschot van 3,5 miljard tegenover een tekort van 0,8 miljard in 1987. Deze verbetering is toe te schrijven aan de activiteit van het toenemend aantal in Luxemburg gevestigde herverzekeringcaptives.

Herverzekeringcaptives zijn maatschappijen naar Luxemburgs recht die instaan voor de herverzekering van risico's van een onderneming of ondernemingsgroep. Het systeem werkt als volgt : de groep verzekert zich voor een aantal risico's bij een gewone verzekeringsmaatschappij. Met deze laatste heeft ze een akkoord gesloten om die risico's te herverzekeren bij de herverzekeringscaptive van de groep. De Luxemburgse wet staat toe dat deze laatste belastingvrije

Tabel X

Rubriek 1.7 « Overige diensten »

(miljarden franken)

	Grensarbeiders			Aannemingscontracten			Royalties voor films, octrooien en auteursrechten		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
1985	25,4	20,5	+ 4,9	10,8	13,1	- 2,3	11,4	24,8	- 13,4
1986	27,4	21,3	+ 6,1	9,9	13,6	- 3,7	13,0	28,3	- 15,3
1987	26,9	23,7	+ 3,2	9,8	12,5	- 2,7	13,4	30,6	- 17,2
1988	29,4	26,3	+ 3,1	11,1	14,9	- 3,8	15,5	34,8	- 19,3
1987 1 ^e kwartaal	6,5	5,2	+ 1,3	2,1	3,4	- 1,3	3,7	7,3	- 3,6
2 ^e kwartaal	6,6	6,0	+ 0,6	2,6	2,5	+ 0,1	2,7	7,2	- 4,5
3 ^e kwartaal	6,8	5,7	+ 1,1	2,4	3,1	- 0,7	3,4	7,0	- 3,6
4 ^e kwartaal	7,0	6,8	+ 0,2	2,7	3,5	- 0,8	3,6	9,1	- 5,5
1988 1 ^e kwartaal	7,5	6,0	+ 1,5	2,5	2,7	- 0,2	3,5	8,3	- 4,8
2 ^e kwartaal	7,3	6,3	+ 1,0	2,9	3,5	- 0,6	3,4	8,3	- 4,9
3 ^e kwartaal	7,0	6,5	+ 0,5	2,4	4,1	- 1,7	4,7	8,2	- 3,5
4 ^e kwartaal	7,6	7,5	+ 0,1	3,3	4,6	- 1,3	3,9	10,0	- 6,1
	Makelaarslonen, provisies en diverse handelskosten			Verzekeringspremies en uitkeringen ¹			Bankkosten en commissies		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
1985	108,4	118,4	- 10,0	33,1	33,3	- 0,2	27,1	18,1	+ 9,0
1986	119,2	125,3	- 6,1	34,7	36,8	- 2,1	33,8	22,5	+ 11,3
1987	121,0	119,7	+ 1,3	40,0	40,8	- 0,8	33,2	22,6	+ 10,6
1988	128,6	122,5	+ 6,1	51,0	47,5	+ 3,5	41,3	27,8	+ 13,5
1987 1 ^e kwartaal	29,7	32,7	- 3,0	10,9	9,4	+ 1,5	8,9	6,5	+ 2,4
2 ^e kwartaal	28,9	27,8	+ 1,1	8,9	10,2	- 1,3	7,4	5,1	+ 2,3
3 ^e kwartaal	28,4	26,7	+ 1,7	8,5	11,3	- 2,8	8,3	5,2	+ 3,1
4 ^e kwartaal	34,0	32,5	+ 1,5	11,7	9,9	+ 1,8	8,6	5,8	+ 2,8
1988 1 ^e kwartaal	34,2	32,0	+ 2,2	12,1	10,0	+ 2,1	9,6	6,2	+ 3,4
2 ^e kwartaal	31,0	29,9	+ 1,1	11,3	10,9	+ 0,4	9,3	6,2	+ 3,1
3 ^e kwartaal	31,4	28,7	+ 2,7	11,9	11,2	+ 0,7	9,2	6,1	+ 3,1
4 ^e kwartaal	32,0	31,9	+ 0,1	15,7	15,4	+ 0,3	13,2	9,3	+ 3,9
	Technische bijstand			Diverse diensten ²			Totaal		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
1985	31,8	26,6	+ 5,2	28,6	35,7	- 7,1	276,6	290,5	- 13,9
1986	34,5	28,9	+ 5,6	28,7	36,1	- 7,4	301,2	312,8	- 11,6
1987	30,0	31,5	- 1,5	44,5	56,1	- 11,6	318,8	337,5	- 18,7
1988	33,2	36,3	- 3,1	41,3	61,2	- 19,9	351,4	371,3	- 19,9
1987 1 ^e kwartaal	7,2	7,0	+ 0,2	11,6	14,6	- 3,0	80,6	86,1	- 5,5
2 ^e kwartaal	6,6	7,6	- 1,0	11,1	14,3	- 3,2	74,8	80,7	- 5,9
3 ^e kwartaal	7,7	7,0	+ 0,7	11,1	12,9	- 1,8	76,6	78,9	- 2,3
4 ^e kwartaal	8,5	9,9	- 1,4	10,7	14,3	- 3,6	86,8	91,8	- 5,0
1988 1 ^e kwartaal	9,6	9,1	+ 0,5	11,1	14,5	- 3,4	90,1	88,8	+ 1,3
2 ^e kwartaal	7,9	8,5	- 0,6	9,3	14,3	- 5,0	82,4	87,9	- 5,5
3 ^e kwartaal	7,9	8,5	- 0,6	10,5	15,4	- 4,9	85,0	88,7	- 3,7
4 ^e kwartaal	7,8	10,2	- 2,4	10,4	17,0	- 6,6	93,9	105,9	- 12,0

¹ Excl. de in rubriek 1.2 begrepen verzekeringskosten voor het goederenvervoer en de in de posten 4.2314 en 4.2324 opgenomen levens-, kapitalisatie- en kredietverzekeringen.

² Inzonderheid abonnementen en bijdragen, betalingen via de Regie der Posterijen, en vanaf 1987, montage- en onderhoudskosten.

reserves opbouwen. Wegens dat gunstig fiscaal stelsel hebben een toenemend aantal niet-ingezeten groepen, vooral Zweedse en Franse, een herverzekeringcapative in Luxemburg opgericht.

Rubrieken 2.1 en 2.2 « Overdrachten » : Tabel XI

Het traditionele tekort bij de overdrachten nam fors toe : 70,1 miljard in 1988 tegenover 56 miljard in 1987. De overheidsoverdrachten zijn hier debet aan, aangezien de particuliere overdrachten zelfs met nagenoeg 6 miljard verbeterden en daardoor voor het eerst sinds jaren een licht positief saldo vertoonden.

Het tekort van de overheidsoverdrachten liep van 51,7 miljard in 1987 op tot 71,6 miljard in 1988. Deze achteruitgang situeert zich praktisch uitsluitend bij de verrichtingen van de BLEU met de EEG.

Enerzijds viel het geheel van de betalingen van bijdragen en heffingen aan de EEG in 1988 10,5 miljard hoger uit dan in 1987, hoofdzakelijk door het ter beschikking stellen van een nieuw soort middelen aan de EEG, « vierde vorm van eigen middelen » genaamd. Deze « vierde vorm van eigen middelen » werd ingevoerd op 24 juni 1988. Het gezamenlijke bedrag ervan wordt zo bepaald dat het volledig het deel van het budget dekt dat niet gefinancierd wordt door de drie voorheen bestaande financieringsbronnen (landbouwheffingen, douanerech-

Tabel XI

Rubrieken 2.1 en 2.2 « Overdrachten »

(miljarden franken)

	2.1 Particulieren			2.2 Overheid			Totaal		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
1985	36,5	43,9	- 7,4	49,8	84,2	- 34,4	86,3	128,1	- 41,8
1986	33,2	42,8	- 9,6	53,9	87,8	- 33,9	87,1	130,6	- 43,5
1987	39,4	43,7	- 4,3	51,1	102,8	- 51,7	90,5	146,5	- 56,0
1988	50,7	49,2	+ 1,5	39,2	110,8	- 71,6	89,9	160,0	- 70,1
1987 1 ^e kwartaal ..	9,0	10,7	- 1,7	11,5	26,7	- 15,2	20,5	37,4	- 16,9
2 ^e kwartaal ..	9,8	10,9	- 1,1	14,3	28,8	- 14,5	24,1	39,7	- 15,6
3 ^e kwartaal ..	8,6	10,0	- 1,4	15,1	24,0	- 8,9	23,7	34,0	- 10,3
4 ^e kwartaal ..	12,0	12,1	- 0,1	10,2	23,3	- 13,1	22,2	35,4	- 13,2
1988 1 ^e kwartaal ..	13,2	13,2	0,0	9,8	24,5	- 14,7	23,0	37,7	- 14,7
2 ^e kwartaal ..	10,1	10,4	- 0,3	10,9	27,9	- 17,0	21,0	38,3	- 17,3
3 ^e kwartaal ..	10,5	11,1	- 0,6	8,7	26,2	- 17,5	19,2	37,3	- 18,1
4 ^e kwartaal ..	16,9	14,5	+ 2,4	9,8	32,2	- 22,4	26,7	46,7	- 20,0

ten en BTW-bijdragen). Dit totale bedrag wordt dan verdeeld over de lidstaten waarbij het procentuele aandeel van hun BNP in het communautaire BNP als verdeelsleutel wordt gehanteerd. In 1988 kwam dit voor de BLEU neer op een uitgave van 9,8 miljard. De klassieke betalingen aan de EEG lagen in 1988 0,7 miljard hoger dan het jaar voordien.

Anderzijds liepen de ontvangsten van ingezetenen uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds van de Landbouw met 10,3 miljard terug. Ten belope van 2,7 miljard was deze verslechtering te wijten aan mindere ontvangsten, doordat het handelsverkeer met niet-EG-landen werd omgeleid via een andere EG-lidstaat. De ingezetenen ontvingen uiteindelijk de restitutie waarop ze recht hadden via buitenlandse bedrijven, wat werd opgetekend bij de particuliere overdrachten¹. Uiteraard wordt deze laatste verslechtering van de overheidsoverdrachten gecompenseerd door een even grote verbetering van het saldo van de particuliere overdrachten, zodat deze factor het geheel van de transfers niet beïnvloedt.

Rubriek 3 « Kapitaalverkeer van de overheid » : Tabel XII

In 1988 voerde de overheid haar nettoverplichtingen tegenover het buitenland met 86,5 miljard op.

Die toename vloeit uitsluitend voort uit de stijging van de kortlopende directe buitenlandse schuld van de Staat met 98 miljard. Er dient nochtans te worden opgemerkt dat deze laatste ontwikkeling niet overeenstemt met de beweging van de kortlopende staatsschuld in vreemde valuta's, niet alleen omdat een deel van de kortlopende directe buitenlandse schuld in Belgische franken is aangegaan, maar vooral omdat ze gedeeltelijk werd geneutraliseerd door een vermindering van de indirecte buitenlandse financiering via de ingezetenen kredietinstellingen.

De verplichtingen tegenover het buitenland met een looptijd langer dan een jaar van zowel de Staat als de andere overheid liepen tijdens het beschouwde jaar opnieuw terug. In totaal bedroegen de nettoterugbetalingen 7,9 miljard.

Het verloop van de vorderingen van de Staat op het buitenland werd hoofdzakelijk beïnvloed door de ontwikkeling van de aan buitenlandse Staten verstrekte langlopende leningen. Die vertoonden een toename t.o.v. 1987 en bereikten 2,2 miljard. De bijdrage van de Staat in het kapitaal van internationale instellingen (andere dan het IMF), zoals b.v. de International Development Association of het International Fund for Agricultural Development beliep in 1988 daarentegen slechts 1,4 miljard, tegen 3,9 miljard in 1987.

¹ De precieze werking van dit mechanisme staat uitvoerig beschreven in de bespreking van de overdrachten in het artikel « De betalingsbalans op transactiebasis van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in 1986 en 1987 », dat verscheen in het *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LXIIIe jaargang, deel II, nr. 4, oktober 1988.

Tabel XII

Rubriek 3 « Kapitaalverkeer van de overheid »¹
(miljarden franken)

	1985	1986	1987	1988	1987				1988			
					1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
3.1 Staat :												
Verplichtingen tegenover het buitenland :												
Voor meer dan een jaar :												
Disponeringen op leningen	+ 102,5	+ 137,2	+ 36,9	+ 14,4	+ 5,9	+ 6,3	+ 10,8	+ 13,9	+ 5,8	+ 3,0	+ 3,9	+ 1,7
Aflossingen	- 46,9	- 130,9	- 56,1	- 19,9	- 4,1	- 4,5	- 11,5	- 36,0	- 2,0	- 4,5	- 10,3	- 3,1
Op korte termijn	- 40,7	+ 54,6	+ 36,5	+ 98,0	- 20,9	- 2,9	+ 27,6	+ 32,7	0,0	+ 41,8	+ 61,9	- 5,7
Vorderingen op het buitenland :												
Leningen op lange termijn aan andere Staten	- 2,3	- 2,5	- 2,0	- 2,2	- 0,6	- 0,3	- 0,2	- 0,9	0,0	- 1,3	0,0	- 0,9
Participaties	- 3,0	- 3,6	- 3,9	- 1,4	- 0,1	- 0,2	- 0,2	- 3,4	- 0,2	- 0,6	0,0	- 0,6
3.2 Andere overheid :												
Verplichtingen tegenover het buitenland :												
Voor meer dan een jaar :												
Disponeringen op leningen	+ 7,6	+ 2,0	+ 3,4	+ 6,6	+ 1,6	+ 0,3	+ 1,5	0,0	+ 2,2	+ 4,2	+ 0,1	+ 0,1
Aflossingen	- 10,4	- 14,8	- 6,2	- 9,0	- 3,9	- 0,2	- 0,4	- 1,7	- 0,9	- 3,1	- 0,7	- 4,3
Op korte termijn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal (3.1 + 3.2)	+ 6,8	+ 42,0	+ 8,6	+ 86,5	- 22,1	- 1,5	+ 27,6	+ 4,6	+ 4,9	+ 39,5	+ 54,9	- 12,8

¹ Tekens (+) : vorming van verplichtingen of liquidatie van tegoeden; tekens (-) : vorming van tegoeden of liquidatie van verplichtingen.

Tabel XIII

Rubrieken 4.21 en 4.22 « Kapitaalverkeer van de overheidsbedrijven en van de financiële instellingen van de overheidssector »¹
(miljarden franken)

	1985	1986	1987	1988	1987				1988			
					1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
4.21 Overheidsbedrijven :												
Verplichtingen tegenover het buitenland :												
Voor meer dan een jaar :												
Disponeringen op leningen	+ 12,1	+ 19,1	+ 8,7	+ 1,6	+ 3,6	0,0	+ 4,0	+ 1,1	+ 0,7	+ 0,8	0,0	+ 0,1
Aflossingen	- 17,1	- 25,7	- 15,1	- 4,8	- 7,6	- 3,2	- 3,1	- 1,2	- 4,1	- 0,2	- 0,1	- 0,4
Op korte termijn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.22 Financiële instellingen van de overheidssector :												
Verplichtingen tegenover het buitenland :												
Voor meer dan een jaar :												
Disponeringen op leningen	+ 1,1	+ 4,7	+ 6,2	+ 9,8	+ 3,3	+ 0,3	+ 1,2	+ 1,4	+ 2,9	+ 2,5	+ 2,7	+ 1,7
Aflossingen	- 10,2	- 18,3	- 12,9	- 10,0	- 2,3	- 6,1	- 2,4	- 2,1	- 2,9	- 1,5	- 3,9	- 1,7
Op korte termijn	+ 29,1	+ 38,1	+ 63,3	+ 65,3	+ 31,1	+ 37,7	+ 18,0	- 23,5	+ 32,6	+ 15,2	- 2,8	+ 20,3
Vorderingen op het buitenland :												
Op korte termijn	- 32,8	- 47,9	- 48,5	- 35,0	- 38,2	- 15,5	- 1,4	+ 6,6	- 2,4	- 34,6	- 9,0	+ 11,0
Totaal (4.21 + 4.22)	- 17,8	- 30,0	+ 1,7	+ 26,9	- 10,1	+ 13,2	+ 16,3	- 17,7	+ 26,8	- 17,8	- 13,1	+ 31,0

¹ Zonder de handelskredieten. Teken (+) : vorming van verplichtingen of liquidatie van tegoeden; teken (-) : vorming van tegoeden of liquidatie van verplichtingen.

Rubrieken 4.21 en 4.22 « Kapitaalverkeer van de overheidsbedrijven en van de financiële instellingen van de overheidssector » : Tabel XIII

Net als in de voorgaande drie jaren verminderden de overheidsbedrijven in 1988 hun schuld tegenover het buitenland. Zij losten eerder aangegane leningen ten belope van 4,8 miljard af, terwijl hun nieuwe buitenlandse verplichtingen slechts 1,6 miljard bedroegen.

Een zelfde ontwikkeling tekende zich af inzake de buitenlandse verplichtingen voor meer dan een jaar van de financiële instellingen van de overheidssector. In 1988 hielden hun langlopende verrichtingen elkaar nochtans vrijwel in evenwicht. Voorts zetten sommige openbare kredietinstellingen, die hier bij de financiële instellingen van de overheidssector zijn opgenomen, de ontwikkeling van hun internationale bankactiviteiten voort, waardoor zij in ruime mate bijdroegen aan de stijging met 65,3 miljard van de kortlopende buitenlandse verplichtingen en de toename met 35 miljard van de kortlopende tegoeden op het buitenland.

Per saldo sloot het kapitaalverkeer van de overheidsbedrijven en de financiële instellingen van de overheidssector met een netto kapitaalvoer van 26,9 miljard, tegen 1,7 miljard in 1987.

Rubriek 4.23 « Kapitaalverkeer van de particuliere sector » : Tabel XIV

In 1988 sloot het kapitaalverkeer van de particuliere sector met een tekort van 66,3 miljard, tegen 9,8 miljard een jaar eerder. Die toename ging gepaard met een krachtige groei van zowel de Belgische en de Luxemburgse als de buitenlandse kapitaalstromen. Zij is het gevolg van een verdubbeling — in nettotermen — van de Belgisch-Luxemburgse investeringen en beleggingen in het buitenland, die slechts ten dele door de stijging van de investeringen en de beleggingen van niet-ingezetenen in de BLEU werd geneutraliseerd.

De door de internationale financiële transacties van ingezetenen teweeggebrachte netto kapitaalvoer zwol aan van 247,3 miljard in 1987 tot 503,6 miljard in 1988, wat vooral toe te schrijven is aan de forse stijging van hun aankopen van buitenlandse effecten, meer bepaald obligaties, en, in mindere mate, aan de nieuwe toename van de directe investeringen buiten de grenzen van de BLEU, die in de loop van het beschouwde jaar 132,7 miljard bedroegen, wat neerkomt op een aangroei met 32,6 miljard in vergelijking met 1987.

Men mag evenwel niet uit het oog verliezen dat de eerstgenoemde categorie verrichtingen volgens de onderhavige voorstellingswijze van de betalingsbalans ook de transacties bevat die sommige instellingen voor collectieve belegging naar Luxemburgs recht voor rekening van hun buitenlandse cliënteel verrichten. Bij wijze van illustratie wordt in tabel XV (blz. 46) een beknopte uitsplitsing gegeven van die beleggingen. Het jaar 1988 is gekenmerkt door een enorme stijging van het kapitaalverkeer dat verband houdt met de bedrijvigheid van die instellingen.

Tabel XIV

Rubriek 4.23 « Kapitaalverkeer van de particuliere sector »¹
(miljarden franken)

	1985			1986			1987			1988			1 ^e kwartaal		
	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo
4.231 <i>Belgisch-Luxemburgse investeringen en beleggingen in het buitenland</i>	46,1	178,8	-132,7	40,9	306,1	-265,2	41,7	289,0	-247,3	58,7	562,3	-503,6	14,4	72,5	-58,1
4.2311 Effecten (nettocijfers)	-	122,1	-122,1	-	165,5	-165,5	-	138,6	-138,6	-	379,7	-379,7	-	31,8	-31,8
Aandelen	(-)	(5,2)	(- 5,2)	(-)	(31,9)	(-31,9)	(-)	(2,0)	(- 2,0)	(-)	(6,9)	(- 6,9)	(-)	(5,1)	(- 5,1)
Obligaties	(-)	(116,9)	(-116,9)	(-)	(133,6)	(-133,6)	(-)	(136,6)	(-136,6)	(-)	(372,8)	(-372,8)	(-)	(26,7)	(-26,7)
4.2312 Directe investeringen	38,2	51,9	- 13,7	36,9	109,6	- 72,7	37,2	137,3	-100,1	38,8	171,5	-132,7	13,4	23,9	-10,5
Oprichting en uitbreiding of liquidatie van vennootschappen	(6,6)	(17,7)	(-11,1)	(3,0)	(30,2)	(-27,2)	(5,6)	(27,3)	(-21,7)	(2,7)	(43,2)	(-40,5)	(2,5)	(3,9)	(- 1,4)
Verwerving of afstand van deelnemingen in vennootschappen	(10,3)	(16,8)	(- 6,5)	(22,9)	(40,2)	(-17,3)	(17,7)	(74,7)	(-57,0)	(27,4)	(61,3)	(-33,9)	(2,5)	(18,3)	(-15,8)
Uitleningen (nettocijfers)	(3,9)	(-)	(+ 3,9)	(-)	(28,2)	(-28,2)	(-)	(21,4)	(-21,4)	(-)	(58,3)	(-58,3)	(6,7)	(-)	(+ 6,7)
4.2313 Onroerende goederen	3,9	4,8	- 0,9	4,0	6,4	- 2,4	4,5	7,5	- 3,0	5,3	11,1	- 5,8	1,0	1,4	- 0,4
4.2314 Overige (nettocijfers) waarvan :	4,0	-	+ 4,0	-	24,6	-24,6	-	5,6	- 5,6	14,6	-	+14,6	-	15,4	-15,4
vorming of opraging van deposito's	(8,2)	(-)	(+ 8,2)	(-)	(18,9)	(-18,9)	(-)	(0,4)	(- 0,4)	(14,5)	(-)	(+14,5)	(-)	(16,3)	(-16,3)
4.232 <i>Buitenlandse investeringen en beleggingen in de BLEU</i>	119,7	38,5	+ 81,2	171,5	55,9	+115,6	294,9	57,4	+237,5	603,2	165,9	+437,3	49,3	12,4	+36,9
4.2321 Effecten (nettocijfers)	27,6	-	+27,6	55,0	-	+55,0	82,1	-	+82,1	290,7	-	+290,7	22,5	-	+22,5
Aandelen	(15,8)	(-)	(+15,8)	(40,5)	(-)	(+40,5)	(54,3)	(-)	(+54,3)	(252,1)	(-)	(+252,1)	(11,2)	(-)	(+11,2)
Obligaties	(11,8)	(-)	(+11,8)	(14,5)	(-)	(+14,5)	(27,8)	(-)	(+27,8)	(38,6)	(-)	(+38,6)	(11,3)	(-)	(+11,3)
4.2322 Directe investeringen	85,2	28,3	+56,9	80,9	52,7	+28,2	137,5	50,2	+87,3	302,7	119,2	+183,5	23,1	11,2	+11,9
Oprichting en uitbreiding of liquidatie van vennootschappen	(48,6)	(11,6)	(+37,0)	(63,8)	(31,0)	(+32,8)	(76,1)	(25,4)	(+50,7)	(138,4)	(28,1)	(+110,3)	(11,0)	(6,4)	(+ 4,6)
Verwerving of afstand van deelnemingen in vennootschappen	(15,5)	(5,2)	(+10,3)	(14,7)	(6,9)	(+ 7,8)	(40,2)	(17,2)	(+23,0)	(112,3)	(83,0)	(+29,3)	(7,2)	(2,9)	(+ 4,3)
Uitleningen (nettocijfers)	(9,6)	(-)	(+ 9,6)	(-)	(12,4)	(-12,4)	(13,6)	(-)	(+13,6)	(43,9)	(-)	(+43,9)	(3,0)	(-)	(+ 3,0)
4.2323 Onroerende goederen	6,9	3,0	+ 3,9	5,8	3,2	+ 2,6	7,4	7,2	+ 0,2	9,8	6,9	+ 2,9	2,2	1,2	+ 1,0
4.2324 Overige (nettocijfers) waarvan :	-	7,2	- 7,2	29,8	-	+29,8	67,9	-	+67,9	-	39,8	-39,8	1,5	-	+ 1,5
financiële uitleningen	(7,1)	(-)	(+ 7,1)	(4,7)	(-)	(+ 4,7)	(7,5)	(-)	(+ 7,5)	(1,4)	(-)	(+ 1,4)	(5,8)	(-)	(+ 5,8)
saldo van de kapitaaltransacties van de Luxemburgse holdings	(-)	(2,7)	(- 2,7)	(29,9)	(-)	(+29,9)	(62,5)	(-)	(+62,5)	(-)	(14,2)	(-14,2)	(-)	(0,1)	(- 0,1)
Totaal (4.231 + 4.232)	165,8	217,3	-51,5	212,4	362,0	-149,6	336,6	346,4	- 9,8	661,9	728,2	-66,3	63,7	84,9	-21,2

¹ Zonder de transacties van de overwegend geldscheppende instellingen en de transacties betreffende handelskredieten. De tekens (+) berekenen een vorming van verplichtingen of een opraging van tegoeden van de ingezeten particuliere sector (kapitaalimport) en de tekens (-) een vorming van tegoeden of een liquidatie van verplichtingen (kapitaaluitvoer).

1987									1988											
2 ^e kwartaal			3 ^e kwartaal			4 ^e kwartaal			1 ^e kwartaal			2 ^e kwartaal			3 ^e kwartaal			4 ^e kwartaal		
Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo	Ont- vang- sten	Uit- gaven	Saldo
14,9	32,2	-17,3	12,2	103,4	-91,2	10,0	90,7	-80,7	4,4	115,4	-111,0	7,2	139,7	-132,5	7,7	120,0	-112,3	53,2	201,0	-147,8
-	7,5	-7,5	-	56,3	-56,3	-	43,0	-43,0	-	70,6	-70,6	-	91,6	-91,6	-	79,0	-79,0	-	138,5	-138,5
(-)	(0,2)	(-0,2)	(-)	(7,0)	(-7,0)	(10,3)	(-)	(+10,3)	(-)	(8,9)	(-8,9)	(0,5)	(-)	(+0,5)	(-)	(2,5)	(-2,5)	(4,0)	(-)	(+4,0)
(-)	(7,3)	(-7,3)	(-)	(49,3)	(-49,3)	(-)	(53,3)	(-53,3)	(-)	(61,7)	(-61,7)	(-)	(92,1)	(-92,1)	(-)	(76,5)	(-76,5)	(-)	(142,5)	(-142,5)
11,4	22,9	-11,5	5,6	45,0	-39,4	6,8	45,5	-38,7	3,3	39,1	-35,8	6,0	37,7	-31,7	6,3	34,7	-28,4	23,2	60,0	-36,8
(0,9)	(6,6)	(-5,7)	(1,4)	(8,7)	(-7,3)	(1,1)	(8,4)	(-7,3)	(0,7)	(19,6)	(-18,9)	(0,6)	(6,4)	(-5,8)	(0,4)	(8,3)	(-7,9)	(1,5)	(9,4)	(-7,9)
(8,7)	(9,3)	(-0,6)	(2,5)	(21,6)	(-19,1)	(4,0)	(25,5)	(-21,5)	(0,9)	(17,8)	(-16,9)	(3,8)	(15,0)	(-11,2)	(4,3)	(14,3)	(-10,0)	(20,2)	(16,0)	(+4,2)
(-)	(5,2)	(-5,2)	(-)	(13,0)	(-13,0)	(-)	(9,9)	(-9,9)	(-)	(0,0)	(0,0)	(-)	(14,7)	(-14,7)	(-)	(10,5)	(-10,5)	(-)	(33,1)	(-33,1)
1,1	1,8	-0,7	1,2	2,1	-0,9	1,2	2,2	-1,0	1,1	2,1	-1,0	1,2	4,2	-3,0	1,4	2,3	-0,9	1,6	2,5	-0,9
2,4	-	+2,4	5,4	-	+5,4	2,0	-	+2,0	-	3,6	-3,6	-	6,2	-6,2	-	4,0	-4,0	28,4	-	+28,4
(4,5)	(-)	(+4,5)	(8,5)	(-)	(+8,5)	(2,9)	(-)	(+2,9)	(-)	(4,8)	(-4,8)	(-)	(4,8)	(-4,8)	(-)	(4,7)	(-4,7)	(28,8)	(-)	(+28,8)
61,3	21,9	+39,4	75,5	8,4	+67,1	108,8	14,7	+94,1	152,9	40,4	+112,5	98,2	49,6	+48,6	90,3	65,3	+25,0	278,9	27,7	+251,2
6,9	-	+6,9	33,7	-	+33,7	19,0	-	+19,0	38,5	-	+38,5	41,5	-	+41,5	53,1	-	+53,1	157,6	-	+157,6
(3,8)	(-)	(+3,8)	(26,1)	(-)	(+26,1)	(13,2)	(-)	(+13,2)	(37,4)	(-)	(+37,4)	(38,7)	(-)	(+38,7)	(46,6)	(-)	(+46,6)	(129,4)	(-)	(+129,4)
(3,1)	(-)	(+3,1)	(7,6)	(-)	(+7,6)	(5,8)	(-)	(+5,8)	(1,1)	(-)	(+1,1)	(2,8)	(-)	(+2,8)	(6,5)	(-)	(+6,5)	(28,2)	(-)	(+28,2)
41,5	19,2	+22,3	33,2	7,4	+25,8	39,7	12,4	+27,3	112,6	17,2	+95,4	54,8	30,3	+24,5	33,8	45,7	-11,9	101,5	26,0	+75,5
(21,0)	(9,8)	(+11,2)	(15,6)	(3,2)	(+12,4)	(28,5)	(6,0)	(+22,5)	(32,4)	(6,1)	(+26,3)	(38,0)	(4,2)	(+33,8)	(18,9)	(3,4)	(+15,5)	(49,1)	(14,4)	(+34,7)
(11,8)	(7,5)	(+4,3)	(13,8)	(2,3)	(+11,5)	(7,4)	(4,5)	(+2,9)	(77,4)	(9,1)	(+68,3)	(7,5)	(24,1)	(-16,6)	(7,0)	(40,3)	(-33,3)	(20,4)	(9,5)	(+10,9)
(6,8)	(-)	(+6,8)	(1,9)	(-)	(+1,9)	(1,9)	(-)	(+1,9)	(0,8)	-	(+0,8)	(7,3)	-	(+7,3)	(5,9)	(-)	(+5,9)	(29,9)	(-)	(+29,9)
1,6	2,7	-1,1	1,4	1,0	+0,4	2,2	2,3	-0,1	1,8	1,0	+0,8	1,9	1,2	+0,7	3,4	3,0	+0,4	2,7	1,7	+1,0
11,3	-	+11,3	7,2	-	+7,2	47,9	-	+47,9	-	22,2	-22,2	-	18,1	-18,1	-	16,6	-16,6	17,1	-	+17,1
(-)	(0,9)	(-0,9)	(1,4)	(-)	(+1,4)	(1,2)	(-)	(+1,2)	(-)	(2,8)	(-2,8)	(-)	(1,5)	(-1,5)	(4,0)	(-)	(+4,0)	(1,7)	(-)	(+1,7)
(13,4)	(-)	(+13,4)	(2,2)	(-)	(+2,2)	(47,0)	(-)	(+47,0)	(-)	(12,1)	(-12,1)	(-)	(6,6)	(-6,6)	(-)	(13,2)	(-13,2)	(17,7)	(-)	(+17,7)
76,2	54,1	+22,1	87,7	111,8	-24,1	118,8	105,4	+13,4	157,3	155,8	+1,5	105,4	189,3	-83,9	98,0	185,3	-87,3	332,1	228,7	+103,4

De netto-aankopen van aandelen of deelbewijzen van Luxemburgse instellingen voor collectieve belegging door niet-ingezetenen liepen immers van 30,4 miljard in 1987 tot 234,2 miljard in 1988 op. Aangezien de portefeuilles van die instellingen voor collectieve belegging nagenoeg volledig uit buitenlandse effecten bestaan, ligt die toevoer van buitenlandse kapitalen echter ten grondslag aan een niet te verwaarlozen deel — naar schatting 197 miljard in 1988 — van de kapitaaluitvoer die geregistreerd werd als aankopen van buitenlandse effecten door de ingezetenen. Aldus vindt een reeks bewegingen plaats die de stroom van buitenlands kapitaal naar de BLEU en de stroom van ingezetenen kapitaal uit de BLEU opdrijven, maar die elkaar opheffen als ze in nettotermen worden beschouwd. Die bevinding leidde tot de verbetering die is aangebracht aan het kapitaalverkeer van de particuliere sector in de voorstelling van de betalingsbalans volgens het verruimde nationale schema zoals in paragraaf 1.21 van het tweede deel van dit artikel reeds is uiteengezet.

Tabel XV

Bestemming van de door bepaalde instellingen voor collectieve belegging naar Luxemburgs recht bij niet-ingezetenen ingezamelde middelen¹

(miljarden franken)

	1983	1984	1985	1986	1987	1988
1. Vorming van deposito's in vreemde valuta's bij ingezetenen kredietinstellingen	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	35,4
2. Aankopen van buitenlandse aandelen	0,1	0,4	0,4	1,2	1,5	25,4
3. Aankopen van buitenlandse obligaties	1,0	2,8	2,9	9,4	22,9	171,2
4. Aankopen van Belgische of Luxemburgse aandelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
5. Aankopen van Belgische of Luxemburgse obligaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
TOTAAL ...	1,1	3,2	3,3	10,6	30,4	234,2

¹ Raming.

In 1988 toonden de ingezetenen beleggers slechts een matige belangstelling voor aandelen van buitenlandse vennootschappen. Dit moet niet alleen gezien worden in het licht van de grote aantrekkingskracht van beleggingen in obligaties met een hoog rendement, maar wellicht ook als een gevolg van de beurscrisis van oktober 1987, die op bruuske wijze de sedert het begin van de jaren tachtig waargenomen vrijwel algemene koersstijging onderbrak en die de spaarders ertoe aanzette de aan de beleggingen in aandelen verbonden risico's te herzien. Na in 1987 een lichte inzinking te hebben vertoond, lieten de beleggingen in buitenlandse obligaties een forse toename zien. Die hernieuwde belangstelling volgde

op de daling van de lange rente aan het begin van 1988, nadat er in het voorgaande jaar gedurende een bepaalde periode onzekerheid had bestaan omtrent het verloop ervan. Zoals men reeds tijdens de voorafgaande jaren had kunnen vaststellen, verkozen de ingezetenen de beleggingen met de hoogste rentetarieven, zelfs al gaan die met eveneens grote wisselkoersrisico's gepaard. Die ingesteldheid is wellicht te verklaren door de relatieve stabiliteit die de internationale monetaire verhoudingen in de loop van het jaar kenmerkte, maar ook, en misschien vooral, door het feit dat steeds meer beleggingen van de ingezetenen worden verricht via instellingen voor collectieve belegging waarvan de mogelijkheden tot spreiding van de beleggingen, en derhalve tot beperking van de risico's, veel groter zijn dan die van de individuele beleggers.

Na een krachtige toename in 1986 bleven de deposito's van de ingezeten bedrijven en particulieren buiten het banksysteem van de BLEU in 1987 stabiel. In 1988 liepen ze met 14,5 miljard terug, ondanks het feit dat het verschil tussen de rente op korte termijn in franken en in marken onafgebroken verminderde. Die ontwikkeling weerspiegelt de versteviging van de positie van de frank t.o.v. de sterke valuta's binnen het EMS na de herschikking van de pariteiten in januari 1987.

In 1988 belegden of investeerden de niet-ingezetenen voor 437,3 miljard in de BLEU. Het leeuwedeel (252,1 miljard) werd belegd in aandelen van Belgische of Luxemburgse vennootschappen en, zoals hierboven werd aangegeven, vooral in aandelen van SICAV's. De Belgische of Luxemburgse obligaties (met inbegrip van die welke door de overheid zijn uitgegeven) — waarvan de aankopen door niet-ingezetenen opliepen van 27,8 miljard in 1987 tot 38,6 miljard in 1988 — profiteerden in een context van wisselkoersstabiliteit binnen het EMS en van herstel van de economische basisgegevens van de BLEU, wellicht van het voor niet-ingezetenen aantrekkelijke rendement van de beleggingen in franken, en dat in weerwil van de beperkingen wat de verscheidenheid van het effectenaanbod en het bestaan van efficiënte secundaire markten betreft, en van een roerende voorheffing, zelfs al is zij voor de niet-ingezetenen terugvorderbaar.

In de loop van 1988 beliepen de directe investeringen van de niet-ingezetenen in België en in het Groothertogdom 183,5 miljard, wat neerkomt op een toename met 96,2 miljard tegenover de in 1987 verrichte investeringen. Die ontwikkeling is ten dele te verklaren door de transacties in het kader van de wijziging in het aandeelhouderschap van de Generale Maatschappij van België, die aan het einde van het jaar sloten met een netto-invoer van buitenlands kapitaal ten belope van zowat 50 miljard. Er zij eveneens op gewezen dat de gezamenlijke verrichtingen rond de strijd om de controle over de Belgische holding ook investeringen omvatten van ingezeten kapitalen (netto ongeveer 15 miljard) in buitenlandse aanverwante maatschappijen. De stijging is tevens toe te schrijven aan de buitenlandse directe investeringen die betrekking hadden op de oprichting of de verhoging van het kapitaal van de coördinatiecentra van in België gevestigde multinationale maatschappijen, en aan de nieuwe aangroei van de kapitaaldotaties van buitenlandse banken aan hun in Luxemburg gevestigde dochtermaatschappijen.

De bij de directe investeringen opgetekende leningen betreffen aan het buitenland toegestane (rubriek 4.2312 partim), of door andere — niet-financiële — vennootschappen van hetzelfde concern aan ingezeten bedrijven verstrekte financieringen (rubriek 4.2322 partim). In de stijging ervan komt de toenemende internationale integratie van de bedrijven uit de BLEU tot uiting.

In 1988 sloot het kapitaalverkeer van de Luxemburgse holdingmaatschappijen met een tekort van 14,2 miljard, dat, samen met het deficit in het kapitaalverkeer van de niet-geldscheppende particuliere financiële instellingen, ten grondslag lag aan de kapitaaluitvoer van 39,8 miljard die bij het « Overige » kapitaalverkeer (rubriek 4.2324) staat vermeld.

Rubriek 7 « Financiering van het totaal »

Het kapitaalverkeer is in deze rubriek opgetekend met het teken dat tegengesteld is aan dat wat bij overeenkomst gebruikt wordt voor het kapitaalverkeer dat « boven de lijn » voorkomt.

Rubrieken 7.1 en 7.2 « Mutatie in het netto buitenlandse actief van de Belgische en Luxemburgse banken en de diverse geldscheppende instellingen » : Tabel XVI

Sedert de publikatie van het vorige artikel over de betalingsbalans op transactiebasis is het boekingsprincipe van het handelspapier grondig gewijzigd. Overeenkomstig de beginselen van het Europees Stelsel van Economische Rekeningen (« ESER »), wordt dit papier voortaan niet langer als een beleggingsinstrument maar als een financieringsinstrument beschouwd ; het mobiliseren ervan geeft daardoor geen aanleiding tot een vermindering van de vorderingen van de cedent, maar tot het boeken van een nieuwe vordering van de cessionaris op de cedent. De redenen voor die wijziging en de gevolgen ervan werden behandeld in het artikel¹ dat verschenen is in het *Tijdschrift*, nummer 2-3 van augustus-september 1989.

Rubriek 7.3 « Mutatie in het netto buitenlandse actief van de Nationale Bank van België » : Tabel XVII

In 1988 vermeerderden de netto buitenlandse tegoeden van de Nationale Bank van België met 25,2 miljard. Die toename was bijna uitsluitend toe te schrijven aan de stijging met 37,7 miljard van de tegoeden in vreemde valuta's. De vorderingen op het IMF liepen in totaal met 7,4 miljard terug, onder meer ten gevolge van de verkoop van bijzondere trekkingsrechten (BTR) tegen vreemde valuta's en de terugbetaling, door het Fonds, van het saldo van de door de

¹ Zie blz. 7, noot ².

Tabel XVI

Rubrieken 7.1 en 7.2 « Mutatie in het netto buitenlandse actief van de Belgische en Luxemburgse banken en van de diverse geldscheppende instellingen »¹
(miljarden franken)

	1985	1986	1987	1988	1987				1988				
					1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	
7.1 Belgische en Luxemburgse banken :													
A. Vorderingen op het buitenland :													
1. Obligaties :													
1.1 In vreemde valuta's	+ 238,7	+ 141,2	+ 20,7	+ 67,4	+ 15,2	+ 21,0	- 28,3	+ 12,8	+ 34,9	+ 77,8	- 62,7	+ 17,4	
1.2 In Belgische en Luxemburgse franken	+ 2,1	+ 9,6	+ 5,6	- 1,8	+ 6,5	+ 0,1	+ 2,4	- 3,4	- 4,4	- 0,3	+ 2,7	+ 0,2	
2. Overige :													
2.1 In vreemde valuta's	+ 3.035,7	+ 2.530,8	+ 4.450,8	- 291,4	+ 1.116,9	+ 676,3	+ 1.423,5	+ 1.234,1	- 33,7	- 338,3	+ 643,6	- 563,0	
2.2 In Belgische en Luxemburgse franken	+ 27,2	+ 31,0	+ 20,0	+ 14,2	+ 6,0	+ 15,1	- 11,5	+ 10,4	+ 29,0	- 8,1	- 7,6	+ 0,9	
3. Totaal	+ 3.303,7	+ 2.712,6	+ 4.497,1	- 211,6	+ 1.144,6	+ 712,5	+ 1.386,1	+ 1.253,9	+ 25,8	- 268,9	+ 576,0	- 544,5	
B. Verplichtingen tegenover het buitenland (-) :													
1. Tegenover officiële instellingen :													
1.1 In vreemde valuta's	+ 29,6	+ 16,2	- 6,0	- 36,4	- 13,8	+ 21,2	- 17,1	+ 3,7	- 19,5	+ 1,4	+ 4,3	- 22,6	
1.2 In Belgische en Luxemburgse franken	- 0,5	+ 0,5	- 1,3	+ 1,3	+ 2,5	- 1,0	- 1,1	- 1,7	+ 0,6	+ 6,3	- 5,4	- 0,2	
2. Overige :													
2.1 In vreemde valuta's	- 3.310,6	- 2.686,2	- 4.414,2	+ 443,9	- 1.159,0	- 698,5	- 1.330,3	- 1.226,4	+ 86,0	+ 252,7	- 615,8	+ 721,0	
2.2 In Belgische en Luxemburgse franken	- 58,0	- 40,7	- 59,1	- 60,0	- 24,6	- 53,3	+ 1,2	+ 17,6	- 41,7	- 37,7	+ 20,0	- 0,6	
3. Totaal	- 3.339,5	- 2.710,2	- 4.480,6	+ 348,8	- 1.194,9	- 731,6	- 1.347,3	- 1.206,8	+ 25,4	+ 222,7	- 596,9	+ 697,6	
C. = A. + B. Netto buitenlands actief	- 35,8	+ 2,4	+ 16,5	+ 137,2	- 50,3	- 19,1	+ 38,8	+ 47,1	+ 51,2	- 46,2	- 20,9	+ 153,1	
7.2 Diverse instellingen :													
Netto buitenlands actief ²	- 0,4	+ 0,2	+ 0,1	- 0,2	+ 0,2	- 0,6	+ 0,6	- 0,1	+ 0,1	0,0	0,0	- 0,3	

¹ Teken (+): vermeerdering van de vorderingen of vermindering van de verplichtingen; teken (-): vermeerdering van de verplichtingen of vermindering van de vorderingen.
Om de mutaties in de tegoeden en verplichtingen in buitenlandse valuta's te berekenen, zijn de maandelijkse bewegingen van die in buitenlandse munteenheden uitgedrukte vorderingen en verplichtingen omgezet in franken tegen de gemiddelde koersen van de maand.

² Verplichtingen in Belgische franken tegenover niet-geldscheppende internationale instellingen.

Tabel XVII

Rubriek 7.3 « Mutatie in het netto buitenlandse actief van de Nationale Bank van België »¹

(miljarden franken)

	1985	1986	1987	1988	1987				1988			
					1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
A. Vorderingen op het buitenland :												
1. Goud	0,0	0,0	-10,6	0,0	- 1,1	- 4,3	- 1,7	- 3,5	0,0	0,0	0,0	0,0
2. IMF :												
2.1 Deelneming	- 2,8	- 0,5	- 3,4	- 2,4	- 1,5	- 0,5	- 1,1	- 0,3	- 0,9	- 0,1	- 0,7	- 0,7
2.2 Uitleningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3 Bijzondere trekkingsrechten ..	- 7,6	- 2,9	+10,1	- 3,5	+ 0,1	- 1,2	- 3,0	+14,2	+ 2,0	+ 1,8	- 5,3	- 2,0
2.4 Voorschotten	+ 2,1	+ 4,0	- 1,5	- 4,7	0,0	- 0,5	- 1,0	0,0	- 0,8	0,0	- 3,9	0,0
2.5 USAF-deposito	0,0	0,0	0,0	+ 3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 1,5	+ 1,7
3. Ecu's	+32,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Overige vorderingen :												
5.1 In buitenlandse valuta's	-31,6	+ 4,7	+85,3	+37,7	+ 6,0	+75,7	+27,6	-24,0	+11,6	+ 0,6	+11,5	+14,0
5.2 In franken	- 0,2	+ 1,0	0,0	+ 0,1	+ 0,3	- 0,3	+ 0,5	- 0,5	+ 0,6	- 0,4	+ 0,3	- 0,4
6. Totaal	- 7,9	+ 6,3	+79,9	+30,4	+ 3,8	+68,9	+21,3	-14,1	+12,5	+ 1,9	+ 3,4	+12,6
B. Verplichtingen tegenover het buitenland (-) :												
1. Tegenover het IMF	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Tegenover het Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking ..	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Tegenover andere niet-geldschepende internationale instellingen ..	- 0,4	+ 0,5	+ 0,2	- 5,0	- 0,3	+ 0,1	+ 0,6	- 0,2	0,0	- 0,3	+ 0,2	- 4,9
4. Tegenover andere officiële instellingen	- 0,3	+ 0,4	+ 0,7	0,0	0,0	- 0,1	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,7	- 0,7	+ 0,6	- 0,6
5. Overige verplichtingen	+ 0,2	0,0	- 0,1	- 0,2	0,0	- 0,2	+ 0,2	- 0,1	0,0	- 0,1	+ 0,1	- 0,2
6. Totaal	- 0,5	+ 0,9	+ 0,8	- 5,2	- 0,3	- 0,2	+ 1,4	- 0,1	+ 0,7	- 1,1	+ 0,9	- 5,7
C. = A. + B. Netto buitenlands actief	- 8,4	+ 7,2	+80,7	+25,2	+ 3,5	+68,7	+22,7	-14,2	+13,2	+ 0,8	+ 4,3	+ 6,9

¹ Teken (+) : vermeerdering van de vorderingen of vermindering van de verplichtingen ; teken (-) : vermeerdering van de verplichtingen of vermindering van de vorderingen. Om de mutaties in de tegoeden en verplichtingen in vreemde valuta's te berekenen, zijn de maandelijkse bewegingen van die in buitenlandse munteenheden uitgedrukte vorderingen en verplichtingen omgezet in franken tegen de gemiddelde koersen van de maand.

Bank verstrekte voorschotten in het kader van de financiering van de regeling van verruimde toegang tot zijn middelen. Deze bewegingen werden ten dele gecompenseerd door de storting vanwege de Bank van de eerste twee tranches van een deposito bij het Fonds in het kader van de deelneming van België aan de uitgebreide structurele aanpassingsfaciliteit, die landen met een laag inkomen de gelegenheid biedt om tegen uiterst voordelige voorwaarden leningen aan te gaan voor het financieren van hun aanpassingsprogramma's. De buitenlandse verplichtingen van de Bank gingen in 1988 met 5,2 miljard de hoogte in, vooral wegens de stijging van de door de Europese Gemeenschappen bij haar aangehouden tegoeden in rekening-courant.

DEEL 4

GEOGRAFISCHE BETALINGSBALANS VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE : Tabellen XVIII en XIX

Vanaf 1987 is het voor de rubrieken 1.11 « Uitvoer en invoer » en 1.12 « Loonwerk » mogelijk de handelskredieten en de via compensatie betaalde verrichtingen geografisch in te delen. De in die rubrieken vermelde cijfers per land of per zone zijn aldus gegevens op transactiebasis. Dit heeft tot gevolg dat voor diezelfde rubrieken, evenals voor rubriek 4.1 « Handelskredieten », de niet-onderscheiden transacties in kolom XXV aanmerkelijk zijn verminderd.

Voorts zij vermeld dat de invoer en de uitvoer niet meer wordt ingedeeld naar het land van herkomst en van bestemming van de goederen, maar wel naar het land van de mede-contractant.

Aangezien voor het overige de berekeningswijze van de tabellen XVIII en XIX sedert de publikatie van het voorgaande artikel niet is gewijzigd, wordt de geïnteresseerde lezer verwezen naar de methodologische toelichting in het artikel dat in het *Tijdschrift* van september 1987 is verschenen.

VERNIEUWING VAN DE SYNTHETISCHE CONJUNCTUURCURVE

1. Inleiding

Sedert eind 1972 publiceert de Nationale Bank de belangrijkste resultaten van haar conjunctuurtests in de vorm van een synthetische curve. De aanvankelijk gebruikte berekeningswijze staat nauwkeurig beschreven in een artikel dat verschenen is in het *Tijdschrift* van oktober 1972¹. Zij werd in september 1983² herwerkt.

Het bleek thans wenselijk de methodologie voor het opstellen van de synthetische conjunctuurcurve van de Bank opnieuw te herzien, en dat om diverse redenen :

- de huidige conjunctuur verschilt grondig van die gedurende de basisperiode van de oude curve (juli 1974-juni 1981) : de onder meer door de olieschokken teweeggebrachte scherpe schommelingen maakten plaats voor veel minder sterke bewegingen, zodat het verloop van de verschillende indicatoren aanzienlijk gewijzigd is ;
- de conjunctuurtests werden uitgebreid tot nieuwe, belangrijke bedrijfstakken [voedingsmiddelen (sinds september 1985) en meubelhandel (sinds november 1983)], waarvan het wenselijk is dat ze in de synthetische curve worden opgenomen.

In plaats van eenvoudig de oude methodologie toe te passen op een andere basisperiode, leek het verkieslijker een nieuwe benadering voor te stellen die, door haar soepelheid, een vlotte opneming van nieuwe bedrijfstakken mogelijk maakt³.

¹ « Synthetische curve van de voornaamste gegevens van de maandelijkse conjunctuurtest van de Nationale Bank », *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, XLVIIe jaargang, deel II, n° 4, oktober 1972, blz. III-XI.

² « Verjonging van de synthetische curve van de voornaamste gegevens van de maandelijkse conjunctuurtest van de Nationale Bank », *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LVIIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1983, blz. 3-31.

³ In een relatief nabije toekomst worden de conjunctuurtests van de Bank uitgebreid tot de diensten aan bedrijven.

Daarom is besloten af te stappen van het hanteren van een welbepaalde basisperiode, de belangrijkste oorzaak van de stroefheid van de oude methodologie. Dat geeft aanleiding tot een veel minder complexe berekeningswijze, die in hoofdstuk 2 is beschreven. Ondanks haar eenvoud leidt zij tot resultaten die zeer goed vergelijkbaar zijn met die welke voordien werden verkregen. In hoofdstuk 3 wordt het verband gelegd tussen de oude en de nieuwe curven. In een laatste hoofdstuk worden de belangrijkste beweegredenen die aan de nieuwe benadering ten grondslag liggen, samengevat.

2. Beschrijving van de methodologie

2.1 *Keuze van de vragen*

In de oude methodologie was de synthetische indicator samengesteld uit vragen met een voldoende grote onderlinge correlatie¹; zo was men er zeker van dat men een indicator verkreeg die de grootst mogelijke schommelingen weergaf. De aldus gedefinieerde keuze van de vragen is evenwel niet stabiel in de tijd (bijlage 1). De indicator van het verloop van de buitenlandse bestellingen zou momenteel bijvoorbeeld uit de synthetische indicator moeten worden gelicht, wat moeilijk te aanvaarden is wegens het vooruitlopende karakter van die indicator en de plaats die de buitenlandse vraag in de Belgische economie inneemt. Er werd derhalve gekozen voor een meer pragmatische aanpak, die erin bestaat alle indicatoren in aanmerking te nemen, behalve die welke duidelijk een patroon vertonen dat te zeer afwijkt van de overige² (bijv. de prijzen) of die waarbij men met problemen van technische aard wordt geconfronteerd (zoals moeilijk voor seizoeninvloeden te corrigeren, ontbrekende gegevens,...).

Die benadering strookt volkomen met de opvatting dat een synthetische indicator een zo volledig mogelijke samenvatting moet zijn van de door de enquêtes verstrekte informatie, zonder dat hij noodzakelijkerwijze met een precies cijfergegeven in verband kan worden gebracht.

In bijlage 2 komen de verschillende vragen voor die volgens de oude en de nieuwe methodologie in de synthetische indicatoren zijn opgenomen. De tabel vermeldt tevens de redenen waarom sommige vragen uit de conjunctuurtests bij de berekening van de nieuwe curve niet in aanmerking worden genomen.

2.2 *Behandeling van de reeksen*

De instabiliteit die eigen is aan de tijdreeksen van de gegevens van de conjunctuurtests is zeer hinderlijk bij conjunctuurbewegingen van geringe om-

¹ Meer bepaald werd de correlatie berekend tussen iedere vraag t.a.v. de eerste component, die wordt verkregen na een ontbinding in hoofdcomponenten.

² Of waarvan men dit mogelijk acht op basis van overwegingen van theoretische aard.

vang; dat was tijdens het merendeel van de jaren tachtig het geval voor de verwerkende nijverheid en de handel. Een afvlakking aan de hand van glijdende gemiddelden over twee of drie maanden, zoals bij de oude curven¹, is thans blijkbaar ontoereikend om een voldoende regelmatige curve te verkrijgen. Een nog krachtiger afvlakking leidt dan weer tot een vertraging in de beschikbaarheid van de afgevlakte reeks en doet het begrip « resultaten van de maand » goeddeels zijn betekenis verliezen. Het leek bijgevolg wenselijk zowel brutoreeksen — die uitsluitend de resultaten van een maand weerspiegelen — als afgevlakte reeksen — waarin de richting van de conjunctuur duidelijk tot uiting komt — in aanmerking te nemen. De berekeningswijze van beide soorten reeksen wordt hierna beschreven.

2.21 *Brutoreeksen*

Net als in de vroegere methodologie vormen de saldi — gedefinieerd als het verschil tussen de percentages positieve en negatieve antwoorden op een bepaalde vraag — de basisgegevens. De wijze waarop de individuele antwoorden worden samengevoegd, is onveranderd gebleven (wegingssysteem in het vlak van de bedrijven, de produkten, de bedrijfstakken en de sectoren).

Nieuwe bedrijfstakken worden opgenomen in de berekening van de saldi van de sector waar ze deel van uitmaken, van zodra er rekening kan worden gehouden met het seizoenprofiel van de antwoorden (na drie jaar).

De individuele indicatoren worden, net als voorheen, voor seizoeninvloeden gecorrigeerd aan de hand van het CENSUS X-11 programma (standaardopties). De aldus verkregen reeksen worden hierna « individuele bruto-indicatoren » genoemd (zij variëren van - 100 tot + 100).

De synthetische bruto-indicatoren stemmen eenvoudig overeen met het niet-gewogen gemiddelde van de individuele bruto-indicatoren² (zij kunnen eveneens variëren van - 100 tot + 100). De aldus verkregen nieuwe synthetische indicatoren en de vertrouwensindicatoren van de EG verschillen alleen wat de keuze van de vragen betreft.

In tegenstelling tot de werkwijze gevolgd voor de oude curve wordt dus geen rekening meer gehouden met de « conjuncturgevoeligheid » van de verschillende indicatoren en met hun gemiddelde waarde, die beide t.o.v. een basisperiode dienden te worden gedefinieerd.

2.22 *Afgevlakte reeksen*

Bij de afvlakking moet rekening worden gehouden met de kenmerken van de brutoreeksen, die vertekend zijn ingevolge talrijke gegevens die als abnormaal

¹ De meeste reeksen waren over twee maanden (weging $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{3}$) of over drie maanden (weging $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$) afgevlakt.

² Het teken van de indicatoren i.v.m. de voorraden wordt omgekeerd.

of op zijn minst als weinig geschikt kunnen worden beschouwd voor het bepalen van een tendens. Die onzuiverheden kunnen niet worden verwijderd via een afvlakking aan de hand van een glijdend gemiddelde. Er dienen daartoe krachtiger afvlakkingsprocedures te worden gehanteerd¹. De gekozen afvlakkingsmethode omvat twee fasen :

1. afvlakking aan de hand van een glijdende mediaan over vijf maanden (uitschakeling van de vier extreme — en dus abnormale — waarden);
2. afvlakking aan de hand van een glijdend gemiddelde over vijf maanden met de wegingen $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ (uitschakeling van de « zaagtanden » die door de glijdende medianen niet worden weggewerkt).

Er zij aangestipt dat de belangrijkste gevolgen van die afvlakking zijn dat :

- de afgevlakte reeks niet beschikbaar is voor de laatste vier maanden ;
- twee alleenstaande maanden van hoog- of laagconjunctuur volledig uit de afgevlakte curve zijn verwijderd, aangezien zij als abnormaal worden beschouwd.

Het naast elkaar bestaan van de twee soorten synthetische indicatoren zou in principe geen bijzondere problemen mogen opleveren aangezien de doelstellingen ervan verschillen : de bruto-indicator streeft ernaar de meest getrouwe synthese te geven van de resultaten van de conjunctuurtests in een bepaalde maand, terwijl de afgevlakte indicator de algemene tendens van die resultaten tijdens de jongste maanden tracht te weerspiegelen.

2.3 *Praktische aspecten*

De nieuwe synthetische curven van de drie grote sectoren en van het geheel van de economie worden in grafiek 1 aanschouwelijk voorgesteld. Hun presentatie vertoont volgende kenmerken :

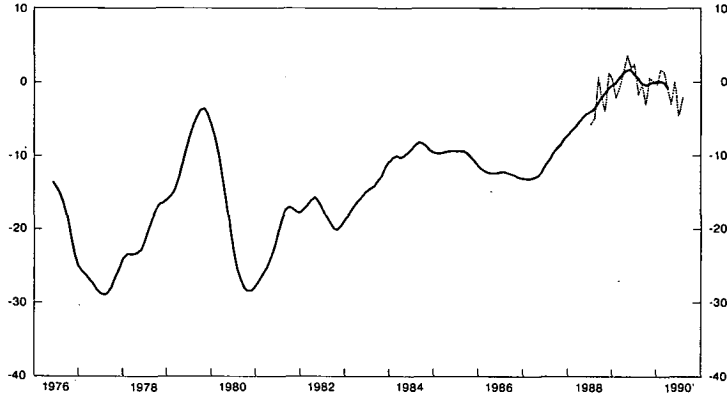
- alleen voor de laatste maanden zijn de brutogegevens vermeld (twee jaar in de grafieken); zij worden door een stippellijn voorgesteld ;
- de afgevlakte gegevens zijn volledig weergegeven ; zij worden door een volle lijn voorgesteld.

Wat het gedeelte « Statistieken » van het *Tijdschrift van de Nationale Bank* betreft, worden voortaan in hoofdstuk I « Nationale rekeningen en conjunctuurtests » voor de drie grote sectoren afzonderlijk en voor hun geheel, zowel de brutoreeksen als de afgevlakte reeksen van de synthetische curve en haar bestanddelen opgenomen. Dit gebeurt, naargelang het geval, voor de 25 of 37 laatst bekende gegevens. Langere historische reeksen van de afgevlakte synthetische

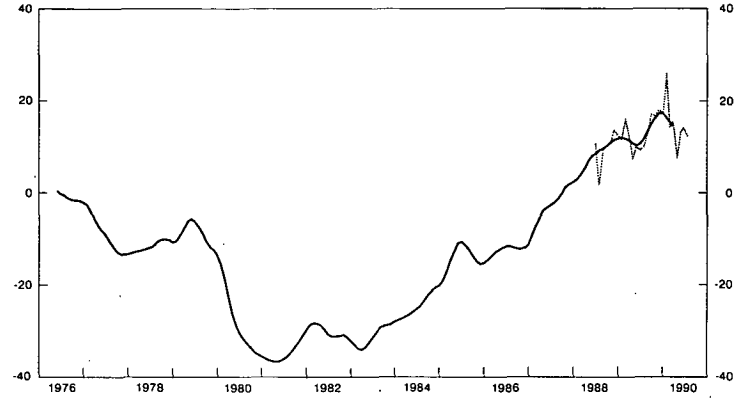
¹ Hierbij is het nuttig te verwijzen naar het artikel van D. Ladiroy en N. Roth, « Lissage robuste de séries chronologiques. Une étude expérimentale », *Annales d'économie et de statistique*, nr. 5, 1987, blz. 147-181.

NIEUWE SYNTHETISCHE CURVEN

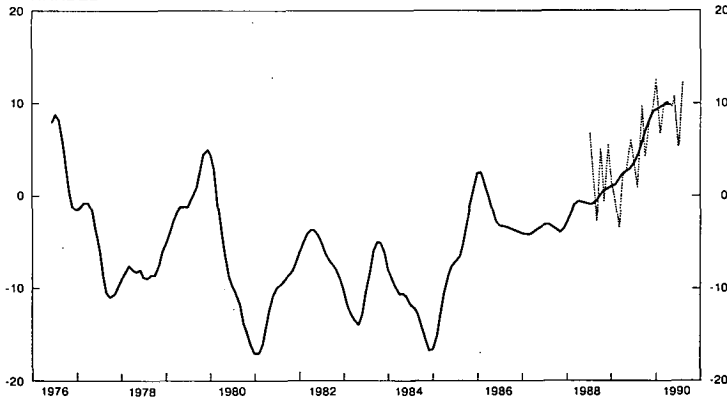
VERWERKENDE NIJVERHEID

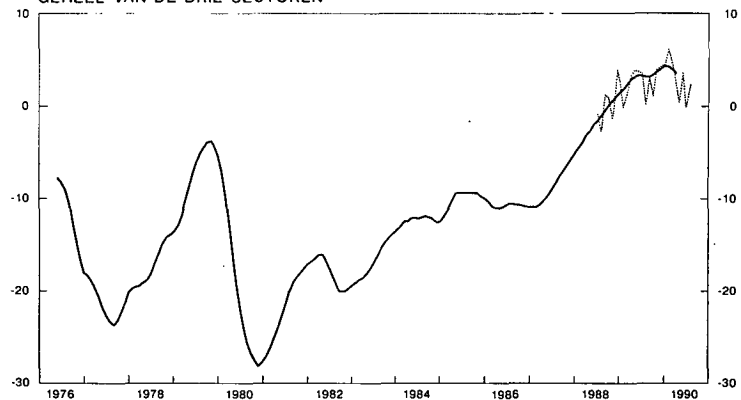
BOUWNIJVERHEID

HANDEL

GEHEEL VAN DE DRIE SECTOREN

Grafiek 1

curven zijn in bijlage 3 van dit artikel opgenomen. Andere historische reeksen kunnen op aanvraag bij het Departement Studiën van de Bank, Dienst Statistiek, sectie Conjunctuuronderzoekingen, worden verkregen.

3. Vergelijking tussen de synthetische curven die volgens de oude en de nieuwe methodologie zijn opgesteld

De afwijkingen tussen de volgens de oude en de nieuwe methodologie verkregen synthetische curven zijn toe te schrijven aan drie verschillende oorzaken :

- de eigenlijke berekeningsmethode, met name de behandeling van de basisreeksen en de wijze waarop zij zijn samengevoegd ;
- de keuze van de individuele indicatoren waaruit de synthetische curven zijn samengesteld ;
- de takken van de economie waarop zij betrekking hebben (met of zonder voedingsmiddelen en meubelhandel).

De aan het eerste punt toe te schrijven verschillen zijn te verwaarlozen. De wijziging van de samenstelling van de synthetische indicatoren en de opneming van nieuwe bedrijfstakken geven daarentegen aanleiding tot iets grotere afwijkingen ; dit is vooral merkbaar in de handel, waar het aantal in de synthetische indicator opgenomen vragen stijgt van vier naar zes en waar het staal werd uitgebreid tot de sterk conjunctuurgevoelige tak van de meubelhandel. Ofschoon de ontwikkeling van de diverse indicatoren van de ene maand tot de andere kan uiteenlopen, geven de volgens de oude en de nieuwe methodologie verkregen algemene bewegingen nochtans een volledig parallel verloop te zien.

Voor het omrekenen van de oude (O) naar de nieuwe afgevlakte curven (N) kunnen de volgende, in grafiek 2 aanschouwelijk voorgestelde relaties worden gedefinieerd :

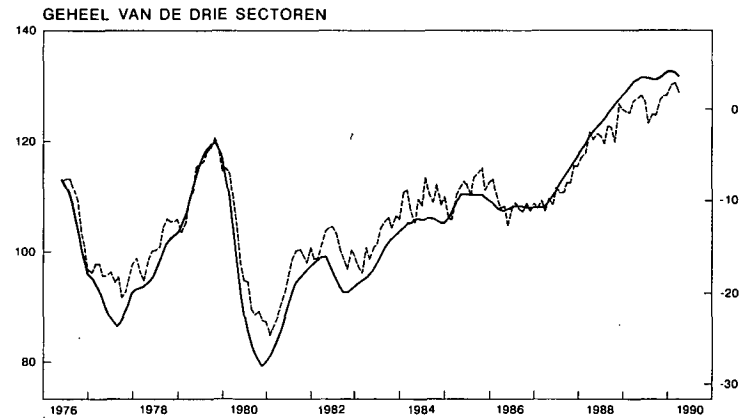
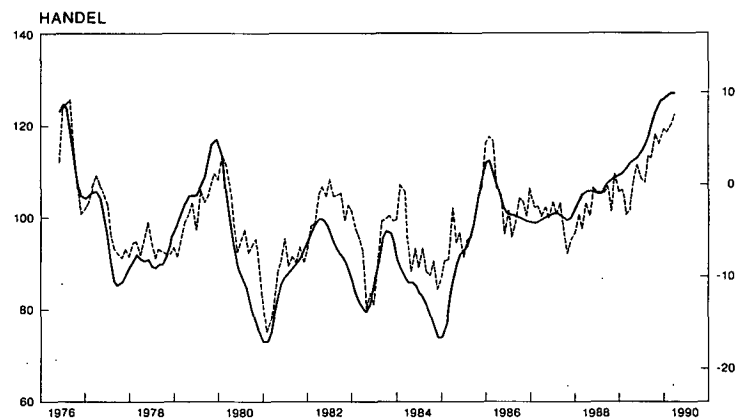
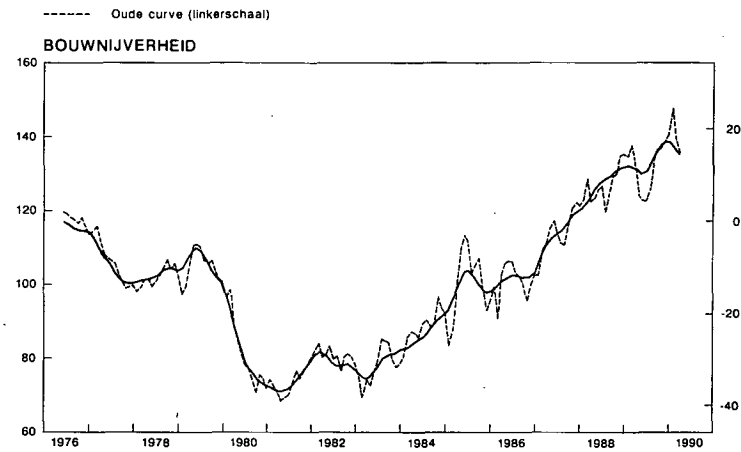
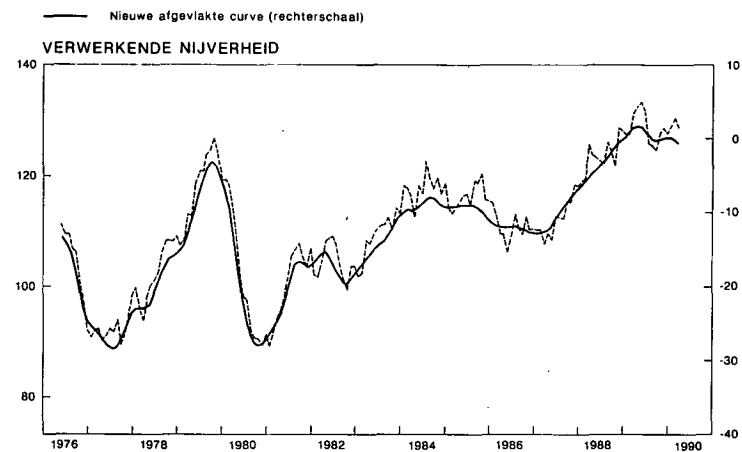
- in de verwerkende nijverheid :
 $O = 129 + 1,35 \cdot N$;
- in de bouwnijverheid :
 $O = 117 + 1,23 \cdot N$;
- in de handel :
 $O = 105,4 + 1,35 \cdot N$;
- in het geheel van de drie sectoren :
 $O = 123,2 + 1,30 \cdot N$.

4. Besluiten

De nieuwe synthetische curven berusten op een zeer eenvoudige methodologie : zij stemmen gewoon overeen met het niet-gewogen gemiddelde van de seizoengezuiverde nettosaldis van de verschillende individuele indicatoren. De

VERGELIJKING TUSSEN DE OUDE EN NIEUWE SYNTHETISCHE CURVEN

Grafiek 2

nieuwe werkwijze is niet alleen eenvoudig, maar ook soepeler dan de oude : vooral het feit dat er geen basisperiode meer wordt gehanteerd, maakt het mogelijk op een vlotte manier nieuwe produkten op te nemen.

In tegenstelling tot de oude curven, die over de laatste twee of drie maanden waren afgevlakt, weerspiegelen de nieuwe bruto synthetische curven de antwoorden van de beschouwde maand alleen. Ofschoon zij het aldus mogelijk maken toevallige factoren, zoals uitzonderlijke weersomstandigheden, beter te onderkennen, en vooral het belang van een afzonderlijk resultaat beter te relativieren, staat daar tegenover dat zij instabieler zijn dan de vroegere curven. Het bleek derhalve noodzakelijk voor iedere bruto-indicator een indicator op te stellen die is afgevlakt volgens een methode die krachtig genoeg is om de toevallige factoren uit te schakelen en de conjuncturele bewegingen duidelijk tot uiting te doen komen. Om de synthetische indicatoren « efficiënt » te lezen, dient men alleen de bestaande afgevlakte reeksen in aanmerking te nemen en, voor de maanden waarvoor zij ontbreken (in de praktijk de laatste vier maanden), zich af te vragen of de door de brutoreeksen verstrekte informatie voldoende aanwijzing geeft om een wijziging van de jongste tendens te onderstellen ; daarbij mag men de volatiliteit die eigen is aan de verschillende brutoreeksen, alsook eventuele tijdelijke factoren die het verloop ervan zouden kunnen verklaren, niet uit het oog verliezen.

De belangrijkste doelstelling van een synthetische indicator is dat hij een weerspiegeling geeft van het conjuncturele klimaat. Men mag hem evenwel niet beschouwen als een proxy voor een of andere macro-economische grootheid. Met de nieuwe methodologie, die voorrang verleent aan het laten uitkomen van tendenties, veeleer dan aan de bewegingen van maand tot maand, wordt getracht die doelstelling beter te realiseren.

COMPONENTENANALYSE
CORRELATIE TUSSEN DE VERSCHILLENDE VRAGEN
EN DE HOOFDCOMPONENT^{1 2}

	Periodes			
	juli 74- juni 81 ³	1982-1989	1982-1985	1986-1989
Verwerkende nijverheid :				
Verloop van het produktietempo	0,95	0,875	0,764	0,911
Verloop van de verkoopprijzen	0,93	0,142	0,035	0,816
Beoordeling van de voorraden afgewerkte produkten	- 0,74	- 0,658	0,265	- 0,878
Verloop van de ontvangen bestellingen vanwege de binnenlandse markt	0,93	0,893	0,771	0,967
Verloop van de ontvangen bestellingen bij de uitvoer	0,91	0,593	0,674	0,872
Beoordeling van de totale orderpositie	0,92	0,962	0,949	0,967
Beoordeling van de orderpositie inzake bestellingen uit het buitenland	0,91	0,966	0,949	0,963
Vooruitzichten omtrent de personeelsbezetting ..	0,95	0,940	0,931	0,920
Vooruitzichten omtrent de vraag	0,88	0,915	0,922	0,937
Vooruitzichten omtrent de verkoopprijzen	0,84	0,001	- 0,263	0,919
Bouwnijverheid :				
Verloop van de activiteit	0,86	0,923	0,911	0,881
Verloop van de vraag	0,90	0,974	0,978	0,944
Aanschaf van materieel	—	0,955	0,687	0,966
Verloop van de werkgelegenheid	0,94	0,924	0,915	0,835
Moelijkheden bij de indienstneming van personeel ..	—	- 0,926	- 0,716	- 0,939
Beoordeling van de verzekerde activiteitsduur ...	0,97	0,973	0,882	0,976
Verloop van de prijzen	0,84	0,946	0,968	0,915
Vooruitzichten omtrent de personeelsbezetting ..	0,95	0,986	0,931	0,979
Vooruitzichten omtrent de vraag	0,95	0,967	0,956	0,947
Vooruitzichten omtrent de prijzen	0,83	0,942	0,896	0,952
Handel :				
Verloop van de omzet	0,88	0,821	0,835	0,805
Beoordeling van de omzet	0,91	0,939	0,882	0,944
Verloop van de verkoopprijzen	0,54	- 0,354	0,124	0,900
Beoordeling van de voorraden	0,60	- 0,470	- 0,574	0,132
Vooruitzichten omtrent de vraag	0,61	0,787	0,655	0,645
Vooruitzichten omtrent de bestellingen bij binnenlandse leveranciers	0,85	0,734	0,745	0,869
Vooruitzichten omtrent de bestellingen bij buitenlandse leveranciers	0,87	0,812	0,726	0,740
Vooruitzichten omtrent de verkoopprijzen	—	—	—	—

¹ Berekend op grond van glijdende gemiddelden over vijf maanden van de maandelijkse gegevens (wegingen $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$).

² De vetjes gedrukte gegevens hebben betrekking op de resultaten die voldoen aan de selectiecriteria, zoals die voor de oude synthetische curve waren gedefinieerd (correlatie hoger dan 0,85).

³ Resultaten verkregen voor de oude basisperiode.

OVERZICHT VAN DE VRAGEN

	Begrepen in de		Reden voor het niet opnemen in de nieuwe curve
	oude curve	nieuwe curve	
Verwerkende nijverheid :			
1. Verloop van het produktietempo	ja	ja	
2. Verloop van de verkoopprijzen	neen	neen	sterk afwijkend gedrag
3. Beoordeling van de voorraden afgewerkte produkten	neen	ja	
4. Verloop van de ontvangen bestellingen van- wege de binnenlandse markt	ja	ja	
5. Verloop van de ontvangen bestellingen bij de uitvoer	ja	ja	
6. Beoordeling van de totale orderpositie ...	ja	ja	
7. Beoordeling van de orderpositie inzake be- stellingen uit het buitenland	ja	ja	
8. Vooruitzichten omtrent de personeelsbezet- ting	ja	ja	
9. Vooruitzichten omtrent de vraag	ja	ja	
10. Vooruitzichten omtrent de verkoopprijzen	neen	neen	sterk afwijkend gedrag
Bouwnijverheid :			
1. Verloop van de activiteit	ja	ja	
2. Inschakeling van de beschikbare arbeids- krachten	neen	neen	moelijk te verbeteren voor seizoeninvloeden
3. Inschakeling van het beschikbare materieel	neen	neen	moelijk te verbeteren voor seizoeninvloeden
4. Onvoldoende vraag	neen	neen	ontbrekende gegevens
5. Verloop van de vraag	ja	ja	
6. Aanschaf van materieel	neen	ja	
7. Verloop van de werkgelegenheid	ja	ja	
8. Moelijkheden bij de indienstneming van personeel	neen	neen	vier mogelijke antwoorden (an- dere betekenis van het saldo)
9. Beoordeling van de verzekerde activiteits- duur	ja	ja	
10. Verloop van de prijzen	neen	neen	sterk afwijkend gedrag
11. Vooruitzichten omtrent de personeelsbezet- ting	ja	ja	
12. Vooruitzichten omtrent de vraag	ja	ja	
13. Vooruitzichten omtrent de prijzen	neen	neen	sterk afwijkend gedrag
Handel :			
1. Verloop van de omzet	ja	ja	
2. Beoordeling van de omzet	ja	ja	
3. Verloop van de verkoopprijzen	neen	neen	sterk afwijkend gedrag
4. Beoordeling van de voorraden	neen	ja	
5. Vooruitzichten omtrent de vraag	neen	ja	
6. Vooruitzichten omtrent de bestellingen bij binnenlandse leveranciers	ja	ja	
7. Vooruitzichten omtrent de bestellingen bij buitenlandse leveranciers	ja	ja	
8. Vooruitzichten omtrent de verkoopprijzen	neen	neen	sterk afwijkend gedrag en ont- brekende gegevens

VERWERKENDE NIJVERHEID*(afgevlakte curve)*

Jaar	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
1976	- 14,3	- 13,1	- 12,9	- 13,0	- 13,5	- 14,2	- 15,0	- 16,4	- 18,6	- 20,9	- 23,4	- 25,0
1977	- 25,7	- 26,2	- 26,8	- 27,4	- 28,1	- 28,7	- 28,8	- 28,7	- 27,9	- 26,5	- 25,2	- 24,0
1978	- 23,4	- 23,4	- 23,4	- 23,2	- 22,7	- 21,6	- 20,0	- 18,5	- 17,3	- 16,7	- 16,5	- 16,1
1979	- 15,6	- 14,7	- 13,1	- 11,2	- 9,2	- 7,3	- 5,7	- 4,6	- 3,8	- 3,7	- 4,4	- 5,7
1980	- 7,6	- 10,0	- 12,8	- 16,4	- 19,8	- 22,9	- 25,5	- 27,0	- 28,0	- 28,5	- 28,4	- 27,8
1981	- 27,0	- 26,1	- 25,2	- 23,9	- 22,3	- 20,3	- 18,6	- 17,3	- 17,0	- 17,2	- 17,6	- 17,7
1982	- 17,3	- 16,7	- 16,0	- 15,7	- 16,2	- 17,2	- 18,3	- 19,3	- 20,0	- 20,1	- 19,5	- 18,8
1983	- 18,1	- 17,2	- 16,5	- 15,9	- 15,3	- 14,8	- 14,5	- 14,1	- 13,4	- 12,6	- 11,5	- 10,8
1984	- 10,3	- 10,0	- 10,3	- 10,0	- 9,6	- 9,2	- 8,5	- 8,1	- 8,3	- 8,7	- 9,2	- 9,5
1985	- 9,7	- 9,6	- 9,5	- 9,4	- 9,4	- 9,4	- 9,4	- 9,4	- 9,6	- 10,1	- 10,6	- 11,3
1986	- 11,8	- 12,1	- 12,2	- 12,2	- 12,2	- 12,1	- 12,1	- 12,3	- 12,5	- 12,7	- 13,0	- 13,1
1987	- 13,2	- 13,2	- 13,0	- 12,8	- 12,2	- 11,3	- 10,6	- 9,7	- 9,0	- 8,4	- 7,7	- 7,1
1988	- 6,5	- 6,0	- 5,4	- 4,8	- 4,4	- 4,1	- 3,8	- 3,0	- 2,2	- 1,6	- 0,8	- 0,5
1989	- 0,1	0,7	1,3	1,6	1,6	1,0	0,5	- 0,1	- 0,3	- 0,1	0,0	0,1
1990	0,1	- 0,1	- 0,6									

BOUWNIJVERHEID*(afgevlakte curve)*

Jaar	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
1976	- 1,3	- 0,4	0,5	0,8	0,5	0,0	- 0,6	- 1,1	- 1,5	- 1,6	- 1,7	- 1,9
1977	- 2,6	- 3,9	- 5,6	- 7,1	- 8,2	- 9,2	- 10,4	- 11,6	- 12,7	- 13,3	- 13,3	- 13,2
1978	- 13,0	- 12,8	- 12,5	- 12,3	- 12,1	- 11,8	- 11,3	- 10,6	- 10,2	- 10,1	- 10,3	- 10,8
1979	- 10,4	- 9,0	- 7,5	- 6,1	- 5,6	- 6,2	- 7,4	- 8,9	- 10,5	- 11,8	- 12,6	- 13,7
1980	- 15,8	- 18,9	- 22,6	- 26,3	- 29,0	- 30,6	- 31,8	- 32,9	- 33,7	- 34,5	- 35,2	- 35,6
1981	- 36,0	- 36,4	- 36,8	- 36,9	- 36,7	- 36,3	- 35,6	- 34,6	- 33,6	- 32,2	- 31,0	- 29,9
1982	- 28,8	- 28,2	- 28,3	- 28,8	- 29,8	- 30,7	- 31,2	- 31,1	- 31,0	- 30,9	- 31,2	- 32,1
1983	- 33,1	- 33,9	- 34,1	- 33,7	- 32,5	- 31,2	- 30,2	- 29,3	- 29,0	- 28,9	- 28,5	- 27,9
1984	- 27,4	- 27,0	- 26,7	- 26,3	- 25,7	- 25,1	- 24,4	- 23,5	- 22,6	- 21,6	- 20,6	- 20,1
1985	- 19,0	- 17,0	- 14,7	- 12,5	- 10,9	- 10,5	- 11,0	- 12,2	- 13,5	- 14,7	- 15,5	- 15,3
1986	- 14,6	- 13,8	- 12,8	- 12,1	- 11,9	- 11,6	- 11,6	- 11,8	- 12,0	- 12,2	- 11,9	- 11,0
1987	- 9,2	- 7,0	- 5,2	- 3,9	- 3,2	- 2,9	- 2,2	- 1,1	0,0	1,3	2,0	2,3
1988	2,9	4,1	5,6	7,0	8,1	8,6	9,1	9,6	10,2	10,9	11,4	11,9
1989	12,1	11,8	11,1	10,5	10,1	10,4	11,6	13,2	15,0	16,4	17,0	17,0
1990	16,4	15,6	14,7									

HANDEL
(afgevlakte curve)

Jaar	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
1976	9,3	8,2	7,5	7,4	7,9	8,8	8,3	6,1	3,4	0,3	- 1,3	- 1,5
1977	- 1,2	- 0,7	- 0,7	- 1,6	- 3,5	- 6,0	- 8,6	- 10,4	- 11,0	- 10,6	- 9,8	- 8,9
1978	- 8,1	- 7,6	- 8,0	- 8,2	- 8,0	- 8,8	- 8,9	- 8,4	- 8,4	- 7,5	- 6,0	- 5,0
1979	- 3,8	- 2,6	- 1,7	- 1,2	- 1,2	- 1,2	- 0,3	0,8	2,2	4,5	5,0	4,4
1980	2,8	- 0,7	- 3,9	- 6,5	- 8,7	- 9,8	- 10,5	- 11,8	- 13,3	- 14,8	- 16,3	- 17,1
1981	- 17,1	- 16,0	- 14,3	- 12,3	- 10,7	- 9,8	- 9,5	- 9,1	- 8,6	- 8,1	- 7,2	- 6,0
1982	- 4,9	- 4,0	- 3,6	- 3,7	- 4,3	- 5,3	- 6,3	- 7,1	- 7,4	- 8,0	- 9,1	- 10,3
1983	- 11,9	- 13,0	- 13,4	- 13,9	- 12,8	- 10,3	- 8,0	- 5,8	- 4,9	- 5,1	- 6,2	- 8,0
1984	- 9,2	- 10,0	- 10,6	- 10,5	- 10,9	- 11,7	- 12,1	- 12,9	- 14,2	- 15,5	- 16,7	- 16,6
1985	- 15,0	- 12,7	- 10,3	- 8,4	- 7,6	- 7,2	- 6,5	- 5,3	- 3,2	- 0,9	1,1	2,4
1986	2,6	1,6	0,0	- 1,5	- 2,8	- 3,3	- 3,3	- 3,4	- 3,5	- 3,6	- 3,8	- 4,0
1987	- 4,1	- 4,1	- 3,8	- 3,5	- 3,2	- 3,0	- 3,0	- 3,2	- 3,6	- 3,8	- 3,5	- 2,7
1988	- 1,7	- 0,8	- 0,5	- 0,6	- 0,8	- 0,9	- 0,9	- 0,4	0,3	0,7	0,9	1,2
1989	1,3	1,8	2,4	2,7	3,1	3,5	4,4	5,8	7,1	8,3	9,2	9,4
1990	9,7	10,0	10,0									

GEHEEL VAN DE DRIE SECTOREN
(afgevlakte curve)

Jaar	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
1976	- 8,3	- 8,1	- 7,7	- 7,6	- 7,7	- 8,2	- 9,1	- 10,7	- 12,9	- 15,0	- 16,8	- 17,9
1977	- 18,3	- 18,8	- 19,6	- 20,6	- 21,7	- 22,7	- 23,3	- 23,6	- 23,1	- 22,2	- 21,2	- 20,2
1978	- 19,6	- 19,5	- 19,4	- 19,1	- 18,8	- 18,1	- 16,9	- 15,8	- 14,9	- 14,2	- 13,9	- 13,5
1979	- 12,9	- 11,9	- 10,3	- 8,7	- 7,2	- 6,0	- 5,1	- 4,4	- 3,9	- 3,8	- 4,3	- 5,3
1980	- 7,2	- 9,7	- 12,8	- 16,3	- 19,5	- 22,0	- 24,0	- 25,6	- 26,8	- 27,6	- 28,1	- 27,8
1981	- 27,1	- 26,2	- 25,1	- 24,0	- 22,7	- 21,4	- 20,1	- 19,0	- 18,4	- 18,0	- 17,6	- 17,2
1982	- 16,8	- 16,4	- 16,2	- 16,1	- 16,5	- 17,5	- 18,5	- 19,4	- 20,0	- 20,0	- 19,7	- 19,4
1983	- 19,2	- 18,8	- 18,5	- 18,1	- 17,4	- 16,7	- 16,1	- 15,3	- 14,7	- 14,2	- 13,7	- 13,6
1984	- 13,1	- 12,6	- 12,5	- 12,2	- 12,1	- 12,2	- 12,0	- 11,9	- 12,0	- 12,2	- 12,4	- 12,4
1985	- 11,9	- 11,1	- 10,3	- 9,6	- 9,4	- 9,4	- 9,4	- 9,4	- 9,4	- 9,4	- 9,7	- 9,9
1986	- 10,3	- 10,8	- 11,0	- 11,0	- 10,9	- 10,6	- 10,4	- 10,5	- 10,5	- 10,6	- 10,8	- 10,8
1987	- 10,8	- 10,8	- 10,5	- 10,1	- 9,6	- 8,9	- 8,2	- 7,6	- 7,0	- 6,3	- 5,7	- 5,0
1988	- 4,5	- 3,9	- 3,1	- 2,5	- 1,9	- 1,4	- 1,0	- 0,3	0,3	0,7	1,2	1,6
1989	2,0	2,6	3,0	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3	3,5	3,8	4,1	4,2
1990	4,2	4,0	3,6									

RECENTE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN IN BELGIE

1. INLEIDING

De internationale economische omgeving blijft gekenmerkt door een groeitendens die, ofschoon minder uitgesproken dan de voorgaande jaren, toch nog stevig kan worden genoemd : volgens de vooruitzichten van de OESO zou het groeitempo voor het hele gebied om en bij 3 pct. bedragen.

Achter die ontwikkeling gaan uiteenlopende prestaties schuil. De Duitse economie getuigt nog steeds van een grote levenskracht, ten dele gestimuleerd door het proces van economische en monetaire eenmaking van de twee Duitse staten, terwijl bij het merendeel van onze overige Europese handelspartners bepaalde tekenen konden worden waargenomen die duiden op een verslapping van de activiteit, of zelfs op een zeer duidelijke vertraging, zoals in het Verenigd Koninkrijk. Ook in de Verenigde Staten blijft de groei zwakker, maar in Japan is hij nog krachtig.

In de meeste landen ging het aanhouden van de expansie gepaard met een nog steeds hoge bezettingsgraad van het produktievermogen, met hier en daar een tekort aan arbeidskrachten en met een versterking van de loonsverhogingen. Desondanks liep het stijgingstempo van de consumptieprijzen in het eerste halfjaar in verscheidene landen lichtjes terug, onder meer dank zij de daling van de internationale grondstoffenprijzen, en in het bijzonder van de energieprijzen. De plotselinge verhoging van de aardolieprijzen heeft de vooruitzichten voor het tweede halfjaar versomberd : er wordt een versnelling van de inflatie verwacht.

De koers van het monetaire beleid werd niet fundamenteel gewijzigd. De ontspanning van de korte rente in verscheidene Europese landen werd in de hand gewerkt door het wegebben van de spanningen binnen het EMS. Enerzijds verstomden de aan het einde van 1989 ontstane geruchten omtrent een herschikking, toen de lire op 8 januari op de enge schommelingsmarge overschakelde. Anderzijds verzwakte de Duitse mark t.o.v. de overige EMS-valuta's, o.m. naar aanleiding van de onzekerheden die een gevolg waren van de nakende Duitse monetaire unie. Dat vooruitzicht woog eveneens op de lange rente die, vooral in de BRD, in het begin van het jaar een fikse opstoot kreeg, vooraleer in de

meeste landen terug te lopen. Sedert 1 juli is deze monetaire unie van de beide Duitse staten verwezenlijkt, wat concreet tot uiting komt in het invoeren van één enkele munt.

1 juli betekende tevens een nieuwe mijlpaal in de Europese integratie. Enerzijds trad op die datum de eerste fase in werking van de door het « Comité voor de bestudering van de Economische en Monetaire Unie » onder voorzitterschap van de heer Delors voorgestelde drie fasen voor de verwezenlijking van de Economische en Monetaire Unie. Zij is gericht op « een grotere convergentie van de economische ontwikkelingen via de versterking van de coördinatie van het economische en monetaire beleid binnen het bestaande institutionele kader ». Er zijn reeds verscheidene maatregelen genomen om deze fase tot een succesvol einde te brengen. Zo besliste de Europese Raad op 12 maart 1990 de procedure voor het multilaterale toezicht te versterken, alsook de opdracht en de rol van het Comité van de Presidenten van de Centrale Banken van de Lid-Staten uit te breiden en te verstevigen. Anderzijds was 1 juli — krachtens de op 24 juni 1988 door de Raad uitgevaardigde richtlijn — ook als uiterste datum gesteld voor de volledige vrijmaking van het kapitaalverkeer; dit is thans in de meeste Lid-Staten bewerkstelligd.

Het is in dat kader dat drie belangrijke, door de Belgische autoriteiten in de financiële sfeer getroffen beslissingen moeten worden gezien.

Ten eerste, om te vermijden dat de vrijmaking van het kapitaalverkeer, bij gebrek aan een akkoord over een Europese fiscale harmonisatie, de neiging tot ontwrichting van de financiële stromen ingevolge fiscale ontwijkning of fraude zou versterken, verlaagde de regering op 1 maart 1990 de roerende voorheffing op de interesten van nieuwe vastrentende activa van 25 tot 10 pct.

Voorts, vooruitlopend op de verbintenis die zij in 1988 hadden aangegaan om de dubbele valutamarkt vóór eind 1992 af te schaffen, hebben de Belgische en de Luxemburgse autoriteiten beslist met ingang van 5 maart 1990 de bepalingen van de wisselreglementering die de overdrachten tussen de vrije en de gereguleerde markt nog belemmerden, op te heffen. Die beslissing, die in feite neerkwam op de afschaffing van de dubbele valutamarkt, werd genomen rekening houdend met de stevigheid van de frank binnen het EMS, met de gunstige ontwikkeling van de lopende rekening van de betalingsbalans, alsook met het geheel van de overige economische indicatoren.

In het kader, ten slotte, van de geleidelijke verwezenlijking van de Economische en Monetaire Unie, die een grotere coördinatie van het monetaire beleid vereist om geleidelijk tot de onherroepelijke vastlegging van de pariteiten en tot een gemeenschappelijk monetair beleid te komen, namen de Belgische autoriteiten formeel en openbaar de beslissing de Belgische frank te binden aan de EMS-valuta's die als ankers van stabiliteit worden beschouwd, namelijk, in de huidige omstandigheden, de Duitse mark. Die maatregel past in het kader van de voortzetting van een economisch beleid dat in een kleine open economie traditioneel gekenmerkt wordt door het streven naar zo stabiel mogelijke wisselkoersverhoudingen, en werd genomen in een context van economische resultaten die een dergelijke beslissing mogelijk maakten.

De weerslag die deze beslissingen tot op heden eventueel hebben gehad, zal in de volgende hoofdstukken, bij het commentaar op de recente economische en financiële ontwikkelingen in België, worden nagegaan. Die hoofdstukken zullen achtereenvolgens de economische activiteit, de overheidsfinanciën, de betrekkingen met het buitenland en de financiële en monetaire ontwikkelingen behandelen.

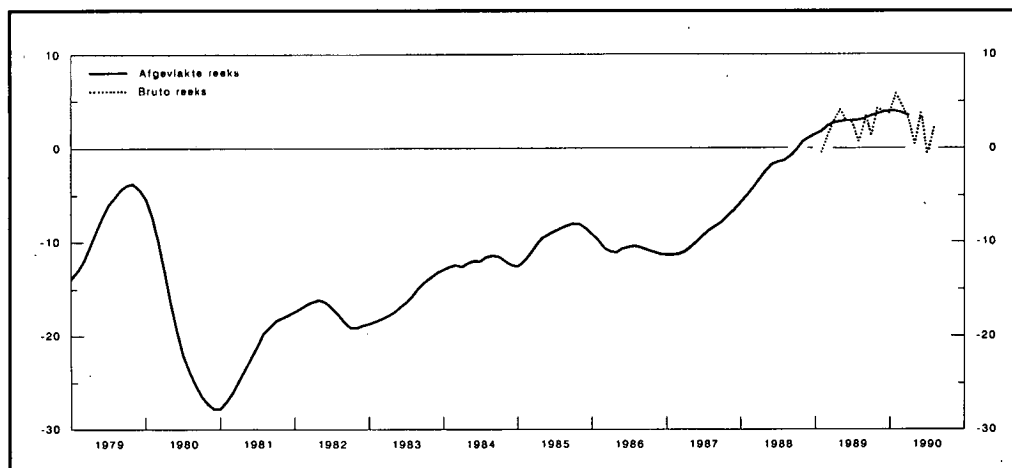
2. ECONOMISCHE ACTIVITEIT

2.1 Conjunctureel klimaat

Aan het begin van het jaar bleef de Belgische economie door een stevige activiteit gekenmerkt. Onlangs werden echter tekenen van vertraging merkbaar, die er lijken op te duiden dat de conjunctuur wellicht over haar hoogtepunt heen is. De afkoeling is weliswaar ingezet, maar zij blijft zeer bescheiden en ligt voor een deel in de lijn van een internationale groeivertraging.

Grafiek 1

Gezamenlijke synthetische curve

Die ontwikkelingen worden onder meer bevestigd door de resultaten van de conjunctuurtests van de Bank¹. De gezamenlijke synthetische curve, die het conjuncturele klimaat in de verwerkende nijverheid, de bouw en de handel weerspiegelt, handhaafde zich, tijdens de eerste zeven maanden van het jaar, op het zeer hoge gemiddelde niveau van 1989. Niettemin vertoont zij sedert het begin van het jaar veeleer een neerwaartse tendens.

¹ Het commentaar op de resultaten van de enquêtes betreft de gegevens berekend volgens de nieuwe methodologie die is uiteengezet in het artikel *Vernieuwing van de synthetische conjunctuurcurve*, blz. 53 t/m 64.

Dit conjunctuurpatroon is de resultante van ietwat uiteenlopende ontwikkelingen in de drie sectoren waarvoor enquêtes worden gehouden.

In de verwerkende nijverheid handhaafde de curve zich weliswaar op een hoog peil, maar begin 1990 haalde zij toch niet opnieuw de piekwaarde die zij aan het begin van het voorgaande jaar had bereikt. In de bouwnijverheid lag de gemiddelde waarde van de synthetische indicator tijdens de eerste zeven maanden van 1990 wel hoger dan in 1989, maar de opwaartse beweging zette zich niet voort; er lijkt zich integendeel zelfs een neerwaartse tendens af te tekenen. De handel daarentegen gaf nog steeds blijk van een uitzonderlijk dynamisme.

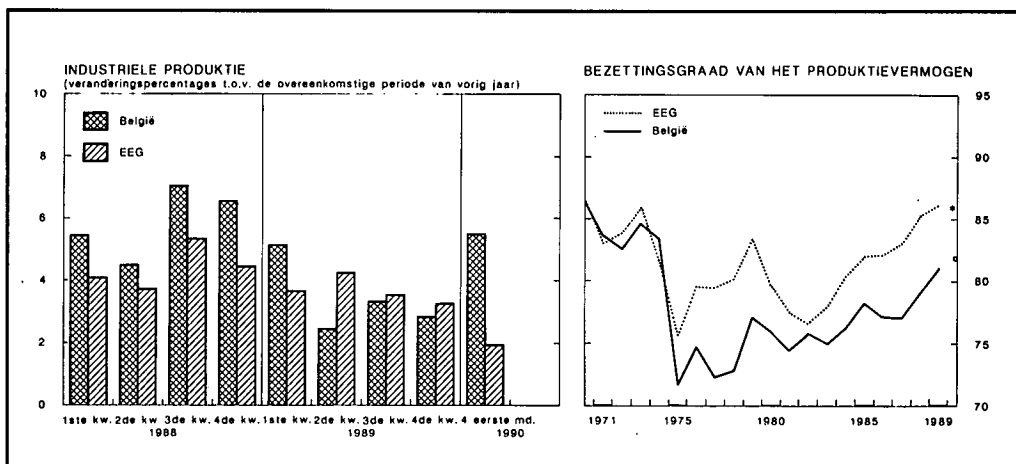
2.2 Activiteitsverloop

Algemeen beschouwd, bevonden de individuele activiteitsindicatoren, net als de conjunctuurcurven waarvan ze één der componenten zijn, zich tijdens de eerste zeven maanden van 1990 nog steeds op een hoog peil. In de drie sectoren waarvoor enquêtes worden gehouden, gaven zij de volgende tendensen weer.

In de *verwerkende nijverheid* getuigt de indicator van het produktietempo van een gestage activiteit. Zo zou, afgaande op het verband dat kan worden gelegd tussen de enquêteresultaten en het produktieverloop, de productie — die volgens de NIS-gegevens tijdens de eerst vijf maanden nog met 5,6 pct. steeg tegenover de overeenstemmende periode van 1989 — de volgende maanden in een slechts licht vertraagd tempo zijn blijven groeien.

Grafiek 2

Activiteit in de verwerkende nijverheid

* eerste halfjaar van 1990 voor de EEG.

° eerste halfjaar van 1990 voor België.

Bronnen : EEG, NIS, NBB.

Deze snelle expansie van de Belgische industriële productie gedurende de eerste maanden van 1990, staat in schril contrast met de gemiddelde tendens in de EEG, waar de in 1989 ingezette vertraging in 1990 aanhield.

Die uiteenlopende ontwikkeling tekent zich ook af in de enquêteresultaten, die aantonen dat het vooral de binnenlandse vraag is die, door haar dynamisme, de snelle produktiestijging schraagde. De buitenlandse vraag zou daarentegen iets zwakker zijn geweest dan voorheen, ten gevolge van de afbrokkeling van de groei in sommige buurlanden.

De levenskracht van de Belgische industrie komt eveneens tot uiting in het verloop van de verzekerde activiteitsduur, die het voorgaande jaar reeds aanzienlijk gestegen was en gedurende de eerste maanden van 1990 nog verder toenam : in april bereikte hij zelfs zijn hoogste peil sedert de jaren zeventig.

Die krachtige activiteit leidde tot een toenemend gebruik van het produktievermogen : de bezettingsgraad steeg tot ruim 81 pct., wat hoog is, rekening houdend met de aanzienlijke investeringsinspanningen die sedert 1984 werden geleverd. Deze investeringen hebben ertoe bijgedragen dat de capaciteitsbezetting in België, in tegenstelling tot die in de EEG, de aan het begin van de jaren zeventig bereikte maximumwaarden niet evenaarde. Onder voorbehoud van aanzienlijke structurele verschillen, met name inzake veroudering en samenstelling van het produktie-apparaat, lijkt die ontwikkeling erop te wijzen dat de ongebruikte capaciteitsmarge in België ruimer zou zijn dan in die landen. Volgens de maandelijkse conjunctuurtests van de Bank zouden de spanningen, zoals zij kunnen worden vastgesteld op basis van de beoordeling van de voorraden en van de orderpositie, overigens niet verder toenemen voor de verwerkende nijverheid in haar geheel.

In sommige bedrijfstakken (o.m. de metaalverwerkende nijverheid, de chemie en de non-ferrometalen) zijn er echter duidelijke tekenen die erop wijzen dat men de grenzen van het produktievermogen nadert, zodat een voortzetting van de huidige expansie op termijn gehinderd zou kunnen worden door een ontoereikende capaciteit. Uit de fragmentarische inlichtingen m.b.t. de vooruitzichten voor de komende maanden blijkt evenwel dat een versnelling van de vraag weinig waarschijnlijk is.

De buitenlandse bestellingen — die traditioneel als een « leading » indicator voor de activiteit in de verwerkende nijverheid worden beschouwd — liggen immers lager dan vorig jaar. Zulks geldt tevens, zij het in mindere mate, voor de vraagvooruitzichten. Hoewel de groei van de activiteit krachtig blijft, treedt er dus een vertraging op (in vergelijking met zowel het gemiddelde als de overeenstemmende periode van 1989). Bovendien vertonen de voorraden afgewerkte produkten de neiging toe te nemen. Uit deze convergerende aanwijzingen kan worden afgeleid dat de vraag tijdens het laatste gedeelte van 1990 wellicht stevig zal blijven, maar toch in een iets trager tempo zal groeien dan voorheen.

Deze algemene tendensen vindt men niet in dezelfde mate in de individuele bedrijfstakken terug. Zo bijvoorbeeld verdient de bedrijfstak van de investeringsgoederen bijzondere aandacht.

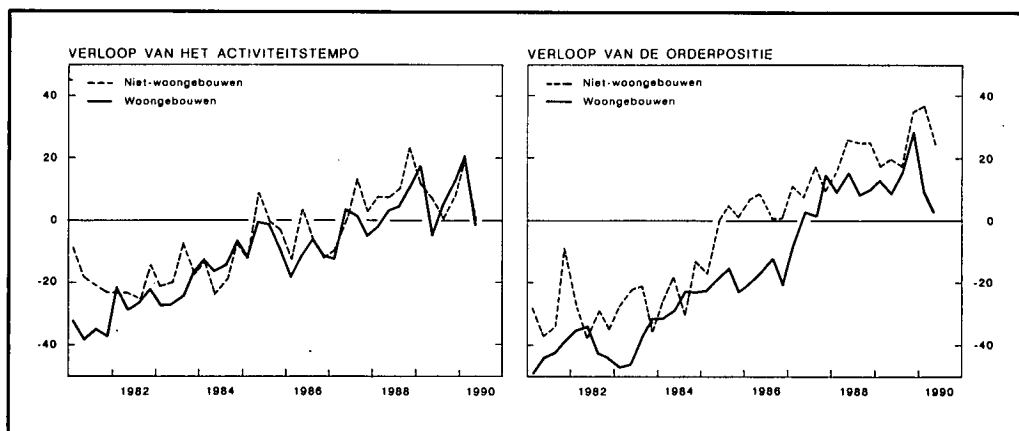
De behoorlijke prestatie van die bedrijfstak komt onder meer tot uiting in de orderpositie, die duidelijk gunstiger wordt beoordeeld dan in 1989. De investeringsstatistieken volgens de BTW-aangiften leveren geen aanwijzingen op dat de toename van de investeringen in 1990 zou stilvallen. Voor het geheel van de industrie — zoals overigens voor alle sectoren samen — groeiden de investeringen tijdens de eerste vijf maanden met ongeveer 21 pct. (naar waarde) t.o.v. dezelfde periode van 1989. Dat houdt ongetwijfeld verband met de gestage activiteit en de daarmee samenhangende hoge bezettingsgraad van het industriële produktievermogen. Volgens de conjunctuurtests in de bouwnijverheid werd ook een stevige activiteit m.b.t. de niet-woongebouwen opgetekend. Ten slotte bevestigt de jongste investeringsenquête van de Bank eveneens de uitstekende vooruitzichten inzake de investeringen in de verwerkende nijverheid : deze zouden naar waarde met iets meer dan 20 pct. oplopen, wat, rekening houdend met de prijsstijging, neerkomt op een volumetoename met ongeveer 18 pct. Misschien is die prognose echter te optimistisch : gelet op de omvang van sommige nieuwe projecten is het niet zeker dat die investeringsplannen vóór het einde van het jaar daadwerkelijk volledig zullen zijn uitgevoerd. Zoals vermeld, hebben sommige sectoren reeds af te rekenen met gestegen produktiespanningen en loopt de verzekerde activiteitsduur — die tevens de wachttijd voor de investeerders weergeeft — aanzienlijk op : hij bedraagt thans iets meer dan zes maanden voor het geheel van de investeringsgoederen.

Sedert het begin van 1990 laat de synthetische conjunctuurcurve in de *bouwnijverheid* een dalende tendens zien. In weerwil van die vertraging handhaaft zij zich niettemin op een zeer hoog peil.

Hoewel de indicator betreffende het activiteitstempo tijdens de eerste maanden van 1990 neerwaarts gericht was, blijft het activiteitspeil zowel in de sector van de woongebouwen als in die van de niet-woongebouwen nog zeer hoog. Het hoeft derhalve niet te verwonderen dat tijdens de eerste zeven maanden van

Grafiek 3

Activiteit in de bouwnijverheid

1990 in de bouwsector intensief gebruik werd gemaakt van de produktiefactoren. In die periode zetten immers bijna 72 pct. van de bedrijven die aan de conjunctuurtests deelnemen al hun materieel in en 80 pct. al hun arbeidskrachten.

Wat de woongebouwen betreft, liepen de indicatoren m.b.t. de vraag — meer bepaald het verloop van het orderbestand en de vooruitzichten inzake de aanvragen tot prijsopgave — in de eerste helft van 1990 aanmerkelijk terug. Die verslapping van de vraag, die zich reeds aan het einde van 1989 in de driemaandelijke onderzoeking bij de architecten aankondigde, houdt ten dele verband met de stijging van de rente voor hypothecaire kredieten.

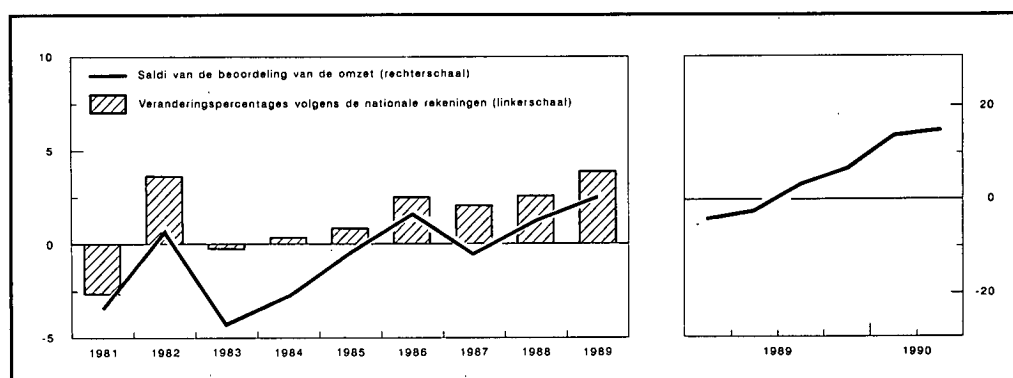
Bij de niet-woongebouwen is de vertraging van de vraag daarentegen recenter en geringer dan bij de woongebouwen. Het hoge peil van de vraag, bevestigd door de aanwijzingen afkomstig van de enquête bij de architecten, weerspiegelt, zoals hierboven vermeld, het dynamisme van de bedrijfsinvesteringen.

De ontwikkeling en de beoordeling van de omzet, alsook de beoordeling van de voorraden wijzen op een uitzonderlijke, sedert 1974 niet meer gekende bloei van de *handel*.

Dit blijkt niet alleen uit de enquêteresultaten van de Bank; het wordt bevestigd door zowel het omzetcijfer in de kleinhandel volgens de BTW-aangiften als de NIS-enquête, die beide gewag maken van een volumetoename met ongeveer 6 pct. tijdens de eerste vijf maanden t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar.

Grafiek 4

Particulier goederenverbruik tegen vaste prijzen

Bron: NBB, NIS.

Men mag eruit afleiden dat ook het particuliere goederenverbruik een krachtige groei doormaakt. Gedurende het eerste halfjaar had de stevige gezinsvraag betrekking op zowel niet-duurzame (voeding,...) als duurzame (met name personenwagens) consumptiegoederen, wat trouwens de activiteit en de bestellingen in de bewuste nijverheidstakken beïnvloedde.

De hoge verkoopcijfers in de autohandel, niet ongewoon tijdens de jaren waarin het autosalon plaatsvindt, kwamen ook tot uiting in de inschrijvingen van nieuwe voertuigen, die in de eerste acht maanden van het jaar met 6 pct. toenamen.

2.3 Vooruitzichten voor het hele jaar betreffende de belangrijkste bestanddelen van de bestedingen tegen vaste prijzen

Op basis van de uitzonderlijk intense activiteit in de handel tijdens de eerste zeven maanden en van de eerste aanwijzingen betreffende de tweede helft van het jaar, mag voor 1990 een zeer krachtige groei van de *particuliere consumptie* worden verwacht. Die toename zou zowat 4 pct. kunnen bedragen, een peil vergelijkbaar met het stijgingstempo van het beschikbare inkomen tegen vaste prijzen van de particulieren, wier spaarquote vrijwel onveranderd zou blijven.

Ofschoon de *brutovorming van vast kapitaal* de activiteit blijft schragen, vertoont zij toch een tendens tot verzwakking.

De hoofdoorzaak daaryan is de geringere toename van de bestedingen voor woningen : die zou nog 5 pct. belopen tegen bijna 20 pct. in 1988 en 1989. Hoewel de vraag eind 1989 en heel in het begin van 1990 zeer dynamisch bleef, wat in de eerste maanden van het jaar voor een nog zeer gestage activiteit zorgde, sloeg de tendens, zoals reeds vermeld, daarna duidelijk om. Die omslag, die wellicht ten dele verband houdt met het optrekken van de rente voor hypothecaire kredieten, zal vermoedelijk de activiteit tijdens het tweede halfjaar geleidelijk afremmen.

De bedrijfsinvesteringen maken nog steeds een stevige indruk. Na tijdens de voorgaande twee jaar zeer fors te zijn gestegen (+ 16,8 pct. in 1988 en + 16,3 pct. in 1989), zouden zij met nog 10 pct. oplopen, waardoor het aandeel van de investeringen in het BNP zou blijven toenemen tot meer dan 13 pct., tegen ongeveer 10 pct. in 1987. Zoals reeds aangestipt, blijven de vooruitzichten gunstig in de verwerkende nijverheid, waar alle voorwaarden die de investeringsgolf mogelijk maakten, nog grotendeels aanwezig zijn : druk op het produktievermogen, levendige vraag en hoge rendabiliteit. In de dienstensector zou de investeringsgroei, die voorheen in sommige bedrijfstakken uitzonderlijk krachtig was, zwakker kunnen uitvallen.

De trendmatige daling van de overheidsinvesteringen zou zich voortzetten. De *overheidsconsumptie*, van haar kant, die vorig jaar stagneerde, zou lichtjes stijgen ten gevolge van een snellere verzwaring van de pensioenlast en een geringere daling van de administratiekosten van de overheid, zodat de overheidsuitgaven in hun geheel beschouwd nauwelijks zouden veranderen.

Het geheel van de *binnenlandse bestedingen* zou in 1990 zodoende nog zeer krachtig blijven stijgen, nl. met 4,2 pct., wat sneller is dan het expansietempo van de binnenlandse vraag bij onze belangrijkste Europese handelspartners.

Tabel 1

BNP en belangrijkste bestedingscategoriën tegen prijzen van 1985

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

	1989	1990 r
Particuliere consumptie	3,8	4,0
Overheidsuitgaven	- 2,0	0,9
Overheidsconsumptie	- 0,7	1,2
Overheidsinvesteringen	-12,4	- 2,2
Woongebouwen	18,9	5,0
Brutovorming van vast kapitaal door de bedrijven	16,3	10,0
p.m. Totale brutovorming van vast kapitaal ¹	13,6	7,7
Voorraadwijziging ²	0,2	...
Totaal van de binnenlandse bestedingen	5,0	4,2
Uitvoer van goederen en diensten	7,6	6,0
Totaal van de finale bestedingen	6,1	5,0
Invoer van goederen en diensten	8,7	6,7
BBP	4,0	3,6
Saldo van de factorinkomens ²	- 0,1	...
BNP	4,0	3,7

Bron : NIS.

¹ Overheidsinvesteringen, woongebouwen en brutovorming van vast kapitaal door de bedrijven.² Bijdrage tot de groei van het BNP.

Zoals hierna meer in detail wordt uiteengezet, weegt die zwakkere groei in sommige buurlanden op het uitvoerverloop : de export zou met nog slechts 6 pct. vermeerderen, tegen 7,6 pct. het voorgaande jaar. Daar de invoer, ondanks een achteruitgang van 8,7 pct. in 1989 tot 6,7 pct., iets sneller zou blijven toenemen dan de uitvoer, zou de *bijdrage van de netto-uitvoer van goederen en diensten* aan de BNP-groei net als in 1989 licht negatief zijn en - 0,7 pct. bedragen.

Alles samengenomen en rekening houdend met een stabilisering van het saldo van de factorinkomens, zou het *BNP* met 3,7 pct. vermeerderen, tegen 4 pct. in 1989. Daarmee zou opnieuw een van de hoogste groeicijfers van de afgelopen 15 jaar worden opgetekend.

2.4 Arbeidsmarkt

Dank zij de aanhoudende economische expansie bleef de situatie op de arbeidsmarkt verder verbeteren, hoewel de werkgelegenheid trager groeide dan in 1988 en 1989.

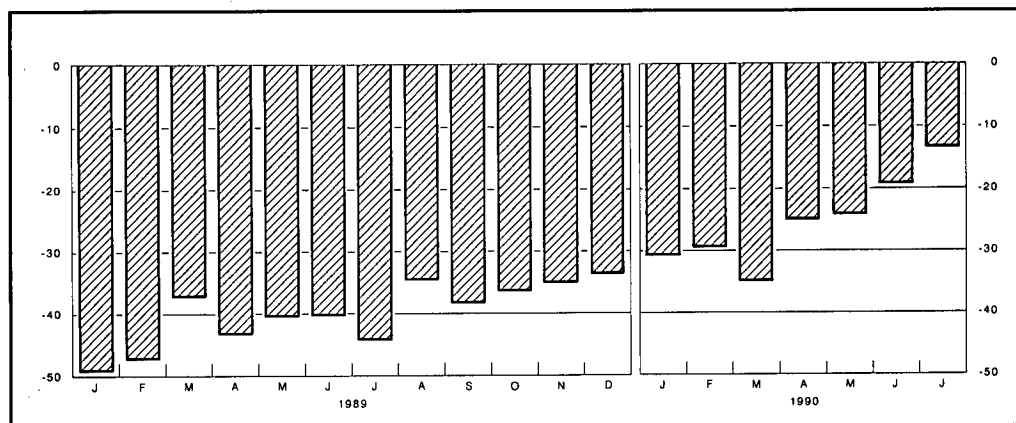
De teruggang van het aantal niet-werkende werkzoekenden was in de loop van 1989 reeds enigszins vertraagd, maar in 1990 tekende die tendens zich nog

veel scherper af. Dat aantal kwam in juli uit op 418.000 eenheden, of zowat 14.000 minder dan een jaar eerder. De seizoengezuiverde werkloosheidsgraad in procenten van de beroepsbevolking is eerst teruggelopen van 10,2 pct. in juni 1989 tot 9,7 pct. in januari 1990, maar stabiliseerde zich daarna op dat niveau. Volgens de door de EEG met het oog op internationale vergelijkingen gestandaardiseerde gegevens, beliep het Belgische werkloosheidspercentage in juni 7,9 pct., wat ongeveer 0,7 pct. minder is dan het EEG-gemiddelde.

Grafiek 5

Verloop van het aantal niet-werkende werkzoekenden

(veranderingen in duizenden eenheden t.o.v. de overeenstemmende maand van het voorgaande jaar)

Bron : RVA.

In tegenstelling tot het voorgaande jaar kwam de daling van de werkloosheid tijdens de periode van twaalf maanden eindigend in juni 1990 integraal bij de groep van de langdurig werklozen (meer dan 1 jaar) voor. Het succes van werkloosheidsontbreking om sociale en familiale redenen (+ 15.000 eenheden), waarvan bijna uitsluitend vrouwen gebruik maken, is wellicht een factor die aan deze vermindering heeft bijgedragen. Toch blijven de langdurig werklozen nog ruim 60 pct. van het totale aantal werklozen uitmaken.

De vraag naar arbeidsplaatsen, die gelijk staat met de beroepsbevolking, zou van haar kant ietwat sneller oplopen dan in 1989, nl. met 7.000 eenheden. Net als de voorgaande jaren werd de groei van de bruto beroepsbevolking, die een gevolg is van de structurele vooruitgang van de vrouwelijke participatiegraad, grotendeels tenietgedaan door de verdere uitbreiding van de vervroegde of tijdelijke uittredingsregelingen. De vervroegde uittredingen (brugpensioenstelsels en uittredingen van oudere werklozen) nemen weliswaar nog nauwelijks toe, maar de tijdelijke uittredingen, en met name de opschorting van de werkloosheid om sociale en familiale redenen, wekken nog steeds een groeiende belangstelling.

Alles samen kan de werkgelegenheids groei tussen juni 1989 en juni 1990 op 26.000 eenheden of 0,7 pct. worden geraamd. Die schepping van arbeidsplaatsen

zou uitsluitend voor rekening van de bedrijven komen. Zowel in de bouwnijverheid als in de industrie zou de uitbreiding van het personeelsbestand nog aanzienlijk zijn, maar in de dienstensector zou zij verder vertragen.

Die aanwas van het aantal tewerkgestelde personen wijkt ook dit jaar procentueel slechts weinig af van de in volledige arbeidsjaren uitgedrukte groei van de werkgelegenheid. Zo blijkt uit fragmentarische gegevens dat de structurele uitbreiding van de deeltijdarbeid een tendens tot verzwakking vertoont, terwijl het aantal gedeeltelijk werklozen zich op het lage niveau van het voorgaande jaar stabiliseert.

Hoewel de werkloosheidsgraad nog vrij aanzienlijk blijft, zijn er bepaalde elementen die op enige spanning in de arbeidsmarkt wijzen. Het huidige niveau van de niet- vervulde vacatures ligt slechts iets onder het uitzonderlijk hoge peil van het voorgaande jaar en in sommige streken is de mannelijke werkloosheids-

Tabel 2

Arbeidsmarkt

	1985	1986	1987	1988	1989 r	1990 r
1. Veranderingen in duizenden eenheden per 30 juni :						
Bruto beroepsbevolking	+ 24	+ 31	+ 25	+ 27	+ 27	+ 27
Vervroegde en tijdelijke uittredingen .	+ 44	+ 34	+ 19	+ 16	+ 23	+ 20
Beroepsbevolking (netto)	- 20	- 3	+ 6	+ 12	+ 5	+ 7
Werkgelegenheid	+ 20	+ 25	+ 18	+ 54	+ 45	+ 26
Werkloosheid ¹	- 40	- 28	- 12	- 42	- 40	- 19
2. Werkloosheidsgraad (procenten van de beroepsbevolking per 30 juni, seizoen-gezuiverd) :						
NBB-reeks	13,3	12,6	12,3	11,2	10,2	9,7
Geharmoniseerde EEG-reeksen :						
— België	11,4	11,7	11,5	10,1	8,3	7,9
— EEG-gemiddelde	10,8	10,7	10,3	9,8	9,0	8,6

Bronnen : Ministerie van Arbeid en Tewerkstelling, RVA, NIS, EEG.

¹ Exclusief oudere niet-werkzoekende werklozen.

graad zelfs teruggevallen tot een niveau dat als louter frictioneel kan worden bestempeld. De conjunctuurtests tonen eveneens aan dat sommige bedrijven met een tekort aan geschoold personeel te kampen krijgen. Vooral in de bouw, het hout, de bouwmaterialen en, in mindere mate, de textiel en het papier — allemaal bedrijfstakken waar het aantal werklozen sinds 1988 fors teruggelopen is — doen zich moeilijkheden voor om gekwalificeerd personeel te vinden.

2.5 Verloop van de consumptieprijzen

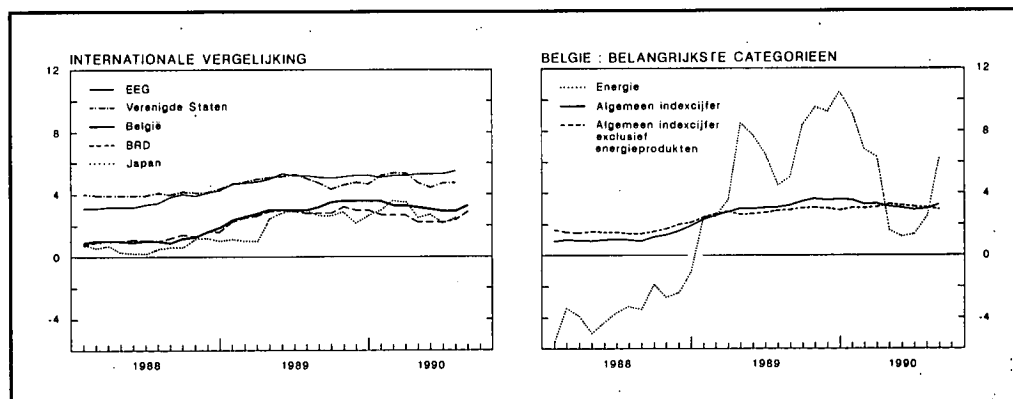
Sedert september 1988 vertoonde de inflatie een tendens tot versnelling, maar in de eerste zeven maanden van 1990 is de opgang van de consumptieprijzen geleidelijk gaan verzwakken : uitgedrukt in veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar liep het stijgingstempo terug van 3,6 pct. in december 1989 tot 3 pct. in juni en juli 1990 vooraleer in augustus op 3,3 pct. uit te komen.

Die vertraging was van dezelfde orde van grootte als in de BRD. In het geheel van de EEG daarentegen stegen de consumptieprijzen nog iets sneller, nl. met 5,5 pct in juli 1990 tegen 5,3 pct. in december 1989. Die ontwikkeling is toe te schrijven aan de inflatieversnelling in Griekenland, Portugal, het Verenigd Koninkrijk en Nederland (in laatstgenoemd land was de prijsstijging in 1989 getemperd door een verlaging van de BTW-tarieven), terwijl de overige landen de algemene neerwaartse tendens volgden. Zij ging bijgevolg gepaard met een zekere verbreding van de verschillen tussen de Europese landen. In de Verenigde Staten en Japan is de inflatie in het begin van het jaar versneld en daarna iets vertraagd ; in juli was het tempo vrijwel hetzelfde als dat van eind 1989.

Grafiek 6

Consumptieprijzen

(veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende maand van het voorgaande jaar)

Bronnen : EEG, MEZ.

Net als in de overige landen kan de afkoeling van de inflatie in België tijdens de eerste zeven maanden vooral worden verklaard door het verloop van de grondstoffenprijzen, meer in het bijzonder die van de brandstoffen. Doordat twee OPEC-landen de productiequota's niet naleefden, zijn de in dollars luidende prijzen van de olieproducten in het eerste halfjaar gedaald. De invoerkosten voor België trokken daarbij nog voordeel van de waardevermindering van de dollar. De prijsstijging voor de verbruikte energieproducten is aldus aanmerkelijk ver-

traagd. Die voor de levensmiddelen, die in 1989 vrij aanzienlijk was, verzwakte enigszins. De prijzen van de overige produkten en de huurprijzen stegen in een tempo vergelijkbaar met dat van 1989. De prijsstijging voor de diensten versnelde daarentegen van 2,4 tot 3,3 pct. tussen december 1989 en juli 1990.

In augustus nam het inflatietempo op jaarbasis met een kwart procentpunt toe, onder invloed van de prijsstijging voor energieprodukten. De aardoliecrisis maakt de vooruitzichten zeer onzeker, omdat die sterk afhankelijk zijn van het prijsverloop voor aardolie op de internationale markten. Zonder die crisis mocht men, voor het tweede halfjaar, een stabilisering van de inflatie rond 3 pct. verwachten, zodat de consumptieprijzen dit jaar, net als in 1989, een gemiddelde stijging in de orde van 3,1 pct. zouden hebben vertoond. Ondanks de zwakke dollar noopt de prijsopstoot voor ruwe aardolie tot een opwaartse herziening. Hoe dan ook, de weerslag op het gemiddelde prijspeil in 1990 zal wellicht beperkt blijven, al zou het prijseffect aan het einde van het jaar reeds betrekkelijk aanzienlijk kunnen zijn. Uit een summiere benadering blijkt dat, indien de prijs van de ruwe aardolie zich bijvoorbeeld vanaf september 1990 op een peil van 28 dollar gemiddeld per vat zou handhaven — tegen 17 dollar vóór de crisis — en indien de wisselkoers van de dollar ongewijzigd zou blijven, de mechanische stijging van de consumptieprijzen, te wijten aan de prijsverhoging voor aardolie, eind december bijna 1,5 pct. zou belopen. Deze mechanische stijging bevat de weerslag, op de consumptieprijzen, van het duurder worden van de ingevoerde energieprodukten, met inachtneming van hun rechtstreeks of indirect aandeel in het verbruik; ze houdt dus geen rekening met afgeleide effecten.

3. OVERHEIDSFINANCIËN

3.1 Verloop van het netto te financieren saldo van de Schatkist

Bij het analyseren van het verloop van de overheidsfinanciën dient men uit te gaan van het tekort van de gezamenlijke overheid, d.w.z. het geheel gevormd door het schatkisttekort, de respectieve saldi van de maatschappelijke zekerheid en de lokale overheid, alsook door de overige bestanddelen van het gezamenlijke tekort¹. Er kunnen zich immers — soms belangrijke — verschuivingen tussen die verschillende subsectoren voordoen, zodat het voor de economische analyse weinig zinvol is alleen aandacht te besteden aan het schatkisttekort, dat slechts een deel — ofschoon het grootste — van het saldo van de gezamenlijke overheid uitmaakt.

¹ Voor 1989 kan het tekort van 479 miljard voor de gezamenlijke overheid als volgt worden uitgesplitst :

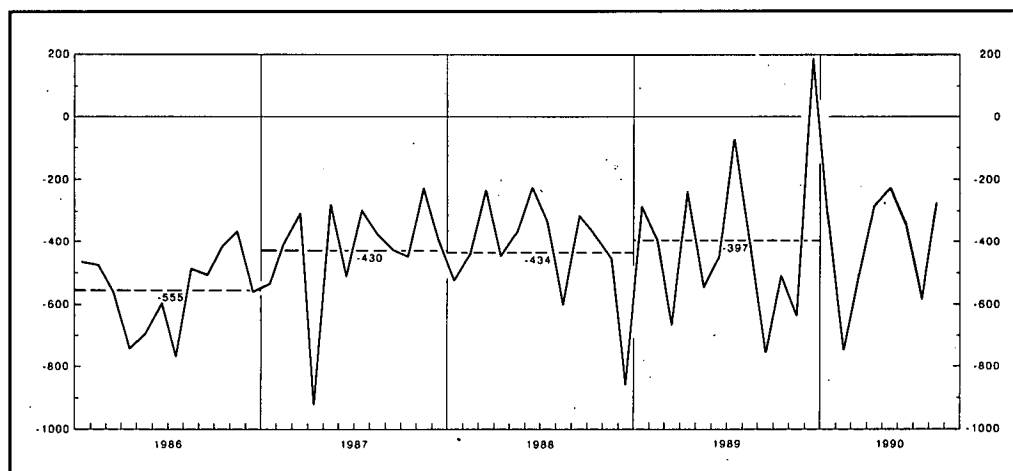
Netto te financieren saldo van de Schatkist	= - 397
Lokale overheid	= - 31
Maatschappelijke zekerheid	= + 38
Overige	= - 89

Niettemin beperkt men zich in dit artikel, bij gebrek aan voldoende statistische gegevens voor de eerste maanden van het jaar, noodgedwongen tot de ontwikkeling (en de belangrijkste determinanten) van het netto te financieren saldo van de Schatkist.

Grafiek 7

Netto te financieren saldo van de Schatkist

(miljarden franken; op jaarbasis uitgedrukte seizoengezuiverde gegevens¹)

Bronnen : Ministerie van Financiën, NBB.

¹ De op jaarbasis uitgedrukte gegevens (d.w.z. verkregen door vermenigvuldiging met 12) maken het mogelijk de maandelijkse resultaten te vergelijken met de aan het einde van het jaar opgetekende gegevens (horizontale lijnen).

Daar dat saldo van maand tot maand soms heel sterk schommelt, moet men daarenboven uiterst voorzichtig zijn als men op basis van de gegevens voor slechts enkele maanden de tendentie in het verloop van dat saldo voor het hele jaar tracht te achterhalen. Zo maken de voor de eerste acht maanden van het jaar beschikbare gegevens bijvoorbeeld gewag van een tekort van 364,5 miljard, d.i. ongeveer 19 miljard meer dan tijdens de overeenstemmende periode van 1989, terwijl men volgens de gegevens over de eerste zes maanden van het jaar, die hier besproken worden omdat ze gedetailleerd kunnen worden, uitkomt op een tekort dat 15 miljard kleiner is dan dat voor de overeenstemmende periode van 1989. Er zij ten slotte nog vermeld dat de gepubliceerde cijfers wel een uitsplitsing van het saldo over de nationale overheid, de gemeenschappen en de gewesten geven, maar dat de vergelijking van deze partiële saldi tussen 1989 en 1990, om allerlei redenen¹ van geen enkele betekenis is. Men zal zich dus

¹ Zo werden in 1989 en 1990 aan de gemeenschappen en de gewesten nog bedragen gestort die betrekking hadden op de periode vóór 1989; het Brusselse gewest ontving de middelen voor 1989 pas in het begin van dit jaar; bepaalde uitgaven betreffende overgeheveld bevoegdheden werden — voor een tot dusver niet precies bekend bedrag — in 1989 nog nationaal aangerekend; in het begin van 1989 waren de middelen waarin de financieringswet voorziet nog niet aan de regionale en communautaire overheden doorgestort...

willens nillens tevreden stellen met een analyse van het verloop van de geconsolideerde gegevens m.b.t de nationale overheid, de gemeenschappen en de gewesten samen.

De vermindering van het netto te financieren saldo van de Schatkist met om en bij 15 miljard in de eerste zes maanden is hoofdzakelijk het gevolg van twee tegengestelde bewegingen :

- in miljarden uitgedrukt, namen de uitgaven forser toe dan de ontvangsten; in procenten stegen eerstgenoemde weliswaar trager dan laatstgenoemde, maar in absolute termen ligt het peil van de uitgaven heel wat hoger dan dat van de ontvangsten;
- deze verslechtering werd echter ruimschoots goedge maakt door een groter surplus van de schatkistverrichtingen.

Op de verschillende bestanddelen van de ontvangsten wordt in het tweede deel van dit hoofdstuk nader ingegaan.

Tabel 3

Schatkistrekening¹

(op kasbasis; miljarden franken)

	Eerste zes maanden		Verschillen	
	1989 (a)	1990 (b)	(c) = (b) - (a)	p.m. procenten
A. <i>Ontvangsten</i>	837,1	901,1	+ 64,0	+ 7,6
B. <i>Uitgaven</i>	1.247,4	1.316,8	+ 69,4	+ 5,6
1. <i>Interestlasten</i> ²	402,3	441,9	+ 39,6	+ 9,8
2. <i>Uitgaven excl. interestlasten</i>	845,1	874,9	+ 29,8	+ 3,5
(p.m. : - m.b.t. het vorige begrotingsjaar	(39,0)	(53,7)	(+ 14,7)	(+ 37,7)
- m.b.t. het lopende begrotingsjaar)	(806,1)	(821,2)	(+ 15,1)	(+ 1,9)
a) <i>lopende uitgaven</i>	(763,5)	(804,0)	(+ 40,5)	(+ 5,3)
b) <i>kapitaaluitgaven</i>	(81,6)	(70,9)	(- 10,7)	(- 13,1)
C. <i>Schatkistverrichtingen</i>	+ 12,3	+ 33,4	+ 21,1	
D. <i>Uitgifte van regularisatieleningen</i>	+ 32,4	+ 31,5	- 0,9	
E. <i>Netto te financieren saldo (A - B + C + D)</i>	-365,6	-350,7	+ 14,9	

Bronnen : Ministerie van Financiën, NBB.

¹ De cijfers in deze tabel en in de volgende twee tabellen hebben betrekking op het *geconsolideerde* totaal voor de nationale overheid, de gemeenschappen en de gewesten; overdrachten tussen die verschillende overheden zijn er dan ook uit verwijderd. Om coherente en economisch meer significante reeksen te verkrijgen, werden de detailgegevens van het Ministerie van Financiën soms in een andere rubriek ondergebracht. Zo is het deel (30,4 miljard) van de directe belastingen dat wegens de reorganisatie van de ontvangstkantoren nog niet definitief aan de respectieve categorieën der rijksmiddelen kon worden toegewezen — en dat door het Ministerie van Financiën bij de Schatkistverrichtingen (= de rubriek « andere » verrichtingen) werd geboekt — hier als ontvangsten opgetekend. Ook is een correctie uitgevoerd m.b.t. een kapitaaluitgave die in 1989 plaatsvond, maar pas begin 1990 als zodanig is geboekt. Om een totaalbeeld van de interestlasten te verkrijgen, zijn die welke met de opbrengst van de regularisatieleningen zijn gefinancierd, als uitgaven beschouwd; de opbrengst van de regularisatieleningen is in een afzonderlijke rubriek (D) opgetekend.

² Met inbegrip van de gegevens die betrekking hebben op het Wegenfonds en het Solidariteitsfonds, alsook van het deel van de interestlasten dat met de opbrengst van de « regularisatieleningen » (zie rubriek D) is gefinancierd.

De aangroei van de uitgaven met 5,6 pct. is van zijn kant vooral aan de volgende twee subrubrieken toe te schrijven :

- de interestlasten, die met 40 miljard in de hoogte gingen ten gevolge van de stijging van de schuld en van de rentetarieven ;
- de uitgaven, excl. rentelasten, m.b.t. het voorgaande begrotingsjaar, die meer dan een derde hoger lagen dan in 1989 ; die toename betreft uitsluitend de uitgaven van de gemeenschappen en de gewesten : in verband met deze uitgaven heeft zich tijdens het eerste jaar van de regionalisering een zekere vertraging in de aanwending van de kredieten voorgedaan.

De grootste uitgavencategorie, nl. de uitgaven, excl. rentelasten, i.v.m. het lopende begrotingsjaar, groeide met 1,9 pct.¹ aan ; omdat hun verloop van maand tot maand sterk schommelt, kan men deze toename bezwaarlijk tot het hele jaar extrapoleren.

De verbetering met 21 miljard van de schatkistverrichtingen houdt ten dele verband met de geringere uitgaven voor uitgifte- en delgingsverrichtingen van de schuld (onder meer ten gevolge van de vermindering van de uitgifteprovisies, de teruggang in de uitgifte van obligatieleningen en het terugschroeven van de wederinkopen ter beurse van boven pari genoteerde obligaties), maar moet vooral aan toevallige, positief uitgevallen bewegingen worden toegeschreven².

Het kan verwonderlijk lijken dat de uitgiften van regularisatieleningen (en dus de positieve weerslag ervan op het schatkisttekort) in de eerste zes maanden van dit jaar bijna even hoog lagen als in het begin van 1989 ; voor het hele jaar 1990 zijn de geplande uitgiften immers veel minder omvangrijk dan vorig jaar (31,5 miljard in 1990 tegen 49,2 miljard in 1989). Die ontwikkeling is te verklaren door een verschillende uitgiftekalender : op deze laatste komt voor de rest van dit jaar immers geen enkele emissie meer voor, terwijl er in 1989 tijdens de laatste zes maanden nog voor 16,8 miljard uitgiften plaatsvonden. Het schatkisttekort werd in de periode juli-december 1989 kunstmatig met dit bedrag verkleind, maar de komende maanden zal het verloop van dit tekort niet meer op die wijze worden beïnvloed. Dienaangaande kan daar aan toegevoegd worden dat de uitgifte van regularisatieleningen weliswaar het schatkisttekort drukt maar dat ze zonder invloed blijft op het tekort van de gezamenlijke overheid (zoals het door de Bank gepubliceerd wordt in haar *Jaarverslag* en haar *Tijdschrift*).

¹ Zoals alle overige gegevens in dit hoofdstuk heeft dit percentage betrekking op zowel de nationale overheid als de gemeenschappen en de gewesten ; op basis ervan is het derhalve niet mogelijk te oordelen of de regeringsnorm (reële nulgroei van de uitgaven excl. rentelasten), die alleen voor de nationale overheid geldt, al dan niet werd gerespecteerd.

² De invloed van die toevallige factoren is des te groter daar de financiële verrichtingen met de EEG en de overdrachten van fiscale ontvangsten aan de lokale overheid het verloop van de schatkistverrichtingen daarentegen negatief beïnvloedden.

De beschikbare cijfers over de financieringswijze van het schatkisttekort hebben betrekking op de eerste zeven maanden. Opvallend daarbij zijn de volgende elementen :

- de financiering op lange termijn in Belgische franken, die in 1989 uitzonderlijk laag was, won dit jaar bepaaldelijk aan belang : de nieuwe uitgaven waren weliswaar geringer, maar t.o.v. het uitzonderlijk hoge peil van vorig jaar verminderden de aflossingen en terugbetalingen in nog sterkere mate ;
- de nieuwe verplichtingen op korte termijn in Belgische franken — andere dan tegenover de Bank — liepen daarentegen terug ;
- het geheel van de aldus verkregen middelen overschreed ruimschoots de middelenbehoefte van de Schatkist, zodat deze laatste haar beroep in Belgische franken op de Bank opnieuw fors kon verminderen en tevens haar schuld in vreemde valuta's terugschroeven.

Tabel 4

Dekking van het netto te financieren saldo van de Schatkist

(miljarden franken)

	Vreemde valuta's	Belgische franken							Saldo
		Voor ten hoogste een jaar			Voor meer dan een jaar			Totaal	
		Bij de NBB ¹	Overige	Totaal	Bruto-uitgaven	Delgingen en terugbetalingen	Netto-uitgaven		
(a)	(b)	(c)	(d) = (b) + (c)	(e)	(f)	(g) = (e) - (f)	(h) = (d) + (g)	(a) + (h)	
1987	+ 32,0	- 81,8	+ 186,9	+ 105,1	+ 564,3	+ 270,9	+ 293,4	+ 398,5	+ 430,5
1988	+ 22,8	- 21,0	+ 52,6	+ 31,6	+ 639,0	+ 259,5	+ 379,5	+ 411,1	+ 433,9
1989	+ 68,9	- 39,9	+ 205,4	+ 165,5	+ 556,0	+ 393,2	+ 162,8	+ 328,3	+ 397,2
1989 7 maanden	- 14,9	- 66,2	+ 307,3	+ 241,1	+ 386,5	+ 285,4	+ 101,1	+ 342,2	+ 327,3
1990 7 maanden	- 30,4	- 40,3	+ 247,3	+ 207,0	+ 347,3	+ 169,3	+ 178,0	+ 385,0	+ 354,6

Bron : Ministerie van Financiën.

¹ Veranderingen van de portefeuille Belgische overheidseffecten van de Bank en van het uitstaande bedrag schatkistcertificaten dat het Rentenfonds financiert via de bijzondere voorschotten toegestaan door de Bank.

3.2 Verloop van de ontvangsten

In de eerste zes maanden van 1990 zwol het geheel van de fiscale en niet-fiscale ontvangsten met 7,6 pct. aan, tegen 6,4 pct. in 1989. De opmerkelijke groei van de *niet-fiscale ontvangsten* (+ 21,9 pct.) is toe te schrijven aan de door de Bank verrichte stortingen.

Tabel 5

Geheel van de fiscale en de niet-fiscale ontvangsten¹

	1987	1988	1989	Eerste zes maanden		
				1989	1990 ²	p.m. 1990 ²
				Veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar		
A. Fiscale ontvangsten	+ 4,2	+ 4,3	+ 4,6	+ 5,5	+ 7,0	857,6
1. Lopende ontvangsten	+ 4,1	+ 4,3	+ 4,7	+ 5,6	+ 6,9	848,9
1.1 Directe belastingen	+ 2,3	+ 2,7	+ 1,4	+ 3,4	+ 6,0	509,3
waarvan :						
Voorafbetalingen	+ 3,1	+ 4,4	+ 7,8	+17,4	- 5,4	89,8
Bedrijfsvoorheffing	+ 0,9	+ 2,7	+ 2,1	+ 2,7	+ 7,2	324,1
Kohieren vennootschappen .	- 3,5 ³	- 1,6 ³	- 9,6 ³	- 1,9 ³	+ 0,3 ³	- 8,7
natuurlijke personen	- 3,4 ³	- 0,2 ³	- 7,3 ³	- 3,5 ³	- 5,2 ³	- 5,3
Roerende voorheffing	+ 4,7	+ 2,4	+ 1,9	- 1,2	+18,0	93,0
1.2 Indirecte belastingen	+ 7,0	+ 6,7	+ 9,5	+ 9,2	+ 8,3	339,6
waarvan :						
Douanerechten	+ 8,1	+18,0	+12,3	+15,9	+ 7,1	16,7
Accijnzen	+ 3,5	+ 2,2	+ 9,2	+ 6,1	+12,6	69,4
BTW	+ 6,8	+ 6,8	+ 7,6	+ 7,5	+ 7,0	222,9
Registratierechten	+20,7	+12,7	+29,3	+33,0	+ 7,8	26,2
2. Kapitaalontvangsten (= successie-rechten)	+10,0	+ 6,4	- 0,6	- 9,4	+23,5	8,7
B. Niet-fiscale ontvangsten	- 1,6	-15,0	+ 4,4	+31,0	+21,9	43,5
C. Geheel van de ontvangsten	+ 3,9	+ 3,4	+ 4,6	+ 6,4	+ 7,6	901,1

Bron : Ministerie van Financiën.

¹ Exclusief de opcentiemen ten voordele van de lokale overheid.² Voor 1990, met inbegrip van 30,4 miljard nog niet definitief geboekte directe belastingen.³ Veranderingen in miljarden franken.

De *fiscale ontvangsten* van hun kant liepen begin 1990 met 7 pct. op. Dat die stijging aanzienlijker is dan in 1989, is te danken aan het verloop van de directe belastingen; de indirecte belastingen namen daarentegen iets trager toe.

Tijdens de beschouwde periode vermeerderden de *directe belastingen* immers met 6 pct., tegen 3,4 pct. in de overeenstemmende periode van 1989. De voorafbetalingen gingen achteruit, na begin 1989 fors te zijn toegenomen, maar dit werd meer dan goedgemaakt door de grotere groei van de ontvangsten uit de bedrijfs- en de roerende voorheffing.

In tegenstelling tot de voorgaande jaren liepen de *voorafbetalingen* van de natuurlijke personen (loontrekkenden en zelfstandigen) en van de vennootschappen tijdens de eerste zes maanden van het jaar met resp. 0,8 en 11 pct. terug, wat op een totale daling met 5,4 pct. neerkomt. Die teruggang kan verwonderlijk lijken, meer bepaald gelet op het seizoengebonden patroon van de voorafbetalingen, die de jongste jaren in het begin van het jaar fors stegen dan tijdens de latere maanden.

Bij het beoordelen van die teruggang van de voorafbetalingen moet, althans wat de natuurlijke personen betreft, rekening worden gehouden met de invloed van een institutionele wijziging, te weten die van het heffingssysteem van de belasting op de inkomsten van de werkende vennoten. Sedert half maart 1990 is op hun bezoldiging immers de bedrijfsvoorheffing van toepassing, terwijl de belasting voordien hoofdzakelijk werd vereffend in de vorm van voorafbetalingen. Die wijziging leidde tot een kunstmatige en waarschijnlijk aanzienlijke vermindering van de door de zelfstandigen als voorafbetalingen gestorte bedragen.

Tabel 6

Voorafbetalingen

(veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar)

	Januari tot juni	Juli tot december	Geheel van het jaar
1987	+ 29,9	- 8,7	+ 3,1
1988	+ 13,2	- 1,1	+ 4,4
1989	+ 17,4	+ 1,0	+ 7,8
1990	- 5,4		

Bron : Ministerie van Financiën.

Voor de daling met 11 pct. van de voorafbetalingen van de vennootschappen — die afsteekt bij de opgang die in de overeenstemmende periode van de voorgaande jaren werd vastgesteld, nl. 20, 41 en 14 pct. resp. in 1987, 1988 en 1989¹ — ligt de verklaring niet voor de hand. Enerzijds zijn de winsten van de vennootschappen vermoedelijk omhooggegaan en anderzijds zijn maatregelen genomen met het oog op het verzwaren van hun belastingdruk met zowat 20 miljard². Aangezien er uiteraard nog geen statistiek op basis van de belastingaangiften m.b.t. de inkomsten van 1990 bestaat, kan nog niet worden geraamd in welke mate het rendement van de voorafbetalingen door vennootschappen de weerslag onderging van elementen zoals de investeringsaftrek (m.b.t. de huidige of in het verleden gedane investeringen), de overdracht van vroegere verliezen (al dan niet n.a.v. fusies) of het belang van de coördinatiecentra en de reconversievennootschappen.

In het begin van 1990 klom de opbrengst van de *bedrijfsvoorheffing* met 7,2 pct. Die aanwas — die ongetwijfeld samenhang met het inkomensverloop — werd opwaarts beïnvloed door de eerste gevolgen van de institutionele wijziging van de aanslag m.b.t. de werkende vennoten en door het feit dat de schaal van de voorheffing in 1990 slechts voor de helft werd geïndexeerd. Daartegenover

¹ En resp. - 0,5, 11 en 12 pct. voor diezelfde jaren in hun geheel beschouwd.

² Wetten van 22/12/1989 en 22/2/1990.

staat dat, zoals men zich zal herinneren, de uit de belastinghervorming voortvloeiende verlaging van die schaal voor de inkomens van 1989 pas op 1 maart in werking trad, zodat de groei van de bedrijfsvoorheffing tussen de eerste maanden van 1989 en die van 1990 werd geremd.

Terwijl de *inkohieringen* m.b.t. de vennootschappen lichtjes positief werden, hebben die m.b.t. de particulieren opnieuw aanleiding gegeven tot grotere terugbetalingen vanwege de Schatkist. Die negatieve ontwikkeling heeft niets te maken met de op de inkomens van 1989 van toepassing zijnde fiscale hervorming, daar de inkohieringen met het oog op de belastingheffing op die inkomens, pas in de tweede helft van dit jaar zullen aanvangen.

Terwijl ze in 1989 daalde, is de opbrengst van de *roerende voorheffing* nu aanzienlijk vooruitgegaan (+ 18 pct.). Aangezien de verlaging van het tarief van de roerende voorheffing alleen op nieuwe vastrentende activa betrekking heeft, en pas vanaf 1 maart 1990 wordt toegepast, had deze maatregel waarschijnlijk slechts een beperkte negatieve mechanische weerslag. Wellicht had hij daarentegen reeds een grotere invloed op de gedragingen van de spaarders. Andere verklarende factoren zijn overigens de tot in het begin van 1990 aanhoudende rentestijging en het feit dat de spaarders in het tweede halfjaar van 1989 en tijdens de eerste maanden van 1990 hun langlopende beleggingen zeer fors inkrompen ten voordele van kortlopende uitzettingen, waardoor de storting van de roerende voorheffing vooruitgeschoven werd in de tijd.

Vooraf ingevolge de gestage toename van het gezinsverbruik bleef de opbrengst van de *indirecte belastingen* begin 1990 aanmerkelijk groeien (+ 8,3 pct.). De *BTW*-ontvangsten namen ongeveer even fors toe als in 1989 (met ca. 7 pct.)¹. Het stijgingstempo van de *accijnsrechten* van zijn kant (+ 12,6 pct.) verdubbelde t.o.v. dat voor het eerste halfjaar van 1989. Die sterke toename kan worden verklaard door de verhogingen van de accijnsrechten (compenserende maatregelen genomen in het kader van de hervorming van de personenbelasting) waarvan de weerslag zich sterker deed gevoelen in het begin van 1990 dan in het begin van het voorgaande jaar. De stijging van de *registratierechten* die, dank zij de krachtige groei in de vastgoedsector, in 1989 meer dan 30 pct. bereikte, zwakte tijdens de eerste zes maanden van 1990 tot zowat 8 pct. af.

4. BETALINGSBALANS VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE EN VALUTAMARKT

Aan het einde van het eerste halfjaar van 1990 vertoonde de balans van de officiële betalingen van de BLEU een overschot van zo'n 30 miljard. Het surplus in het lopende verkeer was ongeveer even groot als in de twee voorgaande jaren.

¹ In 1990 werd de toename getemperd door de terugstorting van de inschrijvingstaks op voertuigen.

Het kapitaalverkeer, dat in het eerste halfjaar van 1989 een beduidend tekort liet zien, gaf aanleiding tot een netto-invoer. Het verloop van dat verkeer was bovendien gekenmerkt door een opvallende wijziging in de termijnstructuur : de ontvangsten die in de eerste zes maanden van 1989 uit het kortlopende kapitaalverkeer voortvloeiden, maakten in 1990 plaats voor afvloeiingen, terwijl zich bij het langlopende kapitaalverkeer het omgekeerde voordeed.

4.1 Lopend verkeer

Zoals in 1989 sloot het lopende verkeer van de BLEU op kasbasis in 1990 voor de eerste zes maanden van het jaar met een overschot van zowat zeventig miljard.

Binnen dit surplus liet dat van het goederenverkeer een lichte stijging t.o.v. het voorgaande jaar zien; het kwam uit op zo'n vijftig miljard. De opbrengst van de arbitrageverrichtingen ging er sterk op vooruit. Daarentegen verslechterde het saldo van de uit- en invoer omdat het stijgingstempo naar waarde van de eerstgenoemde trager uitviel dan dat van de laatstgenoemde.

Tabel 7

Lopend verkeer van de betalingsbalans van de BLEU op kasbasis
(saldi in miljarden franken)

	Eerste zes maanden		
	1988	1989	1990 v
1. Goederen- en dienstenverkeer	+ 97	+ 103	+ 111
1.1 Goederenverkeer	+ 48	+ 44	+ 47
1.11 Uitvoer en invoer (met inbegrip van het loonwerk)	(+ 36)	(+ 40)	(+ 20)
1.12 Arbitrageverrichtingen (netto)	(+ 12)	(+ 4)	(+ 27)
1.2 Vervoer- en verzekeringskosten	+ 21	+ 19	+ 20
1.3 Reisverkeer	- 14	- 16	- 22
1.4 Inkomens uit beleggingen en investeringen	+ 4	+ 27	+ 30
1.5 Niet elders vermelde overheidstransacties	+ 42	+ 41	+ 41
1.6 Overige diensten	- 4	- 12	- 5
2. Overdrachten	- 32	- 35	- 43
2.1 Particulieren	...	...	- 8
2.2 Overheid	- 32	- 35	- 35
3. Lopend verkeer (= 1 + 2)	+ 65	+ 68	+ 68

v : voorlopige en voor de via verrekening betaalde transacties gedeeltelijk geraamde gegevens.

De informatie die de betalingsbalansgegevens dienaangaande verstrekken, verschilt beduidend van die afkomstig van de douanestatistieken van het NIS. De douanestatistieken, in het verleden gekenmerkt door een minder grote stabi-

liteit, tonen immers aan dat het saldo van de uit- en invoer zou zijn omgeslagen van een overschot van 40 miljard voor de eerste zes maanden van 1989 in een tekort van 33 miljard voor de overeenstemmende periode van dit jaar. In 1989 kwam reeds een soortgelijke uiteenlopende ontwikkeling voor, maar dan in tegengestelde zin : volgens de douanestatistieken vertoonde het vorenvermelde saldo een forse verbetering, terwijl het volgens de betalingsbalansgegevens een achteruitgang te zien gaf. Dat die twee statistieken moeilijk vergelijkbaar zijn, is geen nieuw feit. Het kan worden verklaard door aanmerkelijke verschillen tussen de methodes die worden gehanteerd bij het opstellen ervan¹. In acht genomen het nodige voorbehoud betreffende die verschillen, die de relatieve ontwikkeling van uitvoer en invoer beïnvloeden, maken beide statistieken niettemin gewag van een duidelijke tendens tot groeivertraging inzake de buitenlandse handel naar waarde. De determinanten ervan stemmen grotendeels overeen, maar gelet op de genoemde verschillen, betreft de hierna volgende toelichting meer specifiek de betalingsbalansgegevens.

Tabel 8

Verloop van de handelsbalans
(saldi in miljarden franken)

	Douanestatistieken	Betalingsbalans ¹
1985	- 150	+ 32
1986	+ 5	+ 103
1987	- 10	+ 48
1988	- 11	+ 106
1989	+ 61	+ 71 r
1989 Eerste zes maanden	+ 40	+ 53
1990 Eerste zes maanden	- 33	+ 33 r

Bronnen : NIS, NBB.

¹ Het betreft de cijfers van de handelsbalans op transactiebasis, die in principe het best vergelijkbaar zijn met de douanestatistieken. Bij gebrek aan gegevens op transactiebasis zijn de desbetreffende cijfers vanaf december 1989 geraamd op basis van de gegevens op kasbasis, daarbij uitgaande van de veronderstelling dat de betalingstermijnen voor de te vergelijken periodes van het ene jaar tot het andere niet veranderd zijn.

De forse vertraging van het groeitempo van de in- en uitvoer is in de eerste plaats toe te schrijven aan de scherpe daling van de internationale noteringen van de grondstoffen, in het bijzonder van de non-ferrometalen, de edelmetalen en, aan het einde van de beschouwde periode, de olieprodukten, alsook aan de waardevermindering van de dollar van de Verenigde Staten.

Die ontwikkelingen zouden aanleiding hebben gegeven tot een lichte verbetering van de ruilvoet. De verslechtering van het saldo van het handelsverkeer

¹ Die verschillen staan beschreven in het artikel *De betalingsbalans op transactiebasis van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in 1988*, blz. 13.

zou bijgevolg voortvloeien uit een daling van de dekkingsgraad in volume. Enerzijds werd de toename van de invoer gestimuleerd door de forse stijging van de investeringen en van het particuliere verbruik in België. Anderzijds werd de uitvoer in zijn groei afgeremd door de verzwakking van de vraag op sommige markten, o.m. in het Verenigd Koninkrijk. Voor het overige werd het verloop van de uitvoerontvangsten wellicht ook door toevallige factoren beïnvloed. Om te beginnen, waren er de moeilijkheden die de USSR ondervindt om deviezen te verwerven, moeilijkheden die tot uiting kwamen in een vertraging van de betalingen van haar invoer, meer bepaald vanuit de BLEU, alsook — vermoedelijk — in geringere leveringen van de BLEU aan dat land. Nadien ging een negatieve invloed uit van de problemen waarmee de sectoren van de vleesproductie en -verwerking in België werden geconfronteerd.

Ten slotte is het niet uitgesloten dat de uitvoerbedrijven van de BLEU op de internationale markten minder concurrerend zijn geworden, meer in het bijzonder tegenover de exporteurs gevestigd in landen waarvan de valuta aanmerkelijk is gedeprimeerd, b.v. de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Japan (zie grafiek 9). De versteviging van de externe waarde van de frank, ten gevolge van de beslissing van de monetaire overheid om het verloop van de wisselkoers van onze valuta vast te koppelen aan dat van de sterkste EMS-valuta's, was in dat opzicht dermate marginaal dat de concurrentiepositie van onze ondernemingen er niet noemenswaardig door gewijzigd kan zijn.

Net als in 1989 gaven de inkomens uit beleggingen en investeringen aanleiding tot een aanzienlijk overschot. Het verloop van die inkomens werd nogmaals gunstig beïnvloed door de stijging van de nettotegoeden op het buitenland, ten gevolge van de tijdens vroegere periodes geboekte lopende overschotten. Dat heilzame effect is in 1990 evenwel gedwarsboemd door de, in sommige gevallen vrij forse, waardevermindering van de meeste valuta's waarin de ingezetenen van de BLEU beleggingen of investeringen hebben verricht en ook door het recentelijk aantrekken van de rente op korte termijn. De respectieve structuren van de verplichtingen tegenover het buitenland en van de tegoeden op het buitenland zijn immers van dien aard dat eerstgenoemde op korte termijn gevoeliger zijn voor renteschommelingen dan laatstgenoemde¹. Die grotere gevoeligheid kwam aan het begin van 1990 tot uiting in het aanzwellen van de netto rentebetalingen aan het buitenland door de overheid en het bankwezen.

De verbetering van het saldo bij de overige diensten is voornamelijk toe te schrijven aan het feit dat de in het kader van het geschil met Algerije betreffende de levering van aardgas door België in 1989 gedane betaling in die post was geboekt. Ongerekend deze bijzondere factor, plaatste de duidelijke teruggang van de internationale obligatie-uitgiften een domper op de ontvangsten uit bankkosten en provisies, maar die ontwikkeling werd gecompenseerd door de trendmatige stijging van de inkomsten uit de activiteiten van de coördinatiecentra en van de « herverzekeringscaptive ».

¹ De hier bedoelde structuurverschillen betreffen niet alleen de begrippen korte of lange termijn, maar ook de concepten vaste of variabele rentetarieven.

4.2 Kapitaalverkeer

Het tekort van het kapitaalverkeer, 66 miljard groot in het eerste halfjaar van 1989, ruimde dit jaar de plaats voor een overschot van 14 miljard.

De meest markante ontwikkeling in de kapitaalbewegingen is wellicht de ommekeer in het saldo van het overwegend langlopende kapitaalverkeer. Voor de eerste zes maanden van 1990 samen sloot dit verkeer met een overschot van 76 miljard, tegen een tekort van 91 miljard in 1989.

Die ingrijpende omslag in de nettostromen van langlopend kapitaal kan hoofdzakelijk worden verklaard door de in de rubriek « Effectenverkeer » opgetekende netto kapitaalimport. Aan het begin van het jaar werd voor ingezetenen het beleggen in buitenlandse effecten — inzonderheid die luidend in dollars — tegengewerkt door de hausseverwachtingen voor de rente op lange termijn alsook door de eerst aangekondigde, en daarna effectieve verlaging van de roerende voorheffing op de rente-inkomsten in België. Bovendien hebben beleggers, omzichtiger geworden na de in 1989 geleden wisselkoersverliezen, waarschijnlijk beslist in hun financiële portefeuille het aandeel van de activa in vreemde valuta's terug te schroeven. N.a.v. de in juni ontstane baisseverwachtingen voor de lange rente namen de tegoeden van de ingezetenen in buitenlandse effecten daarentegen toe, zij het in beperkte mate. Samen met de verbetering van het image van de frank ten gevolge van zowel de inspanningen tot modernisering van de financiële markten als de m.b.t. de oriëntatie van het wisselkoersbeleid aangegane verbintenissen, gaven die verwachtingen ook aanleiding tot relatief belangrijke aankopen van binnenlandse effecten door niet-ingezetenen, zodat ter zake, vergeleken met vorig jaar, over het geheel van de afgelopen zes maanden een opgang werd genoteerd.

De ombuiging in het langlopende kapitaalverkeer is eveneens, zij het in mindere mate, toe te schrijven aan het verloop van de directe investeringen van de ingezetenen in het buitenland. Deze liepen met ongeveer een vierde terug, onder invloed van aanzienlijke desinvesteringen in januari.

Het overwegend kortlopende kapitaalverkeer sloot daarentegen met een tekort van 45 miljard, tegen een overschot van 26 miljard in 1989. Die ontwikkeling was het gevolg van de termijntransacties van de ingezetenen, waarvan het totale saldo volkomen omsloeg en dit jaar een tekort vertoonde.

In het eerste halfjaar van 1989 gaven termijnverkopen van vreemde valuta's — in het bijzonder van marken — aanleiding tot een netto kapitaalimport van 61 miljard. Over het algemeen waren dergelijke verkopen voor ingezeten bedrijven voordelig omdat zij, gelet op de stabiele wisselkoersverhouding tussen de mark en de frank, uiteindelijk profijt konden trekken van het agio van de termijnkoers van de mark tegenover de contantkoers, dat overeenstemt met het renteverskil tussen de beide valuta's. In 1990 daarentegen werden dergelijke transacties niet meer opgetekend; zij ruimden integendeel de plaats voor aankopen. De relatieve zwakte van de Duitse mark werd vermoedelijk als een fenomeen van voorbijgaande aard beschouwd, zodat de termijnkoers lager kon lijken dan de verwachte contantkoers. Bovendien voerden de ingezeten bedrijven hun termijn aankopen van dollars op, teneinde voordeel te halen uit de vrij lage wissel-

Tabel 9

Betalingsbalans van de BLEU op kasbasis

(saldi in miljarden franken)

	1988	1989	1990						
	eerste 6 maanden	eerste 6 maanden	januari	februari	maart	april	mei	juni v	eerste 6 maanden v
1. Lopend verkeer	+ 65	+ 68	+ 2	- 4	+ 13	+ 17	+ 32	+ 8	+ 68
2. Kapitaalverkeer	+ 4	- 66	- 2	+ 13	+ 3	- 13	- 21	+ 34	+ 14
2.1 Kapitaalverkeer van de niet-financiële privé-sector	+ 1	- 65	+ 5	+ 10	+ 3	+ 2	- 20	+ 31	+ 31
2.11 Overwegend kortlopend verkeer	+ 36	+ 26	- 45	- 29	+ 23	- 9	+ 17	- 2	- 45
2.111 van de niet-ingezetenen :									
à contant	+ 64	+ 31	+ 18	- 27	- 27	+ 10	+ 7	+ 10	- 9
op termijn	+ 38	+ 24	+ 14	+ 3	+ 9	+ 19	+ 39	+ 12	+ 96
2.112 van de ingezetenen :									
à contant	- 83	- 90	- 51	+ 23	+ 48	- 43	+ 50	- 10	+ 17
op termijn	+ 18	+ 61	- 26	- 28	- 7	+ 5	- 79	- 14	- 149
2.12 Overwegend langlopend kapitaalverkeer	- 35	- 91	+ 50	+ 39	- 20	+ 11	- 37	+ 33	+ 76
2.121 Effectenverkeer	- 82	- 98	+ 18	+ 12	+ 5	- 4	+ 5	+ 2	+ 38
van de niet-ingezetenen	+ 13	+ 14	+ 5	- 14	+ 6	- 1	+ 7	+ 18	+ 21
van de ingezetenen	- 95	- 112	+ 13	+ 26	- 1	- 3	- 2	- 16	+ 17
2.122 Directe investeringen en aanverwant kapitaalverkeer	+ 47	+ 7	+ 32	+ 27	- 25	+ 15	- 42	+ 31	+ 38
van de niet-ingezetenen	+ 119	+ 142	+ 14	+ 29	+ 21	+ 21	+ 15	+ 38	+ 138
van de ingezetenen	- 72	- 136	+ 18	- 2	- 46	- 6	- 57	- 7	- 100
2.2 Overig kapitaalverkeer ¹	+ 2	...	- 7	+ 3	...	- 15	- 1	+ 3	- 17
3. Vergissingen en weglatingen ²	- 17	+ 15	- 8	- 9	- 16	- 1	- 6	- 7	- 47
4. Balans van de officiële betalingen	+ 52	+ 18	- 8	...	...	+ 3	+ 5	+ 35	+ 35
Financiering van het totaal :									
4.1 Contant kapitaalverkeer in vreemde valuta's van de overheid ³	+ 38	+ 14	- 10	+ 2	- 4	+ 1	...	+ 14	+ 3
4.2 Wijziging van de netto goud- en deviezenreserves van de NBB ⁴	+ 14	+ 3	+ 2	- 2	+ 4	+ 2	+ 5	+ 21	+ 32

¹ Deze rubriek omvat het kapitaalverkeer in vreemde valuta's, à contant en op termijn, van de ingezeten kredietinstellingen, het kapitaalverkeer van de niet-financiële overheidsbedrijven en dat, in franken, van de overheid.² Met inbegrip van de tegenpost van de demonetisatie van goud.³ Teken + : vermindering van de schuld in vreemde valuta's van de overheid; teken - : vermeerdering.⁴ Teken + : stijging van de reserves; teken - : daling.

v voorlopige en voor de via verrekening betaalde verrichtingen gedeeltelijk geraamde gegevens.

koers van de Amerikaanse valuta. Er dient wellicht aan te worden herinnerd dat het niet de termijntransacties als dusdanig zijn die de kapitaalbewegingen veroorzaken, maar wel de dekkingsoperaties die de banken verrichten om hun totale deviezenpositie in evenwicht te houden.

Het contante kortlopende kapitaalverkeer van de ingezetenen, van zijn kant, sloot aan het einde van het eerste halfjaar met een overschot van 17 miljard. Die ontwikkeling, die afsteekt bij de uit dien hoofde in 1988 en 1989 opgetekende tekorten, werd bepaald door de weerslag, op het kapitaalverkeer, van het verdwijnen, aan het begin van het jaar, van de vrees voor een algemene pariteitserschikking binnen het EMS. Van eind september 1989 tot begin januari 1990 had die vrees een aanzienlijke uitvoer van kortlopend kapitaal door de ingezetenen teweeggebracht. De daaropvolgende terugvloeiingen van kapitaal werden waarschijnlijk nog omvangrijker ten gevolge van de verlaging van de roerende voorheffing. Overigens voerden de niet-ingezetenen het hele tweede kwartaal lang hun contante nettotegoeden in franken op.

Totaal beschouwd, ofschoon het nog te vroeg is om de effecten nauwkeurig te meten, hebben het geheel van de genomen maatregelen alsook de officiële verklaring van de monetaire overheid betreffende haar beslissing de Belgische frank vast te koppelen aan de sterke EMS-munten, de beleggingen in franken, zowel op korte als op lange termijn, bij de niet-ingezetenen aantrekkelijker gemaakt en de ingezetenen ertoe aangezet de vermeerdering van hun financiële patrimonium in mindere mate aan te wenden voor de vorming van activa in vreemde valuta's.

Rekening houdend met de ontwikkeling van het lopende saldo sloot de balans van de officiële betalingen aan het einde van de eerste zes maanden van 1990 aldus met een overschot van 35 miljard. Dat verloop kwam tijdelijk tot uiting in een toename van de netto goud- en deviezenreserves. Later, in de loop van de maand juli, werden de aldus verworven vreemde valuta's besteed aan de gedeeltelijke terugbetaling van de deviezenschuld van de overheid.

4.3 Valutamarkt

De spanningen binnen het EMS, die aan het einde van 1989 voelbaar werden, vielen in het begin van dit jaar weg: in plaats van de algemene herschikking van de pariteiten die de markten verwachtten, kwam er op 8 januari slechts een devaluatie van de spilkoers van de lire met 3,7 pct. en werd er afstand gedaan van de verruimde schommelingsmarge voor die valuta.

Nadien werd de ontspanning binnen het EMS nog groter, omdat de Duitse mark een verzwakking te zien gaf n.a.v. de op de markten heersende vrees dat het proces van de monetaire eenmaking van beide Duitslanden tot een ontsporing van de inflatie in de BRD zou leiden. In die context vermeerderde de Belgische frank — net als de andere EMS-valuta's — duidelijk in waarde tegenover de mark: voor de eerste twee maanden van het jaar bedroeg die appreciatie bijna 1 pct.

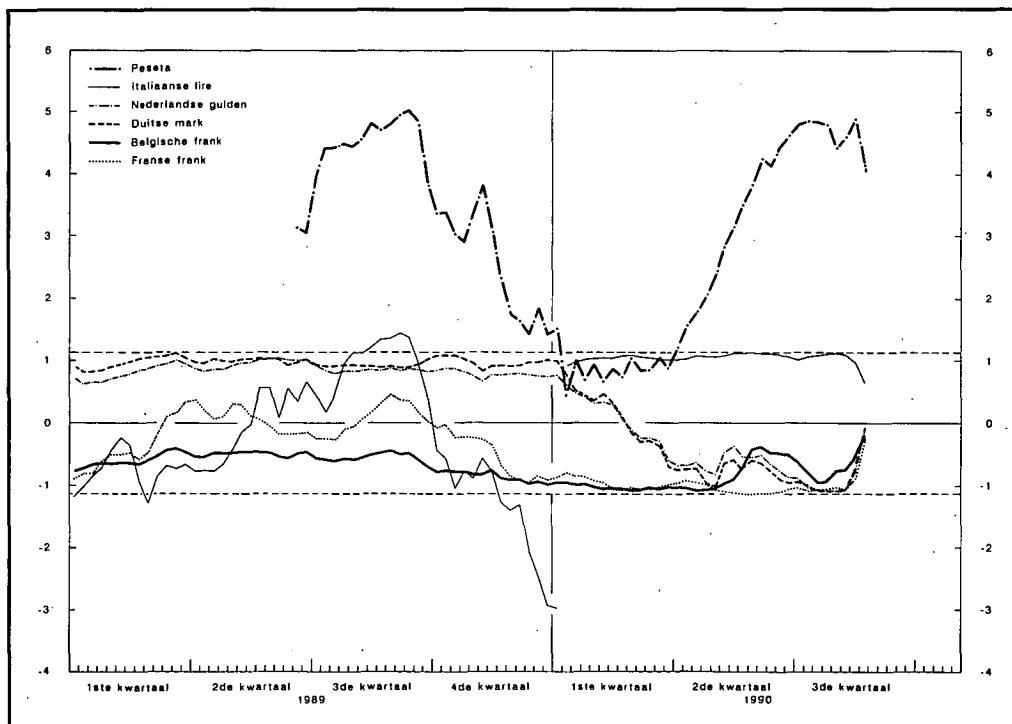

Daarnaast werd in het begin van het jaar een onderbreking opgetekend in de depreciatie van de dollar, die in het najaar van 1989 was ingezet ten gevolge van met name de aanzienlijke rentestijging in de BRD en in de meeste andere industrielanden. De relatieve stabilisering van het renteverskil tussen de dollar

Grafiek 8

Positie van de valuta's binnen het wisselkoersarrangement van het EMS¹

(wekelijkse gemiddelden van de afwijkingen t.o.v. de spilkoers, procenten)

Bron : BIB.

¹ De spilkoers van de lire werd op 8 januari 1990 met 3,7 pct. verlaagd en de toegestane schommelingsmarge teruggebracht van 6 pct. tot 2,25 pct. De peseta is op 19 juni 1989 toetreden tot het wisselkoersarrangement van het EMS met een toegestane schommelingsmarge van 6 pct.

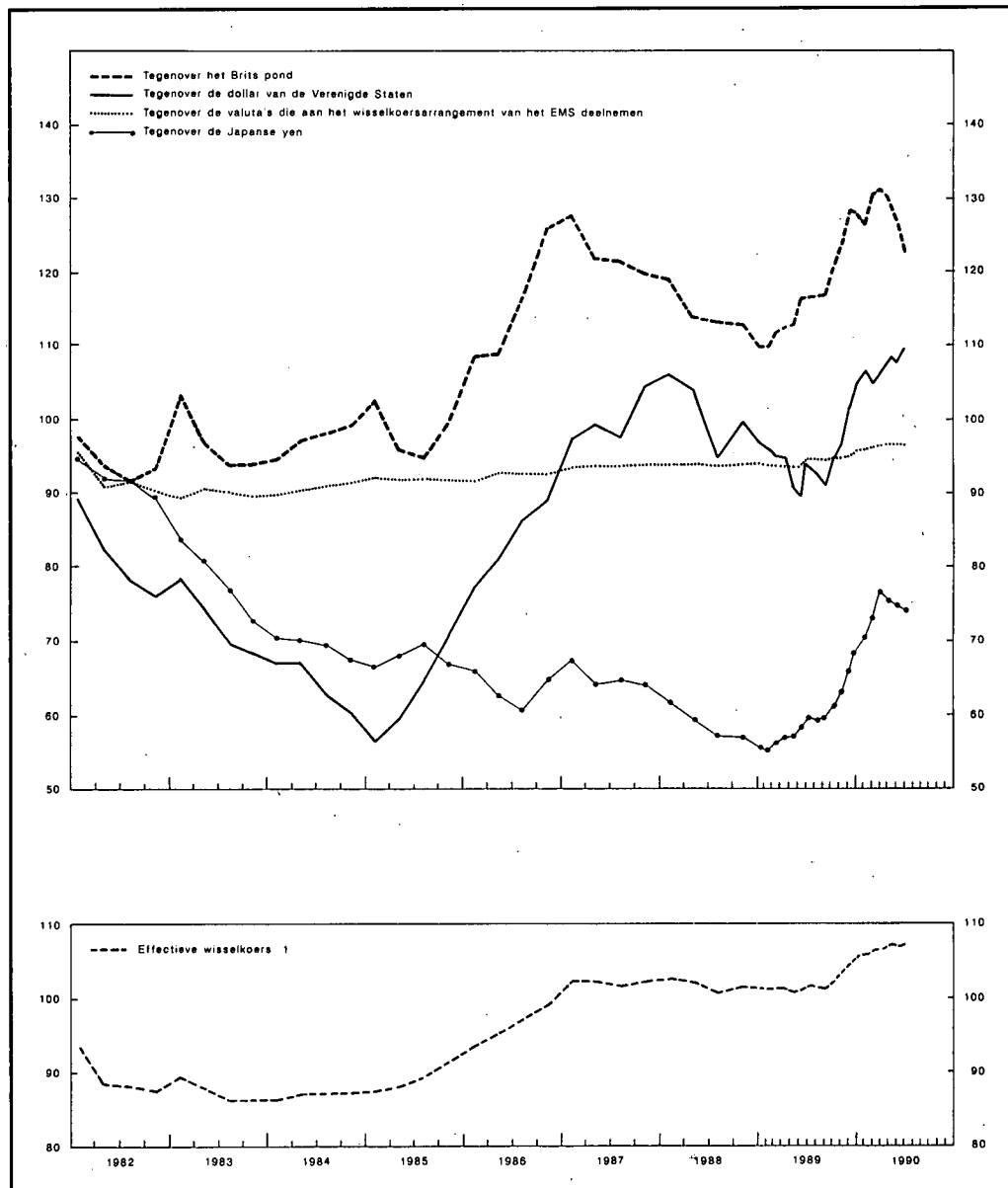
en de mark, alsook de onzekerheden m.b.t. deze laatste, namen mede de neerwaartse druk weg die tot dan toe op de Amerikaanse valuta had gewogen. Aldus bleef de dollar tijdens het grootste deel van het eerste halfjaar betrekkelijk stabiel t.o.v. de Duitse mark.

De stevigheid van de frank ging gepaard met behoorlijke macro-economische prestaties van de BLEU en het vrijwel volledig verdwijnen van het verschil tussen de noteringen van de frank op de vrije en die op de gereguleerde markt, wat de Belgische en de Luxemburgse autoriteiten er op 5 maart 1990 toe bracht de dubbele valutamarkt vervroegd af te schaffen. Die maatregel zal wellicht bijdragen tot de verbetering van de status van de frank op de internationale financiële markten en — in combinatie met andere maatregelen die gericht zijn

Grafiek 9

Wisselkoers van de Belgische frank

(indexcijfers 1981 = 100)

¹ Gewogen met de uitvoer.

op het ontwikkelen van een bredere waaier van voor de niet-ingezetenen toegankelijke beleggingsinstrumenten — tot de verruiming van de tot dusver matige belangstelling van die niet-ingezetenen voor beleggingen in Belgische of Luxemburgse franken.

Na de afschaffing van de dubbele valutamarkt bleef de Belgische frank in waarde vermeerderen tegenover de mark; hij steeg tot boven zijn spilkoers, wat

de uitdrukking was van de zeer positieve reactie van de markt op de aankondiging van de nieuwe, door de monetaire overheid uitgestippelde krachtlijnen inzake het wisselkoersbeleid. Teneinde een stevige binding te waarborgen tussen de frank en de mark, die momenteel als stabiliteitsanker wordt beschouwd, zal het nieuwe beleid op twee pijlers berusten : in de eerste plaats zal bij een algemene herschikking van de pariteiten de spilkoers van de Belgische frank tegenover de mark ongewijzigd blijven ; ten tweede zal de Bank erop toezien dat het gebruik van de bestaande schommelingsmarge coherent is met de nieuwe beleidsoriëntatie, zonder ook maar enigszins afbreuk te doen aan de bepalingen van het akkoord van Bazel-Nyborg.

In de loop van het tweede kwartaal was de situatie op de wisselmarkten, wat de EMS-valuta's betreft, gekenmerkt door de opmerkelijke versteviging van de Spaanse peseta. Doordat aan het begin van het jaar niet langer een wijziging van de spilkoersen werd verwacht, ging deze valuta op het buitenlandse kapitaal een steeds grotere aantrekkingskracht uitoefenen, gelet op het relatief zeer hoge rentepercentage in Spanje.

Het in werking treden van de monetaire unie tussen de beide Duitslanden, dat bekrachtigd werd door het invoeren van een gemeenschappelijke munt op 1 juli 1990, had geen additionele weerslag op de positie van de mark binnen het EMS. De voorzorgsmaatregelen die werden genomen om de monetaire gevaren die met een soortgelijke operatie gepaard gaan te ondervangen, konden blijkbaar de financiële markten voorshands geruststellen. Daarentegen was de vrees voor een eventuele versoepeling van het monetaire beleid in de Verenigde Staten oorzaak van het feit dat de Amerikaanse valuta vanaf juni haar neerwaartse beweging hervatte.

Het is, ten slotte, de depreciatie van de dollar die, samen met die van enkele andere belangrijke valuta's zoals het pond sterling en de yen, de klim van de effectieve wisselkoers van de frank sinds het vierde kwartaal van 1989 verklaart. Tegenover het geheel van de valuta's van de landen die aan het wisselkoersarrangement van het EMS deelnemen en waarmee ongeveer twee derde van het handelsverkeer van de BLEU verloopt, bleef de wisselkoers van de frank daarentegen nagenoeg stabiel.

5. MONETAIRE EN FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

5.1 Monetair beleid en beroep op de Bank

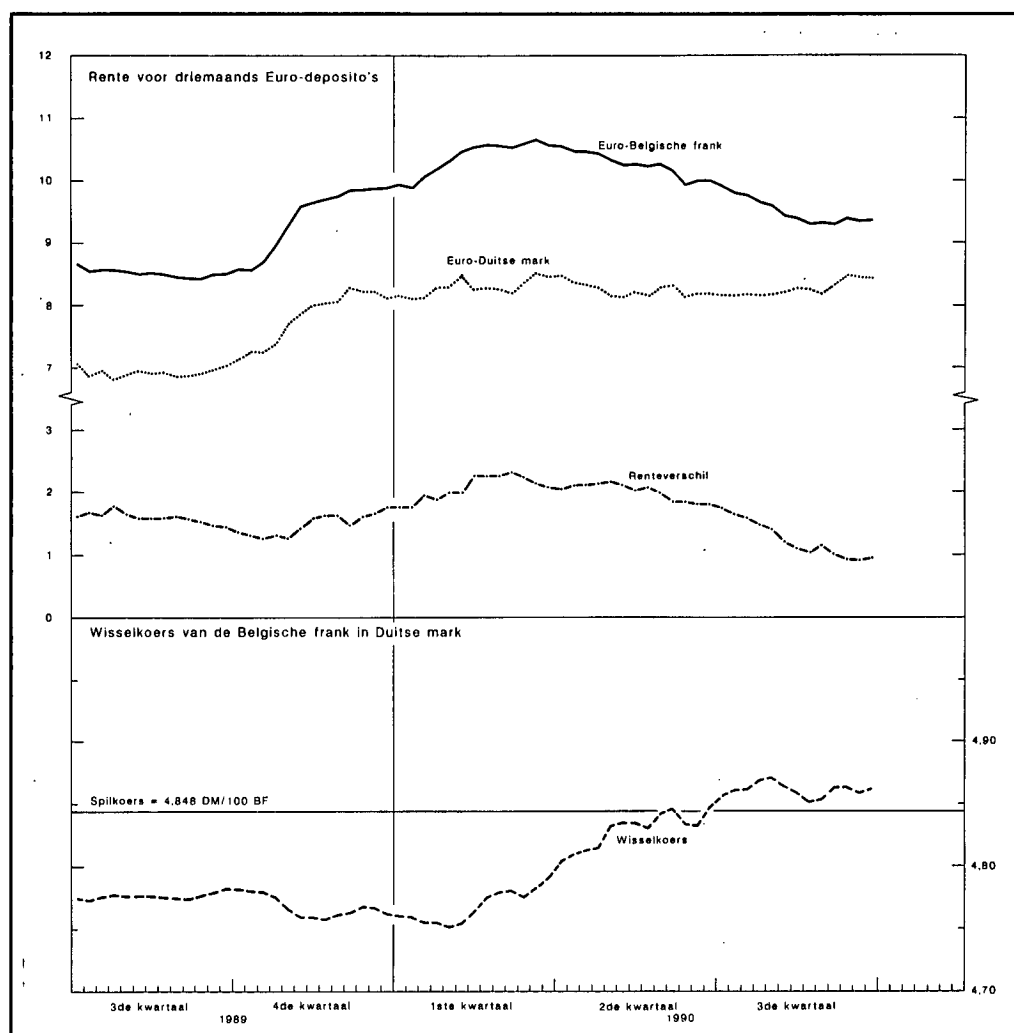
De achtergrond waartegen het monetaire beleid in het eerste halfjaar van 1990 werd gevoerd, verschilde in vele opzichten sterk van die welke de tweede helft van het voorgaande jaar kenmerkte.

Op de meeste internationale markten kwam er een ombuiging van de algemene tendens van de korte rentetarieven, wat de Belgische autoriteiten de

gelegenheid bood het peil van hun richttarieven te verlagen. De rente op driemaands schatkistcertificaten b.v., die tussen september 1989 en begin januari 1990 met bijna 2 punten was opgetrokken, bleef eerst stabiel op 10,40 pct. tot eind maart, maar werd nadien in verschillende stappen teruggebracht tot

Grafiek 10

Rentetarief en wisselkoers van de Belgische frank en de Duitse mark
(weekgemiddelden)

9,15 pct. eind augustus. Tegelijkertijd daalde de rente bij de toewijzingen van beleningen tegen onderpand van overheidspapier, die begin maart nog 10,38 pct. bedroeg, tot 9,44 pct. bij de laatste aanbesteding, die eind juli plaatsvond, terwijl de rente toegepast bij de toewijzingen van cessies-retrocessies van handelspapier, van een maximum van 10 pct. begin maart afnam tot 8,94 pct. eind augustus.

De officiële tarieven — de discontovoet en de rente op gewone voorschotten — bleven daarentegen ongewijzigd op resp. 10,25 pct. en 10,75 pct.

Doordat de spanningen binnen het EMS van bij het begin van het jaar afnamen, kon het korte-renteverschil tussen de Belgische frank en de Duitse mark, dat in de laatste maanden van 1989 aanzienlijk diende te worden verbreed, opnieuw worden verkleind. Deze ontwikkeling sluit aan bij de tendens op langere termijn tot geleidelijke vernauwing van het rendementsverschil tussen kortlopende beleggingen in franken en in marken, die mogelijk wordt gemaakt door de structurele verbetering van de Belgische economie.

Met hun beslissing om de koers van de frank voortaan nog vaster te binden aan de sterkste EMS-valuta's, meer bepaald aan de Duitse mark, hebben de Belgische monetaire autoriteiten die ontwikkeling een extra impuls gegeven. De valutamarkten en de geldmarkt hebben op die politieke verklaring immers bijzonder snel en gunstig gereageerd. Aldus kon het renteverschil in vergelijking met

Tabel 10

Weerslag van de verrichtingen van de Nationale Bank van België op de geldmarkt
(veranderingen in miljarden franken)

	1990			
	eerste acht maanden	eerste kwartaal	twede kwartaal	juli-augustus
1. Verruimings- (+) of verkrappingsfactoren (-) van de geldmarkt	75	31	24	20
1.1 Netto-aankopen (+) of -verkoop (-) van deviezen op de valutamarkt ¹	40	- 8	43	5
1.2 Stijging (-) of daling (+) van de biljettenomloop ...	29	27	- 18	21
1.3 Overige	6	12	- 1	- 5
2. Discretionair optreden van de Bank op de geldmarkt : kredietverstrekking door middel van toewijzingen	- 9	- 12	18	- 15
2.1 Cessies-retrocessies van handelspapier	- 8	- 18	21	- 11
2.2 Beleningen tegen onderpand van overheidspapier	- 1	6	- 3	- 4
3. Absorptie (-) of financiering (+) van het residuele geldmarktsaldo	- 66	- 18	- 43	- 5
3.1 Traditionele herdisconto- en voorschottenverrichtingen	5	6	- 2	1
3.2 Financiering van de overheid	- 72	- 24	- 41	- 7
3.21 Speciale voorschotten aan het Rentenfonds	- 44	- 36	- 26	18
3.22 Aan- (+) of verkoop (-) van deviezen i.v.m. het contante kapitaalverkeer van de overheid	- 28	12	- 15	- 25
Totale liquiditeitsverstrekking aan de geldmarkt (2 + 3) ..	- 75	- 31	- 24	- 20
Vermeerdering (+) of vermindering (-) van de goud- en deviezenreserves (1.1 + 3.22)	12	4	28	- 20

¹ Stemt overeen met het in de betalingsbalans vermelde saldo van de officiële betalingen; voor juli-augustus zijn de gegevens voorlopig.

de Duitse mark in korte tijd nog verder worden verkleind, nl. van 1,8 pct. half mei tot 0,8 pct. eind augustus, terwijl de wisselkoers van de frank rond zijn spilkoers t.o.v. de Duitse mark genoteerd bleef.

Die gunstige ontwikkelingen gaven eveneens aanleiding tot een aanmerkelijke verbetering van het geheel gevormd door het lopende verkeer en het kapitaalverkeer van de privé-sector met het buitenland, dat met name in het tweede kwartaal een aanzienlijk overschot vertoonde. Dat overschot veroorzaakte een liquiditeitscreatie op de binnenlandse geldmarkt; daarnaast oefenden ook de inkrimping van de biljettenomloop en de overige verrichtingen van de Bank een geldmarktverruimende invloed uit, zodat de Bank over de eerste acht maanden van 1990 haar totale liquiditeitsverstrekking aan de geldmarktsegmenten met zowat 75 miljard kon terugschroeven.

De kredieten die de Bank aan de financiële instellingen verstrekt, hetzij op discretionaire wijze via toewijzingen, hetzij via de traditionele herdisconto- en voorschottenkanalen, namen slechts weinig af. Zoals in de huidige context gewoonlijk het geval is, heeft vooral de Schatkist, per saldo, haar beroep op de Bank aangepast. Aangezien de Schatkist haar liquiditeitsbehoeften in ruimere mate rechtstreeks op de geldmarkt kon dekken, heeft zij haar verbintenissen in vreemde valuta's met BEF 28 miljard kunnen verminderen en haar schuldpositie in Belgische franken bij de Bank met bijna 44 miljard kunnen aanzuiveren. Dientengevolge beliep het uitstaande bedrag van de speciale voorschotten aan het Rentenfonds — dat eind 1989 nog 67 miljard bedroeg — eind augustus 1990 nog slechts 23 miljard.

5.2 Financiële ontwikkelingen

Tijdens de voorgaande jaren toonden de Belgische particulieren en vennootschappen een toenemende voorkeur voor in vreemde valuta's luidende activa. In het eerste halfjaar van 1990 deed zich echter een duidelijke ommekeer voor: alle looptijden samengenomen, slonk de interesse voor activa in vreemde valuta's ten voordele van die in franken. De aankondiging van de verlaging van de roerende voorheffing tot 10 pct. en, vervolgens, de uitvoering van die beslissing droegen ertoe bij de beleggingen in franken aantrekkelijker te maken. Bovendien groeide het vertrouwen in de Belgische frank nadat de geruchten omtrent een algemene herschikking binnen het EMS werden gelogenstraft.

De ommekeer deed zich meer bepaald in het buitenlandse effectenverkeer voor. De instellingen voor collectieve belegging in effecten, waarvan de opkomst de netto-aankoop van buitenlandse effecten tijdens de jongste drie jaar stimuleerde, waren wellicht ten dele verantwoordelijk voor de nettoverkopen in 1990, daar zij aan geldopvragingen het hoofd moesten bieden. In januari en februari kwam immers bovenop de groeiende aantrekkingskracht van beleggingen in franken ook nog een voorkeur voor beleggingen op korte termijn, toe te schrijven aan het samengaan van een omgekeerde rentestructuur en een verwachte hausse van de lange rente. Vanaf maart bekoelden die verwachtingen dermate dat de nettover-

kopen van buitenlandse effecten vertraagden en dat de portefeuille langlopende activa in Belgische franken van de particulieren en de vennootschappen aangroeide.

De weerslag van de verlaging van de roerende voorheffing op 1 maart 1990 deed zich vooral bij de in Belgische franken luidende activa gevoelen.

Tabel 11

Vorming van financiële activa door de particulieren en de vennootschappen
(miljarden franken)

	Eerste zes maanden	
	1989	1990 ¹
Activa in Belgische franken	+ 470	+ 633
Activa voor ten hoogste een jaar	+ 276	+ 215
waarvan : deposito's op gewone spaar- of depositoboekjes	(+ 57)	(- 295)
termijnrekeningen	(+ 71)	(+ 291)
Obligaties, kasbons en deposito's voor meer dan een jaar	+ 134	+ 430
Aandelen	+ 60	- 12
Activa in vreemde valuta's	+ 178	+ 44
Activa voor ten hoogste een jaar	+ 78	+ 75
Obligaties	+ 67	- 18
Aandelen	+ 33	- 13
Diverse activa ²	+ 312	n.
Totaal	+ 960	n.

n. : niet beschikbaar.

¹ Ramingen op basis van partiële en voorlopige gegevens.

² Activa waarvan de indeling in Belgische franken en in vreemde valuta's niet bekend is of geen zin heeft (b.v. directe investeringen in het buitenland).

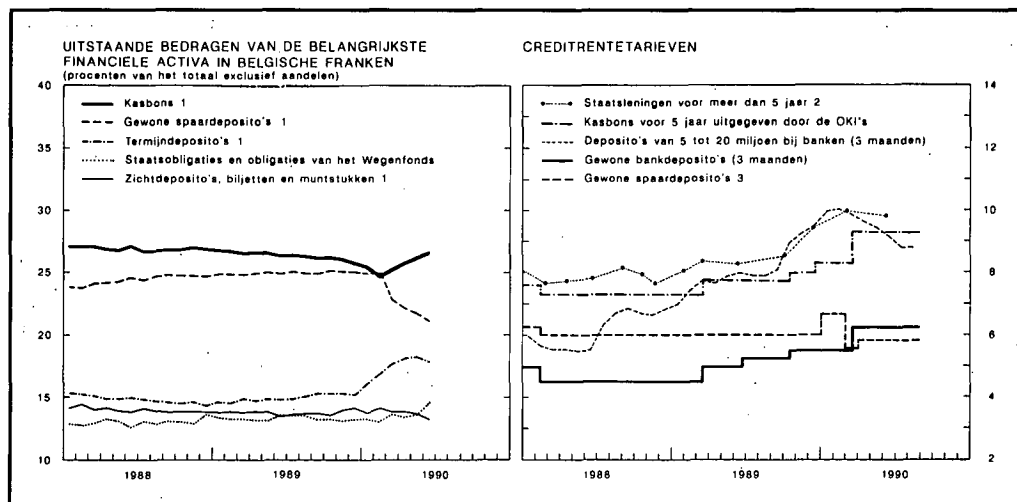
Het belastingvoordeel dat de deposito's op gewone spaar- of depositoboekjes genoten, is fel afgezwakt. Dientengevolge heeft een inkrimping van het uitstaande bedrag van die spaardeposito's met meer dan 12 pct. het aandeel van deze laatste in de portefeuille activa in Belgische franken van de bedrijven en de particulieren met bijna 4 pct. doen teruglopen, waarvan de helft alleen al tijdens de maand maart. Daartegenover staat dat het relatieve aandeel van de termijnrekeningen met 3 pct. omhoog ging, aanvankelijk wegens de verwachtingen inzake een hausse van de rente op lange termijn en inzake een verlaging van de roerende voorheffing en nadien als gevolg van het rendementsvoordeel in vergelijking met de spaardeposito's.

De groei van het relatieve aandeel van kasbons en van staatsobligaties vanaf maart is vooral het gevolg van de bekoelde verwachtingen inzake een hausse van de lange rente, maar vloeit in zekere mate ook voort uit een inhaalbeweging :

in afwachting van de verlaging van de roerende voorheffing hebben de particulieren en de vennootschappen het papier dat in het begin van het jaar verviel niet vernieuwd. Zodra die verlaging had plaatsgevonden, en gelet op een lichte ontspanning van de rente, zijn de beleggers langlopende activa gaan verkiezen. In die omstandigheden kon met de uitgifte van de staatslening van maart zowat 50 miljard worden aangetrokken via directe intekeningen door de particulieren, voor wie deze lening speciaal was bestemd. De lening van juni viel in een periode waarin de rente-ontspanning nog meer uitgesproken was en vond een nog grotere bijval bij zowel de particulieren als de institutionele beleggers.

Grafiek 11

Financiële activa in Belgische franken in het bezit van de particulieren en de vennootschappen en rentetarieven

¹ Seizoengezuiverde gegevens.

² Rendement bij uitgifte.

³ Fictief brutorendement, met inbegrip van de getrouwheidspremie, bij de belangrijkste financiële instellingen.

Ten gevolge van die portefeuilleschikking ging de kostprijs van de middelen van de kredietinstellingen omhoog, te meer daar de afbrokkeling van het uitstaande bedrag van de spaardeposito's een verscherping van de concurrentie teweegbracht in het aantrekken van andere soorten deposito's. Zo kenden meerdere kredietinstellingen op de zichtrekeningen een hogere vergoeding toe dan 0,50 pct. Die opwaartse beweging van de vergoeding voor zichtdeposito's betrof vooral de kleine banken en de spaarbanken, d.i. de groep financiële instellingen waar het aandeel van de spaardeposito's in het totaal van de passiva het grootst is.

Die ontwikkeling ligt overigens ingebed in een ruimere tendens tot concurrentieverscherping, die voortvloeit uit het aan de gang zijnde scheppingsproces van een Europese financiële ruimte en uit de modernisering van de Brusselse financiële markt. In dit verband zijn ook de maatregelen genomen met het oog op een efficiënter beheer van de overheidsschuld, zoals de uitgifte, in het eerste

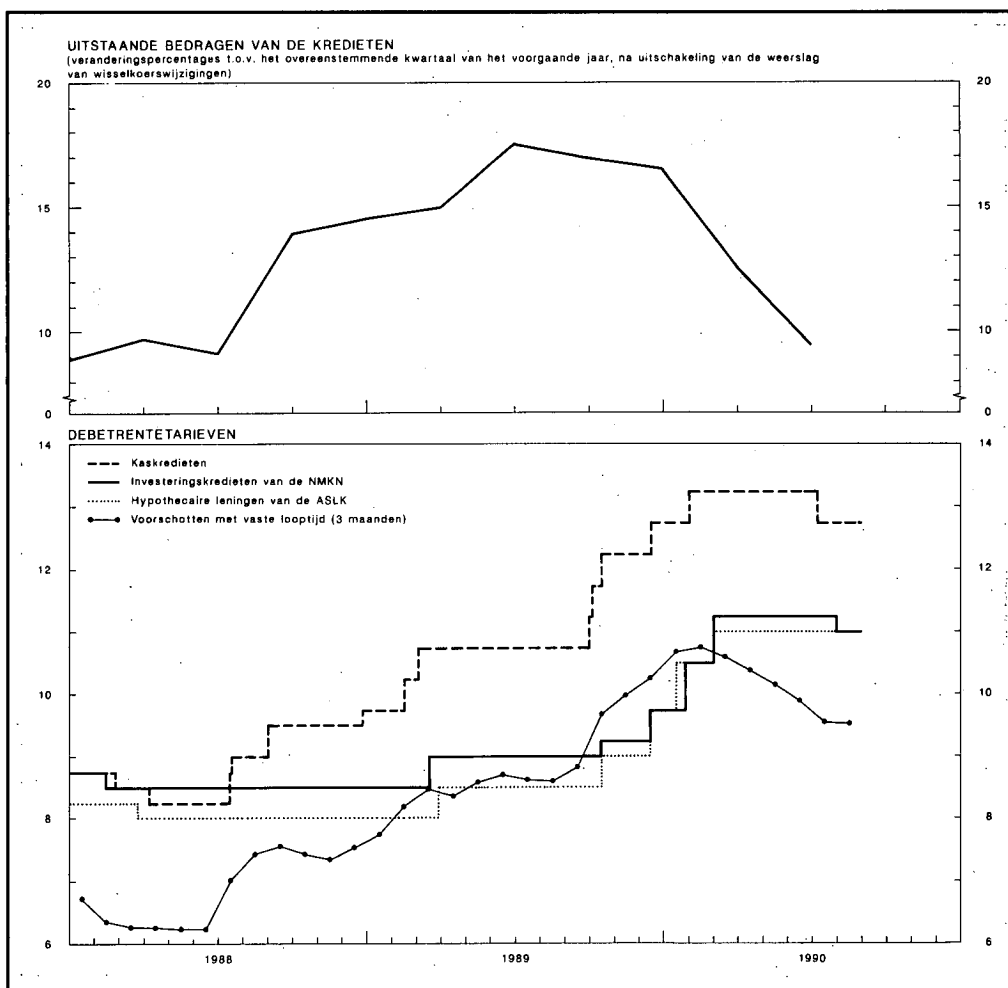

halfjaar, van de twee staatsleningen zonder beroep op het consortium van de kredietinstellingen, van dien aard dat de rendabiliteit van de financiële sector erdoor gedrukt wordt.

De voor het eerste halfjaar beschikbare gegevens omtrent de financiële verplichtingen van de bedrijven en de particulieren wijzen op een zekere vertraging in de toename van de door de financiële instellingen toegestane kredieten, na een jaar van krachtige groei. De groeivertraging van de schuldvorming — van 17 pct. in december tot 10 pct. in juni, op jaarbasis — is hoofdzakelijk toe te schrijven aan het verloop van de kortlopende verplichtingen van de vennootschappen. Die verplichtingen vertoonden het voorgaande jaar een uitzonderlijke expansie (+ 25 pct.), ten gevolge van met name de kredietaanvragen van speculatieve aard die hun oorsprong vonden in de aan het einde van het jaar op de valutamarkt heersende spanningen; tal van die verrichtingen werden reeds in januari afgewikkeld.

Grafiek 12

Kredieten aan particulieren en vennootschappen en debetrentetarieven

Met het snelle aantrekken van de rente op hypothecaire leningen sedert eind 1989 viel het doek over een periode van rentestabiliteit die, samen met andere specifieke factoren, een forse uitbreiding van de activiteit op de hypotheekmarkt mogelijk had gemaakt. De nieuwe verplichtingen van de particulieren in die vorm liepen immers op van 23 miljard in 1985 tot 141 miljard in 1989. In weerwil van opeenvolgende renteverhogingen vertraagde het stijgingstempo van het uitstaande bedrag van de hypothecaire leningen slechts licht, van 12 pct. in december tot 11 pct. in juni.

Het uitstaande bedrag van het verbruikskrediet ging verder duidelijk in de hoogte : het groeitempo ervan klom tot 15 pct. voor de twaalf maanden tot juni 1990, tegen 14 pct. voor het jaar 1989. Die stijging dient ten dele in verband te worden gebracht met het autosalon. Voorts paste de expansie van de persoonlijke leningen en de afbetalingskredieten in een context van hoge consumptiegroei, en werd zij geruggesteund door een groter terugbetalingsvermogen.

Wegens de belangrijke plaats die de hypothecaire leningen in de totale schuldenlast van de particulieren innemen, blijft de kostprijs van het krediet een essentiële parameter voor de schuldvorming van deze laatste. Het wordt echter steeds moeilijker een soortgelijk verband te leggen tussen het verloop van de aan de vennootschappen verstrekte kredieten en de rentetarieven. Naast de traditionele factoren die aan de leningsbeslissingen van de vennootschappen ten grondslag liggen, spelen de jongste jaren ook fiscale overwegingen en speculatieve bewegingen een grote rol in het schuldgedrag op korte termijn. Daarom zijn de aan de vennootschappen toegekende kredieten, ondanks de aanhoudende rentehausse, bijna twee jaar lang onafgebroken in een snel tempo toegenomen. Om de genoemde redenen deed zich tijdens het eerste halfjaar van 1990 weliswaar een forse teruggang in de aangroei van de kortlopende kredieten voor, maar de investeringskredieten stegen in vrijwel hetzelfde tempo als het voorgaande jaar, nl. met 15 pct.

Wat de overige vormen van financiële verplichtingen betreft, zij vermeld dat de openbare aandelenemissies in het eerste halfjaar een scherpe daling vertoonden : zij beliepen 6 miljard, tegen 64 miljard in 1989.

6. BESLUITEN

De hierboven besproken ontwikkelingen bevestigen dat 1990 voor de Belgische economie nog een jaar van sterke groei zal zijn. De vitaliteit van het verbruik en de aanhoudende investeringsgolf bij de bedrijven dragen daar in ruime mate toe bij, terwijl de uitvoer nog stevig blijft, ook al begint de bij onze belangrijkste handelspartners vroeger ingetreden verzwakking van de activiteit haar invloed te laten gelden. Het conjuncturele klimaat blijft globaal beschouwd gunstig maar de conjunctuurtests van de Bank laten uitschijnen dat de conjunctuurtop, in het geheel van de EEG reeds sinds meerdere maanden overschreden, nu ook in België is bereikt.

Dank zij de krachtige activiteit bleef de toestand op de arbeidsmarkt verbeteren en handhaafde het werkloosheidspercentage zich beneden het gemiddelde voor de Gemeenschap. In bepaalde sectoren ging dit gepaard met het schaarser worden van of zelfs met tekorten aan geschoolde arbeidskrachten, wat, in samenhang met andere factoren, zoals de toename van de winsten, wellicht loonsverhogingen heeft teweeggebracht.

De aanhoudende hoogconjunctuur heeft nochtans de prijzen niet uit de hand doen lopen. Er is weliswaar een tendentie vastgesteld tot versnelling van de stijging van de loonkosten per eenheid produkt, maar het inflatietempo bleef rond 3 pct. schommelen. De ontspanning inzake energieprijzen aan het begin van het jaar en de koersstijging van de frank t.o.v. de grote zwevende valuta's oefenden op het prijsverloop immers een temperende invloed uit. Dank zij de versterking van het produktievermogen, als gevolg van de sterke investeringsstroom van de jongste jaren, bleef de druk op de produktiecapaciteit relatief matig en werd hij niet algemeen.

Ondanks een snellere groei in België dan in de overige Europese landen, onderging de omvang van het lopende overschot op de betalingsbalans weinig verandering. Net als in de meeste andere, aan het wisselkoersmechanisme van het EMS deelnemende landen, was er een achteruitgang van het surplus uit invoer en uitvoer van goederen. Zowel voor België als voor die andere landen is het niet uitgesloten dat de koersstijging van de nationale munt tegenover de valuta's van de rest van de wereld tot deze ontwikkeling heeft bijgedragen. De stijging van de effectieve wisselkoers van de Belgische frank, begonnen in oktober 1989, heeft sindsdien 6,8 pct. bereikt en is vooral toe te schrijven aan schommelingen in de koers van de dollar, de yen en het pond sterling, terwijl de binding van de frank aan de sterkste EMS-valuta's in dat opzicht slechts een te verwaarlozen weerslag had.

De aankondiging van die verankering van de frank, gepaard gaande met de eerder getroffen maatregelen — zoals de verlaging van de roerende voorheffing en de opheffing van de dubbele valutamarkt — heeft daarentegen in het kapitaalverkeer met het buitenland opmerkelijke, voor de BLEU gunstige wijzigingen teweeggebracht. Tijdens het voorbije decennium liet het effectenverkeer elk jaar een deficit te zien; in het eerste halfjaar van 1990 gaf het daarentegen aanleiding tot netto kapitaalvoer. Die omslag in de gedragingen van de beleggers lijkt een verhoogde aantrekkingskracht van de in Belgische franken luidende financiële activa te weerspiegelen, en verklaart met name het succes van de jongste staatsleningen.

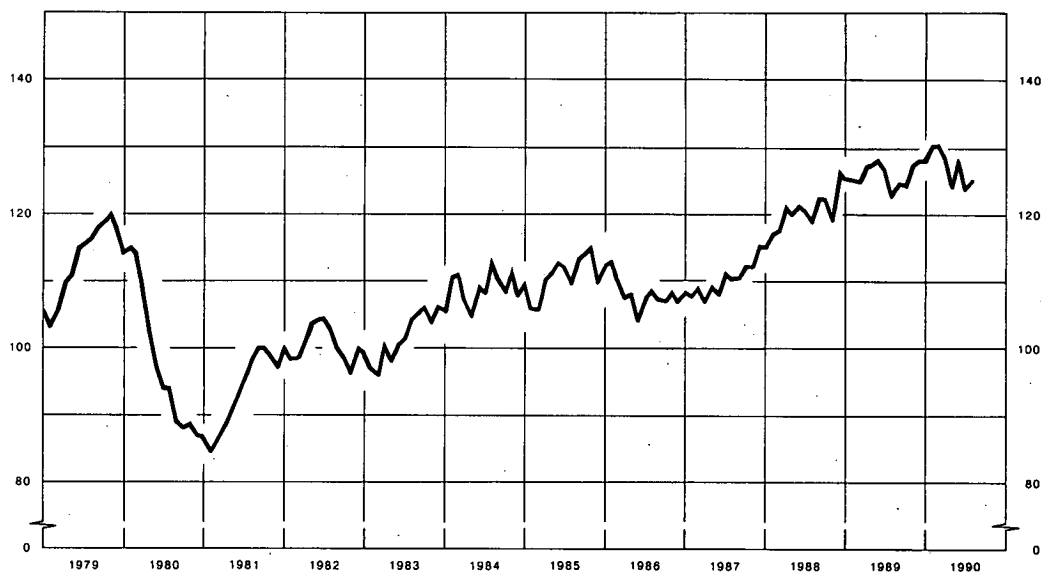
Die toegenomen voorkeur voor beleggingen in franken heeft overigens een halvering mogelijk gemaakt van het korte-renteverschil tussen de Belgische frank en de Duitse mark, zonder de positie van de frank binnen het EMS te schaden. De positie van de frank was integendeel dermate sterk dat de monetaire overheid op de valutamarkt vreemde valuta's heeft gekocht, die grotendeels werden aangevend voor gedeeltelijke terugbetaling van de deviezenschuld van de Schatkist.

De traditionele onzekerheid omtrent de prognoses m.b.t. de economische ontwikkelingen, is thans bijzonder groot. De gevolgen van de liberalisering in de Oosteuropese landen en van de Duitse hereniging beginnen zich pas af te tekenen, en meer recentelijk heeft het uitbreken van de crisis in het Midden-Oosten de ramingen nog meer aleatoir gemaakt. Sedert deze laatste gebeurtenissen is meer bepaald de prijs voor ruwe aardolie opwaarts gericht, al ondergaat hij van de ene dag op de andere aanzienlijke schommelingen. Daar de dollar bovendien een dalende neiging vertoonde, blijft elke voorspelling ter zake riskant. Men mag niettemin verwachten dat die nieuwe context de voor het hele jaar 1990 gemaakte prognoses, o.a. inzake groei, in termen van gemiddelden slechts weinig zal beïnvloeden. Bepaalde gevolgen zouden evenwel reeds aan het einde van het jaar voelbaar kunnen worden; zo is de stopzetting van de inflatievertraging een van de meest onmiddellijke effecten. Volgens het voorbeeld hierboven — namelijk een gemiddelde prijs voor ruwe aardolie van 28 dollar — zou de louter mechanische supplementaire inflatie eind december bijna 1,5 pct. bedragen. Gelet op de — wettelijke of contractuele — invloed van het indexcijfer der consumptieprijzen op de inkomensvorming in België, is waakzaamheid geboden opdat die mechanische hausse geen verlies aan concurrentiekracht van de Belgische economie zou veroorzaken. De groeivoorzichten, sowieso reeds bezwaard door de tekenen van een conjunctuurverzwakking en door de afgeleide effecten, op de activiteit van de industrielanden, van de verslechtering van de ruilvoet ingevolge het duurder worden van de aardolie, zouden door een dergelijk verlies nog versombereren.

SYNTHETISCHE CURVE VAN DE VOORNAAMSTE GEGEVENS VAN DE MAANDELIJKSE CONJUNCTUURTEST VAN DE NATIONALE BANK¹

RESULTATEN VAN DE MAANDEN JUNI EN JULI 1990

(juli 1974 - juni 1981 = 100)

Commentaar van het verloop tijdens de maand juni

De getalwaarde van de synthetische curve fluctueerde in juni, evenals tijdens de twee voorgaande maanden, in aanzienlijke mate. Ze bevindt zich thans op een niveau van 123,70 punten en daalde hiermee 4,69 punten t.o.v. de maand mei.

Het conjuncturele klimaat ging gevoelig achteruit in de verwerkende nijverheid en nog meer in de handel. In de bouwnijverheid daarentegen evolueerde de conjunctuur gunstig.

Commentaar van het verloop tijdens de maand juli

De getalwaarde van de synthetische curve van de Bank is tijdens de maand juli met 1,49 punt gestegen en bereikt thans 125,19 punten. Ofschoon het huidig niveau van de curve nog steeds een gunstig conjunctureel klimaat weerspiegelt, lijken de resultaten van de laatste maanden erop te wijzen dat het conjunctureel hoogtepunt voorbij is.

De toename in juli vloeit voort uit de forse verbetering in de handel en, in mindere mate, in de sector van de bouw en in de verwerkende nijverheid.

¹ Vanaf het volgende *Tijdschrift* van de Nationale Bank van België (Deel II, nr. 4, oktober 1990), zal de commentaar bij de belangrijkste resultaten van de maandelijkse conjunctuurtest betrekking hebben op de gegevens berekend volgens de nieuwe methodologie, hierboven uiteengezet in het artikel *Vernieuwing van de synthetische conjunctuurcurve* (blz. 53-64). Die commentaar zal bovendien opgenomen worden in het deel « Statistieken », hoofdstuk I « Nationale rekeningen en conjunctuurtests », grafiek I - 4.

STATISTIEKEN

ECONOMISCHE WETGEVING

LITERATUUR IN VERBAND MET
DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN
DIE VAN BELANG ZIJN VOOR BELGIE

STATISTIEKEN

INHOUD

	Nummers van de tabellen	Nummers van de tabellen
I. — Nationale rekeningen en conjunctuurtests.		
1. Verdeling van het nationaal produkt over de produktiefactoren	I - 1	
2. Bruto toegevoegde waarde, tegen marktprijzen, per activiteitsklasse	I - 2	
3. Besteding van het nationaal produkt :		
a) Ramingen in werkelijke prijzen	I - 3a	
b) Ramingen in prijzen van 1980	I - 3b	
4. Conjunctuurtests :		
a) Getalwaarde van de synthetische curven	I - 4a	
b) Verwerkende nijverheid :		
— getalwaarde van de synthetische curve en van haar componenten	I - 4b.1	
— brutoresultaten per sector	I - 4b.2	
— getalwaarde van de regionale synthetische curven en van hun componenten	I - 4b.3	
— brutoresultaten per gewest	I - 4b.4	
c) Bouwnijverheid :		
— getalwaarde van de synthetische curve en van haar componenten	I - 4c.1	
— brutoresultaten per sector	I - 4c.3	
d) Handel :		
— getalwaarde van de synthetische curve en van haar componenten	I - 4d	
5. Investerings in vaste kapitaalgoederen in de verwerkende nijverheid	I - 5	
II. — Bevolking, werkgelegenheid, werkloosheid.		
1. Bevolking, vraag naar en aanbod van arbeidsplaatsen	II - 1	
2. Werkloosheid en openstaande betrekkingen	II - 2	
III. — Landbouw en visserij.		
1. Landbouw	III - 1	
2. Zeevisserij	III - 2	
IV. — Nijverheid.		
1. Industriële produktie	IV - 1	
2. Produktie van de verwerkende industrie - Indeling naar de bedrijfstak	IV - 2	
3. Energie	IV - 3	
4. Metaal	IV - 4	
5. Bouwnijverheid	IV - 5	
6. Industriële produktie der E.E.G.-landen	IV - 6	
V. — Diensten.		
1. Vervoer :		
a) Activiteit van de N.M.B.S. en de SABENA	V - 1a	
b) Zeevaart	V - 1b	
c) Binnenscheepvaart	V - 1c	
2. Toerisme — Overnachtingen van toeristen in België	V - 2	
3. Binnenlandse handel :		
a) Verkoop van de detailhandel	V - 3a	
b) Verkoop op afbetaling	V - 3b	
4. Verrekenkamers :		
a) Aantal verrichtingen	V - 4a	
b) Bedrag van de verrichtingen	V - 4b	
VI. — Inkomens.		
1. Bezoldigingen van de werknemers	VI - 1	
2. Gemiddelde brutobezoldigingen van de werknemers in de nijverheid	VI - 2	
VII. — Prijsindexcijfers.		
1. Grondstoffen	VII - 1	
2. a) Indexcijfer der produktie- en invoerprijzen en zijn bestanddelen	VII - 2a	
b) Indexcijfers der industriële produktieprijzen	VII - 2b	
3. Consumptieprijzen in België :		
a) Indeling in 4 groepen	VII - 3a	
b) Indeling volgens het Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen	VII - 3b	
VIII. — Buitenlandse handel van de B.L.E.U.		
1. Algemene tabel	VIII - 1	
2. Uitvoer naar de aard der produkten	VIII - 2	
3. Invoer naar het gebruik der produkten	VIII - 3	
4. a) Gemiddelde waarden per eenheid	VIII - 4a	
b) Volume	VIII - 4b	
5. Geografische spreiding	VIII - 5	
IX. — Betalingsbalans van de B.L.E.U.		
1-2-3. Balans op transactiebasis :		
— Jaarcijfers	IX - 1	
— Saldi per kwartaal	IX - 2	
— Ontvangsten en uitgaven per kwartaal	IX - 3	
4. Balans op kasbasis	IX - 4	
5. Verrichtingen met het buitenland, verrichtingen in buitenlandse valuta's van de ingezetenen met de Belgische en Luxemburgse kredietinstellingen en deviezenverrichtingen op termijn	IX - 5	
6. Voor de betaling van in- en uitvoer gebruikte valuta's	IX - 6	
X. — Valutamarkt.		
1. Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in verrenkammer te Brussel vergaderde bankiers :		
a) Jaarlijkse cijfers	X - 1a	
b) Driemaandelijkse en maandelijke cijfers	X - 1b	
2. Bijzonder trekkingsrecht	X - 2	
3. Markt van de U.S.-Dollar te Brussel	X - 3	
4. Europees Monetair Stelsel :		
a) Spilkoersen van de Ecu, bilaterale spilkoersen en koersen waarop interventie verplicht is gesteld	X - 4a	
b) Agio of disagio van de verschillende munten t.o.v. de Belgische frank en afwijkingsindicatoren	X - 4b	
c) Samenstelling en relatieve gewichten van de Ecu; afwijkingsintervallen	X - 4c	
5. Effectieve wisselkoersen	X - 5	
XI. — Overheidsfinanciën		
1. Officiële stand van de Rijksschuld	XI - 1	
2. Nominale veranderingen van de officiële Rijksschuld en totaal netto te financieren saldo van de Schatkist	XI - 2	
3. Samenstelling van het totaal netto te financieren saldo van de Schatkist	XI - 3	
4. Indeling van de ontvangsten van de Schatkist	XI - 4	
5. Netto financieel tekort of overschot van de diverse subsectoren van de overheid	XI - 5	
6. Nieuwe verplichtingen en vorming van financiële activa door de overheid	XI - 6	
7. Uitstaande bedragen van de schulden en financiële activa van de overheid	XI - 7	
8. Direct en indirect beroep (in Belgische frank) van de Schatkist op de Nationale Bank van België	XI - 8	
XII. — Vorderingen en schulden in de Belgische economie.		
1. Uitstaande bedragen :		
a) op 31 december 1987	XII - 1a	
b) op 31 december 1988	XII - 1b	
2. Bewegingen van de vorderingen en schulden in 1988	XII - 2	
3. Uitstaande bedragen (totalen per sector) :		
a) op 31 december 1987	XII - 3a	
b) op 31 december 1988	XII - 3b	
4. Bewegingen van de vorderingen en schulden in 1988	XII - 4	
XIII. — Overwegend geldscheppende instellingen.		
1. Gezamenlijke balansen van de overwegend geldscheppende instellingen	XIII - 1	
2. De balansen van de Nationale Bank van België, de geldscheppende openbare instellingen en de depositobanken :		
a) Nationale Bank van België	XIII - 2a	
b) Geldscheppende openbare instellingen	XIII - 2b	
c) Depositobanken	XIII - 2c	
d) Totaal der overwegend geldscheppende instellingen	XIII - 2d	
3. Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid bij de overwegend geldscheppende instellingen	XIII - 3	
4. Geldhoeveelheid bij de overwegend geldscheppende instellingen	XIII - 4	

	Nummers van de tabellen		Nummers van de tabellen
5. a) Netto buitenlands actief van de overwegend geldscheppende instellingen	XIII - 5a	2. Rendement van de vennootschappen op aandelen	XVII - 2
b) Netto goud- en deviezenreserves a contant en op termijn van de Nationale Bank van België	XIII - 5b	4. Uitgiften van de vennootschappen — gegevens N.I.S.	XVII - 4
6-7. Opgenomen bedragen van de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten bij hun oorsprong door de depositobanken verleend aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland :		5. Uitgiften van de vennootschappen — gegevens N.B.B.	XVII - 5
— Zichtbare economische bestemming	XIII - 6	6. Verplichtingen van de bedrijven en particulieren tegenover de Belgische financiële instellingen	XVII - 6
— Vorm en houderschap	XIII - 7	7. Hypotheekinschrijvingen	XVII - 7
8. Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland bij hun oorsprong toegestaan door de overwegend geldscheppende instellingen en ondergebracht bij de Nationale Bank van België	XIII - 8	8. Aanvragen van hypotheccair krediet ingediend bij de belangrijkste Belgische financiële instellingen voor de financiering van de huisvesting	XVII - 8
9. Opgenomen bedragen van de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten, bij hun oorsprong door de overwegend geldscheppende instellingen verleend aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland	XIII - 9	9. Disconto-, voorschotten- en acceptkredieten bij hun oorsprong verleend door de banken, de ASLK, de N.M.K.N. en de N.K.B.K. aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland. — Kredieten van een miljoen frank of meer waarvan de begunstigde :	
10. Balansen van de Nationale Bank van België	XIII - 10	a) een Belgische ingezetene is (Indeling naar de economische sector waartoe de begunstigde behoort)	XVII - 9a
Weekstaten van de Nationale Bank van België	XIII - 10	b) een niet-ingezetene is (Indeling naar de geografische zone waar de begunstigde gevestigd is)	XVII - 9b
11. Verrichtingen in postrekening	XIII - 11		
12. Algemene staat der banken	XIII - 12	XVIII. — Geldmarkt.	
13. Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische frank en van tegoeden in postrekening	XIII - 13	1. Daggeldmarkt	XVIII - 1
XIV. — Financiële instellingen andere dan overwegend geldscheppende.		2. Houderschap van het door de depositobanken gediscconteerde handelspapier en van de bankaccepten	XVIII - 2
4. Voornaamste activa en passiva van het Rentenfonds	XIV - 4	3. Herdiscontoplafonds en maandelijkse quota's van de voorschotten in rekening-courant bij de Nationale Bank van België	XVIII - 3
5. Algemene Spaar- en Lijfrentekas :		4. Toewijzingen van kredieten door de Nationale Bank van België	XVIII - 4
a) Spaarkas - Verrichtingen van de gezinnen	XIV - 5a		
b) Balansposten van de ASLK - Entiteit I	XIV - 5b	XIX. — Disconto-, rente en rendementstarieven.	
c) Balansposten van de ASLK - Entiteit II	XIV - 5c	1. Nationale Bank van België :	
6. Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid	XIV - 6	a) Officieel disconto- en voorschottentarieff	XIX - 1a
7. Algemene staten der spaarbanken en der ondernemingen onderworpen aan hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 :		b) Speciale rentepercentages	XIX - 1b
a) Algemene staat der spaarbanken	XIV - 7a	2. Rentevoeten van het Herdiscontering- en Waarborginstituut	XIX - 2
b) Algemene staat der ondernemingen onderworpen aan hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964	XIV - 7b	3. Daggeldrente	XIX - 3
c) Algemene staat der spaarbanken en der ondernemingen onderworpen aan hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964	XIV - 7c	4. Rentevoet van de schatkistcertificaten en van de certificaten van het Rentenfonds	XIX - 4
8. Gemeentekrediet van België	XIV - 8	5. Rentetarieff voor deposito's in Belgische frank bij de banken	XIX - 5
9. Levensverzekeringsmaatschappijen	XIV - 9	6. Rentetarieffen door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas toegepast op gewone spaarboekjes	XIX - 6
XV. — Financiële activa.		7. Rendement van effecten met vast rendement op de Beurs te Brussel	XIX - 7
1. Financiële activa in het bezit van de overheid en van de vennootschappen en particulieren	XV - 1	8. Rentevoet van de kasbons en obligaties uitgegeven door de openbare kredietinstellingen	XIX - 8
2. Geldhoeveelheid	XV - 2		
3. Financiële activa in het bezit van de vennootschappen en particulieren	XV - 3	XX. — Buitenlandse circulatiebanken.	
4. Financiële activa in het bezit van de vennootschappen en particulieren. — Niet-monetaire activa voor ten hoogste een jaar :		1. Discontovoet	XX - 1
a) Veranderingen	XV - 4a	2. Banque de France	XX - 2
b) Uitstaande bedragen bij de nationale financiële instellingen	XV - 4b	3. Bank of England	XX - 3
5. Financiële activa in het bezit van de vennootschappen en particulieren. Activa voor meer dan een jaar	XV - 5	4. Federal Reserve Banks	XX - 4
6. Financiële activa in het bezit van de vennootschappen en particulieren. Activa in Belgische frank en buitenlandse valuta's bij de nationale financiële instellingen :		5. Nederlandsche Bank	XX - 5
a) Veranderingen	XV - 6a	6. Banca d'Italia	XX - 6
b) Uitstaande bedragen	XV - 6b	7. Deutsche Bundesbank	XX - 7
XVI. — Uitgiften en schulden van de overheid.		8. Banque Nationale Suisse	XX - 8
1. Uitgiften in Belgische frank voor meer dan een jaar	XVI - 1	9. Banque des Règlements Internationaux	XX - 9
2. Uitgiften voor meer dan een jaar van de overheid	XVI - 2		
3. Schulden in Belgische frank voor meer dan een jaar van de overheid :		GRAFIEKEN.	
a) Indeling naar de debiteuren	XVI - 3a	B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen	I - 3
b) Indeling naar de houders	XVI - 3b	Conjunctuurtests	I - 4
XVII. — Effecten van de particuliere sector en kredieten aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland.		Synthetische curven	I - 4c.2
1. Beursbedrijvigheid : omzetten, koersen en rendementpercentages	XVII - 1	Industriële produktie	IV - 1
		Industriële produktie der landen van de Europese Economische Gemeenschap	IV - 6
		Bezoldigingen van de werknemers - Gemiddeld brutoloon per gewerkt uur	VI - 1
		Consumptieprijzen in België	VII - 3a
		Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid bij de overwegend geldscheppende instellingen	XIII - 3
		Gebruiksfrequentie van de direct opeisbare bankdeposito's in Belgische frank en van de tegoeden in postrekening	XIII - 13
		Koers van de Belgische effecten op de contantmarkt	XVII - 1

VOORNAAMSTE GEBRUIKTE AFKORTINGEN

	ASLK	Algemene Spaar- en Lijfrentekas.
B.L.E.U.		Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.
	B.P.C.	Bestuur der Postchecks.
	B.T.W.	Belasting op de Toegevoegde Waarde.
	C.B.H.K.	Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet.
E.E.G.		Europese Economische Gemeenschap.
E.F.M.S.		Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking.
OESO		Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.
	H.W.I.	Herdiscontering- en Waarborginstituut.
I.M.F.		Internationaal Monetair Fonds.
	IRES	Université Catholique de Louvain - Institut de Recherches Economiques.
	M.E.Z.	Ministerie van Economische Zaken.
	N.B.B.	Nationale Bank van België.
	N.I.L.K.	Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.
	N.I.S.	Nationaal Instituut voor de Statistiek.
	N.K.B.K.	Nationale Kas voor Beroepskrediet.
	N.M.B.S.	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.
	N.M.H.	Nationale Maatschappij voor de Huisvesting.
	N.M.K.N.	Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
O.V.N.		Organisatie der Verenigde Naties.
	R.T.T.	Regie van Telegrafie en Telefonie.
	R.V.A.	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
	SABENA	Belgische Naamloze Vennootschap tot Exploitatie van het Luchtverkeer.

CONVENTIONELE TEKENS

—	het gegeven bestaat niet of is niet van toepassing.
.	niet beschikbaar gegeven.
%	procent.
*	voorlopig of raming.
!	verbeterd.
0 } 0,0 }	nihil of minder dan de helft van de laatst weerhouden eenheid.
p.m.	pro memorie.

ALGEMENE OPMERKING

In verschillende tabellen zijn de totalen ten gevolge van afrondingen niet gelijk aan de som van de rubrieken.

VLUGGE MEDEDELING VAN DE GEGEVENS

De abonnees kunnen desgewenst de « Synthetische curve van de voornaamste gegevens van de maandelijks conjunctuurtest van de Nationale Bank » en de gegevens vermeld in de tabellen I-4a, VI-1, IX-2 en 4, X-1b en 5, XIII-3, 4, 5a en 13, XV-1 tot 6, XVII-6, XVIII-1, 2, 3 en XIX-1a, b en 3 verkrijgen zodra zij opgesteld zijn. De aanvragen dienen te worden gericht aan de Nationale Bank van België, Dienst Documentatie, de Berlaimontlaan 5, B - 1000 Brussel. Hierbij dient te worden vermeld welke tabellen de abonnee wenst te ontvangen.

BELGISCHE ECONOMISCHE STATISTIEKEN

De Bank heeft verzamelingen statistische reeksen uitgegeven in verband met de Belgische economie tijdens de periodes 1919 tot 1928, 1929 tot 1940, 1941 tot 1950, 1950 tot 1960, 1960 tot 1970 en 1970 tot 1980. Daarmee wil zij allen behulpzaam zijn die belang stellen in economische studies op middellange en lange termijn. Zij heeft getracht statistische reeksen te publiceren die over een lange periode vergelijkbaar zijn. Technische noten verduidelijken de betekenis van de cijfers.

De verzamelingen zijn verkrijgbaar door storting of overschrijving op rekening 100-0123913-78 - « T.B.W. - Te factureren leveringen - Publikaties van de Dienst Documentatie » van de hieronder vastgestelde bedragen (eventueel plus 6 pct. B.T.W. voor België) met vermelding van de gewenste verzameling.

	België en het Groothertogdom Luxemburg	Buitenland (gewone post)
1919-1928 (enkel beschikbaar in het Frans)	fr. 100	fr. 100
1929-1940	fr. 250	fr. 250
1941-1950	fr. 400	fr. 450
1950-1960	fr. 500	fr. 600
1960-1970	fr. 1.000	fr. 1.100
1970-1980	fr. 2.000	fr. 2.600*

* Luchtpost fr. 3.000.

De aanvragen om inlichtingen kunnen worden gericht aan de Nationale Bank van België, Dienst Documentatie, de Berlaimontlaan 5, B - 1000 Brussel.

I. — NATIONALE REKENINGEN EN CONJUNCTUURTESTS

1. — VERDELING VAN HET NATIONAAL PRODUKT OVER DE PRODUKTIEFACTOREN

(Ramingen in werkelijke prijzen)

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S.

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
A. Inkomen uit bezoldigde arbeid¹ :								
1. Wedden en lonen van werknemers onderworpen aan de Sociale Zekerheid	1.191,0	1.242,1	1.265,4	1.330,4	1.372,7	1.381,2	1.405,4	1.460,3
2. Wedden en lonen van werknemers onderworpen aan sommige bepalingen van de Sociale Zekerheid	55,8	59,0	61,0	63,2	66,2	68,7	70,1	70,7
3. Werkgeversbijdragen Sociale Zekerheid	289,1	292,2	316,3	364,2	411,4	442,2	472,6	485,6
4. Werknemers niet onderworpen aan de Sociale Zekerheid	559,6	598,4	611,5	650,3	684,3	742,3	742,6	748,1
5. Aanvullingen en correcties	87,5	103,3	118,6	128,0	138,6	164,1	185,1	202,9
Statistische aanpassing	- 26,8	- 11,0	15,7	4,0	- 7,0	12,1	- 2,4	1,1
Totaal ...	2.156,3	2.284,0	2.388,4	2.540,1	2.666,1	2.810,6	2.873,5	2.968,6
B. Ondernemersinkomen van zelfstandigen en van personenvennootschappen :								
1. Land-, tuin- en bosbouw ¹	56,8	64,2	73,6	72,5	69,8	68,9	64,0	69,5
2. Vrije beroepen ¹	112,8	118,4	127,6	138,7	155,6	169,4	185,7	203,9
3. Handelaars en ambachtslieden ¹	228,9	233,7	236,6	256,6	266,8	284,5	299,2	311,9
4. Inkomen der personenvennootschappen ²	14,2	17,3	20,8	25,5	31,8	41,6	46,2	55,3
Statistische aanpassing	- 5,1	- 2,1	3,0	0,8	- 1,4	2,4	- 0,5	0,2
Totaal ...	407,6	431,5	461,6	494,1	522,6	566,8	594,6	640,8
C. Inkomen uit vermogen toevoeiend aan particulieren¹ :								
1. Intresten	325,1	371,6	403,0	463,3	500,9	517,7	518,1	526,6
2. Huur (ontvangen of toegerekend)	99,2	109,5	126,5	144,1	158,3	172,4	188,8	205,5
3. Dividenden, tantièmes, giften	95,1	119,5	133,0	145,2	178,9	185,2	206,7	252,2
Totaal ...	519,4	600,7	662,4	752,6	838,1	875,3	913,6	984,3
D. Reserveringen van vennootschappen²	13,1	34,7	52,4	88,5	139,3	212,9	229,7	281,5
E. Directe belastingen der vennootschappen van alle juridische vormen	87,5	112,9	115,0	132,7	148,4	157,1	164,4	177,7
F. Inkomen uit vermogen en ondernemersinkomen toevoeiend aan de overheid :								
1. Toegerekende netto-huur	29,9	30,3	31,5	33,2	36,0	39,3	43,9	49,7
2. Intresten, dividenden, winsten	- 2,5	9,8	- 9,6	- 4,2	0,3	- 8,8	- 13,0	- 11,9
Totaal ...	27,4	40,1	21,9	29,0	36,3	30,5	30,9	37,8
G. Intresten van de overheidsschuld	- 285,2	- 362,3	- 391,2	- 441,6	- 510,5	- 568,6	- 563,2	- 572,8
Netto nationaal inkomen tegen factor-kosten	2.926,3	3.141,6	3.310,7	3.595,5	3.840,3	4.084,5	4.243,4	4.517,9
H. Afschrijvingen	332,1	367,3	402,9	427,8	460,2	473,0	478,9	506,3
Bruto nationaal inkomen tegen factor-kosten	3.258,4	3.508,9	3.713,6	4.023,3	4.300,6	4.557,6	4.722,3	5.024,1
I. Indirecte belastingen	437,6	478,6	513,1	535,4	560,8	577,2	616,6	653,4
J. Subsidies	- 55,3	- 53,4	- 58,4	- 66,4	- 69,4	- 70,8	- 61,0	- 73,6
Bruto nationaal produkt tegen markt-prijzen	3.640,7	3.934,0	4.168,2	4.492,3	4.792,0	5.064,0	5.278,0	5.604,0

¹ Vóór belastingheffing.

² Na belastingheffing.

I - 2. — BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE, TEGEN MARKTPRIJZEN, PER ACTIVITEITSKLASSE

(Ramingen in werkelijke prijzen)

(Miljarden franken)

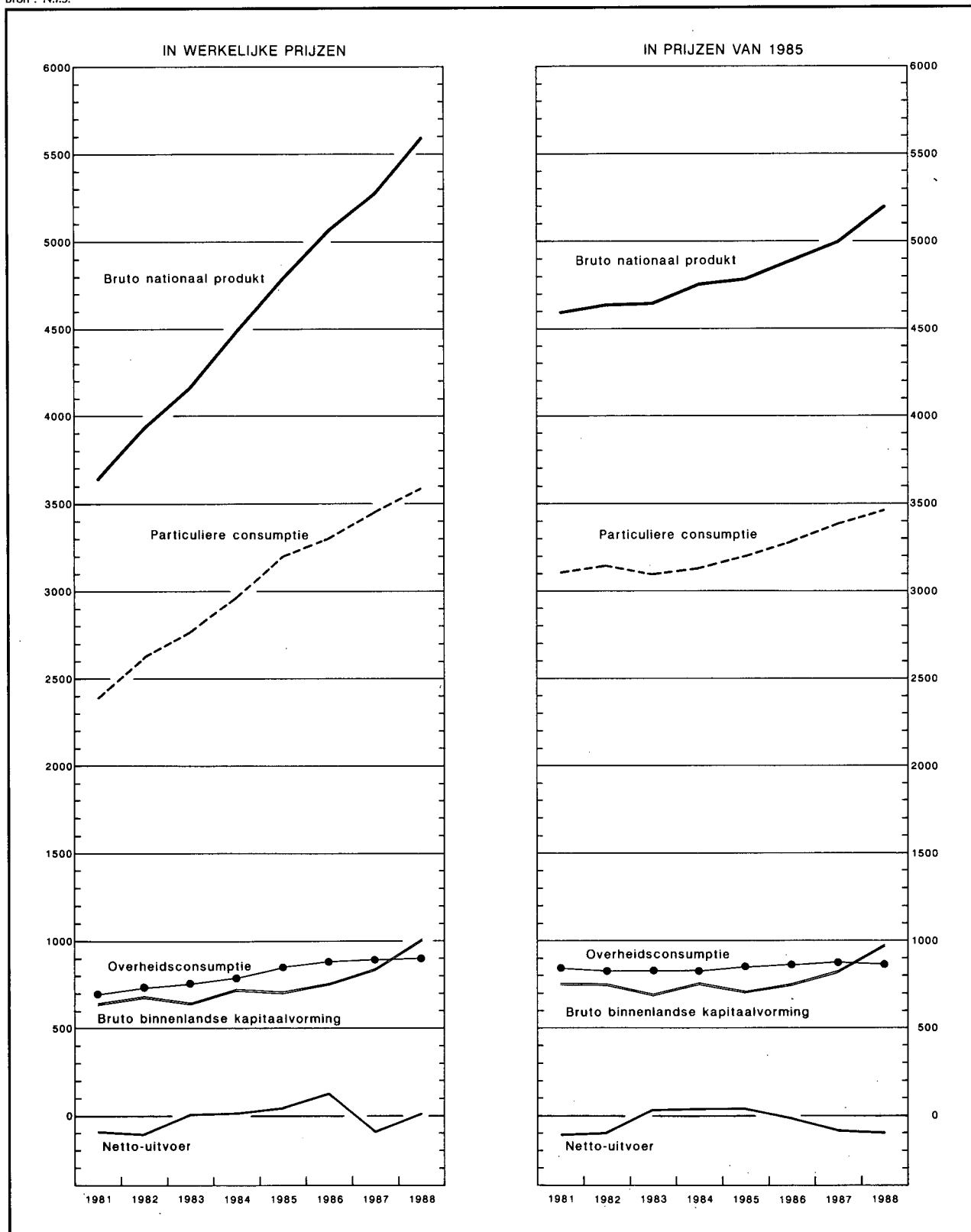
Bron : N.I.S.

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
1. Landbouw, bosbouw en visserij	88,2	97,8	109,7	112,3	112,1	114,2	109,6	115,8
2. Extractieve nijverheid	20,1	25,1	24,8	22,4	22,2	17,4	15,7	16,6
3. Verwerkende nijverheid :								
a) Voedingsmiddelen, dranken, tabak	163,6	188,2	198,7	208,6	223,2	231,9	230,4	229,1
b) Textiel	39,2	42,0	45,8	47,4	51,3	51,6	51,1	52,3
c) Kleding en schoeisel	22,9	25,7	24,0	24,7	26,4	27,0	25,5	25,1
d) Hout en meubelen	39,9	41,2	39,2	41,6	45,0	50,4	55,8	62,9
e) Papier, drukkerij, uitgeverij	44,3	50,4	52,2	54,6	59,5	65,1	68,5	75,8
f) Chemie en aanverwante activiteiten ...	90,0	112,1	113,0	134,6	143,2	140,1	141,3	152,4
g) Klei, ceramiek, glas, cement	33,4	36,3	37,6	40,8	40,0	44,3	46,7	54,5
h) IJzer, staal en non ferro-metalen	54,4	58,5	64,1	68,4	73,5	73,5	66,1	97,1
i) Metaalverwerkende nijverheid, scheeps- bouw	220,8	245,8	254,8	252,1	294,7	291,5	279,2	283,8
j) Overige nijverheid	121,6	133,2	145,8	157,4	164,8	173,8	183,7	204,2
Totaal van rubriek 3 ...	830,1	933,3	975,2	1.030,2	1.121,4	1.149,2	1.148,3	1.237,3
4. Bouwnijverheid	240,2	245,8	240,2	241,3	251,8	261,1	272,6	312,4
5. Elektriciteit, gas, water	120,7	121,2	143,9	161,3	178,6	169,7	168,8	173,1
6. Handel, bank- en verzekeringswezen, woongebouwen :								
a) Handel	684,4	762,8	838,8	872,1	956,6	1.059,9	1.132,3	1.171,5
b) Bank- en verzekeringswezen	195,8	223,9	218,1	256,1	279,6	325,1	356,1	383,0
c) Woongebouwen	193,3	212,5	234,2	257,9	277,8	294,7	314,9	334,9
Totaal van rubriek 6 ...	1.073,6	1.199,2	1.291,1	1.386,1	1.514,0	1.679,7	1.804,2	1.889,4
7. Vervoer en verkeer	285,1	304,1	318,7	363,5	392,8	389,0	415,0	450,0
8. Diensten	1.083,5	1.168,7	1.239,2	1.340,9	1.420,9	1.506,2	1.572,6	1.666,1
9. Correctie voor investeringen met eigen ar- beidskrachten	4,9	5,5	5,5	6,1	6,8	7,1	7,6	9,3
10. Intermediair verbruik van toegerekende in- tresten i.v.m. kosteloze diensten van finan- ciële instellingen	- 53,3	- 61,7	- 63,1	- 72,9	- 79,1	- 92,5	- 93,2	- 92,3
11. Aftrekbare B.T.W. op investeringen	- 53,6	- 66,7	- 69,4	- 77,6	- 85,5	- 94,2	- 102,6	- 122,8
Statistische aanpassing	22,7	9,8	5,4	27,3	- 1,1	10,3	3,3	1,6
Bruto binnenlands produkt tegen markt- prijzen	3.661,9	3.982,0	4.221,2	4.540,8	4.855,0	5.117,3	5.322,0	5.656,5
12. Saldo van de factorinkomens ontvangen van en betaald aan het buitenland	- 21,2	- 48,0	- 53,0	- 48,5	- 63,0	- 53,3	- 44,0	- 52,5
Bruto nationaal produkt tegen marktprij- zen	3.640,7	3.934,0	4.168,2	4.492,3	4.792,0	5.064,0	5.278,0	5.604,0

I - 3. — B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE BESTEDINGEN

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S.

I - 3a. — BESTEDING VAN HET NATIONAAL PRODUKT

(Ramingen in werkelijke prijzen)

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S.

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
A. Particuliere consumptie :								
1. Voedingsmiddelen	415,2	471,4	519,8	560,6	590,5	607,5	610,0	612,0
2. Dranken	103,4	114,0	121,5	123,8	128,6	133,1	139,1	142,7
3. Tabakswaaren	37,6	45,1	49,2	53,4	54,4	55,6	54,6	55,7
4. Kleding en ander persoonlijk goed ...	187,2	213,6	216,7	224,2	237,7	252,7	256,9	265,3
5. Huur, taxes, water	258,8	285,3	313,5	341,1	366,0	387,1	412,7	435,8
6. Verwarming en verlichting	161,4	179,3	184,5	202,8	229,1	190,4	174,0	157,7
7. Duurzame huishoudartikelen	223,5	231,0	234,5	244,5	259,8	289,8	307,6	325,2
8. Onderhoud van de woning	98,1	105,7	112,8	119,7	125,7	132,6	135,6	136,6
9. Persoonlijke verzorging en hygiëne ...	252,0	278,4	305,0	324,8	347,2	368,2	387,4	409,8
10. Vervoer	275,8	302,2	328,4	351,6	372,5	374,6	393,1	423,6
11. Verkeer : P.T.T.	19,8	21,9	23,9	26,2	28,4	30,3	33,2	35,1
12. Vrijtijdsbesteding	209,1	231,8	251,4	272,7	291,6	305,4	325,3	353,7
13. Onderwijs en onderzoek	4,9	5,4	6,0	6,6	7,1	7,5	7,9	8,3
14. Financiële diensten	103,3	118,3	116,3	137,5	148,8	173,1	191,5	205,3
15. Diverse diensten	20,3	21,3	22,7	25,2	28,0	30,1	34,6	37,0
16. Persoonlijke uitgaven in het buitenland	88,2	82,6	88,5	93,3	100,7	107,1	121,0	139,1
17. Minus : uitgaven van niet-ingezetenen in België	- 69,7	- 87,5	- 112,3	- 121,0	- 124,8	- 124,5	- 137,2	- 152,7
Statistische aanpassing	7,3	2,6	- 19,6	- 25,8	7,8	- 20,2	- 0,4	- 2,3
Totaal ...	2.396,2	2.622,2	2.762,7	2.961,4	3.199,2	3.300,3	3.447,0	3.587,8
B. Overheidsconsumptie :								
1. Bezoldigingen en pensioenen	512,1	543,6	554,8	582,4	620,0	643,3	641,4	645,2
2. Lopende aankopen van goederen en diensten	138,7	143,5	152,9	158,1	172,7	174,2	185,8	178,6
3. Toegerekende netto-huur van admini- stratieve en onderwijsgebouwen van de openbare besturen	29,9	30,3	31,5	33,2	36,0	39,3	43,9	49,7
4. Betaalde huur	4,6	5,3	5,5	5,8	6,8	6,3	6,4	7,0
5. Toegerekende afschrijvingen van admini- stratieve- en onderwijsgebouwen van de openbare besturen	7,8	7,9	8,2	8,6	9,3	10,1	11,3	12,7
6. Afschrijvingen meubilering en materieel	3,5	3,7	3,9	4,2	4,4	4,7	5,0	4,9
Totaal ...	696,6	734,2	756,9	792,4	849,1	877,9	893,8	898,0
C. Bruto binnenlandse kapitaalvorming :								
1. Landbouw, bosbouw en visserij	14,1	15,3	16,1	17,4	18,0	19,6	21,2	20,3
2. Extractieve nijverheid	2,9	3,3	4,7	5,0	4,0	3,6	1,4	3,2
3. Verwerkende nijverheid	100,9	122,4	126,7	140,3	157,5	178,4	191,5	228,7
4. Bouwnijverheid	13,8	11,3	8,8	11,3	12,6	15,1	15,2	19,8
5. Elektriciteit, gas en water	39,0	42,3	40,9	45,5	47,8	41,0	37,8	44,6
6. Handel, bank- en verzekeringswezen .	72,3	82,1	89,1	101,7	113,7	129,2	147,2	174,9
7. Woongebouwen	139,0	131,4	132,7	138,3	152,2	163,8	183,6	230,3
8. Vervoer en verkeer	101,2	103,1	96,6	102,3	91,8	86,8	82,2	90,3
9. Overheid en onderwijs	123,2	122,9	112,1	102,6	95,5	87,6	85,8	88,5
10. Andere diensten	37,7	37,3	39,7	43,5	46,3	55,5	62,8	80,5
11. Veranderingen der voorraden	- 6,3	7,5	- 21,1	25,7	- 34,7	- 16,9	11,6	30,2
Statistische aanpassing	1,9	0,7	- 4,5	- 6,3	1,7	- 4,6	- 0,1	- 0,7
Totaal ...	639,7	679,5	641,7	727,3	706,6	759,1	840,2	1.010,5
D. Netto-uitvoer van goederen en diensten :								
1. Factorinkomens ontvangen van het bui- tenland	452,7	529,8	497,4	596,3	710,7	631,1	607,1	717,9
2. Uitvoer van goederen en diensten ...	2.286,2	2.640,0	2.923,6	3.336,6	3.479,1	3.366,9	3.476,2	3.868,0
Totale uitvoer ...	2.738,9	3.169,8	3.421,0	3.932,9	4.189,8	3.998,0	4.083,3	4.585,9
3. Factorinkomens betaald aan het buiten- land	473,9	577,8	550,4	644,8	773,7	684,4	651,1	770,4
4. Invoer van goederen en diensten	2.356,9	2.693,9	2.863,7	3.276,9	3.379,0	3.187,0	3.335,3	3.707,9
Totale invoer ...	2.830,8	3.271,7	3.414,1	3.921,7	4.152,7	3.871,4	3.986,4	4.478,3
Netto-uitvoer ...	- 91,9	- 101,9	6,9	11,2	37,1	126,6	96,9	107,6
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen .	3.640,7	3.934,0	4.168,2	4.492,3	4.792,0	5.064,0	5.278,0	5.604,0

I - 3b. — BESTEDING VAN HET NATIONAAL PRODUKT

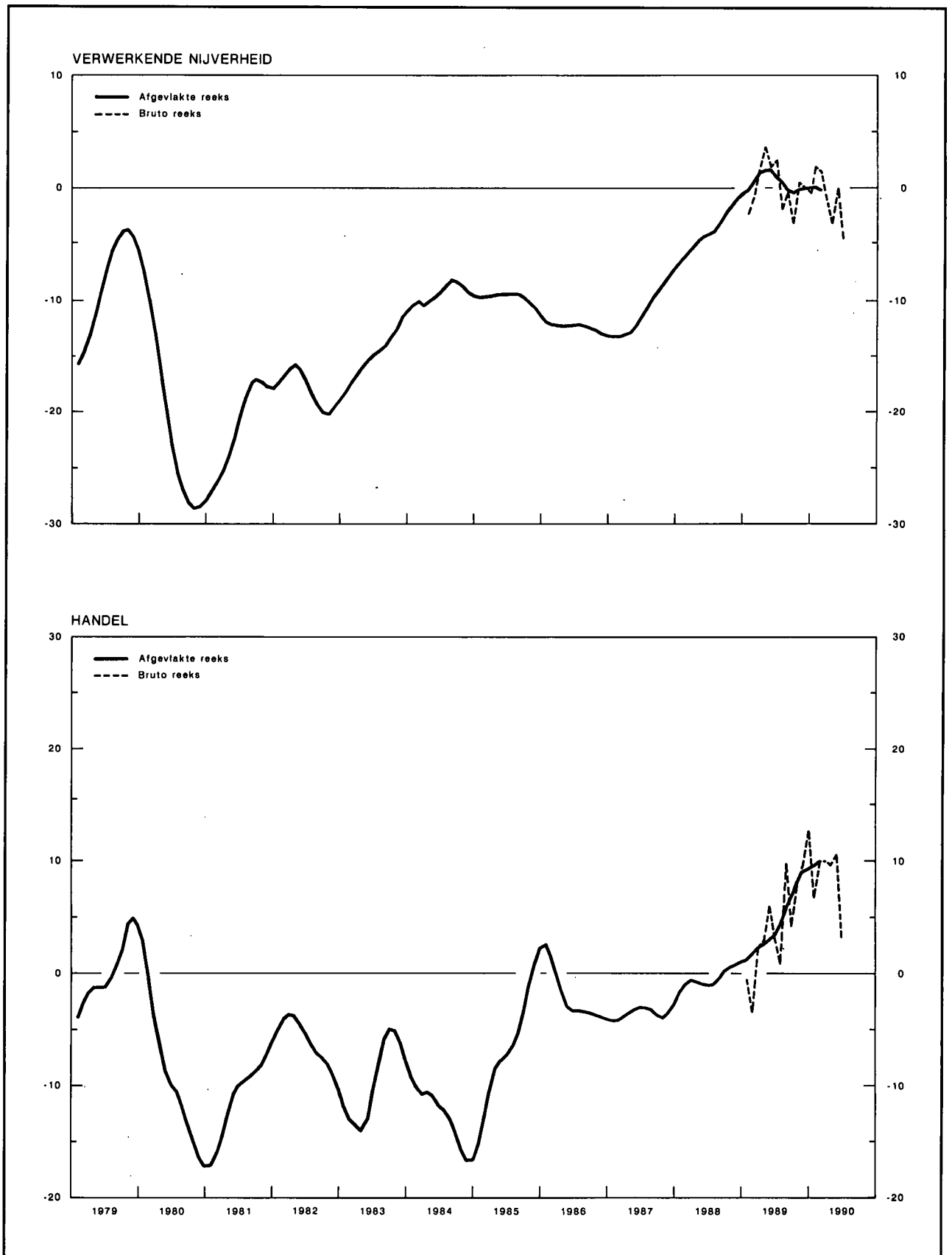
(Ramingen in prijzen van 1985 — Indexcijfers 1985 = 100)

Bron : N.I.S.

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
A. Particuliere consumptie :								
1. Voedingsmiddelen	93	97	97	98	100	102	103	103
2. Dranken	101	103	101	100	100	100	105	106
3. Tabakswaaren	101	109	106	107	100	96	90	91
4. Kleding en ander persoonlijk goed ...	102	109	104	101	100	100	96	95
5. Huur, taxes, water	92	94	96	98	100	102	105	107
6. Verwarming en verlichting	95	92	90	92	100	103	104	97
7. Duurzame huishoudartikelen	104	104	98	98	100	108	112	117
8. Onderhoud van de woning	100	102	101	101	100	101	101	101
9. Persoonlijke verzorging en hygiëne ...	96	97	99	98	100	101	103	107
10. Vervoer	97	97	97	99	100	104	107	112
11. Verkeer : P.T.T.	94	94	96	96	100	103	112	119
12. Vrijtijdsbesteding	93	99	99	100	100	100	104	111
13. Onderwijs en onderzoek	92	94	96	98	100	102	104	106
14. Financiële diensten	93	97	92	98	100	112	128	139
15. Diverse diensten	93	90	89	95	100	102	113	119
16. Persoonlijke uitgaven in het buitenland	111	99	98	99	100	101	112	126
17. Minus : uitgaven van niet-ingezetenen in België	71	85	100	103	100	95	102	112
<i>Totaal ...</i>	97	99	97	98	100	103	106	108
B. Overheidsconsumptie :								
1. Bezoldigingen en pensioenen	98	97	97	98	100	101	101	101
2. Lopende aankopen van goederen en diensten	102	98	98	95	100	101	106	102
3. Toegerekende huur en afschrijvingen van administratieve en onderwijsgebou- wen van de openbare besturen ; betaalde huur ; afschrijvingen op meubilering en materieel van de centrale overheid	107	101	98	96	100	103	109	117
<i>Totaal ...</i>	99	98	97	98	100	101	103	102
C. Bruto binnenlandse kapitaalvorming :								
1. Landbouw, bosbouw en visserij	96	98	97	100	100	107	116	109
2. Extractieve nijverheid	84	91	123	127	100	88	35	77
3. Verwerkende nijverheid	75	86	85	91	100	112	120	142
4. Bouwnijverheid	132	102	75	93	100	117	118	150
5. Elektriciteit, gas en water	98	100	93	99	100	86	79	92
6. Handel, bank- en verzekeringswezen .	79	83	85	93	100	113	128	149
7. Woongebouwen	104	98	96	96	100	105	113	138
8. Vervoer en verkeer	135	126	113	115	100	94	89	96
9. Overheid (exclusief onderwijs)	172	155	131	112	100	99	108	115
10. Onderwijs	140	128	123	111	100	84	67	60
11. Andere diensten	100	93	93	98	100	119	135	169
<i>Totaal ...</i>	108	108	99	108	100	107	117	138
D. Netto-uitvoer van goederen en diensten :								
1. Factorinkomens ontvangen van het bui- tenland	84	90	80	90	100	84	77	90
2. Uitvoer van goederen en diensten ...	89	91	93	99	100	105	113	122
Totale uitvoer ...	88	91	91	97	100	102	107	117
3. Factorinkomens betaald aan het buiten- land	80	91	82	89	100	84	76	89
4. Invoer van goederen en diensten	94	94	93	99	100	107	117	127
Totale invoer ...	91	94	91	97	100	103	110	120
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen .	96	97	97	99	100	102	104	109

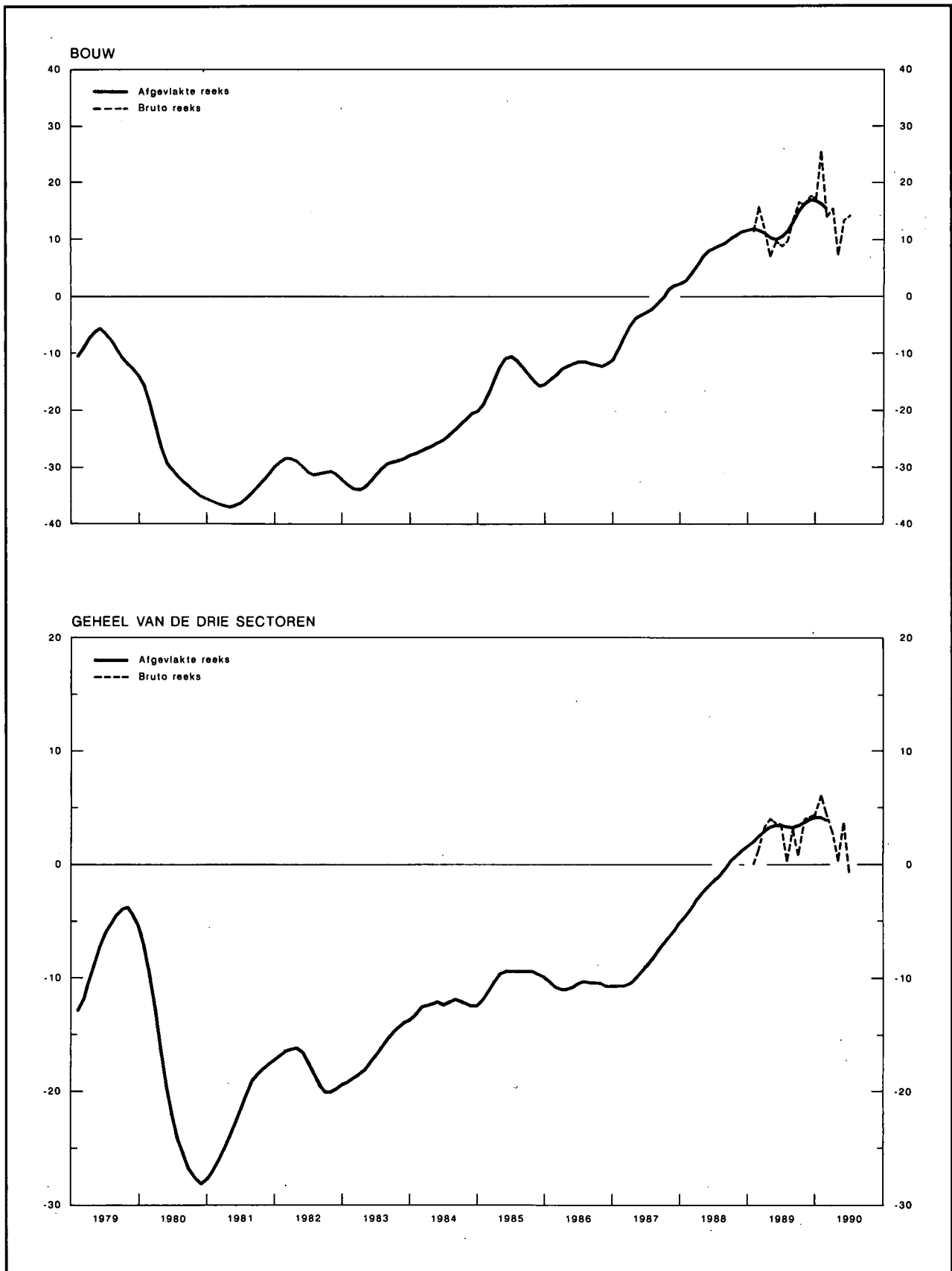
I - 4. — CONJUNCTUURTESTS

Synthetische curven

I - 4. — CONJUNCTUURTESTS (vervolg 1)

Synthetische curven

I - 4a. — CONJUNCTUURTESTS

Getalwaarde van de synthetische curven

	Verwerkende nijverheid		Bouwnijverheid exclusief burgerlijke bouwkunde en wegenwerken		Handel		Gezamenlijke curve		Bouwnijverheid inclusief burgerlijke bouwkunde en wegenwerken ¹	
	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks
1987 Juli	-10,6	- 9,6	- 2,2	- 2,6	- 3,0	- 2,8	- 8,2	- 7,5	- 5,9	- 5,6
Augustus	- 9,7	-12,3	- 1,1	- 2,7	- 3,2	- 3,0	- 7,6	- 9,5	- 4,8	- 6,8
September	- 9,0	- 8,3	0,0	+ 1,3	- 3,6	- 9,2	- 6,9	- 7,0	- 3,6	- 2,2
Oktober	- 8,4	- 9,3	+ 1,3	+ 2,4	- 3,8	- 5,2	- 6,3	- 6,9	- 2,5	- 2,0
November	- 7,7	- 7,1	+ 2,0	+ 2,4	- 3,5	- 3,2	- 5,7	- 5,1	- 2,0	+ 0,4
December	- 7,1	- 6,0	+ 2,3	+ 1,4	- 2,6	- 4,5	- 5,0	- 4,7	- 1,8	- 3,4
1988 Januari	- 6,5	- 7,6	+ 2,9	+ 2,6	- 1,5	- 0,2	- 4,5	- 5,0	- 1,3	- 1,7
Februari	- 6,0	- 6,5	+ 4,1	+ 6,0	- 0,6	- 0,2	- 3,9	- 3,7	- 0,2	+ 1,9
Maart	- 5,4	- 1,5	+ 5,6	+ 1,6	- 0,3	+ 3,2	- 3,1	- 0,3	+ 1,1	- 2,7
April	- 4,9	- 5,5	+ 7,0	+ 9,1	- 0,6	- 8,5	- 2,5	- 3,8	+ 2,4	+ 3,5
Mei	- 4,4	- 3,9	+ 8,1	+ 8,3	- 0,8	- 1,8	- 1,9	- 1,8	+ 3,2	+ 3,7
Juni	- 4,1	- 4,9	+ 8,6	+10,4	- 0,9	+ 6,8	- 1,5	- 0,8	+ 3,4	+ 3,4
Juli	- 3,7	- 4,0	+ 9,1	+ 1,6	- 0,9	- 0,8	- 1,0	- 2,7	+ 3,4	- 3,3
Augustus	- 3,0	+ 0,4	+ 9,6	+ 8,4	- 0,5	- 2,8	- 0,3	+ 1,1	+ 3,6	+ 3,2
September	- 2,2	- 2,1	+10,2	+10,3	+ 0,3	+ 5,0	+ 0,2	+ 0,8	+ 3,8	+ 3,7
Oktober	- 1,6	- 4,0	+10,9	+10,4	+ 0,7	- 0,5	+ 0,7	- 1,3	+ 4,3	+ 4,3
November	- 0,8	+ 1,3	+11,4	+14,0	+ 0,9	+ 5,5	+ 1,2	+ 3,8	+ 5,0	+ 7,9
December	- 0,5	+ 0,4	+11,9	+12,6	+ 1,2	+ 1,8	+ 1,6	+ 2,4	+ 5,4	+ 6,4
1989 Januari	- 0,1	- 2,3	+12,1	+11,3	+ 1,3	- 0,7	+ 2,0	0,0	+ 5,4	+ 4,5
Februari	+ 0,7	- 0,8	+11,8	+15,9	+ 1,8	- 3,3	+ 2,6	+ 1,3	+ 5,2	+ 6,3
Maart	+ 1,3	+ 1,6	+11,1	+12,0	+ 2,4	+ 2,3	+ 3,0	+ 3,3	+ 4,8	+ 4,6
April	+ 1,6	+ 3,6	+10,5	+ 7,1	+ 2,7	+ 3,0	+ 3,3	+ 4,0	+ 4,6	+ 0,7
Mei	+ 1,6	+ 1,9	+10,1	+ 9,9	+ 3,2	+ 5,7	+ 3,4	+ 3,7	+ 4,7	+ 5,0
Juni	+ 1,0	+ 2,4	+10,4	+ 9,0	+ 3,6	+ 3,3	+ 3,4	+ 3,5	+ 5,3	+ 3,5
Juli	+ 0,5	- 1,9	+11,6	+ 9,9	+ 4,4	+ 1,0	+ 3,3	+ 0,3	+ 6,5	+ 4,7
Augustus	- 0,1	- 0,4	+13,2	+13,6	+ 5,8	+ 9,7	+ 3,3	+ 3,2	+ 8,0	+ 9,0
September	- 0,3	- 3,1	+15,0	+16,6	+ 7,1	+ 4,3	+ 3,5	+ 1,0	+ 9,5	+10,7
Oktober	- 0,1	+ 0,5	+16,4	+16,1	+ 8,3	+ 8,2	+ 3,8	+ 4,0	+10,4	+10,2
November	0,0	+ 0,1	+17,0	+17,6	+ 9,2	+ 9,7	+ 4,1	+ 4,2	+10,8	+11,6
December	+ 0,1	- 0,3	+17,0	+17,3	+ 9,4	+12,7	+ 4,2	+ 4,3	+10,8	+10,9
1990 Januari	+ 0,1	+ 1,8	+16,4	+25,7	+ 9,7	+ 6,8	+ 4,2	+ 6,1	+10,4	+18,9
Februari	- 0,1	+ 1,5	+15,6	+14,0	+10,0	+10,0	+ 4,0	+ 4,7	+ 9,6	+10,0
Maart	- 0,6	- 1,1	+14,7	+15,4	+10,0	+10,2	+ 3,6	+ 3,1	+ 8,8	+ 8,4
April	.	- 3,1	.	+ 7,7	.	+ 9,8	.	+ 0,5	.	+ 0,9
Mei	.	+ 0,1	.	+13,6	.	+10,7	.	+ 3,7	.	+ 5,8
Juni	.	- 4,3	.	+14,1	.	+ 5,2	.	- 0,1	.	+ 7,6
Juli	.	- 2,1	.	+12,1	.	+12,2	.	+ 2,2	.	+ 7,1

¹ Gewogen gemiddelde van de curve van de rompwerven van gebouwen (70 pct.) en van de curve van de burgerlijke bouwkunde en de wegenwerken (30 pct.). Ofschoon de sector van de burgerlijke bouwkunde en wegenwerken niet in aanmerking werd genomen voor de berekening van de gezamenlijke synthetische curve — zijn ontwikkeling verloopt normaal immers niet parallel met die van de

conjunctuur — is het evenwel belangrijk over een indicator te beschikken die betrekking heeft op de gezamenlijke bouwnijverheid daar de meeste statistieken verband houden met de gezamenlijke bouwnijverheid.

² De afvlakking gebeurt op grond van de seizoengezuiverde bruto reeks.

I - 4b.1 — VERWERKENDE NIJVERHEID

Getalwaarde van de synthetische curve en van haar componenten

	Verloop						Beoordeling						Vooruitzichten				Synthetische curve		p.m. Verkoopprijzen ¹			
	produktietempo		binnenlandse bestellingen		buitenlandse bestellingen		totale orderpositie		buitenlandse orderpositie		voorraden afgewerkte producten		tewerkstelling		vraag				verloop		vooruitzichten	
	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks	Afge- vakte reeks ²	Seizoen- gezuiverde bruto reeks
1988 Juli	+ 1,0	- 3	- 2,4	- 4	+ 1,4	+ 3	-11,6	-11	-13,5	-14	+ 4,1	+ 5	- 5,1	- 5	+ 6,8	+ 7	- 3,7	- 4,0	+13,9	+15	+21,0	+21
Augustus	+ 1,8	0	- 1,4	+ 8	+ 2,0	+12	-11,1	- 9	-13,1	-13	+ 3,4	+ 4	- 4,0	+ 2	+ 6,9	+ 7	- 3,0	+ 0,4	+14,4	+12	+21,0	+20
September ..	+ 3,3	+ 7	- 0,4	- 1	+ 2,1	- 3	-10,1	-12	-13,0	-13	+ 2,8	+ 2	- 3,0	- 1	+ 6,6	+ 8	- 2,2	- 2,1	+14,3	+17	+21,3	+29
Oktober	+ 4,9	+ 1	+ 0,3	- 1	+ 2,5	- 1	- 8,9	-11	-12,8	-13	+ 2,1	+ 1	- 2,3	- 7	+ 6,1	+ 1	- 1,6	- 4,0	+13,8	+16	+21,5	+19
November ..	+ 6,6	+ 9	+ 1,0	+ 5	+ 3,6	+ 7	- 7,6	- 2	-12,1	- 5	+ 1,6	+ 2	- 1,8	- 3	+ 5,4	+ 1	- 0,8	+ 1,3	+13,3	+11	+21,5	+21
December ..	+ 7,6	+ 8	+ 1,5	+ 1	+ 4,0	+ 6	- 6,6	- 6	-11,4	-11	+ 1,4	+ 1	- 1,4	0	+ 5,0	+ 6	- 0,5	+ 0,4	+13,0	+13	+21,4	+24
1989 Januari	+ 7,8	+ 7	+ 1,8	+ 6	+ 4,8	- 9	- 5,9	- 7	-10,4	-18	+ 1,1	+ 5	- 0,9	- 1	+ 5,1	+ 9	- 0,1	- 2,3	+12,8	+11	+20,8	+23
Februari	+ 7,9	+ 9	+ 2,3	- 3	+ 5,6	+ 5	- 5,1	- 6	- 9,4	-10	+ 0,9	+ 1	+ 0,1	- 4	+ 5,6	+ 4	+ 0,7	- 0,8	+12,4	+15	+19,8	+16
Maart	+ 7,8	+ 6	+ 2,5	+ 3	+ 5,8	+11	- 4,4	- 4	- 8,8	- 8	+ 0,6	+ 1	+ 1,1	+ 2	+ 6,4	+ 4	+ 1,3	+ 1,6	+11,4	+13	+18,8	+19
April	+ 7,6	+16	+ 2,5	+ 1	+ 5,3	+11	- 3,6	- 3	- 8,3	- 5	+ 0,4	0	+ 1,8	+ 2	+ 6,9	+ 7	+ 1,6	+ 3,6	+ 9,3	+ 6	+17,3	+20
Mei	+ 7,4	+ 1	+ 2,3	+ 7	+ 4,4	+ 2	- 3,5	- 2	- 8,3	- 6	+ 0,1	0	+ 1,9	+ 2	+ 6,8	+11	+ 1,6	+ 1,9	+ 6,9	+ 3	+15,4	+17
Juni	+ 7,0	+ 9	+ 1,8	+ 3	+ 3,4	+ 6	- 4,1	0	- 8,9	- 8	0,0	0	+ 1,5	+ 2	+ 6,3	+ 7	+ 1,0	+ 2,4	+ 4,4	+12	+13,9	+12
Juli	+ 6,9	+ 4	+ 1,3	- 6	+ 2,0	+ 1	- 5,0	- 7	- 9,6	-10	+ 0,3	+ 2	+ 1,0	0	+ 5,8	+ 5	+ 0,5	- 1,9	+ 2,4	+ 2	+12,5	+ 9
Augustus	+ 6,3	+12	+ 1,1	+ 1	+ 1,0	0	- 5,9	- 6	-10,4	-14	+ 0,8	0	+ 0,6	0	+ 5,9	+ 4	- 0,1	- 0,4	+ 1,3	+ 1	+11,6	+12
September ..	+ 5,9	+ 3	+ 1,4	- 6	+ 0,5	+ 2	- 6,3	- 8	-10,8	-13	+ 1,3	+ 6	+ 0,5	+ 1	+ 6,9	+ 2	- 0,3	- 3,1	+ 0,4	+ 1	+11,3	+13
Oktober	+ 5,5	+ 9	+ 1,6	+ 2	+ 0,1	0	- 6,0	- 6	-10,6	-11	+ 1,8	0	+ 0,8	0	+ 8,1	+10	- 0,1	+ 0,5	- 0,3	- 6	+10,8	+10
November ..	+ 4,9	+ 5	+ 2,0	+ 2	0,0	0	- 5,4	- 7	-10,3	-10	+ 2,1	+ 2	+ 1,3	+ 2	+ 9,4	+11	0,0	+ 0,1	- 0,4	- 1	+10,3	+11
December ..	+ 4,4	0	+ 2,4	+ 4	- 0,3	- 2	- 4,8	- 4	- 9,8	- 8	+ 2,4	+ 3	+ 1,5	+ 1	+ 9,6	+10	+ 0,1	- 0,3	+ 0,1	-10	+ 9,6	+ 9
1990 Januari	+ 3,9	+12	+ 2,6	+ 3	0,0	+ 5	- 4,3	- 4	- 9,4	-10	+ 2,8	+ 1	+ 1,4	+ 3	+ 8,8	+ 6	+ 0,1	+ 1,8	+ 0,9	+ 5	+ 8,8	+ 8
Februari	+ 3,4	+ 2	+ 2,8	+ 2	+ 0,8	+ 4	- 4,1	- 3	- 9,1	- 2	+ 3,3	+ 4	+ 0,9	+ 3	+ 7,5	+10	- 0,1	+ 1,5	+ 1,6	+ 4	+ 7,6	+12
Maart	+ 3,0	+ 4	+ 2,6	+ 3	+ 0,6	- 3	- 4,4	- 5	- 9,0	- 9	+ 3,5	+ 3	+ 0,1	- 3	+ 5,9	+ 7	- 0,6	- 1,1	+ 1,9	+ 2	+ 6,5	+ 6
April	.	+ 2	.	+ 2	.	- 7	.	- 6	.	-11	.	+ 4	.	- 1	.	0	.	- 3,1	.	+ 2	.	+ 5
Mei	.	+ 5	.	+ 3	.	+ 6	.	- 4	.	- 9	.	+ 4	.	0	.	+ 4	.	- 0,1	.	+ 1	.	+ 5
Juni	.	+ 2	.	-13	.	+ 2	.	- 7	.	-12	.	+ 3	.	- 2	.	- 1	.	- 4,3	.	- 5	.	+ 4
Juli	.	+ 6	.	0	.	-12	.	- 3	.	- 8	.	+ 3	.	0	.	+ 3	.	- 2,1	.	- 3	.	+ 6

¹ De indicatoren van de prijzen worden niet in aanmerking genomen bij de berekening van de synthetische curve omdat ze geen conjunctureel patroon vertonen. Aangezien ze evenwel snelle en betrouwbare informatie verschaffen worden de prijsindicatoren toch p.m. opgenomen.

² De afvlakking gebeurt op grond van de seizoengezuiverde bruto reeks.

I - 4b.2 — VERWERKENDE NIJVERHEID : BRUTORESULTATEN PER SECTOR

	A. Beoordeling van de totale orderpositie ¹					B. Beoordeling van de buitenlandse orderpositie ¹					C. Beoordeling van het peil van de voorraden afgewerkte produkten ¹				
	1989		1990			1989		1990			1989		1990		
	Juni	Juli	2 ^e kwart.	Juni	Juli	Juni	Juli	2 ^e kwart.	Juni	Juli	Juni	Juli	2 ^e kwart.	Juni	Juli
Gezamenlijke nijverheid	- 1	- 8	- 5	- 5	- 5	- 6	- 11	- 10	- 11	- 9	+ 2	- 2	+ 6	+ 5	0
I. Gebruiksgoederen	- 5	- 9	- 3	- 1	- 1	- 3	- 5	- 3	- 3	0	+ 10	+ 10	+ 12	+ 11	+ 8
II. Investeringsgoederen	0+ 1	- 8	+ 5	0	+ 1	- 14	- 14	- 6	- 10	- 14	- 3	- 2	+ 1	+ 6	- 1
III. Halffabrikaten	- 5	- 16	- 22	- 19	- 17	- 10	- 25	- 28	- 24	- 20	- 1	- 7	+ 9	+ 6	+ 2
Textielnijverheid	- 18	- 24	- 41	- 40	- 35	- 23	- 25	- 45	- 48	- 35	+ 15	+ 20	+ 28	+ 23	+ 25
waaronder: Wol	- 39	- 52	- 71	- 75	- 75	- 47	- 63	- 82	- 79	- 77	+ 1	+ 2	+ 5	+ 2	+ 3
Katoen	- 11	- 17	- 29	- 30	- 26	- 14	- 9	- 30	- 29	- 23	+ 31	+ 32	+ 30	+ 27	+ 31
Tricot- en kousennijverheid	- 35	- 35	- 16	- 13	- 26	- 44	- 43	- 35	- 49	- 38	+ 26	+ 44	+ 21	+ 13	+ 12
Schoen- en kledingnijverheid	- 4	- 7	- 19	- 13	- 16	- 12	- 14	- 10	0	- 16	+ 12	+ 8	+ 3	+ 2	0
waaronder: Schoenen	- 9	- 9	- 26	- 46	- 32	- 80	- 82	- 40	- 41	- 89	+ 10	+ 34	+ 1	- 3	- 12
Kleding	- 3	- 7	- 18	- 6	- 12	- 7	- 9	- 7	+ 4	- 10	+ 12	+ 2	+ 4	+ 3	+ 3
Houtindustrie, fabricatie van houten meubelen	+ 10	- 6	- 4	- 3	+ 1	- 15	- 26	- 17	- 20	- 9	+ 6	+ 3	+ 17	+ 10	+ 15
waaronder: Hout	+ 36	+ 1	- 11	- 16	- 6	+ 15	- 12	- 23	- 34	- 14	- 11	- 8	+ 21	+ 16	- 2
Houten meubelen	- 10	- 12	0	+ 7	+ 5	- 33	- 33	- 14	- 11	- 7	+ 18	+ 12	+ 14	+ 6	+ 27
Papier en karton	- 9	- 15	- 7	+ 2	+ 1	- 48	- 53	- 38	- 22	- 22	+ 21	+ 3	+ 14	+ 14	+ 8
waaronder: Papier- en kartonfabricage	- 49	- 44	- 13	+ 18	+ 10	- 68	- 72	- 50	- 26	- 25	+ 45	+ 9	+ 3	+ 3	+ 4
Papier- en kartonverwerking	+ 23	+ 9	- 2	- 11	- 7	+ 1	- 5	- 8	- 10	- 13	+ 4	- 2	+ 22	+ 23	+ 4
Ledernijverheid	- 30	- 31	- 47	- 14	- 58	- 24	- 24	- 46	- 9	- 62	- 13	0	+ 5	0	0
Plasticverwerkende industrie	+ 41	+ 14	- 26	- 26	+ 41	+ 47	+ 2	- 64	- 74	+ 5	+ 12	- 16	+ 18	+ 30	+ 30
Aardolie-industrie	0	0	+ 13	0	0	0	0	+ 13	0	0	0	0	- 29	- 49	- 49
Vervaardiging en eerste verwerking van metalen	- 28	- 37	- 32	- 24	- 28	- 20	- 37	- 28	- 19	- 20	- 8	- 8	+ 2	+ 2	- 9
waaronder: Ferrometalen	- 42	- 51	- 44	- 36	- 34	- 32	- 51	- 39	- 30	- 31	- 5	0	+ 1	+ 2	- 5
Non-ferrometalen	+ 29	+ 36	+ 18	+ 18	- 5	+ 29	+ 32	+ 17	+ 18	+ 18	- 17	- 31	+ 4	+ 4	- 30
Vervaardiging van steen, cement, glas e.a.	+ 9	+ 5	+ 4	- 9	- 10	+ 1	+ 1	- 1	+ 3	- 8	- 15	- 9	+ 6	+ 9	+ 15
waaronder: Bouwmaterialen, ceramiek voor bouw en nijverheid, vlakglas	+ 4	+ 4	+ 2	- 12	- 11	- 8	- 7	- 4	+ 1	- 8	- 13	- 4	+ 7	+ 13	+ 18
Chemische industrie	+ 19	+ 19	+ 4	+ 1	+ 2	+ 16	+ 16	+ 3	+ 4	+ 3	0	- 11	+ 2	- 5	0
Vervaardiging van kunstmatige en synthetische vezels	- 27	+ 27	- 20	- 31	- 92	+ 18	+ 19	- 14	- 22	- 93	- 95	- 27	0	0	+ 61
Vervaardiging van produkten uit metaal	- 5	- 11	+ 21	+ 18	+ 16	- 7	- 2	+ 22	+ 26	+ 28	0	- 7	+ 2	- 4	- 3
Machinebouw	+ 16	+ 7	+ 8	+ 7	+ 6	+ 4	+ 3	- 4	- 9	- 9	- 5	- 6	- 4	+ 3	- 6
waaronder: Landbouwmachines en -tractoren	+ 50	+ 50	+ 50	+ 49	+ 49	+ 50	+ 51	+ 52	+ 52	+ 53	0	0	0	- 1	- 4
Gereedschapsmachines	+100	+100	+ 43	+ 38	+ 23	+ 24	+ 24	+ 1	+ 2	- 19	-100	-100	- 55	- 71	- 42
Textielmachines	0	- 20	- 15	- 19	- 19	0	- 10	- 19	- 18	- 17	-	-	-	-	-
Motoren, compressoren, pompen	+ 3	- 5	+ 21	+ 12	+ 17	- 1	- 7	- 13	- 36	- 27	0	0	+ 10	+ 20	- 16
Elektrotechnische industrie	- 21	- 49	- 4	- 6	- 6	- 39	- 62	- 9	- 20	- 25	+ 13	+ 10	+ 14	+ 21	- 13
waaronder: Elektrotechnische uitrustingsgoederen	- 8	- 33	- 4	- 6	- 6	- 30	- 49	- 14	- 32	- 40	+ 14	+ 10	- 5	+ 1	- 22
Elektrische huishoudtoestellen, radio, TV	- 52	- 92	- 4	- 6	- 5	- 50	- 93	0	- 2	0	+ 11	+ 11	+ 50	+ 50	+ 5
Automobielenbouw, fabrieken van onderdelen	+ 38	+ 38	+ 19	+ 20	+ 19	+ 36	+ 37	+ 25	+ 20	+ 20	0	0	0	0	0
Overige transportmiddelenfabrieken	- 46	- 39	- 4	- 5	- 5	- 55	- 38	- 18	- 18	- 19	+ 36	+ 36	- 37	- 39	- 38
waaronder: Scheepsbouw	- 93	- 93	- 74	- 74	- 71	- 98	- 98	- 91	- 94	- 95	-	-	-	-	-
Fietsen en motorfietsen	+ 19	+ 55	+ 84	+ 75	+ 62	+ 56	+ 44	+ 98	+ 98	+ 98	+ 36	+ 36	- 52	- 39	- 38

¹ Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden « hoger dan normaal » en « lager dan normaal ».

I - 4b.2 — VERWERKENDE NIJVERHEID : BRUTORESULTATEN PER SECTOR (vervolg 1)

	D. Produktiebelemmeringen ¹																			
	Geen belemmering					Productie belemmerd door onvoldoende														
						vraag					geschoolde arbeidskrachten					uitrusting				
	1989			1990		1989			1990		1989			1990		1989			1990	
	Juni	Sept.	Dec.	Maart	Juni	Juni	Sept.	Dec.	Maart	Juni	Juni	Sept.	Dec.	Maart	Juni	Juni	Sept.	Dec.	Maart	Juni
Gezamenlijke nijverheid	35	29	29	26	32	46	49	53	55	52	7	7	9	7	8	4	5	5	6	5
I. Gebruiksgoederen	34	20	29	22	29	50	59	58	53	56	7	11	10	12	12	2	2	3	2	2
II. Investeringsgoederen	42	41	36	32	37	35	30	43	47	41	10	11	17	9	11	6	7	6	11	8
III. Halffabrikaten	38	33	31	34	39	46	49	51	53	51	6	4	4	5	4	5	5	4	4	3
Textielnijverheid	31	20	19	25	34	51	62	56	59	59	9	9	12	9	7	4	4	5	3	2
waaronder : Wol	57	34	18	25	36	37	57	59	62	61	4	3	17	3	8	2	2	4	4	3
Katoen	23	11	12	27	46	64	70	65	61	47	5	3	1	5	8	4	4	6	4	1
Tricot- en kousennijverheid	6	7	14	16	16	62	63	58	54	72	19	21	20	29	12	2	2	12	0	8
Schoen- en kledingnijverheid	42	20	23	20	27	37	38	63	51	46	3	17	10	17	18	0	2	0	0	0
waaronder : Schoenen	58	52	40	39	62	42	14	37	25	26	0	0	0	13	12	0	0	0	0	0
Kleding	39	13	20	16	20	37	44	68	56	50	3	20	12	18	20	0	2	0	0	0
Houtindustrie, fabricatie van houten meubelen	34	35	34	22	38	36	32	45	44	38	20	19	17	22	21	2	3	1	2	1
waaronder : Hout	35	37	31	15	37	40	34	47	54	45	15	10	12	17	6	1	3	3	1	3
Houten meubelen	34	34	36	28	37	34	32	44	37	34	24	26	21	26	32	2	2	0	3	0
Papier en karton	36	23	16	21	29	46	52	59	59	47	2	7	11	14	16	2	7	8	9	5
waaronder : Papier- en kartonfabricage	50	23	25	25	28	39	64	62	62	52	0	13	16	13	13	0	0	0	0	0
Papier- en kartonverwerking	25	22	9	17	31	51	44	56	58	42	4	2	7	14	18	4	12	13	15	9
Ledernijverheid	0	19	70	8	51	84	64	30	92	49	0	0	0	0	0	11	11	14	14	14
Plasticverwerkende industrie	72	52	49	30	47	24	37	38	67	39	0	1	5	3	11	1	1	0	0	0
Aardolie-industrie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervaardiging en eerste verwerking van metalen	49	49	42	51	46	38	42	41	38	45	5	0	1	3	1	0	0	1	3	3
waaronder : Ferrometalen	51	51	50	55	54	40	41	43	35	39	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Non-ferrometalen	35	38	8	35	8	34	46	28	49	73	20	0	3	16	3	0	0	3	16	16
Vervaardiging van steen, cement, glas e.a.	60	53	60	43	50	18	18	17	32	33	6	9	6	7	9	13	14	11	12	10
waaronder : Bouwmaterialen, ceramiek voor bouw en nijverheid, vlakglas	63	58	65	46	55	15	13	14	29	31	7	10	7	8	10	11	12	9	10	7
Chemische industrie	0	0	0	0	0	95	97	95	96	96	1	0	0	0	0	1	2	3	2	3
Vervaardiging van kunstmatige en synthetische vezels ...	0	28	94	100	100	5	6	6	0	0	0	0	0	0	0	95	66	0	0	0
Vervaardiging van producten uit metaal	30	26	26	24	30	49	39	40	48	39	6	11	17	10	16	7	11	10	12	10
Machinebouw	43	39	46	40	35	27	24	36	39	43	13	13	13	14	11	8	11	6	5	4
waaronder : Landbouwmachines en -tractoren	0	0	2	8	2	100	99	97	89	97	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1
Gereedschapsmachines	77	78	63	47	61	0	0	19	31	22	12	11	18	22	14	12	11	0	0	0
Textielmachines	80	80	81	80	81	20	20	19	20	19	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Motoren, compressoren, pompen	27	11	53	21	12	32	20	21	33	46	17	17	6	24	17	12	19	0	3	3
Elektrotechnische industrie	32	34	8	16	24	57	56	85	77	63	6	5	21	1	3	0	0	3	18	13
waaronder : Elektrotechnische uitrustingsgoederen	43	45	11	22	32	41	40	79	70	52	8	7	31	1	4	0	0	5	24	17
Elektrische huishoudtoestellen, radio, TV	0	0	3	2	0	100	100	97	93	94	0	0	0	0	0	0	0	0	5	6
Automobiellbouw, fabrieken van onderdelen	82	43	82	50	69	18	57	18	15	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige transportmiddelenfabrieken	5	0	0	6	35	72	66	65	62	42	21	15	27	10	20	0	0	6	0	0
waaronder : Scheepsbouw	0	0	0	1	0	85	100	89	96	77	15	0	2	3	23	0	0	0	0	0
Fietsen en motorfietsen	13	0	0	32	39	68	80	44	10	0	0	0	36	40	47	0	0	36	0	0

¹ In procenten van de gezamenlijke ondernemingen.

I - 4b.2 — VERWERKENDE NIJVERHEID : BRUTORESULTATEN PER SECTOR (vervolg 2)

	E. Beoordeling van het geïnstalleerde productievermogen ¹					F. Bezettingsgraad van het geïnstalleerde productievermogen (%)					G. Gemiddelde verzekerde activiteitsduur (in maanden)				
	1989			1990		1989			1990		1989		1990		
	Juni	September	December	Maart	Juni	Juni	September	December	Maart	Juni	Juni	Juli	2 ^e kwart.	Juni	Juli
Gezamenlijke nijverheid	+ 12	+ 10	+ 10	+ 9	+ 10	81,7 ³	82,1 ³	81,0 ³	81,3 ³	81,9 ³	4,0	4,1	4,2	4,2	4,1
I. Gebruiksgoederen	+ 22	+ 12	+ 15	+ 14	+ 17	82,6	81,9	83,0	80,0	82,8	2,6	2,5	2,8	2,7	2,5
II. Investeringsgoederen	+ 10	+ 8	+ 1	+ 4	+ 7	79,8	81,1	79,9	81,2	81,0	6,1	6,5	6,6	6,6	6,5
III. Halffabrikaten	+ 12	+ 14	+ 24	+ 21	+ 19	80,6	82,2	78,2	82,2	80,1	2,4	2,4	2,3	2,2 ²	2,3 ²
Textielnijverheid	+ 30	+ 31	+ 24	+ 26	+ 36	75,4	71,6	74,9	75,6	74,0	2,1	2,1	2,0	1,9	2,0
waaronder : Wol	+ 33	+ 42	+ 42	+ 45	+ 54	76,2	71,8	76,1	66,9	66,0	1,8	1,8	1,5	1,4	1,4
Katoen	+ 41	+ 29	+ 24	+ 17	+ 35	73,4	68,6	71,8	76,6	76,9	2,2	2,2	2,4	2,3	2,8
Tricot- en kousennijverheid	+ 50	+ 37	+ 32	+ 24	+ 26	68,9	66,0	70,6	75,0	75,3	2,0	2,0	2,2	2,0	1,8
Schoen- en kledingnijverheid	+ 31	+ 26	+ 35	+ 36	+ 41	78,3	83,3	78,8	81,5	80,2	2,1	1,9	2,2	2,2	2,0
waaronder : Schoenen	+ 56	+ 47	+ 54	+ 29	+ 23	78,9	82,9	81,7	83,5	84,8	2,0	1,7	2,0	1,9	1,5
Kleding	+ 25	+ 22	+ 31	+ 38	+ 44	78,2	83,4	78,2	81,0	79,1	2,1	2,0	2,3	2,3	2,1
Houtindustrie, fabricatie van houten meubelen	+ 15	+ 13	+ 11	+ 3	+ 14	87,5	87,3	87,7	87,4	87,6	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9
waaronder : Hout	+ 22	+ 17	+ 14	+ 8	+ 24	87,2	86,4	86,4	87,2	87,6	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0
Houten meubelen	+ 10	+ 11	+ 8	- 1	+ 7	87,8	88,0	88,8	87,6	87,6	1,6	1,7	1,9	1,8	1,9
Papier en karton	+ 31	+ 16	+ 27	+ 16	+ 1	82,7	83,9	83,7	85,9	86,7	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3
waaronder : Papier- en kartonfabricage	+ 51	+ 22	+ 41	+ 33	- 8	84,4	86,3	87,5	91,3	91,9	1,4	1,4	1,2	1,2	1,3
Papier- en kartonverwerking	+ 15	+ 10	+ 17	+ 4	+ 8	81,5	82,1	80,7	81,8	82,8	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Ledernijverheid	+ 17	+ 71	+ 27	+ 30	+ 7	81,8	81,2	86,7	70,5	84,8	2,6	2,1	1,6	1,8	1,6
Plasticverwerkende industrie	- 37	- 32	+ 4	- 20	- 31	86,1	87,6	79,4	87,9	82,3	3,9	3,2	3,9	4,1	3,9
Vervaardiging en eerste verwerking van metalen	+ 18	+ 20	+ 44	+ 41	+ 36	77,1	82,7	73,3	82,6	77,1	2,2	2,2	2,0	1,9	2,0
waaronder : Ferrometalen	+ 25	+ 23	+ 56	+ 52	+ 46	75,4	80,9	71,0	81,1	74,6	2,1	2,1	1,7	1,7	1,7
Non-ferrometalen	- 16	+ 5	- 13	- 14	- 16	85,3	91,7	84,6	90,2	89,6	2,7	2,7	3,0	3,0	3,0
Vervaardiging van steen, cement, glas e.a.	- 15	- 5	- 9	+ 3	+ 10	87,3	87,5	87,1	86,0	86,8	2,3	2,3	2,2	2,1	2,2
waaronder : Bouwmaterialen, ceramiek voor bouw en nijverheid, vlakglas	- 10	- 2	- 7	+ 8	+ 11	86,4	86,5	86,7	84,8	86,1	2,3	2,3	2,2	2,1	2,2
Chemische industrie	- 4	+ 11	- 5	+ 7	+ 6	84,3	82,0	83,6	80,8	83,0	-	-	-	-	-
Vervaardiging van kunstmatige en synthetische vezels	- 95	- 66	- 65	- 63	- 62	98,9	98,8	98,7	98,6	99,2	1,8	2,7	2,2	2,2	2,3
Vervaardiging van producten uit metaal	+ 9	+ 8	+ 29	+ 10	- 10	77,9	83,5	80,8	77,9	79,5	6,4	6,2	5,3	5,1	5,1
Machinebouw	+ 2	- 10	- 14	- 2	+ 6	82,8	84,1	83,2	85,5	84,1	6,0	5,7	5,9	5,8	5,6
waaronder : Landbouwmachines en -tractoren	+ 50	+ 50	+ 48	+ 78	+ 47	82,1	81,1	75,5	85,1	81,7	7,5	7,0	7,2	7,2	6,7
Gereedschapsmachines	-	-	- 57	- 55	- 43	98,9	98,9	95,5	94,5	89,9	10,9	9,5	9,5	9,0	9,1
Textielmachines	+ 20	+ 20	- 5	- 6	- 8	89,0	89,3	93,9	94,7	92,6	6,0	5,6	6,0	6,3	6,4
Motoren, compressoren, pompen	+ 20	- 15	- 25	- 7	- 8	75,1	77,2	79,5	85,5	84,3	5,2	5,1	5,4	5,3	5,0
Elektrotechnische industrie	+ 34	+ 26	+ 10	+ 11	+ 8	80,8	78,2	77,8	78,9	80,4	6,5	6,0	7,2	7,1	6,8
waaronder : Elektrotechnische uitrustingsgoederen	+ 13	+ 22	0	+ 1	- 3	81,6	79,2	76,9	79,2	81,4	6,5	6,2	7,0	6,9	6,7
Elektrische huishoudtoestellen, radio, TV	+ 89	+ 40	+ 35	+ 36	+ 34	78,6	78,0	81,8	77,5	77,4	7,1	5,9	8,1	8,1	7,3
Automobielbouw, fabrieken van onderdelen	0	- 39	- 40	- 35	- 20	99,5	88,9	96,4	80,8	96,9	2,8	3,1	2,8	2,7	2,7
Overige transportmiddelenfabrieken	+ 86	+ 70	+ 49	+ 26	+ 48	50,5	52,9	55,5	60,2	59,8	9,4	15,9	17,9	18,6	18,0
waaronder : Scheepsbouw	+ 96	+ 100	+ 88	+ 90	+ 90	47,0	50,1	53,0	55,4	55,1	5,9	15,0	15,0	16,5	15,5
Fietsen en motorfietsen	+ 32	+ 44	- 36	- 58	0	83,1	81,3	82,6	96,6	94,1	2,3	2,7	3,0	2,7	2,4

¹ Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden die aanduiden dat de capaciteit « ruim voldoende » is of « onvoldoende ».

² Vanaf april 1988, nieuwe serie, exclusief de petroleumraffinage.

³ Herberekende serie vanaf 1980. De volledige reeks zal worden gepubliceerd in één van de volgende nummers van het Tijdschrift van de Nationale Bank van België.

I - 4b.2 — VERWERKENDE NIJVERHEID : BRUTORESULTATEN PER SECTOR (vervolg 3)

	H. Vooruitzichten omtrent de vraag tijdens de volgende drie maanden ¹					I. Vooruitzichten omtrent de personeelsbezetting tijdens de volgende drie maanden ²					J. Vooruitzichten omtrent de ontwikkeling van de verkoopprijzen tijdens de volgende drie maanden ²				
	1989		1990			1989		1990			1989		1990		
	Jun	Juli	2 ^e kwart.	Jun	Juli	Jun	Juli	2 ^e kwart.	Jun	Juli	Jun	Juli	2 ^e kwart.	Jun	Juli
Gezamenlijke nijverheid	+ 3	+ 5	+ 1	- 1	+ 5	+ 4	+ 3	- 1	- 1	+ 2	+ 11	+ 9	+ 3	+ 3	+ 4
I. Gebruiksgoederen	- 2	- 3	0	+ 4	+ 17	- 7	- 9	+ 7	+ 7	+ 9	+ 8	+ 8	+ 15	+ 15	+ 15
II. Investeringsgoederen	+ 18	+ 12	+ 1	0	+ 6	+ 18	+ 13	- 2	- 6	- 3	+ 12	+ 7	+ 5	+ 5	+ 5
III. Halffabrikaten	- 5	+ 4	- 5	- 8	- 1	- 2	- 1	- 6	- 5	- 1	+ 10	+ 7	- 6	- 8	- 3
Textielnijverheid	+ 8	+ 3	- 13	- 5	+ 4	+ 6	- 3	- 13	- 14	- 4	+ 17	+ 14	0	+ 3	+ 6
waaronder : Wol	+ 2	+ 4	- 29	- 33	- 25	+ 7	+ 7	- 36	- 44	- 28	- 4	+ 2	- 15	- 18	- 7
Katoen	+ 21	+ 14	- 14	- 6	- 10	- 2	0	- 18	- 22	- 6	+ 28	+ 27	+ 5	+ 11	+ 2
Tricot- en kousennijverheid	+ 9	- 6	- 9	- 8	+ 13	+ 2	- 17	+ 3	0	- 20	+ 23	+ 17	+ 10	+ 15	+ 17
Schoen- en kledingnijverheid	+ 1	+ 8	- 13	+ 2	+ 8	+ 12	+ 7	- 4	- 10	- 3	+ 14	+ 8	+ 17	+ 21	+ 14
waaronder : Schoenen	+ 1	+ 11	+ 1	+ 36	+ 55	+ 16	+ 2	- 2	- 16	- 10	+ 22	+ 13	+ 29	+ 18	+ 18
Kleding	+ 1	+ 7	- 16	- 5	- 3	+ 12	+ 7	- 6	- 9	- 2	+ 12	+ 8	+ 15	+ 22	+ 13
Houtindustrie, fabricatie van houten meubelen	- 1	+ 8	- 6	- 7	- 5	+ 9	+ 9	- 1	- 3	0	+ 18	+ 17	+ 3	- 4	+ 5
waaronder : Hout	+ 3	+ 13	- 6	- 9	- 10	+ 19	+ 21	- 5	- 5	- 3	+ 31	+ 32	- 14	- 22	+ 3
Houten meubelen	- 2	+ 4	- 5	- 5	0	0	- 1	+ 2	- 1	+ 2	+ 8	+ 7	+ 15	+ 9	+ 7
Papier en karton	+ 4	+ 20	+ 3	- 9	+ 7	- 3	+ 2	+ 1	+ 3	+ 2	+ 39	+ 24	- 5	- 13	0
waaronder : Papier- en kartonfabricage	- 8	+ 28	- 3	+ 3	+ 3	- 21	0	- 9	0	+ 4	+ 29	+ 13	- 35	- 42	- 16
Papier- en kartonverwerking	+ 12	+ 14	+ 7	- 18	+ 10	+ 9	+ 3	+ 7	+ 4	0	+ 46	+ 33	+ 19	+ 10	+ 11
Ledernijverheid	- 22	- 9	+ 15	0	- 58	+ 6	0	0	0	- 44	+ 6	0	+ 15	0	0
Plasticverwerkende industrie	0	+ 3	+ 8	+ 30	+ 1	+ 4	+ 7	+ 5	+ 31	+ 1	+ 3	- 8	+ 2	+ 6	0
Aardolie-industrie	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervaardiging en eerste verwerking van metalen	- 19	+ 3	- 12	- 11	+ 14	- 13	- 9	- 8	- 9	+ 3	- 6	- 6	- 10	- 9	+ 1
waaronder : Ferrometalen	- 17	+ 7	- 14	- 14	+ 11	- 15	- 11	- 10	- 10	+ 4	+ 5	- 5	- 16	- 15	- 16
Non-ferrometalen	- 25	- 17	- 1	+ 2	+ 24	- 5	0	0	0	0	- 46	- 11	+ 14	+ 10	+ 60
Vervaardiging van steen, cement, glas e.a.	+ 11	+ 8	+ 2	- 3	- 5	+ 4	+ 5	- 1	- 3	- 9	+ 6	0	+ 3	+ 1	+ 1
waaronder : Bouwmaterialen, ceramiek voor bouw en nijverheid, vlakglas	+ 9	+ 2	+ 1	- 4	- 4	+ 5	+ 5	- 1	0	- 7	+ 5	- 1	+ 3	+ 3	+ 1
Chemische industrie	- 4	- 1	+ 10	- 9	- 9	+ 1	0	0	0	0	+ 10	+ 8	- 1	- 11	- 12
Vervaardiging van kunstmatige en synthetische vezels ..	0	0	0	- 31	+ 31	0	0	0	0	0	+ 95	+ 29	0	0	0
Vervaardiging van producten uit metaal	+ 11	+ 5	+ 2	0	+ 12	- 2	- 5	+ 14	+ 12	+ 17	+ 2	+ 6	+ 16	+ 21	+ 11
Machinebouw	+ 22	+ 22	- 5	- 5	- 11	+ 23	+ 21	+ 5	- 9	- 5	+ 16	+ 8	- 1	+ 1	+ 6
waaronder : Landbouwmachines en -tractoren	+ 50	+ 50	+ 45	+ 44	+ 47	0	0	0	- 3	- 3	0	0	0	0	0
Gereedschapsmachines	+ 23	0	- 14	- 22	- 2	+ 100	+ 23	0	+ 3	- 1	0	0	+ 7	+ 14	+ 1
Textielmachines	- 11	- 29	- 74	- 49	- 49	0	0	- 23	- 74	- 18	+ 11	0	- 68	- 48	- 49
Motoren, compressoren, pompen	+ 23	+ 44	+ 4	- 5	- 21	+ 22	+ 37	+ 16	- 6	+ 2	+ 26	+ 16	+ 9	+ 7	+ 30
Elektrotechnische industrie	- 7	+ 8	+ 5	+ 11	+ 30	- 16	- 15	- 32	- 23	- 17	+ 8	+ 10	+ 5	+ 9	+ 8
waaronder : Elektrotechnische uitrustingsgoederen	+ 3	+ 7	+ 7	+ 14	+ 38	+ 3	- 14	- 28	- 20	- 16	+ 8	+ 10	+ 9	+ 16	+ 12
Elektrische huishoudtoestellen, radio, TV	- 39	0	+ 2	+ 7	+ 5	- 71	- 30	- 48	- 33	- 32	0	0	- 3	- 5	- 2
Automobiëlbouw, fabrieken van onderdelen	0	- 38	+ 7	0	+ 19	0	0	+ 35	+ 36	+ 35	0	+ 16	+ 19	+ 12	+ 12
Overige transportmiddelenfabrieken	+ 67	+ 19	+ 14	+ 14	+ 16	+ 72	+ 75	+ 27	+ 26	+ 29	+ 43	+ 1	+ 12	+ 9	+ 9
waaronder : Scheepsbouw	+ 93	+ 9	+ 4	+ 12	+ 18	+ 92	+ 97	+ 16	+ 14	+ 21	+ 82	+ 2	+ 12	+ 18	+ 14
Fietsen en motorfietsen	0	+ 81	+ 32	+ 39	+ 38	+ 36	+ 36	0	0	- 12	0	0	0	0	0

¹ Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden « vermeerdering » en « vermindering ».

² Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden « stijging » en « daling ».

I - 4b.3 — VERWERKENDE NIJVERHEID

Getalwaarde van de regionale synthetische curven en van hun componenten

Vlaams gewest

	Verloop						Beoordeling						Vooruitzichten				Synthetische curve		p.m. Verkoopprijzen ¹			
	produktietempo		binnenlandse bestellingen		buitenlandse bestellingen		totale orderpositie		buitenlandse orderpositie		voorraden afgewerkte producten		tewerkstelling		vraag				verloop		vooruitzichten	
	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks
1988 Juli	+0,9	- 1	+0,8	- 7	-1,3	- 1	-4,1	- 4	-5,5	- 6	+8,9	+13	-3,8	- 4	+1,9	+ 4	-2,3	-4,0	+ 9,8	+10	+17,4	+17
Augustus	+1,6	0	+1,3	+ 4	-1,1	+12	-4,0	- 2	-5,0	- 5	+7,6	+ 9	-3,0	+ 3	+1,6	+ 1	-1,8	+0,5	+10,6	+10	+18,4	+17
September	+2,9	+ 4	+1,8	+ 2	-0,9	- 2	-4,0	- 4	-4,6	- 5	+6,5	+ 5	-2,0	0	+1,5	+10	-1,2	0,0	+11,3	+12	+19,6	+22
Oktober	+4,1	+12	+2,0	+ 2	-0,4	- 7	-3,9	- 4	-4,4	- 4	+5,5	+ 5	-1,3	-10	+1,1	- 8	-0,5	-3,0	+11,8	+12	+20,9	+20
November	+4,9	+ 5	+2,4	0	+0,8	+ 5	-3,6	- 3	-4,1	- 4	+4,9	+ 5	-0,4	- 2	+0,9	- 1	0,0	-0,6	+12,0	+12	+21,8	+22
December	+5,5	+ 5	+3,1	+11	+2,5	0	-3,4	- 5	-3,6	- 4	+4,4	+ 5	+0,8	+ 3	+1,6	+ 2	+0,5	+0,9	+12,0	+12	+22,0	+22
1989 Januari	+6,5	+12	+3,5	+ 9	+4,5	+ 1	-1,9	- 3	-2,6	- 7	+3,6	+ 4	+2,1	+ 4	+2,9	+ 6	+1,4	+2,3	+11,9	+11	+21,9	+28
Februari	+7,4	+ 5	+3,5	- 3	+6,4	+ 8	+0,8	- 3	-0,9	- 1	+2,8	+ 2	+4,3	- 3	+4,5	- 1	+2,8	0,0	+11,8	+12	+21,3	+16
Maart	+8,3	+ 9	+3,5	+ 5	+7,8	+ 8	+3,3	+ 7	+1,4	+ 1	+1,9	+ 2	+6,1	+13	+6,1	+ 8	+4,2	+6,1	+11,3	+13	+20,3	+21
April	+8,9	+14	+3,3	- 2	+8,4	+12	+5,8	+13	+3,3	+ 8	+1,3	- 4	+7,3	+ 7	+6,9	+ 7	+5,3	+7,9	+10,3	+ 8	+19,3	+24
Mei	+8,9	+ 8	+3,1	+ 2	+8,1	+ 3	+6,9	+ 7	+4,1	+ 5	+0,9	0	+7,9	+ 8	+7,0	+ 7	+5,7	+5,0	+ 9,3	+ 7	+18,3	+18
Juni	+8,8	+ 8	+3,4	+10	+7,4	+10	+6,6	+12	+3,9	+ 6	+0,9	+ 1	+8,0	+10	+7,1	+ 9	+5,5	+8,0	+ 8,0	+13	+17,6	+18
Juli	+8,5	+12	+3,3	+ 7	+6,5	+ 9	+6,4	+ 6	+2,9	+ 2	+1,4	+ 2	+7,9	+ 7	+7,4	+ 2	+5,1	+5,4	+ 6,5	+ 6	+17,4	+14
Augustus	+7,9	+10	+3,0	+ 3	+5,5	+ 5	+6,1	+ 3	+1,6	- 5	+2,6	- 2	+7,6	+ 8	+7,8	+10	+4,7	+4,5	+ 4,9	+ 8	+17,1	+17
September	+7,4	- 2	+2,3	- 3	+5,1	0	+6,0	+ 3	+1,1	- 6	+4,3	+ 7	+7,3	+ 8	+8,3	+ 6	+4,4	-0,1	+ 3,3	0	+17,0	+17
Oktober	+7,1	+ 6	+1,5	- 4	+5,5	- 6	+6,3	+ 6	+1,5	+ 4	+5,3	+10	+6,8	+ 7	+8,6	+ 8	+4,3	+1,4	+ 2,0	+ 2	+17,0	+18
November	+7,0	+ 7	+1,5	+ 3	+6,0	+ 8	+6,8	+ 8	+2,1	0	+5,5	+ 4	+6,3	+ 5	+8,9	+ 9	+4,3	+4,5	+ 1,4	+ 1	+16,9	+17
December	+6,6	+ 7	+1,9	+18	+6,4	+ 7	+6,9	+16	+2,9	+ 9	+5,1	+ 8	+5,4	+ 1	+9,0	+12	+4,1	+7,8	+ 1,3	+ 1	+16,4	+18
1990 Januari	+5,4	+12	+2,9	- 9	+6,5	+ 6	+6,3	+ 5	+2,9	+ 3	+4,4	+ 4	+4,3	+ 6	+8,8	+ 9	+3,7	+3,5	+ 1,3	+ 6	+15,4	+12
Februari	+3,3	+ 4	+3,4	+ 7	+5,6	+15	+4,6	+ 9	+1,6	+ 8	+4,0	+ 3	+3,1	+ 7	+7,9	+ 9	+2,7	+7,0	+ 1,1	+ 4	+13,9	+16
Maart	+0,8	-10	+3,1	- 4	+3,0	- 7	+2,4	+ 2	0,0	0	+4,0	+ 5	+2,0	+ 1	+6,6	+ 3	+1,1	-2,5	+ 1,0	+ 1	+11,9	+14
April	.	- 5	.	+ 6	.	- 7	.	- 1	.	- 4	.	+ 4	.	+ 2	.	- 1	.	-1,8	.	+ 1	.	+ 5
Mei	.	0	.	+ 2	.	+13	.	- 1	.	- 3	.	+ 6	.	- 2	.	+ 7	.	+1,3	.	+ 1	.	+10
Juni	.	- 3	.	- 9	.	0	.	- 2	.	- 6	.	+ 3	.	0	.	+ 4	.	-2,4	.	- 1	.	+ 6
Juli	.	0	.	+ 4	.	- 9	.	- 3	.	- 3	.	+ 2	.	+ 5	.	+ 6	.	-0,3	.	+ 1	.	+ 7

¹ De indicatoren van de prijzen worden niet in aanmerking genomen bij de berekening van de synthetische curve omdat ze geen conjunctureel patroon vertonen. Aangezien ze evenwel snelle en betrouwbare informatie verschaffen worden de prijsindicatoren toch p.m. opgenomen.

² De afvlakking gebeurt op grond van de seizoengezuiverde bruto reeks.

I - 4b.3 — VERWERKENDE NIJVERHEID

Getalwaarde van de regionale synthetische curven en van hun componenten (vervolg 1)

Waals gewest

	Verloop						Beoordeling						Vooruitzichten				Synthetische curve		p.m. Verkoopprijzen ¹			
	produktietempo		binnenlandse bestellingen		buitenlandse bestellingen		totale orderpositie		buitenlandse orderpositie		voorraden afgewerkte producten		tewerkstelling		vraag				verloop		vooruitzichten	
	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoengezuiverde bruto reeks
1988 Juli	+ 5,0	+ 4	-5,3	- 6	+3,4	- 1	-28,4	-33	-32,5	-36	+1,6	0	-8,3	- 8	+19,0	+20	-5,1	- 7,5	+25,3	+18	+28,5	+25
Augustus	+ 5,6	+ 2	-4,6	+ 9	+4,1	+ 6	-25,9	-24	-30,8	-31	+2,4	+ 3	-6,3	- 6	+19,3	+21	-4,3	- 3,3	+26,3	+24	+28,0	+29
September ..	+ 7,0	+21	-4,1	- 4	+4,9	- 5	-23,3	-25	-28,8	-31	+3,1	+ 3	-4,4	- 4	+18,8	+18	-3,6	- 4,1	+26,3	+32	+28,1	+45
Oktober	+ 8,6	- 7	-3,4	-10	+5,6	+ 6	-20,9	-22	-27,3	-25	+3,8	+ 6	-2,9	- 1	+18,1	+17	-3,1	- 6,0	+24,6	+29	+27,8	+23
November ..	+10,4	+24	-1,9	- 3	+6,5	+18	-18,8	- 8	-25,6	- 4	+4,3	+ 4	-2,0	- 3	+17,6	+17	-2,3	+ 4,6	+22,4	+ 2	+27,3	+25
December ..	+11,5	+ 9	-0,3	+ 3	+7,1	+10	-17,0	-11	-24,6	-24	+4,6	+ 5	-1,5	- 1	+17,3	+21	-1,3	+ 0,3	+20,4	+26	+26,5	+33
1989 Januari	+11,4	+14	+0,8	+11	+7,4	0	-16,1	-17	-24,5	-41	+4,8	+ 4	-1,1	0	+16,3	+22	-0,8	- 1,9	+17,5	+12	+24,6	+30
Februari	+10,9	+11	+1,0	- 1	+7,6	- 7	-16,0	-16	-24,5	-36	+4,6	+ 5	-1,1	- 4	+14,9	+12	-1,1	- 5,8	+14,5	+17	+23,0	+21
Maart	+10,0	+10	+0,4	+15	+7,4	+12	-16,1	-17	-24,6	-24	+4,1	+ 5	-1,0	- 2	+13,6	+16	-2,1	+ 0,6	+11,8	+24	+21,5	+23
April	+ 8,5	+26	-0,9	- 3	+6,3	+ 7	-17,0	-16	-25,1	-22	+3,4	+ 2	-0,6	0	+11,8	+12	-3,4	+ 0,3	+ 8,4	0	+19,1	+21
Mei	+ 5,8	-11	-1,6	- 1	+4,8	+ 7	-18,6	-14	-25,8	-25	+3,0	+ 4	-0,5	0	+ 8,8	+12	-4,9	- 4,5	+ 5,3	+ 7	+16,5	+17
Juni	+ 3,1	+ 5	-1,9	- 2	+3,3	+ 1	-20,8	-22	-26,3	-29	+2,6	- 3	-0,5	- 2	+ 5,3	- 2	-6,0	- 6,0	+ 3,0	+ 5	+14,0	+ 3
Juli	+ 1,9	- 8	-2,3	-25	+1,0	- 8	-23,1	-31	-26,8	-28	+2,1	- 3	-0,5	0	+ 1,8	+ 6	-6,7	-11,4	+ 1,3	+ 2	+12,0	+ 8
Augustus	+ 0,6	+17	-2,8	- 1	-1,3	- 7	-24,8	-23	-27,0	-27	+1,9	+14	-0,5	0	- 1,0	- 4	-7,2	- 7,4	- 0,8	- 8	+11,1	+12
September ..	+ 0,6	- 5	-3,3	- 4	-1,0	+ 9	-25,9	-26	-27,0	-27	+1,4	+ 5	-0,5	- 2	- 2,0	-10	-7,2	- 8,8	- 2,4	- 1	+11,0	+11
Oktober	+ 0,6	+15	-3,3	+12	-0,6	+11	-26,8	-28	-27,0	-27	+1,0	+ 1	-0,3	- 5	- 1,6	- 2	-6,7	- 3,1	- 2,3	-13	+10,3	+11
November ..	0,0	0	-3,1	- 6	-1,3	- 5	-27,1	-23	-27,1	-16	+1,1	- 4	0,0	0	- 0,9	+ 1	-6,3	- 5,6	- 1,3	+ 3	+ 8,6	+12
December ..	+ 0,9	-12	-2,8	-12	-1,3	-21	-27,4	-29	-27,4	-25	+1,6	0	0,0	0	- 0,5	+ 5	-5,9	-11,8	+ 0,6	-11	+ 6,4	+ 4
1990 Januari	+ 2,6	+10	-1,4	0	-2,9	+37	-27,1	-30	-27,6	-31	+2,4	+ 4	-0,3	0	- 0,5	- 9	-5,8	- 3,4	+ 2,5	+ 4	+ 3,6	0
Februari	+ 4,3	- 4	-0,1	+ 3	-4,5	- 4	-26,0	-27	-27,6	-28	+3,4	+11	-0,9	+ 1	- 0,9	+ 7	-5,9	- 7,9	+ 1,8	+13	+ 1,6	+ 5
Maart	+ 5,8	+30	+0,3	- 5	-4,5	- 7	-23,8	-25	-26,6	-28	+4,5	+ 2	-1,6	- 5	- 1,8	- 2	-6,1	- 5,5	- 1,3	-11	+ 0,4	- 1
April	.	+ 7	.	+ 8	.	- 5	.	-22	.	-26	.	+ 6	.	- 5	.	- 3	.	- 6,5	.	+ 3	.	0
Mei	.	+ 6	.	+ 6	.	+ 4	.	-15	.	-21	.	- 2	.	- 2	.	- 1	.	- 2,6	.	-11	.	- 4
Juni	.	+ 2	.	-16	.	+ 1	.	-15	.	-21	.	+ 6	.	- 3	.	- 5	.	- 7,9	.	- 7	.	0
Juli	.	+ 6	.	-11	.	- 8	.	-15	.	-21	.	+ 9	.	0	.	- 7	.	- 8,1	.	-11	.	- 2

¹ De indicatoren van de prijzen worden niet in aanmerking genomen bij de berekening van de synthetische curve omdat ze geen conjunctureel patroon vertonen. Aangezien ze evenwel snelle en betrouwbare informatie verschaffen worden de prijsindicatoren toch p.m. opgenomen.

² De afvlakking gebeurt op grond van de seizoengezuiverde bruto reeks.

I - 4b.4 — VERWERKENDE NIJVERHEID : BRUTORESULTATEN PER GEWEST

	A. Beoordeling van de totale orderpositie ¹					B. Beoordeling van het peil van de voorraden afgewerkte produkten ¹				
	1989		1990			1989		1990		
	Juni	Juli	2 ^e kwart.	Juni	Juli	Juni	Juli	2 ^e kwart.	Juni	Juli
VLAAMS GEWEST										
Gezamenlijke nijverheid	+ 16	+ 7	- 1	0	- 2	+ 3	+ 2	+ 6	+ 3	+ 2
I. Gebruiksgoederen	+ 31	+ 18	+ 14	+ 20	+ 11	+ 9	+ 18	+ 4	+ 3	+ 6
II. Investeringsgoederen	+ 8	- 11	+ 5	+ 4	- 5	- 8	- 7	+ 2	+ 1	- 1
III. Halffabrikaten	+ 11	+ 13	- 13	- 14	- 6	+ 6	- 8	+ 10	+ 3	0
waarvan :										
Textielnijverheid (inclusief kleding, tricot- en kousen nijverheid)	- 12	- 6	- 32	- 29	- 26	+ 15	+ 7	+ 19	+ 15	+ 15
Houtverwerkende nijverheid	- 1	- 7	- 1	+ 2	+ 5	+ 13	+ 9	+ 16	+ 8	+ 20
Papier- en kartonnijverheid (fabricage en verwerking)	+ 10	+ 11	+ 10	+ 14	+ 8	+ 15	+ 7	+ 18	+ 13	+ 8
Chemische, plasticverwerkende en aardolienijverheid	+ 35	+ 19	- 3	- 6	+ 9	+ 10	- 5	+ 3	- 2	+ 1
Vervaardiging van steen, cement, glas e.a.	- 2	- 10	- 2	- 10	- 17	+ 2	- 13	+ 9	+ 9	+ 9
Metaalverwerkende nijverheid	+ 31	+ 10	+ 19	+ 22	+ 8	- 5	+ 5	- 1	- 2	- 6
WAALS GEWEST										
Gezamenlijke nijverheid	- 20	- 31	- 17	- 15	- 18	- 8	- 3	+ 5	+ 7	+ 9
I. Gebruiksgoederen	- 17	- 23	+ 2	+ 3	+ 1	- 28	- 16	- 14	- 10	+ 8
II. Investeringsgoederen	+ 1	- 8	+ 6	0	- 4	- 9	+ 8	+ 11	+ 14	+ 19
III. Halffabrikaten	- 37	- 50	- 35	- 26	- 28	- 6	- 14	+ 1	0	0
waarvan :										
Textielnijverheid (inclusief kleding, tricot- en kousen nijverheid)	- 54	- 73	- 45	- 34	- 36	+ 4	0	+ 10	+ 31	+ 35
Houtverwerkende nijverheid	+ 22	- 1	+ 8	+ 15	- 6	- 26	- 26	- 15	- 23	- 16
Papier- en kartonnijverheid (fabricage en verwerking)	- 31	- 46	- 40	- 16	+ 8	+ 35	- 20	+ 17	+ 22	+ 8
Chemische, plasticverwerkende en aardolienijverheid	- 66	+ 4	+ 1	+ 2	- 11	0	- 25	+ 2	0	+ 15
Vervaardiging van steen, cement, glas e.a.	+ 18	- 10	+ 5	- 4	- 2	- 25	- 13	- 14	- 13	+ 11
Metaalverwerkende nijverheid	- 21	- 22	+ 2	0	- 8	+ 1	+ 11	+ 14	+ 19	+ 19

¹ Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden « hoger dan normaal » en « lager dan normaal ».

I - 4b.4 — VERWERKENDE NIJVERHEID : BRUTORESULTATEN PER GEWEST (vervolg 1)

	C. Beoordeling van het geïnstalleerde produktievermogen ¹					D. Bezettingsgraad van het geïnstalleerde produktievermogen (%)					E. Gemiddelde verzekerde activiteitsduur (maanden)				
	1989			1990		1989			1990		1989		1990		
	Juni	September	December	Maart	Juni	Juni	September	December	Maart	Juni	Juni	Juli	2 ^e kwart.	Juni	Juli
VLAAMS GEWEST															
Gezamenlijke nijverheid ²	+ 9	+ 2	+ 3	+ 4	+ 10	85,4	83,9	84,1	82,7	84,2	3,6	3,9	4,0	4,0	4,1
I. Gebruiksgoederen	+ 10	- 6	- 10	- 9	+ 3	88,4	84,2	87,6	81,6	87,6	2,4	2,5	2,5	2,4	2,3
II. Investeringsgoederen	+ 13	+ 10	+ 9	+ 17	+ 23	81,0	80,5	79,6	80,9	80,0	5,8	6,6	7,0	7,1	6,8
III. Halffabrikaten	+ 4	+ 4	+ 2	- 4	+ 1	87,8	85,6	85,3	88,6	84,2	2,9	2,8	2,8	2,8 ³	2,8 ³
waarvan :															
Textielnijverheid (inclusief kleding, tricot- en kousen nijverheid)	+ 20	+ 20	+ 19	+ 24	+ 33	79,3	78,1	78,4	79,9	79,5	2,2	2,3	2,4	2,3	2,3
Houtverwerkende nijverheid	+ 12	+ 11	+ 8	+ 2	+ 11	88,1	88,5	89,4	88,6	88,6	2,0	1,9	2,0	2,0	2,0
Papier- en kartonnijverheid (fabricage en verwerking)	+ 22	- 2	+ 12	+ 11	- 8	85,5	86,5	85,7	85,1	86,6	1,6	1,7	1,6	1,6	1,6
Vervaardiging van steen, cement, glas e.a.	- 19	0	+ 2	+ 17	+ 18	89,1	86,6	84,6	83,5	88,2	3,4	3,3	2,8	2,8	2,7
Metaalverwerkende nijverheid	+ 11	- 5	- 4	- 3	+ 6	85,6	82,6	84,3	80,5	84,3	4,8	5,5	5,7	5,7	5,8
WAALS GEWEST															
Gezamenlijke nijverheid ²	+ 25	+ 23	+ 34	+ 33	+ 29	75,5	77,7	73,7	77,9	75,3	3,7	3,4	3,5	3,3	3,2
I. Gebruiksgoederen	+ 21	+ 20	+ 12	+ 23	+ 18	85,1	80,0	79,4	79,8	80,4	1,6	1,3	1,5	1,4	1,4
II. Investeringsgoederen	+ 5	+ 3	+ 2	+ 6	+ 11	81,0	82,2	81,5	79,7	79,3	5,3	5,4	5,7	5,4	5,3
III. Halffabrikaten	+ 41	+ 31	+ 57	+ 50	+ 41	69,5	76,5	68,7	78,7	73,5	2,3	1,8	1,6	1,6	1,6
waarvan :															
Textielnijverheid (inclusief tricot- en kousen nijverheid)	+ 23	+ 40	+ 7	+ 41	+ 25	68,7	59,8	67,2	74,1	63,6	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1
Houtverwerkende nijverheid	+ 27	+ 35	+ 32	+ 4	+ 4	82,1	69,6	70,7	74,0	75,8	1,0	1,2	2,4	1,7	1,7
Papier- en kartonnijverheid (fabricage en verwerking)	+ 53	+ 36	+ 62	+ 64	+ 7	70,7	75,8	73,1	77,1	78,2	1,4	1,1	1,0	1,0	1,0
Vervaardiging van steen, cement, glas e.a.	- 8	- 3	- 12	0	+ 5	85,7	86,8	87,5	86,3	85,9	1,8	1,6	1,6	1,6	1,7
Metaalverwerkende nijverheid	+ 17	+ 19	+ 15	+ 12	+ 11	77,1	78,7	77,4	76,8	76,7	5,7	5,7	6,0	5,7	5,5

¹ Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden die aanduiden dat de capaciteit « ruim voldoende » is of « onvoldoende ».

² De chemische nijverheid en de petroleumraffinage niet inbegrepen.

³ Vanaf april 1988, nieuwe serie, exclusief de petroleumraffinage.

I - 4b.4 — VERWERKENDE NIJVERHEID : BRUTORESULTATEN PER GEWEST (vervolg 2)

	F. Vooruitzichten omtrent de vraag tijdens de volgende drie maanden ¹					G. Vooruitzichten omtrent de personeelsbezetting tijdens de volgende drie maanden ¹					H. Vooruitzichten omtrent de ontwikkeling van de verkoopprijzen tijdens de volgende drie maanden ²				
	1989		1990			1989		1990			1989		1990		
	Juni	Juli	2 ^e kwart.	Juni	Juli	Juni	Juli	2 ^e kwart.	Juni	Juli	Juni	Juli	2 ^e kwart.	Juni	Juli
VLAAMS GEWEST															
Gezamenlijke nijverheid	+ 12	0	+ 4	+ 4	+ 5	+ 13	+ 6	+ 1	+ 1	+ 4	+ 19	+ 11	+ 5	+ 4	+ 3
I. Gebruiksgoederen	+ 4	- 8	+ 1	+ 4	+ 16	+ 6	+ 2	+ 14	+ 14	+ 17	+ 7	+ 10	+ 10	+ 9	+ 9
II. Investeringsgoederen	+ 26	+ 10	+ 13	+ 14	+ 7	+ 28	+ 15	- 6	- 9	- 2	+ 24	+ 14	+ 11	+ 14	+ 7
III. Halffabrikaten	+ 6	- 2	+ 2	- 1	- 3	+ 4	+ 5	- 5	- 4	- 1	+ 28	+ 10	- 3	- 6	- 5
waarvan :															
Textielnijverheid (inclusief kleding, tricot- en kousen nijverheid)	+ 19	+ 10	- 7	+ 5	+ 8	+ 14	+ 4	- 8	- 9	- 4	+ 24	+ 16	+ 5	+ 11	+ 8
Houtverwerkende nijverheid	- 2	+ 5	- 4	- 6	- 4	+ 5	+ 5	- 1	- 3	0	+ 19	+ 15	+ 9	+ 4	+ 9
Papier- en kartonnijverheid (fabricage en verwerking)	+ 13	+ 31	+ 6	- 8	+ 13	- 1	+ 4	+ 4	+ 3	+ 3	+ 54	+ 33	+ 10	+ 8	+ 2
Chemische, plasticverwerkende en aardolienijverheid	- 1	- 6	+ 9	0	- 7	+ 5	+ 1	+ 1	+ 6	0	+ 1	+ 7	+ 1	- 7	- 10
Vervaardiging van steen, cement, glas e.a.	+ 2	- 8	+ 7	- 6	- 2	0	- 4	+ 7	+ 5	+ 3	+ 9	- 3	+ 2	+ 8	- 5
Metaalverwerkende nijverheid	+ 17	- 3	+ 10	+ 11	+ 13	+ 18	+ 13	+ 4	+ 1	+ 9	+ 17	+ 18	+ 12	+ 14	+ 10
WAALS GEWEST															
Gezamenlijke nijverheid	- 13	+ 12	- 4	- 6	0	- 3	+ 1	- 3	- 5	+ 2	+ 5	+ 9	+ 2	- 1	- 3
I. Gebruiksgoederen	- 6	0	+ 11	+ 28	+ 12	- 7	- 7	+ 11	+ 5	+ 10	0	+ 1	+ 10	+ 7	+ 6
II. Investeringsgoederen	+ 16	+ 14	+ 1	- 2	- 6	+ 7	+ 12	0	- 5	+ 2	+ 1	+ 11	+ 13	+ 10	+ 4
III. Halffabrikaten	- 27	+ 16	- 7	- 13	+ 1	- 8	- 7	- 6	- 4	0	+ 15	+ 9	- 10	- 13	- 8
waarvan :															
Textielnijverheid (inclusief tricot- en kousen nijverheid)	- 54	- 31	- 25	+ 4	+ 14	- 15	- 10	- 33	- 34	+ 3	- 13	+ 1	- 7	- 8	- 5
Houtverwerkende nijverheid	+ 30	+ 18	+ 4	+ 18	- 3	- 3	+ 17	+ 28	+ 9	+ 10	+ 1	+ 8	+ 35	+ 12	+ 27
Papier- en kartonnijverheid (fabricage en verwerking)	+ 41	+ 27	+ 10	+ 27	+ 30	+ 35	0	- 11	0	0	+ 50	+ 35	- 30	- 32	+ 1
Chemische, plasticverwerkende en aardolienijverheid	0	+ 10	+ 7	- 19	- 9	0	0	- 2	0	0	+ 66	+ 9	- 4	- 11	- 11
Vervaardiging van steen, cement, glas e.a.	+ 10	+ 15	+ 1	+ 8	- 10	0	+ 11	- 5	- 10	- 14	+ 7	- 2	- 1	- 6	- 3
Metaalverwerkende nijverheid	+ 9	+ 16	+ 2	- 1	- 1	+ 7	+ 8	+ 3	0	+ 7	- 3	+ 15	+ 14	+ 12	+ 3

¹ Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden « vermeerdering » en « vermindering ».

² Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden « stijging » en « daling ».

I - 4c.1 — BOUWNIJVERHEID

Getalwaarde van de synthetische curve en van haar componenten

Ruwbouw van gebouwen

	Verloop								Beoordeling van de verzekerde activiteitsduur		Vooruitzichten				Synthetische curve		p.m. Prijzen ¹			
	activiteitstempo		orderbestand		tewerkstelling		materieel				tewerkstelling		vraag				verloop		vooruitzichten	
	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks
1988 Juli	+ 7,0	+ 7	+14,6	+12	+11,0	- 4	+13,4	+ 6	- 4,5	-19	+ 8,6	+ 2	+10,3	+ 7	+ 9,1	+ 1,6	+15,9	+17	+31,9	+24
Augustus	+ 7,5	+ 7	+14,5	+14	+ 9,6	+ 2	+13,4	+13	- 3,0	- 3	+10,8	+14	+12,1	+12	+ 9,6	+ 8,4	+17,3	+15	+33,4	+35
September ..	+ 8,5	+ 5	+14,6	+15	+ 8,9	+10	+13,8	+13	- 1,5	+ 1	+13,0	+14	+13,3	+14	+10,2	+10,3	+18,9	+21	+35,1	+45
Oktober	+ 9,6	+11	+15,0	+12	+ 8,8	+ 9	+14,6	+15	+ 0,1	- 3	+14,6	+13	+13,6	+16	+10,9	+10,4	+20,8	+19	+36,0	+39
November ..	+10,9	+20	+15,5	+16	+ 8,8	+ 8	+15,9	+15	+ 2,0	+ 4	+15,3	+21	+13,6	+14	+11,4	+14,0	+22,5	+22	+36,0	+35
December ..	+11,5	+11	+15,8	+17	+ 8,6	+ 9	+17,1	+18	+ 3,6	+ 2	+15,6	+19	+13,3	+12	+11,9	+12,6	+23,9	+25	+36,0	+37
1989 Januari	+10,6	+12	+15,5	+19	+ 7,5	+ 1	+18,4	+18	+ 4,9	+ 5	+15,5	+16	+12,9	+ 8	+12,1	+11,3	+25,1	+28	+36,3	+32
Februari	+ 8,8	+32	+14,9	+14	+ 5,4	+11	+19,3	+22	+ 5,9	+ 7	+14,9	+12	+12,8	+13	+11,8	+15,9	+25,9	+26	+37,3	+35
Maart	+ 6,6	+ 3	+14,1	+15	+ 3,3	+ 8	+19,6	+22	+ 6,4	+ 8	+14,3	+15	+12,8	+13	+11,1	+12,0	+26,1	+24	+38,9	+39
April	+ 4,5	-14	+13,4	+12	+ 1,3	0	+19,4	+20	+ 6,5	+ 6	+13,9	+14	+13,4	+12	+10,5	+ 7,1	+26,4	+28	+40,4	+41
Mei	+ 3,5	+ 4	+12,9	+13	+ 1,3	- 2	+18,6	+17	+ 6,5	+ 7	+14,0	+13	+14,5	+17	+10,1	+ 9,9	+26,4	+27	+41,4	+44
Juni	+ 3,8	+ 9	+12,9	+10	+ 3,8	- 2	+18,1	+19	+ 6,5	+ 5	+14,9	+13	+15,4	+ 9	+10,4	+ 9,0	+25,9	+26	+41,9	+42
Juli	+ 4,4	+ 3	+14,1	+14	+ 7,0	+ 9	+17,8	+17	+ 7,3	- 7	+16,0	+16	+16,1	+17	+11,6	+ 9,9	+24,9	+21	+41,9	+42
Augustus	+ 5,3	+ 2	+16,9	+12	+10,5	+16	+17,8	+17	+ 9,0	+ 7	+17,1	+20	+16,3	+21	+13,2	+13,6	+23,8	+27	+41,6	+39
September ..	+ 6,6	+ 6	+20,4	+22	+12,9	+16	+18,3	+21	+11,0	+15	+18,1	+21	+15,8	+15	+15,0	+16,6	+22,9	+20	+41,4	+42
Oktober	+ 8,3	+11	+24,0	+25	+13,8	+12	+18,4	+19	+13,8	+12	+18,6	+18	+15,0	+16	+16,4	+16,1	+22,8	+23	+41,1	+41
November ..	+10,1	+12	+26,5	+40	+14,0	+14	+18,4	+17	+16,6	+14	+19,3	+17	+13,6	+ 9	+17,0	+17,6	+23,5	+19	+41,0	+41
December ..	+12,3	+ 7	+25,9	+28	+13,9	+14	+18,4	+19	+18,6	+22	+20,1	+19	+11,8	+12	+17,0	+17,3	+24,3	+25	+40,6	+44
1990 Januari	+13,8	+31	+22,3	+33	+13,6	+22	+18,1	+18	+19,9	+30	+21,1	+30	+ 9,5	+16	+16,4	+25,7	+24,1	+32	+39,8	+41
Februari	+13,5	+15	+17,8	+10	+13,4	+13	+18,4	+12	+19,5	+21	+22,3	+22	+ 7,4	+ 5	+15,6	+14,0	+23,0	+29	+37,9	+38
Maart	+11,6	+15	+13,8	+14	+13,0	+12	+19,1	+21	+17,4	+18	+22,9	+24	+ 5,9	+ 4	+14,7	+15,4	+20,4	+20	+34,3	+37
April	.	-15	.	+ 3	.	+ 7	.	+18	.	+15	.	+19	.	+ 7	.	+ 7,7	.	+19	.	+30
Mei	.	+ 6	.	+ 9	.	+16	.	+24	.	+10	.	+27	.	+ 3	.	+13,6	.	+10	.	+25
Juni	.	+ 5	.	+14	.	+17	.	+23	.	+10	.	+23	.	+ 7	.	+14,1	.	+10	.	+22
Juli	.	+ 9	.	+19	.	+ 8	.	+14	.	+10	.	+21	.	+ 4	.	+12,1	.	+10	.	+23

¹ De indicatoren van de prijzen worden niet in aanmerking genomen bij de berekening van de synthetische curve omdat ze geen conjunctureel patroon vertonen. Aangezien ze evenwel snelle en betrouwbare informatie verschaffen worden de prijsindicatoren toch p.m. opgenomen.

² De afvlakking gebeurt op grond van de seizoengezuiverde bruto reeks.

I - 4c.1 — BOUWNIJVERHEID

Getalwaarde van de synthetische curve en van haar componenten (vervolg 1)

Burgerlijke bouwkunde en wegenwerken

	Verloop								Beoordeling van de verzekerde activiteitenduur		Vooruitzichten				Synthetische curve		p.m. Prijzen ¹			
	bedrag van de uitgevoerde werken		aantal inschrijvingen op aanbestedingen en prijsoffertes		bedrag van de uit te voeren werken		aantal gesloten contracten				tewerkstelling		vraag				verloop		vooruitzichten	
	Afge-vlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afge-vlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afge-vlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afge-vlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afge-vlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afge-vlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afge-vlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afge-vlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afge-vlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afge-vlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks
1988 Juli	+ 0,5	- 1	- 5,3	- 3	-10,8	-30	+ 5,3	-11	-44,5	-45	- 8,5	- 7	- 5,3	- 6	-11,1	-14,7	- 1,4	- 1	+ 0,1	0
Augustus	+ 1,0	+ 3	- 7,5	-17	-11,0	- 7	+ 7,3	+12	-43,4	-43	- 8,0	- 5	- 6,3	- 7	-10,6	- 9,1	- 1,6	- 2	+ 0,0	- 2
September	+ 1,5	- 1	- 9,6	-10	-10,4	-18	+ 7,5	+ 9	-42,0	-42	- 8,0	- 9	- 6,9	-10	-10,3	-11,6	- 1,8	- 3	+ 0,1	-10
Oktober	+ 2,5	+ 3	-10,5	-12	- 9,1	- 6	+ 5,5	+ 8	-40,8	-41	- 8,3	- 7	- 7,0	-14	- 9,9	- 9,9	- 1,6	- 5	+ 0,4	0
November	+ 2,0	+34	-10,1	-10	-10,4	- 9	+ 2,3	- 2	-39,9	-39	- 8,8	-12	- 6,5	- 7	- 9,9	- 6,4	- 1,4	0	+ 0,6	+ 1
December	- 0,1	+13	- 9,1	-15	-14,4	- 7	- 1,8	+ 3	-39,3	-39	- 8,6	- 9	- 5,5	- 3	-10,5	- 8,1	- 1,3	+ 3	+ 1,5	+ 6
1989 Januari	- 2,4	- 6	- 8,0	- 6	-18,4	-24	- 5,1	- 8	-39,1	-37	- 7,5	- 6	- 4,4	+ 7	-11,3	-11,4	- 1,4	- 1	+ 2,8	+ 6
Februari	- 4,5	- 6	- 6,8	- 7	-22,3	-25	- 6,5	-11	-39,4	-40	- 5,9	-16	- 3,1	- 8	-12,0	-16,1	- 1,6	- 7	+ 3,6	- 2
Maart	- 5,5	- 5	- 5,6	+ 2	-24,1	-28	- 5,5	-15	-39,8	-40	- 4,0	0	- 2,0	- 2	-12,0	-12,6	- 1,9	- 7	+ 4,5	0
April	- 4,4	-32	- 4,9	- 7	-23,0	-16	- 3,3	+ 2	-40,9	-39	- 2,4	- 2	- 0,4	- 7	-11,1	-14,4	- 1,9	- 2	+ 4,9	+ 6
Mei	- 2,1	+10	- 2,8	+10	-20,4	-23	- 0,8	0	-42,5	-41	- 1,4	- 3	+ 2,0	+ 1	- 9,7	- 6,6	- 1,4	- 2	+ 4,8	+ 5
Juni	0,0	+11	+ 0,5	- 4	-17,0	-31	+ 1,0	- 2	-44,0	-46	- 0,8	- 1	+ 4,6	+ 8	- 7,8	- 9,3	- 0,5	+ 1	+ 4,8	+ 4
Juli	+ 2,0	- 8	+ 3,9	- 5	-13,8	-10	+ 2,4	+ 7	-45,1	-48	- 0,1	+ 4	+ 7,0	+ 9	- 5,9	- 7,3	+ 0,5	+ 2	+ 4,8	+ 5
Augustus	+ 3,0	+ 3	+ 7,6	+37	-11,6	-11	+ 3,3	+ 2	-45,1	-48	+ 0,6	+ 0	+ 8,4	+ 6	- 4,6	- 1,6	+ 1,0	- 1	+ 4,8	+ 5
September	+ 3,4	- 8	+ 9,5	+ 8	-10,9	- 3	+ 4,0	+ 9	-44,4	-43	+ 1,4	+ 7	+ 9,4	+ 9	- 3,6	- 3,0	+ 0,9	+ 2	+ 4,9	+ 1
Oktober	+ 4,1	+12	+ 9,5	+11	-10,6	-15	+ 5,5	- 1	-43,6	-44	+ 2,0	- 1	+10,6	+13	- 3,0	- 3,6	+ 0,5	+ 2	+ 5,4	+ 2
November	+ 4,9	+ 6	+ 8,6	+16	-10,4	-12	+ 6,4	+ 8	-43,1	-43	+ 2,3	+ 2	+11,9	+ 7	- 2,7	- 2,3	- 0,4	- 4	+ 6,4	+ 6
December	+ 4,5	- 5	+ 6,8	+ 8	-10,1	- 8	+ 6,8	- 1	-43,0	-40	+ 2,1	+ 4	+13,1	+14	- 2,8	- 4,0	- 1,0	- 3	+ 7,6	+10
1990 Januari	+ 2,6	+38	+ 4,5	+ 3	-10,0	-10	+ 6,5	+10	-43,0	-39	+ 1,0	+ 3	+12,5	+17	- 3,5	+ 3,1	- 1,1	0	+ 8,4	+ 7
Februari	- 0,4	+ 6	+ 1,6	+ 4	- 9,5	0	+ 5,5	+15	-43,1	-43	- 0,9	+ 1	+ 9,9	+21	- 4,9	+ 0,6	- 1,6	0	+ 8,4	+12
Maart	- 4,1	- 3	- 1,1	- 2	- 8,9	-10	+ 4,5	+ 4	-43,4	-44	- 2,6	- 5	+ 7,1	+ 3	- 6,4	- 8,1	- 2,0	- 3	+ 7,5	+12
April	.	- 9	.	- 5	.	-21	.	- 1	.	-43	.	- 8	.	-18	.	-15,0	.	- 1	.	+ 4
Mei	.	-15	.	-12	.	- 6	.	+ 3	.	-48	.	- 9	.	+ 1	.	-12,3	.	- 6	.	+ 3
Juni	.	- 9	.	-12	.	- 6	.	+ 9	.	-45	.	- 3	.	+13	.	- 7,6	.	- 5	.	+ 6
Juli	.	- 6	.	- 5	.	- 9	.	+ 9	.	-32	.	+ 2	.	+ 9	.	- 4,6	.	- 3	.	+ 1

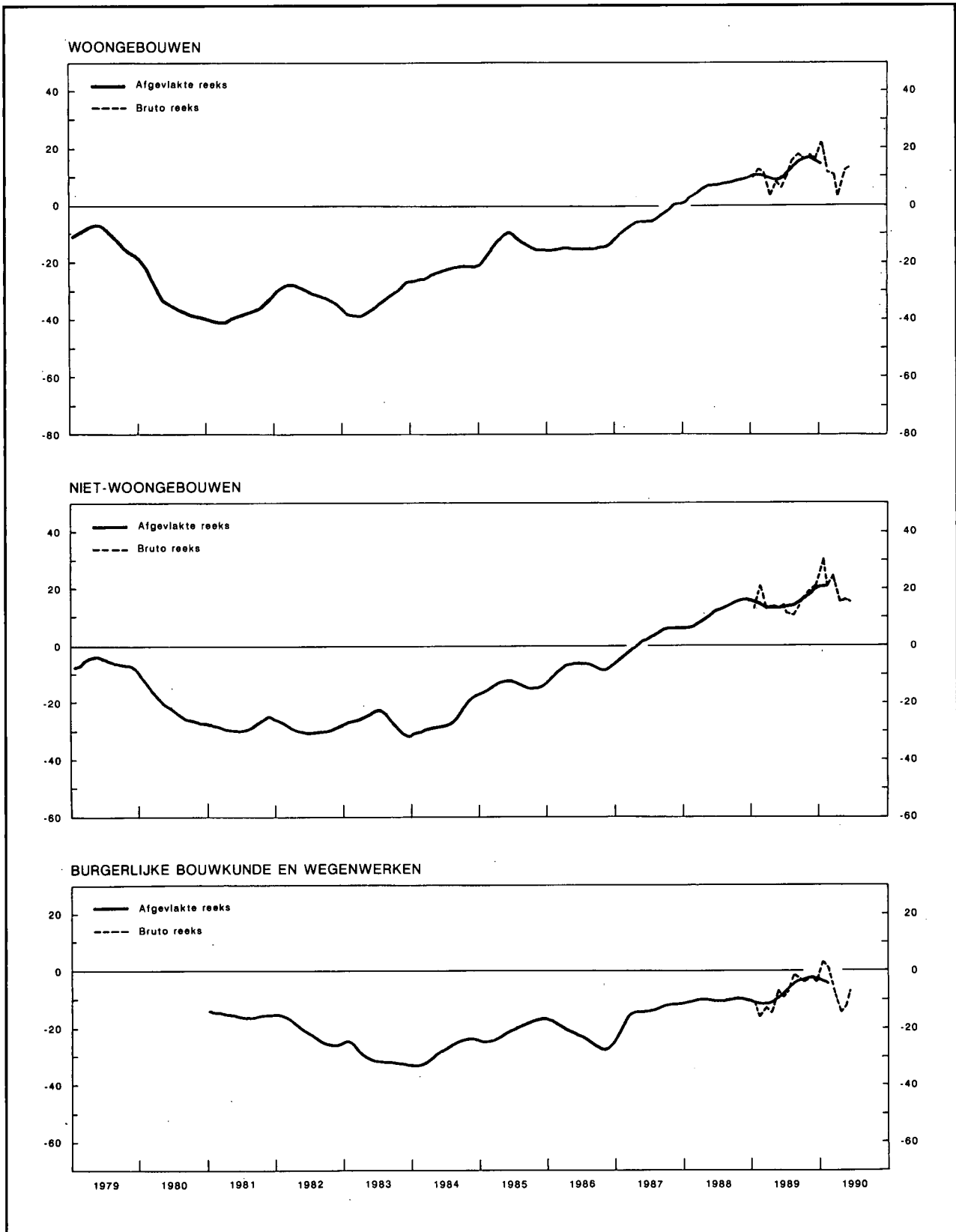
¹ De indicatoren van de prijzen worden niet in aanmerking genomen bij de berekening van de synthetische curve omdat ze geen conjunctureel patroon vertonen. Aangezien ze evenwel snelle en betrouwbare informatie verschaffen worden de prijsindicatoren toch p.m. opgenomen.

² De afkapping gebeurt op grond van de seizoengezuiverde bruto reeks.

I - 4c.2 — BOUWNIJVERHEID

Synthetische curven

I - 4c.3 — BOUWNIJVERHEID

Brutoresultaten per sector

	1989		1990		
	Juni	Juli	2 ^e kwartaal	Juni	Juli
A. Verloop van het activiteitstempo¹					
Rompwerken van gebouwen	+ 25	- 24	+ 19	+ 22	- 18
waaronder :					
Woongebouwen	+ 27	- 24	+ 22	+ 28	- 22
Niet-woongebouwen	+ 19	- 22	+ 12	+ 11	- 12
Werken van burgerlijke bouwkunde en wegen- werken	-	-	-	-	-
B. Verloop van het bedrag van de uitgevoerde werken²					
Rompwerken van gebouwen	-	-	-	-	-
waaronder :					
Woongebouwen	-	-	-	-	-
Niet-woongebouwen	-	-	-	-	-
Werken van burgerlijke bouwkunde en wegen- werken	+ 30	- 44	+ 13	+ 9	- 44
C. Beoordeling van de gemiddelde verzekerde activiteitsduur³					
Rompwerken van gebouwen	+ 11	+ 2	+ 17	+ 16	+ 17
waaronder :					
Woongebouwen	+ 11	- 2	+ 14	+ 11	+ 14
Niet-woongebouwen	+ 9	+ 11	+ 23	+ 25	+ 23
Werken van burgerlijke bouwkunde en wegen- werken	- 44	- 50	- 44	- 43	- 34
D. Vooruitzichten omtrent het aantal werknemers tijdens de volgende drie maanden²					
Rompwerken van gebouwen	+ 14	+ 17	+ 25	+ 23	+ 20
waaronder :					
Woongebouwen	+ 10	+ 17	+ 22	+ 18	+ 15
Niet-woongebouwen	+ 21	+ 15	+ 31	+ 33	+ 29
Werken van burgerlijke bouwkunde en wegen- werken	+ 3	+ 2	- 1	0	+ 2
E. Vooruitzichten omtrent de ontwikkeling van de prijzen tijdens de volgende drie maanden²					
Rompwerken van gebouwen	+ 44	+ 45	+ 24	+ 23	+ 26
waaronder :					
Woongebouwen	+ 45	+ 47	+ 22	+ 23	+ 25
Niet-woongebouwen	+ 42	+ 40	+ 26	+ 23	+ 28
Werken van burgerlijke bouwkunde en wegen- werken	+ 1	+ 7	+ 2	+ 3	+ 2

¹ Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden « versneld » en « vertraagd ».
² Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden « vermeerdering » en « vermindering ».

³ Netto verschil tussen de percentages van de antwoorden « meer dan voldoende » en « onvoldoende ».

I - 4d. — HANDEL

Getalwaarde van de synthetische curve en van haar componenten

	Verloop		Beoordeling				Vooruitzichten						Synthetische curve		p.m. Verkoopprijzen ¹			
	omzet		omzet		voorraden		bestellingen bij Belgische leveranciers		bestellingen bij buitenlandse leveranciers		vraag				verloop		vooruitzichten	
	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks	Afgevlakte reeks ²	Seizoen-gezuiverde bruto reeks
1988 Juli	+ 4,5	+ 2	- 3,1	- 1	+15,1	+17	0,0	0	+ 1,6	+ 1	+10,4	+10	- 0,9	- 0,8	+ 2,0	+ 2	+14,6	+18
Augustus	+ 5,5	+ 6	- 3,0	- 8	+14,9	+15	+ 1,3	- 4	+ 1,9	+ 2	+10,9	+ 2	- 0,5	- 2,8	+ 2,3	+ 2	+14,9	+15
September	+ 5,9	+15	- 2,9	+ 6	+14,8	+11	+ 2,5	+ 4	+ 2,3	+ 6	+12,5	+10	+ 0,3	+ 5,0	+ 2,9	+ 4	+15,3	+19
Oktober	+ 4,6	- 3	- 3,6	-17	+15,0	+ 5	+ 3,5	+ 6	+ 2,5	0	+14,5	+16	+ 0,7	- 0,5	+ 3,6	+ 2	+15,8	+10
November	+ 3,4	+21	- 3,9	- 4	+15,4	+15	+ 3,6	+ 5	+ 2,8	+ 8	+16,5	+18	+ 0,9	+ 5,5	+ 5,1	+ 5	+16,6	+ 8
December	+ 3,1	+ 5	- 3,6	- 1	+15,6	+18	+ 2,9	+ 4	+ 3,3	+ 2	+17,8	+19	+ 1,2	+ 1,8	+ 7,3	+ 5	+18,0	+17
1989 Januari	+ 3,3	- 5	- 3,4	- 6	+15,8	+16	+ 2,1	+ 1	+ 3,9	+ 4	+18,0	+18	+ 1,3	- 0,7	+ 9,1	+12	+19,3	+21
Februari	+ 5,0	- 4	- 3,1	- 3	+15,4	+17	+ 1,5	0	+ 5,0	- 8	+17,9	+12	+ 1,8	- 3,3	+10,9	+12	+20,3	+20
Maart	+ 7,0	+10	- 3,0	- 3	+14,6	+13	+ 1,6	- 5	+ 6,3	+ 7	+17,6	+18	+ 2,4	+ 2,3	+11,9	+11	+21,0	+22
April	+ 8,0	+ 7	- 2,8	- 6	+14,1	+13	+ 2,6	+ 2	+ 7,3	+11	+17,3	+17	+ 2,7	+ 3,0	+12,3	+17	+21,5	+21
Mei	+ 8,8	+18	- 2,1	+ 1	+14,3	+15	+ 4,1	+ 4	+ 7,9	+ 8	+16,8	+18	+ 3,2	+ 5,7	+12,8	+ 8	+22,0	+21
Juni	+ 9,0	+ 9	- 1,4	- 1	+15,0	+13	+ 5,8	+ 6	+ 8,5	+ 8	+16,3	+11	+ 3,6	+ 3,3	+13,3	+14	+22,5	+23
Juli	+ 9,8	+ 1	0,0	- 4	+16,0	+17	+ 7,3	+ 8	+ 9,8	+ 3	+15,9	+15	+ 4,4	+ 1,0	+13,9	+12	+22,5	+23
Augustus	+11,4	+20	+ 2,0	+14	+16,8	+17	+ 8,6	+11	+11,6	+14	+15,9	+16	+ 5,8	+ 9,7	+14,4	+18	+21,6	+25
September	+13,1	+ 7	+ 3,9	+ 0	+17,0	+20	+ 9,5	+10	+13,9	+12	+16,1	+17	+ 7,1	+ 4,3	+14,4	+17	+20,4	+20
Oktober	+15,8	+23	+ 5,8	+ 5	+16,8	+18	+ 9,8	+ 8	+15,6	+17	+16,1	+14	+ 8,3	+ 8,2	+14,0	+13	+18,8	+18
November	+18,0	+15	+ 7,4	+ 7	+15,9	+17	+10,1	+13	+15,6	+18	+15,5	+22	+ 9,2	+ 9,7	+13,4	+15	+17,1	+18
December	+19,5	+16	+ 8,9	+ 8	+14,6	+15	+ 9,9	+20	+14,0	+18	+14,4	+29	+ 9,4	+12,7	+12,6	+ 8	+16,1	+14
1990 Januari	+21,5	+24	+11,1	+10	+13,4	+12	+ 8,8	+ 4	+12,0	+ 9	+13,1	+ 6	+ 9,7	+ 6,8	+12,3	+ 8	+15,4	+12
Februari	+22,6	+27	+13,8	+18	+12,4	+11	+ 8,0	+ 6	+10,0	+ 9	+12,4	+11	+10,0	+10,0	+12,4	+12	+15,0	+15
Maart	+23,4	+19	+15,6	+14	+12,0	+12	+ 7,0	+19	+ 9,0	+ 9	+12,6	+12	+10,0	+10,2	+12,9	+16	+15,0	+16
April	.	+26	.	+20	.	+12	.	+ 1	.	+ 8	.	+16	.	+ 9,8	.	+15	.	+15
Mei	.	+24	.	+19	.	+11	.	+ 7	.	+12	.	+13	.	+10,7	.	+13	.	+13
Juni	.	+14	.	+ 9	.	+17	.	+ 3	.	+ 7	.	+15	.	+ 5,2	.	+ 7	.	+17
Juli	.	+35	.	+15	.	+14	.	+ 7	.	+13	.	+17	.	+12,2	.	+15	.	+14

¹ De indicatoren van de prijzen worden niet in aanmerking genomen bij de berekening van de synthetische curve omdat ze geen conjunctureel patroon vertonen. Aangezien ze evenwel snelle en betrouwbare informatie verschaffen worden de prijs-indicatoren toch p.m. opgenomen.

² De afvlakking gebeurt op grond van de seizoengezuiverde bruto reeks.

Bibliografische referenties : Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XLIVe jaargang, deel II, n° 4, oktober 1969, blz. 349-364; Tijdschrift van de Nationale Bank van België, LXVe jaargang, deel II, n° 2-3, augustus-september 1990, blz. 53-64.

I - 5 — INVESTERINGEN IN VASTE KAPITAALGOEDEREN IN DE VERWERKENDE NIJVERHEID

(veranderingspercentages t.o.v. het voorafgaande jaar van de gegevens in werkelijke prijzen)

	Opeenvolgende vooruitzichten van de enquête « investeringen » van de N.B.B.			Verwezenlijkingen		
	In de herfst van het voorafgaande jaar	In de lente van het beschouwde jaar	In de herfst van het beschouwde jaar	Enquête « investeringen » van de N.B.B. ¹	Statistiek opgesteld op grond van de gegevens afkomstig van de BTW-statistiek ²	Jaarstatistiek van de industriële investerings ²
1980	+ 19,1	+ 31,1	+ 22,1	+ 28,9	+ 14,6	+ 23,4
1981	+ 4,3	+ 1,8	- 2,3	- 3,1	- 9,4	- 3,1
1982	- 5,8	+ 4,5	+ 9,1	+ 18,1	+ 18,1	+ 16,8
1983	- 6,9	- 7,2	+ 1,0	+ 3,8	0	+ 5,3
1984	+ 1,9	+ 11,5	+ 10,4	+ 10,6	+ 17,5	+ 7,3
1985	+ 2,8	+ 12,3	+ 5,0	+ 13,0	+ 8,0	+ 14,9
1986	+ 11,9	+ 21,7	+ 12,2	+ 13,0	+ 11,5	+ 11,9
1987	+ 13,9	+ 11,2	+ 4,7	+ 6,6	+ 10,9	
1988	+ 9,0	+ 16,7	+ 13,8	+ 19,8		
1989	+ 19,9	+ 22,3	+ 13,6			
1990	+ 17,9					

¹ Resultaten van de voorjaarsenquête van het volgende jaar.

² Bron : N.I.S.

Bibliografische referentie : *Tijdschrift van de Nationale Bank van België* : LXIe jaargang, deel I, n° 6, juni 1986 : « Brutovorming van vast kapitaal in de Belgische verwerkende nijverheid : Overzicht van de beschikbare statistische bronnen en specifieke bijdrage van de halfjaarlijkse enquête van de Nationale Bank van België ».

II. — BEVOLKING, WERKGELEGENHEID, WERKLOOSHEID

1. — BEVOLKING, VRAAG NAAR EN AANBOD VAN ARBEIDSPLAATSEN

Bronnen : Ministerie van Arbeid en Tewerkstelling, N.I.S., R.S.Z., R.V.A.

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988 *
<i>Bevolking (duizenden) :</i>								
Totale bevolking ¹	9.855	9.858	9.853	9.858	9.859	9.865	9.876	9.890
Beroepsbevolking ²	4.094	4.120	4.138	4.132	4.112	4.108	4.115	4.126
<i>Werkgelegenheid en werkloosheid (verandering in duizenden)³ :</i>								
1. <i>Vraag naar arbeidsplaatsen (beroepsbevolking) :</i>								
Totaal	+ 24	+ 26	+ 18	- 6	+ 20	- 3	+ 6	+ 12
Mannen	- 6	- 4	- 9	- 22	- 34	- 24	- 18	- 13
Vrouwen	+ 30	+ 30	+ 27	+ 17	+ 15	+ 20	+ 25	+ 25
Veranderingen tengevolge van wijzigingen in :								
1.1 de bevolking op arbeidsleeftijd ⁴ :								
Totaal	+ 14	+ 30	+ 24	+ 16	+ 14	+ 10	+ 6	+ 2
Mannen	+ 17	+ 28	+ 25	+ 17	+ 12	+ 6	+ 3	+ 1
Vrouwen	- 3	+ 2	0	- 1	+ 3	+ 4	+ 2	+ 1
1.2 de activiteitsgraad :								
Totaal	+ 10	- 4	- 6	- 22	- 34	- 13	0	+ 10
Mannen	- 23	- 32	- 34	- 39	- 46	- 30	- 21	- 14
Vrouwen	+ 33	+ 28	+ 27	+ 18	+ 12	+ 16	+ 22	+ 24
2. <i>Aanbod van arbeidsplaatsen (werkgelegenheid) .....</i>								
	- 69	- 49	- 37	- 6	+ 20	+ 25	+ 18	+ 53
vanwege :								
2.1 de bedrijven								
	- 72	- 50	- 31	- 13	+ 13	+ 5	+ 31	+ 51
— landbouw, bosbouw en visserij ...	- 3	- 2	0	- 1	- 1	- 2	- 3	- 2
— industrie ⁵	- 48	- 32	- 20	- 10	- 15	- 15	- 21	- 13
— bouwnijverheid	- 29	- 22	- 19	- 14	- 1	+ 1	0	+ 8
— diensten	+ 8	+ 5	+ 8	+ 11	+ 29	+ 20	+ 53	+ 58
2.2 de niet-verhandelbare diensten ⁶								
	+ 3	+ 2	- 6	+ 7	+ 8	+ 18	- 14	+ 3
2.3 het buitenland ⁷								
	0	0	0	- 1	0	+ 2	+ 2	0
3. <i>Werkloosheid (1 - 2)⁸ :</i>								
Totaal	+ 93	+ 74	+ 55	+ 1	- 40	- 28	- 12	- 42
Mannen	+ 60	+ 44	+ 31	- 3	- 31	- 21	- 7	- 21
Vrouwen	+ 33	+ 31	+ 24	+ 4	- 8	- 7	- 5	- 21

¹ Aan het einde van het jaar.

² Ramingen eind juni. Inclusief gewapende macht.

³ Verandering op 30 juni van elk jaar tegenover hetzelfde tijdstip van het voorafgaande jaar. Tengevolge van afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de samenstellende delen.

⁴ Mannen van 15 tot 64 jaar; vrouwen van 15 tot 59 jaar.

⁵ Extractieve en verwerkende nijverheid, elektriciteit, gas en water.

⁶ Administratie, onderwijs, gewapende macht, derde arbeidscircuit, bijzonder tijdelijk kader en tewerkstelling van werklozen door de overheid.

⁷ Arbeidsplaatsen in het buitenland aangeboden aan personen in België woonachtig, verminderd met de arbeidsplaatsen in België aangeboden aan personen niet in België woonachtig.

⁸ Uiterkeringsgerechtigde volledig werklozen, vrijwillig ingeschreven niet werkende werkzoekenden, andere verplicht ingeschreven werklozen, exclusief de werklozen tewerkgesteld in een beschutte werkplaats en de werklozen die een deeltijdse betrekking aanvaard hebben om aan de werkloosheid te ontsnappen.

II - 2. — WERKLOOSHEID EN OPENSTAANDE BETREKKINGEN

Bron : R. V. A.

	Werkzoekende werklozen ¹						Werkloosheidsgraad ⁵	Pro memorie : uitkeringsgerechtigde werklozen, niet werkzoekend ²	Openstaande betrekkingen gemeld bij de R. V. A. ³			
	Uitkeringsgerechtigde volledig werklozen		Andere verplicht ingeschreven werklozen ⁴	Vrijwillig ingeschreven niet werkende werkzoekenden	Totaal						Meldingen ontvangen gedurende de maand ⁶	Nog openstaande betrekkingen ¹
	Met normale arbeidsgeschiktheid	Met gedeeltelijke of sterk verminderde arbeidsgeschiktheid										
	van jonger dan 25 jaar	van 25 jaar of ouder										
duizenden							duizenden					
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f) = (a) tot (e)	(g)	(h)	(i)	(j)			
1982	146,1	263,0	47,5	51,2	27,3	535,1	13,0	—	10,4	4,0		
1983	156,4	299,4	49,2	56,3	28,2	589,5	14,2	—	10,3	6,2		
1984	149,0	313,7	49,7	57,5	25,9	595,8	14,4	—	10,8	8,0		
1985 Januari - Maart	137,1	325,0	50,8	59,4	21,4	598,5	14,6	—	13,0	18,4		
April - December		292,0	36,5			544,8	13,2	42,1				
1986	124,2	285,4	32,8	57,1	17,3	516,8	12,6	58,6	13,8	17,7		
1987	114,9	288,3	31,6	52,9	13,2	500,9	12,2	66,0	14,8	14,7		
1988	93,5	272,8	31,6	50,9	10,6	459,4	11,1	70,9	16,0	21,6		
1989	78,1	254,2	31,6	45,9	9,5	419,3	10,2	72,9	15,6	23,4		
1988 2 ^e kwartaal	93,6	270,7	31,6	26,4	10,2	432,5	11,3	70,2	17,2	21,9		
3 ^e kwartaal	89,4	272,0	31,4	72,1	10,6	475,5	11,0	71,5	15,2	23,7		
4 ^e kwartaal	81,8	263,6	31,0	66,9	10,3	453,6	10,6	72,7	15,2	22,0		
1989 1 ^e kwartaal	90,7	262,4	31,6	36,8	9,9	431,4	10,5	72,4	17,3	24,4		
2 ^e kwartaal	76,3	249,9	31,5	24,4	8,9	391,0	10,3	72,7	18,3	25,0		
3 ^e kwartaal	75,9	255,7	32,0	63,3	9,5	436,4	10,0	72,9	13,2	24,6		
4 ^e kwartaal	69,7	249,0	31,2	59,1	9,5	418,5	9,8	73,5	13,5	19,5		
1990 1 ^e kwartaal	76,5	249,0	31,3	33,8	8,9	399,5	9,8	73,9	16,1	19,1		
2 ^e kwartaal	67,0	238,7	30,8	22,8	8,4	367,7	9,7	71,1	14,9	20,4		
1989 Juli	77,9	257,5	32,1	54,4	10,0	431,9	10,1	72,8	10,0	24,2		
Augustus	77,9	259,7	32,2	67,0	9,0	445,8	10,2	72,9	13,6	25,0		
September	71,9	249,8	31,6	68,6	9,6	431,5	9,9	73,1	16,0	24,5		
Oktober	70,3	248,4	31,1	63,7	9,7	423,2	9,8	73,4	16,6	22,5		
November	68,5	247,4	31,3	58,9	9,8	415,9	9,8	73,5	13,3	18,6		
December	70,2	251,1	31,2	54,6	9,0	416,2	9,7	73,5	10,7	17,4		
1990 Januari	77,8	252,5	31,4	42,8	9,0	413,5	9,7	73,7	15,2	17,5		
Februari	76,9	248,9	31,3	33,2	8,9	399,2	9,7	73,9	15,3	19,2		
Maart	74,9	245,3	31,3	25,5	8,9	385,9	9,7	74,0	17,9	20,6		
April	70,6	241,0	30,9	22,7	8,7	373,9	9,7	70,7	14,8	20,4		
Mei	66,5	238,0	30,9	22,1	8,1	364,6	9,7	70,8	16,2	21,2		
Juni	64,0	237,1	30,7	24,5	8,4	364,7	9,7	71,7	13,7	19,6		
Juli	71,4	249,6	31,3	55,7	10,4	418,4	9,7	72,1	9,2	19,2		

¹ Jaar- of kwartaalgegevens : gemiddelde van de gegevens aan het einde van de maand. Voor de maandgegevens : aan het einde van de maand.

² Uitkeringsgerechtigde werklozen die, krachtens het Koninklijk Besluit van 29 december 1984, opteerden voor het statuut van niet-werkzoekende. Deze werklozen, die een werkloosheidsvergoeding blijven genieten, waren tot en met maart 1985 begrepen in de kolommen (b) en (c) en dus in het totaal (f); hun verwijdering uit de werkzoekenden heeft dus het onderbreken van de continuïteit in de statistische reeksen tot gevolg. Deze kan, voor wat kolom (f) betreft, hersteld worden door aan de cijfers in kolom (f) deze uit kolom (h) toe te voegen. Zo ook laten de gegevens uit de tabel toe om, vanaf april 1985 een (seizoengezuiverde) werkloosheidsgraad te berekenen die tot op zekere hoogte vergelijkbaar is met deze uit de vorige periodes; het volstaat om voor de maand april 1985 en elk van de volgende maanden de werkloosheidsgraad te herberekenen volgens de formule :

$$\frac{[\text{kolom (f)} + \text{kolom (h)}] \times \text{kolom (g)}}{\text{kolom (f)}} = \text{werkloosheidsgraad.}$$

³ Inclusief de openstaande betrekkingen die betrekking hebben op de stages van jongeren en het bijzonder tijdelijk kader en, vanaf september 1982, op het derde arbeidscircuit.

⁴ Exclusief de werklozen tewerkgesteld in een beschutte werkplaats, de werklozen die een betrekking met verkorte werktijd aanvaard hebben om aan de werkloosheid te ontsnappen en, vanaf januari 1985, de werkzoekenden die tijdens hun wachttijd deeltijds werken.

⁵ Totaal aantal werkzoekenden (kolom (f)) in procent van de beroepsbevolking (seizoengezuiverd).

⁶ Jaar- of kwartaalgegevens : jaar- of kwartaalgemiddelde van de maandelijkse gegevens.

Bibliografische referentie : *Tijdschrift van de Nationale Bank van België* : LXe jaargang, deel II, n° 1-2, juli-augustus 1985, blz. 29.

III. — LANDBOUW EN VISSERIJ

1. — LANDBOUW

Bronnen : N.I.S. : *Landbouwstatistieken, en Landbouw-Economisch Instituut.*

	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Oppervlakte cultuurgrond¹ (duizenden hectaren)								
Tarwe	170	187	177	180	181	185	186	203
Overige broodgranen	14	16	16	16	17	20	18	18
Andere dan broodgranen	177	170	168	149	152	146	145	129
Suikerbieten	124	109	117	118	113	106	109	106
Overige nijverheidsgewassen	12	14	17	16	13	16	16	17
Aardappelen	37	34	36	41	40	45	41	42
Overige wortel- en knolgewassen	17	15	15	15	14	14	12	12
Weiland	691	686	678	669	661	652	647	638
Groenteteelt	28	25	25	27	23	27	29	29
Fruitteteelt	11	11	11	11	11	11	12	12
Diversen	123	133	136	148	158	155	154	156
Totaal ...	1.404	1.400	1.396	1.390	1.383	1.377	1.369	1.362
Plantaardige produktie² (duizenden tonnen)								
Tarwe	1.010	1.003	1.249	1.150	1.257	1.047	1.252	1.402
Haver	153	80	92	94	59	60	70	45
Gerst	745	670	873	685	793	678	738	647
Overige granen	138	123	155	137	148	136	148	148
Suikerbieten	7.430	5.120	5.763	5.952	5.886	5.425	6.109	6.061
Aardappelen	1.582	978	1.332	1.522	1.401	1.620	1.614	1.443
Veestapel¹ (duizenden)								
Melkkoeien	968	984	994	973	947	922	892	872
Ander rundvee	2.057	2.102	2.129	2.119	2.113	2.157	2.179	2.255
Varkens	5.040	5.314	5.230	5.365	5.585	5.861	6.278	6.474
Dierlijke produktie								
Melkleveringen aan de melkfabrieken (miljoenen liters)	2.963	3.091	2.961	3.037	3.197	3.043	2.960	3.033
Slachtingen (nettogewicht van het vlees in duizenden tonnen)	941	979	1.036	1.033	1.053	1.094	1.111	1.116

¹ Telling op 15 mei.

² Ramingen op grond van de opbrengst per hectare.

III - 2. — ZEEVISSERIJ

In Belgische havens geloste vis — Belgische vangsten

(duizenden tonnen)

Bron : Ministerie van Landbouw : *Landbouwtijdschrift.*

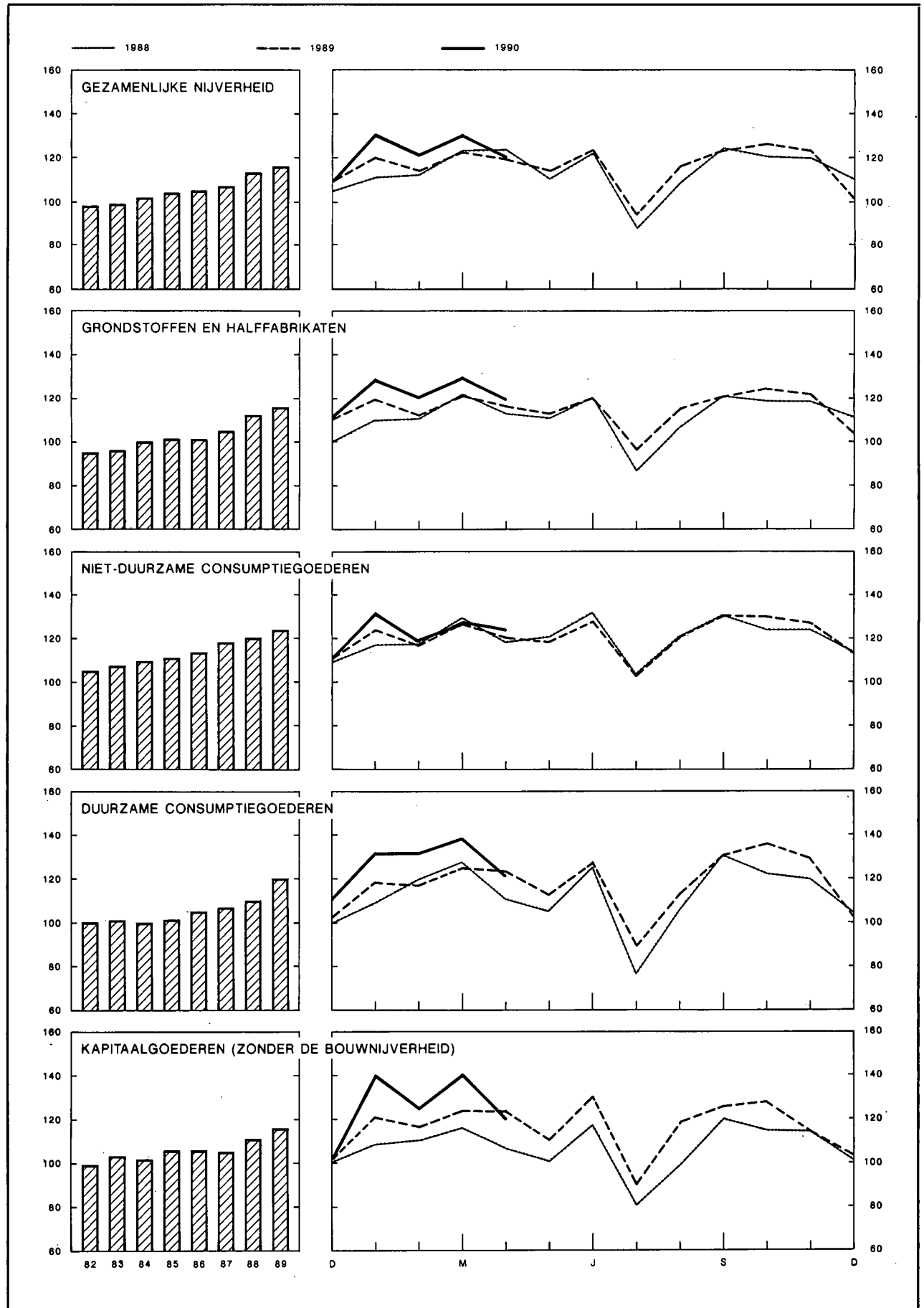
	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
Bodemvissen	25,7	26,0	24,9	27,8	27,7	28,0	27,7	29,1
Pelagische vis	2,5	7,6	9,3	5,4	4,1	3,1	0,5	0,1
Schaal- en weekdieren	2,4	2,3	3,0	2,9	2,7	2,6	2,3	2,2
Totaal ...	30,6	35,9	37,2	36,1	34,5	33,7	30,5	31,4

IV. — NIJVERHEID

IV - 1. — INDUSTRIELE PRODUKTIE

Indexcijfers 1980 = 100

Bron : N.I.S. : Industriële statistieken

IV - 1. — INDUSTRIELE PRODUKTIE

Bron : N.I.S. : Industriële statistieken.

Maandgemiddelden of maanden	Indexcijfers N.I.S., 1980 = 100							Algemeen indexcijfer ² 1980 = 100	
	Algemeen indexcijfer ¹	Waarvan :		Waarvan :				Indexcijfer N.I.S.	INDEBA- indexcijfer ³
		Verwerkende industrie	Extractieve bedrijven	Grondstoffen en half- fabrikaten	Niet duurzame consumptie- goederen	Duurzame consumptie- goederen	Kapitaal- goederen		
Weging t.o.v. de gezamen- lijke industriële produktie in 1988	100,0	97,7	2,3	56,9	19,4	12,5	11,2	—	—
1982	98	98	95	95	105	100	99	93	94
1983	99	100	89	96	107	101	103	91	91
1984	102	102	90	100	109	100	102	90	91
1985	104	104	84	101	111	101	106	90	93
1986	105	106	75	101	113	105	106	91	100
1987	107	109	65	104	118	107	105	93	103
1988	114	115	56	112	120	110	111	99	108
1989	118	120	46	116	122	118	118	103	.
1988 1 ^e kwartaal	115	117	53	113	120	117	111	98	108
2 ^e kwartaal	116	117	64	114	123	111	113	103	111
3 ^e kwartaal	107	109	53	105	118	101	104	93	99
4 ^e kwartaal	117	119	56	117	120	113	113	102	114
1989 1 ^e kwartaal	120	123	48	119	122	124	122	104	114
2 ^e kwartaal	120	122	51	118	124	119	122	107	.
3 ^e kwartaal	110	113	41	109	117	109	112	97	.
4 ^e kwartaal	120	123	46	118	123	123	118	105	.
1990 1 ^e kwartaal	129	132	38	126	127	135	133	115	.
1989 April	119	122	50	118	121	119	124	105	110
Mei	114	117	47	114	121	110	111	102	.
Juni	125	128	57	122	132	127	131	114	.
Juli	91	94	22	92	101	82	89	73	.
Augustus	115	117	48	113	122	109	119	104	.
September	125	127	52	121	129	134	127	113	.
Oktober	128	131	53	125	131	134	128	115	.
November	123	126	47	121	127	127	122	109	.
December	109	112	37	109	111	109	103	91	.
1990 Januari	130	133	36	126	132	134	133	112	.
Februari	123	126	37	121	119	130	125	110	.
Maart	134	137	42	131	130	142	140	122	.
April	121	124	40	120	123	120	120	111	.

¹ Exclusief het bouwbedrijf.

² Inclusief het bouwbedrijf.

³ Bron : L'Echo de la Bourse.

IV - 2 — PRODUKTIE VAN DE VERWERKENDE INDUSTRIE

Indeling naar de bedrijfstak

Indexcijfers 1980 = 100

Bron : N.I.S. : Industriële statistieken.

Maandgemiddelden of maanden	Metaal- verwerking	Chemie en rubber	Basismetallurgie			Levens- middelen en drank	Elektriciteit	Niet-metaal- houdende minerale produkten	Textiel	Hout	Kleding en schoeisel	Papier en karton	Water- voorziening	Aardolie- raffinaderijen
			Ijzer en staal	Vormstaal- gieterij, gieterij, draad- trekkerij, metaal- trekkerij en walserij	Non-ferro- metalen									
Weging t.o.v. de gezamenlijke ver- werkende industrie in 1988 en 1989 ¹	28,4	17,9	6,1	2,0	2,4	10,1	9,4	4,8	5,3	4,4	2,6	2,5	2,2	0,8
1982	99	103	79	96	95	110	94	82	96	99	99	102	103	74
1983	101	107	82	96	93	111	98	78	103	97	98	105	103	62
1984	101	113	92	99	96	114	102	81	104	95	94	111	104	59
1985	105	117	89	93	100	116	106	74	104	96	92	113	110	51
1986	106	120	82	93	98	119	109	76	105	100	97	115	108	73
1987	106	130	83	88	101	122	118	79	105	110	91	126	109	75
1988	114	141	94	94	111	125	121	89	106	114	87	138	109	80
1989	117	146	92	93	118	131	125	96	110	129	110	140	114	85
1988 1 ^e kwartaal	116	143	94	97	113	120	127	85	116	116	104	140	107	73
2 ^e kwartaal	114	145	96	90	112	128	112	94	111	122	78	139	112	77
3 ^e kwartaal	106	133	89	92	105	126	113	85	88	98	86	135	111	81
4 ^e kwartaal	121	142	98	99	114	126	132	91	110	122	79	138	107	87
1989 1 ^e kwartaal	124	153	90	103	124	126	129	95	118	131	111	142	110	83
2 ^e kwartaal	120	149	90	96	115	135	119	101	117	138	93	146	118	83
3 ^e kwartaal	107	135	93	84	111	130	114	89	91	111	100	133	117	89
4 ^e kwartaal	116	147	93	89	121	133	139	99	113	138	134	138	112	85
1990 1 ^e kwartaal	135	157	103	122	132	132	141	99	128	145	130	151	107	75
1989 April	124	151	86	101	125	127	124	101	116	135	95	143	109	85
Mei	115	143	93	94	123	132	117	98	108	126	82	136	121	82
Juni	121	153	93	93	96	146	116	104	126	154	104	159	123	80
Juli	86	117	92	55	76	111	106	72	63	78	74	113	115	92
Augustus	110	136	95	104	124	137	116	93	89	107	105	138	120	89
September	125	153	91	93	134	142	119	103	121	145	121	148	117	86
Oktober	124	159	94	99	136	144	132	109	117	147	117	153	113	85
November	121	150	93	94	124	139	137	101	123	139	139	141	115	70
December	102	131	92	75	104	115	148	88	98	129	148	120	110	99
1990 Januari	136	152	105	.	128	136	151	100	130	143	143	148	108	51
Februari	126	155	97	.	117	126	131	92	123	143	116	146	102	80
Maart	141	164	108	.	122	134	142	104	130	148	131	160	111	95
April	121	159	95	.	111	127	130	100	113	127	99	140	107	94

¹ De tabaks-, cokes- en ledernijverheid waarvan de indexcijfers van de produktie niet in de tabel opgenomen zijn, vertegenwoordigen respectievelijk 0,8 %, 0,2 % en 0,1 % van de gezamenlijke produktie in de verwerkende industrie.

IV - 3. — ENERGIE

Bronnen : cokes en steenkool : M.E.Z., Administratie van het Mijnwezen; overige gegevens : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Petroleum (duizenden tonnen)					Gas (miljoenen m ³)	Cokes (duizenden tonnen)		Steenkool (duizenden tonnen)		Elektriciteit (miljoenen kWh)		
	Verwerking van ruwe petroleum	Binnenlands verbruik					Invoer van aardgas in de B.L.E.U.	Netto- produktie	Binnen- lands ver- bruik	Produktie		Binnen- lands ver- bruik	Netto- produktie
		Totaal ¹	Waarvan :										
		Auto- benzine	Gas-oil en lichte stookolie	Residuele stookolie									
1982	1.966	1.389	222	593	385	726	435	436	545	1.285	3.995		
1983	1.652	1.200	215	562	236	766	426	416	508	1.036	4.159		
1984	1.560	1.142	216	573	170	769	494	492	525	1.201	4.321		
1985	1.356	1.197	208	637	186	779	497	478	518	1.192	4.515		
1986	1.935	1.326	227	714	229	695	428	421	466	1.046	4.626		
1987	2.004	1.284	236	698	182	776	436	406	363	1.034	5.000		
1988	1.974	1.307	245	701	195	.	462	455	207	1.142	5.159		
1989	2.024	1.276	242	695	172	.	.	.	.	.	.		
1987 4 ^e kwartaal	2.124	1.367	250	747	217	859	456	426	313	1.214	5.518		
1988 1 ^e kwartaal	1.838	1.441	232	850	207	.	455	447	242	1.154	5.416		
2 ^e kwartaal	1.911	1.190	252	584	176	.	462	464	233	1.070	4.774		
3 ^e kwartaal	2.016	1.109	257	524	154	.	472	451	169	1.328	4.820		
4 ^e kwartaal	2.130	1.486	238	847	235	.	460	457	186	1.017	5.627		
1989 1 ^e kwartaal	1.868	1.415	241	796	225	.	* 457	* 445	* 208	* 1.199	5.494		
2 ^e kwartaal	2.087	1.116	258	553	125	.	* 449	* 409	* 173	* 1.155	5.069		
3 ^e kwartaal	2.068	1.146	248	579	153	.	* 453	* 434	* 116	* 980	* 4.835		
4 ^e kwartaal	2.072	1.429	221	852	186	.	.	.	.	.	.		
1988 December	2.329	1.520	202	908	257	.	458	476	161	1.118	5.765		
1989 Januari	1.798	1.274	214	745	186	.	* 471	* 461	* 218	* 1.110	5.903		
Februari	1.758	1.371	204	793	205	.	* 425	* 414	* 200	* 1.145	5.204		
Maart	2.049	1.601	280	850	283	.	* 474	* 475	* 207	* 1.341	5.376		
April	2.131	1.184	253	650	100	.	* 458	* 395	* 176	* 1.072	5.289		
Mei	2.038	1.112	269	521	151	.	* 468	* 432	* 171	* 1.153	4.983		
Juni	2.092	1.052	252	488	123	.	* 420	* 400	* 173	* 1.240	* 4.936		
Juli	2.023	1.028	244	491	142	.	* 445	* 445	* 63	* 818	* 4.518		
Augustus	2.150	1.232	265	654	140	.	* 462	* 427	* 133	* 939	* 4.922		
September	2.030	1.177	235	592	177	.	* 452	* 429	* 151	* 1.184	* 5.064		
Oktober	2.055	1.349	254	727	191	.	* 464	* 438	* 153	* 1.087	* 5.597		
November	1.728	1.424	254	788	234	.	.	.	.	.	* 5.831		
December	2.434	1.513	155	1.041	135	.	.	.	.	.	* 6.286		

¹ Autobenzine, gas-oil, lichte stookolie, vliegtuigbenzine en carbureactor (type benzine), speciale benzine en white spirit, petroleum en carbureactor (type petroleum),

smeerolie en andere smeerprodukten, residuele petroleumteer, asfaltachtige aardpek, energetisch en scheikundig petroleumgas.

IV - 4. — METAAL

Bron : IJzer- en staalnijverheid : Eurostat; Metaalverwerkende nijverheid : N.I.S. : Industriële statistieken.

Maandgemiddelden of maanden	IJzer- en staalnijverheid (duizenden tonnen)		Metaalverwerkende nijverheid (miljarden franken)			Verzendingen
	Productie van ruwstaal	Productie van afgewerkt staal	Binnengekomen bestellingen			
			voor de binnen- landse markt	voor de uitvoer	Totaal	
1982	833	608	17,9	43,3	61,2	62,5
1983	846	583	19,0	47,3	66,3	67,7
1984	942	674	20,3	52,7	73,0	71,0
1985	890	666	21,7	58,3	80,1	80,1
1986	809	614	22,2	61,7	83,9	84,6
1987	815	618	21,7	64,8	86,5	86,8
1988	935	731	* 23,6	* 70,7	* 94,3	* 93,7
1989	912	718	* 28,1	* 77,7	* 105,7	* 102,2
1987 4 ^e kwartaal	882	659	25,5	70,7	96,2	94,0
1988 1 ^e kwartaal	932	717	* 25,5	* 73,7	* 99,3	* 94,9
2 ^e kwartaal	950	755	* 22,7	* 73,1	* 95,8	* 98,1
3 ^e kwartaal	880	688	* 20,6	* 58,3	* 79,2	* 79,2
4 ^e kwartaal	978	764	* 25,7	* 77,2	* 102,9	* 102,4
1989 1 ^e kwartaal	914	734	* 26,7	* 79,3	* 106,1	* 102,2
2 ^e kwartaal	913	775	* 27,3	* 81,8	* 109,0	* 108,9
3 ^e kwartaal	909	643	* 25,9	* 68,4	* 94,3	* 87,7
4 ^e kwartaal	915	720	* 32,3	* 81,4	* 113,7	* 110,7
1988 December	986	715	* 28,9	* 75,7	* 104,6	* 103,0
1989 Januari	1.040	741	* 28,0	* 77,9	* 105,9	* 96,1
Februari	804	659	* 25,7	* 74,5	* 100,2	* 96,1
Maart	896	802	* 26,5	* 85,6	* 112,1	* 114,5
April	874	766	* 27,5	* 80,7	* 108,2	* 107,1
Mei	936	815	* 26,2	* 74,1	* 100,3	* 101,8
Juni	929	743	* 28,1	* 90,5	* 118,6	* 117,7
Juli	894	522	* 19,1	* 49,0	* 68,1	* 67,0
Augustus	928	645	* 28,6	* 71,3	* 99,8	* 85,9
September	903	761	* 30,0	* 84,9	* 114,9	* 110,3
Oktober	* 921	* 787	* 29,1	* 79,8	* 108,9	* 107,6
November	* 914	* 746	* 31,2	* 85,6	* 116,8	* 116,6
December	* 895	* 626	* 36,7	* 78,8	* 115,5	* 107,8

IV - 5. — BOUWNIJVERHEID

Bronnen : gunstige adviezen : *Ministerie van Openbare Werken, Bestuur van Stedebouw (per gewest)*; overige gegevens : *N.I.S. : Industriële statistieken.*

Maandgemiddelden of maanden	Woningen					Overige gebouwen					Productie Indexcijfer 1980 = 100 ¹
	Gunstige adviezen	Bouwvergunningen		Begonnen gebouwen		Gunstige adviezen	Bouwvergunningen		Begonnen gebouwen		
	Aantal	Aantal	Volume	Aantal	Volume	Aantal	Aantal	Volume	Aantal	Volume	
	(duizen- den)	(duizen- den)	(duizen- den m ³)	(duizen- den)	(duizen- den m ³)	(duizen- den)	(duizen- den)	(duizen- den m ³)	(duizen- den)	(duizen- den m ³)	
1982	2,1	2,3	1.341	2,4	1.398	0,7	0,5	1.915	0,4	1.428	79
1983	1,8	1,9	1.182	2,3	1.393	0,7	0,5	1.748	0,5	1.848	64
1984	1,9	2,3	1.422	2,0	1.248	0,4	0,6	1.839	0,5	1.514	57
1985	2,2	2,5	1.571	2,4	1.481	0,4	0,6	2.168	0,5	1.859	54
1986	1,9	2,5	1.536	2,0	1.275	0,4	0,6	2.115	0,5	1.673	55
1987	.	3,1	1.904	2,4	1.517	.	0,7	2.789	0,5	1.910	54
1988	.	3,8	2.292	3,0	1.817	.	0,7	3.383	0,6	2.818	* 60
1989	.	4,2	2.568	3,6	2.233	.	0,8	3.958	0,7	3.126	* 62
1987 4 ^e kwartaal	.	3,0	1.829	2,2	1.330	.	0,7	3.291	0,5	1.917	—
1988 1 ^e kwartaal	.	3,5	2.145	2,5	1.465	.	0,6	2.891	0,5	2.368	—
2 ^e kwartaal	.	3,9	2.429	3,3	2.102	.	0,8	3.934	0,6	3.035	—
3 ^e kwartaal	.	3,7	2.280	3,2	2.005	.	0,8	3.514	0,7	3.177	—
4 ^e kwartaal	.	3,9	2.315	2,8	1.696	.	0,7	3.192	0,6	3.026	—
1989 1 ^e kwartaal	.	3,8	2.376	3,4	2.156	.	0,6	3.350	0,8	3.400	60
2 ^e kwartaal	.	4,6	2.846	3,7	2.329	.	0,9	3.937	0,6	2.662	61
3 ^e kwartaal	.	4,1	2.554	2,9	1.844	.	0,8	4.608	0,6	2.267	62
4 ^e kwartaal	.	4,1	2.497	4,2	2.601	.	0,7	3.936	0,6	4.175	63
1989 Januari	.	3,7	2.244	3,2	2.103	.	0,6	3.544	0,9	4.673	* 59
Februari	.	3,7	2.382	3,1	1.912	.	0,6	3.426	0,6	2.256	* 60
Maart	.	3,9	2.502	3,9	2.453	.	0,6	3.081	0,8	3.261	* 61
April	.	4,5	2.667	3,7	2.353	.	0,8	4.145	0,6	2.443	* 61
Mei	.	4,5	2.888	3,3	2.127	.	0,8	3.384	0,6	2.823	* 61
Juni	.	4,8	2.983	4,0	2.506	.	1,0	4.281	0,7	2.721	* 61
Juli	.	4,5	2.818	2,5	1.559	.	0,9	4.348	0,6	1.901	* 62
Augustus	.	3,9	2.363	2,9	1.864	.	0,8	5.315	0,5	2.086	* 62
September	.	3,9	2.481	3,4	2.108	.	0,8	4.162	0,6	2.814	* 62
Oktober	.	4,1	2.509	4,5	2.808	.	0,8	4.060	0,9	3.672	* 63
November	.	3,5	2.073	3,6	2.207	.	0,6	3.051	0,6	3.879	* 63
December	.	4,7	2.908	4,4	2.787	.	0,8	4.696	1,2	4.974	* 63
1990 Januari	.	4,5	2.862	3,4	2.109	.	0,8	4.428	0,7	4.053	* 64

¹ Openbare en particuliere bouwwerken. *Maandindexcijfers* : voortschrijdende gemiddelden van de laatste twaalf maanden van het niet voor seizoen maar wel voor de ongelijke samenstelling van de maanden gecorrigeerde indexcijfer van de produktie. *Jaarindexcijfers* : gemiddelden van het niet voor seizoen maar wel voor de ongelijke

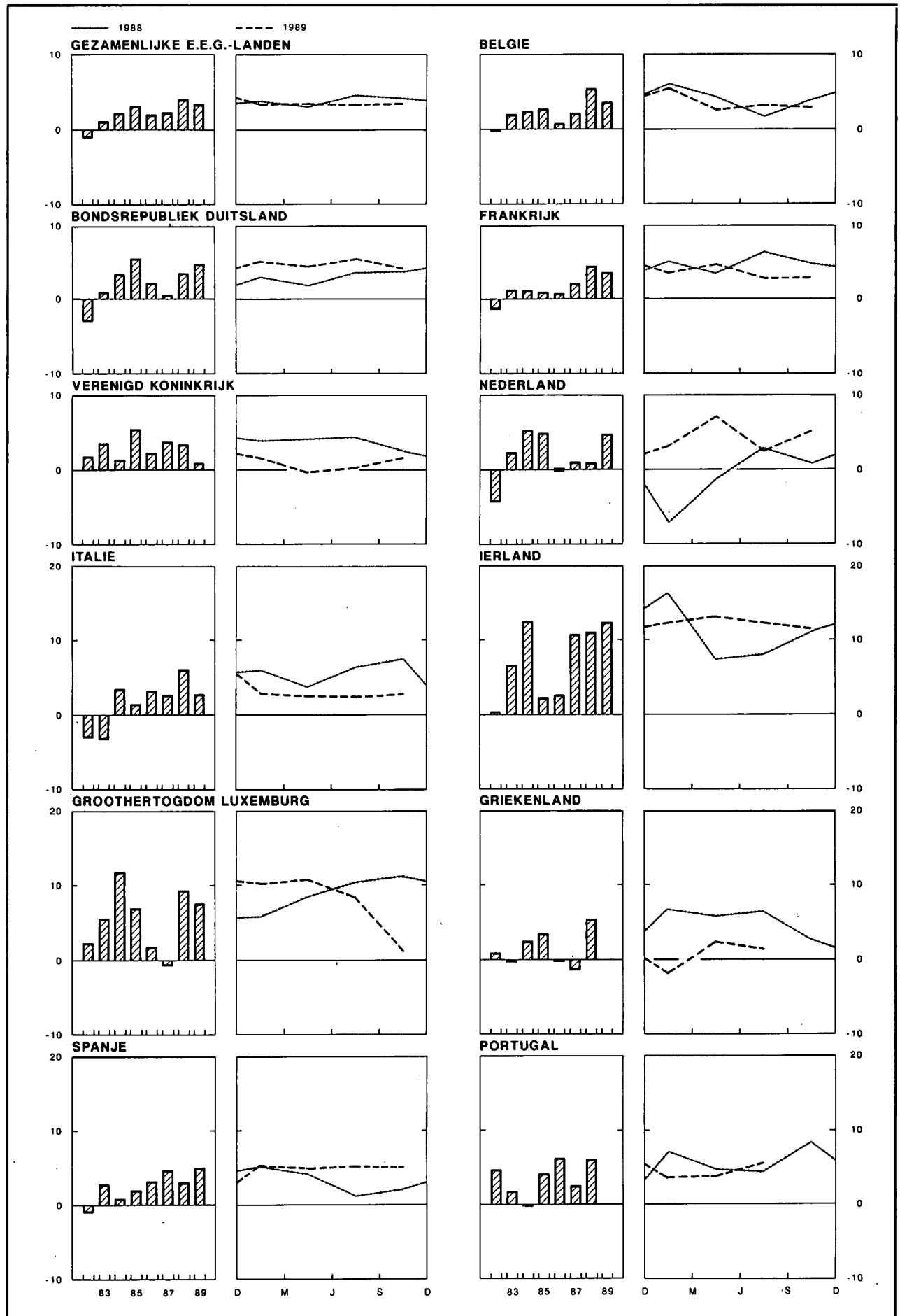
samenstelling van de maanden gecorrigeerde indexcijfer van de produktie van de twaalf overeenstemmende maanden en niet het gemiddelde van de maandindexcijfers.

IV - 6. — INDUSTRIELE PRODUKTIE

DER LANDE VAN DE EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP

Veranderingspercentages tegenover het indexcijfer van het vorige jaar of het overeenstemmende kwartaal van het vorige jaar.

Bron : OESO : Main economic indicators.

IV - 6. — INDUSTRIELE PRODUCTIE
DER LANDEN VAN DE EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP

Indexcijfers 1985 = 100

(aangepast voor seizoenschommelingen)

Bron : OESO : *Main economic indicators*.

	Gezamen- lijke E.E.G.- landen (11 lan- den ¹)	België	Bondsre- publiek Duits- land ²	Frankrijk	Verenigd Konink- rijk	Neder- land	Italië	Ierland	Groothertogdom Luxem- burg	Grieken- land	Spanje	Portugal
1982	94	93	93	97	96	89	98	82	79	95	95	95
1983	95	95	93	98	100	91	95	86	84	94	98	96
1984	97	98	96	99	102	95	99	98	94	97	98	96
1985	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1986	102	101	102	101	102	100	104	103	102	100	103	106
1987	104	103	102	103	106	101	108	113	101	98	108	109
1988	109	109	106	108	110	101	114	126	110	103	111	115
1989	113	113	111	112	111	106	117	141	119	.	117	.
1987 4 ^e kwartaal	106	104	104	105	108	102	109	118	104	98	109	109
1988 1 ^e kwartaal	107	107	104	105	108	96	113	123	107	103	110	114
2 ^e kwartaal	108	108	105	106	109	100	112	122	104	103	112	115
3 ^e kwartaal	110	111	107	109	111	103	114	126	116	103	112	115
4 ^e kwartaal	110	111	108	109	110	104	117	132	114	101	111	118
1989 1 ^e kwartaal	111	113	109	110	110	100	116	139	117	102	116	119
2 ^e kwartaal	112	110	110	113	109	107	116	138	119	105	117	119
3 ^e kwartaal	114	114	113	113	111	106	117	142	122	105	118	122
4 ^e kwartaal	115	115	113	113	112	110	121	147	117	.	117	.
1989 Februari	111	112	109	110	109	100	118	135	114	94	114	115
Maart	111	112	109	109	110	98	115	137	118	105	113	125
April	113	112	112	113	111	111	116	135	125	107	118	119
Mei	111	109	107	111	109	106	114	140	117	107	116	119
Juni	113	111	111	112	109	105	117	140	114	103	119	121
Juli	114	119	113	114	110	106	118	156	118	106	116	118
Augustus	114	111	113	114	112	106	117	133	131	106	119	125
September	113	113	113	111	111	107	116	139	118	103	117	122
Oktober	114	112	113	112	112	108	118	141	117	108	117	124
November	114	113	113	114	112	110	119	148	118	103	118	.
December	115	120	114	112	111	113	124	152	115	.	112	.
1990 Januari	115	.	115	113	110	107	116	148	.	.	122	.
Februari	.	.	.	111	110	99	120	.	.	.	116	.

¹ Denemarken stelt geen indexcijfer van de industriële productie op.

² Inclusief West-Berlijn.

V. — DIENSTEN

1. — VERVOER

a. — Activiteit van de N.M.B.S. en de SABENA

Bronnen : N.M.B.S. en SABENA.

Maandgemiddelden of maanden	N.M.B.S.					SABENA	
	Reizigersvervoer	Goederenvervoer (volledige wagonladingen)			Geregeld en betalend luchtverkeer		
	Aantal reizigers-km	Aantal productieve ton-km ¹	Totale tonnenmaat	waarvan :		Passagiers-km	Ton-km
				brandstoffen en minerale oliën ²	ertsen ²		
(miljoenen)			(duizenden tonnen)		(miljoenen)		
1982	573	566	5.200	1.541	949	440	81
1983	553	572	5.275	1.485	877	440	82
1984	537	659	5.903	1.647	1.001	457	86
1985	548	688	6.035	1.600	1.084	472	91
1986	506	618	5.260	1.399	980	463	91
1987	524	597	5.332	1.336	1.014	498	91
1988	529	641	5.482	1.218	1.081	544	105
1989	533	671	5.490	1.185	1.158	564	108
1988 1 ^e kwartaal	526	633	5.463	1.346	1.000	447	91
2 ^e kwartaal	540	609	5.433	1.229	1.044	543	107
3 ^e kwartaal	497	640	5.278	1.110	1.116	670	116
4 ^e kwartaal	553	683	5.754	1.186	1.165	517	107
1989 1 ^e kwartaal	515	654	5.498	1.147	1.110	489	101
2 ^e kwartaal	549	683	5.649	1.162	1.216	565	109
3 ^e kwartaal	519	626	5.068	1.128	1.157	672	113
4 ^e kwartaal	551	719	5.745	1.301	1.147	528	109
1990 1 ^e kwartaal	540	706	5.729	1.346	1.108	500	102
1989 Mei	552	676	5.411	1.063	1.259	532	104
Juni	561	725	6.447	1.210	1.281	640	116
Juli	525	618	4.972	1.107	1.180	724	121
Augustus	489	578	4.779	1.084	1.079	711	116
September	542	683	5.452	1.193	1.211	581	103
Oktober	573	749	5.982	1.298	1.238	577	117
November	541	694	5.638	1.268	1.077	490	104
December	538	715	5.616	1.338	1.125	517	106
1990 Januari	523	597	4.983	1.113	1.048	521	98
Februari	531	745	6.034	1.442	1.162	442	93
Maart	566	776	6.171	1.484	1.113	536	114
April	* 534	641	4.809	1.246	775	622	117
Mei	* 558	728	6.281	1.269	1.479	638	118

¹ De productieve ton-km hebben betrekking op het commerciële vervoer (met uitsluiting van het dienstvervoer): het is de som van de vermenigvuldigingen van het gewicht van elke verzending met de afstand van het traject.

² Nieuwe reeks vanaf januari 1986.

V - 1b. — Zeevaart

V - 1c. —
Binnen-
scheepvaart

Bronnen : *Stad Antwerpen - Havenbedrijf* [kol. (1)], N.I.S. (overige kolommen).

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Haven van Antwerpen			Haven van Gent			Havens van Brugge en Zeebrugge			Totaal verkeer ¹	
	Laad- vermogen van de binnen- gekomen schepen (Duizenden bruto- registerton)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)		Laad- vermogen van de binnen- gekomen schepen (Duizenden bruto- registerton)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)		Laad- vermogen van de binnen- gekomen schepen (Duizenden bruto- registerton)	Goederen (duizenden metrieke tonnen)		(duizenden metrieke tonnen)	(miljoenen ton-km)
		Binnen- gekomen	Vertrokken		Binnen- gekomen	Vertrokken		Binnen- gekomen	Vertrokken		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(1)	(2)	
1982	9.390	4.015	2.815	1.578	1.513	283	3.405	356	156	7.549	417
1983	9.083	3.748	2.720	1.659	1.283	263	3.384	332	161	7.602	414
1984	9.736	4.022	3.191	1.800	1.566	415	3.458	345	212	8.224	437
1985	9.969	3.851	3.188	1.883	1.786	583	3.583	380	252	7.803	422
1986	10.582	4.274	3.039	1.728	1.512	408	3.478	416	272	7.943	434
1987	10.849	4.357	2.950	1.697	1.598	415	3.866	604	321	7.865	427
1988	11.278	4.775	3.225	1.789	1.397	359	4.128	616	349	8.263	453
1989				1.803			5.031			8.105	444
1987 4 ^e kwartaal ...	11.082	4.733	3.501	1.749	1.591	371	4.282	838	331	8.441	471
1988 1 ^e kwartaal ...	10.962	4.415	3.035	1.878	1.654	441	3.652	617	274	7.653	434
2 ^e kwartaal ...	11.312	4.840	3.237	1.802	1.318	380	3.206	498	311	8.699	469
3 ^e kwartaal ...	11.327	5.114	3.383	1.688	1.374	315	4.605	656	373	8.157	441
4 ^e kwartaal ...	11.512	4.732	3.246	1.787	1.242	301	5.047	693	436	8.544	469
1989 1 ^e kwartaal ...	10.550			1.686			5.060			7.945	432
2 ^e kwartaal ...				1.764			5.142			8.859	464
3 ^e kwartaal ...				1.788			4.795			7.904	424
4 ^e kwartaal ...				1.973			5.126			8.047	454
1989 Januari	10.045			1.492			4.947			7.552	425
Februari	10.381			1.786			5.405			8.111	429
Maart	11.225			1.779			4.829			8.172	442
April				1.714			4.923			9.023	461
Mei				1.892			5.242			8.576	455
Juni				1.685			5.260			8.977	477
Juli				1.585			4.898			7.098	368
Augustus				1.820			4.591			8.323	445
September				1.960			4.895			8.292	459
Oktober				2.070			5.272			8.221	479
November				2.035			5.409			8.437	455
December				1.813			4.698			7.483	428
1990 Januari										7.790	448

¹ Binnenlands vervoer, in-, uit- en doorvoer.

V - 2. — TOERISME

Overnachtingen van toeristen in België¹

(Duizenden)

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Totaal	waarvan land van gewone verblijfplaats					
		België	Frankrijk	Nederland	Verenigd Koninkrijk	Bondsrepubliek Duitsland	Verenigde Staten van Amerika
1982	2.498	1.785	84	232	97	110	47
1983	2.528	1.783	75	256	105	110	50
1984	2.557	1.778	80	257	105	117	62
1985	2.595	1.775	79	264	103	126	74
1986	2.637	1.819	81	277	96	126	67
1987	2.565	1.727	81	299	90	131	61
1988	2.326	1.514	67	330	75	119	47
1989	2.510	1.610	78	350	89	136	46
1988 1 ^e kwartaal	818	344	42	172	42	66	36
2 ^e kwartaal	2.457	1.579	80	316	85	151	58
3 ^e kwartaal	4.870	3.571	92	626	108	177	55
4 ^e kwartaal	1.161	563	55	204	65	82	41
1989 1 ^e kwartaal	1.047	495	52	184	55	89	32
2 ^e kwartaal	2.407	1.483	93	300	103	162	54
3 ^e kwartaal	5.314	3.871	106	694	120	197	55
4 ^e kwartaal	1.272	591	62	223	78	98	42
1990 1 ^e kwartaal	983	428	54	177	58	77	37
1989 Maart	1.583	862	66	207	81	138	38
April	1.936	1.192	87	202	89	131	39
Mei	2.745	1.659	113	379	112	199	60
Juni	2.539	1.597	79	318	107	156	62
Juli	7.335	5.584	111	977	109	251	51
Augustus	6.391	4.784	128	797	125	187	55
September	2.215	1.245	78	307	127	153	60
Oktober	1.563	686	71	282	111	145	57
November	1.174	559	65	187	67	84	38
December	1.079	528	51	199	55	64	31
1990 Januari	810	304	48	158	45	65	42
Februari	892	371	53	180	54	66	32
Maart	1.246	608	61	193	74	99	37

¹ Inclusief de overnachtingen op kampeerterrinen.

V - 3. — BINNENLANDSE HANDEL

a. — Verkoop van de detailhandel

Indexcijfers 1980 = 100

Bron : N.I.S. : Handelsstatistieken.

Maandgemiddelden of maanden	Naar de distributie-vorm				Naar categorieën produkten				Algemeen indexcijfer	
	Kleine detailhandel ¹	Grootwarenhuizen en kleinhandelsondernemingen ²	Supermarkten ³	Verbruikscoöperatieven	Levensmiddelen ⁴	Textiel en kleding ⁵	Meubilering en huishouden	Overige waren	Waarde	Hoeveelheid ⁶
Wegingscoëfficiënten in % van het algemeen indexcijfer sedert 1981	—	—	—	—	37,5	14,9	16,6	31,0	100,0	—
1982	115	117	112	79	112	118	110	120	115	97
1983	120	125	117	57	122	128	116	121	121	95
1984	127	130	124	52	132	132	123	128	129	95
1985	136	136	125	50	138	140	135	138	138	97
1986	140	140	125	32	144	162	154	127	143	101
1987	145	145	123	22	146	162	163	128	146	102
1988	146	150	122	23	147	161	170	138	150	105
1989	* 152	159	127	24	* 156	* 176	* 177	* 138	* 157	* 106
1988 1 ^e kwartaal	138	142	118	19	140	146	153	137	142	100
2 ^e kwartaal	150	150	122	24	148	165	168	144	153	107
3 ^e kwartaal	138	143	122	25	142	153	161	126	142	99
4 ^e kwartaal	159	165	127	26	158	181	196	143	164	113
1989 1 ^e kwartaal	* 141	149	119	24	* 147	* 166	* 154	* 133	* 146	* 100
2 ^e kwartaal	* 155	161	128	24	* 158	* 177	* 169	* 146	* 159	* 108
3 ^e kwartaal	* 144	152	129	26	* 153	* 164	* 168	* 127	* 149	* 100
4 ^e kwartaal	* 169	175	133	22	* 167	* 196	* 216	* 147	* 174	* 115
1990 1 ^e kwartaal	* 157	161	124	20	* 155	* 174	* 179	* 154	* 161	* 106
1989 April	* 150	157	125	22	* 151	* 195	* 159	* 138	* 155	* 105
Mei	* 154	163	129	25	* 157	* 178	* 168	* 146	* 159	* 108
Juni	* 160	162	130	25	* 165	* 159	* 181	* 155	* 164	* 111
Juli	* 135	153	128	27	* 146	* 165	* 156	* 120	* 142	* 96
Augustus	* 139	148	127	26	* 152	* 138	* 164	* 127	* 145	* 97
September	* 157	156	130	24	* 160	* 190	* 183	* 134	* 160	* 107
Oktober	* 159	157	124	22	* 156	* 195	* 188	* 138	* 162	* 108
November	* 152	164	123	21	* 154	* 176	* 186	* 139	* 158	* 105
December	* 195	203	152	24	* 192	* 217	* 275	* 163	* 201	* 133
1990 Januari	* 154	159	123	20	* 152	* 187	* 171	* 145	* 158	* 104
Februari	* 145	149	116	19	* 145	* 141	* 174	* 144	* 149	* 98
Maart	* 173	176	134	21	* 167	* 195	* 192	* 174	* 177	* 117
April	* 163	170	126	22	* 158	* 197	* 191	* 153	* 168	* 110

¹ Indexcijfers berekend aan de hand van steekproefgegevens.

² Kleinhandelsondernemingen met menigvuldige afdelingen (grootwarenhuizen) en kleinhandelsondernemingen die ten minste vijf kleinhandelsinrichtingen bezitten.

³ Kleine en middelgrote supermarkten met gehele of gedeeltelijke zelfbediening.

⁴ Voor de kleine detailhandel, inclusief tabak.

⁵ Inclusief textiel voor stoffering.

⁶ Waarde-indexcijfer gedeïfleerd door het algemene prijsindexcijfer bij consumptie zonder de diensten en de huur.

V - 3b. — Verkoop op afbetaling

1° — Algemene resultaten

Bron : N.I.S. : Handelsstatistieken

	Lopende contracten aan het einde van het halfjaar (duizenden)				Uitstaande kredieten aan het einde van het halfjaar (miljarden franken)				Kredieten verleend in de loop van het halfjaar (miljarden franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	overige ¹		verkopers	banken	overige ¹		verkopers	banken	overige ¹
1987 1 ^e halfjaar	1.721	861	488	372	124,7	6,7	70,0	48,0	45,4	3,7	23,0	18,7
2 ^e halfjaar	1.756	875	504	377	130,4	7,0	73,1	50,3	40,2	3,5	20,6	16,1
1988 1 ^e halfjaar	1.769	836	528	405	143,8	7,3	79,4	57,1	52,4	3,7	25,6	23,1
2 ^e halfjaar	1.791	807	549	435	147,5	7,7	80,7	59,1	42,2	3,5	20,8	17,9
1989 1 ^e halfjaar	1.819	777	576	466	162,1	7,5	87,0	67,6	56,9	3,8	26,7	26,4
2 ^e halfjaar	1.728	667	588	473	166,2	7,2	89,3	69,7	47,8	3,6	23,1	21,1

2° — Achterstallige betalingen

	Schuldenaars die in gebreke gebleven zijn met het betalen van drie of meer vervallen termijnen in de loop van het halfjaar (duizenden)				Verschuldigde vorderingen, door de schuldenaars vermeld in de vorige kolommen (miljarden franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	overige ¹		verkopers	banken	overige ¹
1987 1 ^e halfjaar	62	49	8	5	1,2	0,1	0,6	0,5
2 ^e halfjaar	63	50	8	5	1,2	0,2	0,5	0,5
1988 1 ^e halfjaar	61	49	8	4	1,1	0,1	0,6	0,4
2 ^e halfjaar	64	51	8	5	1,3	0,2	0,6	0,5
1989 1 ^e halfjaar	64	50	9	5	1,4	0,2	0,8	0,4
2 ^e halfjaar	51	35	9	7	1,5	0,2	0,8	0,5

3° — Indeling van de kredieten verleend tijdens het halfjaar, naar de aard der goederen

	Totaal	Vrachtwagens, bestelwagens, autobussen, zwaar vervoermaterieel		Land- bouw- materieel en tractoren, vee	Wagens voor persoonvervoer behalve autobussen		Motoren, scooters, brom- fietzen, rijwielen	Textiel, bont, kleding	Boeken	Overige bedrijfs- uitrusting	Overige artikelen voor persoon- lijk gebruik	Diversen ²
		nieuw	reeds gebruikt		nieuw	reeds gebruikt						
		Contracten (duizenden)										
1987 1 ^e halfjaar	825	4	2	0	103	24	5	218	112	9	325	23
2 ^e halfjaar	799	4	2	0	82	23	5	200	114	7	338	24
1988 1 ^e halfjaar	796	4	2	0	109	27	6	188	115	8	303	34
2 ^e halfjaar	795	4	1	0	79	24	4	232	115	7	299	30
1989 1 ^e halfjaar	789	5	2	0	113	29	6	193	116	12	282	31
2 ^e halfjaar	758	4	2	0	86	25	6	260	56	8	286	25
Verleende kredieten (miljarden franken)												
1987 1 ^e halfjaar	45,4	3,4	0,5	0,2	27,1	3,7	0,3	0,3	0,9	2,9	4,3	1,8
2 ^e halfjaar	40,2	2,8	0,6	0,2	22,8	3,7	0,2	0,3	0,8	2,5	4,6	1,7
1988 1 ^e halfjaar	52,4	3,2	0,7	0,2	30,9	4,5	0,3	0,3	0,9	2,9	4,2	4,3
2 ^e halfjaar	42,2	2,6	0,6	0,2	23,7	4,1	0,2	0,3	0,8	2,8	4,6	2,3
1989 1 ^e halfjaar	56,9	4,3	0,9	0,2	34,1	5,2	0,4	0,3	0,8	3,5	4,6	2,6
2 ^e halfjaar	47,8	3,6	0,8	0,2	26,9	4,8	0,3	0,6	0,5	3,1	5,0	2,0

¹ Financieringsinstellingen en particulieren.

² Inclusief diensten (reizen, herstellen van motorrijtuigen, centrale verwarming, enz.).

V - 4. — VERREKENKAMERS¹

a) Aantal verrichtingen

(duizenden stukken)

Maandgemiddelden of maanden	Brussel							Provincie	Eindtotaal
	Daggeld	Postwissels en -mandaten	Deviezen- transacties	Cheques	Over- schrijvingen	Overige verrichtingen	Totaal	Alle verrichtingen	
1986	2	319	8	17.164	18.512	4	36.009	981	36.990
1987	2	303	7	19.125	20.861	3	40.301	885	41.186
1988	2	272	8	21.227	22.107	2	43.618	833	44.451
1989	2	265	7	23.494	24.051	3	47.822	786	48.608
1988 1 ^e kwartaal	2	299	7	19.905	22.333	1	42.547	860	43.407
2 ^e kwartaal	2	281	8	21.455	21.967	2	43.715	876	44.591
3 ^e kwartaal	2	262	8	21.393	20.451	2	42.118	794	42.912
4 ^e kwartaal	2	247	7	22.154	23.677	3	46.090	803	46.893
1989 1 ^e kwartaal	2	267	7	22.219	23.885	2	46.382	796	47.178
2 ^e kwartaal	1	283	7	23.663	24.623	2	48.579	826	49.405
3 ^e kwartaal	2	265	7	23.434	22.051	4	45.763	758	46.521
4 ^e kwartaal	2	248	7	24.661	25.645	3	50.566	762	51.328
1990 1 ^e kwartaal	2	257	6	24.349	25.784	3	50.401	745	51.146
1989 Maart	2	272	7	23.241	25.100	2	48.624	839	49.463
April	1	269	6	22.245	23.067	2	45.590	784	46.374
Mei	1	278	6	25.307	24.839	2	50.433	830	51.263
Juni	2	301	8	23.435	25.964	3	49.713	864	50.577
Juli	1	294	7	23.102	22.429	4	45.837	803	46.640
Augustus	2	261	7	24.124	21.215	3	45.612	761	46.373
September	2	241	7	23.076	22.511	4	45.841	711	46.552
Oktober	2	248	7	25.496	25.222	4	50.979	801	51.780
November	2	244	7	24.243	25.521	2	50.019	732	50.751
December	2	251	6	24.244	26.194	3	50.700	752	51.452
1990 Januari	2	275	7	26.129	26.854	2	53.269	803	54.072
Februari	2	233	6	22.363	24.042	5	46.651	673	47.324
Maart	2	263	6	24.555	26.454	2	51.282	759	52.041

b) Bedrag van de verrichtingen

(miljarden franken)

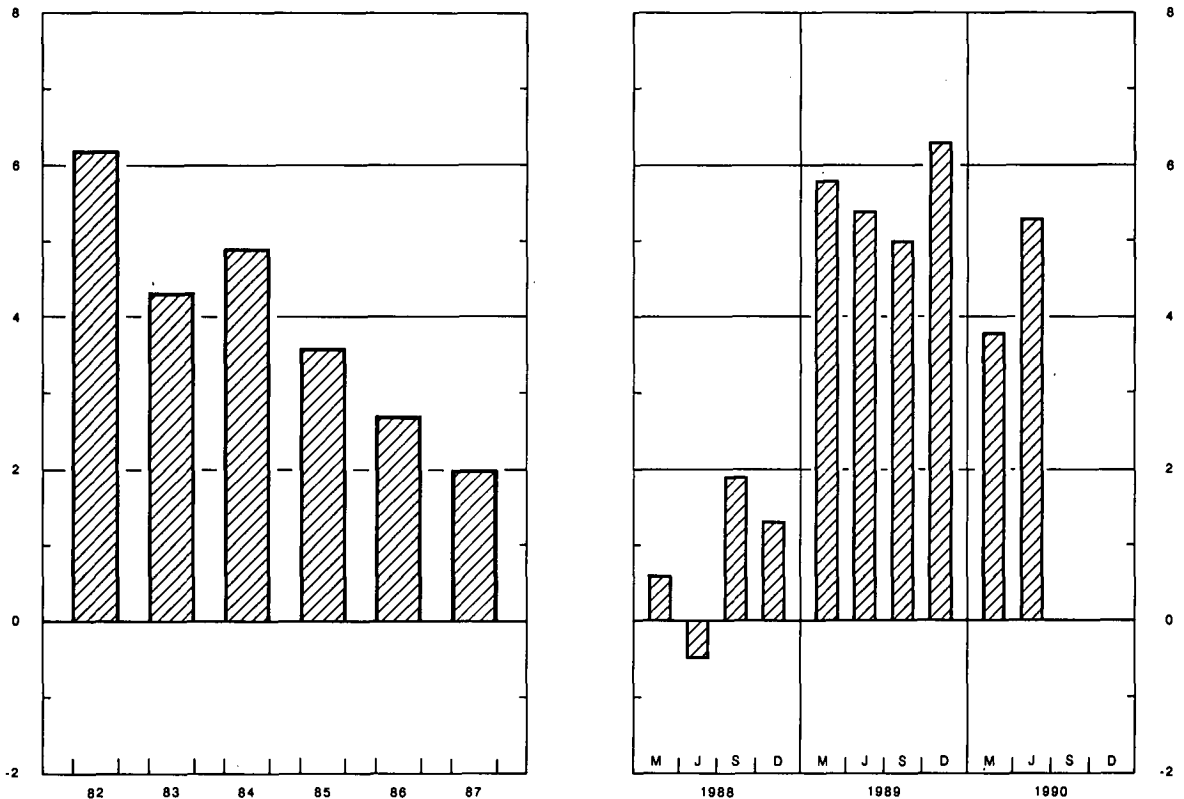
Maandgemiddelden of maanden	Brussel							Provincie	Eindtotaal
	Daggeld	Postwissels en -mandaten	Deviezen- transacties	Cheques	Over- schrijvingen	Overige verrichtingen	Totaal	Alle verrichtingen	
1986	286	6	1.108	769	6.435	1.068	9.672	680	10.352
1987	288	5	1.216	837	7.191	1.035	10.572	672	11.244
1988	238	5	1.272	965	7.575	1.082	11.137	744	11.881
1989	256	5	1.352	1.125	9.080	1.820	13.638	773	14.411
1988 1 ^e kwartaal	270	4	1.294	974	7.626	1.054	11.222	755	11.977
2 ^e kwartaal	223	7	1.213	1.010	7.415	1.114	10.982	751	11.733
3 ^e kwartaal	248	5	1.314	890	7.664	1.116	11.237	733	11.970
4 ^e kwartaal	212	4	1.266	984	7.594	1.045	11.105	737	11.842
1989 1 ^e kwartaal	272	4	1.355	1.135	8.603	1.186	12.555	829	13.384
2 ^e kwartaal	271	7	1.516	1.162	9.005	1.935	13.896	752	14.648
3 ^e kwartaal	237	5	1.280	1.101	8.813	2.007	13.443	706	14.149
4 ^e kwartaal	245	4	1.258	1.102	9.896	2.151	14.656	805	15.461
1990 1 ^e kwartaal	221	4	1.199	1.363	10.772	2.365	15.924	826	16.750
1989 Maart	254	5	1.371	1.156	9.005	1.373	13.164	849	14.013
April	209	5	1.265	1.125	8.116	1.979	12.700	709	13.409
Mei	261	7	1.377	1.190	8.588	1.717	13.140	735	13.875
Juni	342	9	1.905	1.171	10.311	2.109	15.847	814	16.661
Juli	259	5	1.211	1.155	8.772	2.078	13.480	673	14.153
Augustus	225	6	1.407	1.071	8.588	1.929	13.226	705	13.931
September	228	5	1.223	1.077	9.078	2.012	13.623	740	14.363
Oktober	255	5	1.419	1.139	10.335	2.287	15.440	857	16.297
November	231	4	1.214	1.093	9.336	2.005	13.883	741	14.624
December	249	4	1.140	1.073	10.016	2.162	14.644	817	15.461
1990 Januari	212	5	1.298	1.241	11.173	2.426	16.355	883	17.238
Februari	225	3	1.177	1.171	10.171	2.265	15.012	752	15.764
Maart	225	4	1.123	1.676	10.971	2.405	16.404	843	17.247

¹ Aantal kamers in bedrijf : tot juli 1989 : 21 ; vanaf augustus 1989 : 20.

VI. — INKOMENS

1. — BEZOLDIGINGEN VAN DE WERKNEMERS (mannen en vrouwen)

Gemiddeld brutoloon per gewerkt uur van de arbeiders in de nijverheid¹ (veranderingspercentages ten opzichte van het voorafgaande jaar² of de overeenstemmende maand van het voorafgaande jaar)

	Bezoldigingen van de arbeiders in de nijverheid ^{1 2}				Regelingslonen ⁵			
	Gemiddeld brutoloon per gewerkt uur	Type-urloon ³		Uurloonkosten ⁴	Arbeiders		Bedienden	
Geschoolde arbeider		Ongeschoolde arbeider	Algemeen indexcijfer		waarvan : Verwerkende industrie	Algemeen indexcijfer	waarvan : Verwerkende industrie	
Bronnen :	N.B.B.			IRES	Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid			
Indexcijfers 1975 = 100								
1982	179,0	175,0	180,0	171,0	179,6	176,1	168,9	164,4
1983	186,0	183,0	189,0	186,0	190,1	186,6	178,2	174,0
1984	195,0	191,0	198,0	200,0	200,0	196,4	186,4	182,4
1985	203,0	197,0	202,0	213,0	205,7	202,0	191,5	187,6
1986	208,0	199,0	205,0	218,0	208,5	204,6	193,5	189,5
1987	212,0	201,0	207,0	226,0	210,4	206,5	194,9	191,5
Indexcijfers 1987 = 100								
1988	100,8	101,8	102,3	100,2	102,5	103,1	102,0	103,6
1989	106,5	105,5	106,6	106,0	106,7	107,4	106,9	107,5
1988 December	104,0	102,7	103,3	103,5	103,4	104,1	102,9	104,3
1989 Maart	104,4	103,7	104,6	103,9	104,5	105,4	104,1	105,1
Juni	105,1	105,1	106,2	104,6	106,3	107,0	105,8	107,1
September	105,8	105,9	107,4	105,3	107,1	107,6	107,9	107,8
December	110,6	107,2	108,0	110,2	108,7	109,4	109,6	109,9
1990 Maart	* 108,4	* 108,9	* 110,4	* 107,7	110,4	110,9	110,4	110,4
Juni	* 110,7	* 109,4	* 110,8	.	111,1	111,6	110,8	110,9

¹ Inclusief de transportarbeiders.

² Jaargegevens : gemiddelde van de maanden maart, juni, september en december.

³ Exclusief de transportarbeiders voor de indexcijfers 1975 = 100.

⁴ Dit indexcijfer, waarin de steenkoolmijnen niet werden opgenomen, geeft de arbeidsuurloonkosten, inclusief de wettelijke maatschappelijke lasten door de werkgever gedragen, en niet de kosten per geproduceerde eenheid.

⁵ Kwartaalgegevens : einde periode; jaargegevens : gemiddelde van de gegevens op het einde van elk kwartaal. Het regelingsloon van de arbeiders is een uurloon en dat van de bedienden een maandloon.

VI - 2. — GEMIDDELDE BRUTOBEZOLDIGINGEN VAN DE WERKNEMERS IN DE NIJVERHEID

(Mannen en vrouwen)

Bron : N.I.S.

Nijverheidsgroep of -tak	1987	1987	1988	1988	1989	1987	1987	1988	1988	1989
	april	oktober	april	oktober	april	april	oktober	april	oktober	april
	Uurverdienste van de arbeiders (franken)					Maandverdienste van de bedienden (duizenden franken)				
<i>Gezamenlijke nijverheid</i>	302	303	307	310	318	73,8	74,0	75,4	76,6	78,4
<i>Extractieve nijverheid</i>	334	337	341	346	351	67,1	67,1	67,4	69,2	65,0
<i>Bouwbedrijf en burgerlijke bouwkunde</i>	293	296	301	299	310	69,2	67,6	70,0	71,0	73,0
<i>Verwerkende nijverheid</i>	301	302	306	310	318	74,5	75,0	76,3	77,5	79,6
waarvan :										
Vervaardiging van produkten uit metaal (met uitzondering van machines en transportmiddelen)	306	305	305	308	314	71,4	71,3	72,3	73,5	76,2
Constructie van machines en mechanisch materieel	314	316	321	326	331	75,6	77,2	78,3	80,5	82,2
Elektrische en elektronische constructie	302	303	307	309	316	76,5	78,5	79,0	81,3	82,5
Automobielbouw en onderdelen	323	321	326	327	331	74,5	76,1	77,9	79,6	82,0
Constructie van overige transportmiddelen .	318	314	315	322	329	78,2	78,2	79,6	76,7	79,4
Vervaardiging van fijne mechanische en optische instrumenten	288	288	289	300	313	70,6	70,3	71,7	74,6	76,1
Basismetallurgie	370	367	376	385	391	88,6	89,1	89,4	91,1	94,0
Chemische industrie	353	359	370	377	391	84,2	85,6	88,2	89,2	93,3
Levensmiddelen, drank en tabak	286	288	291	297	303	69,5	70,0	71,2	73,2	74,1
Textiel	256	257	261	264	272	66,8	67,1	68,7	70,8	71,8
Industrie van niet-metaalhoudende minerale produkten	317	317	320	324	332	75,1	75,6	77,3	78,7	80,7
Hout	271	272	273	275	281	59,2	58,4	60,4	61,8	63,9
Schoeisel en kleding	224	230	232	231	235	53,2	52,6	53,8	55,9	56,9
Papier, grafische nijverheid en uitgeverij ...	329	334	338	343	354	71,4	72,1	73,6	74,8	77,0
Aardolieraffinaderij	478	477	486	486	504	110,8	110,4	114,8	113,7	117,5
Productie en voorziening van elektrische energie, gas, stoom en warm water	—	—	—	—	—	90,7	91,3	91,4	91,6	94,9

VII. — PRIJSINDEXCIJFERS

1. — GRONDSTOFFEN¹

(indexcijfers 1975 = 100)

Bron : Institut für Wirtschaftsforschung, Hamburg.

Daggemiddelden	Algemeen indexcijfer	Algemeen indexcijfer zonder energie	Levensmiddelen grondstoffen				Industriële grondstoffen				Energiegrondstoffen		
			Totaal	Graan	Oliezaden, olie	Genotmiddelen en suiker	Totaal	Agrarische grondstoffen	Non-ferro	Ijzererts, schroot	Totaal	Steenkolen	Ruwe aardolie
Wegingscoëfficiënten	100,0	36,8	15,9	4,7	2,9	8,3	20,9	10,1	6,1	4,7	63,2	5,5	57,7
1982	228,6	117,6	106,1	90,7	106,0	114,7	126,4	127,1	134,9	113,9	293,4	142,2	307,7
1983	209,3	122,8	116,8	102,0	122,5	123,1	127,4	125,5	145,0	108,3	259,8	124,9	272,5
1984	205,0	125,1	122,7	102,5	138,6	128,3	126,9	128,6	135,8	111,5	251,7	124,0	263,8
1985	197,3	112,5	106,9	89,6	103,2	117,8	116,8	112,4	131,5	107,0	246,7	120,2	258,8
1986	143,2	116,1	107,1	75,2	85,2	132,7	122,9	131,0	124,3	103,8	159,1	136,1	161,3
1987	149,2	123,8	91,2	67,2	91,6	104,5	148,6	167,1	150,3	106,4	164,0	152,8	165,1
1988	143,4	150,2	108,6	92,0	125,5	111,9	181,8	191,6	216,4	115,5	139,5	162,1	137,3
1989	158,0	150,7	104,3	98,2	110,6	105,5	186,0	191,3	223,5	125,5	162,3	158,2	162,7
1988 2 ^e kwartaal	150,3	152,1	107,0	85,3	127,1	112,0	186,4	199,1	219,3	116,0	149,2	165,1	147,7
3 ^e kwartaal	138,9	150,1	114,4	103,8	140,5	111,2	177,2	189,8	206,2	112,1	132,4	154,9	130,3
4 ^e kwartaal	136,8	155,8	111,4	102,7	127,1	110,8	189,6	190,0	243,8	117,7	125,6	162,1	122,1
1989 1 ^e kwartaal	156,1	159,0	113,2	103,9	123,1	114,9	193,9	191,3	251,5	124,4	154,4	158,2	154,0
2 ^e kwartaal	160,7	153,1	110,2	100,0	119,6	112,6	185,8	188,5	225,0	128,7	165,2	155,0	166,1
3 ^e kwartaal	154,6	146,3	98,6	93,6	104,1	99,3	182,7	190,5	214,8	124,0	159,5	155,1	159,9
4 ^e kwartaal	160,6	144,2	95,2	95,4	95,7	95,0	181,5	195,0	202,6	125,1	170,1	164,4	170,7
1990 1 ^e kwartaal	165,3	146,4	96,8	93,7	94,3	99,4	184,1	205,3	189,7	131,3	176,2	173,0	176,6
2 ^e kwartaal	152,8	151,5	99,2	96,6	97,6	101,3	191,4	209,1	203,4	137,9	153,5	173,4	151,6
1989 Juli	156,3	147,2	102,7	96,5	114,1	102,1	181,1	189,8	205,6	130,4	161,6	155,6	162,1
Augustus	151,8	146,6	96,7	92,1	99,9	98,1	184,6	191,6	219,8	123,3	154,8	153,8	154,9
September	155,8	145,2	96,3	92,3	98,3	97,8	182,5	190,1	219,1	118,4	162,0	155,9	162,6
Oktober	159,9	145,4	95,2	94,9	95,5	95,3	183,6	191,8	216,9	122,6	168,4	160,7	169,1
November	158,6	144,4	96,3	95,7	96,6	96,6	181,1	195,1	201,3	124,8	166,8	163,2	167,1
December	163,3	142,9	94,2	95,6	95,0	93,2	179,9	198,2	189,7	127,8	175,2	169,4	175,8
1990 Januari	168,0	144,1	95,8	94,6	93,8	97,2	180,8	203,3	182,8	129,8	181,9	174,6	182,6
Februari	166,1	145,5	96,3	92,9	93,3	99,2	183,0	206,9	182,3	132,8	178,0	172,1	178,6
Maart	161,7	149,5	98,3	93,5	95,8	101,9	188,5	205,6	204,0	131,3	168,8	172,2	168,5
April	155,4	151,7	100,5	96,6	96,3	104,2	190,7	209,2	204,7	132,7	157,6	173,4	156,1
Mei	155,4	152,9	100,7	97,9	99,8	102,6	192,6	209,8	206,8	137,3	156,9	176,4	155,1
Juni	147,5	150,0	96,5	95,3	96,6	97,1	190,8	207,9	198,7	143,8	146,0	170,5	143,7
Juli	157,2	151,9	93,9	90,8	96,9	94,5	196,0	208,0	207,2	155,8	160,3	172,9	159,2

¹ Indexcijfers berekend op basis van prijzen uitgedrukt in dollars van de Verenigde Staten.

VII - 2a. — INDEXCIJFER DER PRODUKTIE- EN INVOERPRIJZEN
EN ZIJN BESTANDELEN

(Indexcijfers 1980 = 100)

	Prijzen van de land- en tuinbouwprodukten	Industriële produktieprijzen	Eenheidswaarde van de ingevoerde produkten	Productie- en invoerprijzen
1982	123,8	124,9	133,3	129,5
1983	130,5	132,7	142,8	138,2
1984	137,1	140,8	155,3	148,6
1985	135,2	144,8	159,7	152,5
1986	125,1	131,6	138,3	135,0
1987	122,0	125,8	130,6	128,3
1988	121,3	127,4	133,4	130,4
1989	134,9	134,7	142,5	139,0
1988 1 ^e kwartaal	121,3	125,4	131,3	128,5
2 ^e kwartaal	119,9	125,5	131,3	128,4
3 ^e kwartaal	116,9	128,1	135,4	131,6
4 ^e kwartaal	126,9	130,4	135,5	133,0
1989 1 ^e kwartaal	130,6	132,6	141,7	137,5
2 ^e kwartaal	133,3	134,4	144,4	139,8
3 ^e kwartaal	135,0	135,5	142,8	139,5
4 ^e kwartaal	140,9	136,1	141,0	139,0
1990 1 ^e kwartaal	130,5	134,9	140,6	137,8
1989 Mei	135,8	134,6	144,5	140,1
Juni	134,6	134,3	144,9	140,1
Juli	130,1	134,4	141,9	138,3
Augustus	133,9	135,5	142,6	139,3
September	140,9	136,8	143,9	140,9
Oktober	140,0	136,6	142,3	139,9
November	139,0	135,8	140,5	138,5
December	143,6	136,0	140,1	138,6
1990 Januari	132,2	134,7	140,6	137,8
Februari	129,9	134,7	141,4	138,1
Maart	129,3	135,2	139,7	137,4
April	141,4	134,9	139,5	137,3
Mei	129,3	134,4	.	.

Bibliografische referentie: *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LXIVe jaargang, deel II, n° 2-3, augustus-september 1989.

VII - 2b. — INDEXCIJFERS DER INDUSTRIELE PRODUKTIEPRIJZEN

(Indexcijfers 1980 = 100)

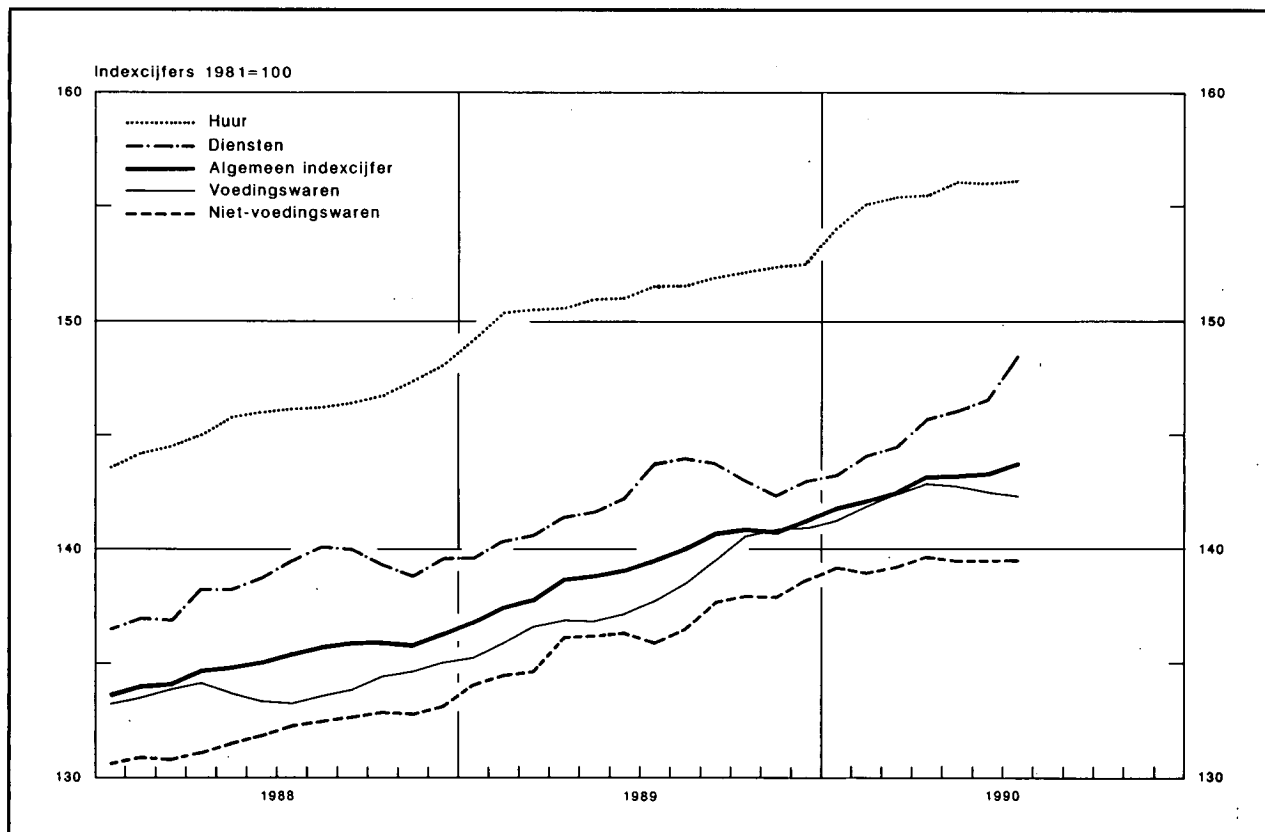
	Industriële produktie- prijzen	Prijzen per type produkt				Prijzen volgens het gebruik van de produkten		
		Energie en water	Chemische en minerale produkten	Metalen produkten elektro- techniek, machines, transport- middelen	Andere produkten uit de verwerkende nijverheid	Halffabrikaten	Consumptie- goederen	Investerings- goederen
1982	124,9	138,6	130,0	119,4	115,4	130,2	116,9	119,3
1983	132,7	148,9	136,6	126,1	122,4	138,6	123,9	126,4
1984	140,8	158,6	146,8	130,6	129,6	147,6	131,4	130,6
1985	144,8	159,6	149,6	135,7	135,7	150,3	137,6	135,2
1986	131,6	115,1	141,7	138,5	136,0	126,7	138,2	138,4
1987	125,8	103,4	134,5	138,4	132,9	118,6	135,1	138,9
1988	127,4	99,3	142,9	140,1	135,2	119,7	137,0	140,9
1989	134,7	106,0	157,1	145,5	140,6	128,2	142,9	146,2
1988 2 ^e kwartaal	125,5	97,0	139,5	139,3	134,1	117,5	135,6	140,5
3 ^e kwartaal	128,1	99,6	144,2	140,3	136,2	120,6	137,7	140,6
4 ^e kwartaal	130,4	100,9	151,6	141,7	137,2	123,3	139,4	142,4
1989 1 ^e kwartaal	132,6	102,6	156,6	143,2	138,9	126,1	141,0	144,3
2 ^e kwartaal	134,4	106,7	157,1	144,8	139,6	128,6	141,4	145,3
3 ^e kwartaal	135,5	105,7	158,7	146,2	141,9	128,9	144,2	146,8
4 ^e kwartaal	136,1	108,8	156,2	147,7	142,0	129,3	144,9	148,3
1990 1 ^e kwartaal	134,9	107,4	154,9	148,5	140,1	128,5	141,9	149,0
2 ^e kwartaal	134,3	104,1	154,8	148,9	140,9	126,7	143,4	149,7
1989 Juni	134,3	105,1	157,0	145,3	140,3	128,0	142,2	145,6
Juli	134,4	103,4	158,2	145,3	141,1	127,7	143,0	145,7
Augustus	135,5	105,2	159,0	146,7	142,0	128,7	144,4	147,4
September	136,8	108,6	158,9	146,7	142,7	130,3	145,3	147,4
Oktober	136,6	108,8	158,0	146,7	142,6	129,9	145,6	147,4
November	135,8	107,8	155,0	148,2	142,2	128,5	145,2	148,7
December	136,0	109,8	155,4	148,2	141,0	129,5	143,8	148,7
1990 Januari	134,7	108,1	152,5	148,3	140,1	128,2	141,8	148,8
Februari	134,7	107,4	153,6	148,6	140,3	128,1	142,2	149,1
Maart	135,2	106,6	158,5	148,6	139,8	129,2	141,6	149,1
April	134,9	106,1	154,2	148,6	141,3	127,5	143,9	149,1
Mei	134,4	104,5	155,4	149,1	140,4	127,0	142,8	150,1
Juni	133,8	101,9	154,8	149,1	140,9	125,6	143,5	150,1

Bibliografische referentie : zie tabel VII-2a.

VII - 3a. — CONSUMPTIEPRIJZEN IN BELGIE

(Indeling in 4 groepen)

Bron : M.E.Z.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer	Voedingswaren	Niet-voedingswaren	Diensten	Huur
Indexcijfers 2 ^e semester 1974 - 1 ^e semester 1975 = 100					
Wegingscoëfficiënten in procent van het algemene indexcijfer	100,00	25,15	42,79	27,06	5,00
1982	166,58	153,94	166,01	178,01	173,24
1983	179,35	166,93	177,47	192,09	188,85
Indexcijfers 1981 = 100 ¹					
Wegingscoëfficiënten in procent van het algemene indexcijfer	100,000	22,145	42,795	28,660	6,400
1984	123,84	127,50	124,39	120,19	123,95
1985	129,87	131,88	131,52	125,82	130,09
1986	131,56	134,44	129,00	132,38	134,96
1987	133,60	133,90	130,43	136,52	140,72
1988	135,15	133,88	131,91	138,59	145,85
1989	139,35	138,07	136,37	142,14	151,24
1989 1 ^e kwartaal	137,39	135,93	134,38	140,21	150,00
2 ^e kwartaal	138,91	136,99	136,23	141,73	150,89
3 ^e kwartaal	140,12	138,59	136,72	143,82	151,69
4 ^e kwartaal	140,97	140,76	138,18	142,77	159,38
1990 1 ^e kwartaal	142,14	141,89	139,16	143,97	154,84
2 ^e kwartaal	143,20	142,69	139,57	146,15	155,89
1989 Juli	139,58	137,71	135,98	143,73	151,58
Augustus	140,05	138,48	136,50	143,99	151,59
September	140,74	139,57	137,67	143,75	151,91
Oktober	140,91	140,59	137,96	143,05	152,20
November	140,73	140,75	137,90	142,35	152,40
December	141,28	140,93	138,67	142,92	152,53
1990 Januari	141,80	141,25	139,24	143,31	154,03
Februari	142,14	141,94	139,00	144,09	155,10
Maart	142,49	142,47	139,24	144,50	155,39
April	143,14	142,89	139,66	145,76	155,53
Mei	143,18	142,72	139,53	146,09	156,08
Juni	143,27	142,47	139,53	146,60	156,06
Juli	143,78	142,31	139,52	148,49	156,19

¹ Om van deze indexcijfers over te schakelen op de indexcijfers basis 2^e semester 1974 - 1^e semester 1975 = 100 werden de volgende overgangcoëfficiënten vastgesteld :

1,54012 voor het algemene indexcijfer ; 1,41248 voor de voedingswaren ; 1,51287 voor de niet-voedingswaren ; 1,68324 voor de diensten ; 1,63501 voor de huur.

VII - 3b. — CONSUMPTIEPRIJZEN IN BELGIE

(Indeling volgens het Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen)

Bron : M.E.Z.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer	Voedingsmiddelen, dranken en tabak	Kleding en schoeisel	Huur en bijkomende lasten	Meubels, huishoudelijke apparaten	Lichamelijke verzorging	Vervoer en verkeer	Cultuur en ontspanning	Andere goederen en diensten
Indexcijfers 2 ^e semester 1974 - 1 ^e semester 1975 = 100									
Wegingscoëfficiënten in procent van het algemene indexcijfer	100,00	26,42	9,61	15,14	10,46	3,98	14,21	7,61	12,57
1982	166,58	155,73	147,16	213,26	137,06	162,03	181,50	146,18	169,51
1983	179,35	169,24	156,06	224,46	149,42	173,93	197,43	157,90	183,20
Indexcijfers 1981 = 100 ¹									
Wegingscoëfficiënten in procent van het algemene indexcijfer	100,000	23,310	8,225	19,575	9,450	3,995	15,450	8,165	11,830
1984	123,84	127,78	118,69	125,63	120,38	119,99	123,15	124,53	121,21
1985	129,87	132,49	127,23	131,21	126,44	125,72	129,45	130,84	128,38
1986	131,56	135,49	136,30	123,99	132,13	132,46	124,64	136,48	137,88
1987	133,60	135,35	143,27	122,38	135,37	137,47	127,41	140,57	142,54
1988	135,15	135,42	148,80	122,71	137,31	139,68	128,44	142,61	146,11
1989	139,35	139,91	153,39	126,92	140,09	143,13	134,17	144,80	150,20
1988 2 ^e kwartaal	134,87	135,28	148,30	122,42	136,98	139,24	127,94	142,12	146,26
3 ^e kwartaal	135,72	135,13	149,09	123,02	137,49	139,91	129,29	143,21	149,04
4 ^e kwartaal	136,06	136,19	151,12	123,11	138,27	140,68	129,60	143,74	146,60
1989 1 ^e kwartaal	137,39	137,62	151,98	125,22	139,12	141,72	131,69	143,99	147,01
2 ^e kwartaal	138,91	138,81	152,90	126,27	139,82	142,41	134,95	144,02	150,07
3 ^e kwartaal	140,12	140,42	153,71	127,19	140,47	143,79	134,72	145,33	153,47
4 ^e kwartaal	140,97	142,79	154,98	129,01	140,94	144,61	135,33	145,85	150,26
1990 1 ^e kwartaal	142,14	144,22	156,07	129,86	141,66	147,61	137,37	146,28	150,63
2 ^e kwartaal	143,20	145,00	157,45	129,88	142,53	147,85	137,81	147,61	154,69
1989 Juli	139,58	139,51	153,40	126,54	140,29	143,42	134,06	144,65	153,55
Augustus	140,05	140,31	153,61	126,90	140,47	143,66	134,43	145,41	153,97
September	140,74	141,44	154,13	128,13	140,64	144,28	135,66	145,92	152,90
Oktober	140,91	142,45	154,54	128,53	140,74	144,50	135,68	146,21	151,01
November	140,73	142,71	154,99	128,77	140,93	144,60	135,03	145,74	149,23
December	141,28	143,20	155,40	129,72	141,16	144,74	135,29	145,61	150,54
1990 Januari	141,80	143,60	155,43	130,18	141,33	147,44	137,40	145,95	149,34
Februari	142,14	144,27	156,00	129,50	141,63	147,70	137,38	146,47	150,97
Maart	142,49	144,78	156,78	129,91	142,02	147,69	137,32	146,41	151,57
April	143,14	145,18	157,20	130,24	142,31	147,77	137,67	147,21	154,12
Mei	143,18	145,02	157,49	129,91	142,47	147,84	137,82	147,26	154,70
Juni	143,27	144,79	157,67	129,50	142,82	147,95	137,93	148,35	155,26
Juli	143,78	144,63	157,74	129,85	142,94	148,63	138,23	148,58	158,37

¹ Om van deze indexcijfers over te schakelen op de indexcijfers basis 2^e semester 1974-1^e semester 1975 werden de volgende overgangscoefficienten vastgesteld : 1,54012 voor het algemene indexcijfer; 1,42854 voor voedingsmiddelen, dranken en tabak; 1,38578 voor kleding en schoeisel; 1,90506 voor huur en bijkomende

lasten; 1,30977 voor meubels, huishoudelijke apparaten; 1,55434 voor lichamelijke verzorging; 1,66447 voor vervoer en verkeer; 1,36607 voor cultuur en ontspanning; 1,60540 voor andere goederen en diensten.

VIII. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

1. — ALGEMENE TABEL

Bron : N.I.S. ; Berekeningen : N.B.B.

	Waarde (Miljarden franken)			Verhouding uitvoer invoer (%)	Indexcijfers basis 1985 = 100 ¹				Ruilvertoet ²
	Invoer	Uitvoer	Handels- balans		Hoeveelheid		Eenheidswaarden		
					invoer	uitvoer	bij invoer	bij uitvoer	
1982	2.653,4	2.393,2	- 260,2	90	94,3	89,9	84,9	84,0	98,9
1983	2.820,9	2.651,3	- 169,6	94	93,5	92,8	91,0	90,3	99,2
1984	3.195,8	2.992,1	- 203,7	94	97,9	97,0	98,5	97,4	98,9
1985	3.317,8	3.167,7	- 150,1	95	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1986	3.065,2	3.070,3	+ 5,1	100	107,6	104,9	85,9	92,4	107,6
1987	3.110,1	3.100,1	- 10,0	100	115,7	111,6	81,1	87,6	108,0
1988	3.393,6	3.382,3	- 11,3	100	122,5	118,7	83,5	90,0	107,8
1989	3.879,9	3.941,4	+ 61,5	102	130,8	128,2	89,4	97,0	108,5
1988 1 ^e kwartaal	829,1	806,5	- 22,6	97	121,5	115,5	82,1	88,0	107,2
2 ^e kwartaal	853,8	855,8	+ 2,0	100	124,4	121,2	82,7	89,1	107,7
3 ^e kwartaal	819,8	796,0	- 23,8	97	115,2	110,7	85,7	90,7	105,8
4 ^e kwartaal	890,9	924,0	+ 33,1	104	125,5	125,2	85,6	93,3	109,0
1989 1 ^e kwartaal	953,6	974,8	+ 21,2	102	129,5	127,9	88,8	96,2	108,3
2 ^e kwartaal	1.017,1	1.036,6	+ 19,5	102	134,7	133,4	91,0	98,1	107,8
3 ^e kwartaal	923,0	917,0	- 6,0	99	123,8	118,3	89,9	97,9	108,9
4 ^e kwartaal	986,2	1.013,0	+ 26,9	103	133,9	130,5	88,8	98,0	110,4
1990 1 ^e kwartaal	1.040,7	1.025,4	- 15,3	99	141,0	133,5	89,0	97,0	109,0
1989 April	316,1	338,5	+ 22,4	107	126,3	131,4	90,5	97,6	107,8
Mei	345,8	332,2	- 13,6	96	137,0	128,0	91,3	98,3	107,7
Juni	355,2	365,9	+ 10,7	103	141,0	141,0	91,1	98,3	107,9
Juli	283,9	301,1	+ 17,2	106	115,8	115,8	88,7	98,5	111,0
Augustus	290,2	251,7	- 38,5	87	117,3	99,3	89,5	96,0	107,3
September	348,9	364,2	+ 15,3	104	137,8	139,1	91,6	99,2	108,3
Oktober	347,7	371,7	+ 24,0	107	139,6	142,5	90,1	98,8	109,7
November	330,2	351,4	+ 21,2	106	135,7	135,1	88,0	98,5	111,9
December	308,3	289,9	- 18,4	94	126,3	113,7	88,3	96,6	109,4
1990 Januari	343,4	339,5	- 3,9	99	139,9	133,1	88,8	96,6	108,8
Februari	331,1	322,3	- 8,8	97	134,5	127,0	89,0	96,1	108,0
Maart	366,2	363,6	- 2,6	99	148,7	140,3	89,1	98,2	110,2
April	323,3	299,9	- 23,4	93	133,4	118,1	87,6	96,2	109,8

N.B. De N.I.S.-gegevens van de buitenlandse handel zijn onderhevig aan maandelijks herzieningen, en dit gedurende 12 maanden. De indexcijfers die betrekking hebben op de periode vóór 1988 werden berekend door de N.B.B. op basis van deze voorlopige gegevens, en hielden geen rekening met latere verbeteringen. Voor de periode vanaf 1988 zullen de indexcijfers door de N.B.B. herberekend worden op basis van de definitieve N.I.S.-gegevens.

Bibliografische referentie : Tijdschrift van de Nationale Bank van België, LXIVe jaargang, deel II, n° 2-3, augustus-september 1989.

$$^1 \text{ Indexcijfer van de hoeveelheid} = \frac{\text{waardeontwikkeling}}{\text{indexcijfer van de eenheidswaarden}} \times 100.$$

$$^2 \text{ Ruilvertoet} = \frac{\text{indexcijfer van de eenheidswaarden bij uitvoer}}{\text{indexcijfer van de eenheidswaarden bij invoer}} \times 100.$$

VIII - 2. — UITVOER VAN DE B.L.E.U. — Indeling naar de aard der produkten

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. (indeling van de N.B.B. volgens de Type-classificatie voor de Internationale handel van de O.V.N.).

Maandgemiddelden	Metaal- verwer- kende bedrij- ven	Ijzer- en staal- nijver- heid	Textiel	Schei- kundige produk- ten	Non- ferro- metalen	Land- bouw- produk- ten	Dia- mant- nijver- heid	Petro- leum nijver- heid	Voed- dings- bedrij- ven	Papier en boeken	Hout en meub- len	Glas en spiegel- glas	Huiden, leder en schoeisel	Rubber	Steen- groeven	Bouw- mate- rialen uit ce- ment en uit gips	Bewerk- te tabak	Sreenko- len- nijver- heid	Cera- miek	Cement	Diversen	Totaal
1980	41,20	13,52	12,12	23,72	10,19	8,66	9,35	12,29	5,64	3,40	2,80	1,84	0,70	1,80	0,58	0,52	0,50	0,57	0,49	0,31	6,98	157,18
1981	45,22	13,18	12,87	26,23	8,45	10,19	10,39	14,32	7,73	3,84	2,90	1,90	0,71	2,13	0,60	0,47	0,60	0,81	0,51	0,36	8,25	171,66
1982	53,78	13,85	14,27	31,12	10,35	12,20	11,69	15,96	8,86	4,36	3,36	2,27	0,79	2,50	0,69	0,59	0,86	0,76	0,64	0,39	10,25	199,54
1983	59,44	14,77	16,23	35,01	10,81	12,18	13,63	17,32	9,49	4,72	3,84	2,52	0,90	2,79	0,81	0,68	0,87	0,83	0,69	0,41	12,96	220,90
1984	63,58	17,95	18,89	40,90	11,45	14,51	15,44	18,10	11,61	5,48	4,23	2,88	1,19	3,08	0,95	0,77	0,89	1,22	0,77	0,42	14,65	248,96
1985	73,07	18,79	19,85	44,16	11,86	14,19	16,17	15,53	11,86	5,81	4,33	2,87	1,24	3,46	0,96	0,70	1,00	1,35	0,74	0,38	15,32	263,64
1986	77,02	17,07	19,53	42,31	9,54	14,42	15,06	11,14	11,11	5,99	4,48	3,02	1,10	3,22	0,97	0,78	0,96	0,99	0,76	0,38	15,70	255,55
1987	80,35	16,43	19,82	42,93	9,00	15,14	15,32	8,48	10,80	6,54	4,72	3,34	1,05	3,11	0,96	0,73	0,94	0,80	0,78	0,38	16,14	257,76
1985 4 ^e kwartaal	79,51	19,32	21,54	44,85	11,03	15,08	16,42	17,06	12,34	6,13	4,91	3,01	1,17	3,66	1,03	0,73	1,10	1,33	0,81	0,42	15,09	276,54
1986 1 ^e kwartaal	75,45	18,94	19,88	44,22	10,02	14,07	14,33	13,81	10,81	5,94	4,28	2,84	1,16	3,46	0,83	0,54	1,02	1,22	0,69	0,26	17,74	261,51
2 ^e kwartaal	79,57	17,98	19,09	43,28	9,86	14,59	14,98	11,74	10,96	5,88	4,56	2,96	1,15	3,18	1,01	0,88	0,97	0,92	0,79	0,45	15,75	260,55
3 ^e kwartaal	68,23	15,21	16,90	38,12	8,06	13,51	15,36	8,70	10,28	5,50	3,95	2,75	0,95	2,81	0,96	0,81	0,85	0,83	0,74	0,39	13,31	228,22
4 ^e kwartaal	84,29	16,11	22,21	43,47	10,08	15,33	15,58	10,27	12,29	6,62	5,13	3,50	1,13	3,44	1,08	0,90	1,00	0,99	0,81	0,43	15,86	270,52
1987 1 ^e kwartaal	77,37	15,65	19,46	41,61	7,84	14,68	14,71	8,37	9,93	6,27	4,34	3,11	1,03	2,85	0,78	0,49	0,93	0,72	0,66	0,23	17,21	248,24
2 ^e kwartaal	85,87	16,99	19,66	43,39	8,78	15,68	14,81	7,71	10,79	6,41	4,78	3,37	1,11	3,15	1,04	0,89	0,95	0,82	0,84	0,43	16,87	264,34
3 ^e kwartaal	69,38	15,18	18,00	40,84	8,47	13,93	16,07	7,63	10,33	6,32	4,21	3,24	0,92	3,01	0,94	0,77	0,88	0,79	0,77	0,42	13,67	235,77
4 ^e kwartaal	88,66	17,90	22,14	45,68	10,91	16,25	15,70	10,19	12,12	7,17	5,52	3,64	1,14	3,45	1,09	0,76	0,99	0,86	0,84	0,45	16,78	282,24
1986 12 maanden	77,02	17,07	19,53	42,31	9,54	14,42	15,06	11,14	11,11	5,99	4,48	3,02	1,10	3,22	0,97	0,78	0,96	0,99	0,76	0,38	15,70	255,55
1987 Eerste maand	64,88	15,34	16,94	38,17	6,24	13,40	13,29	7,91	9,45	5,76	3,61	2,84	1,00	2,66	0,70	0,44	0,88	0,78	0,56	0,15	14,41	219,41
Eerste 2 maanden ...	71,02	14,52	18,18	39,85	7,40	13,72	14,26	8,34	9,43	5,97	3,99	2,98	1,01	2,58	0,74	0,50	0,89	0,72	0,59	0,18	16,13	233,00
Eerste 3 maanden ...	77,37	15,65	19,46	41,61	7,84	14,68	14,71	8,37	9,93	6,27	4,34	3,11	1,03	2,85	0,78	0,49	0,93	0,72	0,66	0,23	17,21	248,24
Eerste 4 maanden ...	79,49	15,95	19,65	42,46	8,24	15,13	14,15	8,14	10,30	6,31	4,52	3,20	1,03	2,95	0,84	0,57	0,92	0,74	0,72	0,29	17,33	252,93
Eerste 5 maanden ...	79,95	16,05	19,48	42,20	8,36	15,16	14,37	7,70	10,17	6,24	4,54	3,20	1,02	2,94	0,87	0,64	0,93	0,74	0,73	0,31	17,29	252,89
Eerste 6 maanden ...	81,62	16,32	19,56	42,50	8,31	15,18	14,76	8,04	10,36	6,34	4,56	3,24	1,07	3,00	0,91	0,69	0,94	0,77	0,75	0,33	17,04	256,29
Eerste 7 maanden ...	80,51	16,32	19,54	42,59	8,40	15,14	15,75	8,13	10,35	6,30	4,53	3,24	1,06	3,03	0,92	0,71	0,91	0,77	0,77	0,36	16,79	256,12
Eerste 8 maanden ...	77,21	15,60	18,71	41,87	8,24	14,85	14,65	8,03	10,25	6,20	4,37	3,16	1,02	2,96	0,91	0,70	0,89	0,77	0,75	0,35	16,05	247,54
Eerste 9 maanden ...	77,57	15,94	19,04	42,01	8,37	14,77	15,19	7,91	10,36	6,33	4,45	3,24	1,02	3,00	0,92	0,72	0,92	0,78	0,76	0,36	15,93	249,59
Eerste 10 maanden ...	78,96	16,20	19,51	42,49	8,61	14,94	15,47	8,45	10,59	6,46	4,59	3,32	1,04	3,05	0,95	0,74	0,93	0,78	0,77	0,37	15,97	254,19
Eerste 11 maanden ...	79,27	16,33	19,66	42,61	8,83	14,98	15,44	8,35	10,63	6,51	4,66	3,36	1,05	3,08	0,96	0,74	0,94	0,78	0,78	0,38	16,07	255,41
12 maanden	80,35	16,43	19,82	42,93	9,00	15,14	15,32	8,48	10,80	6,54	4,72	3,34	1,05	3,11	0,96	0,73	0,94	0,80	0,78	0,38	16,14	257,76

N.B. — De inhoud van elke rubriek stemt met de benaming overeen, zelfs indien de produkten worden vervaardigd door een nijverheidstak die een andere hoofdactiviteit heeft. De verbeteringen die in de totale gegevens van tabel VIII-1 werden aangebracht, konden niet worden gespreid over de verschillende produkten.

VIII - 3. — INVOER VAN DE B.L.E.U. — Indeling naar het gebruik der produkten

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. — Berekeningen door de N.B.B.

Maandgemiddelden	Produktiegoederen bestemd voor												Verbruiksgoederen							Uitru- stings- goede- ren	Diver- sen ¹	Alge- meen totaal			
	Totaal	de metaal- nijver- heid	de textiel- nijver- heid	de land- bouw en de voe- dings- midde- lenbe- drijven	de dia- mant- nijver- heid	de hout- nijver- heid	de leder- nijver- heid	de papier- en gra- fische nijver- heid	de tabaks- nijver- heid	de bouw- nijver- heid	de rubber- nijver- heid	de petro- leum- nijver- heid	diverse produktiesectoren					Totaal	niet duurzame				duur- zame		
													brandstoffen		schei- kundige produkten	metaal- pro- dukten	andere pro- dukten		voedings- middelen					andere	
													vloeiba- re	andere											dier- lijke pro- dukten
1980	112,60	30,84	3,43	8,14	9,53	1,68	0,52	1,57	0,36	3,31	0,80	16,07	7,22	6,63	11,68	3,27	7,55	37,46		5,18	6,61	3,21	22,46		19,54
1981	126,25	31,56	3,66	9,74	9,36	1,60	0,50	1,82	0,34	3,13	0,91	21,31	8,16	8,89	13,13	3,22	8,92	39,74	5,96	7,33	3,50	22,95	19,55	5,85	191,39
1982	147,73	36,22	4,13	11,62	11,02	1,70	0,57	2,12	0,49	3,45	1,04	21,87	12,71	10,29	16,04	3,79	10,67	45,73	7,64	8,27	4,44	25,38	22,24	4,49	220,19
1983	158,32	41,30	5,04	12,23	12,52	1,85	0,66	2,22	0,55	3,33	1,19	18,81	15,15	10,08	18,02	3,66	11,71	47,52	7,11	8,71	4,82	26,88	23,43	5,48	234,75
1984	180,31	44,65	6,01	14,65	15,31	2,05	0,87	2,75	0,61	3,68	1,48	18,02	18,75	12,17	21,90	4,19	13,22	52,64	7,37	10,53	5,60	29,14	27,73	5,36	266,04
1985	183,13	49,38	5,98	13,37	14,44	2,03	0,89	2,68	0,68	4,04	1,74	15,60	16,61	12,88	23,40	4,63	14,78	55,96	7,58	10,97	6,04	31,37	30,10	7,10	276,29
1986	155,87	46,34	5,30	11,10	14,63	2,05	0,71	2,63	0,65	4,37	1,39	9,39	8,27	8,85	21,55	4,59	14,05	59,80	7,51	11,08	6,02	35,19	34,05	5,44	255,15
1987	155,47	48,36	5,32	10,27	15,08	2,17	0,68	2,88	0,53	4,67	1,26	9,82	6,79	6,92	21,87	4,58	14,27	63,06	7,76	10,55	6,68	38,07	35,27	4,47	258,27
1985 4 ^e kwartaal ...	184,45	50,78	5,53	12,55	15,26	2,03	0,84	2,63	0,65	4,30	1,77	15,20	16,43	12,49	23,81	4,69	15,49	57,13	7,71	11,11	6,15	32,16	32,71	7,81	282,10
1986 1 ^e kwartaal ...	173,40	48,95	5,96	12,08	13,75	2,03	0,88	2,66	0,69	3,81	1,66	14,44	9,76	13,15	23,76	4,61	15,21	61,06	6,85	10,94	6,04	37,23	31,37	6,11	271,94
2 ^e kwartaal ...	162,04	49,38	5,71	12,07	15,33	2,14	0,75	2,75	0,69	4,74	1,51	8,83	8,42	8,09	21,68	4,93	15,02	59,48	7,53	11,43	6,12	34,40	36,49	6,58	264,59
3 ^e kwartaal ...	136,02	40,25	4,31	9,72	14,09	1,90	0,53	2,37	0,54	4,31	1,11	6,68	7,15	6,58	19,54	4,33	12,61	58,07	7,26	10,54	5,72	34,55	32,13	4,32	230,54
4 ^e kwartaal ...	149,42	46,49	5,23	10,47	15,36	2,11	0,70	2,72	0,64	4,58	1,25	6,70	7,06	7,53	20,90	4,43	13,25	60,16	8,41	11,36	6,08	34,31	35,78	4,71	250,07
1987 1 ^e kwartaal ...	155,00	47,34	5,40	10,71	16,28	2,15	0,71	2,82	0,56	3,93	1,30	9,74	6,22	7,78	20,98	4,41	14,67	61,86	7,25	9,94	6,13	38,54	35,47	5,11	257,44
2 ^e kwartaal ...	153,03	48,64	5,48	10,06	13,68	2,23	0,77	2,91	0,52	5,02	1,28	8,58	6,31	5,97	22,31	4,81	14,46	62,49	8,08	10,87	6,50	37,04	35,14	5,04	255,70
3 ^e kwartaal ...	144,08	43,85	4,49	8,98	14,84	2,06	0,51	2,68	0,52	4,60	1,08	10,48	7,06	6,02	20,51	4,31	12,09	60,13	7,32	9,99	6,23	36,59	32,40	3,43	240,04
4 ^e kwartaal ...	167,70	53,03	5,92	11,24	15,51	2,23	0,74	3,04	0,50	5,10	1,39	10,36	7,06	7,84	23,17	4,79	15,78	66,98	8,36	11,62	7,15	39,85	39,36	4,71	278,75

¹ Rubriek die vooral produkten omvat waarvoor een vertrouwelijk tarief geldt.

N. B. — De verbeteringen die in de totale gegevens van tabel VIII-1 werden aangebracht, konden niet worden gespreid over de verschillende goederensoorten.

VIII - 4a. — INDEXCIJFERS VAN DE GEMIDDELDE WAARDEN PER EENHEID¹

Basis 1975 = 100

Bron: N.I.S. — Berekeningen door de N.B.B.

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1985	1986				1987			
									4 ^e kwart.	1 ^e kwart.	2 ^e kwart.	3 ^e kwart.	4 ^e kwart.	1 ^e kwart.	2 ^e kwart.	3 ^e kwart.	4 ^e kwart.
INVOER (C.I.F.) — Indeling naar het gebruik der produkten																	
Produktiegoederen	142,7	168,2	192,4	205,5	223,4	226,3	179,2	164,9	217,6	202,1	181,7	165,9	168,4	163,6	165,6	168,3	165,6
Verbruiksgoederen	123,6	134,8	154,8	165,5	176,4	180,8	176,5	170,9	178,0	180,4	175,4	177,4	175,4	174,2	168,0	170,5	169,8
Uitrustingsgoederen	117,2	132,8	153,9	164,5	171,4	174,3	171,3	164,8	173,8	173,8	169,8	172,0	174,6	164,6	164,8	164,6	165,6
Totaal ...	135,7	155,9	178,2	190,1	204,7	209,2	178,9	167,1	203,7	193,7	181,2	170,9	172,4	167,5	167,5	168,9	167,3
UITVOER (F.O.B.) — Indeling naar de aard der produkten																	
Ijzer- en staalnijverheid	115,2	120,2	148,1	153,0	162,8	169,8	161,6	143,0	168,8	168,3	166,7	160,3	153,2	143,7	142,4	142,5	146,7
Metaalverwerkende bedrijven	124,4	137,2	158,3	172,1	182,3	192,9	196,4	194,0	194,5	195,8	197,9	197,5	198,1	196,2	194,2	192,9	194,4
Non-ferrometalen	171,5	162,8	175,0	208,6	225,3	216,7	175,1	164,6	201,6	186,4	177,0	172,3	162,5	155,5	159,0	166,2	178,1
Textiel	115,9	122,6	137,7	145,3	157,1	165,4	160,3	154,0	164,2	164,9	160,9	160,4	156,1	156,0	152,0	154,8	155,0
Scheikundige produkten	126,3	137,4	155,7	166,0	179,8	183,0	165,4	156,6	179,8	175,5	168,0	161,0	157,6	157,3	155,1	157,6	158,0
Steenkolennijverheid	153,7	191,2	228,1	215,6	224,4	235,8	187,2	156,7	231,1	212,0	203,7	182,0	168,6	161,9	157,8	155,8	151,6
Petroleumnijverheid	229,7	290,1	340,9	354,2	382,5	392,8	216,8	170,6	372,9	317,4	240,0	172,0	164,6	166,3	167,6	171,9	175,6
Glas en spiegelglas	109,5	121,7	134,7	140,0	144,8	147,1	147,8	150,9	148,6	147,8	146,4	147,5	149,3	146,6	150,2	153,4	154,7
Landbouwprodukten	113,6	129,2	150,3	154,7	164,9	160,1	156,4	148,6	161,9	159,8	160,6	156,9	153,1	154,5	151,6	144,5	145,5
Cement	128,5	148,8	179,9	195,0	192,5	188,3	181,1	172,4	184,8	178,7	184,3	177,9	181,1	175,7	168,6	171,3	181,3
Bouwmaterialen uit cement en uit gips	145,6	160,6	185,3	195,3	206,4	210,7	215,1	217,9	216,3	217,2	212,8	212,0	217,9	224,6	213,4	220,5	216,2
Groeven	136,5	152,2	180,5	188,3	198,7	199,3	199,9	194,3	199,9	203,1	203,9	200,5	196,9	195,5	191,1	194,1	196,1
Ceramiek	143,1	164,4	198,8	226,8	244,3	243,1	243,1	240,2	252,1	240,7	244,6	241,6	243,1	238,7	239,2	245,0	238,0
Hout en meubelen	128,9	131,7	142,0	151,7	159,3	156,4	158,3	159,7	155,3	155,8	158,6	157,8	160,3	160,5	159,4	156,4	161,5
Huiden, leder en schoeisel .	138,9	145,4	173,2	190,0	236,0	243,8	214,5	204,6	227,3	225,8	213,3	216,3	210,2	204,0	206,6	206,1	211,7
Papier en boeken	114,4	126,5	143,1	147,2	157,9	165,0	161,4	157,8	163,9	162,5	159,7	162,9	160,4	158,7	155,6	158,3	159,3
Bewerkte tabak	123,3	142,4	200,8	198,2	209,3	224,8	215,6	208,7	227,7	220,8	212,0	212,7	216,9	210,4	206,1	211,1	207,4
Rubber	126,7	147,5	169,3	179,0	186,9	195,1	182,6	168,4	193,6	190,4	186,5	178,9	174,4	169,6	168,2	170,0	166,3
Voedingsmiddelenbedrijven .	104,3	118,0	125,1	132,7	148,6	146,5	131,7	123,5	139,8	133,9	135,1	130,7	134,0	120,5	123,1	125,0	125,9
Diversen	155,3	162,0	177,6	199,1	235,9	252,4	234,7	202,1	237,1	256,2	227,9	228,9	227,9	233,1	215,9	187,5	178,6
Totaal ...	129,7	142,2	162,4	173,8	187,4	193,2	178,7	169,1	190,6	187,8	181,6	175,0	172,7	171,4	169,2	168,2	169,2
INDEXCIJFERS VAN DE RUILVOET²																	
Totaal ...	95,6	91,2	91,1	91,4	91,5	92,4	99,9	101,2	93,6	97,0	100,2	102,4	100,2	102,3	101,1	99,6	101,2

¹ Zie N.B. van tabel VIII-3.

² Indexcijfers van de ruilvoet = $\frac{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de uitvoer (f.o.b.)}}{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de invoer (c.i.f.)}} \times 100$

VIII - 4b. — INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME ¹

Basis 1975 = 100

Bron : N.I.S. — Berekeningen door de N.B.B.

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1985	1986				1987			
									4 ^e kwart.	1 ^e kwart.	2 ^e kwart.	3 ^e kwart.	4 ^e kwart.	1 ^e kwart.	2 ^e kwart.	3 ^e kwart.	4 ^e kwart.
INVOER (C.I.F.) — Indeling naar het gebruik der produkten																	
Produktiegoederen	127,4	122,6	125,2	124,4	129,9	131,1	138,4	149,5	136,7	139,2	141,7	128,9	140,1	148,8	145,9	134,5	160,3
Verbruiksgoederen	143,5	139,8	139,8	136,0	141,6	146,0	160,2	174,3	152,8	162,6	161,0	155,5	164,4	169,0	176,9	168,0	187,9
Uitrustingsgoederen	135,1	119,4	118,3	117,4	132,7	146,0	162,9	174,1	159,4	151,7	172,9	152,1	171,0	164,7	178,5	158,3	196,6
Totaal ...	132,4	126,8	128,4	127,1	134,0	137,2	146,8	158,7	143,9	146,8	149,7	138,4	149,7	156,0	157,8	145,6	171,5
UITVOER (F.O.B.) — Indeling naar de aard der produkten																	
Ijzer- en staalnijverheid	114,3	106,5	90,8	93,9	107,3	107,6	102,8	111,8	112,2	109,6	104,8	92,3	102,3	106,3	116,2	103,9	118,7
Metaalverwerkende bedrijven	127,3	127,4	132,5	134,9	136,8	147,3	157,3	167,1	161,3	153,3	161,3	138,0	170,9	160,0	179,2	145,3	182,8
Non-ferrometalen	150,7	131,7	150,4	130,1	128,9	139,5	137,7	142,1	139,6	136,4	139,5	116,9	156,8	129,6	141,8	129,7	158,8
Textiel	121,5	122,1	122,0	131,6	141,7	141,4	143,2	151,1	155,2	142,1	140,6	124,1	167,1	146,5	152,4	136,5	167,0
Scheikundige produkten	157,9	162,5	170,5	184,3	200,3	212,5	225,7	242,0	219,7	222,3	226,5	208,5	242,9	233,6	247,6	228,6	254,1
Steenkolennijverheid	121,0	139,3	109,5	126,0	178,8	186,7	176,2	168,6	194,2	190,4	150,3	155,0	200,7	148,5	175,8	167,7	191,2
Petroleumnijverheid	135,0	124,6	118,1	123,5	119,5	99,9	129,9	125,2	116,3	110,1	123,5	127,8	157,7	127,2	115,3	111,7	146,3
Glas en spiegelglas	163,2	154,1	166,9	178,4	197,1	193,6	202,7	219,9	200,8	190,9	200,6	185,9	233,5	210,8	222,2	209,6	234,5
Landbouwprodukten	145,3	150,4	154,8	150,6	167,9	168,7	175,4	193,3	181,0	174,1	173,9	169,5	193,0	189,6	198,0	187,9	215,0
Cement	259,9	262,5	237,8	226,9	237,8	220,9	226,9	240,1	240,4	156,0	264,9	233,9	255,8	143,4	276,6	265,0	262,3
Bouwmaterialen uit cement en uit gips	109,6	88,9	90,2	106,9	112,2	99,4	109,4	108,1	100,9	75,2	123,3	115,0	124,0	69,8	135,7	113,3	113,7
Groeven	111,6	103,2	100,0	111,5	124,4	124,6	128,2	133,3	135,3	107,0	130,8	128,1	144,5	106,9	147,9	129,7	148,5
Ceramik	152,2	138,8	144,6	136,1	142,0	137,5	140,0	145,9	144,0	128,8	144,7	137,5	149,1	124,9	157,8	141,8	158,6
Hout en meubelen	127,4	129,3	139,1	148,7	156,0	163,6	167,2	174,4	186,4	162,1	170,0	147,7	189,0	160,0	177,7	159,2	197,6
Huiden, leder en schoeisel .	90,3	87,3	83,5	86,1	91,9	93,2	94,2	95,3	94,0	94,8	98,5	82,5	98,0	94,2	99,8	85,4	98,2
Papier en boeken	150,3	153,8	154,7	161,5	174,3	176,9	185,4	206,9	189,6	184,7	184,0	169,6	206,3	197,8	205,8	198,6	225,6
Bewerkte tabak	112,6	117,1	119,0	121,9	117,6	123,7	123,3	124,2	133,5	128,5	126,3	110,8	127,2	122,4	126,5	115,8	131,6
Rubber	119,3	121,8	124,4	130,4	138,2	147,7	147,4	154,5	158,4	151,5	142,8	130,9	163,5	140,5	156,2	148,4	172,8
Voedingsmiddelenbedrijven .	159,2	193,1	208,9	216,0	237,4	245,0	256,0	265,5	269,7	245,5	246,7	239,1	288,9	249,9	267,8	250,4	291,8
Diversen	109,8	128,6	125,9	135,0	126,0	122,7	124,4	144,7	127,6	129,1	127,6	109,7	129,6	137,5	144,7	131,7	163,5
Totaal ...	133,1	133,2	135,3	139,6	146,2	149,9	158,1	168,7	160,8	154,7	158,7	143,0	173,7	161,3	173,9	154,0	184,3

¹ Zie N.B. van tabel VIII-3.

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden	Bondsrepubliek Duitsland			Frankrijk			Nederland		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1982	44,1	40,7	- 3,4	30,6	38,7	+ 8,1	39,3	28,3	- 11,0
1983	48,5	46,7	- 1,8	33,0	40,2	+ 7,2	42,7	31,5	- 11,2
1984	53,0	49,1	- 3,9	38,9	46,0	+ 7,1	50,0	34,7	- 15,3
1985	57,9	49,0	- 8,9	41,6	50,1	+ 8,5	51,2	37,6	- 13,6
1986	59,1	50,5	- 8,6	40,5	51,2	+ 10,7	45,6	38,4	- 7,2
1987	63,0	51,2	- 11,8	40,7	52,8	+ 12,1	44,5	38,8	- 5,7
1988	69,1	54,8	- 14,3	43,5	56,3	+ 12,8	50,2	41,4	- 8,8
1989	76,0	62,0	- 14,0	48,2	67,0	+ 18,8	56,9	45,0	- 11,9
1988 1 ^e kwartaal	68,3	53,0	- 15,3	44,6	54,4	+ 9,8	48,2	39,8	- 8,4
2 ^e kwartaal	70,0	56,4	- 13,6	43,7	57,2	+ 13,5	49,7	42,5	- 7,2
3 ^e kwartaal	64,5	51,2	- 13,3	39,6	52,1	+ 12,5	49,5	39,0	- 10,5
4 ^e kwartaal	73,6	58,5	- 15,1	46,2	61,4	+ 15,2	53,4	44,7	- 8,7
1989 1 ^e kwartaal	76,7	61,0	- 15,7	48,4	67,3	+ 18,9	56,1	45,6	- 10,5
2 ^e kwartaal	79,9	66,9	- 13,0	49,6	70,4	+ 20,8	59,7	46,9	- 12,8
3 ^e kwartaal	70,6	59,5	- 11,1	44,5	60,3	+ 15,8	53,3	40,3	- 13,0
4 ^e kwartaal	76,6	60,5	- 16,1	50,2	70,2	+ 20,0	57,9	45,6	- 12,3
1990 1 ^e kwartaal	82,6	66,7	- 15,9	55,7	70,7	+ 15,0	59,5	46,7	- 12,8
1989 4 maand	77,3	62,4	- 14,9	48,3	67,8	+ 19,5	56,6	45,8	- 10,8
1990 4 maand	82,0	65,3	- 16,7	55,0	69,0	+ 14,0	59,1	46,2	- 12,9
Maandgemiddelden	Italië			Verenigd Koninkrijk			E.E.G. ¹		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1982	7,9	10,1	+ 2,2	15,5	19,2	+ 3,7	139,6	140,6	+ 1,0
1983	8,6	10,3	+ 1,7	20,3	21,8	+ 1,5	155,8	154,6	- 1,2
1984	9,5	12,8	+ 3,3	23,3	24,7	+ 1,4	177,9	171,9	- 6,0
1985	9,8	14,4	+ 4,6	24,6	25,8	+ 1,2	188,6	182,2	- 6,4
1986	10,8	14,9	+ 4,1	21,3	22,3	+ 1,0	184,7	187,0	+ 2,3
1987	11,0	16,5	+ 5,5	20,4	21,8	+ 1,4	187,4	191,9	+ 4,5
1988	12,0	17,5	+ 5,5	21,6	26,3	+ 4,7	206,3	209,1	+ 2,8
1989	13,7	20,9	+ 7,2	25,5	30,8	+ 5,3	230,9	241,6	+ 10,7
1988 1 ^e kwartaal	12,3	17,7	+ 5,4	21,2	23,9	+ 2,7	204,7	200,4	- 4,3
2 ^e kwartaal	11,5	17,3	+ 5,8	22,1	25,6	+ 3,5	207,8	212,3	+ 4,5
3 ^e kwartaal	12,1	14,8	+ 2,7	21,9	25,5	+ 3,6	196,2	194,2	- 2,0
4 ^e kwartaal	12,3	20,4	+ 8,1	21,2	30,3	+ 9,1	216,7	229,9	+ 13,2
1989 1 ^e kwartaal	13,3	21,3	+ 8,0	25,1	31,7	+ 6,6	229,7	242,4	+ 12,7
2 ^e kwartaal	13,4	22,6	+ 9,2	27,3	32,9	+ 5,6	241,6	256,8	+ 15,2
3 ^e kwartaal	13,8	17,8	+ 4,0	24,1	28,5	+ 4,4	216,5	220,7	+ 4,2
4 ^e kwartaal	14,3	21,8	+ 7,5	25,4	30,2	+ 4,8	234,9	244,7	+ 9,8
1990 1 ^e kwartaal	15,7	23,6	+ 7,9	28,9	30,4	+ 1,5	252,8	255,2	+ 2,4
1989 4 maand	13,0	21,6	+ 8,6	24,7	32,2	+ 7,5	229,9	245,2	+ 15,3
1990 4 maand	15,4	23,1	+ 7,7	27,0	28,5	+ 1,5	248,8	248,7	+ 0,1

N.B. De N.I.S.-gegevens van de buitenlandse handel zijn onderhevig aan maandelijkse herzieningen gedurende 12 maanden.

¹ Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk, Nederland, Italië, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Denemarken, Griekenland, Spanje en Portugal (vanaf 1986).

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL
VAN DE B.L.E.U. (vervolg)

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden	Verenigde Staten van Amerika			Japan			Leden van de O.P.E.C. ¹		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1982	15,6	8,8	- 6,8	4,2	1,2	- 3,0	18,7	8,9	- 9,8
1983	15,1	11,4	- 3,7	4,9	1,6	- 3,3	12,4	8,9	- 3,5
1984	16,0	15,1	- 0,9	5,6	2,1	- 3,5	11,1	9,2	- 1,9
1985	15,7	16,7	+ 1,0	5,9	2,1	- 3,8	9,0	8,4	- 0,6
1986	12,9	13,6	+ 0,7	7,1	2,4	- 4,7	6,8	6,0	- 0,8
1987	12,3	13,4	+ 1,1	6,9	2,6	- 4,3	6,7	4,6	- 2,1
1988	12,0	14,0	+ 2,0	6,4	3,3	- 3,1	7,1	4,6	- 2,5
1989	14,9 ^a	15,8	+ 0,9	7,3	4,3	- 3,0	9,7	5,4	- 4,3
1988 1 ^e kwartaal	11,4	13,6	+ 2,2	6,3	3,1	- 3,2	6,5	4,9	- 1,6
2 ^e kwartaal	12,6	13,7	+ 1,1	6,8	3,5	- 3,3	6,6	4,8	- 1,8
3 ^e kwartaal	11,7	13,8	+ 2,1	5,9	3,3	- 2,6	8,2	4,4	- 3,8
4 ^e kwartaal	14,4	15,0	+ 0,6	6,8	3,4	- 3,4	7,2	4,5	- 2,7
1989 1 ^e kwartaal	14,3	15,5	+ 1,2	7,4	3,7	- 3,7	8,1	5,4	- 2,7
2 ^e kwartaal	15,4	16,4	+ 1,0	7,9	4,4	- 3,5	10,2	5,6	- 4,6
3 ^e kwartaal	14,4	15,7	+ 1,3	7,2	4,6	- 2,6	10,4	5,3	- 5,1
4 ^e kwartaal	14,7	15,5	+ 0,8	6,9	4,4	- 2,5	10,0	5,3	- 4,7
1990 1 ^e kwartaal	15,3	15,3	0,0	7,4	5,0	- 2,4	10,2	6,3	- 3,9
1989 4 maand	14,3	15,4	+ 1,1	7,4	3,9	- 3,5	8,4	5,4	- 3,0
1990 4 maand	15,4	14,7	- 0,7	7,7	4,7	- 3,0	9,9	6,0	- 3,9
Maandgemiddelden	Landen met markteconomie						Landen met centraal geleide economie		
	Ontwikkelde landen			Ontwikkelingslanden			invoer	uitvoer	handels-balans
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans			
1982	180,0	171,2	- 8,8	33,2	21,9	- 11,3	7,7	4,3	- 3,4
1983	199,7	189,9	- 9,8	27,1	23,1	- 4,0	8,1	5,6	- 2,5
1984	224,5	214,6	- 9,9	29,1	26,8	- 2,3	11,5	5,8	- 5,7
1985	238,4	228,8	- 9,6	28,0	26,3	- 1,7	8,9	6,7	- 2,2
1986	226,1	227,4	+ 1,3	21,9	21,1	- 0,8	6,6	5,3	- 1,3
1987	228,7	232,4	+ 3,7	23,0	19,8	- 3,2	6,4	4,2	- 2,2
1988	249,4	253,3	+ 3,9	26,1	21,9	- 4,2	6,5	4,7	- 1,8
1989	282,2	292,8	+ 10,6	34,2	27,7	- 6,5	6,8	5,4	- 1,4
1988 1 ^e kwartaal	246,5	242,7	- 3,8	23,9	20,4	- 3,5	5,9	4,7	- 1,2
2 ^e kwartaal	252,5	256,6	+ 4,1	24,6	22,0	- 2,6	7,4	4,7	- 2,7
3 ^e kwartaal	236,9	236,8	- 0,1	29,6	22,0	- 7,6	6,4	4,4	- 2,0
4 ^e kwartaal	264,1	277,4	+ 13,3	26,4	23,4	- 3,0	6,2	5,0	- 1,2
1989 1 ^e kwartaal	280,1	291,0	+ 10,9	31,0	26,3	- 4,7	6,6	5,6	- 1,0
2 ^e kwartaal	294,5	308,4	+ 13,9	34,9	28,0	- 6,9	7,6	5,3	- 2,3
3 ^e kwartaal	267,0	270,7	+ 3,7	35,4	27,1	- 8,3	5,9	4,9	- 1,0
4 ^e kwartaal	285,8	298,7	+ 12,9	34,9	29,1	- 5,8	6,8	5,7	- 1,1
1990 1 ^e kwartaal	304,2	306,1	+ 1,9	34,3	27,6	- 6,7	6,6	5,1	- 1,5
1989 4 maand	279,8	294,4	+ 14,6	30,8	26,5	- 4,3	6,7	5,5	- 1,2
1990 4 maand	299,4	297,5	- 1,9	33,2	26,2	- 7,0	6,6	4,9	- 1,7

N.B. De N.I.S.-gegevens van de buitenlandse handel zijn onderhevig aan maandelijkse herzieningen gedurende 12 maanden.

¹ Leden van de organisatie van aardolie-exporterende landen (Organisation of Petroleum Exporting Countries): Venezuela, Ecuador, Nigeria, Algerije, Gabon, Libië, Koeweit, Katar, Verenigde Arabische Emiraten, Irak, Iran, Saoedi-Arabië en Indonesië.

Bibliografische referenties : *Maandlijks bulletin over de buitenlandse handel van de B.L.E.U.* — *Statistisch Jaarboek van België* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Belgisch Handelstijdschrift van de Belgische dienst voor de Buitenlandse Handel.* — *Belgische Economische Statistieken 1970-1980.* — *Statistische tijdschriften : Commerce Extérieure (OESO), Statistical Papers : Direction of International Trade (O.V.N.), Eurostatistieken (Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen).*

IX. — BETALINGSBALANS VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

1. — ALGEMENE BETALINGSBALANS OP TRANSACTIEBASIS

Jaarcijfers - (Miljarden franken)

	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988		
							Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
1. Goederen- en dienstenverkeer :									
1.1 Goederenverkeer :									
1.11 Uitvoer en invoer	- 156,3	- 94,2	- 73,9	- 24,1	+ 25,3	- 6,5	3.234,5	3.183,1	+ 51,4
1.12 Loonwerk	+ 54,2	+ 58,7	+ 58,9	+ 56,1	+ 77,8	+ 54,9	71,1	16,8	+ 54,3
1.13 Arbitrage (netto)	+ 24,2	+ 31,6	+ 25,5	+ 12,8	+ 25,9	+ 36,0	21,3	—	+ 21,3
1.2 Vracht- en verzekeringskosten voor goederenvervoer	+ 16,2	+ 16,2	+ 14,5	+ 26,2	+ 29,1	+ 33,2	175,4	131,4	+ 44,0
1.3 Andere vervoerkosten	+ 6,8	+ 8,1	+ 3,0	- 5,1	- 9,2	+ 1,1	80,7	82,6	- 1,9
1.4 Reisverkeer	- 28,0	- 19,5	- 16,8	- 23,0	- 31,7	- 35,3	126,3	169,9	- 43,6
1.5 Opbrengsten uit beleggingen en investeringen	- 9,6	- 8,8	- 3,5	- 7,9	+ 5,2	+ 13,4	1.187,8	1.176,1	+ 11,7
1.6 Niet elders vermelde overheidstransacties ...	+ 43,1	+ 50,0	+ 54,6	+ 62,0	+ 71,4	+ 80,5	100,3	15,8	+ 84,5
1.7 Overige :									
1.71 Grensarbeiders	+ 2,2	+ 4,6	+ 5,4	+ 4,9	+ 6,1	+ 3,2	29,4	26,3	+ 3,1
1.72 Overige	- 6,7	- 9,4	- 19,4	- 18,8	- 17,7	- 21,9	322,0	345,0	- 23,0
Totaal 1	- 53,9	+ 37,3	+ 48,3	+ 83,1	+ 182,2	+ 158,6	5.348,8	5.147,0	+ 201,8
2. Overdrachten :									
2.1 Particulieren	- 11,0	- 9,2	- 10,0	- 7,4	- 9,6	- 4,3	50,7	49,2	+ 1,5
2.2 Overheid	- 45,3	- 50,2	- 40,9	- 34,4	- 33,9	- 51,7	39,2	110,8	- 71,6
Totaal 2	- 56,3	- 59,4	- 50,9	- 41,8	- 43,5	- 56,0	89,9	160,0	- 70,1
Lopend verkeer (Totaal 1. + 2.)	- 110,2	- 22,1	- 2,6	+ 41,3	+ 138,7	+ 102,6	5.438,7	5.307,0	+ 131,7
3. Kapitaalverkeer van de overheid :									
3.1 Staat :									
3.11 Verplichtingen	+ 137,5	+ 30,8	+ 74,9	+ 14,9	+ 60,9	+ 17,3	264,8	172,3	+ 92,5
3.12 Tegoeden	- 5,7	- 7,2	- 6,7	- 5,3	- 6,1	- 5,9	0,2	3,8	- 3,6
3.2 Andere overheid	+ 7,9	- 0,5	+ 0,8	- 2,8	- 12,8	- 2,8	6,6	9,0	- 2,4
Totaal 3	+ 139,7	+ 23,1	+ 69,0	+ 6,8	+ 42,0	+ 8,6	271,6	185,1	+ 86,5
4. Kapitaalverkeer v/d bedrijven¹ en particulieren :									
4.1 Handelskredieten (nettocijfers)	- 15,2	- 23,5	+ 0,5	- 18,0	+ 5,5	+ 1,6	—	12,1	- 12,1
4.2 Overige :									
4.21 Overheidsbedrijven	+ 13,0	+ 1,5	+ 5,6	- 5,0	- 6,6	- 6,4	1,6	4,8	- 3,2
4.22 Financiële instel. v/d overheidssector ..	+ 1,8	- 9,3	+ 1,9	- 12,8	- 23,4	+ 8,1	40,4	10,3	+ 30,1
4.23 Particuliere sector :									
4.231 Belgisch-Luxemburgse invest. en beleg. in het buitenland :									
4.2311 Effecten (nettocijfers) ...	- 57,6	- 90,4	- 110,5	- 122,1	- 165,5	- 138,6	—	379,7	- 379,7
4.2312 Directe investeringen ...	+ 3,5	- 18,3	- 16,3	- 13,7	- 72,7	- 100,1	38,8	171,5	- 132,7
4.2313 Onroerende goederen ...	- 0,9	- 0,4	- 0,8	- 0,9	- 2,4	- 3,0	5,3	11,1	- 5,8
4.2314 Overige (nettocijfers) ...	- 35,0	+ 12,5	- 5,8	+ 4,0	- 24,6	- 5,6	14,6	—	+ 14,6
4.232 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. :									
4.2321 Effecten (nettocijfers) ...	- 0,8	+ 11,4	+ 14,3	+ 27,6	+ 55,0	+ 82,1	290,7	—	+ 290,7
4.2322 Directe investeringen ...	+ 63,5	+ 65,0	+ 20,8	+ 56,9	+ 28,2	+ 87,3	302,7	119,2	+ 183,5
4.2323 Onroerende goederen ...	+ 5,7	+ 3,0	+ 3,0	+ 3,9	+ 2,6	+ 0,2	9,8	6,9	+ 2,9
4.2324 Overige (nettocijfers) ...	- 6,6	+ 8,0	+ 18,8	- 7,2	+ 29,8	+ 67,9	—	39,8	- 39,8
Totaal 4	- 28,6	- 40,5	- 68,5	- 87,3	- 174,1	- 6,5	703,9	755,4	- 51,5
5. Vergissingen en weglatingen (netto)	- 0,4	- 26,3	- 12,0	- 5,4	+ 3,2	+ 3,2	—	4,5	- 4,5
6. Tegenpost van monetisatie of demonetisatie van goud	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	- 10,6	0,0	0,0	0,0
Totaal 1 tot 6	+ 0,5	- 65,8	- 14,1	- 44,6	+ 9,8	+ 97,3	6.414,2	6.252,0	+ 162,2
7. Financiering van het totaal :									
7.1 Mutatie van het netto buitenlands actief van de overwegend geldscheppende instellingen :									
7.11 Belgische en Luxemburgse banken :									
7.111 Belg. en Lux. franken	- 16,1	+ 40,8	- 33,4	- 29,2	+ 0,4	- 34,8	—	—	- 46,3
7.112 Buitenlandse valuta's	+ 54,4	- 84,6	- 48,1	- 6,6	+ 2,0	+ 51,3	—	—	+ 183,5
7.12 Diverse instellingen	- 0,3	+ 0,1	+ 0,2	- 0,4	+ 0,2	+ 0,1	—	—	- 0,2
7.13 N.B.B. (netto goud- en deviezenreserves) p.m. Mutatie van de bijzondere trekingsrechten voortvloeiend uit toewijzingen .	- 37,5	- 22,1	+ 67,2	- 8,4	+ 7,2	+ 80,7	—	—	+ 25,2

N.B. Voor de methodologie van de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie wordt verwezen naar de « Bibliografische referenties ».

¹ Exclusief de overwegend geldscheppende instellingen.

IX - 2. — ALGEMENE BETALINGSBALANS OP TRANSACTIEBASIS

Saldi per kwartaal

(Miljarden franken)

	1987		1988				* 1989		
	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal
1. Goederen- en dienstenverkeer :									
1.1 Goederenverkeer :									
1.11 Uitvoer en invoer	+ 6,0	- 12,4	- 0,5	+ 29,0	- 0,6	+ 23,5	+ 6,9	+ 12,9	- 5,6
1.12 Loonwerk	+ 11,0	+ 13,6	+ 14,5	+ 12,8	+ 11,8	+ 15,2	+ 16,2	+ 16,6	+ 14,3
1.13 Arbitrage	+ 9,4	+ 8,6	+ 6,1	+ 6,4	+ 1,4	+ 7,4	+ 0,8	+ 2,2	+ 2,8
1.2 Vracht- en verzekeringskosten voor goederenvervoer	+ 9,3	+ 9,3	+ 10,5	+ 10,5	+ 12,5	+ 10,5	+ 12,3	+ 13,5	+ 13,9
1.3 Andere vervoerkosten	+ 0,1	- 0,5	0,0	+ 0,7	- 1,8	- 0,8	- 3,7	- 2,9	- 3,2
1.4 Reisverkeer	- 18,6	- 2,9	- 6,8	- 7,5	- 23,0	- 6,3	- 8,2	- 8,0	- 25,3
1.5 Opbrengsten uit beleggingen en investeringen	+ 7,0	+ 13,5	+ 5,5	- 1,7	+ 0,9	+ 7,0	+ 7,9	+ 18,7	+ 7,4
1.6 Niet elders vermelde overheidstransacties ...	+ 19,1	+ 21,1	+ 21,0	+ 20,8	+ 20,3	+ 22,4	+ 19,5	+ 21,5	+ 21,0
1.7 Overige :									
1.71 Grensarbeiders	+ 1,1	+ 0,2	+ 1,5	+ 1,0	+ 0,5	+ 0,1	+ 0,4	+ 0,2	+ 0,7
1.72 Overige	- 3,4	- 5,2	- 0,2	- 6,5	- 4,2	- 12,1	+ 1,3	- 13,5	- 6,9
Totaal 1	+ 41,0	+ 45,3	+ 51,6	+ 65,5	+ 17,8	+ 66,9	+ 53,4	+ 61,2	+ 19,1
2. Overdrachten :									
2.1 Particulieren	- 1,4	- 0,1	0,0	- 0,3	- 0,6	+ 2,4	+ 1,5	- 1,4	- 0,5
2.2 Overheid	- 8,9	- 13,1	- 14,7	- 17,0	- 17,5	- 22,4	- 18,9	- 16,5	- 18,8
Totaal 2	- 10,3	- 13,2	- 14,7	- 17,3	- 18,1	- 20,0	- 17,4	- 17,9	- 19,3
Lopend verkeer (Totaal 1. + 2.)	+ 30,7	+ 32,1	+ 36,9	+ 48,2	- 0,3	+ 46,9	+ 36,0	+ 43,3	- 0,2
3. Kapitaalverkeer van de overheid :									
3.1 Staat :									
3.11 Verplichtingen	+ 26,9	+ 10,6	+ 3,8	+ 40,3	+ 55,5	- 7,1	+ 11,1	+ 1,9	+ 34,6
3.12 Tegoeden	- 0,4	- 4,3	- 0,2	- 1,9	0,0	- 1,5	- 3,3	- 1,7	- 0,5
3.2 Andere overheid	+ 1,1	- 1,7	+ 1,3	+ 1,1	- 0,6	- 4,2	- 0,5	- 0,2	0,0
Totaal 3	+ 27,6	+ 4,6	+ 4,9	+ 39,5	+ 54,9	- 12,8	+ 7,3	0,0	+ 34,1
4. Kapitaalverkeer v/d bedrijven¹ en particulieren :									
4.1 Handelskredieten	+ 13,6	- 8,0	+ 1,1	- 21,0	+ 15,4	- 7,6	- 7,0	- 4,4	+ 29,4
4.2 Overige :									
4.21 Overheidsbedrijven	+ 0,9	- 0,1	- 3,4	+ 0,6	- 0,1	- 0,3	- 3,2	- 0,3	- 2,5
4.22 Financiële instel. v/d overheidssector ..	+ 15,4	- 17,6	+ 30,2	- 18,4	- 13,0	+ 31,3	- 56,0	+ 10,6	+ 15,9
4.23 Particuliere sector :									
4.231 Belgisch-Luxemburgse invest. en beleg. in het buitenland :									
4.2311 Effecten	- 56,3	- 43,0	- 70,6	- 91,6	- 79,0	- 138,5	- 153,9	- 76,8	- 262,0
4.2312 Directe investeringen ...	- 39,4	- 38,7	- 35,8	- 31,7	- 28,4	- 36,8	- 45,2	- 73,6	- 57,6
4.2313 Onroerende goederen ...	- 0,9	- 1,0	- 1,0	- 3,0	- 0,9	- 0,9	- 4,2	- 3,8	- 1,0
4.2314 Overige	+ 5,4	+ 2,0	- 3,6	- 6,2	- 4,0	+ 28,4	- 23,7	- 55,1	+ 27,5
4.232 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. :									
4.2321 Effecten	+ 33,7	+ 19,0	+ 38,5	+ 41,5	+ 53,1	+ 157,6	+ 98,8	+ 75,0	+ 107,3
4.2322 Directe investeringen ...	+ 25,8	+ 27,3	+ 95,4	+ 24,5	- 11,9	+ 75,5	+ 55,3	+ 85,1	+ 60,5
4.2323 Onroerende goederen ...	+ 0,4	- 0,1	+ 0,8	+ 0,7	+ 0,4	+ 1,0	+ 1,2	+ 2,7	+ 3,8
4.2324 Overige	+ 7,2	+ 47,9	- 22,2	- 18,1	- 16,6	+ 17,1	+ 8,7	+ 4,6	- 9,1
Totaal 4	+ 5,8	- 12,3	+ 29,4	- 122,7	- 85,0	+ 126,8	- 129,2	- 36,0	- 87,8
5. Vergissingen en weglatingen	- 0,3	+ 11,9	- 6,7	- 10,4	+ 13,8	- 1,2	- 13,8	+ 27,2	- 41,8
6. Tegenpost van monetisatie of demonetisatie van goud	- 1,7	- 3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	- 0,6
Totaal 1 tot 6	+ 62,1	+ 32,8	+ 64,5	- 45,4	- 16,6	+ 159,7	- 99,7	+ 34,5	- 96,3
7. Financiering van het totaal :									
7.1 Mutatie van het netto buitenlands actief van de overwegend geldscheppende instellingen :									
7.11 Belgische en Luxemburgse banken :									
7.111 Belg. en Lux. franken	- 9,0	+ 22,9	- 16,5	- 39,8	+ 9,7	+ 0,3	- 17,1	- 21,0	- 21,3
7.112 Buitenlandse valuta's	+ 47,8	+ 24,2	+ 67,7	- 6,4	- 30,6	+ 152,8	- 87,6	+ 56,9	- 83,5
7.12 Diverse instellingen	+ 0,6	- 0,1	+ 0,1	0,0	0,0	- 0,3	+ 0,3	0,0	0,0
7.13 N.B.B. (netto goud- en deviezenreserves) p.m. Mutatie van de bijzondere trekingsrechten voortvloeiend uit toewijzingen .	+ 22,7	- 14,2	+ 13,2	+ 0,8	+ 4,3	+ 6,9	+ 4,7	- 1,4	+ 8,5
	-	-	-	-	-	-	-	-	-

N.B. Voor de methodologie van de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie wordt verwezen naar de « Bibliografische referenties ».

¹ Zie tabel IX-1, noot ¹.

IX - 3. — ALGEMENE BETALINGSBALANS OP TRANSACTIEBASIS

Ontvangsten en uitgaven per kwartaal

(Miljarden franken)

	* 1989			* 1989		
	2 ^e kwartaal			3 ^e kwartaal		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
1. Goederen- en dienstenverkeer :						
1.1 Goederenverkeer :						
1.11 Uitvoer en invoer	946,0	933,1	+ 12,9	828,0	833,6	- 5,6
1.12 Loonwerk	22,2	5,6	+ 16,6	18,2	3,9	+ 14,3
1.13 Arbitrage (netto)	2,2	—	+ 2,2	2,8	—	+ 2,8
1.2 Vracht- en verzekeringskosten voor goederenvervoer	53,6	40,1	+ 13,5	53,4	39,5	+ 13,9
1.3 Andere vervoerkosten	23,1	26,0	- 2,9	23,3	26,5	- 3,2
1.4 Reisverkeer	29,4	37,4	- 8,0	40,1	65,4	- 25,3
1.5 Opbrengsten uit beleggingen en investeringen	440,6	421,9	+ 18,7	459,7	452,3	+ 7,4
1.6 Niet elders vermelde overheidstransacties	25,6	4,1	+ 21,5	24,9	3,9	+ 21,0
1.7 Overige :						
1.71 Grensarbeiders	8,1	7,9	+ 0,2	8,3	7,6	+ 0,7
1.72 Overige	98,9	112,4	- 13,5	106,8	113,7	- 6,9
Totaal 1	1.649,7	1.588,5	+ 61,2	1.565,5	1.546,4	+ 19,1
2. Overdrachten :						
2.1 Particulieren	13,1	14,5	- 1,4	15,1	15,6	- 0,5
2.2 Overheid	8,7	25,2	- 16,5	7,8	26,6	- 18,8
Totaal 2	21,8	39,7	- 17,9	22,9	42,2	- 19,3
Lopend verkeer (Totaal 1. + 2.)	1.671,5	1.628,2	+ 43,3	1.588,4	1.588,6	- 0,2
3. Kapitaalverkeer van de overheid :						
3.1 Staat :						
3.11 Verplichtingen	58,9	57,0	+ 1,9	68,7	34,1	+ 34,6
3.12 Tegoeden	0,0	1,7	- 1,7	0,0	0,5	- 0,5
3.2 Andere overheid	0,4	0,6	- 0,2	0,0	0,0	0,0
Totaal 3	59,3	59,3	0,0	68,7	34,6	+ 34,1
4. Kapitaalverkeer v/d bedrijven¹ en particulieren :						
4.1 Handelskredieten (nettocijfers)	—	4,4	- 4,4	29,4	—	+ 29,4
4.2 Overige :						
4.21 Overheidsbedrijven	0,0	0,3	- 0,3	0,1	2,6	- 2,5
4.22 Financiële instel. v/d overheidssector ..	16,6	6,0	+ 10,6	18,8	2,9	+ 15,9
4.23 Particuliere sector :						
4.231 Belgisch-Luxemburgse invest. en beleg. in het buitenland :						
4.2311 Effecten (nettocijfers) ...	—	76,8	- 76,8	—	262,0	- 262,0
4.2312 Directe investeringen ...	12,1	85,7	- 73,6	10,5	68,1	- 57,6
4.2313 Onroerende goederen ...	1,4	5,2	- 3,8	2,3	3,3	- 1,0
4.2314 Overige (nettocijfers) ...	—	55,1	- 55,1	27,5	—	+ 27,5
4.232 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. :						
4.2321 Effecten (nettocijfers) ...	75,0	—	+ 75,0	107,3	—	+ 107,3
4.2322 Directe investeringen ...	93,1	8,0	+ 85,1	73,1	12,6	+ 60,5
4.2323 Onroerende goederen ...	4,3	1,6	+ 2,7	6,0	2,2	+ 3,8
4.2324 Overige (nettocijfers) ...	4,6	—	+ 4,6	—	9,1	- 9,1
Totaal 4	207,1	243,1	- 36,0	275,0	362,8	- 87,8
5. Vergissingen en weglatingen (netto)	27,2	—	+ 27,2	—	41,8	- 41,8
6. Tegenpost van monetisatie of demonetisatie van goud	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	- 0,6
Totaal 1 tot 6	1.965,1	1.930,6	+ 34,5	1.932,1	2.028,4	- 96,3
7. Financiering van het totaal :						
7.1 Mutatie van het netto buitenlands actief van de overwegend geldscheppende instellingen :						
7.11 Belgische en Luxemburgse banken :						
7.111 Belg. en Lux. franken	—	—	- 21,0	—	—	- 21,3
7.112 Buitenlandse valuta's	—	—	+ 56,9	—	—	- 83,5
7.12 Diverse instellingen :	—	—	0,0	—	—	0,0
7.13 N.B.B. (netto goud- en deviezenreserves) p.m. Mutatie van de bijzondere trekkingsrechten voortvloeiend uit toewijzingen	—	—	- 1,4	—	—	+ 8,5

N.B. Voor de methodologie van de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie wordt verwezen naar de « Bibliografische referenties ».

¹ Zie tabel IX-1, noot ¹.

IX - 4. — ALGEMENE BETALINGSBALANS OP KASBASIS

(Saldi in miljarden franken)

	1988	* 1989	1988		* 1989				* 1990	
	Jaar		3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	april	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	april
1. Goederen- en dienstenverkeer :										
1.1 Goederenverkeer :										
1.11 Uitvoer en invoer	+ 41,3	+ 27,0	+ 12,7	+ 17,6	+ 2,4	+ 3,5	+ 21,5	- 2,0	- 21,7	+ 1,4
1.12 Loonwerk	+ 53,2	+ 63,3	+ 13,9	+ 14,0	+ 14,9	+ 4,8	+ 13,3	+ 17,1	+ 16,2	+ 4,7
1.13 Arbitrage	+ 20,4	+ 18,7	+ 1,4	+ 6,9	- 0,4	- 0,2	+ 6,1	+ 8,8	+ 8,3	+ 8,4
1.2 Vracht- en verzekeringskosten voor goederenvervoer	+ 44,0	+ 53,8	+ 12,5	+ 10,5	+ 12,3	+ 4,2	+ 13,9	+ 14,1	+ 13,1	+ 2,5
1.3 Andere vervoerkosten	- 1,9	- 12,9	- 1,8	- 0,8	- 3,7	- 0,6	- 3,2	- 3,1	- 2,5	- 1,0
1.4 Reisverkeer	- 43,6	- 47,6	- 23,0	- 6,3	- 8,2	- 2,8	- 25,3	- 6,1	- 11,5	- 3,1
1.5 Opbrengsten uit beleggingen en investeringen ...	+ 11,7	+ 42,1	+ 0,9	+ 7,0	+ 7,9	+ 7,2	+ 7,4	+ 8,1	+ 16,7	- 1,5
1.6 Niet elders vermelde overheidstransacties	+ 84,5	+ 84,3	+ 20,3	+ 22,4	+ 19,5	+ 6,7	+ 21,0	+ 22,3	+ 19,6	+ 7,4
1.7 Overige :										
1.71 Grensarbeiders	+ 3,1	+ 1,4	+ 0,5	+ 0,1	+ 0,4	+ 0,7	+ 0,7	+ 0,1	- 0,2	+ 0,6
1.72 Overige	- 23,0	- 33,0	- 4,2	- 12,1	+ 1,3	- 2,7	- 6,9	- 13,9	- 4,4	+ 1,7
Totaal 1	+ 189,7	+ 197,1	+ 33,2	+ 59,3	+ 46,4	+ 20,8	+ 48,5	+ 45,4	+ 33,6	+ 21,1
2. Overdrachten :										
2.1 Particulieren	+ 1,5	+ 1,7	- 0,6	+ 2,4	+ 1,5	- 0,6	- 0,5	+ 2,1	- 5,8	+ 2,3
2.2 Overheid	- 71,6	- 73,9	- 17,5	- 22,4	- 18,9	- 5,7	- 18,8	- 19,7	- 17,1	- 6,5
Totaal 2	- 70,1	- 72,2	- 18,1	- 20,0	- 17,4	- 6,3	- 19,3	- 17,6	- 22,9	- 4,2
Lopend verkeer (Totaal 1. + 2.)	+ 119,6	+ 124,9	+ 15,1	+ 39,3	+ 29,0	+ 14,5	+ 29,2	+ 27,8	+ 10,7	+ 16,9
3. Kapitaalverkeer van de overheid :										
3.1 Staat :										
3.11 Verplichtingen	+ 92,5	+ 84,6	+ 55,5	- 7,1	+ 11,1	- 15,9	+ 34,6	+ 37,0	- 3,3	+ 10,7
3.12 Tegoeden	- 3,6	- 10,3	0,0	- 1,5	- 3,3	- 0,3	- 0,5	- 4,8	- 0,5	- 0,2
3.2 Andere overheid	- 2,4	- 1,5	- 0,6	- 4,2	- 0,5	+ 0,1	0,0	- 0,8	+ 1,7	0,0
Totaal 3	+ 86,5	+ 72,8	+ 54,9	- 12,8	+ 7,3	- 16,1	+ 34,1	+ 31,4	- 2,1	+ 10,5
4. Kapitaalverkeer v/d bedrijven en particulieren :										
4.1 Handelskredieten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4.2 Overige :										
4.21 Overheidsbedrijven	- 3,2	- 9,7	- 0,1	- 0,3	- 3,2	- 0,3	- 2,5	- 3,7	+ 0,4	0,0
4.22 Financiële instel. v/d overheidssector	+ 30,1	- 15,0	- 13,0	+ 31,3	- 56,0	+ 12,2	+ 15,9	+ 14,5	- 17,9	+ 10,7
4.23 Particuliere sector :										
4.231 Belgisch-Luxemburgse invest. en beleg. in het buitenland :										
4.2311 Effecten	- 379,7	- 559,9	- 79,0	- 138,5	- 153,9	- 49,1	- 262,0	- 67,2	+ 8,2	- 19,9
4.2312 Directe investeringen	- 132,7	- 256,8	- 28,4	- 36,8	- 45,2	- 31,2	- 57,6	- 80,4	- 24,8	- 7,3
4.2313 Onroerende goederen	- 5,8	- 11,4	- 0,9	- 0,9	- 4,2	- 0,5	- 1,0	- 2,3	- 3,1	- 1,2
4.2314 Overige	+ 14,6	- 12,7	- 4,0	+ 28,4	- 23,7	- 9,5	+ 27,5	+ 38,5	- 9,5	- 7,9
4.232 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. :										
4.2321 Effecten	+ 290,7	+ 441,4	+ 53,1	+ 157,6	+ 98,8	+ 23,6	+ 107,3	+ 160,3	+ 57,3	+ 18,5
4.2322 Directe investeringen	+ 183,5	+ 266,6	- 11,9	+ 75,5	+ 55,3	+ 31,3	+ 60,5	+ 65,7	+ 61,0	+ 13,5
4.2323 Onroerende goederen	+ 2,9	+ 11,9	+ 0,4	+ 1,0	+ 1,2	+ 1,0	+ 3,8	+ 4,2	+ 3,0	+ 1,1
4.2324 Overige	- 39,8	+ 32,8	- 16,6	+ 17,1	+ 8,7	+ 16,9	- 9,1	+ 28,6	+ 16,8	+ 12,4
Totaal 4	- 39,4	- 112,8	- 100,4	+ 134,4	- 122,2	- 5,6	- 117,2	+ 158,2	+ 91,4	+ 19,9
5. Vergissingen en weglatingen	- 4,5	- 7,6	+ 13,8	- 1,2	- 13,8	+ 23,0	- 41,8	+ 20,8	- 35,5	+ 1,3
6. Tegenpost van monetisatie of demonetisatie van goud	0,0	- 2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	- 0,6	- 2,0	0,0	0,0
Totaal 1 tot 6	+ 162,2	+ 74,7	- 16,6	+ 159,7	- 99,7	+ 15,8	- 96,3	+ 236,2	+ 64,5	+ 48,6
7. Financiering van het totaal :										
7.1 Mutatie van het netto buitenlands actief van de overwegend geldscheppende instellingen :										
7.11 Belgische en Luxemburgse banken :										
7.111 Belg. en Lux. franken	- 46,3	- 56,1	+ 9,7	+ 0,3	- 17,1	+ 6,8	- 21,3	+ 3,3	+ 11,0	- 14,5
7.112 Buitenlandse valuta's	+ 183,5	+ 118,1	- 30,6	+ 152,8	- 87,6	+ 8,3	- 83,5	+ 232,3	+ 50,1	+ 61,2
7.12 Diverse instellingen	- 0,2	+ 0,4	0,0	- 0,3	+ 0,3	- 0,2	0,0	+ 0,1	0,0	- 0,2
7.13 N.B.B. (netto goud- en deviezenreserves) . p.m. Mutatie van de bijzondere trekkingsrechten voortvloeiend uit toewijzingen	+ 25,2	+ 12,3	+ 4,3	+ 6,9	+ 4,7	+ 0,9	+ 8,5	+ 0,5	+ 3,4	+ 2,1

N.B. Voor de methodologie van de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie wordt verwezen naar de « Bibliografische referenties ».

¹ Zie tabel IX-1, noot ¹.

IX - 5. — VERRICHTINGEN MET HET BUITENLAND, VERRICHTINGEN IN BUITENLANDSE VALUTA'S VAN DE INGEZETENEN MET DE BELGISCHE EN LUXEMBURGSE KREDIETINSTELLINGEN EN DEVIEZENVERRICHTINGEN OP TERMIJN

(Miljarden franken)

	1986	1987	1988	* 1989	* 1989		* 1990	
					3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal	1 ^e kwartaal	april
1. Lopend verkeer ¹	+ 138,7	+ 102,6	+ 131,7	.	- 0,2	.	.	.
1bis. Lopend verkeer op kasbasis	+ 144,2	+ 104,2	+ 119,6	+ 124,9	+ 29,2	+ 27,8	+ 10,7	+ 16,9
2. Kapitaalverkeer van de niet-financiële particuliere sector ² :								
2.1 Handelskredieten	+ 5,5	+ 1,6	- 12,1	.	+ 29,4	.	.	.
2.2 Nettotegoeden in Belgische en Luxemburgse franken van niet-ingezetenen bij ingezeten kredietinstellingen	- 59,0	+ 50,0	+ 88,7	+ 28,3	- 12,4	- 14,3	- 9,3	+ 28,8
2.21 A contant	- 32,1	+ 41,7	+ 65,9	+ 41,6	+ 20,3	- 10,1	- 35,5	+ 9,7
2.22 Op termijn	- 26,9	+ 8,3	+ 22,8	- 13,3	- 32,7	- 4,2	+ 26,2	+ 19,1
2.3 Nettotegoeden in vreemde valuta's van ingezeten ondernemingen en particulieren	+ 89,5	+ 29,0	- 75,6	- 23,0	+ 116,1	- 109,7	- 41,5	- 38,2
2.31 A contant	+ 53,1	- 40,9	- 111,1	- 108,4	+ 26,6	- 45,1	+ 19,6	- 43,1
2.32 Op termijn	+ 36,4	+ 69,9	+ 35,5	+ 85,4	+ 89,5	- 64,6	- 61,1	+ 4,9
2.4 Effecten	- 93,5	- 60,2	- 135,4	- 190,7	- 121,4	+ 28,3	+ 35,3	- 3,8
2.41 Aandelen	- 0,8	+ 23,4	+ 37,5	- 50,3	- 2,6	- 25,8	+ 25,5	- 6,0
2.411 Tegoeden van ingezetenen	- 30,7	- 0,5	+ 18,5	- 81,4	- 19,3	- 29,3	+ 17,4	- 7,5
2.412 Tegoeden van niet-ingezetenen	+ 29,9	+ 23,9	+ 19,0	+ 31,1	+ 16,7	+ 3,5	+ 8,1	+ 1,5
2.42 Obligaties	- 92,7	- 83,6	- 172,9	- 140,4	- 118,8	+ 54,1	+ 9,8	+ 2,2
2.421 Tegoeden van ingezetenen	- 107,2	- 111,4	- 212,6	- 167,0	- 116,4	+ 28,4	+ 20,5	+ 4,4
2.422 Tegoeden van niet-ingezetenen	+ 14,5	+ 27,8	+ 39,7	+ 26,6	- 2,4	+ 25,7	- 10,7	- 2,2
2.5 Directe investeringen en daarmee verwant kapitaalverkeer	- 40,7	- 12,1	+ 51,2	+ 25,2	+ 20,6	- 2,1	+ 33,9	+ 15,2
2.51 Tegoeden van ingezetenen	- 80,8	- 108,3	- 138,4	- 275,1	- 56,8	- 82,7	- 29,2	- 6,1
2.52 Tegoeden van niet-ingezetenen	+ 40,1	+ 96,2	+ 189,6	+ 300,3	+ 77,4	+ 80,6	+ 63,1	+ 21,3
2.6 Totaal (2.1 tot 2.5)	- 98,2	+ 8,3	- 83,2	.	+ 32,3	.	.	.
2.6bis Totaal, excl. de handelskredieten (2.2 tot 2.5)	- 103,7	+ 6,7	- 71,1	- 160,2	+ 2,9	- 97,8	+ 18,4	+ 2,0
3. Kapitaalverkeer in vreemde valuta's van de ingezeten kredietinstellingen ²	- 74,6	- 56,0	- 23,2	- 5,1	+ 4,0	- 15,1	- 0,4	- 15,4
3.1 A contant	- 65,1	+ 22,2	+ 35,1	+ 67,0	+ 60,8	- 83,9	- 35,3	+ 8,6
3.2 Op termijn	- 9,5	- 78,2	- 58,3	- 72,1	- 56,8	+ 68,8	+ 34,9	- 24,0
4. Kapitaalverkeer van de niet-financiële overheidsbedrijven en kapitaalverkeer in franken van de overheid ²	- 12,3	- 3,8	- 17,5	- 3,4	+ 0,3	+ 2,5	- 3,5	+ 0,6
4.1 Kapitaalverkeer van de niet-financiële overheidsbedrijven	- 6,6	- 6,4	- 3,2	- 9,7	- 2,5	- 3,7	+ 0,7	0,0
4.2 Kapitaalverkeer in franken van de overheid	- 5,7	+ 2,6	- 14,3	+ 6,3	+ 2,8	+ 6,2	- 4,2	+ 0,6
5. Vergissingen en weglatingen	- 4,3	+ 5,7	- 1,3	- 7,2	- 41,6	+ 19,3	- 32,9	- 1,2
6. Tegenpost van monetisatie/demonetisatie van goud	0,0	- 10,6	0,0	- 2,6	- 0,6	- 2,0	0,0	0,0
7. Totaal (1 + 2.6 + 3 + 4 + 5 + 6 = 1bis + 2.6bis + 3 + 4 + 5 + 6)	- 50,7	+ 46,2	+ 6,5	- 53,6	- 5,8	- 65,3	- 7,7	+ 2,9
Financiering van het totaal :								
7.1 Kapitaalverkeer, à contant, in vreemde valuta's van de overheid ³	- 57,9	- 34,5	- 18,7	- 65,9	- 14,3	- 65,8	- 11,1	+ 0,8
7.2 Mutatie in de netto deviezenreserves van de Nationale Bank van België ⁴	+ 7,2	+ 80,7	+ 25,2	+ 12,3	+ 8,5	+ 0,5	+ 3,4	+ 2,1

N.B. Voor de methodologie van de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie wordt verwezen naar de « Bibliografische referenties ».

¹ Teken + : overschot; teken - : tekort.

² Teken + : kapitaaltoevoer; teken - : uitvoer.

³ Teken + : vermindering van de deviezen schuld van de overheid; teken - : vermeerdering

⁴ Teken + : vermeerdering van de reserves; teken - : vermindering.

IX - 6. — VOOR DE BETALING VAN IN- EN UITVOER GEBRUIKTE VALUTA'S¹

(procenten van het totaal)

	Valuta's van de E.E.G.-landen								Dollar van de Verenigde Staten	Overige
	Belgische en Luxemburgse franken	Duitse mark	Franse frank	Nederlandse gulden	Pond sterling	Italiaanse lire	Overige	Totaal		
Invoerbetalingen										
1982	23,9	17,3	10,0	8,7	3,5	1,8	0,3	65,5	29,9	4,6
1983	25,1	17,9	10,1	8,4	3,8	2,0	0,3	67,6	27,1	5,3
1984	26,3	18,0	10,3	8,7	3,9	1,9	0,3	69,4	25,6	5,0
1985	28,2	18,4	10,5	8,7	3,5	2,0	0,3	71,6	23,4	5,0
1986	29,2	21,4	11,2	9,5	3,3	2,5	0,4	77,5	16,6	5,9
1987	28,5	22,4	11,3	9,2	3,1	2,7	1,0	78,2	16,7	5,1
1988	28,5	22,4	11,2	9,1	3,3	2,7	1,0	78,2	16,7	5,1
1989	28,2	22,3	10,9	8,8	3,5	2,6	1,0	77,3	17,9	4,8
1988 Eerste 3 maanden	29,0	22,2	11,3	8,9	3,0	2,5	0,9	77,8	16,6	5,6
Eerste 6 maanden	28,9	22,2	11,6	8,9	3,1	2,6	0,9	78,2	16,5	5,3
Eerste 9 maanden	28,5	22,2	11,4	9,0	3,2	2,6	0,9	77,8	16,9	5,3
1989 Eerste 3 maanden	28,9	22,2	10,8	8,7	3,3	2,6	1,0	77,5	17,3	5,2
Eerste 6 maanden	28,2	22,1	10,7	8,7	3,5	2,6	1,0	76,8	18,2	5,0
Eerste 9 maanden	28,2	22,1	10,9	8,8	3,4	2,7	1,0	77,1	18,1	4,8
1990 Eerste 3 maanden	29,9	21,2	11,1	9,0	3,5	2,6	0,9	78,2	16,8	5,0
Uitvoerontvangsten										
1982	35,4	17,5	14,3	7,0	3,5	2,4	0,4	80,5	16,7	2,8
1983	34,8	18,2	14,1	7,4	3,8	2,3	0,4	81,0	16,0	3,0
1984	34,9	17,7	13,2	7,4	4,0	2,5	0,5	80,2	16,6	3,2
1985	35,0	18,0	14,5	7,6	4,4	2,6	0,5	82,6	13,9	3,5
1986	36,0	19,2	15,4	7,9	4,0	2,8	0,6	85,9	10,0	4,1
1987	35,4	18,0	15,4	8,4	4,4	2,9	0,9	85,4	11,0	3,6
1988	34,7	18,2	15,1	8,4	5,1	2,9	1,0	85,4	10,9	3,7
1989	34,6	18,0	15,9	7,8	4,9	2,8	1,1	85,1	11,3	3,6
1988 Eerste 3 maanden	34,8	17,7	15,8	8,4	5,2	2,8	1,0	85,7	10,7	3,6
Eerste 6 maanden	34,4	18,2	15,7	8,3	5,0	2,9	1,0	85,5	10,8	3,7
Eerste 9 maanden	34,6	17,9	15,4	8,3	5,0	2,9	1,0	85,1	11,2	3,7
1989 Eerste 3 maanden	34,7	17,8	15,7	7,5	5,5	2,9	1,1	85,2	11,3	3,5
Eerste 6 maanden	34,6	17,9	15,8	7,7	5,1	2,8	1,1	85,0	11,4	3,6
Eerste 9 maanden	34,4	17,8	16,0	7,7	5,0	2,9	1,1	84,9	11,5	3,6
1990 Eerste 3 maanden	35,2	18,9	15,7	8,1	4,6	2,8	1,3	86,6	9,7	3,7

¹ Exclusief de verrichtingen van een gering bedrag, de arbitrageverrichtingen en de diamanttransacties.

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1970-1980. Tijdschrift van de Nationale Bank van België* : XLVIIIe jaargang, deel I, n° 1, januari 1973 : * Een nieuwe statistiek : verrichtingen met het buitenland, verrichtingen in buitenlandse valuta's van de ingezetenen met de Belgische en Luxemburgse gedscheppende instellingen en termijnvalutatransacties * ; LIIIe jaargang, deel I, n° 6, juni 1978 : * Methodologie van de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische

Unie * ; LIVe jaargang, deel I, n° 1, januari 1979 : * Hervorming van de gegevens gepubliceerd onder hoofdstuk IX * ; LVIIIe jaargang, deel I, n° 3, maart 1983 : * Wijzigingen in hoofdstuk IX * ; LXIIIe jaargang, deel II, n° 4, oktober 1988 : * De betalingsbalans op transactiebasis van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in 1986 en 1987 * ; LXIVe jaargang, deel II, n° 2-3, augustus-september 1989 : * Wijzigingen in het boeken van de uitvoer op kasbasis en in het behandelen van handelspapier * . *Jaarverslagen van de N.B.B. Methodologie van de betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie*, Eurostat, 1984.

X. — VALUTAMARKT

1a. — OFFICIELE WISSELKOERSEN VASTGESTELD DOOR DE IN VERREKENKAMER TE BRUSSEL VERGADERDE BANKIERS

Jaarlijkse cijfers

(Belgische franken)

Bron : Koerslijst der Fondsen- en Wisselbeurs van Brussel.

Daggemiddelden	1 U.S. dollar	1 Duitse mark	100 yen	1 Franse frank	1 pond sterling	100 Italiaanse lire	1 Canadese dollar	1 Nederlandse gulden	1 Zweedse kroon	1 Zwitserse frank	100 peseta	1 Deense kroon	100 Oostenrijkse schilling	1 Noorse kroon	1 Finse mark	100 escudo	1 zaïre	1 Iers punt	100 Griekse drachme ¹	1 Ecu ²
1982	45,76	18,83	18,38	6,96	79,80	3,38	37,08	17,11	7,31	22,52	41,63	5,48	267,88	7,09	9,50	57,99	7,94	64,84	—	—
1983	51,18	20,01	21,55	6,72	77,50	3,37	41,52	17,91	6,66	24,34	35,68	5,59	284,50	7,00	9,18	46,77	6,36	63,58	—	—
1984	57,79	20,31	24,32	6,61	76,98	3,29	44,63	18,01	6,98	24,61	35,93	5,58	288,81	7,08	9,61	39,62	1,61	62,60	—	45,06
1985	59,36	20,18	24,91	6,61	76,33	3,11	43,50	17,89	6,89	24,21	34,87	5,60	287,18	6,90	9,56	34,58	1,21	62,80	—	44,91
1986	44,66	20,58	26,57	6,44	65,48	3,00	32,13	18,25	6,26	24,89	31,88	5,52	292,79	6,04	8,80	29,88	0,76	59,80	—	43,79
1987	37,34	20,78	25,85	6,21	61,11	2,88	28,17	18,44	5,89	25,06	30,28	5,46	295,41	5,54	8,50	26,49	0,35	55,50	—	43,03
1988	36,81	20,94	28,70	6,17	65,37	2,83	29,95	18,60	6,00	25,14	31,57	5,46	297,76	5,64	8,78	25,52	0,21	55,99	25,94	43,42
1989	39,43	20,96	28,63	6,18	64,55	2,87	33,30	18,58	6,11	24,11	33,27	5,39	297,79	5,71	9,18	25,02	0,11	55,85	24,29	43,35

¹ De Griekse drachme wordt op de Beurs genoteerd sinds 4 januari 1988.

² De Ecu wordt op de beurs genoteerd sinds 3 september 1984.

X - 1b. — OFFICIELE WISSELKOERSEN VASTGESTELD DOOR DE IN VERREKENKAMER TE BRUSSEL VERGADERDE BANKIERS

Driemaandelijkse en maandelijkse cijfers

(Belgische franken)

Bron : Koerslijst der Fondsen- en Wisselbeurs van Brussel.

Daggemiddelden	1 U.S. dollar	1 Duitse mark	100 yen	1 Franse frank	1 pond sterling	100 Italiaanse lire	1 Canadese dollar	1 Neder- landse gulden	1 Zweedse kroon	1 Zwitserse frank	100 peseta	1 Deense kroon	100 Oosten- rijkske schilling	1 Noorse kroon	1 Finse mark	100 escudo	1 zaire	1 Iers punt	100 Griekse drachme ¹	1 Ecu
1988 2 ^e kwartaal	35,77	20,91	28,44	6,18	65,69	2,82	29,12	18,63	5,99	25,17	31,61	5,47	297,44	5,71	8,79	25,60	0,21	55,95	26,13	43,44
3 ^e kwartaal	39,13	20,95	29,25	6,19	66,29	2,82	32,09	18,57	6,09	25,00	31,67	5,48	297,97	5,72	8,85	25,62	0,20	56,25	26,06	43,53
4 ^e kwartaal	37,20	20,96	29,72	6,14	66,58	2,83	30,87	18,58	6,05	24,88	32,00	5,43	298,06	5,63	8,87	25,30	0,16	56,06	25,38	43,48
1989 1 ^e kwartaal	38,75	20,95	30,19	6,16	67,74	2,86	32,53	18,56	6,13	24,54	33,54	5,39	297,91	5,76	9,06	25,48	0,12	55,96	25,07	43,63
2 ^e kwartaal	40,55	20,94	29,32	6,18	65,71	2,87	33,97	18,57	6,19	23,90	33,29	5,38	297,50	5,78	9,37	25,25	0,11	55,90	24,53	43,49
3 ^e kwartaal	40,28	20,93	28,31	6,19	64,26	2,91	34,08	18,56	6,16	24,27	33,40	5,39	297,38	5,72	9,28	25,01	0,10	55,87	24,23	43,37
4 ^e kwartaal	38,12	21,01	26,65	6,17	60,40	2,85	32,62	18,61	5,96	23,71	32,85	5,40	298,36	5,56	9,03	24,34	0,08	55,65	23,27	42,90
1990 1 ^e kwartaal	35,30	20,87	23,87	6,15	58,45	2,81	29,88	18,52	5,74	23,44	32,34	5,41	296,51	5,40	8,83	23,66	0,07	55,38	22,14	42,52
2 ^e kwartaal	34,61	20,63	22,29	6,13	57,98	2,81	29,57	18,33	5,68	24,00	32,99	5,41	293,16	5,33	8,74	23,38	0,06	55,30	21,11	42,33
1989 Juli	39,65	20,94	28,23	6,17	64,31	2,89	33,35	18,57	6,13	24,32	33,33	5,39	297,53	5,70	9,28	25,01	0,10	55,92	24,24	43,34
Augustus	40,28	20,92	28,53	6,19	64,30	2,91	34,28	18,56	6,16	24,28	33,42	5,38	297,25	5,72	9,29	25,03	0,10	55,84	24,28	43,36
September	40,88	20,94	28,16	6,20	64,18	2,91	34,57	18,57	6,19	24,22	33,45	5,39	297,39	5,74	9,26	24,98	0,10	55,84	24,19	43,40
Oktober	39,21	21,01	27,60	6,19	62,22	2,86	33,38	18,61	6,08	24,04	33,03	5,39	298,45	5,65	9,17	24,64	0,09	55,90	23,67	43,12
November	38,35	20,99	26,71	6,17	60,30	2,86	32,81	18,60	5,97	23,71	32,93	5,40	298,04	5,57	9,02	24,36	0,09	55,58	23,27	42,92
December	36,63	21,02	25,49	6,15	58,41	2,83	31,54	18,63	5,82	23,33	32,57	5,41	298,59	5,46	8,88	23,98	0,08	55,43	22,82	42,63
1990 Januari	35,47	20,96	24,47	6,16	58,56	2,81	30,31	18,59	5,75	23,39	32,33	5,41	297,88	5,42	8,86	23,78	0,08	55,41	22,45	42,57
Februari	35,02	20,89	24,06	6,15	59,39	2,82	29,28	18,53	5,73	23,53	32,34	5,42	296,70	5,41	—	23,71	0,07	55,41	22,17	42,63
Maart	35,39	20,76	23,11	6,15	57,49	2,82	29,99	18,44	5,74	23,42	32,36	5,42	294,96	5,37	8,79	23,51	0,07	55,32	21,79	42,37
April	34,91	20,68	22,04	6,16	57,13	2,82	29,99	18,37	5,70	23,47	32,61	5,42	293,91	5,33	8,74	23,37	0,07	55,43	21,31	42,29
Mei	34,31	20,65	22,30	6,13	57,58	2,81	29,24	18,36	5,67	24,20	33,02	5,42	293,46	5,32	8,74	23,36	0,06	55,35	20,99	42,32
Juni	34,62	20,55	22,50	6,11	59,20	2,80	29,52	18,26	5,68	24,29	33,31	5,40	292,16	5,35	8,75	23,42	0,06	55,11	21,02	42,38
Juli	33,76	20,58	22,62	6,14	60,96	2,81	29,17	18,27	5,67	24,23	33,58	5,41	292,59	5,36	8,79	23,45	0,06	55,20	21,04	42,62

¹ De Griekse drachme wordt op de beurs genoteerd sinds 4 januari 1988.

X - 2. — BIJZONDER
TREKKINGSRECHT

X - 3. — MARKT VAN DE U.S.-DOLLAR
TE BRUSSEL

Daggemiddelden	Koers in Belgische franken
1982	50,43
1983	54,64
1984	59,18
1985	60,12
1986	52,33
1987	48,26
1988	49,39
1989	50,50
1988 2 ^e kwartaal	48,86
3 ^e kwartaal	50,73
4 ^e kwartaal	49,98
1989 1 ^e kwartaal	50,98
2 ^e kwartaal	51,33
3 ^e kwartaal	50,75
4 ^e kwartaal	48,90
1990 1 ^e kwartaal	46,42
2 ^e kwartaal	45,39
1989 Juli	50,42
Augustus	50,83
September	50,97
Oktober	49,87
November	49,00
December	47,65
1990 Januari	46,75
Februari	46,46
Maart	46,07
April	45,41
Mei	45,23
Juni	45,51
Juli	45,38

Contantmarkt			Termijnmarkt op 3 maanden	
Officiële markt	Vrije markt		Officiële markt	Vrije markt (transfers)
	Transfers	Biljetten		
(koers in Belgische franken)			Report (+) of Deport (-) (% per jaar van de koers op de contantmarkt ¹)	
45,76	49,12	49,12	+ 2,41	+ 0,68
51,18	52,06	52,06	+ 1,54	+ 0,75
57,79	58,65	58,63	+ 0,60	+ 0,37
59,36	59,66	59,73	+ 1,14	+ 1,06
44,66	45,05	45,11	+ 1,52	+ 1,18
37,34	37,57	37,63	- 0,08	- 0,17
36,81	37,06	37,09	- 1,27	- 1,27
39,43	39,51	39,56	- 0,66	- 0,66
35,77	35,94	35,97	- 1,43	- 1,43
39,13	39,57	39,60	- 1,24	- 1,25
37,20	37,46	37,52	- 1,75	- 1,74
38,75	38,92	38,92	- 1,84	- 1,83
40,55	40,65	40,69	- 1,41	- 1,41
40,28	40,34	40,39	- 0,47	- 0,47
38,12	38,20	38,24	+ 1,12	+ 1,12
35,30	35,25 ²	35,37	+ 2,03	+ 2,10 ²
34,61	—	34,65	+ 1,47	—
39,65	39,71	39,77	- 0,60	- 0,60
40,28	40,37	40,38	- 0,42	- 0,42
40,88	40,95	40,98	- 0,39	- 0,39
39,21	39,28	39,38	+ 0,71	+ 0,70
38,35	38,47	38,48	+ 1,27	+ 1,27
36,63	36,63	36,68	+ 1,45	+ 1,45
35,47	35,47	35,56	+ 2,09	+ 2,08
35,02	35,01	35,07	+ 2,12	+ 2,12
35,39	—	35,43	+ 1,90	—
34,91	—	34,96	+ 1,60	—
34,31	—	34,34	+ 1,47	—
34,62	—	34,67	+ 1,35	—
33,76	—	33,86	+ 1,08	—

¹ Formule = $\frac{(\text{Koers op de termijnmarkt} - \text{Koers op de contantmarkt}) \times 100 \times 4}{\text{Koers op de contantmarkt}}$

² Gemiddelde januari-februari.

**X - 4a. — EUROPEES MONETAIR STELSEL : SPILKOERSEN VAN DE ECU,
BILATERALE SPILKOERSEN EN KOERSEN WAAROP INTERVENTIE VERPLICHT
IS GESTELD VAN 19 JUNI 1989 TOT 7 JANUARI 1990**

(nationale valuta-eenheden)

	BRUSSEL	AMSTERDAM	KOPENHAGEN	FRANKFURT	ROME/ MILAAN	PARIJS	DUBLIN	MADRID
Spilkoers van de ECU	42,4582	2,31943	7,85212	2,05853	1483,58	6,90403	0,768411	133,804
De middelste waarden zijn bilaterale spilkoersen ; de uiterste waarden zijn de koersen waarop interventie verplicht is								
100 Belgische franken	—	5,58700	18,9143	4,95900	3710,20	16,6310	1,85100	334,619
		5,46286	18,4938	4,84837	3494,21	16,2608	1,80981	315,143
		5,34150	18,0831	4,74000	3290,90	15,8990	1,76950	296,802
100 Nederl. guldens .	1872,15	—	346,240	90,7700	67912,0	304,440	33,8868	6125,30
	1830,54		338,537	88,7526	63963,1	297,661	33,1293	5768,83
	1789,85		331,020	86,7800	60241,0	291,040	32,3939	5433,10
100 Deense kronen ..	553,000	30,2100	—	26,8100	20062,0	89,9250	10,0087	1809,40
	540,723	29,5389		26,2162	18894,0	87,9257	9,78604	1704,05
	528,700	28,8825		25,6300	17794,0	85,9700	9,56830	1604,90
100 Duitse marken ..	2109,50	115,235	390,160	—	76540,0	343,050	38,1825	6901,70
	2062,55	112,673	381,443		72069,9	335,386	37,3281	6499,98
	2016,55	110,1675	373,000		67865,0	327,920	36,4964	6121,70
100 Italiaanse lire	3,03870	0,166000	0,562000	0,147350	—	0,494100	0,0549952	9,57600
	2,86187	0,156340	0,529268	0,138754		0,465362	0,0517943	9,01899
	2,69530	0,147250	0,498500	0,130650		0,438300	0,0487799	8,49400
100 Franse franken ..	628,970	34,3600	116,320	30,4950	22817,0	—	11,3830	2057,80
	614,977	33,5953	113,732	29,8164	21488,6		11,1299	1938,06
	601,295	32,8475	111,200	29,1500	20238,0		10,8825	1825,30
100 Ierse punten	5651,15	308,700	1045,11	274,000	205003,0	918,900	—	18489,2
	5525,45	301,848	1021,86	267,894	193071,0	898,480		17413,1
	5402,50	295,100	999,130	261,900	181834,0	878,500		16399,7
100 Spaanse pesetas ..	33,6930	1,84050	6,23100	1,63300	1177,30	5,47850	0,609772	—
	31,7316	1,73345	5,86837	1,53847	1108,77	5,15981	0,574281	
	29,8850	1,63250	5,52600	1,44900	1044,20	4,85950	0,540855	

**X - 4a. — EUROPEES MONETAIR STELSEL : SPILKOERSEN VAN DE ECU,
BILATERALE SPILKOERSEN EN KOERSEN WAAROP INTERVENTIE VERPLICHT
IS GESTELD VANAF 8 JANUARI 1990**

(nationale valuta-eenheden)

	BRUSSEL	AMSTERDAM	KOPENHAGEN	FRANKFURT	ROME/ MILAAN	PARIJS	DUBLIN	MADRID
Spilkoers van de ECU	42,1679	2,30358	7,79845	2,04446	1529,70	6,85684	0,763159	132,889
De middelste waarden zijn bilaterale spilkoersen ; de uiterste waarden zijn de koersen waarop interventie verplicht is								
100 Belgische franken	—	5,58700	18,9143	4,95900	3710,20	16,6310	1,85100	334,619
		5,46286	18,4938	4,84837	3627,64	16,2608	1,80981	315,143
		5,34150	18,0831	4,74000	3546,90	15,8990	1,76950	296,802
100 Nederl. guldens .	1872,15		346,240	90,7700	67912,0	304,440	33,8868	6125,30
	1830,54	—	338,537	88,7526	66405,3	297,661	33,1293	5768,83
	1789,85		331,020	86,7800	64928,0	291,040	32,3939	5433,10
100 Deense kronen ..	553,000	30,2100		26,8100	20062,0	89,9250	10,0087	1809,40
	540,723	29,5389	—	26,2162	19615,4	87,9257	9,78604	1704,05
	528,700	28,8825		25,6300	19179,0	85,9700	9,56830	1604,90
100 Duitse marken ..	2109,50	115,235	390,160		76540,0	343,050	38,1825	6901,70
	2062,55	112,673	381,443	—	74821,7	335,386	37,3281	6500,00
	2016,55	110,167	373,000		73157,0	327,920	36,4964	6121,70
100 Italiaanse lire	2,81930	0,154000	0,521400	0,136700		0,458450	0,0510246	9,22400
	2,75661	0,150590	0,509803	0,133651	—	0,448247	0,0498895	8,68726
	2,69530	0,147250	0,498500	0,130650		0,438300	0,0487799	8,18200
100 Franse franken ..	628,970	34,3600	116,320	30,4950	22817,0		11,3830	2057,80
	614,977	33,5953	113,732	29,8164	22309,1	—	11,1299	1938,06
	601,295	32,8475	111,200	29,1500	21813,0		10,8825	1825,30
100 Ierse punten	5651,15	308,700	1045,11	274,000	205003,0	918,900		18489,2
	5525,45	301,848	1021,86	267,894	200443,0	898,480	—	17413,1
	5402,50	295,100	999,130	261,900	195984,0	878,500		16399,7
100 Spaanse pesetas ..	33,6930	1,84050	6,23100	1,63300	1222,30	5,47850	0,609772	
	31,7316	1,73345	5,86837	1,53847	1151,11	5,15981	0,574281	—
	29,8850	1,63250	5,52600	1,44900	1084,10	4,85950	0,540858	

X - 4b. — EUROPEES MONETAIR STELSEL : AGIO OF DISAGIO VAN DE VERSCHILLENDE MUNTEN T.O.V. DE BELGISCHE FRANK EN AFWIJKINGSINDICATOREN

Daggemiddelden	Agio (+) of disagio (-) t.o.v. de Belgische frank ¹							Afwijkingsindicatoren ²							
	Nederlandse gulden	Deense kroon	Duitse mark	Italiaanse lire	Franse frank	Iers punt	Spaanse peseta ³	Belgische frank	Nederlandse gulden	Deense kroon	Duitse mark	Italiaanse lire	Franse frank	Iers punt	Spaanse peseta ³
1982	+ 1,03	+ 1,14	+ 0,63	+ 1,39	+ 0,71	+ 0,81	—	+ 38	- 16	- 16	+ 10	- 9	- 5	- 1	—
1983	+ 1,16	+ 1,52	+ 0,75	+ 4,31	+ 1,87	+ 1,61	—	+ 56	0	- 17	+ 29	- 48	- 38	- 21	—
1984	+ 1,32	+ 1,14	+ 1,38	+ 2,85	+ 1,25	+ 1,17	—	+ 56	- 8	0	- 15	- 29	- 5	- 1	—
1985	+ 0,62	+ 1,56	+ 0,78	+ 0,69	+ 1,21	+ 1,51	—	+ 33	+ 3	- 39	- 2	- 7	- 27	- 36	—
1986	+ 1,15	+ 0,07	+ 1,27	+ 2,38	+ 1,63	+ 0,72	—	+ 48	- 7	+ 43	- 17	- 30	- 33	+ 12	—
1987	+ 0,75	+ 0,92	+ 0,76	+ 0,57	+ 0,96	+ 0,41	—	+ 41	+ 4	- 3	+ 5	+ 12	- 7	+ 19	—
1988	+ 1,62	+ 1,02	+ 1,51	- 1,30	+ 0,37	+ 1,34	—	+ 50	- 30	0	- 34	+ 46	+ 36	- 14	—
1989	+ 1,48	- 0,34	+ 1,60	+ 0,36	+ 0,43	+ 1,07	+ 4,35 ³	+ 50	- 23	+ 63	- 38	+ 22	+ 33	- 2	- 45 ³
1988 2 ^e kwartaal	+ 1,84	+ 1,20	+ 1,43	- 1,69	+ 0,49	+ 1,28	—	+ 51	- 38	- 6	- 25	+ 51	+ 31	- 10	—
3 ^e kwartaal	+ 1,44	+ 1,39	+ 1,58	- 1,37	+ 0,63	+ 1,79	—	+ 54	- 17	- 14	- 34	+ 49	+ 26	- 31	—
4 ^e kwartaal	+ 1,52	+ 0,50	+ 1,63	- 1,29	- 0,17	+ 1,45	—	+ 44	- 31	+ 18	- 50	+ 45	+ 60	- 25	—
1989 1 ^e kwartaal	+ 1,40	- 0,31	+ 1,58	- 0,17	+ 0,18	+ 1,28	—	+ 46	- 24	+ 57	- 45	+ 29	+ 42	- 16	—
2 ^e kwartaal	+ 1,46	- 0,52	+ 1,50	+ 0,44	+ 0,55	+ 1,16	+ 3,62 ³	+ 50	- 22	+ 71	- 34	+ 20	+ 25	- 7	- 32 ³
3 ^e kwartaal	+ 1,41	- 0,38	+ 1,48	+ 1,50	+ 0,64	+ 1,10	+ 5,24	+ 56	- 14	+ 70	- 23	+ 6	+ 28	+ 1	- 54
4 ^e kwartaal	+ 1,66	- 0,14	+ 1,84	- 0,37	+ 0,36	+ 0,72	+ 3,50	+ 51	- 30	+ 53	- 50	+ 31	+ 38	+ 15	- 38
1990 1 ^e kwartaal	+ 1,16	+ 0,14	+ 1,18	+ 1,82	+ 0,05	+ 0,23	+ 1,91	+ 44	- 12	+ 35	- 17	- 49	+ 47	+ 30	- 18
2 ^e kwartaal	+ 0,13	+ 0,11	0,00	+ 1,87	- 0,28	+ 0,07	+ 4,00	+ 14	+ 8	+ 9	+ 20	- 76	+ 33	+ 10	- 61
1989 Juli	+ 1,43	- 0,35	+ 1,51	+ 1,12	+ 0,38	+ 1,20	+ 5,02	+ 53	- 18	+ 66	- 30	+ 11	+ 38	- 6	- 53
Augustus	+ 1,37	- 0,42	+ 1,43	+ 1,70	+ 0,71	+ 1,05	+ 5,32	+ 56	- 11	+ 72	- 20	+ 2	+ 24	+ 4	+ 55
September	+ 1,44	- 0,37	+ 1,51	+ 1,65	+ 0,82	+ 1,06	+ 5,38	+ 59	- 12	+ 73	- 20	+ 6	+ 21	+ 6	- 55
Oktober	+ 1,64	- 0,30	+ 1,86	+ 0,05	+ 0,63	+ 1,17	+ 4,05	+ 57	- 23	+ 67	- 43	+ 31	+ 29	0	- 39
November	+ 1,60	- 0,06	+ 1,75	- 0,15	+ 0,36	+ 0,62	+ 3,80	+ 52	- 26	+ 52	- 43	+ 28	+ 39	+ 20	- 42
December	+ 1,74	- 0,06	+ 1,92	- 1,12	+ 0,04	+ 0,31	+ 2,60	+ 42	- 42	+ 37	- 65	+ 35	+ 46	+ 25	- 32
1990 Januari	+ 1,53	0	+ 1,62	+ 1,25	+ 0,12	+ 0,28	+ 1,87	+ 51	- 23	+ 47	- 36	- 26	+ 51	+ 34	- 15
Februari	+ 1,24	+ 0,15	+ 1,29	+ 2,12	+ 0,03	+ 0,30	+ 1,89	+ 53	- 7	+ 43	- 12	- 49	+ 59	+ 36	- 13
Maart	+ 0,71	+ 0,27	+ 0,64	+ 2,11	+ 0,01	+ 0,13	+ 1,98	+ 29	- 5	+ 15	- 3	- 73	+ 32	+ 21	- 26
April	+ 0,35	+ 0,27	+ 0,25	+ 2,12	+ 0,10	+ 0,32	+ 2,74	+ 21	+ 4	+ 7	+ 12	- 81	+ 19	+ 6	- 42
Mei	+ 0,28	+ 0,19	+ 0,09	+ 1,92	- 0,30	+ 0,16	+ 4,06	+ 15	+ 2	+ 6	+ 14	- 77	+ 34	+ 7	- 63
Juni	- 0,24	- 0,14	- 0,35	+ 1,56	- 0,64	- 0,27	+ 5,20	+ 7	+ 19	+ 13	+ 32	- 69	+ 44	+ 19	- 76
Juli	- 0,19	+ 0,02	- 0,19	+ 1,92	- 0,21	- 0,09	+ 5,79	+ 20	+ 29	+ 18	+ 39	- 74	+ 34	+ 23	- 80

¹ Formule = $\frac{\text{[Koers van de vreemde munt in Belgische franken (Concertatie van 14.30 u.) - Spilkoers van deze munt in Belgische franken]} \times 100}{\text{Spilkoers van deze munt in Belgische franken}}$

² Het minteken wijst erop dat de betrokken munt de neiging vertoont af te wijken in de zin van een appreciatie. Het plusteken duidt vanzelfsprekend op een tegenovergestelde toestand (Voor de wijze van berekening van de afwijkingsindicator, zie *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LIVe jaargang, Deel II, N° 1-2, juli-augustus 1979, « Het Europees Monetair Stelsel », Bijlage 1).

³ Sedert 19 juni 1989.

X - 4c. — EUROPEES MONETAIR STELSEL

Valuta's	Samenstelling, spilkoersen in Belgische franken en relatieve gewichten van de Ecu				Maximaal afwijkingsinterval van de verschillende valuta's ¹
	Pakketten ² van valuta's die opgenomen zijn in de mand of Ecu	Bilaterale spilkoersen in Belgische frank	Tegenwaarde in Belgische frank van ieder valutapakket ²	Proportionele aandelen of relatieve gewichten van ieder valutapakket in de mand of Ecu	
	(1)	(2)	(3) = (1) × (2)	(4)	
van 21 september 1989 tot 7 januari 1990					
Duitse mark	0,6242	20,6255	12,8745	30,32	1,57
Franse frank	1,332	6,14977	8,1915	19,29	1,82
Pond sterling	0,08784	58,2715 ³	5,1186	12,06	—
Italiaanse lire	151,8	0,0286187	4,3443	10,23	5,39
Nederlandse gulden	0,2198	18,3054	4,0235	9,48	2,04
Belgische en Luxemburgse frank	3,431	1	3,431	8,08	2,07
Deense kroon	0,1976	5,40723	1,0685	2,52	2,19
Iers punt	0,008552	55,2545	0,4724	1,11	2,23
Griekse drachme	1,44	0,281568 ³	0,4055	0,96	—
Spaanse peseta	6,885	0,317316	2,1847	5,14	5,69
Portugese escudo	1,393	0,246728 ³	0,3437	0,81	—
Totaal ...			42,4582	100,00	
vanaf 8 januari 1990					
Duitse mark	0,6242	20,6255	12,8744	30,53	1,56
Franse frank	1,332	6,14977	8,1915	19,43	1,81
Pond sterling	0,08784	57,8740 ³	5,0837	12,06	—
Italiaanse lire	151,8	0,0275661	4,1845	9,92	2,03
Nederlandse gulden	0,2198	18,3054	4,0235	9,54	2,04
Belgische en Luxemburgse frank	3,431	1	3,431	8,14	2,07
Deense kroon	0,1976	5,40723	1,0685	2,53	2,19
Iers punt	0,008552	55,2545	0,4725	1,12	2,22
Griekse drachme	1,44	0,224376 ³	0,3231	0,77	—
Spaanse peseta	6,885	0,317316	2,1847	5,18	5,69
Portugese escudo	1,393	0,237241 ³	0,3305	0,78	—
Totaal ...			42,1679	100,00	

¹ Verschil tussen de voordeligste of de nadeligste koers van de Ecu in een valuta en de spilkoers van de Ecu in diezelfde valuta, uitgedrukt in procenten van de spilkoers van de Ecu.

² Aantal eenheden of fracties van iedere valuta.

³ Fictieve bilaterale spilkoers voortvloeiend uit de fictieve spilkoers van de Ecu in pond sterling, Griekse drachmen of Portugese escudos en uit de spilkoers van de Ecu in Belgische frank.

X - 5. — EFFECTIEVE WISSELKOERSEN

(indexcijfers 1975 = 100)

Bronnen : N.B.B., I.M.F. : *International Financial Statistics*.

Daggemiddelden	N.B.B.-Indexcijfers gewogen met		Indexcijfers van het Internationaal Monetair Fonds											
	de uitvoer van de B.L.E.U.	de invoer van de B.L.E.U.	Belgische frank	U.S.-dollar	Duitse mark	Yen	Franse frank	Pond sterling	Italiaanse lire	Nederlandse gulden	Zweedse kroon	Zwitserse frank	Deense kroon	Noorse kroon
	Belgische frank													
1982	98,1	95,9	95,9	118,1	124,3	134,8	76,7	90,5	53,9	115,9	77,5	147,9	83,3	94,1
1983	96,3	92,7	92,0	124,9	127,2	148,4	70,0	83,2	51,2	117,0	67,2	151,0	81,6	88,3
1984	96,4	92,4	89,1	134,8	123,7	156,9	65,8	78,6	47,8	113,3	67,0	144,5	77,6	84,8
1985	98,3	94,6	89,7	140,8	123,5	160,7	66,4	78,3	45,1	113,9	66,6	142,8	78,7	82,7
1986	106,6	102,4	95,3	114,9	136,9	203,5	70,4	72,7	46,7	126,4	67,3	160,5	86,9	80,6
1987	112,1	107,8	99,8	101,3	147,3	220,2	72,2	72,5	47,6	135,4	68,0	173,6	92,7	79,6
1988	111,9	108,0	98,8	95,4	146,3	244,0	70,6	76,5	45,9	135,1	68,0	171,3	91,1	79,4
1989	111,5	108,2	97,2	100,1	143,6	233,4	69,0	73,8	45,8	131,9	67,5	159,6	87,4	78,3
1988 2 ^e kwartaal	110,6	108,4	99,4	93,5	147,3	245,6	71,3	77,6	46,1	136,4	68,5	173,3	92,1	81,1
3 ^e kwartaal	109,1	107,2	97,3	99,1	143,6	239,7	69,3	75,8	44,9	132,2	67,4	166,2	89,1	78,4
4 ^e kwartaal	110,3	108,6	98,3	94,8	145,2	250,2	69,5	77,1	45,5	133,8	67,9	167,5	89,5	78,2
1989 1 ^e kwartaal	109,6	108,3	97,0	97,3	142,8	247,8	68,5	77,1	45,3	131,4	67,5	162,0	87,0	78,6
2 ^e kwartaal	109,4	108,2	96,4	101,7	141,8	235,7	68,3	74,4	45,4	130,7	67,4	156,1	86,1	78,2
3 ^e kwartaal	109,9	109,2	96,8	102,0	142,6	228,2	68,7	73,1	46,1	131,0	67,6	159,6	86,7	78,0
4 ^e kwartaal	112,0	111,7	98,7	99,4	147,4	222,2	70,5	70,5	46,4	134,5	67,4	160,6	89,9	78,4
1990 1 ^e kwartaal	114,6	115,3	101,5	97,0	152,3	209,2	73,1	71,3	47,5	138,4	67,8	166,4	94,1	79,8
2 ^e kwartaal	115,8	117,4	102,9	97,1	152,8	197,9	74,0	71,9	48,2	138,7	68,3	173,4	95,4	80,2
1989 Juli	110,4	109,0	97,2	101,1	143,4	229,3	68,9	73,5	46,1	131,8	67,7	161,1	87,3	78,3
Augustus	110,1	108,9	96,7	101,7	142,2	230,0	68,7	73,0	46,2	130,8	67,5	159,2	86,5	77,9
September	109,8	108,9	96,4	103,1	142,0	225,1	68,5	72,7	46,0	130,4	67,6	158,6	86,2	77,9
Oktober	111,1	110,3	97,6	100,6	145,0	226,4	69,6	71,6	45,9	132,8	67,6	160,3	88,1	78,2
November	112,1	111,6	98,6	99,9	146,7	222,3	70,3	70,3	46,4	134,0	67,4	160,2	89,5	78,2
December	113,6	113,2	99,9	97,6	150,4	218,0	71,7	69,6	47,0	136,7	67,2	161,3	91,9	78,8
1990 Januari	114,4	114,3	101,1	96,5	152,2	213,2	72,8	71,0	47,2	138,2	67,4	165,0	93,4	79,6
Februari	114,6	114,7	101,6	96,5	152,5	211,7	73,2	72,5	47,6	138,7	67,8	167,3	94,2	80,0
Maart	115,3	115,8	102,0	98,1	152,2	202,7	73,5	70,5	47,8	138,3	68,2	167,0	94,6	79,8
April	115,8	116,7	102,7	97,9	153,1	194,7	74,3	70,8	48,3	138,7	68,4	169,3	95,4	80,1
Mei	116,2	117,1	103,0	96,5	153,2	199,4	74,1	71,5	48,3	139,1	68,3	161,2	95,8	80,3
Juni	116,1	117,0	102,9	96,8	152,0	199,7	73,7	73,3	48,0	138,2	68,1	175,5	95,1	80,3
Juli	* 116,1	* 117,3												

Bibliografische referenties : *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LIIIe jaargang, deel I, n° 5, mei 1977 : « De indexcijfers van de gewogen gemiddelde of effectieve wisselkoers van de Belgische frank », LIVe jaargang, deel II, n° 1-2,

juli-augustus 1979 : « Het Europees Monetair Stelsel », LIVe jaargang, deel II, n° 3, september 1979 : « Wijzigingen in hoofdstuk X : « Valutamarkt » van het statistisch gedeelte van het Tijdschrift ».

XI. — OVERHEIDSFINANCIËN *

1. — OFFICIELE STAND VAN DE RIJKSSCHULD

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën

Einde periode	Directe schuld									Indirecte schuld			Totale schuld	
	in Belgische franken					in vreemde munt				totale directe schuld ²	in Belgische franken	in vreemde munt		totale indirecte schuld
	geconso- lideerde ¹	op middellange termijn	op korte termijn	tegoeden van de parti- culieren in postrekening	totaal	geconso- lideerde ²	op korte en middellange termijn	totaal ²						
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (1) tot (4)	(6)	(7)	(8) = (6) + (7)	(9) = (5) + (8)					
1981	1.127,5	5,7	608,5	87,4	1.829,1	179,5	204,8	384,3	2.213,4	221,6	4,1	225,7	2.439,1	
1982	1.184,2	3,4	843,3	86,4	2.117,3	328,5	309,1	637,6	2.754,9	325,3	4,8	330,1	3.085,0	
1983	1.402,7	35,5	962,9	83,7	2.484,8	433,9	384,8	818,7	3.303,5	407,3	5,2	412,5	3.716,0	
1984	1.561,9	111,6	1.094,1	69,9	2.837,5	634,0	379,0	1.013,0	3.850,5	409,1	5,3	414,4	4.264,9	
1985	2.034,7	156,0	1.151,5	83,5	3.425,7	569,0	416,3	985,3	4.411,0	498,5	5,1	503,6	4.914,6	
1986	2.228,1	98,8	1.430,0	94,0	3.850,9	502,3	515,8	1.018,1	4.869,0	547,1	2,2	549,3	5.418,3	
1987	2.530,5	80,1	1.537,6	88,4	4.236,6	494,8	549,1	1.043,9	5.280,5	589,9	2,1	592,0	5.872,5	
1988	2.924,8	51,5	1.570,8	88,9	4.636,0	539,3	546,1	1.085,4	5.721,4	638,8	2,1	640,9	6.362,3	
1989	3.247,4	35,4	1.724,9	105,1	5.112,8	550,0	579,0	1.129,0	6.241,8	544,3	2,1	546,4	6.788,2	
1989 Juli	3.148,3	45,5	1.806,0	99,9	5.099,7	544,6	529,0	1.073,6	6.173,3	554,9	2,1	557,0	6.730,3	
Augustus	3.160,9	45,5	1.786,7	120,8	5.113,9	561,7	520,0	1.081,7	6.195,6	553,5	2,1	555,6	6.751,2	
September	3.158,4	45,5	1.875,5	103,5	5.182,9	559,3	528,8	1.088,1	6.271,0	551,9	2,1	554,0	6.825,0	
Oktober	3.184,3	35,5	1.808,1	119,2	5.147,1	552,1	569,5	1.121,6	6.268,7	548,9	2,1	551,0	6.819,7	
November	3.179,6	35,5	1.858,8	110,1	5.184,0	548,0	573,4	1.121,4	6.305,4	547,4	2,1	549,5	6.854,9	
December	3.247,4	35,4	1.724,9	105,1	5.112,8	550,0	579,0	1.129,0	6.241,8	544,3	2,1	546,4	6.788,2	
1990 Januari	3.237,3	35,4	1.774,3	137,9	5.184,9	553,2	585,5	1.138,7	6.323,6	542,7	2,1	544,8	6.868,4	
Februari	3.224,7	35,4	1.924,7	118,6	5.303,4	551,9	584,7	1.136,6	6.440,0	540,3	2,1	542,4	6.982,4	
Maart	3.271,8	35,4	2.003,9	115,1	5.426,2	546,5	587,8	1.134,3	6.560,5	539,6	2,1	541,7	7.102,2	
April	3.303,2	35,4	1.917,4	141,0	5.397,0	558,5	575,8	1.134,3	6.531,3	538,2	2,1	540,3	7.071,6	
Mei	3.306,0	26,4	1.989,6	110,2	5.432,2	577,2	571,6	1.148,8	6.581,0	537,4	2,1	539,5	7.120,5	
Juni	3.449,4	24,3	1.911,6	112,9	5.498,2	569,4	560,2	1.129,6	6.627,8	536,7	—	536,7	7.164,5	
Juli	3.480,8	19,3	1.914,4	113,0	5.527,5	562,6	537,4	1.100,0	6.627,5	551,7	—	551,7	7.179,2	

¹ Met inbegrip van het uitstaande bedrag van de regularisatieleningen uitgegeven, vanaf september 1986, ter financiering van een deel van de rentelasten verschuldigd op bepaalde leningen (Koninklijk Besluit n° 446 van 20 augustus 1986).

² Niet inbegrepen de « intergouvernementele schuld » ingevolge de oorlog 1914-1918.

* Bibliografische referentie : *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LXIIIe jaargang, deel 1, n° 5, mei 1988.

**XI - 2. — NOMINALE VERANDERINGEN VAN DE OFFICIELE RIJKSSCHULD
EN TOTAAL NETTO TE FINANCIEREN SALDO VAN DE SCHATKIST**

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

	Nominale veranderingen van de Rijksschuld ¹	Aanpassingen					Totaal (6) = (2) tot (5)	Totaal netto te financieren saldo van de Schatkist ³ (7) = (1) - (6)
		Verandering van de schatkist- certificaten in het bezit van het I.M.F.	Wisselkoers- verschillen	Schuld- overnames	Regularisatie- leningen ²	Totaal		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1981	+ 482,3	+ 6,9	+ 20,5	—	—	+ 27,4	454,9	
1982	+ 645,9	+ 7,5	+ 34,3	+ 95,5	—	+ 137,3	508,6	
1983	+ 631,0	+ 32,8	+ 47,7	+ 26,1	—	+ 106,6	524,4	
1984	+ 548,9	+ 6,3	+ 38,5	—	—	+ 44,8	504,1	
1985	+ 649,7	+ 8,6	- 62,9	+ 132,9	—	+ 78,6	571,1	
1986	+ 503,7	- 14,3	- 44,0	+ 0,5	+ 6,0	- 51,8	555,5	
1987	+ 454,2	- 3,2	- 6,3	+ 0,1	+ 33,1	+ 23,7	430,5	
1988	+ 489,8	+ 2,1	+ 18,6	—	+ 35,2	+ 55,9	433,9	
1989	+ 425,9	+ 4,7	- 25,2	—	+ 49,2	+ 28,7	397,2	
1989 7 maanden	+ 368,0	+ 5,1	+ 3,2	—	+ 32,4	+ 40,7	327,3	
8 maanden	+ 388,9	+ 5,1	+ 5,5	—	+ 32,6	+ 43,2	345,7	
9 maanden	+ 462,7	+ 5,4	+ 3,1	—	+ 39,9	+ 48,4	414,3	
10 maanden	+ 457,4	+ 5,4	- 4,5	—	+ 39,9	+ 40,8	416,6	
11 maanden	+ 492,6	+ 5,6	- 12,0	—	+ 40,1	+ 33,7	458,9	
12 maanden	+ 425,9	+ 4,7	- 25,2	—	+ 49,2	+ 28,7	397,2	
1990 1 maand	+ 80,2	+ 0,6	+ 2,1	—	—	+ 2,7	77,5	
2 maanden	+ 194,2	+ 0,3	0,0	—	+ 0,5	+ 0,8	193,4	
3 maanden	+ 314,0	+ 1,0	- 3,6	—	+ 31,5	+ 28,9	285,1	
4 maanden	+ 283,4	+ 1,0	- 3,5	—	+ 31,5	+ 29,0	254,4	
5 maanden	+ 332,3	- 9,3	+ 7,4	—	+ 31,5	+ 29,6	302,7	
6 maanden	+ 376,3	- 9,5	+ 3,5	—	+ 31,5	+ 25,5	350,8	
7 maanden	+ 391,0	- 9,5	- 0,7	+ 15,0	+ 31,5	+ 36,3	354,7	

¹ De uitstaande bedragen worden weergegeven in tabel XI-1, kolom (13).

² Opbrengst van de regularisatieleningen uitgegeven in het kader van het Koninklijk Besluit n° 446 van 20 augustus 1986.

³ Deze kolom stemt overeen (met tegengesteld teken) met kolom (9) van tabel XI-3.

XI - 3. — SAMENSTELLING VAN HET TOTAAL NETTO TE FINANCIEREN SALDO VAN DE SCHATKIST

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën; berekeningen Nationale Bank van België.

	Begrotingsverrichtingen ^{1 2}						Begrotings-saldo (7) = (3) + (6)	Andere verrichtin- gen ¹	Totaal netto te financieren saldo van de Schatkist (9) = (7) + (8)	Waarvan : netto te financieren saldo (-) of netto financier- ingsover- schot (+) van de gemeen- schappen en de gewesten (10)
	Lopende verrichtingen			Kapitaalverrichtingen						
	Ontvangsten (1)	Uitgaven (2)	Saldo (3) = (1) - (2)	Ontvangsten (4)	Uitgaven (5)	Saldo (6) = (4) - (5)				
1981	1.080,3	1.345,3	- 265,0	13,9	198,1	- 184,2	- 449,2	- 5,7	- 454,9	.
1982	1.216,2	1.535,6	- 319,4	13,6	198,7	- 185,1	- 504,5	- 4,1	- 508,6	.
1983	1.267,4	1.606,2	- 338,8	14,5	199,6	- 185,1	- 523,9	- 0,5	- 524,4	(- 7,8)
1984	1.377,2	1.682,6	- 305,4	13,7	205,7	- 192,0	- 497,4	- 6,7	- 504,1	(- 2,8)
1985	1.458,0	1.803,3	- 345,3	15,4	208,0	- 192,6	- 537,9	- 33,2	- 571,1	(- 19,1)
1986	1.485,1	1.854,5	- 369,4	14,9	196,7	- 181,8	- 551,2	- 4,3	- 555,5	(- 3,3)
1987	1.542,2	1.822,4	- 280,2	15,7	172,9	- 157,2	- 437,4	+ 6,9	- 430,5	(+ 20,8)
1988	1.597,8	1.871,2	- 273,4	16,9	157,1	- 140,2	- 413,6	- 20,3	- 433,9	(- 17,5)
1989	1.676,8	1.949,8	- 273,0	17,7	147,6	- 129,9	- 402,9	+ 5,7	- 397,2	(+ 35,1)
1989 6 maanden	829,1	1.125,9	- 296,8	8,0	81,6	- 73,6	- 370,4	+ 4,8	- 365,6	(+ 16,3)
7 maanden	1.015,2	1.270,6	- 255,4	9,2	92,4	- 83,2	- 338,6	+ 11,3	- 327,3	(+ 43,5)
8 maanden	1.133,7	1.390,6	- 256,9	10,7	102,7	- 92,0	- 348,9	+ 3,2	- 345,7	(+ 29,1)
9 maanden	1.239,8	1.543,7	- 303,9	12,2	115,9	- 103,7	- 407,6	- 6,7	- 414,3	(+ 30,3)
10 maanden	1.392,5	1.695,9	- 303,4	13,7	124,5	- 110,8	- 414,2	- 2,4	- 416,6	(+ 26,7)
11 maanden	1.504,7	1.834,8	- 330,1	15,0	132,9	- 117,9	- 448,0	- 10,9	- 458,9	(+ 22,2)
12 maanden	1.676,8	1.949,8	- 273,0	17,7	147,6	- 129,9	- 402,9	+ 5,7	- 397,2	(+ 35,1)
1990 1 maand	154,7	239,1	- 84,4	1,6	20,3	- 18,7	- 103,1	+ 25,6	- 77,5	(- 25,0)
2 maanden	281,9	446,3	- 164,4	3,2	31,7	- 28,5	- 192,9	- 0,5	- 193,4	(- 7,2)
3 maanden	402,2	667,4	- 265,2	4,6	47,2	- 42,6	- 307,8	+ 22,7	- 285,1	(- 20,6)
4 maanden	618,0	869,9	- 251,9	6,1	54,4	- 48,3	- 300,2	+ 45,8	- 254,4	(- 23,1)
5 maanden	734,1	1.025,3	- 291,2	7,6	60,7	- 53,1	- 344,3	+ 41,6	- 302,7	(- 16,2)
6 maanden	879,5	1.223,2	- 343,7	9,2	70,9	- 61,7	- 405,4	+ 54,6	- 350,8	(- 25,2)

¹ De inhoud van de « andere verrichtingen » werd verschillende malen veranderd; in deze tabel werd echter voor de ganse periode de definitie aangehouden die door het Ministerie van Financiën gehanteerd wordt vanaf mei 1987 (uitgifte- en delgingsverschillen, derdengelden met inbegrip van de regularisatieverrichtingen, kasverrichtingen, rekening bij de Nationale Bank van België en leningen Brussel). Dienovereenkomstig werden ook de begrotingsverrichtingen (uitgaven) aangepast. Vanaf januari 1989 werd de rubriek « derdengelden » gezuiverd van de samengevoegde en gedeelde belastingen ten behoeve van de Gemeenschappen en de Gewesten.

² De ontvangsten en uitgaven hebben betrekking op de nationale overheid, de gemeenschappen en gewesten en bevatten ook de afgestane en toegewezen ontvangsten.

XI - 4. — INDELING VAN DE ONTVANGSTEN VAN DE SCHATKIST¹

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën

	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1989 5 maanden	1990 5 maanden	1989 6 maanden	1990 6 maanden
A. Lopende ontvangsten²	1.216,2	1.267,4	1.377,2	1.458,0	1.485,1	1.542,2	1.597,8	1.676,8	688,0	734,1	829,1	879,5
I. Fiscale ontvangsten	1.141,2	1.198,9	1.302,0	1.378,1	1.416,3	1.474,3	1.537,8	1.609,5	662,2	694,2	794,3	828,5
1. Directe belastingen	696,7	719,9	801,3	851,0	874,6	894,9	919,3	932,3	404,4	408,1	480,7	488,9
waarvan :												
— bedrijfsvoorheffing ³	430,7	444,6	492,4	526,4	534,6	539,6	554,2	565,6	246,1	254,6	302,3	314,1
— voorafbetalingen	133,5	143,4	146,9	156,5	179,6	185,2	193,4	208,6	92,9	88,1	94,9	89,8
— vennootschapsbelasting (kohieren)	7,7	- 1,3	- 2,7	- 3,9	- 13,7	- 10,2	- 11,8	- 21,4	- 8,5	- 9,6	- 9,0	- 10,4
— persoonsbelasting (kohieren)	28,2	26,6	25,1	19,4	14,9	11,5	11,3	4,0	1,1	- 4,3	- 0,1	- 7,0
— roerende voorheffing	74,9	84,2	114,2	126,7	134,2	140,4	143,8	146,5	61,2	66,2	78,8	86,4
2. Douane en accijnzen	111,1	121,7	125,4	129,1	131,4	137,0	143,7	157,8	63,7	71,6	77,2	86,0
3. B.T.W. en registratie	333,4	357,3	375,3	398,0	410,3	442,4	474,8	519,4	194,1	214,5	236,4	253,6
II. Niet-fiscale ontvangsten	75,0	68,5	75,2	79,9	68,8	67,9	60,0	67,3	25,8	39,9	34,8	51,0
B. Kapitaalontvangsten⁴	13,6	14,5	13,7	15,4	14,9	15,7	16,9	17,7	6,5	7,6	8,0	9,2
I. Fiscale ontvangsten	11,4	11,6	12,4	12,3	13,2	14,6	15,5	15,4	5,9	7,1	7,1	8,7
II. Niet-fiscale ontvangsten	2,2	2,9	1,3	3,1	1,7	1,1	1,4	2,3	0,6	0,5	0,9	0,5
C. Totale ontvangsten [A + B]	1.229,8	1.281,9	1.390,9	1.473,4	1.500,0	1.557,9	1.614,7	1.694,5	694,5	741,7	837,1	888,7
I. Rijksmiddelenontvangsten	1.163,9	1.211,9	1.308,6	1.389,5	1.408,1	1.452,8	1.505,5	1.055,0	412,3	448,6	503,7	537,0
II. Afgestane ontvangsten	36,9	38,3	44,1	45,0	53,7	56,8	64,3	68,8	27,9	30,2	33,8	36,4
III. Geristorneerde plus toegewezen ontvangsten⁵	29,0	31,0	37,4	37,8	37,6	47,8	44,9	568,5	253,7	262,3	298,8	314,6
IV. Eigen middelen van gemeenschappen en gewesten	—	0,7	0,8	1,1	0,6	0,5	0,0	2,2	0,6	0,6	0,8	0,6

¹ Exclusief de opcentiemen ten voordele van de provincies, gemeenten en de agglomeratie Brussel.

² Zie kolom (1) van tabel XI-3.

³ Inclusief de inhoudingen op werkloosheidsuitkeringen.

⁴ Zie kolom (4) van tabel XI-3.

⁵ Inclusief, vanaf januari 1989, de samengevoegde en gedeelde belastingen ten behoeve van de Gemeenschappen en de Gewesten.

**XI - 5. — NETTO FINANCIËEL TEKORT (-) OF OVERSCHOT (+)
VAN DE DIVERSE SUBSECTOREN VAN DE OVERHEID**

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën en Nationale Bank van België.

	Nationale overheid, gemeenschappen en gewesten				Lokale overheid (5)	Sociale zekerheid (6)	Eindtotaal (7) = (4) + (5) + (6)
	Netto te financieren saldo van de Schatkist ¹ (1)	Nieuwe schuld van de gemeenschappen en de gewesten ² (2)	Overige ³ (3)	Totaal (4) = (1) + (2) + (3) (1) + (2) + (3)			
1980	- 297	—	- 36	- 333	- 58	- 8	- 399
1981	- 455	—	- 62	- 517	- 63	- 7	- 587
1982	- 509	- 2	- 71	- 581	- 27	+ 25	- 583
1983	- 524	+ 1	- 66	- 589	- 27	+ 13	- 603
1984	- 504	...	- 36	- 540	- 12	+ 40	- 512
1985	- 571	...	- 45	- 616	- 10	+ 49	- 577
1986	- 556	...	- 46	- 601	- 15	+ 32	- 584
1987 9 maanden	- 443	...	- 83	- 525	+ 17	- 12	- 520
12 maanden	- 430	...	- 100	- 530	0	+ 12	- 519
1988 3 maanden	- 250	...	- 33	- 283	+ 20	- 27	- 290
6 maanden	- 345	...	- 44	- 388	+ 3	- 25	- 410
9 maanden	- 392	...	- 71	- 462	+ 9	- 29	- 482
12 maanden	- 434	...	- 62	- 495	- 8	+ 14	- 489
1989 3 maanden	- 264	...	- 26	- 290	+ 4	- 15	- 300
6 maanden	- 366	...	- 56	- 421	- 20	+ 5	- 437
9 maanden	- 414	...	- 68	- 482	- 26	+ 5	- 503
12 maanden	- 397	...	- 89	- 486	- 31	+ 38	- 479

¹ Berekend door het Ministerie van Financiën en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Zie kolom (9) van tabel XI-3.

² Deze kolom heeft slechts betrekking op de enkele rechtstreeks door de gemeenschappen en gewesten bij financiële instellingen aangegane leningen. Het belangrijkste deel van het financiële saldo van de gemeenschappen en gewesten is vervaardigd in de kolommen (1) en (3).

³ Bedrag aan financiële middelen die de nationale overheid, de gemeenschappen en de gewesten zich aanschaffen om het deel van hun tekort te dekken dat niet opgetekend wordt in de kolommen (1) en (2). Het betreft met name de verplichtingen die voortvloeien uit debudgettering, vooruitfinancieringen of die de vorm aannemen van regularisatielingen.

**XI - 6. — NIEUWE VERPLICHTINGEN EN VORMING VAN FINANCIËLE ACTIVA
DOOR DE OVERHEID**

(Miljarden franken)

Bron : Nationale Bank van België.

	Nieuwe verplichtingen						Vorming van financiële activa in Belgische franken	Saldo ²		
	in buitenlandse valuta's	in Belgische franken			Eindtotaal					
		voor ten hoogste 1 jaar							voor meer dan 1 jaar	totaal
		bij de Nationale Bank van België ¹	andere	totaal						
(1)	(2)	(3)	(4) = (2) + (3)	(5)	(6) = (4) + (5)	(7) = (1) + (6)	(8)	(9) = (7) - (8)		
1980	+ 95	+ 25	+ 148	+ 173	+ 131	+ 304	+ 398	- 1	+ 399	
1981	+ 224	+ 72	+ 166	+ 238	+ 109	+ 347	+ 571	- 16	+ 587	
1982	+ 243	+ 31	+ 190	+ 221	+ 151	+ 371	+ 615	+ 32	+ 583	
1983	+ 134	+ 7	+ 98	+ 105	+ 386	+ 491	+ 625	+ 22	+ 603	
1984	+ 155	+ 12	+ 66	+ 78	+ 337	+ 416	+ 571	+ 59	+ 512	
1985	+ 34	- 18	+ 53	+ 35	+ 563	+ 598	+ 632	+ 55	+ 577	
1986	+ 62	+ 28	+ 285	+ 313	+ 234	+ 547	+ 610	+ 25	+ 584	
1987 9 maanden ... *	+ 14	- 108	+ 235	+ 127	+ 406	+ 533	+ 546	+ 26	+ 520	
12 maanden ... *	+ 32	- 82	+ 218	+ 135	+ 384	+ 519	+ 552	+ 33	+ 519	
1988 3 maanden ... *	- 49	- 32	+ 131	+ 99	+ 235	+ 334	+ 285	- 5	+ 290	
6 maanden ... *	- 43	- 11	+ 184	+ 172	+ 273	+ 446	+ 403	- 7	+ 410	
9 maanden ... *	+ 36	- 28	+ 83	+ 54	+ 388	+ 442	+ 478	- 4	+ 482	
12 maanden ... *	+ 20	- 21	+ 37	+ 16	+ 496	+ 512	+ 531	+ 42	+ 489	
1989 3 maanden ... *	- 3	- 55	+ 313	+ 258	+ 28	+ 286	+ 284	- 17	+ 300	
6 maanden ... *	- 16	- 50	+ 347	+ 297	+ 138	+ 435	+ 419	- 18	+ 437	
9 maanden ... *	—	- 59	+ 409	+ 350	+ 133	+ 483	+ 483	- 20	+ 503	
12 maanden ... *	+ 69	- 40	+ 276	+ 236	+ 198	+ 434	+ 502	+ 23	+ 479	

¹ Veranderingen van het uitstaand bedrag schatkis-certificaten dat het Rentenfonds financiert via de bijzondere bijstand van de Nationale Bank van België en van de portefeuille Belgische overheidseffecten van deze laatste.

² Deze kolom stemt overeen met het netto financieel tekort van de overheid (zie kolom (7) van tabel XI-5, met tegengesteld teken).

XI - 7. — UITSTAANDE BEDRAGEN VAN DE SCHULDEN EN FINANCIËLE ACTIVA VAN DE OVERHEID

(Miljarden franken)

Bron : Nationale Bank van België.

Einde periode	Schulden					Financiële activa in Belgische franken	Netto-schulden		Aanpassingen ²	Netto financieel tekort van de overheid ³
	in buitenlandse valuta's	in Belgische franken			Eind-totaal		Uitstaand bedrag	Nominale veranderingen		
		voor ten hoogste 1 jaar ¹	voor meer dan 1 jaar	totaal						
(1)	(2)	(3)	(4) = (2) + (3)	(5) = (1) + (4)	(6)	(7) = (5) - (6)	(8)	(9)	(10) = (8) - (9)	
1980	159	582	2.076	2.658	2.817	375	2.441	+ 420	+ 21	399
1981	404	827	2.185	3.012	3.415	359	3.056	+ 615	+ 27	587
1982	683	1.055	2.335	3.390	4.074	391	3.683	+ 625	+ 42	583
1983	868	1.193	2.721	3.915	4.783	413	4.369	+ 683	+ 81	603
1984 Oude reeks ⁴	1.063	1.278	3.059	4.337	5.399	472	4.927	+ 557	+ 45	512
Nieuwe reeks ⁴	1.063	1.259	3.061	4.320	5.382	454	4.929			
1985	1.031	1.303	3.623	4.926	5.957	509	5.448	+ 523	- 54	577
1986	1.048	1.601	3.858	5.459	6.507	534	5.973	+ 526	- 58	584
1987 Juni	1.017	1.697	4.232	5.930	6.946	537	6.409	+ 437	- 12	449
September	1.053	1.725	4.268	5.992	7.045	561	6.484	+ 512	- 8	520
December	1.070	1.734	4.246	5.979	7.049	567	6.482	+ 510	- 10	519
1988 Maart	1.025	1.833	4.481	6.314	7.338	562	6.776	+ 294	+ 5	290
Juni	1.042	1.907	4.519	6.425	7.467	560	6.907	+ 426	+ 16	410
September	1.125	1.789	4.633	6.422	7.547	563	6.985	+ 503	+ 21	482
December	1.108	1.752	4.741	6.493	7.601	609	6.992	+ 510	+ 21	489
1989 Maart	1.106	2.012	4.769	6.781	7.887	592	7.295	+ 303	+ 3	300
Juni	1.098	2.053	4.879	6.932	8.030	591	7.439	+ 448	+ 11	437
September	1.110	2.107	4.874	6.981	8.092	589	7.503	+ 512	+ 9	503
December	1.150	1.993	4.939	6.931	8.082	632	7.449	+ 459	- 21	479

¹ Met inbegrip van het uitstaand bedrag schatkistcertificaten dat het Rentenfonds financiert via de bijzondere bijstand van de Nationale Bank van België en van de portefeuille Belgische overheidseffecten van deze laatste (zie kolom (1) van tabel XI-8).

² Deze aanpassingen betreffen de schatkistcertificaten in het bezit van het I.M.F. (kolom (2) van tabel XI-2) en de wisselkoersverschillen inzake de officiële Rijks-schuld (kolom (3) van tabel XI-2) en de schuld in deviezen van de andere subsectoren.

³ Deze kolom stemt overeen met kolom (7) van tabel XI-5 en kolom (9) van tabel XI-6.

⁴ De berekeningswijze van de reeksen m.b.t. zowel de lagere overheid als de sociale zekerheid werden vanaf 1984 in lichte mate gewijzigd; voor eerstgenoemde betreft het voornamelijk een boekhoudkundige wijziging van de balansgegevens van het Gemeentekrediet van België terwijl het bij laatstgenoemde om een uitbreiding gaat van het aantal arbeidsongevallenkassen waarvan de verrichtingen opgetekend worden.

**XI - 8. — DIRECT EN INDIRECT BEROEP (IN BELGISCHE FRANK) VAN DE SCHATKIST
OP DE NATIONALE BANK VAN BELGIE**

(Miljarden franken)

Bron : Nationale Bank van België.

	Uitstaand bedrag per einde periode			Maximum toegelaten bedrag van het indirect beroep ³	
	Totaal beroep (in B.F.)	waarvan :			in voege vanaf
		direct ¹	indirect ²		
				15	13-07-1977
				0	05-10-1977
1977	40	37	3	15	07-12-1977
				30	04-01-1978
				40	21-06-1978
				50	05-07-1978
				40	26-07-1978
1978	53	37	16	30	20-09-1978
				50	07-03-1979
1979	90	37	53	60	13-06-1979
				70	23-01-1980
1980	114	37	77	90	26-03-1980
				110	11-02-1981
				130	08-04-1981
				150	23-09-1981
1981	187	37	150	170	23-12-1981
1982	218	37	181	190	28-04-1982
1983	225	37	188	210	05-01-1983
1984	238	37	201	210	05-01-1983
1985	219	37	182	210	05-01-1983
1986	246	37	209	210	05-01-1983
1987	165	37	128	180	23-09-1987
1988 Juni	154	37	117	160	30-03-1988
September	136	37	99	160	30-03-1988
December	144	37	107	160	30-03-1988
1989 Maart	89	37	52	160	30-03-1988
Juni	94	37	57	130	08-06-1989
September	85	37	48	130	08-06-1989
December	103	37	66	110	04-12-1989
1990 Maart	68	37	31	110	04-12-1989
Juni	42	37	5	110	04-12-1989
Juli	63	37	26	110	04-12-1989

¹ Portefeuille Belgische overheidseffecten bij de Nationale Bank van België.

² Uitstaand bedrag schatkistcertificaten dat het Rentenfonds financiert via de bijzondere bijstand van de Nationale Bank van België.

³ Het maximum bedrag van het direct beroep bedraagt, sedert 15 juli 1977, 37 miljard.

XII. — VORDERINGEN EN SCHULDEN IN DE BELGISCHE ECONOMIE

XII - 1a. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1987 (Miljarden franken)

VORDERINGEN PER SECTOR EN PER SOORT	Nationale niet-financiële sectoren					Buitenland	Financiële instellingen					Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	Totaal van de schulden
	Privé-bedrijven en particulieren	Overheidsbedrijven	Staat (Schatkist)	Niet elders vermelde overheidssector	Sociale verzekering		Overwegend geld-scheppende instellingen	Rentenfondsen	Spaarbanken, hypotheek- en kapitaal-satiemaatschappijen	Kredietinstellingen van de overheidssector	Overige instellingen ¹		
SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT													
Nationale niet-financiële sectoren													
<i>Privé-bedrijven en particulieren</i>													
Accepten, handelspapier en promessen	0,0	0,4	—	0,0	0,0	0,4	184,2	—	67,8	13,0	0,2	3,5	269,5
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekoning	25,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1.219,7	—	27,3	20,1	0,0	0,0	1.292,5
Obligaties	52,1	1,7	0,0	0,0	0,0	8,4	19,7	—	22,6	0,1	51,4	0,0	156,0
Andere leningen voor meer dan een jaar	0,0	0,3	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0	—	667,9	844,6	211,4	0,0	1.727,8
Diversen	0,0	10,1	15,0	0,0	308,3	0,0	0,0	—	3,7	1,6	5,7	0,0	318,3
(Aandelen en deelnemingen)	(.)	(15,0)	(27,2)	(9,6)	(0,2)	(.)	(19,2)	(—)	(10,8)	(0,3)	(51,0)	(0,0)	(.)
Totaal ...	77,5	12,5	15,0	0,0	311,9	.	1.423,6	—	789,3	879,4	268,7	3,5	.
<i>Overheidsbedrijven</i>													
Accepten, handelspapier en promessen	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekoning	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	12,1	—	0,0	9,0	0,0	0,0	21,9
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	—	0,0
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	32,0	1,0	0,0	0,1	0,6	0,0	18,9	2,6	20,5	12,1	11,5	0,0	99,3
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	62,3	17,7	0,0	15,7	22,3	4,0	19,8	142,7
Andere leningen voor meer dan een jaar	4,8	0,0	0,0	0,0	0,0	22,4	4,5	—	7,0	74,1	1,2	0,0	114,0
Diversen	29,3	0,7	27,5	2,3	1,1	8,2	0,0	—	0,0	2,8	0,0	21,8	93,7
(Aandelen en deelnemingen)	(0,0)	(0,8)	(46,4)	(30,0)	(0,0)	(0,0)	(0,4)	(—)	(2,0)	(1,1)	(2,7)	(0,7)	(84,1)
Totaal ...	67,3	1,7	27,5	2,4	1,7	93,4	53,2	2,6	43,2	120,6	16,7	41,6	471,9
<i>Staat (Schatkist)</i>													
Gelden van derden	62,0	0,0	—	9,5	0,0	6,0	91,1	0,0	0,0	0,0	0,0	53,2	221,8
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	0,1	—	1,8	0,8	627,7	817,2	139,9	256,2	242,2	0,0	0,0	2.085,9
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	727,8	13,2	—	15,9	22,7	54,8	764,0	32,5	542,9	362,5	282,9	0,0	2.819,2
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	0,9	0,0	—	0,0	0,0	427,6	178,1	0,0	123,9	136,8	11,6	0,0	878,9
Diversen	0,0	18,7	—	0,0	36,6	0,1	3,4	0,0	22,4	21,2	3,7	0,0	106,1
Totaal ...	790,7	32,0	—	27,2	60,1	1.116,2	1.853,8	172,4	945,4	762,7	298,2	53,2	6.111,9
<i>Niet elders vermelde overheidssector (o.m. lagere overheid)</i>													
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0
Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	—	—	0,1	—	0,0	0,0	—	0,0	0,1
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekoning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	101,1	—	0,0	23,5	0,0	0,0	124,6
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	26,4	0,1	0,0	0,4	0,5	0,8	28,6	2,8	28,3	45,0	14,0	0,0	146,9
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	8,2	66,0	0,0	68,7	26,2	9,0	0,0	179,7
Andere leningen voor meer dan een jaar	0,0	10,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	69,9	476,8	0,0	0,0	557,4
Diversen	20,6	1,6	25,2	0,0	0,0	0,0	7,2	—	0,0	16,3	0,0	0,0	70,9
(Aandelen en deelnemingen)	(—)	(—)	(1,3)	(—)	(—)	(—)	(—)	(—)	(—)	(—)	(—)	(—)	(1,3)
Totaal ...	48,6	12,4	25,2	0,4	0,5	9,0	203,0	2,8	166,9	587,8	23,0	0,0	1.079,6
<i>Sociale verzekering</i>													
Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	—	0,0	0,0
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekoning	—	—	—	—	—	—	2,3	—	0,0	0,0	—	0,0	2,3
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	1,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	6,7	0,0	19,7	7,1	5,8	0,0	41,6
Reserves van de sociale verzekering	49,1	—	—	—	—	21,4	—	—	—	—	—	—	70,5
Diversen	182,8	0,4	34,3	0,0	0,0	0,0	10,3	—	8,1	15,2	2,2	60,2	313,5
Totaal ...	232,9	0,4	34,3	0,0	1,3	21,4	19,3	0,0	27,8	22,3	8,0	60,2	427,9
Buitenland													
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	—	5,2	0,0	0,0	0,0	—	0,0	5,2
Accepten, handelspapier en promessen	0,0	0,0	—	0,0	0,0	3,1	83,3	—	12,2	21,0	0,0	2,7	122,3
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekoning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	741,9	—	24,8	0,0	0,0	0,0	766,7
Overige verplicht. v/t hoogste een jaar t.o.v. de overw. geldschep. instell.	—	—	—	—	—	—	4.005,8	—	—	—	—	—	4.005,8
Obligaties	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	439,4	0,0	80,7	23,3	15,2	0,0	538,6
Verpl. van de internat. kredietinstell. uit hoofde van de inschr. van België	—	—	119,4	—	—	—	19,1	—	—	—	—	—	138,5
Diversen	—	16,2	37,5	0,0	5,3	—	20,6	—	162,9	39,0	0,0	0,0	238,2
(Aandelen en deelnemingen)	(.)	(0,3)	(2,9)	(0,0)	(0,0)	(—)	(37,5)	(—)	(2,5)	(—)	(4,3)	(0,0)	(.)
Totaal ...	.	16,2	156,9	0,0	5,3	3,1	5.315,3	0,0	280,6	83,3	15,2	.	.

Financiële instellingen													
<i>Overwegend geldscheppende instellingen</i>													
Geld	961,0	13,0	2,9	44,0	8,8	—	—	0,0	39,3	5,7	16,4	0,0	1.091,1
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	12,2	15,6	0,0	0,0	0,0	—	0,0	27,8
Andere brutoverplichtingen tegenover het buitenland	—	—	—	—	—	6.119,5	—	—	—	—	—	—	6.119,5
Andere deposito's in buitenlandse valuta's voor ten hoogste een jaar	130,3	0,0	—	0,0	0,0	—	—	—	0,0	0,0	0,0	0,0	130,3
Andere deposito's op gewone boekjes	690,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	690,6
Andere deposito's voor ten hoogste een jaar	582,4	0,1	—	0,0	4,2	—	—	—	0,0	7,6	0,0	0,0	594,3
Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	0,0	—	—	—	549,5	0,0	0,0	0,0	—	0,0	549,4
Deposito's voor meer dan een jaar	43,7	0,0	—	0,0	0,0	—	0,0	—	1,5	0,0	0,0	0,0	45,2
Kasbons en obligaties, voor meer dan een jaar	453,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	—	2,3	1,3	4,0	0,0	462,5
Diversen	0,4	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	62,0	10,6	0,0	612,0	685,6
(Aandelen en deelnemingen)	(79,1)	(0,0)	(0,2)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(6,7)	(0,0)	(3,4)	(0,0)	(2,0)	(0,0)	(91,4)
Totaal ...	2.862,3	13,1	3,5	44,0	13,0	6.131,7	566,0	0,0	105,1	25,2	20,4	612,0	10.396,3
<i>Rentenfondsen</i>													
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	3,1	2,5	—	1,0	0,0	—	0,0	6,6
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	—	—	—	—	—	—	127,6	—	0,0	0,0	—	—	127,6
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	—	—	0,0	—	16,6	23,5	—	7,7	0,0	—	—	47,8
Diversen	—	—	2,8	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	—	0,7	3,5
Totaal ...	—	—	2,8	0,0	—	19,7	153,6	—	8,7	0,0	—	0,7	185,5
<i>Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen</i>													
Geld	98,1	0,0	0,0	0,2	9,4	0,6	0,0	—	0,2	5,4	14,2	0,0	128,1
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	—	—	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0
Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	—	0,0	0,0
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	—	—	—	—	—	2,4	—	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4
Andere deposito's in buitenlandse valuta's voor ten hoogste een jaar	2,8	0,0	—	0,0	0,0	56,1	—	—	0,0	0,0	0,0	0,0	58,9
Deposito's op gewone boekjes	955,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	955,1
Andere deposito's voor ten hoogste een jaar	109,5	0,8	0,4	0,3	16,8	36,6	0,0	—	2,9	1,5	37,4	0,0	206,2
Deposito's voor meer dan een jaar	99,6	0,0	—	0,0	0,0	3,5	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	103,1
Kasbons voor ten hoogste een jaar	85,4	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	85,4
Kasbons en obligaties, voor meer dan een jaar	605,6	0,0	—	0,1	0,1	0,0	2,7	—	3,0	0,3	1,2	0,0	613,0
Wiskundige reserves	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1
Diversen	92,1	0,0	1,3	21,1	0,0	125,8	114,7	0,0	16,5	5,3	0,0	92,3	469,1
(Aandelen en deelnemingen)	(19,8)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(—)	(1,5)	(0,0)	(2,5)	(0,0)	(23,8)
Totaal ...	2.048,3	0,8	1,7	21,7	26,3	222,6	119,8	0,0	22,6	12,5	52,8	92,3	2.621,4
<i>Kredietinstellingen van de overheidssector</i>													
Geld	21,8	0,0	—	0,7	0,0	0,0	0,1	—	0,1	0,0	1,2	0,0	23,9
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	0,4	—	—	0,0	—	0,4	0,9	0,0	1,9	1,4	—	0,0	5,0
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	—	0,0	2,5	0,0	0,0	2,6
Deposito's op gewone boekjes	311,9	—	—	—	—	—	—	—	0,0	—	—	—	311,9
Andere deposito's voor ten hoogste een jaar	55,1	9,8	0,0	62,7	16,0	2,0	0,1	—	4,1	0,0	2,5	0,0	152,3
Kasbons voor ten hoogste 1 jaar, verkrijgb. door elke belegger	88,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	—	1,4	0,5	0,0	0,0	90,6
Kasbons voor ten hoogste 1 jaar, niet verkrijgb. door elke belegger	—	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	35,9	—	0,3	0,0	0,0	0,0	38,1
Kasbons en oblig., voor meer dan 1 jaar, verkrijgb. door elke beleg.	891,2	0,2	0,0	4,4	2,9	0,1	61,1	4,4	46,7	45,0	34,7	0,0	1.090,7
Kasbons en oblig., voor meer dan 1 jaar, niet verkrijgb. door elke beleg.	4,1	0,0	0,0	0,0	0,2	109,0	69,8	—	96,7	18,0	16,8	3,3	317,9
Diversen	4,3	0,1	131,5	4,0	14,7	106,4	133,1	—	3,2	35,7	0,0	226,7	659,7
(Aandelen en deelnemingen)	(0,0)	(0,0)	(2,1)	(3,5)	(0,0)	(0,0)	(0,4)	(—)	(0,5)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(6,5)
Totaal ...	1.377,2	10,1	131,5	71,8	33,8	219,8	301,4	4,4	154,4	103,1	55,2	230,0	2.692,7
<i>Overige instellingen¹</i>													
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserves van de sociale verzekering	98,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98,3
Wiskundige reserves	764,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	764,6
Diversen	9,2	0,0	0,4	0,0	0,5	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	4,1	14,2
(Aandelen en deelnemingen)	(3,3)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(—)	(0,1)	(—)	(0,3)	(0,0)	(3,7)
Totaal ...	872,1	0,0	0,4	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	877,1
Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	0,0	25,6	0,0	0,0	15,6	0,0	500,7	5,3	101,1	134,1	39,1	—	821,5
Totaal van de vorderingen	.	124,8	398,8	167,5	470,0	.	10.509,7	187,5	2.645,1	2.731,0	797,3	.	.

¹ Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen.

XII - 1b. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1988 (Miljarden franken)

VORDERINGEN PER SECTOR EN PER SOORT	Nationale niet-financiële sectoren					Buitenland	Financiële instellingen					Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	Totaal van de schulden
	Privé-bedrijven en particulieren	Overheids-bedrijven	Staat (Schatkist)	Niet elders vermelde overheids-sector	Sociale verzekering		Overwegend geld-scheppende instellingen	Rentenfondsen	Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Krediet-instellingen van de overheids-sector	Overige instellingen ¹		
SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT													
Nationale niet-financiële sectoren													
<i>Privé-bedrijven en particulieren</i>													
Accepten, handelspapier en promessen	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,4	181,1	—	82,2	12,5	0,3	4,8	281,3
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	26,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1.517,6	—	34,7	25,6	0,0	0,0	1.604,7
Obligaties	89,8	1,3	0,0	0,0	0,1	7,5	21,8	—	21,6	0,6	41,2	0,0	183,9
Andere leningen voor meer dan een jaar	0,0	0,3	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0	—	741,4	916,6	222,2	0,0	1.884,1
Diversen	0,0	16,4	14,8	0,0	315,2	0,0	0,0	—	4,1	1,9	6,5	0,0	0,0
(Aandelen en deelnemingen)	(.)	(16,9)	(27,5)	(9,9)	(0,2)	(.)	(18,1)	(—)	(10,6)	(0,3)	(80,8)	(0,0)	(.)
Totaal ...	116,6	18,0	14,8	0,0	318,9	.	1.720,5	—	884,0	957,2	270,2	4,8	.
<i>Overheidsbedrijven</i>													
Accepten, handelspapier en promessen	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,2	0,0	0,0	0,2
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	3,6	—	0,0	6,7	0,0	0,0	11,1
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	—	0,0
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	24,2	0,2	0,0	0,0	0,3	0,0	16,5	2,3	15,3	8,4	10,9	0,0	78,1
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	1,0	0,2	0,0	0,0	0,0	64,9	9,5	0,0	15,4	18,3	5,2	18,6	133,1
Andere leningen voor meer dan een jaar	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	21,6	5,2	—	7,5	62,6	1,4	0,0	102,8
Diversen	34,0	0,5	29,1	2,5	0,7	8,7	0,0	—	0,0	2,0	0,0	26,5	104,0
(Aandelen en deelnemingen)	(0,0)	(0,8)	(71,7)	(30,1)	(0,0)	(0,0)	(0,4)	(—)	(2,0)	(1,1)	(2,7)	(0,7)	(109,5)
Totaal ...	64,0	0,9	29,1	2,5	1,0	95,7	34,8	2,3	38,2	98,2	17,5	45,1	429,3
<i>Staat (Schatkist)</i>													
Gelden van derden	52,8	0,0	—	1,8	0,0	1,4	93,4	0,0	0,0	0,0	0,0	51,2	200,6
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	0,0	—	1,3	2,4	680,3	819,1	124,1	262,2	206,4	0,0	0,0	2.095,8
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	876,3	13,1	—	4,8	23,9	94,2	848,1	35,1	611,9	414,1	323,2	0,0	3.244,7
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	3,1	0,0	—	0,0	0,0	518,9	151,7	0,0	113,2	130,8	15,1	0,0	932,8
Diversen	0,0	15,9	—	0,0	26,2	0,0	3,5	0,0	23,9	31,9	3,5	0,0	104,9
Totaal ...	932,2	29,0	—	7,9	52,5	1.294,8	1.915,8	159,2	1.011,2	783,2	341,8	51,2	6.578,8
<i>Niet elders vermelde overheidssector (o.m. lagere overheid)</i>													
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0
Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	—	—	0,4	—	0,0	0,0	—	0,0	0,4
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	117,3	—	0,0	0,0	0,0	0,0	117,3
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	24,0	0,0	0,0	0,4	0,6	0,0	29,8	3,4	32,3	57,0	16,6	0,0	164,1
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	12,9	63,9	0,0	72,2	22,6	7,8	4,9	187,7
Andere leningen voor meer dan een jaar	0,0	10,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	72,5	509,8	0,0	0,0	593,0
Diversen	21,7	2,4	29,9	0,0	0,0	0,0	5,1	—	0,0	15,3	0,0	0,0	74,4
(Aandelen en deelnemingen)	(—)	(—)	(1,3)	(—)	(—)	(—)	(—)	(—)	(—)	(—)	(—)	(—)	(1,3)
Totaal ...	49,1	13,1	29,9	0,4	0,6	12,9	216,5	3,4	177,0	604,7	24,4	4,9	1.136,9
<i>Sociale verzekering</i>													
Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	—	0,0	0,0
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	—	—	—	—	—	—	14,1	—	0,0	0,0	—	0,0	14,1
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	0,9	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	11,4	0,0	24,2	6,1	5,5	0,0	49,0
Reserves van de sociale verzekering	50,0	—	—	—	—	21,7	—	—	—	—	—	—	71,7
Diversen	176,8	0,2	13,3	0,0	0,0	0,0	1,5	—	7,4	14,8	2,3	55,2	271,5
Totaal ...	227,7	0,2	13,3	0,0	0,9	21,7	27,0	0,0	31,6	20,9	7,8	55,2	406,3
Buitenland													
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	—	1,7	0,0	0,0	0,0	—	0,0	1,7
Accepten, handelspapier en promessen	0,0	0,0	—	0,0	0,0	5,8	83,1	—	10,6	19,1	0,0	3,7	122,3
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	835,1	—	23,0	0,0	0,0	0,0	858,1
Overige verplicht. v/t hoogste een jaar t.o.v. de overw. geldschep. instell.	—	—	—	—	—	—	4.537,3	—	—	—	—	—	4.537,3
Obligaties	—	0,0	0,0	0,1	0,0	—	507,0	0,0	113,4	32,2	13,5	0,0	0,0
Verpl. van de internat. kredietinstell. uit hoofde van de inschr. van België	—	—	122,4	—	—	—	16,8	—	—	—	—	—	139,2
Diversen	—	15,1	42,6	0,0	5,2	—	30,2	—	231,0	64,6	0,0	—	0,0
(Aandelen en deelnemingen)	(.)	(0,3)	(3,2)	(0,0)	(0,0)	(—)	(57,4)	(—)	(7,2)	(—)	(12,8)	(0,0)	(.)
Totaal ...	.	15,1	165,0	0,1	5,2	5,8	6.011,2	0,0	378,0	115,9	13,5	.	.

Financiële instellingen													
<i>Overwegend geldscheppende instellingen</i>													
Geld	1.020,1	13,1	3,1	45,1	12,1	—	—	0,0	41,3	6,0	11,6	0,0	1.152,4
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	16,8	9,9	0,0	0,0	0,4	—	0,0	27,1
Andere brutoverplichtingen tegenover het buitenland	—	—	—	—	—	6.956,0	—	—	—	—	—	—	6.956,0
Andere deposito's in buitenlandse valuta's voor ten hoogste een jaar	151,2	0,0	—	0,0	0,0	—	—	—	0,0	0,0	0,0	0,0	151,2
Andere deposito's op gewone boekjes	766,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	766,6
Andere deposito's voor ten hoogste een jaar	580,8	0,1	—	0,0	5,0	—	—	—	0,0	6,9	0,0	0,0	592,8
Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	0,0	—	—	—	552,0	0,0	0,0	0,0	—	—	552,0
Deposito's voor meer dan een jaar	34,9	0,0	—	0,0	0,0	—	0,0	—	2,4	0,0	0,0	0,0	37,3
Kasbons en obligaties, voor meer dan een jaar	461,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	1,2	—	2,8	0,6	3,7	0,0	469,9
Diversen	0,5	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	77,1	24,0	0,0	666,8	769,0
(Aandelen en deelnemingen)	(80,9)	(0,0)	(0,2)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(11,0)	(0,0)	(4,5)	(0,0)	(2,0)	(0,0)	(98,6)
Totaal	3.015,6	13,2	3,7	45,1	17,2	6.972,8	563,1	0,0	123,6	37,9	15,3	666,8	11.474,3
<i>Rentenfonds</i>													
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	3,4	6,4	—	1,0	0,0	—	0,0	10,8
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	—	—	—	—	—	—	106,6	—	0,0	0,0	—	—	106,6
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	—	—	0,0	—	20,4	19,0	—	11,5	0,0	—	—	50,9
Diversen	—	—	2,8	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	—	0,8	3,6
Totaal	—	—	2,8	0,0	—	23,8	132,0	—	12,5	0,0	—	0,8	171,9
<i>Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen</i>													
Geld	116,6	0,0	0,0	0,1	13,6	1,3	0,0	—	0,5	3,3	16,5	0,0	151,9
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	—	—	—	0,0	0,0	0,0	0,2	—	0,0	0,2
Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	—	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	—	—	—	—	—	5,4	—	0,0	0,0	0,0	0,0	5,4
Andere deposito's in buitenlandse valuta's voor ten hoogste een jaar	3,8	0,0	—	0,0	0,0	149,9	—	—	0,0	0,0	0,0	0,0	153,7
Deposito's op gewone boekjes	1.038,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.038,8
Andere deposito's voor ten hoogste een jaar	106,5	0,8	0,4	0,4	24,0	51,8	0,0	—	3,3	1,2	34,1	0,0	222,5
Deposito's voor meer dan een jaar	97,9	0,0	—	0,0	0,0	4,2	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	102,1
Kasbons voor ten hoogste een jaar	96,8	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	96,8
Kasbons en obligaties, voor meer dan een jaar	635,5	0,0	—	0,1	0,0	0,0	1,7	—	2,8	0,8	0,7	0,0	641,6
Wiskundige reserves	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1
Diversen	108,6	0,0	1,1	21,1	0,0	123,8	121,9	0,0	24,1	7,2	0,0	101,9	509,7
(Aandelen en deelnemingen)	(25,8)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(—)	(1,1)	(0,0)	(2,8)	(0,0)	(29,7)
Totaal	2.204,6	0,8	1,5	21,7	37,6	331,0	129,0	0,0	30,7	12,7	51,3	101,9	2.922,8
<i>Kredietinstellingen van de overheidssector</i>													
Geld	24,3	0,0	—	1,2	1,7	0,0	0,0	—	0,0	0,0	2,0	0,0	29,2
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	0,2	—	—	0,0	—	1,2	0,0	0,0	2,3	1,2	—	0,0	4,9
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	—	0,0	0,8	0,0	0,0	1,4
Deposito's op gewone boekjes	344,1	—	—	—	—	—	—	—	0,0	—	—	—	344,1
Andere deposito's voor ten hoogste een jaar	46,8	10,8	0,0	75,6	13,8	3,0	0,0	—	3,7	0,0	1,8	0,0	155,5
Kasbons voor ten hoogste 1 jaar, verkrijgb. door elke belegger	92,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	—	1,4	1,1	0,0	0,0	101,6
Kasbons voor ten hoogste 1 jaar, niet verkrijgb. door elke belegger	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	4,4	—	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3
Kasbons en oblig., voor meer dan 1 jaar, verkrijgb. door elke beleg.	956,7	0,1	0,0	4,0	2,7	0,1	69,8	5,9	38,6	41,7	27,3	0,0	1.146,9
Kasbons en oblig., voor meer dan 1 jaar, niet verkrijgb. door elke beleg.	3,6	0,0	0,0	0,0	0,1	130,1	70,9	—	105,0	22,9	19,8	1,4	353,8
Diversen	3,9	0,2	125,9	8,0	14,8	128,7	101,6	—	1,7	21,8	0,0	246,1	652,7
(Aandelen en deelnemingen)	(0,0)	(0,0)	(2,1)	(3,5)	(0,0)	(0,0)	(0,8)	(—)	(0,0)	(0,0)	(0,1)	(0,0)	(6,5)
Totaal	1.472,0	11,1	125,9	88,8	33,1	264,0	254,0	5,9	152,7	89,5	50,9	247,5	2.795,4
<i>Overige instellingen¹</i>													
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserves van de sociale verzekering	110,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	110,2
Wiskundige reserves	831,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	831,8
Diversen	9,3	0,0	0,4	0,0	0,5	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	3,8	14,0
(Aandelen en deelnemingen)	(3,3)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(—)	(0,1)	(—)	(0,3)	(0,0)	(3,7)
Totaal	951,3	0,0	0,4	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	956,0
Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	0,0	34,7	0,0	0,0	16,2	0,0	563,8	4,8	123,3	123,3	45,0	—	911,1
Totaal van de vorderingen	.	136,1	386,4	166,5	483,7	.	11.567,7	175,6	2.962,8	2.843,5	837,7	.	.

¹ Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen.

XII - 2. — BEWEGINGEN VAN DE VORDERINGEN EN SCHULDEN IN 1988 (Miljarden franken)

VORDERINGEN PER SECTOR EN PER SOORT	Nationale niet-financiële sectoren					Buitenland	Financiële instellingen					Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	Totaal van de schulden
	Privé-bedrijven en particulieren	Overheidsbedrijven	Staat (Schatkist)	Niet elders vermeldde overheidssector	Sociale verzekering		Overwegend geldschepende instellingen	Rentenfondsen	Spaarbanken, hypotheek- en kapitaalschappijen	Kredietinstellingen van de overheidssector	Overige instellingen ¹		
SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT													
Nationale niet-financiële sectoren													
<i>Privé-bedrijven en particulieren</i>													
Accepten, handelspapier en promessen	0,0	- 0,4	—	0,0	0,0	0,0	- 3,1	—	+ 14,4	- 0,5	+ 0,1	+ 1,3	+ 11,8
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	+ 1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 285,0	—	+ 7,4	+ 5,5	0,0	0,0	+ 229,3
Obligaties	+ 37,7	- 0,4	0,0	0,0	+ 0,1	- 0,9	+ 2,1	—	- 1,0	+ 0,5	- 10,2	0,0	+ 27,9
Andere leningen voor meer dan een jaar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	+ 73,5	+ 72,0	+ 10,8	0,0	+ 156,3
Diversen	0,0	+ 6,3	- 0,2	0,0	+ 6,9	+ 166,1	0,0	—	+ 0,4	+ 0,3	+ 0,8	0,0	+ 180,6
(Aandelen en deelnemingen)	(+ 184,0)	(+ 1,9)	(+ 0,3)	(+ 0,3)	(0,0)	(+ 10,9)	(- 1,1)	(-)	(- 0,2)	(0,0)	(+ 29,8)	(0,0)	(+ 225,9)
Totaal ...	+ 39,1	+ 5,5	- 0,2	0,0	+ 7,0	+ 165,2	+ 284,0	—	+ 94,7	+ 77,8	+ 1,5	+ 1,3	+ 675,9
<i>Overheidsbedrijven</i>													
Accepten, handelspapier en promessen	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	- 0,1	0,0	0,0	- 0,1
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	- 8,5	—	0,0	- 2,3	0,0	0,0	- 10,8
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	—	0,0
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	- 7,8	- 0,8	0,0	- 0,1	- 0,3	0,0	- 2,4	- 0,3	- 5,2	- 3,7	- 0,6	0,0	- 21,2
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	+ 0,1	+ 0,2	0,0	0,0	0,0	+ 2,6	- 8,2	0,0	- 0,3	- 4,0	+ 1,2	- 1,2	- 9,6
Andere leningen voor meer dan een jaar	- 0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	- 0,8	+ 0,7	—	+ 0,5	- 11,5	+ 0,2	0,0	- 11,2
Diversen	+ 4,7	- 0,2	+ 1,6	+ 0,2	- 0,4	+ 0,5	0,0	—	0,0	- 0,8	0,0	+ 4,7	+ 10,3
(Aandelen en deelnemingen)	(0,0)	(0,0)	(+ 25,3)	(+ 0,1)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(-)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(+ 25,4)
Totaal ...	- 3,3	- 0,8	+ 1,6	+ 0,1	- 0,7	+ 2,3	- 18,4	- 0,3	- 5,0	- 22,4	+ 0,8	+ 3,5	- 42,6
<i>Staat (Schatkist)</i>													
Gelden van derden	- 9,2	0,0	—	- 7,7	0,0	- 4,6	+ 2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	- 2,0	- 21,2
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	- 0,1	—	- 0,5	+ 1,6	+ 50,5	+ 1,9	- 15,8	+ 6,0	- 35,8	0,0	0,0	+ 7,8
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	+ 148,5	- 0,1	—	- 11,1	+ 1,2	+ 39,4	+ 84,1	+ 2,6	+ 69,0	+ 51,6	+ 40,3	0,0	+ 425,5
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	+ 2,2	0,0	—	0,0	0,0	+ 74,7	- 28,4	0,0	- 10,7	- 6,0	+ 3,5	0,0	+ 35,3
Diversen	0,0	- 2,8	—	0,0	- 10,4	- 0,1	+ 0,1	0,0	+ 1,5	+ 10,7	- 0,2	0,0	- 1,2
Totaal ...	+ 141,5	- 3,0	—	- 19,3	- 7,6	+ 159,9	+ 60,0	- 13,2	+ 65,8	+ 20,5	+ 43,6	- 2,0	+ 446,2
<i>Niet elders vermeldde overheidssector (o.m. lagere overheid)</i>													
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0
Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	—	—	+ 0,3	—	0,0	0,0	—	0,0	+ 0,3
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 16,2	—	0,0	- 23,5	0,0	0,0	- 7,3
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	- 2,4	- 0,1	0,0	0,0	+ 0,1	- 0,8	+ 1,2	+ 0,6	+ 4,0	+ 12,0	+ 2,6	0,0	+ 17,2
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	+ 1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 4,7	- 2,1	0,0	+ 3,5	- 3,6	- 1,2	+ 4,9	+ 8,0
Andere leningen voor meer dan een jaar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	+ 2,6	+ 33,0	0,0	0,0	+ 35,6
Diversen	+ 1,1	+ 0,8	+ 4,7	0,0	0,0	0,0	- 2,1	—	0,0	- 1,0	0,0	0,0	+ 3,5
(Aandelen en deelnemingen)	(-)	(-)	(0,0)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(0,0)
Totaal ...	+ 0,5	+ 0,7	+ 4,7	0,0	+ 0,1	+ 3,9	+ 13,5	+ 0,6	+ 10,1	+ 16,9	+ 1,4	+ 4,9	+ 57,3
<i>Sociale verzekering</i>													
Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	—	0,0	0,0
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	—	—	—	—	—	—	+ 11,8	—	0,0	0,0	—	0,0	+ 11,8
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	- 0,1	0,0	0,0	0,0	- 0,4	0,0	+ 4,7	0,0	+ 4,5	- 1,0	- 0,3	0,0	+ 7,4
Reserves van de sociale verzekering	+ 0,9	—	—	—	—	+ 0,3	—	—	—	—	—	—	+ 1,2
Diversen	- 6,0	- 0,2	- 21,0	0,0	0,0	0,0	- 8,8	—	- 0,7	- 0,4	+ 0,1	- 5,0	- 42,0
Totaal ...	- 5,2	- 0,2	- 21,0	0,0	- 0,4	+ 0,3	+ 7,7	0,0	+ 3,8	- 1,4	- 0,2	- 5,0	- 21,6
Buitenland													
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	—	- 3,5	0,0	0,0	0,0	—	0,0	- 3,5
Accepten, handelspapier en promessen	0,0	0,0	—	0,0	0,0	+ 2,7	- 0,2	—	- 1,6	- 1,9	0,0	+ 1,0	0,0
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	+ 92,8	—	- 1,8	0,0	0,0	0,0	+ 91,0
Overige verplicht. v/t hoogste een jaar t.o.v. de overw. geldschep. instell.	—	—	—	—	—	—	+ 538,2	—	—	—	—	—	+ 538,2
Andere deposito's in deviezen voor ten hoogste een jaar	+ 22,3	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 22,3
Andere deposito's in Belgische franken voor ten hoogste een jaar	+ 5,9	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 5,9
Obligaties	+ 374,5	0,0	0,0	+ 0,1	- 0,1	—	+ 67,6	0,0	+ 32,7	+ 8,9	- 1,7	0,0	+ 482,1
Verpl. van de internat. kredietinstell. uit hoofde van de inschr. van België	—	—	+ 0,9	—	—	—	- 2,3	—	—	—	—	+ 2,1	+ 0,7
Diversen	+ 138,4	- 1,1	+ 5,1	0,0	0,0	—	+ 9,6	—	+ 68,1	+ 25,6	0,0	+ 152,8	+ 398,4
(Aandelen en deelnemingen)	(- 1,6)	(0,0)	(+ 0,3)	(0,0)	(0,0)	(-)	(+ 19,9)	(-)	(+ 4,7)	(-)	(+ 8,5)	(0,0)	(+ 31,8)
Totaal ...	+ 541,1	- 1,1	+ 6,0	+ 0,1	- 0,1	+ 2,7	+ 702,2	0,0	+ 97,4	+ 32,6	- 1,7	+ 155,9	+ 1.535,1

Financiële instellingen													
<i>Overwegend geldscheppende instellingen</i>													
Geld	+ 59,1	+ 0,1	+ 0,2	+ 1,1	+ 3,3	—	—	0,0	+ 2,0	+ 0,3	- 4,8	0,0	+ 61,3
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	+ 4,6	- 5,7	0,0	0,0	+ 0,4	—	0,0	+ 0,7
Andere brutoverplichtingen tegenover het buitenland	—	—	—	—	—	+ 818,7	—	—	—	—	—	—	+ 818,7
Andere deposito's in buitenlandse valuta's voor ten hoogste een jaar	+ 14,7	0,0	—	0,0	0,0	—	—	—	0,0	0,0	0,0	+ 6,2	+ 20,9
Andere deposito's op gewone boekjes	+ 76,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 76,0
Andere deposito's voor ten hoogste een jaar	- 1,6	0,0	—	0,0	+ 0,8	—	—	—	0,0	- 0,7	0,0	0,0	- 1,5
Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	0,0	—	—	—	+ 2,6	0,0	0,0	0,0	—	0,0	+ 2,6
Deposito's voor meer dan een jaar	- 8,8	0,0	—	0,0	0,0	—	—	—	+ 0,9	—	0,0	0,0	- 7,9
Kasbons en obligaties, voor meer dan een jaar	+ 7,6	0,0	0,0	0,0	+ 0,1	0,0	+ 0,2	—	+ 0,5	- 0,7	- 0,3	0,0	+ 7,4
Diversen	+ 0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 15,1	+ 13,4	0,0	+ 87,5	+ 116,1
(Aandelen en deelnemingen)	+ 1,8)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(+ 4,3)	(0,0)	(+ 1,1)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(+ 7,2)
Totaal	+ 147,1	+ 0,1	+ 0,2	+ 1,1	+ 4,2	+ 823,3	- 2,9	0,0	+ 18,5	+ 12,7	- 5,1	+ 93,7	+ 1.092,9
<i>Rentenfondsen</i>													
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	0,0	—	+ 0,3	+ 3,9	—	0,0	0,0	—	0,0	+ 4,2
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	—	—	—	—	—	—	- 21,0	—	0,0	0,0	—	—	- 21,0
Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	—	—	0,0	—	+ 3,8	- 4,5	—	+ 3,8	0,0	—	—	+ 3,1
Diversen	—	—	0,0	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	—	+ 0,1	+ 0,1
Totaal	—	—	0,0	0,0	—	+ 4,1	- 21,6	—	+ 3,8	0,0	—	+ 0,1	- 13,6
<i>Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen</i>													
Geld	+ 18,5	0,0	0,0	- 0,1	+ 4,2	+ 0,7	0,0	—	+ 0,3	- 2,1	+ 2,3	0,0	+ 23,8
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	—	—	—	—	—	—	0,0	0,0	0,0	+ 0,2	—	0,0	+ 0,2
Accepten, handelspapier en promessen	—	—	—	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	—	0,0	0,0
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	—	—	—	—	—	+ 3,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 3,0
Andere deposito's in buitenlandse valuta's voor ten hoogste een jaar	+ 1,0	0,0	—	0,0	0,0	+ 93,8	—	—	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 94,8
Deposito's op gewone boekjes	+ 83,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 83,7
Andere deposito's voor ten hoogste een jaar	- 3,0	0,0	0,0	+ 0,1	+ 7,2	+ 15,2	0,0	—	+ 0,4	- 0,3	- 3,3	0,0	+ 16,3
Deposito's voor meer dan een jaar	- 1,7	0,0	—	0,0	0,0	+ 0,7	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	- 1,0
Kasbons voor ten hoogste een jaar	+ 11,4	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 11,4
Kasbons en obligaties, voor meer dan een jaar	+ 29,9	0,0	—	0,0	- 0,1	0,0	- 1,0	—	- 0,2	+ 0,5	- 0,5	0,0	+ 28,6
Wiskundige reserves	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,0
Diversen	+ 16,5	0,0	- 0,2	0,0	0,0	- 2,0	+ 7,2	0,0	+ 7,6	+ 1,9	0,0	+ 9,6	+ 40,6
(Aandelen en deelnemingen)	+ 6,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(-)	(- 0,4)	(0,0)	(+ 0,3)	(0,0)	(+ 5,9)
Totaal	+ 156,3	0,0	- 0,2	0,0	+ 11,3	+ 108,4	+ 9,2	0,0	+ 8,1	+ 0,2	- 1,5	+ 9,6	+ 301,4
<i>Kredietinstellingen van de overheidssector</i>													
Geld	+ 2,5	0,0	—	+ 0,5	+ 1,7	+ 0,0	- 0,1	—	- 0,1	0,0	+ 0,8	0,0	+ 5,3
Geld op zeer korte termijn (Belgische frank)	- 0,2	—	—	0,0	—	+ 0,8	- 0,9	0,0	+ 0,4	- 0,2	—	0,0	- 0,1
Verplichtingen in rekening-courant of voorschotrekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 0,5	—	0,0	- 1,7	0,0	0,0	- 1,2
Deposito's op gewone boekjes	+ 32,2	—	—	—	—	—	—	—	0,0	—	—	—	+ 32,2
Andere deposito's voor ten hoogste een jaar	- 8,3	+ 1,0	0,0	+ 12,9	- 2,2	+ 1,0	- 0,1	—	- 0,4	0,0	- 0,7	0,0	+ 3,2
Kasbons voor ten hoogste 1 jaar, verkrijgb. door elke belegger	+ 4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 6,4	—	0,0	+ 0,6	0,0	0,0	+ 11,0
Kasbons voor ten hoogste 1 jaar, niet verkrijgb. door elke belegger	—	0,0	0,0	0,0	0,0	- 1,0	- 31,5	—	- 0,3	0,0	0,0	0,0	- 32,8
Kasbons en oblig., voor meer dan 1 jaar, verkrijgb. door elke beleg.	+ 65,5	- 0,1	0,0	- 0,4	- 0,2	0,0	+ 8,7	+ 1,5	- 8,1	- 3,3	- 7,4	0,0	+ 56,2
Kasbons en oblig., voor meer dan 1 jaar, niet verkrijgb. door elke beleg.	- 0,5	0,0	0,0	0,0	- 0,1	+ 21,1	+ 1,1	—	+ 8,3	+ 4,9	+ 3,0	+ 1,9	+ 35,9
Diversen	- 0,4	+ 0,1	- 5,6	+ 4,0	+ 0,1	+ 22,3	- 31,5	—	- 1,5	- 13,9	0,0	+ 19,4	- 7,0
(Aandelen en deelnemingen)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(+ 0,4)	(-)	(- 0,5)	(0,0)	(+ 0,1)	(0,0)	(0,0)
Totaal	+ 94,8	+ 1,0	- 5,6	+ 17,0	- 0,7	+ 44,2	- 47,4	+ 1,5	- 1,7	- 13,6	- 4,3	+ 17,5	+ 102,7
<i>Overige instellingen¹</i>													
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	0,0	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserves van de sociale verzekering	+ 11,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 11,9
Wiskundige reserves	+ 67,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 67,2
Diversen	+ 0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	0,0	0,0	- 0,3	- 0,2
(Aandelen en deelnemingen)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(-)	(0,0)	(-)	(0,0)	(0,0)	(0,0)
Totaal	+ 79,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	- 0,3	+ 78,9
Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	0,0	+ 9,1	0,0	0,0	+ 0,6	+ 2,1	+ 86,4	- 0,5	+ 22,2	- 10,8	+ 5,9	—	+ 115,0
Totaal van de vorderingen	+ 1.191,1	+ 11,3	- 14,5	- 1,0	+ 13,7	+ 1.316,4	+ 1.072,7	- 11,9	+ 317,7	+ 112,5	+ 40,4	+ 279,2	+ 4.327,6

¹ Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen.

XII - 3a. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1987

Totalen per sector

(Miljarden franken)

Vorderingen per sector	Privé-bedrijven en particulieren	Overheids-bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheids-sector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet-financiële nationale sectoren samen	Buitenland	Overwegend geldscheppende instellingen	Rentenfonds	Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Kredietinstellingen van de overheids-sector	Overige instellingen ¹	Financiële instellingen samen	Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	Totaal van de schulden
Schulden per sector	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) tot (5)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13) = (8) tot (12)	(14)	(15) = (6) + (7) + (13) + (14)
1. Privé-bedrijven en particulieren ...	77,5	12,5	15,0	0,0	311,9	416,9	.	1.423,6	—	789,3	879,4	268,7	3.361,0	3,5	.
2. Overheidsbedrijven	67,3	1,7	27,5	2,4	1,7	100,6	93,4	53,2	2,6	43,2	120,6	16,7	236,3	41,6	471,9
3. Staat (Schatkist)	790,7	32,0	—	27,2	60,1	910,0	1.116,2	1.853,8	172,4	945,4	762,7	298,2	4.032,5	53,2	6.111,9
4. Overheidssector niet elders vermeld	48,6	12,4	25,2	0,4	0,5	87,1	9,0	203,0	2,8	166,9	587,8	23,0	983,5	0,0	1.079,6
5. Sociale verzekering	232,9	0,4	34,3	0,0	1,3	268,9	21,4	19,3	0,0	27,8	22,3	8,0	77,4	60,2	427,9
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	1.217,0	59,0	102,0	30,0	375,5	1.783,5	.	3.552,9	177,8	1.972,6	2.372,8	614,6	8.690,7	158,5	.
7. Buitenland	.	16,2	156,9	0,0	5,3	.	3,1	5.315,3	0,0	280,6	83,3	15,2	5.694,4	.	.
8. Overwegend geldscheppende instellingen	2.862,3	13,1	3,5	44,0	13,0	2.935,9	6.131,7	566,0	0,0	105,1	25,2	20,4	716,7	612,0	10.396,3
9. Rentenfonds	—	—	2,8	0,0	—	2,8	19,7	153,6	—	8,7	0,0	—	162,3	0,7	185,5
10. Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	2.048,3	0,8	1,7	21,7	26,3	2.098,8	222,6	119,8	0,0	22,6	12,5	52,8	207,7	92,3	2.621,4
11. Kredietinstellingen van de overheids-sector	1.377,2	10,1	131,5	71,8	33,8	1.624,4	219,8	301,4	4,4	154,4	103,1	55,2	618,5	230,0	2.692,7
12. Overige instellingen ¹	872,1	0,0	0,4	0,0	0,5	873,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	877,1
13. Financiële instellingen samen	7.159,9	24,0	139,9	137,5	73,6	7.534,9	6.593,8	1.140,8	4,4	290,8	140,8	128,4	1.705,2	939,1	16.773,0
14. Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	0,0	25,6	0,0	0,0	15,6	41,2	0,0	500,7	5,3	101,1	134,1	39,1	780,3	—	821,5
15. Totaal van de vorderingen	.	124,8	398,8	167,5	470,0	.	.	10.509,7	187,5	2.645,1	2.731,0	797,3	16.870,6	.	.
Saldo van de vorderingen en de schulden	.	-347,1	-5.713,1	-912,1	42,1	.	.	113,4	2,0	23,7	38,3	-79,8	97,6	.	—

¹ Instellingen voor verzekeringen op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen.

XII - 3b. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1988

Totalen per sector

(Miljarden franken)

Vorderingen per sector	Privé-bedrijven en particulieren	Overheids-bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheids-sector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet-financiële nationale sectoren samen	Buitenland	Overwegend geldscheppende instellingen	Rentenfonds	Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Kredietinstellingen van de overheids-sector	Overige instellingen ¹	Financiële instellingen samen	Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	Totaal van de schulden
Schulden per sector	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) tot (5)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13) = (8) tot (12)	(14)	(15) = (6) + (7) + (13) + (14)
1. Privé-bedrijven en particulieren ...	116,6	18,0	14,8	0,0	318,9	468,3	.	1.720,5	—	884,0	957,2	270,2	3.831,9	4,8	.
2. Overheidsbedrijven	64,0	0,9	29,1	2,5	1,0	97,5	95,7	34,8	2,3	38,2	98,2	17,5	191,0	45,1	429,3
3. Staat (Schatkist)	932,2	29,0	—	7,9	52,5	1.021,6	1.294,8	1.915,8	159,2	1.011,2	783,2	341,8	4.211,2	51,2	6.578,8
4. Overheidssector niet elders vermeld	49,1	13,1	29,9	0,4	0,6	93,1	12,9	216,5	3,4	177,0	604,7	24,4	1.026,0	4,9	1.136,9
5. Sociale verzekering	227,7	0,2	13,3	0,0	0,9	242,1	21,7	27,0	0,0	31,6	20,9	7,8	87,3	55,2	406,3
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	1.389,6	61,2	87,1	10,8	373,9	1.922,6	.	3.914,6	164,9	2.142,0	2.464,2	661,7	9.347,4	161,2	.
7. Buitenland	.	15,1	165,0	0,1	5,2	.	5,8	6.011,2	0,0	378,0	115,9	13,5	6.518,6	.	.
8. Overwegend geldscheppende instellingen	3.015,6	13,2	3,7	45,1	17,2	3.094,8	6.972,8	563,1	0,0	123,6	37,9	15,3	739,9	666,8	11.474,3
9. Rentenfonds	—	—	2,8	0,0	—	2,8	23,8	132,0	—	12,5	0,0	—	144,5	0,8	171,9
10. Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	2.204,6	0,8	1,5	21,7	37,6	2.266,2	331,0	129,0	0,0	30,7	12,7	51,3	223,7	101,9	2.922,8
11. Kredietinstellingen van de overheids-sector	1.472,0	11,1	125,9	88,8	33,1	1.730,9	264,0	254,0	5,9	152,7	89,5	50,9	553,0	247,5	2.795,4
12. Overige instellingen ¹	951,3	0,0	0,4	0,0	0,5	952,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	956,0
13. Financiële instellingen samen	7.643,5	25,1	134,3	155,6	88,4	8.046,9	7.591,6	1.078,1	5,9	319,5	140,1	117,5	1.661,1	1.020,8	18.320,4
14. Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	0,0	34,7	0,0	0,0	16,2	50,9	0,0	563,8	4,8	123,3	123,3	45,0	860,2	—	911,1
15. Totaal van de vorderingen	.	136,1	386,4	166,5	483,7	.	.	11.567,7	175,6	2.962,8	2.843,5	837,7	18.387,3	.	.
Saldo van de vorderingen en de schulden	.	-293,2	-6.192,4	-970,4	77,4	.	.	93,4	3,7	40,0	48,1	-118,3	66,9	.	—

¹ Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen.

XII - 4. — BEWEGINGEN VAN DE VORDERINGEN EN SCHULDEN IN 1988

Totalen per sector

(Miljarden franken)

Vorderingen per sector	Privé-bedrijven en particulieren	Overheids-bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheids-sector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet-financiële nationale sectoren samen	Buitenland	Overwegend geldscheppende instellingen	Rentenfonds	Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Kredietinstellingen van de overheids-sector	Overige instellingen ¹	Financiële instellingen samen	Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	Totaal van de schulden
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) tot (5)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13) = (8) tot (12)	(14)	(15) = (6) + (7) + (13) + (14)
1. Privé-bedrijven en particulieren ...	+ 39,1	+ 5,5	- 0,2	0,0	+ 7,0	+ 51,4	+ 165,2	+ 284,0	—	+ 94,7	+ 77,8	+ 1,5	+ 458,0	+ 1,3	+ 675,9
2. Overheidsbedrijven	- 3,3	- 0,8	+ 1,6	+ 0,1	- 0,7	- 3,1	+ 2,3	- 18,4	- 0,3	- 5,0	- 22,4	+ 0,8	- 45,3	+ 3,5	- 42,6
3. Staat (Schatkist)	+ 141,5	- 3,0	—	- 19,3	- 7,6	+ 111,6	+ 159,9	+ 60,0	- 13,2	+ 65,8	+ 20,5	+ 43,6	+ 176,7	- 2,0	+ 446,2
4. Overheidssector niet elders vermeld	+ 0,5	+ 0,7	+ 4,7	0,0	+ 0,1	+ 6,0	+ 3,9	+ 13,5	+ 0,6	+ 10,1	+ 16,9	+ 1,4	+ 42,5	+ 4,9	+ 57,3
5. Sociale verzekering	- 5,2	- 0,2	- 21,0	0,0	- 0,4	- 26,8	+ 0,3	+ 7,7	0,0	+ 3,8	- 1,4	- 0,2	+ 9,9	- 5,0	- 21,6
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	+ 172,6	+ 2,2	- 14,9	- 19,2	- 1,6	+ 139,1	+ 331,6	+ 346,8	- 12,9	+ 169,4	+ 91,4	+ 47,1	+ 641,8	+ 2,7	+ 1.115,2
7. Buitenland	+ 541,1	- 1,1	+ 6,0	+ 0,1	- 0,1	+ 546,0	+ 2,7	+ 702,2	0,0	+ 97,4	+ 32,6	- 1,7	+ 830,5	+ 155,9	+ 1.535,1
8. Overwegend geldscheppende instellingen	+ 147,1	+ 0,1	+ 0,2	+ 1,1	+ 4,2	+ 152,7	+ 823,3	- 2,9	0,0	+ 18,5	+ 12,7	- 5,1	+ 23,2	+ 93,7	+ 1.092,9
9. Rentenfonds	—	—	0,0	0,0	—	0,0	+ 4,1	- 21,6	—	+ 3,8	0,0	—	- 17,8	+ 0,1	- 13,6
10. Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	+ 156,3	0,0	- 0,2	0,0	+ 11,3	+ 167,4	+ 108,4	+ 9,2	0,0	+ 8,1	+ 0,2	- 1,5	+ 16,0	+ 9,6	+ 301,4
11. Kredietinstellingen van de overheids-sector	+ 94,8	+ 1,0	- 5,6	+ 17,0	- 0,7	+ 106,5	+ 44,2	- 47,4	+ 1,5	- 1,7	- 13,6	- 4,3	- 65,5	+ 17,5	+ 102,7
12. Overige instellingen ¹	+ 79,2	0,0	0,0	0,0	0,0	+ 79,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	- 0,3	+ 78,9
13. Financiële instellingen samen	+ 477,4	+ 1,1	- 5,6	+ 18,1	+ 14,8	+ 505,8	+ 980,0	- 62,7	+ 1,5	+ 28,7	- 0,7	- 10,9	- 44,1	+ 120,6	+ 1.562,3
14. Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	0,0	+ 9,1	0,0	0,0	+ 0,6	+ 9,7	+ 2,1	+ 86,4	- 0,5	+ 22,2	- 10,8	+ 5,9	+ 103,2	—	+ 115,0
15. Totaal van de vorderingen	+ 1.191,1	+ 11,3	- 14,5	- 1,0	+ 13,7	+ 1.200,6	+ 1.316,4	+ 1.072,7	- 11,9	+ 317,7	+ 112,5	+ 40,4	+ 1.531,4	+ 279,2	+ 4.327,6
Saldo van de vorderingen en de schulden	+ 515,2	+ 53,9	- 460,7	- 58,3	+ 35,3	+ 85,4	- 218,7	- 20,2	+ 1,7	+ 16,3	+ 9,8	- 38,5	- 30,9	+ 164,2	—

¹ Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen.

XIII. — OVERWEGEND GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

1. — GEZAMENLIJKE BALANSEN VAN DE OVERWEGEND GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(Miljarden franken)

Einde periode	Geldhoeveelheid ¹	Andere verbintenissen tegenover de bedrijven en particulieren ²			Totaal	Netto buitenlands actief	Vorderingen op de overheid		Vorderingen op de bedrijven ⁵ en particulieren			Vorderingen op financiële instellingen andere dan overwegend geldscheppende ⁸			Diversen ¹¹
		In Belgische frank		In buitenlandse valuta's (deposito's voor ten hoogste een jaar)			Staat ³	Andere overheden ⁴	Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten		Obligaties ⁷	Rentenfonds		Andere financiële instellingen ¹⁰	
		Voor ten hoogste een jaar (deposito's)	Voor meer dan een jaar (deposito's, kasbons en obligaties)						Gefinancierd door de overwegend geldscheppende instellingen	Pro memorie : bij hun oorsprong verleend door de overwegend geldscheppende instellingen ⁶		Voorschotten van de N.B.B. voor de financiering van schatkistcertificaten	Overige ⁹		
1981	824,9	725,3	268,1	103,8	1.922,1	- 231,0	843,9	138,8	1.023,3	1.031,3	56,1	149,5	7,7	158,5	- 224,7
1982	856,7	789,0	325,7	125,8	2.097,2	- 354,2	1.027,5	146,4	1.052,4	1.055,5	51,8	181,1	10,0	177,9	- 195,7
1983	931,0	854,9	388,4	128,7	2.303,0	- 507,7	1.302,8	149,7	1.098,0	1.102,2	58,3	188,4	16,2	197,5	- 200,2
1984 Oude reeks ¹²	934,2	929,7	425,9	137,8	2.427,6	- 612,3	1.401,3	203,5	1.124,5	1.132,9	57,6	200,6	21,1	204,4	- 173,1
Nieuwe reeks ¹²	913,4	929,7	425,9	137,8	2.406,8	- 612,3	1.401,3	182,7	1.124,5	1.132,9	57,6	200,6	21,1	204,4	- 173,1
1985	964,7	1.016,2	481,6	123,6	2.586,1	- 723,1	1.620,5	182,1	1.185,8	1.195,1	49,3	182,2	17,2	237,5	- 165,4
1986	1.040,7	1.172,6	489,6	113,3	2.816,2	- 814,3	1.756,6	200,9	1.292,4	1.298,5	50,4	209,4	18,8	277,5	- 175,6
1987	1.091,3	1.313,3	506,6	130,2	3.041,5	- 816,5	1.853,5	204,9	1.444,1	1.451,1	49,8	127,6	25,8	354,3	- 202,0
1988 Maart	1.092,3	1.346,6	516,4	156,9	3.112,2	- 888,0	1.990,0	214,7	1.505,9	1.514,7	49,9	97,3	18,6	294,1	- 170,3
Juni	1.173,4	1.336,7	526,3	146,0	3.182,4	- 894,2	1.961,2	215,3	1.588,6	1.596,4	50,1	117,2	21,9	280,1	- 157,6
September	1.120,9	1.345,2	514,5	158,1	3.138,6	- 1.011,4	1.989,8	226,9	1.657,9	1.666,2	50,7	98,9	36,2	260,1	- 170,6
December	1.152,4	1.377,9	506,0	151,2	3.187,6	- 961,5	1.915,5	228,7	1.723,6	1.731,8	45,9	106,6	25,4	263,2	- 159,8
1989 Maart	1.129,4	1.473,0	508,0	161,5	3.271,9	- 1.045,9	2.137,0	219,2	1.782,2	1.790,0	48,8	52,0	21,7	262,5	- 205,5
Juni	1.213,1	1.435,9	506,9	185,6	3.341,6	- 1.054,5	2.166,6	216,4	1.976,6	1.981,2	45,2	56,5	16,8	254,7	- 336,8
September	1.125,1	1.527,3	571,4	192,3	3.416,2	- 1.184,4	2.225,9	214,6	2.110,0	2.113,1	48,3	47,8	14,7	214,9	- 275,6
December	1.214,0	1.555,0	565,5	189,9	3.524,4	- 1.018,9	2.031,6	229,7	2.190,1	2.186,7	47,7	66,5	27,4	265,3	- 315,1
1990 Maart	1.186,8	1.655,5	583,9	223,9	3.650,0	- 1.028,7	* 2.253,3	* 238,0	2.098,5	2.103,6	* 45,2	30,7	22,7	* 262,8	* - 272,5

¹ Zie tabel XIII-4, kolom (10).

² Inclusief de « andere verbintenissen » in de vorm van deposito's, kasbons en obligaties en de « achtergestelde passiva » in de vorm van obligaties en leningen tegenover de financiële instellingen andere dan overwegend geldscheppende.

³ Inclusief de indirecte staatsschuld.

⁴ Inclusief de instellingen van de sociale verzekering en na aftrek van de niet-monetaire verbintenissen tegenover de andere overheden.

⁵ Privé-bedrijven die geen financiële instellingen zijn, overheidsbedrijven, instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, en pensioenfondsen.

⁶ Zie tabel XIII-9, kolom (4).

⁷ Inclusief de certificaten voor ten hoogste een jaar van de overheidsbedrijven.

⁸ Na aftrek van de verbintenissen tegenover financiële instellingen die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, in een andere vorm dan deposito's of kasbons en obligaties en de « achtergestelde passiva » in de vorm van obligaties en leningen.

⁹ Na aftrek van het creditsaldo van het Rentenfonds bij de N.B.B.

¹⁰ Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen en kredietinstellingen van de overheidssector.

¹¹ Voornamelijk het saldo van de niet elders ingedeelde activa en passiva van het Muntfonds, het saldo van de niet elders ingedeelde vorderingen en verbintenissen op en tegenover ingezetenen, de salderingsrekeningen, de verschillen tussen de vastleggingen en participaties eensdeels en de eigen middelen anderdeels, en de tegenpost van de netto cumulatieve toekenning aan België van bijzondere trekkingsrechten op het I.M.F.

¹² De afwijking tussen de oude en de nieuwe reeks is toe te schrijven aan een wijziging in de boekhouding van het Gemeentekrediet van België betreffende de lokale overheid.

N.B. — Voor de wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXIVe jaargang, deel II, n° 6, december 1949 ; XXXe jaargang, deel II, n° 5, november 1955 ; XXXIIIe jaargang, deel II, n° 5, november 1958 ; XLIIe jaargang, deel I, n° 1, januari 1967, deel II, n° 3, september 1967 en *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LIe jaargang, deel I, n° 1, januari 1976 ; LIIe jaargang, deel I, n° 1, januari 1977.

— Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid » zie tabel XIII-4.

— Voor de indeling van het « Netto buitenlands actief » zie tabellen XIII-5a en XIII-5b.

XIII - 2. — DE BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË,
DE GELDSCHEPPENDE OVERHEIDSINSTELLINGEN EN DE DEPOSITOBANKEN

a) Nationale Bank van België — Activa — Jaarlijkse en driemaandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-81	31-12-82	31-12-83	31-12-84	31-12-85	31-12-86	31-12-87	30-9-88	31-12-88	31-3-89	30-6-89	30-9-89	31-12-89	31-3-90	30-6-90
A. Vorderingen op het buitenland :															
1. Goud	58,2	58,2	58,2	58,2	58,2	58,2	57,3	57,3	57,3	50,4	51,8	51,7	51,5	51,5	51,5
2. I.M.F. : — Deelneming	15,3	14,6	23,7	25,0	22,8	22,4	19,1	17,4	16,8	15,6	16,7	15,8	16,6	15,6	16,0
— Leningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— Bijzondere trekkingsrechten	30,6	32,7	19,4	22,1	16,0	13,6	24,0	22,3	20,3	20,3	22,0	21,7	20,6	21,0	19,0
— Andere	4,5	2,3	2,4	0,8	2,5	5,9	4,4	1,5	3,2	3,2	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9
3. Ecu's	33,6	73,0	139,2	165,4	157,9	138,9	152,9	144,3	138,0	137,3	129,2	122,7	118,7	116,1	109,5
4. Internationale akkoorden	1,0	1,1	1,3	1,6	1,4	2,4	2,3	2,9	2,4	2,9	2,5	3,0	2,5	2,9	2,5
5. E.F.M.S.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6. E.E.G. : Financiële bijstand op middellange termijn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Obligaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Uitvoeraccepten in Belgische frank	31,1	31,6	29,6	10,7	15,5	2,0	0,4	1,2	0,7	5,5	11,6	15,0	15,9	11,2	18,6
9. Andere : a) in buitenlandse valuta's	112,0	49,4	47,5	40,0	29,4	34,7	111,0	138,1	156,8	214,0	200,7	218,6	221,9	228,2	259,1
b) in Belgische frank	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal van de vorderingen op het buitenland	286,3	262,9	321,3	323,8	303,7	278,1	371,4	385,0	395,5	449,2	439,4	453,4	452,4	451,3	481,0
B. Vorderingen op de nationale overwegend geldschepende instellingen :															
1. Munten en biljetten	0,7	0,9	0,9	0,7	1,0	1,0	1,5	1,1	0,7	0,9	0,8	0,9	0,7	0,8	0,7
2. Andere : a) op de N.B.B. :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) op de overheidsinstellingen	4,4	4,4	4,6	4,4	4,4	4,4	3,7	3,0	3,6	3,0	2,5	2,5	3,0	2,9	2,9
c) op de depositobanken	0,5	0,0	0,0	2,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	11,2	21,9	4,2	0,0	2,5	5,2
C. Vorderingen op de andere nationale sectoren :															
1. Op de Staat ¹ :															
a) voor ten hoogste een jaar	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	6,3	8,0	9,7	10,8	12,4	14,3	17,4	21,2	21,2	24,6	24,6	24,6	24,6	29,1	29,1
— andere	37,5	37,5	37,5	37,5	37,5	37,5	37,4	37,4	37,4	37,2	37,2	37,2	37,2	37,3	37,2
2. Op de andere overheden ² :															
a) voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	1,3	0,9	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven ³ en particulieren :															
a) bankaccepten	13,2	10,5	7,3	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,4	0,8	1,3	0,4	* 0,0
b) handelspapier	41,2	42,3	46,2	0,0	7,8	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	5,7	10,3	15,8	5,6	* 22,0
c) voorschotten	0,1	0,4	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
d) andere vorderingen voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
e) andere vorderingen voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,4	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar :															
a) voorschotten van de N.B.B. voor de financiering van schatkistcertificaten	149,5	181,1	188,4	200,6	182,2	209,4	127,6	98,9	106,6	52,0	56,5	47,8	66,5	30,7	4,7
b) overige	0,0	0,0	13,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3	8,9	0,0
5. Op de andere financiële instellingen ⁴ :															
a) voor ten hoogste een jaar :															
— kasbons verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	—	—	0,0	0,0	3,6	8,6	1,9	1,0	4,7	3,7
— andere	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b) voor meer dan een jaar :															
— kasbons en oblig. verkrijgbaar door elke belegger	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	63,1	76,5	63,0	80,1	64,5	41,7	55,2	52,6	55,0	52,6	67,8	73,0	66,5	57,4	82,9
TOTAAL DER ACTIVA ...	641,7	663,0	731,1	698,4	653,9	624,5	652,2	637,1	657,9	676,8	703,3	694,4	712,0	669,3	706,9

¹ Inclusief de indirecte Staatsschuld.

² Inclusief de instellingen van de sociale verzekering.

³ Privé-bedrijven die geen financiële instellingen zijn, overheidsbedrijven, instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, en pensioenfondsen.

a) Nationale Bank van België — Passiva — Jaarlijkse en driemaandelijkse cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-81	31-12-82	31-12-83	31-12-84	31-12-85	31-12-86	31-12-87	30-9-88	31-12-88	31-3-89	30-6-89	30-9-89	31-12-89	31-3-90	30-6-90
A. Verbindenissen tegenover het buitenland :															
1. Tegenover het I.M.F.	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
2. Tegenover het E.F.M.S.	2,8	18,1	48,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :															
a) in buitenlandse valuta's	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b) in Belgische frank ¹	9,3	6,5	6,6	6,2	6,7	5,8	5,0	4,5	10,2	4,5	4,0	4,3	4,7	6,3	5,9
c) monetaire reserve : Groothertogdom Luxemburg .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der verbintenissen tegenover het buitenland .	12,2	24,8	55,1	6,5	7,0	6,1	5,3	4,8	10,5	4,8	4,3	4,6	4,9	6,5	6,1
B. Verbindenissen tegenover de nationale overwegend geldscheppende instellingen :															
1. Munten en biljetten ²	12,1	12,7	12,6	16,3	14,8	14,6	15,0	13,1	15,4	13,5	15,3	14,3	20,0	14,5	* 14,5
2. Andere :															
a) tegenover de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de overheidsinstellingen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	* 0,0
c) tegenover de depositobanken :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— kasbons en obligaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	0,4	0,4	0,3	0,5	0,4	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,2	0,0	* 0,0
C. Verbindenissen tegenover de andere nationale sectoren :															
1. Geldhoeveelheid :															
a) monetaire kasmiddelen in het bezit van de bedrijven ³ en particulieren :															
— chartaal geld ⁴	370,1	369,5	383,3	381,9	379,9	400,5	410,7	406,9	415,0	394,8	419,3	407,1	422,6	402,2	* 420,4
— giraal geld ⁵	0,9	0,4	0,2	0,4	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3
b) giraal geld in het bezit van de overheid	0,0	0,6	0,8	0,7	0,8	0,1	0,7	0,3	0,4	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3
2. Andere verbintenissen tegenover de bedrijven en particulieren :															
a) in Belgische frank :															
— voor ten hoogste een jaar :															
— deposito's op gewone boekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere deposito's	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— voor meer dan een jaar :															
— deposito's	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— kasbons en obligaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in buitenlandse valuta's : deposito's voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere verbintenissen :															
a) tegenover de Schatkist	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b) tegenover de andere overheden : voor ten hoogste een jaar (termijndeposito's)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de financiële instellingen :															
— het Rentenfonds	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— instel. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongev., pensioenfondsen : mon. reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— de andere financiële instellingen :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	246,0	254,6	278,8	292,1	250,8	202,8	220,0	211,6	216,1	263,0	263,2	267,6	263,6	245,4	265,3
TOTAAL DER PASSIVA ...	641,7	663,0	731,1	698,4	653,9	624,5	652,2	637,1	657,9	676,8	703,3	694,4	712,0	669,3	706,9

¹ Inclusief de verbintenissen in Belgische frank tegenover de internationale instellingen andere dan het I.M.F.² Inclusief de munten en biljetten van de Schatkist in het bezit van de overwegend geldscheppende instellingen andere dan de N.B.B.³ Privé-bedrijven andere dan overwegend geldscheppende, financiële instellingen van de overheidssector die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, en overheidsbedrijven.⁴ De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor een bedrag gelijk aan de munten en biljetten van de Schatkist, die in het bezit zijn van de overwegend geldscheppende instellingen andere dan de N.B.B.⁵ Exclusief het creditsaldo van het Rentenfonds bij de N.B.B., welke opgenomen is in C. 3. c).

a) Nationale Bank van België — Activa — Maandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-7-89	31-8-89	30-9-89	31-10-89	30-11-89	31-12-89	31-1-90	28-2-90	31-3-90	30-4-90	31-5-90	30-6-90	31-7-90
A. Vorderingen op het buitenland :													
1. Goud	51,8	51,8	51,7	51,6	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5	51,5
2. I.M.F. : — Deelneming	16,2	16,2	15,8	15,8	15,7	16,6	16,0	16,3	15,6	15,6	15,8	16,0	16,0
— Leningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— Bijzondere trekkingsrechten	19,9	19,5	21,7	22,3	21,2	20,6	19,0	19,6	21,0	20,5	19,6	19,0	19,2
— Andere	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9
3. Ecu's	125,7	124,9	122,7	118,7	118,7	118,7	116,1	116,1	116,1	109,5	109,5	109,5	104,3
4. Internationale akkoorden	2,9	2,9	3,0	2,9	3,0	2,5	2,9	3,0	2,9	2,9	2,9	2,5	2,8
5. E.F.M.S.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
6. E.E.G. : Financiële bijstand op middellange termijn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Obligaties	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Uitvoeraccepten in Belgische frank	14,7	15,4	15,0	16,0	14,3	15,9	18,4	18,2	11,2	17,9	14,8	18,6	17,1
9. Andere : a) in buitenlandse valuta's	211,0	221,0	218,6	218,4	221,5	221,9	225,2	226,0	228,2	228,6	231,2	259,1	232,8
b) in Belgische frank	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal van de vorderingen op het buitenland	447,0	456,5	453,4	450,5	450,7	452,4	453,9	455,4	451,3	451,4	450,2	481,0	448,5
B. Vorderingen op de nationale overwegend geldscheppende instellingen :													
1. Munten en biljetten	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,7	0,9	0,9	0,8	0,6	0,6	0,7	0,7
2. Andere : a) op de N.B.B. :													
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) op de overheidsinstellingen	2,3	2,2	2,5	2,5	2,5	3,0	3,0	3,0	2,9	2,8	2,5	2,9	2,5
c) op de depositobanken	17,3	13,2	4,2	0,0	1,5	0,0	2,0	1,5	2,5	1,0	4,5	5,2	1,3
C. Vorderingen op de andere nationale sectoren :													
1. Op de Staat ¹ :													
a) voor ten hoogste een jaar	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0
b) voor meer dan een jaar :													
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	24,6	24,6	24,6	24,6	24,6	24,6	29,1	29,1	29,1	29,1	29,1	29,1	29,1
— andere	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2
2. Op de andere overheden ² :													
a) voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) voor meer dan een jaar :													
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven ³ en particulieren :													
a) bankaccepten	0,8	0,7	0,8	1,0	0,6	1,3	1,6	1,2	0,4	1,0	* 0,0	* 0,0	* 0,0
b) handelspapier	13,3	11,2	10,3	14,4	9,3	15,8	14,7	13,9	5,6	15,0	* 15,5	* 22,0	* 17,6
c) voorschotten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
d) andere vorderingen voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
e) andere vorderingen voor meer dan een jaar :													
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar :													
a) voorschotten van de N.B.B. voor de financiering van schatkistcertificaten	40,3	31,0	47,8	48,4	48,3	66,5	13,2	15,4	30,7	22,1	32,2	4,7	26,2
b) overige	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	5,3	8,6	19,3	8,9	7,9	0,0	0,0	0,0
5. Op de andere financiële instellingen ⁴ :													
a) voor ten hoogste een jaar :													
— kasbons verkrijgbaar door elke belegger	5,5	6,3	1,9	0,0	2,8	1,0	3,2	2,5	4,7	1,6	2,4	3,7	1,8
— andere	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b) voor meer dan een jaar :													
— kasbons en oblig. verkrijgbaar door elke belegger	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	55,8	63,1	73,0	64,9	63,8	66,5	56,6	56,8	57,4	60,6	63,4	82,9	62,7
TOTAAL DER ACTIVA ...	682,6	684,6	694,4	682,2	682,1	712,0	661,6	673,9	669,3	668,1	675,4	706,9	665,2

¹ Inclusief de indirecte Staatsschuld.² Inclusief de instellingen van de sociale verzekering.³ Privé-bedrijven die geen financiële instellingen zijn, overheidsbedrijven, instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongebanken, en pensioenfondsen.⁴ Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen, kredietinstellingen van de overheidssector.

a) Nationale Bank van België — Passiva — Maandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-7-89	31-8-89	30-9-89	31-10-89	30-11-89	31-12-89	31-1-90	28-2-90	31-3-90	30-4-90	31-5-90	30-6-90	31-7-90
A. Verbintenissen tegenover het buitenland :													
1. Tegenover het I.M.F.	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
2. Tegenover het E.F.M.S.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :													
a) in buitenlandse valuta's	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b) in Belgische frank ¹	3,6	4,2	4,3	4,1	3,8	4,7	5,2	7,7	6,3	4,7	4,7	5,9	6,7
c) monetaire reserve : Groothertogdom Luxemburg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der verbintenissen tegenover het buitenland	3,9	4,5	4,6	4,4	4,0	4,9	5,4	7,9	6,5	5,0	5,0	6,1	6,9
B. Verbintenissen tegenover de nationale overwegend geldscheppende instellingen :													
1. Munten en biljetten ²	15,3	13,9	14,3	14,6	14,1	20,0	14,5	14,4	14,6	16,2	15,4	* 14,5	* 14,5
2. Andere :													
a) tegenover de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de overheidsinstellingen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	* 0,0	* 0,0
c) tegenover de depositobanken :													
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— kasbons en obligaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	* 0,0	* 0,0
C. Verbintenissen tegenover de andere nationale sectoren :													
1. Geldhoeveelheid :													
a) monetaire kasmiddelen in het bezit van de bedrijven ³ en particulieren :													
— chartaal geld ⁴	408,4	403,4	407,1	404,8	405,7	422,6	397,8	402,7	402,1	403,6	410,9	*420,4	*403,4
— giraal geld ⁵	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2
b) giraal geld in het bezit van de overheid	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,2	0,3	0,2
2. Andere verbintenissen tegenover de bedrijven en particulieren :													
a) in Belgische frank :													
— voor ten hoogste een jaar :													
— deposito's op gewone boekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere deposito's	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— voor meer dan een jaar :													
— deposito's	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— kasbons en obligaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in buitenlandse valuta's : deposito's voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere verbintenissen :													
a) tegenover de Schatkist	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b) tegenover de andere overheden : voor ten hoogste een jaar (termijndeposito's)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de financiële instellingen :													
— het Rentenfonds	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— instel. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongev., pensioenfondsen : mon. reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— de andere financiële instellingen :													
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	254,1	262,0	267,6	257,6	257,4	263,6	243,3	248,2	245,4	242,4	243,6	265,3	240,0
TOTAAL DER PASSIVA	682,6	684,6	694,4	682,2	682,1	712,0	661,6	673,9	669,3	668,1	675,4	706,9	665,2

¹ Inclusief de verbintenissen in Belgische frank tegenover de internationale instellingen andere dan het I.M.F.² Inclusief de munten en biljetten van de Schatkist in het bezit van de overwegend geldscheppende instellingen andere dan de N.B.B.³ Privé-bedrijven andere dan overwegend geldscheppende, financiële instellingen van de overheidssector die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, ten overheidsbedrijven.⁴ De cijfers zijn onderschat voor een bedrag gelijk aan de munten en biljetten van de Schatkist, die in het bezit zijn van de overwegend geldscheppende instellingen andere dan de N.B.B.⁵ Exclusief het creditsaldo van het Rentenfonds bij de N.B.B., welke opgenomen is in C. 3. c).

b) Geldscheppende overheidsinstellingen — Activa¹ — Jaarlijkse en driemaandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-82	31-12-83	31-12-84	31-12-85	31-12-86	31-12-87	31-3-88	30-6-88	30-9-88	31-12-88	31-3-89	30-6-89	30-9-89	31-12-89	31-3-90
A. Vorderingen op het buitenland :															
1. Goud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. I.M.F. : — Deelneming	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Leningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Bijzondere trekkingsrechten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Ecu's	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Internationale akkoorden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. E.F.M.S.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. E.E.G. : Financiële bijstand op middellange termijn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Obligaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Uitvoeraccepten in Belgische frank	0,4	4,7	2,0	2,1	0,8	0,0	0,0	2,1	1,8	0,0	0,2	3,7	3,0	0,0	2,4
9. Andere : a) in buitenlandse valuta's	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in Belgische frank	0,0	0,1	0,0	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,0	0,0
Totaal van de vorderingen op het buitenland	0,4	4,8	2,0	2,2	1,2	0,0	0,0	2,1	1,8	0,0	0,2	3,8	3,3	0,0	2,4
B. Vorderingen op de nationale overwegend geldscheppende instellingen :															
1. Munten en biljetten	1,8	1,6	1,9	2,0	2,2	2,2	2,0	2,2	2,1	2,4	2,1	2,4	2,3	2,9	2,3
2. Andere : a) op de N.B.B. :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b) op de overheidsinstellingen	2,2	3,0	1,3	1,5	4,9	3,3	0,3	2,0	0,6	0,7	2,3	4,1	0,3	1,0	0,0
c) op de depositobanken	4,1	0,2	3,4	1,1	6,8	7,4	3,7	2,5	1,3	1,8	4,3	0,8	0,5	3,9	0,8
C. Vorderingen op de andere nationale sectoren :															
1. Op de Staat ² :															
a) voor ten hoogste een jaar	86,8	84,3	70,6	83,6	94,6	91,1	91,2	105,5	91,1	93,4	107,4	114,3	108,6	107,1	116,5
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	14,5	15,0	14,9	15,0	15,0	14,7	15,2	14,6	14,6	14,6	14,4	14,4	14,4	14,2	14,1
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Op de andere overheden ³ :															
a) voor ten hoogste een jaar	39,2	42,4	41,2 ⁶	47,1	45,7	51,7	55,4	56,3	65,5	64,6	59,7	54,1	54,1	72,8	67,3
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven ⁴ en particulieren :															
a) bankaccepten	0,1	0,0	0,3	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,2	0,0	0,2
b) handelspapier	0,8	0,6	0,3	2,7	0,3	0,0	0,0	0,1	0,5	0,0	0,1	3,1	2,5	0,0	1,4
c) voorschotten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
d) andere vorderingen voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
e) andere vorderingen voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,5	0,3	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar :															
a) voorschotten van de N.B.B. voor de financiering van schatkistcertificaten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) overige	0,0	0,0	0,0	0,4	2,7	0,8	1,6	4,8	4,5	5,5	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0
5. Op de andere financiële instellingen ⁵ :															
a) voor ten hoogste een jaar :															
— kasbons verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	0,3	0,0	0,7	0,2	0,0	0,9	0,0	1,7	1,4	0,0	1,9	0,2	0,5	0,0	0,2
b) voor meer dan een jaar :															
— kasbons en oblig. verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
D. Andere	13,3	13,9	11,8	11,3	15,3	16,6	16,6	17,5	19,1	14,5	16,0	14,1	16,7	16,4	26,5
TOTAAL DER ACTIVA ...	164,1	166,1	148,6⁶	167,7	188,7	188,8	185,9	209,2	202,4	197,5	208,2	212,0	203,2	219,5	231,8

¹ B.P.C., Muntfonds (activa op korte term. en oblig.), Gemeentekrediet van België (activa die de tegenwaarde vormen van de direct opvraagbare passiva), H.W.I. (alleen de activa gefinancierd met middelen opgenomen bij de overwegend geldscheppende instellingen). Wat betreft het Muntfonds is de tegenwaarde van het overschot van de getelde passiva op de getelde activa opgenomen in de rubriek D. « Andere ».

² Inclusief de indirecte Staatsschuld.

³ Inclusief de instellingen van de sociale verzekering.

⁴ Privé-bedrijven die geen financiële instellingen zijn, overheidsbedrijven, instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, en pensioenfondsen.

⁵ Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen, kredietinstellingen van de overheidssector.

⁶ Nieuwe reeks. De afwijking tussen de oude en de nieuwe reeks is toe te schrijven aan een wijziging in de boekhouding van het Gemeentekrediet van België betreffende de lokale overheid.

b) Geldscheppende overheidsinstellingen — Passiva¹ — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-82	31-12-83	31-12-84	31-12-85	31-12-86	31-12-87	31-3-88	30-6-88	30-9-88	31-12-88	31-3-89	30-6-89	30-9-89	31-12-89	31-3-90
A. Verbintenissen tegenover het buitenland :															
1. Tegenover het I.M.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Tegenover het E.F.M.S.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :															
a) in buitenlandse valuta's	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in Belgische frank	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
c) monetaire reserve : Grootherzogdom Luxemburg ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der verbintenissen tegenover het buitenland ..	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B. Verbintenissen tegenover de nationale overwegend geldscheppende instellingen :															
1. Munten en biljetten ²	0,8	0,9	0,7	1,0	1,0	1,5	1,3	1,0	1,1	0,7	0,9	0,8	0,9	0,7	0,8
2. Andere :															
a) tegenover de N.B.B.	4,4	4,6	4,3	4,5	4,4	3,7	3,1	3,7	3,0	3,6	3,0	2,5	2,5	3,0	2,9
b) tegenover de overheidsinstellingen	2,2	3,0	1,4	1,5	4,9	3,3	0,3	2,0	0,6	0,7	2,3	4,1	0,3	1,0	0,0
c) tegenover de depositobanken :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— kasbons en obligaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	5,8	5,6	6,8	6,7	10,7	8,6	5,8	10,4	10,4	7,6	7,3	9,2	7,3	5,6	5,2
C. Verbintenissen tegenover de andere nationale sectoren :															
1. Geldhoeveelheid :															
a) monetaire kasmiddelen in het bezit van de bedrijven ³ en particulieren :															
— chartaal geld ⁴	15,4	15,5	15,6	14,4	15,1	14,7	14,9	15,7	16,1	15,4	15,3	16,1	16,3	16,3	16,3
— giraal geld	97,3	96,2	90,3	105,6	116,1	113,9	116,9	133,7	115,3	117,5	131,0	143,4	137,5	141,0	151,3
b) giraal geld in het bezit van de overheid	37,9	40,1	29,5 ⁵	34,0	36,5	43,1	43,1	42,9	56,0	51,9	48,3	35,7	38,5	52,1	55,2
2. Andere verbintenissen tegenover de bedrijven en particulieren :															
a) in Belgische frank :															
— voor ten hoogste een jaar :															
— deposito's op gewone boekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere deposito's	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— voor meer dan een jaar :															
— deposito's	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— kasbons en obligaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in buitenlandse valuta's : deposito's voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere verbintenissen :															
a) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de andere overheden : voor ten hoogste een jaar (termijndeposito's)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de financiële instellingen :															
— het Rentenfonds	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— instel. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongev., pensioenfondsen : mon. reserve ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— de andere financiële instellingen :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	—	—	—	—	—	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
D. Andere	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAAL DER PASSIVA ...	164,1	166,1	148,6 ⁵	167,7	188,7	188,8	185,9	209,2	202,4	197,5	208,2	212,0	203,2	219,5	231,8

¹ B.P.C., Muntfonds (munten en biljetten), Gemeentekrediet van België (direct opdraagbare passiva), H.W.I. (alleen de passiva t.o.v. overwegend geldscheppende instellingen).

² Alleen de munten en biljetten van de Schatkist in het bezit van de N.B.B.

³ Privé-bedrijven andere dan overwegend geldscheppende, financiële instellingen van de overheidssector die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, en overheidsbedrijven.

⁴ De cijfers van deze rubriek zijn overschat voor een bedrag gelijk aan de munten en biljetten van de Schatkist, die in het bezit zijn van de overwegend geldscheppende instellingen andere dan de N.B.B.

⁵ Nieuwe reeks. De afwijking tussen de oude en de nieuwe reeks is toe te schrijven aan een wijziging in de boekhouding van het Gemeentekrediet van België betreffende de lokale overheid.

c) Depositobanken — Activa — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-82	31-12-83	31-12-84	31-12-85	31-12-86	31-12-87	31-3-88	30-6-88	30-9-88	31-12-88	31-3-89	30-6-89	30-9-89	31-12-89	31-3-90
A. Vorderingen op het buitenland :															
1. Goud	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. I.M.F. : — Deelneming	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Leningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Bijzondere trekkingsrechten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Andere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Ecu's	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Internationale akkoorden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. E.F.M.S.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. E.E.G. : Financiële bijstand op middellange termijn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Obligaties	75,0	139,3	245,1	335,3	436,2	439,4	476,8	540,6	540,4	507,0	530,2	529,6	548,6	516,0	526,4
8. Uitvoeraaccepten in Belgische frank	17,8	16,4	30,5	19,2	21,3	15,9	15,7	16,3	15,8	16,8	16,3	16,1	15,7	15,4	15,8
9. Andere : a) in buitenlandse valuta's	2.852,1	3.360,3	4.049,9	4.090,2	4.056,3	4.226,1	4.482,2	4.628,4	5.007,1	4.797,6	5.226,9	5.449,4	5.115,9	5.021,4	4.966,7
b) in Belgische frank	140,0	167,5	191,5	220,2	251,6	262,5	274,6	281,5	288,6	294,2	325,1	297,4	312,4	330,4	312,1
Totaal van de vorderingen op het buitenland	3.084,9	3.683,5	4.517,0	4.664,9	4.765,4	4.943,9	5.249,3	5.466,8	5.851,9	5.615,7	6.098,5	6.292,6	5.992,6	5.883,2	5.821,0
B. Vorderingen op de nationale overwegend geldschepende instellingen :															
1. Munten en biljetten	10,8	11,0	14,4	12,8	12,4	12,8	11,2	12,2	11,1	13,1	11,5	12,9	12,1	17,1	12,2
2. Andere : a) op de N.B.B. :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	0,4	0,3	0,5	0,4	0,2	0,2	0,0	0,4	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,2	0,0
b) op de overheidsinstellingen	5,8	5,6	6,8	6,8	10,7	8,6	5,8	10,4	10,4	7,6	7,3	9,2	7,3	5,6	5,2
c) op de depositobanken	399,5	469,5	437,1	517,2	466,5	544,3	575,0	550,0	627,2	569,4	635,0	642,5	637,6	604,4	649,5
C. Vorderingen op de andere nationale sectoren :															
1. Op de Staat ¹ :															
a) voor ten hoogste een jaar	337,4	481,1	482,2	553,3	745,1	781,1	860,7	814,2	863,9	783,1	998,9	1.002,6	1.035,4	875,5	1.097,4
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	392,5	482,3	499,2	615,1	642,2	740,9	799,6	804,8	807,6	812,9	802,0	816,8	846,0	813,7	* 824,0
— andere	113,8	155,9	249,1	266,6	170,9	133,8	127,8	126,6	116,8	115,7	115,5	119,7	122,8	122,3	* 97,9
2. Op de andere overheden ² :															
a) voor ten hoogste een jaar	24,1	23,3	25,6	39,4	51,5	54,3	53,4	51,8	55,1	59,8	59,4	62,6	66,2	64,5	78,0
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	20,0	10,0	18,9	23,1	21,3	27,6	25,5	25,4	25,4	28,9	27,8	28,7	29,5	28,4	* 28,2
— andere	62,4	73,9	96,8	72,6	82,5	71,6	79,9	81,4	80,6	75,1	72,0	70,6	64,5	63,7	* 64,3
3. Op de bedrijven ³ en particulieren :															
a) bankaccepten	16,6	13,5	17,8	15,5	14,0	13,1	12,6	12,8	11,7	11,6	11,3	9,2	11,3	11,5	11,2
b) handelspapier	160,6	167,0	201,1	191,2	220,3	173,9	169,8	184,5	172,6	172,5	160,5	167,4	158,7	164,6	154,4
c) voorschotten	821,1	863,0	904,9	966,5	1.057,7	1.257,0	1.323,5	1.391,2	1.473,2	1.539,5	1.605,6	1.790,0	1.926,1	1.997,0	1.925,3
d) andere vorderingen voor ten hoogste een jaar	2,3	0,0	0,0	0,3	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
e) andere vorderingen voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	17,0	23,3	23,2	18,6	19,3	18,9	19,6	20,1	19,9	16,5	16,7	16,2	17,3	16,2	* 16,2
— andere	31,7	34,5	34,0	30,2	30,5	30,9	30,3	30,0	30,8	29,4	31,4	29,0	31,0	31,5	* 28,6
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar :															
a) voorschotten van de N.B.B. voor de financiering van schatkistcertificaten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) overige	10,0	2,6	21,1	16,8	16,1	25,0	17,1	15,0	31,7	19,9	21,7	16,8	14,7	20,8	13,8
5. Op de andere financiële instellingen ⁴ :															
a) voor ten hoogste een jaar :															
— kasbons verkrijgbaar door elke belegger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— andere	73,9	96,4	98,6	129,4	168,9	256,9	211,4	197,9	183,1	183,4	193,6	178,4	155,1	187,4	176,7
b) voor meer dan een jaar :															
— kasbons en oblig. verkrijgbaar door elke belegger	75,4	64,8	56,3	65,9	61,4	62,6	73,9	75,1	72,2	77,0	70,5	75,9	79,0	75,5	* 59,0
— andere	40,9	51,8	60,1	61,6	69,2	71,1	67,0	67,7	70,1	71,9	72,5	66,0	63,7	63,6	* 74,4
D. Andere	377,4	438,5	544,0	588,8	619,7	625,4	655,8	768,9	762,7	751,0	771,6	756,5	799,7	804,9	* 827,1
TOTAAL DER ACTIVA ...	6.078,5	7.151,8	8.308,7	8.857,0	9.246,6	9.854,0	10.369,2	10.707,1	11.277,9	10.954,2	11.783,9	12.164,0	12.070,7	11.851,5	11.964,6

¹ Inclusief de indirecte staatsschuld.² Inclusief de instellingen van de sociale verzekering.³ Privé-bedrijven die geen financiële instellingen zijn, overheidsbedrijven, instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, en pensioenfondsen.⁴ Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen, kredietinstellingen van de overheidssector.

c) Depositobanken — Passiva — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-82	31-12-83	31-12-84	31-12-85	31-12-86	31-12-87	31-3-88	30-6-88	30-9-88	31-12-88	31-3-89	30-6-89	30-9-89	31-12-89	31-3-90
A. Verbintenissen tegenover het buitenland :															
1. Tegenover het I.M.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Tegenover het E.F.M.S.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :															
a) in buitenlandse valuta's	3.316,8	4.093,4	4.989,5	5.155,9	5.297,0	5.507,2	5.820,1	6.055,6	6.528,8	6.235,9	6.786,9	6.928,3	6.737,0	6.445,4	6.352,8
b) in Belgische frank ¹	360,5	368,7	459,1	531,0	555,9	619,2	686,5	684,4	716,7	726,4	802,1	857,7	892,1	904,2	944,0
c) monetaire reserve : Groothertogdom Luxemburg ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der verbintenissen tegenover het buitenland ..	3.677,3	4.462,1	5.448,6	5.686,9	5.852,9	6.126,4	6.506,6	6.740,0	7.245,5	6.962,3	7.589,0	7.786,0	7.629,1	7.349,6	7.296,8
B. Verbintenissen tegenover de nationale overwegend geldscheppende instellingen :															
1. Munten en biljetten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Andere :															
a) tegenover de N.B.B.	0,0	0,0	2,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,2	21,9	4,2	0,0	2,5
b) tegenover de overheidsinstellingen	4,1	0,2	3,4	1,2	6,8	7,4	3,7	2,5	1,3	1,8	4,3	0,8	0,5	3,9	0,8
c) tegenover de depositobanken :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— kasbons en obligaties	0,4	0,7	0,8	0,7	0,7	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,7	1,7	1,3	1,3
— andere	399,1	468,8	436,3	516,4	465,9	543,3	574,0	548,9	626,1	568,2	633,9	640,8	635,9	603,1	648,1
C. Verbintenissen tegenover de andere nationale sectoren :															
1. Geldhoeveelheid :															
a) monetaire kasmiddelen in het bezit van de bedrijven ² en particulieren :															
— chartaal geld	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— giraal geld	334,6	393,7	392,9	427,6	468,4	502,6	511,6	554,8	520,3	545,6	533,1	591,9	519,5	574,9	555,5
b) giraal geld in het bezit van de overheid	1,1	1,2	2,1	2,2	3,7	5,3	5,5	5,5	5,6	6,3	6,2	5,6	5,6	6,5	5,7
2. Andere verbintenissen tegenover de bedrijven en particulieren ³ :															
a) in Belgische frank :															
— voor ten hoogste een jaar :															
— deposito's op gewone boekjes	384,5	423,7	462,7	532,2	607,3	690,6	717,0	736,7	744,1	766,6	784,1	790,4	836,1	862,3	796,9
— andere deposito's	404,5	431,5	467,2	484,0	565,3	622,7	629,6	600,1	601,1	611,3	688,9	645,5	691,2	692,7	858,5
— voor meer dan een jaar :															
— deposito's	25,4	31,6	32,5	37,0	38,4	45,2	47,4	47,1	41,8	37,3	32,2	29,2	35,3	35,5	40,4
— kasbons en obligaties	300,2	356,8	393,5	444,5	451,1	461,5	469,0	479,2	472,7	468,7	475,8	477,7	536,1	530,0	543,5
b) in buitenlandse valuta's : deposito's voor ten hoogste een jaar	125,8	128,6	137,8	123,6	113,3	130,2	156,9	146,0	158,1	151,2	161,5	185,6	192,3	189,9	223,9
3. Andere verbintenissen :															
a) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de andere overheden : voor ten hoogste een jaar (termijndeposito's)	0,3	0,3	0,3	0,8	0,8	1,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
c) tegenover de financiële instellingen :															
— het Rentenfonds	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— instel. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongev., pensioenfondsen : mon. reserve ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— de andere financiële instellingen :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere ⁴	13,0	15,8	11,6	19,9	22,3	37,4	57,8	62,4	66,7	69,2	79,6	74,4	85,4	62,2	52,2
D. Andere	408,2	436,8	516,8	579,3	649,6	679,2	688,8	782,5	793,3	764,1	782,7	912,0	897,5	939,4	938,0
TOTAAL DER PASSIVA ...	6.078,5	7.151,8	8.308,7	8.857,0	9.246,6	9.854,0	10.369,2	10.707,1	11.277,9	10.954,2	11.783,9	12.164,0	12.070,7	11.851,5	11.964,6

¹ Inclusief de verbintenissen in Belgische frank tegenover de internationale instellingen gevestigd in de B.L.E.U.

² Privé-bedrijven andere dan overwegend geldscheppende, financiële instellingen van de overheidssector die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, en overheidsbedrijven.

³ Inclusief de « andere verbintenissen » — in de vorm van deposito's, kasbons en obligaties — tegenover de financiële instellingen die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, en de « achtergestelde passiva » in de vorm van obligaties en leningen.

⁴ Verbintenissen andere dan in de vorm van deposito's, kasbons en obligaties en monetaire reserve (zie voetnoot ³).

d) Totaal der overwegend geldscheppende instellingen — Activa — Jaarlijkse en driemaandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-82	31-12-83	31-12-84	31-12-85	31-12-86	31-12-87	31-3-88	30-6-88	30-9-88	31-12-88	31-3-89	30-6-89	30-9-89	31-12-89	31-3-90	Kolom van tabel XIII-1 - Gezamenl. balansen van de overwegend geldscheppende instellingen, waarin de rubriek be- grepen is.
A. Vorderingen op het buitenland :																
1. Goud	58,2	58,2	58,2	58,2	58,2	57,3	57,3	57,3	57,3	57,3	50,4	51,8	51,7	51,5	51,5	
2. I.M.F. : — Deelneming	14,6	23,7	25,0	22,8	22,4	19,1	18,2	18,1	17,4	16,8	15,6	16,7	15,8	16,6	15,6	
— Leningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
— Bijzondere trekkingsrechten	32,7	19,4	22,1	16,0	13,6	24,0	26,0	27,7	22,3	20,3	22,0	21,7	20,6	21,0	21,0	
— Andere	2,3	2,4	0,8	2,5	5,9	4,4	3,6	3,5	1,5	3,2	3,2	4,9	4,9	4,9	4,9	
3. Ecu's	73,0	139,2	165,4	157,9	138,9	152,9	141,5	141,5	144,3	138,0	137,3	129,2	122,7	118,7	116,1	
4. Internationale akkoorden	1,1	1,3	1,6	1,4	2,4	2,3	2,9	2,5	2,9	2,5	2,9	2,5	3,0	2,5	2,9	
5. E.F.M.S.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
6. E.E.G. : Financiële bijstand op middellange termijn ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7. Obligaties	75,0	139,3	245,1	335,3	436,2	439,4	476,8	540,6	540,4	507,0	530,2	529,6	548,6	516,0	526,4	
8. Uitvoeraccepten in Belgische frank	49,8	50,7	43,2	36,8	24,1	16,2	16,0	18,5	18,8	17,5	21,9	31,4	33,8	31,3	29,3	
9. Andere : a) in buitenlandse valuta's	2.901,5	3.407,8	4.089,9	4.119,6	4.091,0	4.337,1	4.606,4	4.760,1	5.145,2	4.954,3	5.440,8	5.650,2	5.334,4	5.243,2	5.194,9	
b) in Belgische frank	140,0	167,6	191,5	220,3	252,0	262,5	274,6	281,5	288,6	294,2	325,1	297,5	312,7	330,4	312,1	
Totaal van de vorderingen op het buitenland	3.348,2	4.009,6	4.842,8	4.970,8	5.044,7	5.315,2	5.623,3	5.851,3	6.238,8	6.011,2	6.547,9	6.735,8	6.449,3	6.335,6	6.274,6	(6)
B. Vorderingen op de nationale overwegend geldscheppende instellingen :																
1. Munten en biljetten	13,5	13,5	17,0	15,8	15,6	16,5	14,5	15,4	14,2	16,1	14,4	16,1	15,2	20,6	15,3	(1)
2. Andere : a) op de N.B.B. :	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— andere	0,4	0,3	0,5	0,4	0,2	0,2	0,0	0,4	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,2	0,0	
b) op de overheidsinstellingen	12,4	13,2	12,5	12,7	20,0	15,7	9,1	16,0	13,9	12,0	12,6	15,9	10,1	9,5	8,2	
c) op de depositobanken	403,6	469,7	442,7	519,0	473,4	551,8	578,7	552,5	628,5	571,2	650,5	665,2	642,2	608,3	652,8	
C. Vorderingen op de andere nationale sectoren :																
1. Op de Staat ¹ :																
a) voor ten hoogste een jaar	461,2	602,4	589,8	673,9	876,8	909,2	989,0	956,6	992,0	913,5	1.143,3	1.153,9	1.180,9	1.019,6	1.251,0	(7)
b) voor meer dan een jaar :																
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	415,0	507,0	524,9	642,5	671,5	773,1	835,8	840,5	843,5	848,8	840,9	855,7	884,9	852,5	* 867,2	(7)
— andere	151,3	193,4	286,6	304,1	208,3	171,2	165,3	164,0	154,3	153,2	152,8	156,9	160,0	159,5	* 135,2	(7)
2. Op de andere overheden ² :																
a) voor ten hoogste een jaar	63,3	65,7	66,8 ⁵	86,5	97,1	105,9	108,9	108,1	120,6	124,4	119,0	116,7	120,3	137,3	145,3	(8)
b) voor meer dan een jaar :																
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	21,0	10,6	19,6	23,8	22,0	28,4	26,3	26,2	26,1	29,6	28,5	29,3	30,3	29,0	* 28,8	(8)
— andere	62,4	73,9	96,8	72,6	82,5	71,6	79,9	81,4	80,6	75,1	72,0	70,6	64,5	63,7	* 64,3	(8)
3. Op de bedrijven ³ en particulieren :																
a) bankaccepten	27,2	20,8	18,1	17,6	14,0	13,1	12,5	12,8	11,7	11,6	11,5	10,3	12,4	12,8	11,7	(9)
b) handelspapier	203,7	213,8	201,4	201,7	220,6	173,9	169,8	184,6	173,0	172,5	165,1	176,2	171,5	180,4	161,5	(9)
c) voorschotten	821,5	863,4	905,0	966,5	1.057,7	1.257,0	1.323,5	1.391,2	1.473,2	1.539,5	1.605,6	1.790,1	1.926,1	1.997,0	1.925,3	(9)
d) andere vorderingen voor ten hoogste een jaar	2,3	0,0	0,0	0,3	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	(11)
e) andere vorderingen voor meer dan een jaar :																
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	17,7	23,8	23,6	18,8	19,3	18,9	19,6	20,1	19,9	16,5	16,7	16,2	17,3	16,2	* 16,2	(11)
— andere	31,7	34,5	34,0	30,2	30,5	30,9	30,3	30,0	30,8	29,4	31,4	29,0	31,0	31,5	* 28,6	(11)
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar :																
a) voorschotten van de N.B.B. voor de financiering van schatkistcertificaten	181,1	188,4	200,6	182,2	209,4	127,6	97,3	117,2	98,9	106,6	52,0	56,5	47,8	66,5	30,7	(12)
b) overige	10,0	16,2	21,1	17,2	18,8	25,8	18,6	21,9	36,2	25,4	21,7	16,8	14,7	27,4	22,7	(13)
5. Op de andere financiële instellingen ⁴ :																
a) voor ten hoogste een jaar :																
— kasbons verkrijgbaar door elke belegger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	(14)
— andere	74,3	96,5	99,3	129,6	168,9	257,9	211,4	199,6	184,4	183,4	199,0	187,3	157,5	188,4	181,6	(14)
b) voor meer dan een jaar :																
— kasbons en oblig. verkrijgbaar door elke belegger	75,7	65,1	56,6	66,2	61,7	62,9	74,1	75,2	72,3	77,1	70,6	79,0	75,6	* 59,1	(14)	
— andere	40,9	51,8	60,1	61,6	69,2	71,1	67,0	67,7	70,1	71,9	72,5	66,0	63,7	63,6	* 74,4	(14)
D. Andere	467,2	515,4	635,9	664,6	676,8	697,2	724,0	833,5	834,3	820,5	840,2	838,4	889,4	887,8	* 911,0	(15)
TOTAAL DER ACTIVA ...	6.905,6	8.049,0	9.155,7⁵	9.678,6	10.059,8	10.695,0	11.178,8	11.566,2	12.117,4	11.809,6	12.668,9	13.079,3	12.968,3	12.783,1	12.865,8	

¹ Inclusief de indirecte Staatsschuld.

² Inclusief de instellingen van de sociale verzekering.

³ Privé-bedrijven die geen financiële instellingen zijn, overheidsbedrijven, instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, en pensioenfondsen.

⁴ Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen, kredietinstellingen van de overheidssector.

⁵ Nieuwe reeks. Zie voetnoot 12 van tabel XIII-1.

d) Totaal der overwegend geldscheppende instellingen — Passiva — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-82	31-12-83	31-12-84	31-12-85	31-12-86	31-12-87	31-3-88	30-6-88	30-9-88	31-12-88	31-3-89	30-6-89	30-9-89	31-12-89	31-3-90	Kolom van tabel XIII-1 « Gezamenl. balansen van de overwegend geldscheppende instellingen », waarin de rubriek begrepen is.
A. Verbintenissen tegenover het buitenland :																
1. Tegenover het I.M.F.	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	
2. Tegenover het E.F.M.S.	18,1	48,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3. Andere :																
a) in buitenlandse valuta's	3.316,8	4.093,4	4.989,5	5.155,9	5.297,0	5.507,2	5.820,1	6.055,6	6.528,8	6.235,9	6.786,9	6.928,3	6.737,0	6.445,4	6.352,8	
b) in Belgische frank ¹	367,3	375,5	465,3	537,7	561,7	624,2	690,9	689,7	721,2	736,6	806,6	861,8	896,4	908,9	950,3	
c) monetaire reserve : Groothertogdom Luxemburg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Totaal der verbintenissen tegenover het buitenland	3.702,4	4.517,4	5.455,1	5.693,9	5.859,0	6.131,7	6.511,3	6.745,6	7.250,2	6.972,7	7.593,8	7.790,3	7.633,7	7.354,5	7.303,3	(6)
B. Verbintenissen tegenover de nationale overwegend geldscheppende instellingen :																
1. Munten en biljetten	13,5	13,5	17,0	15,8	15,6	16,5	14,5	15,4	14,2	16,1	14,4	16,1	15,2	20,6	15,3	(1)
2. Andere :																
a) tegenover de N.B.B.	4,4	4,6	6,5	5,2	4,4	3,8	3,1	3,7	3,0	3,6	14,2	24,4	6,6	3,0	5,4	
b) tegenover de overheidsinstellingen	6,3	3,2	4,8	2,7	11,7	10,7	3,9	4,5	1,9	2,5	6,5	5,0	0,8	4,8	0,8	
c) tegenover de depositobanken :																
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— kasbons en obligaties	0,4	0,7	0,8	0,7	0,7	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,7	1,7	1,3	1,3	
— andere	405,3	474,7	443,6	523,5	476,7	552,2	579,8	559,7	636,5	576,0	641,2	650,1	643,2	608,9	653,4	
C. Verbintenissen tegenover de andere nationale sectoren :																
1. Geldhoeveelheid :																
a) monetaire kasmiddelen in het bezit van de bedrijven ² en particulieren :																
— chartaal geld	384,9	398,8	397,5	394,3	415,6	425,3	412,0	434,9	423,1	430,5	410,2	435,4	423,4	438,8	418,4	(1)
— giraal geld ³	432,3	490,1	483,6	533,4	584,8	616,9	628,9	688,8	635,9	663,3	664,4	735,8	657,3	716,2	707,1	(1)
b) giraal geld in het bezit van de overheid	39,6	42,1	32,3	37,0	40,3	49,1	51,4	49,7	61,9	58,6	54,9	41,9	44,5	59,0	61,3	(1)
2. Andere verbintenissen tegenover de bedrijven en particulieren ⁴ :																
a) in Belgische frank :																
— voor ten hoogste een jaar :																
— deposito's op gewone boekjes	384,5	423,7	462,7	532,2	607,3	690,6	717,0	736,7	744,1	766,6	784,1	790,4	836,1	862,3	796,9	(2)
— andere deposito's	404,5	431,5	467,2	484,0	565,3	622,7	629,6	600,1	601,0	611,3	688,9	645,5	691,2	692,7	858,5	(2)
— voor meer dan een jaar :																
— deposito's	25,4	31,6	32,5	37,0	38,4	45,2	47,4	47,1	41,8	37,3	32,2	29,2	35,3	35,5	40,4	(3)
— kasbons en obligaties	300,2	356,8	393,5	444,5	451,1	461,4	469,0	479,2	472,7	468,7	475,8	477,7	536,1	530,0	543,5	(3)
b) in buitenlandse valuta's : deposito's voor ten hoogste een jaar	125,8	128,6	137,8	123,6	113,3	130,2	156,9	146,0	158,1	151,2	161,5	185,6	192,3	189,9	223,9	(4)
3. Andere verbintenissen :																
a) tegenover de Schatkist	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	(7)
b) tegenover de andere overheden : voor ten hoogste een jaar (termijndeposito's)	0,3	0,3	0,3	0,8	0,8	1,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	(8)
c) tegenover de financiële instellingen :																
— het Rentenfonds	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	(13)
— instel. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongev., pensioenfondsen : mon. reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(15)
— de andere financiële instellingen :																
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(14)
— andere ⁵	13,0	15,8	11,6	19,9	22,4	37,5	58,3	62,4	66,7	69,2	79,6	74,5	85,4	62,2	52,2	(14)
D. Andere	662,8	715,6	808,9	830,1	852,3	899,2	894,3	991,1	1.004,9	980,3	1.045,7	1.175,2	1.165,0	1.202,9	1.183,4	(15)
TOTAAL DER PASSIVA ...	6.905,6	8.049,0	9.155,7 ⁶	9.678,6	10.059,8	10.695,0	11.178,8	11.566,2	12.117,4	11.809,6	12.668,9	13.079,3	12.968,3	12.783,1	12.865,7	

¹ Voor de N.B.B., incl. de verbintenissen in Belgische frank tegenover de internationale instellingen andere dan het I.M.F.; voor de andere geldscheppende instellingen, incl. de verbintenissen in Belgische frank tegenover de internationale in de B.L.E.U. gevestigde instellingen.

² Privé-bedrijven andere dan overwegend geldscheppende, financiële instellingen van de overheidssector die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, en overheidsbedrijven.

³ Excl. het creditsaldo van het Rentenfonds bij de N.B.B., welke opgenomen is in C. 3. c).

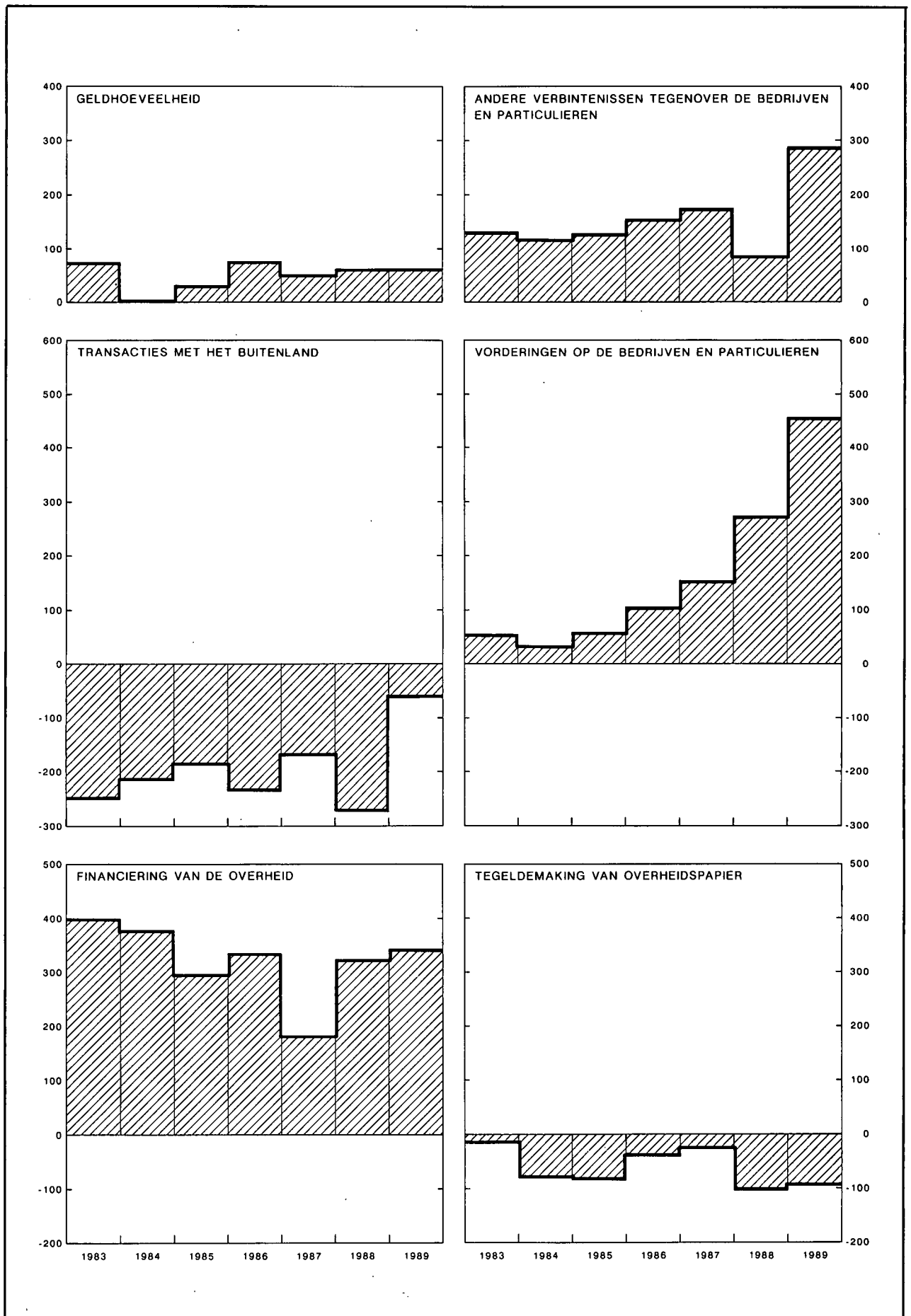
⁴ Incl. de « andere verbintenissen » — in de vorm van deposito's, kasbons en obligaties — tegenover de financiële instellingen die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, en de « achtergestelde passiva » in de vorm van obligaties en leningen.

⁵ Verbintenissen andere dan in de vorm van deposito's, kasbons en obligaties, en monetaire reserve (zie voetnoot ⁴).

⁶ Nieuwe reeks. Zie voetnoot ¹² van tabel XIII-1.

XIII - 3. — OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID BIJ DE OVERWEGEND GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(Veranderingen in miljarden franken)

XIII - 3. — OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID BIJ DE OVERWEGEND GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(Miljarden franken)

Periode	Geldhoeveelheid	Andere verbintenissen tegenover de bedrijven en particulieren ¹			Totaal (5) = (1) tot (4) = (6) tot (16)	Transacties met het buitenland (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven ² en particulieren) ³	Vorderingen op de bedrijven ⁴ en particulieren		Herfinanciering buiten de overwegend geldscheppende instellingen (stijging: -) ⁷		Geldschepping ten behoeve van de overheid		Tegeldemaking van overheidspapier		Vorderingen op financiële instellingen andere dan overwegend geldscheppende ¹⁰	Diversen ¹¹
		In Belgische frank		In buitenlandse valuta's (deposito's, kasbons en obligaties)			Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten ⁵	Obligaties ⁶	van handelskredieten aan het buitenland, gemobiliseerd bij Belgische banken	van discontokredieten aan bedrijven en particulieren	Staat ⁸	Andere overheden ⁹	aankoop op de markt door de overwegend geldscheppende instellingen	door tussenkomst van het Rentenfonds		
		Voor ten hoogste een jaar (deposito's)	Voor meer dan een jaar (deposito's, kasbons en obligaties)													
(1)	(2)	(3)	(4)	(6)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	
1982	+ 31,8	+ 64,1	+ 57,6	+ 22,0	+ 175,5	- 282,8	+ 24,3	- 2,1	- 2,9	+ 4,9	+ 408,1	+ 20,5	- 28,6	- 9,2	+ 43,3	0,0
1983	+ 74,3	+ 66,0	+ 62,7	+ 2,9	+ 205,9	- 250,0	+ 46,5	+ 9,3	- 5,1	- 1,0	+ 397,3	+ 2,7	- 26,8	+ 10,9	+ 25,9	- 3,8
1984	+ 3,2	+ 74,8	+ 37,5	+ 9,1	+ 124,6	- 216,5	+ 30,8	+ 2,0	- 1,4	- 4,3	+ 331,5	+ 61,3	- 78,0	- 19,1	+ 18,4	- 0,1
1985	+ 30,6	+ 86,5	+ 55,6	- 14,2	+ 158,5	- 188,2	+ 62,2	- 3,2	+ 10,8	- 0,8	+ 311,8	- 15,8	- 78,6	- 6,5	+ 41,1	+ 25,7
1986	+ 75,9	+ 156,3	+ 8,0	- 10,3	+ 229,9	- 235,3	+ 103,4	+ 0,9	+ 3,1	+ 3,1	+ 335,9	+ 9,3	- 59,9	+ 7,0	+ 48,1	+ 14,3
1987	+ 50,5	+ 140,7	+ 17,1	+ 17,0	+ 225,3	- 170,4	+ 152,6	0,0	- 0,8	- 0,9	+ 162,0	+ 1,3	- 14,0	- 2,5	+ 72,6	+ 25,3
1988	+ 61,1	+ 64,6	- 0,6	+ 21,0	+ 146,1	- 273,7	+ 280,7	- 8,0	- 0,1	- 1,2	+ 292,2	+ 31,2	- 89,6	- 13,5	- 89,8	+ 18,0
1989	+ 61,6	+ 177,1	+ 59,5	+ 38,7	+ 336,9	- 277,2	+ 454,9	+ 3,1	- 3,5	+ 11,6	+ 327,1	+ 1,8	- 78,4	+ 18,6	+ 4,4	- 125,4
1988 1 ^e kwartaal ..	+ 1,0	+ 33,3	+ 9,8	+ 26,6	+ 70,7	- 5,6	+ 63,5	- 0,6	- 0,1	- 1,7	+ 115,4	+ 17,9	- 18,5	- 9,8	- 58,8	- 30,9
2 ^e kwartaal ..	+ 81,0	- 9,9	+ 9,9	- 10,8	+ 70,2	- 127,6	+ 81,7	- 0,7	+ 2,5	+ 1,0	+ 94,5	- 0,1	- 25,8	+ 12,6	- 19,1	+ 51,1
3 ^e kwartaal ..	- 52,5	+ 8,5	- 11,8	+ 12,1	- 43,8	- 132,4	+ 69,8	+ 0,8	+ 1,0	- 0,5	+ 90,5	+ 11,0	- 19,8	- 23,4	- 15,0	- 25,9
4 ^e kwartaal ..	+ 31,5	+ 32,8	- 8,5	- 6,9	+ 48,9	- 8,1	+ 65,6	- 7,6	- 3,6	0,0	- 8,2	+ 2,4	- 25,5	+ 7,0	+ 3,2	+ 23,6
1989 1 ^e kwartaal ..	- 23,0	+ 95,0	+ 2,0	+ 10,3	+ 84,3	- 45,2	+ 58,2	+ 2,6	- 9,5	+ 0,5	+ 211,0	- 9,2	- 54,0	- 3,9	+ 2,1	- 68,2
2 ^e kwartaal ..	+ 83,7	- 37,1	- 1,1	+ 24,1	+ 69,7	- 74,0	+ 191,2	- 2,4	+ 3,1	+ 3,2	+ 42,5	- 2,6	- 15,0	- 5,9	- 8,0	- 62,4
3 ^e kwartaal ..	- 88,0	+ 91,4	+ 64,5	+ 6,7	+ 74,6	- 186,9	+ 131,9	+ 2,0	+ 7,4	+ 1,6	+ 119,7	- 2,6	+ 30,8	+ 0,9	- 39,8	+ 9,8
4 ^e kwartaal ..	+ 88,8	+ 27,7	- 5,9	- 2,4	+ 108,3	+ 28,9	+ 73,7	+ 0,7	- 4,4	+ 6,4	- 46,3	+ 16,3	- 40,2	+ 27,5	+ 50,2	- 4,5
1990 1 ^e kwartaal ..	- 27,2	+ 100,4	+ 18,4	+ 34,0	+ 125,6	+ 30,0	- 83,1	* - 1,9	- 5,4	- 8,5	* + 169,4	* + 8,1	* + 23,1	- 4,8	* - 2,0	* + 0,8

N.B. Voor de wijze van opstelling, zie opmerking onderaan tabel XIII-1.

¹ Inclusief de « andere verbintenissen » — in de vorm van deposito's, kasbons en obligaties — tegenover de financiële instellingen die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, en de « achtergestelde passiva » in de vorm van obligaties en leningen.

² Privé-bedrijven andere dan overwegend geldscheppende, financiële instellingen van de overheidssector die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, en overheidsbedrijven.

³ De cijfers berekend op basis van de mutatie van de nettotoegoden op het buitenland in buitenlandse valuta's, omgezet in Belgische frank tegen de wisselkoersen van de periode; zij bevatten niet de boekhoudkundige veranderingen die de tegenwaarde in Belgische frank van de aan het begin van de periode bestaande bedragen in buitenlandse valuta's kan hebben ondergaan ten gevolge van wisselkoersveranderingen tijdens de periode.

⁴ Privé-bedrijven die geen financiële instellingen zijn, overheidsbedrijven, instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, en pensioenfondsen.

⁵ Verandering in het opgenomen bedrag van de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten (exclusief de wissels die dienen om commerciële vorderingen op het buitenland te mobiliseren) die oorspronkelijk door de overwegend geldscheppende instellingen verleend werden.

⁶ Inclusief de certificaten voor ten hoogste een jaar van de overheidsbedrijven.

⁷ Het gaat om een netto herfinanciering: kredieten bij hun oorsprong door de overwegend geldscheppende instellingen verleend en door hen gefinancierd bij andere financiële instellingen *min* kredieten bij hun oorsprong door laatgenoemde instellingen verleend en door hen gefinancierd bij de overwegend geldscheppende instellingen.

⁸ Inclusief de indirecte Staatsschuld.

⁹ Inclusief de instellingen van de sociale verzekering en na aftrek van de niet-monetaire verbintenissen tegenover de andere overheden.

¹⁰ Na aftrek van de verbintenissen tegenover financiële instellingen die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, in een andere vorm dan deposito's of kasbons en obligaties en de « achtergestelde passiva » in de vorm van obligaties en leningen.

¹¹ Inclusief de boekhoudkundige veranderingen die de tegenwaarde in Belgische frank van de aan het begin van de periode bestaande bedragen in buitenlandse valuta's kan hebben ondergaan ten gevolge van wisselkoersveranderingen tijdens de periode.

XIII - 4. — GELDHOEVEELHEID BIJ DE OVERWEGEND GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(Miljarden franken)

Einde periode	Monetaire kasmiddelen in het bezit van de bedrijven ¹ en particulieren							Giraal geld in het bezit van de overheid ⁶	Eindtotaal ^{(10) = (8) + (9)}	
	Chartaal geld			Giraal geld						Totaal ^{(8) = (3) + (7)}
	Biljetten en munten van de Schatkist ²	Biljetten van de N.B.B.	Chartale geldhoeveelheid ³	Bij de N.B.B. ⁴	Bij de overheidsinstellingen ⁵	Bij de banken	Totaal ^{(7) = (4) tot (6)}			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) tot (6)	(8) = (3) + (7)	(9)		
1981	15,7	382,2	385,8	0,9	95,2	306,9	403,0	788,8	36,1	824,9
1982	15,4	382,2	384,9	0,4	97,3	334,5	432,2	817,1	39,6	856,7
1983	15,4	395,9	398,8	0,2	96,2	393,7	490,1	888,9	42,1	931,0
1984 Oude reeks ⁷	15,6	398,2	397,5	0,4	85,6	392,9	478,9	876,4	57,8	934,2
Nieuwe reeks ⁷	15,6	398,2	397,5	0,4	90,3	392,9	483,6	881,1	32,3	913,4
1985	14,4	394,7	394,3	0,2	105,6	427,6	533,4	927,7	37,0	964,7
1986	15,1	415,1	415,6	0,2	116,1	468,4	584,8	1.000,4	40,3	1.040,7
1987	14,7	425,6	425,3	0,3	113,9	502,6	616,9	1.042,2	49,1	1.091,3
1988 Maart	14,9	410,4	412,0	0,3	116,9	511,6	628,9	1.040,9	51,4	1.092,3
Juni	15,7	433,6	434,9	0,3	133,7	554,8	688,8	1.123,6	49,7	1.173,4
September	16,1	420,1	423,1	0,3	115,3	520,3	635,9	1.058,9	61,9	1.120,9
December	15,4	430,4	430,5	0,2	117,5	545,6	663,3	1.093,8	58,6	1.152,4
1989 Maart	15,3	408,4	410,2	0,3	131,0	533,1	664,4	1.074,5	54,9	1.129,4
Mei	15,8	424,4	425,7	0,3	122,5	569,4	692,2	1.117,9	49,1	1.167,0
Juni	16,1	434,6	435,4	0,4	143,4	591,9	735,8	1.171,2	41,9	1.213,1
Juli	16,2	423,7	424,6	0,3	131,9	522,4	654,6	1.079,1	45,1	1.124,3
Augustus	16,3	417,2	419,7	0,4	152,4	517,3	670,2	1.089,9	47,1	1.137,0
September	16,3	421,4	423,4	0,3	137,5	519,5	657,3	1.080,6	44,5	1.125,1
Oktober	16,5	419,3	421,3	0,3	136,5	511,2	648,0	1.069,3	56,9	1.126,3
November	16,7	419,9	422,4	0,3	143,8	549,4	693,5	1.115,9	43,5	1.159,4
December	16,3	442,5	438,8	0,4	141,0	574,9	716,2	1.155,0	59,0	1.214,0
1990 Januari	16,1	412,3	413,9	0,2	169,7	539,2	709,2	1.123,1	55,2	1.178,3
Februari	16,1	417,1	418,8	0,3	154,4	539,2	693,8	1.112,6	60,1	1.172,7
Maart	16,3	416,6	418,4	0,3	151,3	555,5	707,1	1.125,5	61,3	1.186,8
April	16,6	419,8	420,2	0,2	175,3	577,8	753,4	1.173,6	53,6	1.227,2
Mei	16,8	426,3	427,8	0,3	*148,1	*594,5	*742,9	*1.170,7	*53,7	*1.224,4

¹ Privé-bedrijven andere dan overwegend geldscheppende, financiële instellingen van de overheidssector die geen overwegend geldscheppende instellingen zijn, en overheidsbedrijven.

² Na aftrek van de biljetten en munten van de Schatkist in het bezit van de N.B.B.

³ Totaal van de kolommen (1) en (2), na aftrek van de biljetten van de N.B.B. in het bezit van de geldscheppende overheidsinstellingen en de banken.

⁴ Het creditsaldo van het Rentenfonds bij de N.B.B. wordt niet beschouwd als giraal geld.

⁵ B.P.C. en Gemeentekrediet van België.

⁶ De gewone rekening van de schatkist bij de N.B.B. wordt niet beschouwd als giraal geld.

⁷ De afwijking tussen de oude en de nieuwe reeks is toe te schrijven aan een wijziging in de boekhouding van het Gemeentekrediet van België betreffende de lokale overheid.

**XIII - 5a — NETTO BUITENLANDS ACTIEF
VAN DE OVERWEGEND GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN**

(Miljarden franken)

Periode	Bedragen einde periode ¹			Veranderingen ²					
	N.B.B.	Overige overwegend geldscheppende instellingen	Totaal	Netto buitenlands actief na statistische aanpassing			Kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland ³	Herfinanciering buiten de overwegend geldscheppende instellingen van handelskredieten op het buitenland ⁴ (stijging : -)	Transacties met het buitenland ⁵ (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren)
				N.B.B.	Overige overwegend geldscheppende instellingen	Totaal			
(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (6) - (7) - (8)	
1982	238,1	- 592,3	- 354,2	- 37,1	- 57,1	- 94,2	+ 191,5	- 2,9	- 282,8
1983	266,2	- 773,9	- 507,7	- 24,2	- 130,1	- 154,3	+ 100,8	- 5,1	- 250,0
1984	317,3	- 929,6	- 612,3	+ 48,3	- 125,6	- 77,3	+ 140,6	- 1,4	- 216,5
1985	296,7	- 1.019,8	- 723,1	- 3,5	- 130,6	- 134,1	+ 43,3	+ 10,8	- 188,2
1986	272,0	- 1.086,3	- 814,3	- 6,3	- 109,6	- 115,9	+ 16,3	+ 3,1	- 235,3
1987	366,0	- 1.182,5	- 816,5	+ 79,1	- 133,1	- 54,0	+ 117,2	- 0,8	- 170,4
1988	385,1	- 1.346,6	- 961,5	+ 25,5	- 146,4	- 120,8	+ 153,0	- 0,1	- 273,7
1989	447,5	- 1.466,5	- 1.018,9	+ 82,2	- 169,5	- 87,3	+ 193,4	- 3,5	- 277,2
1988 1 ^e kwartaal	369,4	- 1.257,4	- 888,0	+ 13,1	- 22,1	- 9,0	- 3,3	- 0,1	- 5,6
2 ^e kwartaal	376,8	- 1.271,1	- 894,2	+ 0,6	- 45,2	- 44,6	+ 80,5	+ 2,5	- 127,6
3 ^e kwartaal	380,3	- 1.391,7	- 1.011,4	+ 5,3	- 109,6	- 104,2	+ 27,2	+ 1,0	- 132,4
4 ^e kwartaal	385,1	- 1.346,6	- 961,5	+ 6,5	+ 30,6	+ 37,0	+ 48,7	- 3,6	- 8,1
1989 1 ^e kwartaal	444,4	- 1.490,3	- 1.045,9	+ 64,2	- 126,1	- 61,9	- 7,2	- 9,5	- 45,2
2 ^e kwartaal	435,1	- 1.489,7	- 1.054,5	+ 4,8	- 82,2	- 77,5	- 6,6	+ 3,1	- 74,0
3 ^e kwartaal	448,8	- 1.633,2	- 1.184,4	+ 11,9	- 90,4	- 78,5	+ 101,0	+ 7,4	- 186,9
4 ^e kwartaal	447,5	- 1.466,5	- 1.018,9	+ 1,4	+ 129,3	+ 130,6	+ 106,2	- 4,4	+ 28,9
1990 1 ^e kwartaal	444,8	- 1.473,5	- 1.028,7	- 1,3	+ 33,2	+ 32,0	+ 7,4	- 5,4	+ 30,0

¹ Een indeling van het netto buitenlands actief per voornaamste categorie van vorderingen en verplichtingen wordt gegeven in tabel XIII-2.

² Niet inbegrepen de boekhoudkundige veranderingen die wisselkoerswijzigingen mogelijk hebben reweegebracht in de tegenwaarde in Belgische frank van de uitstaande bedragen in buitenlandse valuta's.

³ Deze bedragen omvatten inzonderheid de buitenlandse leningen van de Staat, van het Wegenfonds, van de lagere overheid en van de administratieve parastatale instellingen.

⁴ Kredieten gemobiliseerd bij Belgische banken.

⁵ De cijfers van deze kolom, berekend zoals bovenstaande tabel het aantoont, worden overgenomen in kolom (6) van tabel XIII-3.

XIII - 5b. — NETTO GOUD- EN DEVIEZENRESERVES A CONTANT EN OP TERMIJN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE ¹

(Miljarden franken)

Periodes	Bedragen einde periode										Veranderingen tegen de wisselkoersen van de transacties ⁸		
	Brutotegoeden a contant					Brutoverplichtingen a contant				Nettotegoeden (+) of -verplichtingen (-) op termijn ⁷		Totale netto deviezenreserves	
	Goudvoorraad	Tegoeden bij het I.M.F. ²	E.E.G. ³	Buitenlandse valuta's	Internationale akkoorden ⁴	Totaal	Direct opvraagbaar ⁵	Met bepaalde vervaldag ⁶	Met onbepaalde vervaldag : BTR, netto cumulatieve toewijzing				Totaal
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) tot (5)	(7)	(8)	(9)	(10) = (7) tot (9)	(11)	(12) = (6) - (10) + (11)	(13)	
1982	58,2	49,6	73,0	49,4	1,1	231,3	6,7	18,1	23,6	48,4	-130,9	52,0	-37,5
1983	58,2	45,5	139,2	47,5	1,3	291,7	6,9	48,2	23,6	78,7	-171,9	41,1	-22,1
1984	58,2	47,9	165,4	40,0	1,6	313,1	6,5	0,0	23,6	30,1	-167,7	115,3	+67,2
1985	58,2	41,3	157,9	29,4	1,4	288,2	7,0	0,0	23,6	30,6	-138,5	119,1	-8,4
1986	58,2	41,9	138,9	34,7	2,4	276,1	6,1	0,0	23,6	29,7	-120,5	125,9	+7,2
1987	57,3	47,5	152,9	111,0	2,3	371,0	5,3	0,0	23,6	28,9	-128,0	214,1	+80,7
1988	57,3	40,3	138,0	156,8	2,5	394,8	10,5	0,0	23,6	34,1	-121,1	239,6	+18,7
1989	51,5	42,1	118,7	221,9	2,5	436,6	4,9	0,0	23,6	28,5	-94,7	313,4	+18,8
1988 1 ^e kwartaal	57,3	47,8	141,5	124,2	2,9	373,7	4,6	0,0	23,6	28,2	-121,3	224,2	+10,7
2 ^e kwartaal	57,3	49,3	141,5	131,7	2,5	382,3	5,6	0,0	23,6	29,2	-114,2	238,9	+3,3
3 ^e kwartaal	57,3	41,3	144,3	138,1	2,9	383,9	4,7	0,0	23,6	28,3	-116,7	238,9	+4,3
4 ^e kwartaal	57,3	40,3	138,0	156,8	2,5	394,8	10,5	0,0	23,6	34,1	-121,1	239,6	+0,4
1989 1 ^e kwartaal	50,4	39,1	137,3	214,0	2,9	443,7	4,8	0,0	23,6	28,4	-111,0	304,3	+11,1
2 ^e kwartaal	51,8	43,6	129,2	200,7	2,5	427,8	4,3	0,0	23,6	27,9	-98,5	301,4	-1,3
3 ^e kwartaal	51,7	42,4	122,7	218,6	3,0	438,4	4,6	0,0	23,6	28,2	-99,3	310,9	+8,5
4 ^e kwartaal	51,5	42,1	118,7	221,9	2,5	436,6	4,9	0,0	23,6	28,5	-94,7	313,4	+0,5
1990 1 ^e kwartaal	51,5	41,4	116,1	228,2	2,9	440,1	6,5	0,0	23,6	30,1	-91,6	318,4	+3,4
2 ^e kwartaal	51,5	39,9	109,5	259,1	2,5	462,4	6,1	0,0	23,6	29,7	-109,2	323,5	+3,7
1989 Juli	51,8	40,9	125,7	211,0	2,9	432,2	3,9	0,0	23,6	27,5	-99,3	305,4	+3,1
Augustus	51,8	40,5	124,9	221,0	2,9	441,1	4,5	0,0	23,6	28,1	-105,5	307,5	+2,3
September	51,7	42,4	122,7	218,6	3,0	438,4	4,6	0,0	23,6	28,2	-99,3	310,9	+3,1
Oktober	51,6	43,0	118,7	218,4	2,9	434,5	4,4	0,0	23,6	28,0	-94,3	312,2	-1,2
November	51,5	41,8	118,7	221,5	3,0	436,4	4,0	0,0	23,6	27,6	-94,3	314,5	+3,1
December	51,5	42,1	118,7	221,9	2,5	436,6	4,9	0,0	23,6	28,5	-94,7	313,4	-1,4
1989 Januari	51,5	39,8	116,1	225,2	2,9	435,4	5,4	0,0	23,6	29,0	-91,6	314,8	+1,6
Februari	51,5	40,7	116,1	226,0	3,0	437,3	7,9	0,0	23,6	31,6	-91,6	314,1	-2,1
Maart	51,5	41,4	116,1	228,2	2,9	440,1	6,5	0,0	23,6	30,1	-91,6	318,4	+3,9
April	51,5	40,9	109,5	228,6	2,9	433,5	5,0	0,0	23,6	28,6	-84,2	320,7	+1,9
Mei	51,5	40,3	109,5	231,2	2,9	435,4	5,0	0,0	23,6	28,6	-84,0	322,8	+5,5
Juni	51,5	39,9	109,5	259,1	2,5	462,4	6,1	0,0	23,6	29,7	-109,2	323,5	-3,7
Juli	51,5	40,0	104,3	232,8	2,8	431,4	6,9	0,0	23,6	30,5	-75,1	325,8	+1,8

¹ Gewaardeerd tegen de boekingskoersen die gehanteerd worden in de officiële balans van de N.B.B. Eventuele tegoeden op en verplichtingen tegenover het Groothertogdom Luxemburg niet inbegrepen.

² Omvatten a) de rechten die de Belgische Staat bezit als lid van het I.M.F., en die de N.B.B., krachtens de wet van 9 juni 1969, in haar boekhouding mag opnemen als eigen tegoeden op voorwaarde dat zij de verplichtingen van de Belgische Staat terzake op zich neemt, en b) de voorschotten die de N.B.B. voor haar eigen rekening verleende aan het I.M.F. binnen de « oliefaciliteit », de « aanvullende kredietfaciliteit », de « deposito's bij het I.M.F. in het kader van de USAF » en de « verruimde toegankelijkheid » krachtens met het I.M.F. gesloten overeenkomsten die door de Regering werden goedgekeurd.

³ Omvatten de Ecu's evenals, eventueel, de vordering op het E.F.M.S. uit hoofde van de financiering op zeer korte termijn van intracommunautaire interventies en de financiële bijstand op middellange termijn verleend door de Belgische Staat en door de N.B.B. gefinancierd voor rekening van deze laatste.

⁴ Omvatten de voorschotten in Belgische frank toegestaan krachtens betalingsakkoorden die België heeft gesloten met niet-E.E.G.-landen en waarvan de uitvoering onder toepassing valt van de overeenkomst van 15 juni 1972 tussen de Staat en de N.B.B.

⁵ Omvatten de bedragen ingeschreven op rekeningen van de centrale banken of van de regeringen van landen die een financiële bijstand genieten in het raam van de door de Staat gesloten buitenlandse leningsakkoorden, de overige verplichtingen van de N.B.B. in Belgische frank tegenover het buitenland, in het bijzonder tegenover de centrale banken en de Europese instellingen, evenals de direct opvraagbare verplichtingen in buitenlandse valuta's.

⁶ Omvatten de verplichtingen van de N.B.B. tegenover het E.F.M.S. die voortvloeien uit de financiering op zeer korte termijn van de steuninterventies ten gunste van de Belgische frank.

⁷ Omvatten 20 pct. van de goudvoorraad en van de brutotegoeden in dollars die de Bank in het E.F.M.S. heeft ingebracht in de vorm van swaptransacties tegen Ecu's, en de Ecu's die in het raam van diezelfde transacties opnieuw op termijn aan het E.F.M.S. zijn verkocht, evenals de van ingezetenen ontvangen of aan ingezetenen te leveren buitenlandse valuta's.

⁸ Niet inbegrepen de boekhoudkundige veranderingen die wisselkoerswijzigingen mogelijk hebben teweeggebracht in de tegenwaarde in Belgische frank van de bedragen in buitenlandse valuta's. Bovendien is rekening gehouden met een aanpassing waardoor transacties die in een bepaalde periode hebben plaatsgehad, maar in diezelfde periode nog niet afgewikkeld waren, toegewezen worden aan de daarop volgende periode.

XIII - 6. — OPGENOMEN BEDRAGEN VAN DE DISCONTOKREDIETEN, VOORSCHOTTEN EN ACCEPTKREDIETEN BIJ HUN OORSPRONG DOOR DE DEPOSITOBANKEN VERLEEND AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND

Zichtbare economische bestemming

(Miljarden franken)

Einde periode	Kredieten aan bedrijven en particulieren						Kredieten aan het buitenland				Eindtotaal
	Specifieke financieringen				Kredieten waarvoor geen economische bestemming kon worden bepaald	Totaal	Specifieke financiering van betalings-termijnen bij de uitvoer	Kredieten waarvoor geen economische bestemming kon worden bepaald		Totaal	
	van investeringen in industrie, landbouw en ambachtswezen ¹	van de bouw en van transacties in onroerende goederen ²	van verkopen en leningen op afbetaling ³	van invoer				Kaskredieten ⁴	Andere		
					(1)	(2)	(3)			(4)	
1980	91,6	168,4	115,6	31,4	551,6	958,6	126,0	381,5	11,7	519,2	1.477,8
1981	101,8	173,0	107,0	37,5	611,9	1.031,2	142,7	572,2	14,0	728,9	1.760,1
1982	112,3	170,5	105,1	32,2	634,9	1.055,0	153,2	685,5	11,8	850,5	1.905,5
1983 ⁵	122,8	170,7	105,3	28,3	674,7	1.101,8	157,8	781,1	16,2	955,1	2.056,9
1984	139,4	173,2	111,4	23,4	685,4	1.132,8	160,2	922,3	18,4	1.100,9	2.233,7
1985	154,2	180,9	128,3	21,9	709,8	1.195,1	146,6	817,2	14,0	977,8	2.172,9
1986	194,0	198,4	146,6	17,5	742,0	1.298,5	130,2	764,4	15,5	910,1	2.208,6
1987 December ...	255,7	230,7	164,3	17,1	783,3	1.451,1	119,3	732,2	12,8	864,3	2.315,4
1988 Maart	267,8	244,9	159,3	17,4	825,3	1.514,7	121,3	809,5	9,3	940,1	2.454,8
Juni	278,5	257,3	187,6	18,4	854,6	1.596,4	117,9	877,5	10,9	1.006,3	2.602,7
September ..	298,3	266,7	179,4	17,3	904,5	1.666,2	121,2	839,6	8,0	968,8	2.635,0
December ⁵ ..	320,9	278,1	180,4	17,7	934,7	1.731,8	119,8	824,7	13,1	957,6	2.689,4
1989 Maart	393,6	292,3	174,5	18,3	911,3	1.790,0	121,8	896,9	17,3	1.036,0	2.826,0
Juni	352,8	309,9	205,3	18,6	1.094,5	1.981,1	119,5	1.003,8	17,0	1.140,3	3.121,4
September ⁵ .	367,1	365,1	204,1	18,8	1.158,0	2.113,1	116,8	968,2	14,5	1.099,5	3.212,6
December ⁵ ..	377,3	394,6	202,7	17,4	1.194,7	2.186,7	118,4	891,9	14,8	1.025,1	3.211,8
1990 Maart ⁵ ... *	394,1	404,0	201,5	16,9	1.087,1	2.103,6	114,3	949,4	19,8	1.083,5	3.187,1

¹ Kredieten toegestaan in het kader van de wetten van 24 mei 1959, 17 juli 1959, 18 juli 1959, 15 februari 1961, 14 juli 1966 en 30 december 1970 (gesubsidieerde en/of gewaarborgde kredieten), en niet-« gesubsidieerde en/of gewaarborgde » kredieten waarvan ten minste een deel een oorspronkelijke looptijd heeft van 2 jaar of meer op voorwaarde evenwel dat het geen zuiver commerciële kredieten betreft, noch kredieten hoofdzakelijk bestemd voor financiering van de bouw of de aankoop van woningen, kantoren, scholen, ziekenhuizen, enz.

² Kredieten aan ondernemingen die tot maatschappelijk doel hebben de oprichting van gebouwen en/of het uitvoeren van werken van burgerlijke bouwkunde, kredieten aan immobielvennootschappen en kredieten die vooral bestemd zijn voor het financieren van de aankoop of de bouw van woningen, kantoren, scholen, ziekenhuizen, enz.

³ Kredieten aan de kopers en verkopers op afbetaling (ongeacht of de banken al dan niet bij het verkoopcontract zijn betrokken), rechtstreeks door de banken toe-

stane persoonlijke leningen en door de banken aan de financieringsmaatschappijen verleende kredieten.

⁴ Inclusief de promessen op het buitenland, die in tabel XIII-7 begrepen zijn in kolom (2) « Handelspapier ».

⁵ Inclusief het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden geïnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

Bibliografische referenties : *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*. XLIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1967, blz 213 en *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LIe jaargang, deel I, n° 1, januari 1976.

XIII - 7. — OPGENOMEN BEDRAGEN VAN DE DISCONTOKREDIETEN, VOORSCHOTTEN EN ACCEPTKREDIETEN BIJ HUN OORSPRONG DOOR DE DEPOSITOBANKEN VERLEEND AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND

Vorm en houderschap

(Miljarden franken)

Einde periode	Kredieten bij hun oorsprong door de depositobanken verleend				Kredieten ondergebracht buiten de depositobanken ¹			Kredieten ondergebracht bij de depositobanken				Pro memorie: Andere kredieten ondergebracht bij de banken ²
	Bank-accepten	Handelspapier	Voor-schotten	Totaal (4) = (1) tot (3) = (7) + (11)	Bank-accepten	Handelspapier	Totaal (7) = (5) + (6)	Bank-accepten	Handelspapier	Voor-schotten	Totaal (11) = (8) tot (10)	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
A. Kredieten aan bedrijven en particulieren												
1980	29,1	211,4	718,1	958,6	12,9	39,4	52,3	16,2	172,0	718,1	906,3	0,0
1981	37,0	204,2	790,0	1.031,2	21,5	43,6	65,1	15,5	160,6	790,0	966,1	0,0
1982	32,2	201,8	821,0	1.055,0	15,6	41,6	57,2	16,6	160,2	821,0	997,8	0,5
1983 ³	28,3	210,5	863,0	1.101,8	14,9	43,9	58,8	13,4	166,6	863,0	1.043,0	0,5
1984	23,4	204,5	904,9	1.132,8	5,6	3,7	9,3	17,8	200,8	904,9	1.123,5	0,3
1985	21,8	206,7	966,6	1.195,1	6,4	15,6	22,0	15,4	191,1	966,6	1.173,1	0,2
1986	17,5	223,3	1.057,7	1.298,5	3,5	3,1	6,6	14,0	220,2	1.057,7	1.291,9	0,1
1987	17,1	177,0	1.257,0	1.451,1	3,9	3,1	7,0	13,2	173,9	1.257,0	1.444,1	0,0
1988 Maart	17,4	173,8	1.323,5	1.514,7	4,8	4,0	8,8	12,6	169,8	1.323,5	1.505,9	0,0
Juni	18,4	186,8	1.391,2	1.596,4	5,6	2,3	7,9	12,8	184,5	1.391,2	1.588,5	0,0
September	17,3	175,7	1.473,2	1.666,2	5,7	3,1	8,8	11,6	172,6	1.473,2	1.657,4	0,0
December ³	17,7	174,7	1.539,4	1.731,8	6,0	2,2	8,2	11,7	172,5	1.539,4	1.723,6	0,0
1989 Maart	18,3	166,1	1.605,6	1.790,0	7,0	5,5	12,5	11,3	160,6	1.605,6	1.777,5	0,0
Juni	18,6	172,5	1.790,0	1.981,1	9,4	5,1	14,5	9,2	167,4	1.790,0	1.966,6	0,0
September ³	18,8	168,2	1.926,1	2.113,1	7,4	9,5	16,9	11,4	158,7	1.926,1	2.096,2	0,0
December ³	17,4	172,3	1.997,0	2.186,7	5,9	7,8	13,7	11,5	164,5	1.997,0	2.173,0	0,0
1990 Maart ³	16,7	161,6	1.925,3	2.103,6	5,6	7,1	12,7	11,1	154,5	1.925,3	2.090,9	0,0
B. Kredieten aan het buitenland												
1980	30,5	116,1	372,6	519,2	12,3	46,3	58,6	18,2	69,8	372,6	460,6	9,2
1981	40,0	120,4	568,5	728,9	20,7	54,0	74,7	19,3	66,4	568,5	654,2	8,7
1982	36,7	126,2	687,6	850,5	18,5	59,0	77,5	18,2	67,2	687,6	773,0	8,4
1983 ³	41,2	133,2	780,7	955,1	24,4	59,5	83,9	16,8	73,7	780,7	871,2	6,4
1984	37,4	142,6	920,9	1.100,9	6,7	58,2	64,9	30,7	84,4	920,9	1.036,0	3,5
1985	32,9	129,0	815,9	977,8	13,2	45,7	58,9	19,7	83,3	815,9	918,9	1,5
1986	28,5	131,9	749,7	910,1	5,8	35,3	41,1	22,7	96,6	749,7	869,0	2,1
1987	21,9	100,5	741,9	864,3	4,7	34,8	39,5	17,2	65,7	741,9	824,8	0,5
1988 Maart	23,4	97,0	819,7	940,1	6,4	33,1	39,5	17,0	63,9	819,7	900,6	0,6
Juni	24,4	94,7	887,2	1.006,3	6,8	32,0	38,8	17,6	62,7	887,2	967,5	0,9
September	24,0	93,7	851,1	968,8	7,4	31,1	38,5	16,6	62,6	851,1	930,3	1,9
December ³	26,8	95,6	835,2	957,6	8,8	31,2	40,0	18,0	64,4	835,2	917,6	2,9
1989 Maart	29,6	96,8	909,6	1.036,0	12,0	42,5	54,5	17,6	54,3	909,6	981,5	6,5
Juni	31,0	93,6	1.015,7	1.140,3	13,9	48,2	62,1	17,1	45,4	1.015,7	1.078,2	9,6
September ³	28,1	91,4	980,0	1.099,5	11,4	44,9	56,3	16,7	46,5	980,0	1.043,2	5,5
December ³	28,4	95,1	901,6	1.025,1	11,5	47,3	58,8	16,9	47,8	901,6	966,3	12,0
1990 Maart ³	28,4	97,2	957,9	1.083,5	11,3	50,4	61,7	17,1	46,8	957,9	1.021,8	9,5
C. Totaal												
1980	59,6	327,5	1.090,7	1.477,8	25,2	85,7	110,9	34,4	241,8	1.090,7	1.366,9	9,2
1981	77,0	324,6	1.358,5	1.760,1	42,2	97,6	139,8	34,8	227,0	1.358,5	1.620,3	8,7
1982	68,9	328,0	1.508,6	1.905,5	34,1	100,6	134,7	34,8	227,4	1.508,6	1.770,8	8,9
1983 ³	69,5	343,7	1.643,7	2.056,9	39,3	103,4	142,7	30,2	240,3	1.643,7	1.914,2	6,9
1984	60,8	347,1	1.825,8	2.237,7	12,3	61,9	74,2	48,5	285,2	1.825,8	2.159,5	3,8
1985	54,7	335,7	1.782,5	2.172,9	19,6	61,3	80,9	35,1	274,4	1.782,5	2.092,0	1,7
1986	46,0	355,2	1.807,4	2.208,6	9,3	38,4	47,7	36,7	316,8	1.807,4	2.160,9	2,2
1987	39,0	277,5	1.998,9	2.315,4	8,6	37,9	46,5	30,4	239,6	1.998,9	2.268,9	0,5
1988 Maart	40,8	270,8	2.143,2	2.454,8	11,2	37,1	48,3	29,6	233,7	2.143,2	2.406,5	0,6
Juni	42,8	281,5	2.278,4	2.602,7	12,4	34,3	46,7	30,4	247,2	2.278,4	2.556,0	0,9
September	41,3	269,4	2.324,3	2.635,0	13,1	34,2	47,3	28,2	235,2	2.324,3	2.587,7	1,9
December ³	44,5	270,3	2.374,6	2.689,4	14,8	33,4	48,2	29,7	236,9	2.374,6	2.641,2	2,9
1989 Maart	47,9	262,9	2.515,2	2.826,0	19,0	48,0	67,0	28,9	214,9	2.515,2	2.759,0	6,5
Juni	49,6	266,1	2.805,7	3.121,4	23,3	53,3	76,6	26,3	212,8	2.805,7	3.044,8	9,6
September ³	46,9	259,6	2.906,1	3.212,6	18,8	54,4	73,2	28,1	205,2	2.906,1	3.139,4	5,5
December ³	45,8	267,4	2.898,6	3.211,8	17,4	55,1	72,5	28,4	212,3	2.898,6	3.139,3	12,0
1990 Maart ³	45,1	258,8	2.883,2	3.187,1	16,9	57,5	74,4	28,2	201,3	2.883,2	3.112,7	9,5

¹ Die kredieten zijn hoofdzakelijk ondergebracht bij de N.B.B., bij het H.W.I., bij andere Belgische financiële instellingen en in het buitenland.

² Handelspapier.

³ Inclusief het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden geïnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

Bibliografische referenties : Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XLIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1967, blz. 243 en Tijdschrift van de Nationale Bank van België, L^e jaargang, deel I, n° 1, januari 1976.

**XIII - 8. — DISCONTOKREDIETEN, VOORSCHOTTEN EN ACCEPTKREDIETEN AAN DE
BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND BIJ HUN
OORSPRONG TOEGESTAAN DOOR DE OVERWEGEND GELDSCHEPPENDE
INSTELLINGEN EN ONDERGEBRACHT BIJ DE NATIONALE BANK VAN BELGIE**

(Miljarden franken)

Einde periode	Kredieten bij hun oorsprong door de N.B.B. verleend (rechtstreekse kredieten)			Geherdisconteerde wissels			Eindtotaal				Pro memorie: Andere kredieten ondergebracht bij de N.B.B. ²
	Handels- papier	Voor- schotten	Totaal	Bank- accepten	Handels- papier	Totaal	Bank- accepten	Handels- papier	Voor- schotten	Totaal	
	(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5)	(6) = (4) + (5)	(7)	(8)	(9)	(10) = (7) tot (9) = (3) + (6)	(11)
A. Kredieten aan bedrijven en particulieren											
1980	0,0	0,5	0,5	5,7	31,9	37,6	5,7	31,9	0,5	38,1	2,6
1981	0,0	0,1	0,1	11,3	36,9	48,2	11,3	36,9	0,1	48,3	6,3
1982	0,0	0,5	0,5	9,7	34,8	44,5	9,7	34,8	0,5	45,0	8,3
1983 ¹	0,0	0,4	0,4	7,3	39,3	46,6	7,3	39,3	0,4	47,0	7,0
1984	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
1985	0,0	0,0	0,0	1,7	7,7	9,4	1,7	7,7	0,0	9,4	0,1
1986	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1987	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1988 Maart	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Juni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
September ..	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
December ¹ ..	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1989 Maart	0,0	0,0	0,0	0,2	0,8	1,0	0,2	0,8	0,0	1,0	3,7
Juni	0,0	0,1	0,1	0,4	0,4	0,8	0,4	0,4	0,1	0,9	5,2
September ¹ ..	0,0	0,0	0,0	0,8	6,8	7,6	0,8	6,8	0,0	7,6	3,5
December ¹ ..	0,0	0,0	0,0	1,2	7,8	9,0	1,2	7,8	0,0	9,0	8,0
1990 Maart ¹	0,0	0,0	0,0	0,4	2,0	2,4	0,4	2,0	0,0	2,4	3,5
B. Kredieten aan het buitenland											
1980	0,0	0,0	0,0	6,3	0,6	6,9	6,3	0,6	0,0	6,9	0,0
1981	0,0	0,0	0,0	16,4	14,6	31,0	16,4	14,6	0,0	31,0	0,1
1982	0,0	0,0	0,0	14,5	16,9	31,4	14,5	16,9	0,0	31,4	0,2
1983 ¹	0,0	0,0	0,0	12,8	15,5	28,3	12,8	15,5	0,0	28,3	1,3
1984	0,0	0,0	0,0	0,5	10,2	10,7	0,5	10,2	0,0	10,7	0,0
1985	0,0	0,0	0,0	7,5	7,8	15,3	7,5	7,8	0,0	15,3	0,2
1986	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0
1987	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4	0,0	0,4	0,0
1988 Maart	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0
Juni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
September ..	0,0	0,0	0,0	0,1	1,1	1,2	0,1	1,1	0,0	1,2	0,0
December ¹ ..	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,7	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0
1989 Maart	0,0	0,0	0,0	0,7	4,8	5,5	0,7	4,8	0,0	5,5	0,0
Juni	0,0	0,0	0,0	1,3	11,4	12,7	1,3	11,4	0,0	12,7	0,0
September ¹ ..	0,0	0,0	0,0	2,2	12,7	14,9	2,2	12,7	0,0	14,9	0,1
December ¹ ..	0,0	0,0	0,0	3,4	12,7	16,1	3,4	12,7	0,0	16,1	0,1
1990 Maart ¹	0,0	0,0	0,0	2,4	8,8	11,2	2,4	8,8	0,0	11,2	0,1
C. Totaal											
1980	0,0	0,5	0,5	12,0	32,5	44,5	12,0	32,5	0,5	45,0	2,6
1981	0,0	0,1	0,1	27,7	51,5	79,2	27,7	51,5	0,1	79,3	6,4
1982	0,0	0,5	0,5	24,2	51,7	75,9	24,2	51,7	0,5	76,4	8,5
1983 ¹	0,0	0,4	0,4	20,1	54,8	74,9	20,1	54,8	0,4	75,3	8,3
1984	0,0	0,1	0,1	0,5	10,2	10,7	0,5	10,2	0,1	10,8	0,0
1985	0,0	0,0	0,0	9,2	15,5	24,7	9,2	15,5	0,0	24,7	0,3
1986	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0
1987	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4	0,0	0,4	0,0
1988 Maart	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0
Juni	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
September ..	0,0	0,0	0,0	0,1	1,1	1,2	0,1	1,1	0,0	1,2	0,0
December ¹ ..	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,7	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0
1989 Maart	0,0	0,0	0,0	0,9	5,6	6,5	0,9	5,6	0,0	6,5	3,7
Juni	0,0	0,1	0,1	1,7	11,8	13,5	1,7	11,8	0,1	13,6	5,2
September ¹ ..	0,0	0,0	0,0	3,0	19,5	22,5	3,0	19,5	0,0	22,5	3,6
December ¹ ..	0,0	0,0	0,0	4,6	20,5	25,1	4,6	20,5	0,0	25,1	8,1
1990 Maart ¹	0,0	0,0	0,0	2,8	10,8	13,6	2,8	10,8	0,0	13,6	3,6

¹ Inclusief het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden geïnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

² Handelspapier

Bibliografische referenties: *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XLIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1967, blz. 243 en *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LIe jaargang, deel I, n° 1, januari 1976.

XIII - 9. — OPGENOMEN BEDRAGEN VAN DE DISCONTOKREDIETEN, VOORSCHOTTEN EN ACCEPKREDIETEN BIJ HUN OORSPRONG DOOR DE OVERWEGEND GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN VERLEEND AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND

(Miljarden franken)

Einde periode	Kredieten bij hun oorsprong door de overwegend geldscheppende instellingen verleend				Kredieten ondergebracht buiten de overwegend geldscheppende instellingen			Kredieten ondergebracht bij de overwegend geldscheppende instellingen ¹				Pro memorie: Andere kredieten ondergebracht bij de overwegend geldscheppende instellingen ²
	Bank-accepten	Handelspapier	Voor-schotten	Totaal	Bank-accepten	Handelspapier	Totaal	Bank-accepten	Handelspapier	Voor-schotten	Totaal	
	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) tot (3) = (7) + (11)	(5)	(6)	(7) = (5) + (6)	(8)	(9)	(10)	(11) = (8) tot (10)	(12)
A. Kredieten aan bedrijven en particulieren												
1980	29,1	211,4	718,6	959,1	6,8	6,5	13,3	22,3	204,9	718,6	945,8	2,6
1981	37,0	204,2	790,1	1.031,3	9,4	4,9	14,3	27,6	199,3	790,1	1.017,0	6,3
1982	32,2	201,8	821,5	1.055,5	5,9	6,0	11,9	26,3	195,8	821,5	1.043,6	8,8
1983 ³	28,3	210,5	863,4	1.102,2	7,6	4,0	11,6	20,7	206,5	863,4	1.090,6	7,5
1984	23,4	204,5	905,0	1.132,9	5,3	3,5	8,8	18,1	201,0	905,0	1.124,1	0,3
1985	21,8	206,7	966,6	1.195,1	4,2	5,3	9,5	17,6	201,4	966,6	1.185,6	0,3
1986	17,5	223,3	1.057,7	1.298,5	3,5	2,8	6,3	14,0	220,5	1.057,7	1.292,2	0,1
1987	17,1	177,0	1.257,0	1.451,1	3,9	3,1	7,0	13,2	173,9	1.257,0	1.444,1	0,0
1988 Maart	17,4	173,8	1.323,5	1.514,7	4,8	4,0	8,8	12,6	169,8	1.323,5	1.505,9	0,0
Juni	18,4	186,8	1.391,2	1.596,4	5,6	2,2	7,8	12,8	184,6	1.391,2	1.588,6	0,0
September	17,3	175,7	1.473,2	1.666,2	5,5	2,8	8,3	11,8	172,9	1.473,2	1.657,9	0,0
December ³	17,7	174,7	1.539,4	1.731,8	6,0	2,2	8,2	11,7	172,5	1.539,4	1.723,6	0,0
1989 Maart	18,3	166,1	1.605,6	1.790,0	6,8	4,7	11,5	11,5	161,4	1.605,6	1.778,5	3,7
Juni	18,6	172,5	1.790,1	1.981,2	8,3	1,5	9,8	10,3	171,0	1.790,1	1.971,4	5,2
September ³	18,8	168,2	1.926,1	2.113,1	6,4	0,2	6,6	12,4	168,0	1.926,1	2.106,5	3,5
December ³	17,4	172,3	1.997,0	2.186,7	4,6	0,0	4,6	12,8	172,3	1.997,0	2.182,1	8,0
1990 Maart ³	16,7	161,6	1.925,3	2.103,6	5,0	3,7	8,7	11,7	157,9	1.925,3	2.094,9	3,5
B. Kredieten aan het buitenland												
1980	30,5	116,1	372,6	519,2	4,8	44,5	49,3	25,7	71,6	372,6	469,9	9,2
1981	40,0	120,4	568,5	728,9	4,0	38,7	42,7	36,0	81,7	568,5	686,2	8,8
1982	36,7	126,2	687,6	850,5	3,8	41,8	45,6	32,9	84,4	687,6	804,9	8,6
1983 ³	41,2	133,2	780,7	955,1	8,7	42,0	50,7	32,5	91,2	780,7	904,4	7,7
1984	37,4	142,6	920,9	1.100,9	5,8	46,4	52,2	31,6	96,2	920,9	1.048,7	3,5
1985	32,9	129,0	815,9	977,8	4,7	36,7	41,4	28,2	92,3	815,9	936,4	1,7
1986	28,5	131,9	749,7	910,1	5,2	33,1	38,3	23,3	98,8	749,7	871,8	2,1
1987	21,9	100,5	741,9	864,3	4,7	34,4	39,1	17,2	66,1	741,9	825,2	0,5
1988 Maart	23,4	97,0	819,7	940,1	6,4	32,8	39,2	17,0	64,2	819,7	900,9	0,6
Juni	24,4	94,7	887,2	1.006,3	6,3	30,3	36,6	18,1	64,4	887,2	969,7	0,9
September	24,0	93,7	851,1	968,8	6,6	29,0	35,6	17,4	64,7	851,1	933,2	1,9
December ³	26,8	95,6	835,2	957,6	8,8	30,5	39,3	18,0	65,1	835,2	918,3	2,9
1989 Maart	29,6	96,8	909,6	1.036,0	11,2	37,6	48,8	18,4	59,2	909,6	987,2	6,5
Juni	31,0	93,6	1.015,7	1.140,3	10,2	35,5	45,7	20,8	58,1	1.015,7	1.094,6	9,6
September ³	28,1	91,4	980,0	1.099,5	8,1	30,2	38,3	20,0	61,2	980,0	1.061,2	5,6
December ³	28,4	95,1	901,6	1.025,1	8,2	34,6	42,8	20,2	60,5	901,6	982,3	12,1
1990 Maart ³	28,4	97,2	957,9	1.083,5	8,4	39,8	48,2	20,0	57,4	957,9	1.035,3	9,6
C. Totaal												
1980	59,6	327,5	1.091,2	1.478,3	11,6	51,0	62,6	48,0	276,5	1.091,2	1.415,7	11,8
1981	77,0	324,6	1.358,6	1.760,2	13,4	43,6	57,0	63,6	281,0	1.358,6	1.703,2	15,1
1982	68,9	328,0	1.509,1	1.906,0	9,7	47,8	57,5	59,2	280,2	1.509,1	1.848,5	17,4
1983 ³	69,5	343,7	1.644,1	2.057,3	16,3	46,0	62,3	53,2	297,7	1.644,1	1.995,0	15,2
1984	60,8	347,1	1.825,9	2.233,8	11,1	49,9	61,0	49,7	297,2	1.825,9	2.172,8	3,8
1985	54,7	335,7	1.782,5	2.172,9	8,9	42,0	50,9	45,8	293,7	1.782,5	2.122,0	2,0
1986	46,0	355,2	1.807,4	2.208,6	8,7	35,9	44,6	37,3	319,3	1.807,4	2.164,0	2,2
1987	39,0	277,5	1.998,9	2.315,4	8,6	37,5	46,1	30,4	240,0	1.998,9	2.269,3	0,5
1988 Maart	40,8	270,8	2.143,2	2.454,8	11,2	36,8	48,0	29,6	234,0	2.143,2	2.406,8	0,6
Juni	42,8	281,5	2.278,4	2.602,7	11,9	32,5	44,4	30,9	249,0	2.278,4	2.558,3	0,9
September	41,3	269,4	2.324,3	2.635,0	12,1	31,8	43,9	29,2	237,6	2.324,3	2.591,1	1,9
December ³	41,5	270,3	2.374,6	2.689,4	14,8	32,7	47,5	29,7	237,6	2.374,6	2.641,9	2,9
1989 Maart	47,9	262,9	2.515,2	2.826,0	18,0	42,3	60,3	29,9	220,6	2.515,2	2.765,7	10,2
Juni	49,6	266,1	2.805,8	3.121,5	18,5	37,0	55,5	31,1	229,1	2.805,8	3.066,0	14,8
September ³	46,9	259,6	2.906,1	3.212,6	14,5	30,4	44,9	32,4	229,2	2.906,1	3.167,7	9,1
December ³	45,8	267,4	2.898,6	3.211,8	12,8	34,6	47,4	31,0	234,8	2.898,6	3.164,4	20,1
1990 Maart ³	45,1	258,8	2.883,2	3.187,1	13,4	43,5	56,9	31,7	215,3	2.883,2	3.130,2	13,1

¹ Bij de N.B.B., de depositobanken en de geldscheppende overheidsinstellingen ondergebrachte kredieten (met inbegrip van de kredieten die het H.W.I. financiert door een beroep te doen op de overwegend geldscheppende instellingen).

² Handelspapier.

³ Inclusief het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden geïnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

Bibliografische referenties : Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XLIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1967, blz. 243 en Tijdschrift van de Nationale Bank van België, LIe jaargang, deel I, n° 1, januari 1976.

XIII - 10. — BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(Miljarden franken)

ACTIVA

Posten	1981 31 dec.	1982 31 dec.	1983 31 dec.	1984 31 dec.	1985 31 dec.	1986 31 dec.	1987 31 dec.	1988 31 dec.	1989 31 dec.
Goudvoorraad	58,2	58,2	58,2	58,2	58,2	58,2	57,3	57,3	51,5
Internationaal Muntfonds :									
Deelneming	15,3	14,6	23,7	25,0	22,8	22,5	19,1	16,8	16,6
Leningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijzondere trekkingsrechten	30,6	32,7	19,4	22,1	16,0	13,6	24,0	20,3	20,6
Ecu's	33,6	73,0	139,2	165,4	157,9	138,9	152,9	138,0	118,6
Vreemde valuta's	112,0	49,4	47,5	40,0	29,4	34,7	111,0	156,8	221,9
Te ontvangen vreemde valuta's en goud :									
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	39,6	35,7	26,7	30,2	18,1	18,4	24,9	23,6	27,4
Andere	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Te ontvangen Ecu's :									
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andere	—	—	—	—	—	—	—	—	3,0
Internationale akkoorden	1,0	1,1	1,3	1,6	1,4	2,4	2,3	2,5	2,4
Voorschot aan het I.M.F.	4,5	2,3	2,4	0,8	2,5	5,9	4,4	3,2	0,0
Deposito's bij het I.M.F. in het kader van de U.S.A.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	4,9
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
E.E.G. : Financiële bijstand op middellange termijn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debiteuren wegens termijnverkoop van vreemde valuta's en goud	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,5	0,0
Handelspapier	85,6	84,4	83,2	10,7	25,0	2,0	0,4	0,7	33,2
Voorschotten op onderpand :									
Instellingen waarvoor een bijzondere wet geldt	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—
Banken	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—
Ondernemingen en particulieren	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Financiële instellingen van de privé-sector	—	0,1	0,0	2,2	0,7	0,0	0,0	0,0	0,5
Financiële instellingen van de openbare sector en Rentenfonds	—	0,0	13,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3
Overige instellingen van de openbare sector	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Privé- en overheidsbedrijven, en particulieren	—	0,5	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overheidseffecten :									
Belgische overheidseffecten	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0
Luxemburgse-overheidseffecten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijzondere bijstand aan het Rentenfonds	149,5	181,1	188,4	200,6	182,2	209,4	127,6	106,6	66,5
Deel- en pasmunt	0,7	0,9	0,9	0,7	1,0	1,0	1,5	0,7	0,7
Tegoed bij het Bestuur der Postchecks :									
Rekening A	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rekening B	4,4	4,4	4,6	4,4	4,4	4,4	3,7	3,6	2,9
Geconsolideerde vordering op de Staat	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
Speciale Schatkistbons	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voorlopige aanpassing naar aanleiding van de wet dd. 3 juli 1972	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,2
Te innen waarden	3,4	9,0	1,6	8,6	2,9	2,3	6,5	2,5	6,0
Overheidsfondsen	8,9	10,1	11,6	12,9	14,3	16,2	19,2	22,8	26,2
Gebouwen, materieel en meubelen	2,3	2,4	2,9	3,4	4,4	5,4	6,8	8,1	10,0
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	14,2	15,3	16,7	18,0	19,7	—	—	—	—
Overgangsrekeningen	2,9	13,4	14,3	19,1	16,2	14,8	16,2	13,5	19,1
Totaal der activa	641,7	663,0	731,1	698,4	653,9	624,5	652,2	657,9	712,0

N.B. Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, als bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 10. — BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(Miljarden franken)

PASSIVA

Posten	1981 31 dec.	1982 31 dec.	1983 31 dec.	1984 31 dec.	1985 31 dec.	1986 31 dec.	1987 31 dec.	1988 31 dec.	1989 31 dec.
Bankbiljetten in omloop	382,2	382,2	395,9	398,2	394,7	415,1	425,6	430,4	442,5
Rekeningen-courant en diversen :									
Schatkist : gewone rekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Financiële instellingen, bedrijven en particulieren	5,3	1,4	1,3	1,5	1,2	0,5	1,3	0,9	1,0
Banken in het buitenland en interna- tionale instellingen	1,5	2,3	2,3	2,1	2,5	1,7	1,6	6,9	2,1
Te betalen waarden	4,1	28,0	16,4	26,9	21,1	9,2	8,5	9,2	17,5
Financiële bijstandsakkoorden	4,5	4,4	4,6	4,3	4,5	4,4	3,7	3,6	3,0
Internationaal Monetair fonds :									
Bijzondere trekkingsrechten, netto cumulatieve toewijzing	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6
Europees Fonds voor Monetaire Samen- werking	2,8	18,1	48,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Te leveren Ecu's :									
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	163,5	166,6	198,6	197,9	156,5	138,9	152,9	138,0	121,6
Andere	—	—	—	—	1,4	—	—	—	—
Monetaire reserve :									
België	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Groothertogdom Luxemburg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Te leveren vreemde valuta's en goud :									
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andere	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0	6,8	3,4
Pensioenkas van het Personeel	14,2	15,3	16,7	18,0	19,7	—	—	—	—
Overgangsrekeningen	29,1	8,7	9,8	10,7	10,4	10,9	11,2	11,3	10,8
Onbeschikbare reserve meerwaarde op goud	—	—	—	—	—	—	—	—	54,8
Kapitaal	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Reservefonds :									
Statutaire reserve	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,1	2,2	2,3
Buitengewone reserve	6,1	7,3	8,1	9,0	9,9	11,9	14,0	15,9	18,3
Afschrijvingsrekening van gebouwen, materieel en meubelen	2,1	2,2	2,6	3,0	3,9	4,8	6,2	7,6	9,5
Te verdelen nettowinst	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2
Totaal der passiva	641,7	663,0	731,1	698,4	653,9	624,5	652,2	657,9	712,0

N.B. Het jaarverslag van de N.B.B. bevat, als bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 10. — WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(Miljarden franken)

ACTIVA

Posten	1989 8 mei	1990 7 mei	1989 5 juni	1990 11 juni	1989 10 juli	1990 9 juli	1989 7 aug.	1990 6 aug.
Goudvoorraad	51,8	51,5	51,8	51,5	51,8	51,5	51,8	51,5
Internationaal Muntfonds :								
Deelneming	16,5	15,6	17,6	15,8	16,2	16,0	16,1	16,0
Leningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijzondere trekkingsrechten	19,8	19,6	19,8	19,1	21,3	19,0	19,9	19,1
Ecu's	129,2	109,5	129,2	109,5	125,7	104,3	125,7	104,3
Vreemde valuta's	215,4	229,4	204,5	234,8	207,0	248,6	211,2	233,1
Te ontvangen vreemde valuta's en goud :								
Europees Fonds voor Monet. Samenw.	30,8	28,9	30,8	28,9	26,4	32,8	26,4	32,8
Andere	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Te ontvangen Ecu's :								
Europees Fonds voor Monet. Samenw.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andere	0,0	3,0	0,0	3,0	0,0	3,0	0,0	3,0
Internationale akkoorden	2,9	2,9	2,9	2,9	2,6	2,4	2,9	2,8
Voorschotten aan het I.M.F.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Deposito bij het I.M.F. in het kader van de USAF	3,2	4,9	3,2	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking :								
Financiering op zeer korte termijn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
E.E.G. :								
Financiële bijstand op middellange termijn ...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debiteuren wegens termijnverkopen van vreemde valuta's en goud :								
Europees Fonds voor Monet. Samenw.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andere	7,9	0,2	0,0	2,1	0,0	17,7	0,0	0,0
Handelspapier	24,9	37,9	27,4	39,0	28,6	41,1	29,4	33,8
Voorschotten op onderpand	28,2	21,1	24,7	11,5	19,6	4,8	23,8	3,0
Overheidseffecten^a :								
Belgische overheidseffecten	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0
Luxemburgse overheidseffecten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijzondere bijstand aan het Rentenfonds ^b	37,7	13,0	50,8	30,8	58,5	17,9	37,3	29,1
Deel- en pasmunt	0,8	0,6	0,9	0,6	0,9	0,7	0,9	0,8
Tegoed bij het Bestuur der Postchecks :								
Rekening A	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rekening B	2,9	2,7	2,8	2,4	2,5	2,4	2,3	2,5
Geconsolideerde vordering op de Staat	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
Voorlopige aanpassing naar aanleiding van de wet dd. 3 juli 1972	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Overheidsfondsen	26,2	30,6	26,2	30,6	26,2	30,6	26,2	30,6
Gebouwen, materieel en meubelen	8,1	10,0	8,1	10,1	8,1	10,1	8,1	10,1
Diversen	17,2	15,6	19,8	29,5	24,9	22,7	20,4	17,8
	697,7	671,2	694,8	701,2	699,4	704,7	681,5	669,4
ORDEREKENING :								
Bestuur der Postchecks¹	10,9	2,8	10,3	2,4	9,7	2,3	7,1	2,3
^a Maximumbedrag van de portefeuille :								
— Belgische overheidseffecten	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0
— Luxemburgse overheidseffecten	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
(Overeenkomst van 15 juli 1977 tussen de Staat en de Bank).								
^b Gezamenlijk maximumbedrag van de bijstand ²	160,0	110,0	160,0	110,0	130,0	110,0	130,0	110,0

N.B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, als bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

¹ Tegoeden voor rekening van de Ministers van Onderwijs van de Gemeenschappen (wet van 11 juli 1973 - onderwijswetgeving).

² De « Bijzondere bijstand aan het Rentenfonds » kan de vorm aannemen van een speciaal voorschot of een intekening op certificaten uitgegeven door het Rentenfonds. (Protocol van 15 juli 1977 tussen de Minister van Financiën, het Rentenfonds en de Bank).

XIII - 10. — WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(Miljarden franken)

PASSIVA

Posten	1989 8 mei	1990 7 mei	1989 5 juni	1990 11 juni	1989 10 juli	1990 9 juli	1989 7 aug.	1990 6 aug.
Bankbiljetten in omloop	425,5	421,8	430,0	429,2	436,5	435,9	422,6	419,6
Rekeningen-courant :								
Schatkist : gewone rekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Banken in het buitenland en internationale instellingen, gewone rekeningen	3,5	4,8	2,9	4,8	1,9	4,3	1,8	4,2
Diverse rekeningen-courant en te betalen waarden	10,2	5,3	9,5	23,0	11,4	10,1	6,2	6,5
Financiële bijstandsakkoorden	2,9	2,8	2,8	2,5	2,6	2,4	2,3	2,5
Internationaal Muntfonds :								
Bijzondere trekkingsrechten, netto cumulatieve toewijzing	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking :								
Financiering op zeer korte termijn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Te leveren Ecu's :								
Europees Fonds voor Monet. Samenw.	129,2	112,4	129,2	112,4	125,7	107,3	125,7	107,3
Andere	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Monetaire reserve :								
België	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Groothertogdom Luxemburg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Te leveren vreemde valuta's en goud :								
Europees Fonds voor Monet. Samenw.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andere	8,0	3,6	0,0	5,6	0,0	21,2	0,0	3,6
Diversen	13,8	11,5	15,8	14,7	16,7	14,5	18,3	16,7
Onbeschikbare reserve meerwaarde op goud	54,8	54,8	54,8	54,8	54,8	54,8	54,8	54,8
Kapitaal	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Reserves en afschrijvingsrekeningen	25,8	30,2	25,8	30,2	25,8	30,2	25,8	30,2
	697,7	671,2	694,8	701,2	699,4	704,7	681,5	669,4
ORDEREKENINGEN :								
Ministers van Onderwijs van de Gemeenschappen ¹	10,9	2,8	10,3	2,4	9,7	2,3	7,1	2,3

N.B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, als bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

¹ Tegoeden voor rekening van de Ministers van Onderwijs van de Gemeenschappen (wet van 11 juli 1973 - onderwijswetgeving).

XIII - 11. — VERRICHTINGEN IN POSTREKENING

Bron : B.P.C.

	Aantal rekeningen	Totaal tegoed ¹	Tegoed van particulieren ²	Credit		Debet		Algemene beweging	Verhandelde kapitalen zonder gebruik van chartaal geld
				Stortingen en diversen	Giro's	Cheques en diversen	Giro's		
	(einde periode)	(daggemiddelden) ³	(maandgemiddelden of maanden)						
(duizenden)	(miljarden franken)							(%)	
1982	1.271	239,3	86,8	431,5	823,5	430,9	823,5	2.509,5	96
1983	1.268	266,3	87,0	447,1	855,2	447,9	855,2	2.605,4	97
1984	1.261	247,1	85,2	477,2	894,2	473,9	894,2	2.739,5	97
1985	1.257	256,4	88,0	498,1	941,0	498,8	941,0	2.878,9	97
1986	1.232	286,8	95,4	500,2	966,3	495,7	966,3	2.928,5	97
1987	1.203	295,1	97,9	509,2	988,0	510,1	988,0	2.995,3	97
1988	1.173	301,6	94,7	525,4	1.014,9	527,2	1.014,9	3.082,4	98
1989	1.147	312,0	102,1	541,9	1.100,9	543,0	1.100,9	3.286,8	98
1988 1 ^e kwartaal	1.179	307,8	96,3	537,9	1.100,7	557,8	1.100,7	3.297,1	98
2 ^e kwartaal	1.177	311,4	98,8	567,7	1.068,9	549,3	1.068,9	3.254,8	97
3 ^e kwartaal	1.176	295,7	92,3	484,9	931,3	501,8	931,3	2.849,3	98
4 ^e kwartaal	1.173	291,5	91,3	510,9	958,8	500,0	958,8	2.928,5	99
1989 1 ^e kwartaal	1.151	318,9	101,7	571,9	1.194,9	568,9	1.194,9	3.530,6	98
2 ^e kwartaal	1.149	331,9	99,5	584,5	1.271,6	582,2	1.271,5	3.709,8	98
3 ^e kwartaal	1.148	312,0	101,8	497,3	978,7	511,2	978,7	2.965,9	98
4 ^e kwartaal	1.147	285,8	105,5	514,0	958,6	509,7	958,6	2.940,8	98
1990 1 ^e kwartaal	1.146	321,4	114,2	602,1	1.275,9	596,1	1.275,9	3.749,9	98
1989 April	1.150	342,8	94,5	570,4	1.005,5	547,6	1.005,5	3.129,0	98
Mei	1.149	336,6	110,4	608,4	1.241,2	643,7	1.241,2	3.734,5	98
Juni	1.149	316,2	93,2	574,8	1.567,9	555,3	1.567,9	4.265,9	98
Juli	1.148	365,3	92,8	535,4	1.017,6	544,4	1.017,6	3.115,0	98
Augustus	1.148	291,9	106,2	481,6	910,3	484,6	910,3	2.786,8	98
September	1.147	277,5	106,4	474,7	1.008,2	504,9	1.008,2	2.996,1	97
Oktober	1.147	296,5	103,4	541,8	1.021,9	534,7	1.021,9	3.120,4	98
November	1.147	271,7	108,9	520,9	1.031,2	500,4	1.031,2	3.083,7	98
December	1.147	288,6	104,1	479,3	822,6	493,9	822,6	2.618,4	98
1990 Januari	1.147	327,7	109,4	600,0	1.214,2	558,8	1.214,2	3.587,2	98
Februari	1.146	320,5	122,9	603,0	1.285,6	611,5	1.285,6	3.785,7	98
Maart	1.146	316,0	111,0	603,2	1.327,9	617,9	1.327,9	3.876,8	98
April	1.146	364,1	112,8	616,4	1.125,4	573,7	1.125,4	3.440,9	99

¹ Inclusief het tegoed van de particulieren en van de Rijksrekenplichtigen.

² De cijfers over de tegoeden der particulieren per einde periode, worden in de stand van de Staatsschuld gepubliceerd (cf. tabel XI-1).

³ Gemiddeld tegoed aan het einde van elke dag der maand, zowel werkdagen als niet-werkdagen. Voor een zon- of feestdag is het getelde tegoed dat van de vorige werkdag.

XIII - 12. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN¹

(Miljarden franken)

Activa

Posten	1986 31 dec.	1987 31 dec.	1988 31 dec.	1989 31 dec.	1989 30 april	1990 30 april	1989 31 mei	1990 31 mei
Kas, Nationale Bank, postrekening, N.K.B.K. ...	15,9	16,2	16,7	21,4	15,8	17,7	15,9	16,7
Daggeld	206,9	260,9	265,8	353,6	426,8	390,2	477,2	440,9
Bankiers	2.366,2	2.562,7	2.792,1	2.800,6	3.057,9	3.043,9	3.131,3	2.843,3
Moedermaatschappij, succursalen en filialen	1.509,1	1.627,8	1.897,9	1.989,1	1.799,3	2.033,1	1.835,7	2.182,2
Andere te innen waarden op korte termijn	70,7	68,3	65,9	112,1	86,5	102,2	85,6	101,8
Wissels	1.185,0	1.169,5	1.105,5	1.166,7	1.342,3	1.301,4	1.353,0	1.408,7
a) Overheidspapier	843,6	901,4	838,4	917,6	1.060,4	1.048,1	1.072,0	1.149,9
b) Handelswissels ^a	341,4	268,1	267,1	249,1	281,9	253,3	280,9	258,8
Prolongaties en voorschotten op effecten	6,8	5,4	6,1	8,5	7,8	7,4	7,8	5,4
Debiteuren wegens verstrekte accepten	46,0	39,0	44,5	45,8	48,8	44,8	48,4	44,7
Diverse debiteuren	1.930,7	2.106,0	2.476,1	2.992,8	2.730,5	3.053,1	2.776,7	3.037,7
Effecten	1.567,6	1.629,0	1.762,5	1.752,7	1.752,2	1.742,6	1.756,1	1.747,9
a) Belgische overheidsfondsen	1.027,0	1.086,2	1.135,2	1.117,2	1.110,9	1.112,4	1.099,9	1.102,8
b) Overige leningen	523,2	510,0	581,8	580,2	591,4	580,6	606,0	595,5
c) Aandelen en deelbewijzen	2,4	16,1	15,6	17,2	15,9	14,5	15,2	14,6
d) Overige effecten	15,0	16,7	29,9	38,1	34,0	35,1	35,0	35,0
Belegde wettelijke reserve	4,7	5,6	5,5	6,6	6,2	6,6	6,1	6,6
Participaties	36,9	48,7	73,0	89,0	82,0	91,8	88,0	91,3
a) Filialen	21,4	32,8	46,5	67,2	54,4	68,3	60,3	68,3
b) Overige participaties	15,5	15,9	26,5	21,8	27,6	23,5	27,7	23,0
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	2,4	2,8	3,2	3,6	3,4	3,8	3,5	3,9
Gebouwen	26,9	27,5	33,1	35,6	33,9	35,7	34,1	35,6
Participaties in filialen voor immobiliën	1,8	2,3	2,6	2,1	2,6	2,2	2,6	2,2
Vorderingen op filialen voor immobiliën	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
Materieel en meubilair	10,7	10,7	11,3	12,5	11,8	12,9	12,0	12,9
Diversen	258,2	271,4	392,3	458,6	374,5	454,7	404,7	461,2
Totaal der activa	9.246,6	9.854,0	10.954,2	11.851,5	11.782,5	12.344,4	12.038,9	12.443,3
^a De rubriek « Handelswissels » omvat niet de :								
— bij de N.B.B. en de andere publieke kredietinstellingen herdis-								
conteerde wissels	57,3	53,0	45,7	47,8	45,3	47,5	44,2	46,9
— wissels « en pension » bij de publieke kredietinstellingen ...	0,5	1,5	1,5	16,5	13,8	17,2	14,5	15,5

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid in hoofdzaak in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van

de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder rubriek « Moedermaatschappij, succursalen en filialen ».

XIII - 12. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN¹

(Miljarden franken)

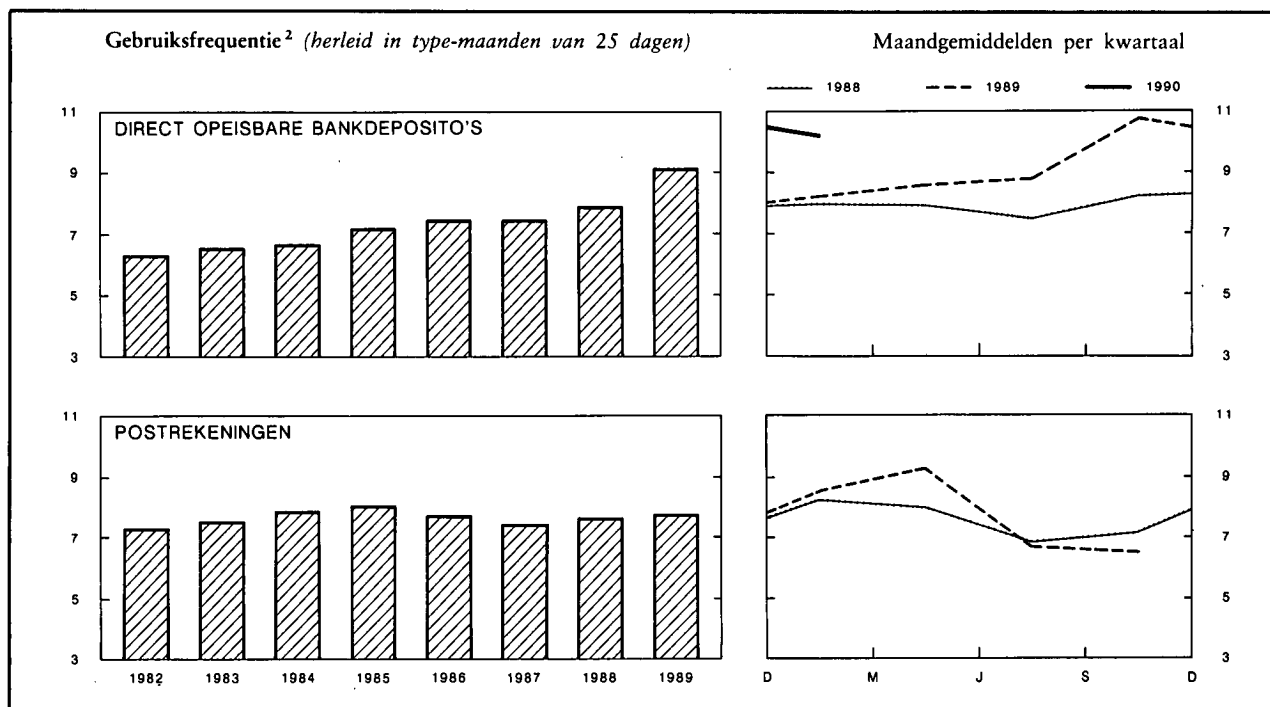
Passiva

Posten	1986 31 dec.	1987 31 dec.	1988 31 dec.	1989 31 dec.	1989 30 april	1990 30 april	1989 31 mei	1990 31 mei
<i>Opvraagbaar :</i>								
Schuldeisers gedekt door zakelijke zekerheden	29,1	33,7	9,6	21,8	39,1	23,3	13,8	28,7
a) Schuldeisers gewaarborgd door voorrechten	8,2	9,0	9,2	10,4	12,4	14,0	9,3	9,4
b) Schuldeisers bij overeenkomst door zakelijke zekerheden gewaarborgd	20,9	24,7	0,4	11,4	26,7	9,3	4,5	19,3
Daggeld	422,3	365,2	448,0	445,9	464,5	422,6	487,3	486,8
a) Gedekt door reële zekerheden	6,7	7,1	3,0	4,1	7,1	3,8	3,0	1,6
b) Niet-gedekt door reële zekerheden	415,6	358,1	445,0	441,8	457,4	418,8	484,3	485,2
Bankiers	4.433,3	4.684,7	4.856,4	4.841,1	5.260,3	5.037,5	5.483,7	4.954,6
Moedermaatschappij, succursalen en filialen	853,9	940,7	1.344,0	1.557,7	1.442,8	1.687,9	1.397,9	1.788,9
Wissels geaccepteerd	46,0	39,0	44,5	45,8	48,8	44,8	48,4	44,7
Andere te betalen waarden op korte termijn	81,7	81,4	69,5	113,1	105,5	125,6	98,8	104,1
Crediteuren wegens wissels ter incasso	5,6	4,9	5,4	5,2	5,9	5,6	5,5	6,2
Deposito's en crediteuren	2.399,2	2.647,8	2.983,8	3.410,0	3.160,4	3.558,3	3.202,3	3.573,5
a) Dadelijk opvraagbaar	618,5	662,4	731,1	812,7	786,9	809,0	774,7	823,9
b) Op hoogstens dertig dagen	580,2	675,7	734,7	896,3	756,7	962,0	806,0	953,5
c) Op meer dan dertig dagen	512,3	520,3	637,2	720,7	724,7	886,7	720,9	902,7
d) Op meer dan één jaar	13,8	28,3	30,1	22,8	22,2	23,0	24,3	22,0
e) Op meer dan twee jaar	58,0	58,7	70,0	80,0	78,3	95,6	78,7	95,4
f) Bankboekjes	613,2	698,3	776,4	873,5	787,6	775,6	793,6	768,0
g) Andere op boekjes ingeschreven deposito's	3,2	4,1	4,3	4,0	4,0	6,4	4,1	8,0
Obligaties en kasbons	450,3	461,6	470,7	533,4	476,8	547,9	480,8	566,1
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	1,3	1,4	1,5	2,0	1,8	2,0	1,8	2,0
Diversen	289,9	335,9	416,2	504,4	432,3	524,1	466,6	516,4
<i>Totaal opvraagbaar</i>	9.012,6	9.596,3	10.649,6	11.480,4	11.438,2	11.979,6	11.686,9	12.072,0
<i>Speciaal opvraagbaar :</i>								
Achtergestelde passiva	58,9	68,3	87,1	94,7	93,6	93,0	97,9	98,8
<i>Niet opvraagbaar :</i>								
Kapitaal	85,9	91,0	98,2	119,2	106,2	131,5	108,8	131,2
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	12,4	12,9	13,4	22,8	18,9	23,4	18,9	23,2
Wettelijke reserve (art. 13, K.B. 185)	4,6	5,2	5,5	6,5	6,0	6,9	6,1	6,9
Beschikbare reserve	39,9	44,5	47,5	55,5	50,0	53,8	50,1	54,8
Andere reserves	20,4	22,8	40,0	52,8	50,0	43,2	50,5	43,3
Reservefonds	11,9	13,0	12,9	19,6	19,6	13,0	19,7	13,1
<i>Totaal niet opvraagbaar</i>	175,1	189,4	217,5	276,4	250,7	271,8	254,1	272,5
<i>Totaal der passiva</i>	9.246,6	9.854,0	10.954,2	11.851,5	11.782,5	12.344,4	12.038,9	12.443,3

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid in hoofdzaak in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van

de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder rubriek « Moedermaatschappij, succursalen en filialen ».

XIII - 13. — GEZAMENLIJKE BETALINGEN DOOR MIDDEL VAN DIRECT OPEISBARE BANKDEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN EN VAN TEGOEDEN IN POSTREKENING ¹

Maandgemiddelden of maand	Gezamenlijke betalingen uitgedrukt in type-maand van 25 dagen door middel van			Gebruiksfrequentie ²		
	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴	Totaal	bruto	herleid in type-maanden van 25 dagen	
	(miljarden franken)			direct opeisbare bankdeposito's ³	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴
1982	1.625,8	706,9	2.332,7	6,22	6,15	7,25
1983	1.844,9	730,5	2.575,4	6,54	6,45	7,42
1984	1.973,3	759,7	2.733,0	6,63	6,52	7,77
1985	2.241,4	803,1	3.044,5	7,15	7,06	8,01
1986	2.565,1	818,2	3.383,3	7,45	7,37	7,56
1987	2.853,3	831,2	3.684,5	7,46	7,36	7,40
1988	3.279,3	825,5	4.104,8	8,00	7,84	7,53
1989	4.075,5	913,4	4.988,9	9,23	9,14	7,77
1988 1 ^e kwartaal	3.131,5	912,5	4.044,0	8,05	7,84	8,15
2 ^e kwartaal	3.349,1	902,6	4.251,7	7,83	7,84	7,91
3 ^e kwartaal	3.115,1	731,5	3.846,6	7,66	7,46	6,83
4 ^e kwartaal	3.521,4	755,5	4.276,9	8,40	8,17	7,18
1989 1 ^e kwartaal	3.622,7	1.026,3	4.649,0	8,36	8,25	8,55
2 ^e kwartaal	3.915,7	1.068,8	4.984,5	8,67	8,66	9,30
3 ^e kwartaal	3.877,7	783,0	4.660,7	9,05	8,82	6,73
4 ^e kwartaal	4.885,7	775,5	5.661,2	10,80	10,80	6,52
1990 1 ^e kwartaal	4.581,4			10,50	10,24	
1989 Maart	3.730,4	1.026,2	4.756,6	8,90	8,56	8,77
April	3.666,6	755,4	4.422,0	8,40	8,40	6,85
Mei	3.880,6	1.126,1	5.006,7	8,05	8,38	8,90
Juni	4.199,9	1.324,8	5.524,7	9,57	9,20	12,25
Juli	3.965,8	785,5	4.751,3	8,81	8,81	7,34
Augustus	3.656,1	720,8	4.376,9	8,84	8,50	5,95
September	4.011,1	842,8	4.853,9	9,50	9,14	6,96
Oktober	4.447,7	785,3	5.233,0	10,50	10,10	6,69
November	4.787,3	898,8	5.686,1	10,55	10,99	7,34
December	5.422,2	642,5	6.064,7	11,30	11,30	5,52
1990 Januari	4.777,3	964,4	5.741,7	10,56	10,15	7,72
Februari	4.650,8	1.178,9	5.829,7	10,11	10,53	8,24
Maart	4.315,6			10,84	10,04	

¹ Benaderende gegevens volgens het totaal der debetverrichtingen (incl. de rekeningen van de vreemdelingen en de debetverrichtingen met betrekking tot betalingen aan het buitenland).

² De gebruiksfrequentie wordt verkregen door deling van het bedrag der debiteringen op de rekeningen van de direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken of op de postrekeningen van de particulieren en de buitengewone Rijksrekenplichtigen door de gemiddelde tegoeden op deze rekeningen tijdens de beschouwde periode.

³ De banken die medewerken aan de opstelling van de statistiek vertegenwoordigen, gemeten naar de belangrijkheid van de dadelijk opvraagbare deposito's in Belgische franken van hun cliënteel (excl. banken), ongeveer 85 % van de gezamenlijke banken.

⁴ Uit de brutogegevens werden de dubbel getelde overschrijvingen verwijderd, die voortvloeien uit de inrichting van de Rijksboekhouding en waarvan een telling mogelijk was.

N.B. — Wijze van opstelling: zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXVe jaargang, deel II, n° 4, oktober 1950, blz. 222.
Bibliografische referenties: *Jaarverslagen van de N.B.B. — Belgisch Staatsblad: Algemene staat der banken. — Statistisch Jaarboek van België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgische economische statistieken 1970-1980. — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting: XLe jaargang, deel I, n° 1, januari 1965, blz. 21; XLIIe jaargang, deel I, n° 1, januari 1967, blz. 19; deel II, n° 3, september 1967, blz. 242; LXe jaargang, deel I, n° 5, mei 1985, blz. 31. — *Jaarverslagen van de Bankcommissie.**

XIV. — FINANCIËLE INSTELLINGEN ANDERE DAN OVERWEGEND GELDSCHEPPENDE

4. — VOORNAAMSTE ACTIVA EN PASSIVA VAN HET RENTENFONDS

(Miljarden franken)

Bron : Jaarverslag van het Rentenfonds.

Einde periode	ACTIVA				PASSIVA			
	Portefeuille		Creditsaldo bij de N.B.B.	Uitgeleend geld op zeer korte termijn	Certificaten van het Rentenfonds	Opgenomen geld op zeer korte termijn	Debetsaldo bij de N.B.B.	
	Genoteerde waarden	Schatkist-certificaten					Gewone voorschotten	Speciale voorschotten
	nominale waarde							
1979	33,1	52,5	0,0	0,0	7,1	0,0	23,2	52,5
1980	29,7	77,1	0,0	0,0	18,3	0,0	9,9	77,1
1981	25,2	151,9	0,0	0,0	28,0	0,0	0,0	149,5
1982	16,6	192,4	0,0	0,0	28,9	0,0	0,0	181,1
1983	27,3	188,4	0,0	0,0	15,2	0,0	13,6	188,4
1984	26,6	219,3	0,0	0,0	41,5	5,4	0,0	200,6
1985	26,1	199,0	0,0	0,0	42,5	0,4	0,0	182,2
1986 September	42,0	191,4	0,0	0,0	35,7	1,6	1,3	191,4
December	47,6	216,3	0,0	0,0	44,2	13,1	0,0	209,4
1987 Maart	42,0	224,1	0,0	0,0	63,5	14,3	0,0	184,4
Juni	45,4	146,7	0,0	0,0	54,4	0,0	0,0	136,3
September	48,1	112,8	0,0	0,0	47,2	7,4	0,0	102,0
December	42,3	139,9	0,0	0,0	47,8	6,6	0,0	127,6
1988 Januari	39,5	99,4	0,0	0,0	50,2	0,2	0,0	86,7
Februari	35,5	123,7	0,0	0,0	51,4	3,9	0,0	100,5
Maart	39,7	105,7	0,0	0,0	34,6	9,1	0,0	97,3
April	39,6	109,7	0,0	0,0	34,6	0,0	0,0	109,7
Mei	41,3	110,7	0,0	0,0	33,0	3,7	0,0	110,2
Juni	37,4	117,2	0,0	0,0	24,3	7,8	0,0	117,2
Juli	41,9	100,7	0,0	0,0	29,0	2,0	2,0	100,7
Augustus	46,2	117,0	0,0	0,2	66,0	0,0	6,9	93,2
September	44,5	142,2	0,0	0,0	77,5	5,6	0,0	98,9
Oktober	41,7	149,9	0,0	0,0	81,9	5,8	0,0	99,0
November	45,0	127,5	0,0	0,0	72,5	3,7	0,0	88,0
December	46,7	124,1	0,0	0,0	50,9	10,9	0,0	106,6

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5a. — Spaarkas — Verrichtingen van de gezinnen¹

Bron : ASLK.

Periode	Deposito's ²			Spaarbonds ³	Totaal	
	Stortingen ⁴	Opvragingen	Overschot of tekort	Bedrag in omloop		
	(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4) (einde periode)	(5)	(6) = (4) + (5)
1982	1.130,8	1.144,0	- 13,2	439,8	180,8	620,6
1983	1.172,5	1.167,9	4,6	465,0	211,5	676,5
1984	1.545,9	1.544,3	1,6	489,8	230,8	720,6
1985	1.602,2	1.601,1	1,1	515,0	254,4	769,4
1986	1.780,1	1.751,0	29,1	565,3	263,6	828,9
1987	2.306,8	2.299,1	7,4	593,9	269,9	863,8
1988	2.410,0	2.372,6	37,4	662,3	279,8	942,1
1989	.	.	64,6	727,0	283,6	1.010,6
1988 1 ^e kwartaal	567,2	567,3	- 0,1	600,0	275,9	875,9
2 ^e kwartaal	598,3	586,1	12,2	612,2	277,2	889,4
3 ^e kwartaal	592,5	596,4	- 3,9	608,3	277,0	885,3
4 ^e kwartaal	652,0	622,8	29,2	662,3	279,8	942,1
1989 1 ^e kwartaal	.	.	10,5	672,9	282,6	955,5
2 ^e kwartaal	.	.	28,8	701,7	285,1	986,8
3 ^e kwartaal	.	.	- 5,4	696,3	287,2	983,5
4 ^e kwartaal	.	.	30,7	727,0	283,6	1.010,6
1990 1 ^e kwartaal	.	.	- 31,8	716,1	289,1	1.005,2
1989 Maart	.	.	2,6	672,9	282,6	955,5
April	.	.	9,7	682,6	283,8	966,4
Mei	.	.	2,5	685,2	284,5	969,7
Juni	.	.	16,5	701,7	285,1	986,8
Juli	.	.	- 0,5	701,2	285,8	987,0
Augustus	.	.	2,1	703,3	286,7	990,0
September	.	.	- 7,0	696,3	287,2	983,5
Oktober	.	.	- 4,7	691,6	287,2	978,8
November	.	.	8,2	699,8	286,4	986,2
December	.	.	27,2	727,0	283,6	1.010,6
1990 Januari	.	.	- 16,2	731,7	277,3	1.009,0
Februari	.	.	12,7	744,4	263,6	1.008,0
Maart	.	.	- 28,3	716,1	289,1	1.005,2
April	.	.	- 5,2	710,9	297,3	1.008,2

¹ De voorlopige maandelijkse en kwartaalgegevens worden niet herzien alleen de jaarcijfers worden aangepast. Dit betekent dat de som van de maand- of kwartaalcijfers niet gelijk is aan de jaarcijfers en dat zij met omzichtigheid moeten gebruikt worden.

² Gewone spaarboekjes, inclusief de inlagen op woonspaarrekeningen, deposito's op termijn, deposito's op korte termijn en met opzegging, dotatieboekjes en dadelijk opvraagbare tegoeden.

³ Inclusief de groei- en kapitalisatiebonds.

⁴ Inclusief de vervallen interesten van de deposito's op termijn.

⁵ Inclusief de gekapitaliseerde interesten van het boekjaar van de gewone spaarboekjes. Voor het jaar 1989 bedragen de gekapitaliseerde interesten fr. 21,0 miljard.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5b. — Balansposten van de ASLK op 31 december — Entiteit I¹

(Miljarden franken)

Bron : Jaarverslagen van de ASLK.

	1987	1988	1989
ACTIVA			
Kas, Nationale Bank, Postrekening	7,3	7,8	9,7
Daggeld	1,7	5,8	7,0
Bankiers	136,0	153,2	169,1
Filialen	0,8	0,3	1,2
Andere te innen waarden op korte termijn	1,6	2,7	2,5
Wissels	202,4	217,2	198,5
a) overheidspapier	(193,1)	(208,3)	(189,4)
b) handelswissels	(9,3)	(8,8)	(9,1)
Prolongaties en voorschotten op effecten	0,8	0,9	0,5
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	0,0	0,3	0,1
Diverse debiteuren	417,8	446,1	509,1
Effecten	418,9	449,9	518,5
a) Belgische overheidsfondsen	(385,4)	(400,3)	(461,8)
b) overige leningen	(33,0)	(43)	(50,2)
c) overige effecten	(0,4)	(0,4)	(0,5)
Participaties	1,5	1,7	2,6
a) filialen	(0,5)	(0,7)	(1,0)
b) overige participaties	(1,0)	(1,0)	(1,6)
Gebouwen	12,0	12,0	11,6
Materieel en meubilair	1,5	1,4	1,6
Diversen	60,0	63,3	77,4
Winst- en Verliesrekening : verlies van het boekjaar	—	—	—
Totaal activa ...	1.262,3	1.362,6	1.509,4
PASSIVA			
OPVRAAGBAAR			
Schuldeisers gedekt door zakelijke zekerheden	1,3	1,1	1,8
a) schuldeisers gewaarborgd door voorrechten	(1,3)	(1,1)	(1,8)
b) schuldeisers bij overeenkomst door zekerheden gewaarborgd	(0,0)	(0,0)	(—)
Daggeld	9,6	5,7	12,4
Bankiers	169,2	175,3	211,8
Geaccepteerde wissels	0,0	0,3	0,1
Andere te betalen waarden op korte termijn	6,1	6,9	7,7
Deposito's en crediteuren	701,6	765,9	835,6
a) dadelijk opvraagbaar en op hoogstens 30 dagen	(583,2)	(626,1)	(674,7)
b) op meer dan 30 dagen	(118,4)	(139,7)	(160,9)
Obligaties en kasbons	269,9	279,8	283,6
Diversen	80,5	97,0	118,5
Totaal opvraagbaar ...	1.238,4	1.332,0	1.471,5
SPECIAAL OPVRAAGBAAR			
Achtergestelde leningen	1,5	2,8	4,4
NIET OPVRAAGBAAR			
Reservefonds	21,9	26,2	31,7
Winst- en verliesrekening : winst van het boekjaar	0,5	1,6	1,8
Totaal passiva ...	1.262,3	1.362,6	1.509,4

¹ De Entiteit I omvat de Spaarkas.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5c. — Balansposten van de ASLK op 31 december — Entiteit II¹

(Miljarden franken)

Bron : Jaarverslagen van de ASLK.

	1987	1988	1989
ACTIVA			
Materiële vaste activa :			
— Onroerende goederen bestemd voor bedrijfsdoeleinden	0,4	0,4	0,4
— Andere materiële vaste activa	0,0	0,0	0,0
Financiële vaste activa	1,5	1,5	1,8
Onroerende goederen en effectenwaarden bestemd voor belegging :			
Roerende waarden : — Aandelen en deelbewijzen	1,6	2,5	3,5
— Vastrentende effecten	59,1	62,0	65,4
— Andere roerende waarden	0,0	0,0	0,0
Aandeel van de herverzekeraars in de technische reserves :			
Wiskundige reserve	0,1	0,1	1,0
Premiereserve en reserve voor geschorste risico's	0,0	0,0	0,0
Reserve voor nog uit te keren bedragen	0,0	0,0	0,0
Deposito's bij cedenten	—	—	—
Vorderingen :			
Kredieten : — Hypothecaire leningen	33,0	38,1	43,1
— Voorschotten op contracten	0,2	0,2	0,2
— Andere leningen	5,6	7,3	9,0
Tussenpersonen en verzekeringsnemers	0,3	0,3	2,0
Andere vorderingen : — Lopende rekeningen van verzekerings- en herverzekeringsmaatschappijen	0,0	0,0	0,0
— Nog te innen annuïteiten, interesten, huurgelden en inkomens	0,1	0,1	0,1
— Diverse vorderingen	0,6	0,5	0,6
Thesauriebeleggingen	0,1	0,1	1,8
Beschikbare waarden	2,4	2,3	1,7
Overlopende rekeningen :			
Verworven, niet vervallen financiële opbrengsten	4,7	4,8	4,7
Totaal activa ...	109,7	120,2	135,3
PASSIVA			
Reserves :			
Onbeschikbare reserve	0,0	0,0	0,0
Vrijgestelde reserve	0,5	0,8	1,2
Beschikbare reserve	15,5	16,7	17,9
Reservefondsen van de Lijfrentekas	0,8	0,9	0,5
Technische reserves :			
Wiskundige reserve	77,0	85,8	97,2
Premiereserve en reserve voor geschorste risico's	0,3	0,3	0,4
Reserve voor nog uit te keren bedragen	0,4	0,5	0,6
Technische reserve van het beheer « Wettelijke pensioenen »	11,3	11,5	10,9
Andere technische reserves	0,0	0,0	0,0
Voorzieningen voor risico's en lasten	0,2	0,2	0,2
Deposito's van de herverzekeraars	0,1	0,1	0,1
Schulden :			
Schulden en voorzieningen wegens belastingen, sociale lasten en bezoldigingen	0,9	1,0	0,9
Tussenpersonen en verzekeringsnemers	0,1	0,1	0,1
Andere schulden : — Lopende rekeningen van verzekerings- en herverzekeringsmaatschappijen	0,0	0,0	1,0
— Rijksdienst voor werknemerspensioenen :			
Resultaat - verplichte stortingen	0,4	0,4	0,5
Rekening-courant	—	—	—
Over te dragen renten	—	—	—
— Nog uit te keren bedragen op toegestane leningen	1,2	1,4	1,7
— Andere schuldeisers	1,0	0,5	2,1
Overlopende rekeningen	0,0	0,0	0,0
Totaal passiva ...	109,7	120,2	135,3

¹ De Entiteit II groepeert de Verzekeringskas, de Lijfrentekas en de Rentekas voor arbeidsongevallen.

XIV - 6. — NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID

Voornaamste balansposten op 31 december

(Miljarden franken)

Bron : Jaarverslag van de N.M.K.N.

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
ACTIVA									
VASTGELEGDE MIDDELEN	1,9	1,6	1,4	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0
BESCHIKBARE EN VLOTTENDE MIDDELEN :									
Voorlopige beleggingen	29,2	47,7	38,3	57,7	73,3	92,6	88,4	97,1	45,4
Uitstaande kredieten :									
A. Kredieten gefinancierd door de Instelling voor eigen rekening :									
Investeringskredieten op lange en half lange termijn :									
1. door de Belgische Staat gewaarborgd	87,9	97,7	91,0	82,3	87,1	88,0	88,1	87,6	81,1
2. door de banken en financiële organismen gewaarborgd	43,9	36,2	24,8	17,1	12,3	8,6	7,0	4,7	3,4
3. waarvan het risico ten laste van de Instelling valt	71,6	68,2	64,1	68,0	77,3	81,1	102,5	108,9	134,7
Handelskredieten	5,1	9,4	10,8	10,7	8,9	12,6	11,4	16,6	14,4
Uitvoerkredieten betaalbaar op half lange en lange termijn	20,5	22,5	22,4	22,8	20,6	17,1	15,5	14,0	13,7
Financiering van de door de Belgische Staat voor de nationale sectoren aangegane verbintenissen	51,9	55,2	81,5	93,6	96,6	95,0	92,8	90,6	88,3
Andere ¹	0,3	0,4	0,5	0,7	0,7	0,8	0,9	2,0	2,8
B. Kredieten beheerd voor rekening van de Belgische Staat :									
1. verrichtingen van het Fonds voor het Uitrede en het Aanbouwen van Zeeschepen	31,5	35,6	39,4	43,0	45,2	46,3	44,5	45,2	44,6
2. andere ²	0,9	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6
Bankiers	—	—	—	—	0,1	1,4	1,5	1,6	—
Diverse debiteuren	7,9	11,5	10,1	14,4	11,1	8,5	10,2	8,9	9,7
Overheidsfondsen en participaties	4,2	7,4	14,5	7,3	7,6	13,8	18,2	22,6	58,9
Diversen	8,9	10,3	11,2	16,8	18,7	20,1	20,3	19,9	15,9
Totaal ...	365,7	404,5	410,8	436,3	461,4	487,7	503,1	521,5	514,5
PASSIVA									
NIET OPEISBAAR	3,9	4,7	5,8	6,8	8,1	9,4	10,1	10,9	11,6
OPEISBAAR :									
Obligaties	215,9	229,7	229,9	230,8	220,2	214,6	166,3	175,9	138,9
Kasbons	47,0	57,4	58,5	68,1	94,5	111,0	136,6	128,7	140,5
Deposito's en diverse leningen	37,9	42,7	40,5	49,0	53,9	61,0	95,7	110,3	125,0
Geherdisconteerde orderbriefjes	4,6	4,1	3,5	1,2	1,0	0,7	0,6	0,7	7,4
Bankiers	—	—	—	—	0,1	1,3	1,1	1,2	—
Diverse crediteuren	7,4	9,8	10,8	12,8	11,8	15,4	21,1	22,6	23,0
Voorzieningen voor lasten en diverse risico's	3,2	4,4	5,7	7,1	8,4	8,6	8,8	9,3	9,9
Afschrijving op agio's effectenportefeuille	—	—	—	—	0,4	1,2	1,6	1,3	—
Belgische Staat :									
1. Fonds voor het Uitrede en het Aanbouwen van Zeeschepen	31,5	35,6	39,4	43,1	45,4	46,4	44,6	45,3	44,7
2. Andere ³	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,6
Diversen	13,5	15,3	15,9	16,6	16,8	17,3	15,8	14,5	12,9
Totaal ...	365,7	404,5	410,8	436,3	461,4	487,7	503,1	521,5	514,5

¹ Herstelkredieten (Oorlogs- en Waterschade) en kredieten in de vorm van financieringshuur.

² Kredieten voor hulp aan ondernemingen in moeilijkheden en hulp aan de pers, kredieten gefinancierd door het Marshall-Hulpfonds, door het Fonds voor Hulpver-

lening aan de Steenkoolnijverheid en door het Fonds voor Hulpverlening aan de Belgische ex-Kolonialen uit Afrika.

³ Marshall-Hulpfonds, Fonds voor Hulpverlening aan de Steenkoolnijverheid en Fonds voor Hulpverlening aan de Belgische ex-Kolonialen uit Afrika.

XIV - 7. — ALGEMENE STAAT DER SPAARBANKEN EN DER ONDERNEMINGEN
ONDERWORPEN AAN HOOFDSTUK I VAN DE WET VAN 10 JUNI 1964

a) Algemene staat der spaarbanken

(Miljarden franken)

Activa

Posten	1986 31 dec.	1987 31 dec.	1988 31 dec.	1989 31 dec.	1989 31 maart	1990 31 maart	1989 30 april	1990 30 april
Kas, N.B.B., Postrekening	3,0	3,3	3,5	4,0	3,3	3,4	3,1	3,5
Daggeld	3,7	4,5	3,4	5,0	3,8	16,1	6,4	11,3
Tegoeden bij financiële instellingen	64,8	101,0	144,5	140,8	161,7	154,5	176,0	135,0
Schuldvorderingen en waarden op korte termijn (maximum één maand)	7,3	7,8	7,8	8,4	6,5	8,7	7,8	8,8
Handelspapier en facturen	4,5	4,4	4,3	5,2	4,1	5,5	4,3	5,3
Acceptdebiteuren	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorschotten, kredietopeningen en leningen zonder hypothecaire waarborg	147,8	179,2	213,8	254,8	220,6	277,6	226,4	292,9
Effectenportefeuille en participaties	683,6	744,8	849,7	891,0	881,8	905,2	872,0	900,2
a) Schatkist- en Rentenfondscertificaten op hoogstens één jaar	(71,6)	(75,5)	(73,4)	(96,2)	(92,0)	(104,1)	(96,1)	(94,4)
b) Overheidsfondsen en gelijkgestelde effecten bedoeld in artikel 12, § 1, 4°, van de gecoördi- neerde bepalingen :								
1. Directe en indirecte schuld van de Belgi- sche Staat	(321,7)	(374,1)	(449,9)	(442,1)	(459,8)	(448,2)	(450,8)	(453,5)
2. Andere overheidsfondsen en gelijkgestelde effecten	(192,5)	(193,3)	(188,9)	(174,3)	(189,5)	(173,1)	(188,5)	(172,7)
c) Obligaties van Belgische vennootschappen .	(22,5)	(21,5)	(22,3)	(23,1)	(23,1)	(22,6)	(22,8)	(22,6)
d) Aandelen, deelbewijzen of participaties van Belgische vennootschappen	(14,2)	(15,1)	(16,2)	(16,4)	(17,5)	(16,8)	(17,4)	(16,7)
e) Andere effecten	(61,1)	(65,3)	(99,0)	(138,9)	(99,9)	(140,4)	(96,4)	(140,3)
Hypothecaire leningen en hypothecaire kredietope- ningen	290,1	307,1	338,2	346,9	346,4	358,8	350,8	361,9
Aandeelhouders of leden-vennoten	2,6	2,5	2,4	1,9	2,0	1,9	2,0	1,9
Diverse debiteuren	6,3	7,7	8,8	9,0	11,6	13,0	11,3	13,9
Diversen	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal van het beschikbaar en realiseerbaar	1.214,6	1.362,6	1.576,7	1.667,3	1.642,1	1.745,0	1.660,4	1.735,0
Inrichtingskosten en andere immateriële activa ..	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2
Gebouwen en gronden	9,0	9,6	10,1	10,1	10,1	10,1	10,1	10,1
Onroerende leasing	0,6	1,3	1,6	0,8	1,6	0,9	1,6	1,0
Materieel en meubilair	2,4	2,6	2,9	2,7	2,8	2,7	2,8	2,8
Roerende leasing	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0
Wettelijk verplichte borgstellingen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal van het vastliggend	12,2	13,7	14,8	13,7	14,8	13,9	14,8	14,1
Overgangsrekeningen ¹	53,7	60,5	63,0	78,9	57,9	68,2	58,0	71,8
Totaal der activa	1.280,5	1.436,8	1.654,5	1.759,9	1.714,8	1.827,1	1.733,2	1.820,9
waarvan : beleggingen bij voorrecht bestemd om de terugbetaling te waarborgen van de fondsen bedoeld in artikel 1 van de gecoördineerde bepalingen	1.189,2	1.334,0	1.540,4	1.618,0	1.595,6	1.668,3	1.603,2	1.675,2
nuttige pandwaarde van deze beleg- gingen na aftrek van de passiva die betrekking hebben op deze beleg- gingen	1.167,7	1.315,8	1.515,6	1.591,7	1.573,4	1.645,8	1.581,0	1.652,3

¹ Inclusief de resultatenrekeningen.

XIV - 7. — ALGEMENE STAAT DER SPAARBANKEN EN DER ONDERNEMINGEN
ONDERWORPEN AAN HOOFDSTUK I VAN DE WET VAN 10 JUNI 1964

a) Algemene staat der spaarbanken

(Miljarden franken)

Passiva

Posten	1986 31 dec.	1987 31 dec.	1988 31 dec.	1989 31 dec.	1989 31 maart	1990 31 maart	1989 30 april	1990 30 april
Spaarfondsen bedoeld in artikel 1 van de gecoördineerde bepalingen, terugbetaalbaar binnen termijnen van :								
a) ten hoogste twee jaar	605,0	710,4	803,3	859,7	822,9	892,8	826,5	894,4
b) meer dan twee jaar maar minder dan vijf jaar ..	149,1	171,2	212,8	203,8	223,6	179,2	227,7	190,4
c) vijf jaar of meer	251,2	232,0	210,7	162,5	205,5	191,3	204,7	197,9
Technische reserves	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Restitutiefondsen	8,4	6,5	6,7	7,0	6,8	7,1	6,8	7,1
Schuldeisers gedekt door zakelijke zekerheden	2,9	3,1	3,0	3,4	2,6	3,5	2,3	3,0
Leningen :								
a) daggeld	0,0	0,1	1,3	0,5	2,1	0,2	1,5	0,0
b) bij de N.B.B.	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0	0,1	0,0
c) bij andere financiële instellingen	130,7	158,1	250,3	329,6	274,7	353,6	276,2	325,5
Geaccepteerde wissels	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Herdisconteerders	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mobilisering van activa	0,0	0,6	0,4	1,2	1,0	0,9	1,0	1,3
Andere verbintenissen op hoogstens één maand	3,2	3,5	3,5	3,9	3,6	5,2	4,7	4,9
Diverse crediteuren	2,9	3,4	4,7	4,8	5,7	6,6	6,4	7,3
Voorzieningen voor lasten	4,8	5,1	5,2	2,5	5,3	2,3	5,4	2,4
Diversen	10,5	11,5	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
Totaal van het opvraagbaar	1.169,0	1.305,6	1.503,0	1.580,5	1.555,0	1.643,8	1.564,4	1.635,4
Eigen middelen :								
a) kapitaal	22,8	25,4	31,2	30,2	30,7	30,3	30,7	30,3
b) wettelijke reserve	1,5	1,6	1,7	1,9	1,8	2,0	2,1	2,1
c) andere reserves	24,7	31,8	43,7	52,3	44,4	53,0	45,6	54,2
Actiefrechtzettingen	12,2	15,0	17,2	19,9	17,4	20,1	17,4	20,2
Overgangsrekeningen ¹	50,3	57,4	57,7	75,1	65,5	77,9	73,0	78,7
Totaal der passiva	1.280,5	1.436,8	1.654,5	1.759,9	1.714,8	1.827,1	1.733,2	1.820,9

¹ Inclusief de resultatenrekeningen.

XIV - 7. — ALGEMENE STAAT DER SPAARBANKEN EN DER ONDERNEMINGEN
ONDERWORPEN AAN HOOFDSTUK I VAN DE WET VAN 10 JUNI 1964

b) Algemene staat der ondernemingen onderworpen aan hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964¹
(miljarden franken)

Posten	1986 31 dec.	1987 31 dec.	1988 31 dec.	1989 31 dec.	1989 31 maart	1990 31 maart	1989 30 april	1990 30 april
ACTIVA								
Kas, N.B.B., Postrekening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daggeld en tegoeden bij financiële instellingen ..	0,6	0,5	0,5	1,2	1,6	2,1	0,6	1,2
Hypothecaire leningen en hypothecaire kredietopeningen	13,6	11,9	11,5	11,3	11,5	11,3	11,5	11,4
Leasingverrichtingen en diverse debiteuren	3,2	3,7	4,4	5,5	4,5	5,7	4,6	5,7
Andere kredieten	4,3	4,5	7,1	7,5	6,7	7,1	6,8	7,2
Effectenportefeuille en participaties :								
a) Vorderingen op de overheid	8,7	7,4	9,8	8,4	9,7	8,3	9,7	8,4
b) Andere effecten	0,5	0,9	0,5	0,6	1,0	1,1	1,2	1,1
Diversen	1,3	1,1	1,1	1,0	1,1	1,0	1,1	1,1
Totaal der activa ...	32,2	30,0	34,9	35,5	36,1	36,6	35,5	36,1
PASSIVA								
Spaarfondsen, terugbetaalbaar binnen termijnen van :								
a) ten hoogste twee jaar	4,2	5,0	6,0	7,4	6,3	8,0	6,0	8,4
b) meer dan twee en minder dan vijf jaar ...	5,6	6,4	7,6	8,8	8,1	9,7	8,3	10,2
c) vijf jaar of meer	11,6	9,9	9,4	7,7	9,1	6,8	8,7	6,3
Technische reserves en reconstitutiefondsen	1,3	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Leningen bij financiële instellingen :								
a) N.B.B.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
b) Andere financiële instellingen	4,0	2,4	5,4	4,7	6,0	5,4	6,1	4,7
Eigen middelen	1,8	1,9	2,1	2,4	2,3	2,4	2,3	2,4
Diversen	3,7	3,4	3,5	3,7	3,5	3,5	3,3	3,3
Totaal der passiva ...	32,2	30,0	34,9	35,5	36,1	36,6	35,5	36,1
<i>p.m.</i> : Aantal beschouwde ondernemingen	7	6	6	6	6	6	6	6

¹ Enkel de ondernemingen die een beroep doen op het publiek voor de opname van terugbetaalbare middelen en waarvan de hoofdactiviteit bestaat in het toestaan van leningen en kredieten of het beheer van beleggingen.

Bibliografische referentie : *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LXIIIe jaargang, deel I, nr. 4, april 1988.

XIV - 7. — ALGEMENE STAAT DER SPAARBANKEN EN DER ONDERNEMINGEN
ONDERWORPEN AAN HOOFDSTUK I VAN DE WET VAN 10 JUNI 1964

c) Algemene staat der spaarbanken en der ondernemingen onderworpen aan hoofdstuk I van de Wet
van 10 juni 1964¹

(miljarden franken)

Posten	1986 31 dec.	1987 31 dec.	1988 31 dec.	1989 31 dec.	1989 31 maart	1990 31 maart	1989 30 april	1990 30 april
ACTIVA								
Kas, N.B.B., Postrekening	3,0	3,3	3,5	4,0	3,3	3,4	3,1	3,5
Daggeld en tegoeden bij financiële instellingen ..	69,1	106,0	148,4	147,0	167,1	172,7	183,0	147,5
Hypothecaire leningen en hypothecaire kredietopeningen	303,7	319,1	349,7	358,2	357,9	370,1	362,3	373,3
Leasingverrichtingen en diverse debiteuren	10,2	12,8	14,9	15,3	17,8	19,6	17,7	20,6
Andere kredieten	164,5	195,9	233,1	275,9	238,1	299,0	245,4	314,2
Effectenportefeuille en participaties :								
a) Vorderingen op de overheid	594,5	650,2	722,0	721,0	751,0	733,7	745,0	729,1
b) Andere effecten	98,3	102,9	138,0	179,0	141,5	180,9	137,9	180,6
Diversen	69,4	76,6	79,8	95,0	74,2	84,3	74,3	88,2
Totaal der activa ...	1.312,7	1.466,8	1.689,4	1.795,4	1.750,9	1.863,7	1.768,7	1.857,0
PASSIVA								
Spaarfondsen, terugbetaalbaar binnen termijnen van :								
a) ten hoogste twee jaar	609,2	715,4	809,3	867,1	829,2	900,8	832,5	902,8
b) meer dan twee en minder dan vijf jaar ...	154,7	177,6	220,4	212,6	231,7	188,9	236,0	200,6
c) vijf jaar of meer	262,8	241,9	220,1	170,2	214,6	198,1	213,4	204,2
Technische reserves en reconstitutiefondsen	9,8	7,6	7,7	7,9	7,7	8,0	7,7	8,0
Leningen bij financiële instellingen :								
a) N.B.B.	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0	0,1	0,0
b) Andere financiële instellingen	134,9	161,2	257,4	336,0	283,8	360,1	284,8	331,5
Eigen middelen	50,7	60,7	78,7	86,8	79,2	87,7	80,6	89,0
Diversen	90,6	102,4	95,8	114,3	104,6	120,1	113,6	120,9
Totaal der passiva ...	1.312,7	1.466,8	1.689,4	1.795,4	1.750,9	1.863,7	1.768,7	1.857,0

¹ Enkel de ondernemingen die een beroep doen op het publiek voor de opname van terugbetaalbare middelen en waarvan de hoofdactiviteit bestaat in het toestaan van leningen en kredieten of het beheer van beleggingen.

Bibliografische referentie : *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LXIIIe jaargang, deel 1, nr. 4, april 1988.

XIV - 8. — GEMEENTEKREDIET VAN BELGIË

(Miljarden franken)

Bron : Gemeentekrediet van België

Periode	Financiering van de investeringsuitgaven van de Openbare Besturen							Verrichtingen in rekening-courant van de Openbare Besturen (gewone uitgaven)		
	Stortingen			Opvragingen voor de betaling van buitengewone uitgaven	Beschikbaar saldo	Schuld op korte, halflange en lange termijn tegenover het Gemeentekrediet van België ¹	Kredietverplichtingen van het Gemeentekrediet van België	Gemiddelde van de gezamenlijke dagelijkse saldi		Totaal van de over het debet van die rekeningen uitgevoerde betalingen
	Leningen ter beschikking gesteld van de kredietnemers		Kapitaaltoe-lagen gestort door de Staat en de provincies					Credit	Debet	
	Leningen waarvan de lasten :	door de kredietnemers gedragen worden		door de Staat aan de kredietnemers worden terugbetaald						
	aan het einde van de periode									
1986	28,6	5,2	17,6	46,6	21,6	560,5	15,4	22,8	51,8	791,7
1987	43,4	6,8	12,9	57,7	26,6	561,2	19,1	22,8	49,9	862,2
1988	49,1	6,1	9,0	64,1	31,0	569,2	17,3	24,4	42,0	897,2
1989	44,6	4,7	10,9	63,9	31,0	570,6	16,5	22,4	45,6	1.043,2
1987 4 ^e kwartaal	15,0	1,9	2,6	16,5	26,6	561,2	19,1	24,0	46,4	227,3
1988 1 ^e kwartaal	12,0	1,5	2,3	13,8	31,8	557,6	19,7	26,7	42,9	233,7
2 ^e kwartaal	10,5	1,5	3,0	16,7	31,4	562,4	18,9	23,0	37,7	182,0
3 ^e kwartaal	12,6	1,5	1,6	17,2	30,7	564,2	18,2	23,4	45,9	231,5
4 ^e kwartaal	14,0	1,6	2,1	16,4	31,0	569,2	17,3	24,5	34,4	250,0
1989 1 ^e kwartaal	12,1	1,7	3,9	18,7	30,8	570,9	14,5	24,7	42,0	257,1
2 ^e kwartaal	8,9	0,9	2,7	14,4	29,4	581,0	15,2	22,0	33,8	214,1
3 ^e kwartaal	10,5	1,0	2,3	13,9	30,5	564,0	13,9	22,3	41,1	244,1
4 ^e kwartaal	13,1	1,1	2,0	16,9	31,0	570,6	16,5	20,7	65,5	327,9
1989 Februari	4,2	0,7	0,4	5,9	31,4	566,5	14,3	21,1	45,3	76,2
Maart	4,6	0,5	1,2	6,7	30,8	570,9	14,5	21,8	42,6	83,8
April	2,4	0,2	1,3	3,9	30,9	565,2	15,1	21,5	40,8	67,1
Mei	2,4	0,4	0,7	4,7	29,9	568,4	15,2	21,9	42,1	72,8
Juni	4,1	0,3	0,7	5,8	29,4	581,0	15,2	22,6	18,6	74,2
Juli	4,0	0,3	0,6	4,2	30,4	573,1	13,6	26,6	35,9	84,3
Augustus	3,5	0,2	0,8	5,1	30,1	577,0	13,4	18,8	41,0	56,8
September	3,0	0,5	0,9	4,6	30,5	564,0	13,9	21,5	46,3	103,0
Oktober	4,2	0,4	0,8	5,6	30,1	560,2	13,5	21,9	65,5	102,1
November	3,7	0,2	0,6	6,0	31,7	564,9	13,5	18,3	64,4	80,7
December	5,2	0,5	0,6	5,3	31,0	570,6	16,5	21,8	66,6	145,1
1990 Januari	3,7	0,3	1,9	5,2	30,9	563,0	14,3	25,0	72,9	159,5
Februari	4,5	0,5	0,8	5,7	31,0	566,9	16,0	23,8	60,7	82,5

¹ Met inbegrip van de schuld in vreemde valuta's.

XIV - 9. — LEVENSVERZEKERINGSMAATSCHAPPIJEN

Samenvattende opgave van de dekkingswaarden van de technische reserves of provisies per einde jaar
(Miljarden franken)

Bron : M.E.Z., Controledienst voor de verzekeringen.

Aard van de waarden	Affectatiewaarde						
	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
A. Reglementaire aktiva ¹ :							
Belgische staatswaarden en gelijkgestelde waarden	80,9	96,5	110,9	129,4	156,2	193,9	276,0
Obligaties internationale organisaties	1,3	2,5	3,5	4,0	5,2	5,7	8,6
Obligaties kasbons Belgische vennootschappen (+ 5 jaar)	40,0	46,3	52,3	52,2	49,7	49,0	43,6
Obligaties kasbons Belgische vennootschappen (- 5 jaar)	0,0	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,3
Vastgoedcertifikaten Belgische vennootschappen	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,3	0,6
Aandelen Belgische vennootschappen	18,3	23,4	36,3	40,0	52,4	74,2	58,8
Onroerende goederen	33,3	36,5	37,6	37,9	38,6	40,6	44,0
Hypothecaire leningen, kredietopeningen	112,0	118,7	124,4	133,1	137,8	147,9	153,3
Buitenlandse staatswaarden en gelijkgestelde waarden	0,3	0,6	0,5	0,9	0,7	0,7	0,8
Obligaties buitenlandse vennootschappen (Belgische beurs)	0,4	0,5	0,3	0,1	0,1	0,1	0,3
Aandelen buitenlandse vennootschappen (Belgische beurs)	2,9	3,8	4,0	4,3	4,8	4,0	2,0
Obligaties buitenlandse vennootschappen (buitenlandse beurs)	0,5	0,8	1,5	1,7	1,7	1,6	1,3
Aandelen buitenlandse vennootschappen (buitenlandse beurs)	2,9	3,5	5,0	4,8	7,8	7,5	2,4
Certifikaten gemeenschappelijke beleggingsfondsen	0,3	0,4	0,5	0,5	0,8	0,9	1,1
Niet-hypothecaire leningen, orderbriefjes, promessen	6,8	7,4	8,2	8,5	8,5	7,0	10,3
Baar geld	5,8	5,2	4,5	4,8	2,6	8,0	13,8
Voorschotten op polis	9,7	10,6	11,2	11,1	11,3	11,3	12,1
Opgelopen en niet vervallen rente van toegewezen waarden	7,5	9,0	10,7	12,8	15,4	17,6	21,4
Te innen premies	1,1	1,3	1,3	1,4	1,6	1,8	2,1
Vorderingen tussenpersonen	0,9	1,1	1,0	1,0	0,9	1,0	1,1
Totaal A	325,0	368,3	414,0	448,9	496,3	573,2	653,9
B. Andere waarden :							
Schuldvorderingen op herverzekeraar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vrijstelling aandeel herverzekeraar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andere	2,6	3,1	2,7	2,2	1,9	1,7	3,2
Totaal B	2,6	3,1	2,7	2,2	1,9	1,7	3,2
ALGEMEEN TOTAAL (A + B)	327,6	371,4	416,7	451,1	498,2	574,9	657,1
Premieïncasso rechtstreekse zaken	44,8	49,5	50,5	54,6	59,2	68,4	81,4
Technische provisies rechtstreekse zaken	322,2	357,2	395,0	430,7	470,5	549,4	625,1

¹ Artikel 17, § 1, 1° tot en met 12° van het Koninklijk Besluit van 12 maart 1976.

XV. — FINANCIËLE ACTIVA *

1. — FINANCIËLE ACTIVA IN HET BEZIT VAN DE OVERHEID EN VAN DE VENNOOTSCHAPPEN¹ EN PARTICULIEREN

(veranderingen in miljarden franken)

Periode	In het bezit van de overheid ²						In het bezit van de vennootschappen en particulieren ³	Eindtotaal (8) = (6) + (7)
	Giraal geld ⁴	Andere activa voor ten hoogste een jaar ⁵			Activa voor meer dan een jaar ⁵	Totaal ⁶ (1) + (4) + (5)		
		Bij de nationale financiële instellingen ⁷	Bij de nationale niet-financiële sectoren	Totaal (4) = (2) + (3)				
(1)	(2)	(3)	(4) = (2) + (3)	(5)	(6) = (1) + (4) + (5)	(7)	(8) = (6) + (7)	
1983	- 3,1	+ 3,5	+ 19,3	+ 22,8	+ 2,6	+ 22,3	+ 734,2	+ 756,5
1984	+ 15,6	+ 20,6	+ 19,9	+ 40,5	+ 2,8	+ 58,9	+ 599,7	+ 658,6
1985	+ 8,9	+ 23,9	+ 14,8	+ 38,7	+ 7,3	+ 54,9	+ 785,4	+ 840,3
1986	- 5,8	+ 13,0	+ 6,0	+ 19,0	+ 12,2	+ 25,4	+ 903,6	+ 929,0
1987 ..... *	+ 6,3	+ 16,3	+ 11,8	+ 28,1	- 1,3	+ 33,1	+ 938,2	+ 971,3
1988 ..... *	+ 12,5	+ 18,1	+ 7,5	+ 25,6	+ 6,0	+ 44,2	+ 1.177,2	+ 1.221,4
1989 ..... *	- 0,7	+ 9,1	+ 6,4	+ 15,5	+ 8,3	+ 23,1	+ 1.457,7	+ 1.480,8
1987 1 ^e kwartaal .. *	- 6,6	+ 35,6	- 26,9	+ 8,7	0,0	+ 2,1	+ 305,7	+ 307,8
2 ^e kwartaal .. *	+ 2,7	- 20,0	+ 18,5	- 1,5	- 0,7	+ 0,5	+ 407,5	+ 408,0
3 ^e kwartaal .. *	+ 25,6	+ 14,7	- 17,1	- 2,4	+ 0,7	+ 23,9	+ 29,0	+ 52,9
4 ^e kwartaal .. *	- 15,4	- 14,0	+ 37,3	+ 23,3	- 1,3	+ 6,6	+ 195,8	+ 202,4
1988 1 ^e kwartaal .. *	- 5,1	+ 30,7	- 31,4	- 0,7	+ 3,2	- 2,6	+ 384,9	+ 382,3
2 ^e kwartaal .. *	- 1,0	- 20,0	+ 17,5	- 2,4	+ 1,2	- 2,2	+ 348,5	+ 346,3
3 ^e kwartaal .. *	+ 7,3	+ 11,2	- 16,2	- 5,0	+ 0,5	+ 2,8	+ 183,6	+ 186,4
4 ^e kwartaal .. *	+ 11,4	- 3,8	+ 37,6	+ 33,8	+ 1,1	+ 46,3	+ 260,2	+ 306,5
1989 1 ^e kwartaal .. *	- 12,3	+ 29,5	- 33,6	- 4,1	- 0,2	- 16,6	+ 422,2	+ 405,6
2 ^e kwartaal .. *	- 7,5	- 17,6	+ 20,4	+ 2,8	+ 3,5	- 1,2	+ 527,4	+ 526,2
3 ^e kwartaal .. *	+ 12,3	+ 2,4	- 18,1	- 15,7	+ 0,7	- 2,7	+ 244,2	+ 241,5
4 ^e kwartaal .. *	+ 6,7	- 5,2	+ 37,7	+ 32,5	+ 4,4	+ 43,6	+ 263,7	+ 307,3
1988 Eerste 10 maanden .. *	+ 10,5	+ 17,2	- 21,2	- 4,0	+ 5,6	+ 12,2	+ 990,6	+ 1.002,8
1989 Eerste 10 maanden .. *	- 3,8	- 0,8	- 21,0	- 21,8	+ 4,0	- 21,6	+ 1.209,2	+ 1.187,6

¹ Niet-financiële overheidsbedrijven en particuliere vennootschappen die geen banken of spaarbanken zijn, noch ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen.

² Alleen de financiële activa die bij wijze van voorlopige belegging in het bezit zijn van de nationale, communautaire, regionale of lokale overheid — dus met uitzondering van de kredieten en deelnemingen —, evenals de achterstallige bedrijfsvoorheffing en de vorderingen van de instellingen van sociale zekerheid.

³ Zie tabel XV-3.

⁴ Veranderingen van de uitstaande bedragen die in kolom (9) van tabel XV-2 voorkomen.

⁵ Oorspronkelijke looptijd.

⁶ Dit stemt overeen met tabel XI-6, kolom (8).

⁷ N.B.B., Muntfonds, B.P.C., Rentenfonds, H.W.I., banken, spaarbanken, ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen, kredietinstellingen van de overheidssector.

* Bibliografische referentie: *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LXIIIe jaargang, deel II, n° 1-2, juli-augustus 1988.

XV - 2. — GELDHOEVEELHEID

(miljarden franken)

Einde periode	Monetaire kasmiddelen in het bezit van de vennootschappen ¹ en particulieren							Giraal geld in het bezit van de overheid	Eindtotaal	
	Chartaal geld ²	Giraal geld					Totaal			
		Bij de N.B.B.	Bij het B.P.C.	Bij de banken	Bij de spaarbanken	Bij de kredietinstellingen van de overheidssector				Totaal
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (2) tot (6)	(8) = (1) + (7)	(9)	(10) = (8) + (9)	
1982	374,2	0,3	75,0	330,4	32,1	64,6	502,4	876,6	71,1	947,6
1983	390,2	0,2	72,8	383,4	37,2	75,4	569,1	959,2	68,0	1.027,2
1984 Oude reeks ³	385,3	0,4	59,4	374,2	40,1	78,6	552,7	938,0	83,6	1.021,6
Nieuwe reeks ³ ..	385,3	0,4	59,4	374,2	40,1	83,2	557,3	942,6	58,2	1.000,8
1985	383,6	0,2	72,2	408,7	39,7	92,0	612,9	996,6	67,1	1.063,7
1986	403,6	0,2	80,2	450,9	44,4	99,8	675,6	1.079,2	61,3	1.140,5
1987 Maart	392,8	0,3	83,7	453,4	47,1	103,9	688,5	1.081,3	54,7	1.136,0
Juni	417,5	0,3	91,1	508,4	52,1	122,4	774,5	1.192,0	57,4	1.249,4
September	406,6	0,4	82,4	465,7	50,8	103,7	703,0	1.109,6	83,0	1.192,6
December	411,6	0,3	77,4	476,1	46,7	108,3	708,7	1.120,3	67,6	1.187,9
1988 Maart	401,8	0,3	81,6	483,5	53,1	104,2	722,8	1.124,6	62,5	1.187,1
Juni	423,4	0,3	93,4	526,5	56,1	123,3	799,7	1.223,1	61,5	1.284,6
September	412,2	0,3	79,2	492,2	55,1	112,3	739,0	1.151,2	68,8	1.220,0
Oktober	410,2	0,3	78,3	500,7	57,9	110,6	747,8	1.157,9	78,2	1.236,1
December	415,6	0,2	78,1	517,6	59,6	120,2	775,7	1.191,3	80,2	1.271,5
1989 Maart	398,4	0,3	88,1	501,3	68,7	121,2	779,6	1.178,0	67,9	1.246,0
Juni	423,0	0,4	94,0	560,1	68,2	133,8	856,5	1.279,5	60,4	1.339,9
September	412,8	0,3	96,5	517,6	63,7	124,6	802,8	1.215,6	72,7	1.288,3
Oktober	409,9	0,3	93,5	509,2	63,9	118,2	785,2	1.195,0	76,4	1.271,4
December	423,4	0,4	95,0	572,8	68,6	136,4	873,1	1.296,5	79,4	1.376,0

¹ Niet-financiële overheidsbedrijven en particuliere vennootschappen die geen banken of spaarbanken zijn, noch ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen.

² Biljetten en munten van de Schatkist en biljetten van de N.B.B., na aftrek van het bedrag aan deze munten en biljetten dat in het bezit van de financiële instellingen is.

³ De afwijking tussen de oude en de nieuwe reeks is toe te schrijven aan een wijziging in de boekhouding van het Gemeentekrediet van België betreffende de lokale overheid en de intercommunale bedrijven.

XV - 3. — FINANCIËLE ACTIVA IN HET BEZIT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN¹ EN PARTICULIEREN

(veranderingen in miljarden franken)

Periode	Activa in Belgische franken				Activa in buitenlandse valuta's ²			Andere activa ³				Eindtotaal	
	Monetaire kasmiddelen ⁴	Andere activa voor ten hoogste een jaar ^{5, 6}	Activa voor meer dan een jaar ^{5, 7}	Totaal	Voor ten hoogste een jaar ⁵ (deposito's) ⁸	Voor meer dan een jaar ⁵ (effecten) ⁹	Totaal	Handelsvorderingen op het buitenland	Financieel goud	Andere activa op het buitenland ¹⁰	Diversen ¹¹		Totaal
	(1)	(2)	(3)	(4) = (1) tot (3)	(5)	(6)	(7) = (5) + (6)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12) = (8) tot (11)	(13) = (4) + (7) + (12)
1983	+ 82,6	+ 145,3	+ 327,6	+ 555,5	- 15,3	+ 84,0	+ 68,7	+ 23,6	+ 1,6	+ 12,8	+ 72,0	+ 110,0	+ 734,2
1984	- 21,2	+ 228,3	+ 215,0	+ 422,1	- 9,4	+ 104,5	+ 95,1	- 1,6	+ 10,2	+ 14,4	+ 59,5	+ 82,5	+ 599,7
1985	+ 54,0	+ 205,9	+ 289,8	+ 549,7	- 1,8	+ 90,1	+ 88,3	+ 18,4	+ 8,5	+ 5,0	+ 115,5	+ 147,4	+ 785,4
1986	+ 82,6	+ 406,9	+ 82,7	+ 572,2	+ 32,2	+ 112,7	+ 144,9	- 5,5	+ 6,7	+ 69,5	+ 115,8	+ 186,5	+ 903,6
1987	+ 41,1	+ 348,4	+ 141,2	+ 530,7	+ 53,5	+ 89,7	+ 143,2	- 1,1	+ 19,9	+ 90,2	+ 155,3	+ 264,3	+ 938,2
1988	+ 71,0	+ 185,7	+ 292,2	+ 548,9	+ 42,5	+ 192,6	+ 235,1	+ 12,2	+ 6,0	+ 127,2	+ 247,7	+ 393,2	+ 1.177,2
1989	+ 105,2	+ 429,1	+ 150,4	+ 684,7	+ 99,8	+ 235,9	+ 335,7	+ 13,4 ¹²	- 3,7	+ 224,4	+ 203,2	+ 437,4 ¹²	+ 1.457,7 ¹²
1987 1 ^e kwartaal	+ 2,1	+ 142,4	+ 1,6	+ 146,1	+ 24,3	+ 24,9	+ 49,2	- 2,6	+ 5,3	+ 13,2	+ 94,6	+ 110,4	+ 305,7
2 ^e kwartaal	+ 110,7	+ 46,1	+ 125,8	+ 282,6	+ 11,2	+ 6,9	+ 18,1	+ 7,0	+ 5,0	+ 8,0	+ 86,8	+ 106,8	+ 407,5
3 ^e kwartaal	- 82,4	+ 44,1	+ 11,8	- 26,5	- 6,3	+ 32,4	+ 26,1	- 13,5	+ 0,1	+ 38,8	+ 4,0	+ 29,4	+ 29,0
4 ^e kwartaal	+ 10,7	+ 115,8	+ 1,9	+ 128,4	+ 24,3	+ 25,5	+ 49,8	+ 8,0	+ 9,5	+ 30,2	- 30,1	+ 17,6	+ 195,8
1988 1 ^e kwartaal	+ 4,3	+ 80,0	+ 93,8	+ 178,1	+ 27,3	+ 57,9	+ 85,2	- 1,0	+ 3,5	+ 33,0	+ 86,0	+ 121,6	+ 384,9
2 ^e kwartaal	+ 98,4	+ 20,6	+ 42,5	+ 161,5	+ 2,2	+ 36,6	+ 38,8	+ 20,9	+ 1,1	+ 36,4	+ 89,9	+ 148,2	+ 348,5
3 ^e kwartaal	- 71,9	+ 22,8	+ 88,3	+ 39,2	+ 22,7	+ 43,5	+ 66,2	- 15,4	- 1,5	+ 23,3	+ 71,8	+ 78,2	+ 183,6
4 ^e kwartaal	+ 40,2	+ 62,3	+ 67,6	+ 170,1	- 9,7	+ 54,6	+ 44,9	+ 7,7	+ 2,9	+ 34,5	0,0	+ 45,2	+ 260,2
1989 1 ^e kwartaal	- 13,3	+ 160,1	+ 94,5	+ 241,3	+ 34,9	+ 76,0	+ 110,9	+ 8,3	- 0,1	+ 40,7	+ 21,1	+ 70,0	+ 422,2
2 ^e kwartaal	+ 101,5	+ 11,7	+ 105,8	+ 219,0	+ 51,1	+ 23,5	+ 74,6	+ 5,1	- 1,6	+ 56,5	+ 173,8	+ 233,8	+ 527,4
3 ^e kwartaal	- 64,0	+ 97,2	- 33,7	- 0,5	- 2,3	+ 139,6	+ 137,3	.	+ 0,3	+ 51,1	+ 56,0	+ 107,4 ¹³	+ 244,2 ¹³
4 ^e kwartaal	+ 81,0	+ 160,0	- 16,3	+ 224,7	+ 16,0	- 3,1	+ 12,9	.	- 2,3	+ 76,2	- 47,7	+ 26,1 ¹³	+ 263,7 ¹³
1988 Eerste 10 maanden	+ 37,6	+ 117,5	+ 245,0	+ 400,1	+ 62,2	+ 165,7	+ 227,9	+ 13,9	+ 4,0	+ 93,7	+ 250,9	+ 362,6	+ 990,6
1989 Eerste 10 maanden	+ 3,7	+ 274,3	+ 162,8	+ 440,8	+ 93,6	+ 251,0	+ 344,6	+ 13,4 ¹⁴	+ 1,2	+ 153,8	+ 255,5	+ 423,8 ¹⁴	+ 1.209,2 ¹⁴

¹ Niet-financiële overheidsbedrijven en privé-vennootschappen die geen banken of spaarbanken zijn, noch ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen.

² Na uitschakeling van de louter boekhoudkundige invloed van wisselkoersveranderingen.

³ Activa waarvan de indeling in Belgische franken en in vreemde valuta's niet bekend is of geen zin heeft.

⁴ Veranderingen van de uitstaande bedragen die voorkomen in kolom (8) van tabel XV-2.

⁵ Oorspronkelijke looptijd.

⁶ Zie tabel XV-4a, kolom (7).

⁷ Zie tabel XV-5, kolom (4).

⁸ Zie tabel XV-4a, kolom (10).

⁹ Zie tabel XV-5, kolom (7).

¹⁰ Vooral de directe investeringen van de vennootschappen in het buitenland.

¹¹ Diverse activa op financiële instellingen en « vergissingen en weglatingen » uit de betalingsbalans van België.

¹² Voor de laatste zes maanden, exclusief de netto handelsvorderingen op het buitenland.

¹³ Exclusief de netto handelsvorderingen op het buitenland.

¹⁴ Voor de laatste vier maanden, exclusief de netto handelsvorderingen op het buitenland.

XV - 4a. — FINANCIËLE ACTIVA IN HET BEZIT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN¹
EN PARTICULIEREN
NIET-MONETAIRE ACTIVA VOOR TEN HOOGSTE EEN JAAR²

(veranderingen in miljarden franken)

Periode	In Belgische franken						In buitenlandse valuta's ³			Eind-totaal	
	Bij de nationale financiële instellingen ^{4 5}					Bij de nationale niet-financiële sectoren en in het buitenland	Totaal	Bij de nationale financiële instellingen ^{4 7}	In het buitenland		Totaal
	Deposito's op gewone boekjes	Deposito's op termijn	Kas- en spaarbons	Diversen ⁶	Totaal						
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (1) tot (4)	(6)	(7) = (5) + (6)	(8)	(9)	(10) = (8) + (9)	(11) = (7) + (10)	
1983	+ 111,5	+ 35,2	+ 10,5	+ 1,3	+ 158,5	- 13,2	+ 145,3	- 10,1	- 5,2	- 15,3	+ 130,0
1984	+ 115,3	+ 57,1	+ 6,1	+ 1,0	+ 179,4	+ 48,9	+ 228,3	+ 4,6	- 14,0	- 9,4	+ 218,9
1985	+ 163,0	+ 6,8	+ 14,0	+ 2,2	+ 186,0	+ 19,9	+ 205,9	- 1,3	- 0,5	- 1,8	+ 204,1
1986	+ 209,6	+ 84,3	+ 54,1	+ 7,1	+ 355,0	+ 51,9	+ 406,9	- 0,4	+ 32,6	+ 32,2	+ 439,1
1987	+ 226,0	+ 75,3	+ 15,5	+ 4,4	+ 321,1	+ 27,3	+ 348,4	+ 26,4	+ 27,1	+ 53,5	+ 401,9
1988	+ 187,4	- 20,0	+ 15,5	+ 1,5	+ 184,3	+ 1,4	+ 185,7	+ 20,2	+ 22,3	+ 42,5	+ 228,3
1989	+ 190,6	+ 93,2	+ 76,1	+ 2,4	+ 362,3	+ 66,8	+ 429,1	+ 62,0	+ 37,8	+ 99,8	+ 528,9
1987 1 ^e kwartaal	+ 40,3	+ 64,8	+ 10,6	+ 0,7	+ 116,4	+ 26,0	+ 142,4	+ 9,7	+ 14,6	+ 24,3	+ 166,7
2 ^e kwartaal	+ 40,7	- 14,3	+ 3,9	+ 4,7	+ 35,1	+ 11,0	+ 46,1	+ 7,9	+ 3,3	+ 11,2	+ 57,3
3 ^e kwartaal	+ 27,3	+ 14,2	- 0,8	+ 1,1	+ 41,8	+ 2,3	+ 44,1	+ 0,1	- 6,4	- 6,3	+ 37,8
4 ^e kwartaal	+ 117,6	+ 10,4	+ 1,8	- 2,1	+ 127,8	- 12,0	+ 115,8	+ 8,7	+ 15,6	+ 24,3	+ 140,1
1988 1 ^e kwartaal	+ 27,8	+ 35,9	+ 6,2	- 1,6	+ 68,3	+ 11,7	+ 80,0	+ 24,3	+ 3,0	+ 27,3	+ 107,3
2 ^e kwartaal	+ 48,8	- 30,1	+ 2,7	+ 4,7	+ 26,1	- 5,5	+ 20,6	- 12,2	+ 14,4	+ 2,2	+ 22,8
3 ^e kwartaal	+ 23,7	- 12,7	+ 6,0	+ 1,8	+ 18,8	+ 4,0	+ 22,8	+ 10,8	+ 11,9	+ 22,7	+ 45,5
4 ^e kwartaal	+ 87,1	- 13,1	+ 0,6	- 3,5	+ 71,1	- 8,8	+ 62,3	- 2,7	- 7,0	- 9,7	+ 52,6
1989 1 ^e kwartaal	+ 26,2	+ 105,4	+ 2,8	+ 3,9	+ 138,3	+ 21,8	+ 160,1	+ 22,5	+ 12,4	+ 34,9	+ 195,0
2 ^e kwartaal	+ 31,0	- 34,2	+ 2,0	+ 3,4	+ 2,2	+ 9,5	+ 11,7	+ 26,6	+ 24,5	+ 51,1	+ 62,8
3 ^e kwartaal	+ 16,2	+ 44,1	+ 20,3	+ 3,2	+ 83,9	+ 13,3	+ 97,2	+ 4,7	- 7,0	- 2,3	+ 94,9
4 ^e kwartaal	+ 117,1	- 22,1	+ 51,0	- 8,2	+ 137,8	+ 22,2	+ 160,0	+ 8,2	+ 7,8	+ 16,0	+ 176,0
1988 Eerste 10 maanden *	+ 95,2	- 6,2	+ 15,5	+ 4,5	+ 109,1	+ 8,4	+ 117,5	+ 31,5	+ 30,7	+ 62,2	+ 179,7
1989 Eerste 10 maanden *	+ 75,6	+ 112,1	+ 37,1	+ 6,5	+ 231,3	+ 43,0	+ 274,3	+ 57,1	+ 36,5	+ 93,6	+ 367,9

¹ Niet-financiële overheidsbedrijven en particuliere vennootschappen die geen banken of spaarbanken zijn, noch ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen.

² Oorspronkelijke looptijd.

³ Na uitschakeling van de louter boekhoudkundige invloed van wisselkoersveranderingen.

⁴ Banken, spaarbanken, ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen, kredietinstellingen van de overheidssector, Rentenfonds, H.W.I.

⁵ Zie tabel XV-4b, kolommen (1) tot (5), voor de uitstaande bedragen.

⁶ Voornamelijk vervallen kasbons en termijndeposito's.

⁷ Zie tabel XV-4b, kolom (6) voor de uitstaande bedragen.

**XV - 4b. — FINANCIËLE ACTIVA IN HET BEZIT
VAN DE VENNOOTSCHAPPEN¹ EN PARTICULIEREN
NIET-MONETAIRE ACTIVA VOOR TEN HOOGSTE EEN JAAR²
BIJ DE NATIONALE FINANCIËLE INSTELLINGEN³**

(miljarden franken)

Einde periode	In Belgische franken					In buitenlandse valuta's	Eindtotaal
	Deposito's op gewone boekjes	Deposito's op termijn	Kas- en spaarbons	Diversen ⁴	Totaal		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (1) tot (4)	(6)	(7) = (5) + (6)
1982	1.135,1	506,9	73,3	9,5	1.724,9	127,5	1.852,3
1983	1.246,6	542,0	83,8	10,9	1.883,4	129,7	2.013,1
1984	1.362,0	599,1	89,9	11,8	2.062,8	139,2	2.202,0
1985	1.524,9	605,9	103,9	14,0	2.248,8	126,1	2.374,8
1986	1.734,6	690,2	158,0	21,1	2.603,8	116,0	2.719,8
1987 Maart	1.774,8	755,0	168,6	21,8	2.720,2	122,8	2.843,0
Juni	1.815,6	740,7	172,5	26,5	2.755,3	131,7	2.886,9
September	1.842,9	755,0	171,7	27,6	2.797,1	132,3	2.929,4
December	1.960,5	765,4	173,5	25,5	2.924,9	136,8	3.061,7
1988 Maart	1.988,3	801,3	179,7	23,9	2.993,2	163,6	3.156,7
Juni	2.037,1	771,2	182,4	28,6	3.019,3	156,3	3.175,6
September	2.060,8	758,5	188,4	30,4	3.038,1	168,2	3.206,2
Oktober	2.055,7	759,2	189,0	30,0	3.033,9	173,8	3.207,8
December	2.147,9	745,4	189,0	26,9	3.109,2	163,3	3.272,5
1989 Maart	2.174,1	850,8	191,8	30,9	3.247,5	188,0	3.435,5
Juni	2.205,1	816,5	193,8	34,3	3.249,7	213,0	3.462,7
September	2.221,4	860,6	214,1	37,5	3.333,6	215,5	3.549,1
Oktober	2.223,5	857,5	226,1	33,4	3.340,5	215,6	3.556,1
December	2.338,4	838,6	265,1	29,4	3.471,5	212,1	3.683,6

¹ Niet-financiële overheidsbedrijven en particuliere vennootschappen die geen banken of spaarbanken zijn, noch ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen.

² Oorspronkelijke looptijd.

³ Banken, spaarbanken, ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen, kredietinstellingen van de overheidssector, Rentenfonds, H.W.I.

⁴ Voornamelijk vervallen kasbons en termijndeposito's.

**XV - 5. — FINANCIËLE ACTIVA IN HET BEZIT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN¹
EN PARTICULIEREN
ACTIVA VOOR MEER DAN EEN JAAR²**

(veranderingen in miljarden franken)

Periode	In Belgische franken				In buitenlandse valuta's ^{3 4}			Eindtotaal (8) = (4) + (7)
	Kasbons en obligaties ⁵ (1)	Aandelen ⁶ (2)	Deposito's (3)	Totaal (4) = (1) + (2) + (3)	Obligaties (5)	Aandelen ⁷ (6)	Totaal (7) = (5) + (6)	
1983	+ 266,5	+ 43,5	+ 17,6	+ 327,6	+ 83,7	+ 0,3	+ 84,0	+ 411,6
1984	+ 192,8	+ 20,1	+ 2,1	+ 215,0	+ 108,5	- 4,0	+ 104,5	+ 319,5
1985	+ 280,0	+ 2,6	+ 7,2	+ 289,8	+ 85,2	+ 4,9	+ 90,1	+ 379,9
1986	+ 74,5	+ 8,7	- 0,5	+ 82,7	+ 81,9	+ 30,8	+ 112,7	+ 195,4
1987 ..... *	+ 144,4	- 14,4	+ 11,3	+ 141,2	+ 89,2	+ 0,5	+ 89,7	+ 230,9
1988 ..... *	+ 294,6	+ 1,7	- 4,1	+ 292,2	+ 211,0	- 18,4	+ 192,6	+ 484,8
1989 ..... *	+ 110,7	+ 56,4	- 16,7	+ 150,4	+ 154,4	+ 81,5	+ 235,9	+ 386,3
1987 1 ^e kwartaal .. *	+ 11,7	- 9,6	- 0,5	+ 1,6	+ 20,0	+ 4,9	+ 24,9	+ 26,5
2 ^e kwartaal .. *	+ 116,2	+ 7,9	+ 1,7	+ 125,8	+ 7,0	- 0,1	+ 6,9	+ 132,7
3 ^e kwartaal .. *	+ 29,0	- 21,7	+ 4,5	+ 11,8	+ 26,1	+ 6,3	+ 32,4	+ 44,2
4 ^e kwartaal .. *	- 12,6	+ 9,0	+ 5,5	+ 1,9	+ 36,1	- 10,6	+ 25,5	+ 27,4
1988 1 ^e kwartaal .. *	+ 151,6	- 61,7	+ 3,9	+ 93,8	+ 52,4	+ 5,5	+ 57,9	+ 151,7
2 ^e kwartaal .. *	+ 18,6	+ 22,4	+ 1,5	+ 42,5	+ 45,5	- 8,9	+ 36,6	+ 79,1
3 ^e kwartaal .. *	+ 54,6	+ 38,1	- 4,4	+ 88,3	+ 42,9	+ 0,6	+ 43,5	+ 131,8
4 ^e kwartaal .. *	+ 69,8	+ 2,9	- 5,1	+ 67,6	+ 70,2	- 15,6	+ 54,6	+ 122,2
1989 1 ^e kwartaal .. *	+ 67,9	+ 33,4	- 6,8	+ 94,5	+ 55,4	+ 20,6	+ 76,0	+ 170,5
2 ^e kwartaal .. *	+ 81,6	+ 26,8	- 2,6	+ 105,8	+ 11,3	+ 12,2	+ 23,5	+ 129,3
3 ^e kwartaal .. *	- 21,0	- 10,2	- 2,5	- 33,7	+ 120,3	+ 19,3	+ 139,6	+ 105,9
4 ^e kwartaal .. *	- 17,9	+ 6,4	- 4,8	- 16,3	- 32,5	+ 29,4	- 3,1	- 19,4
1988 Eerste 10 maanden .. *	+ 247,8	- 2,0	- 0,8	+ 245,0	+ 175,8	- 10,1	+ 165,7	+ 410,7
1989 Eerste 10 maanden .. *	+ 123,8	+ 51,8	- 12,8	+ 162,8	+ 196,5	+ 54,5	+ 251,0	+ 413,8

¹ Niet-financiële overheidsbedrijven en particuliere vennootschappen die geen banken of spaarbanken zijn, noch ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen.

² Oorspronkelijke looptijd.

³ Na uitschakeling van de louter boekhoudkundige invloed van wisselkoersveranderingen.

⁴ Netto-aankopen van effecten door ingezetenen van de B.L.E.U.; de netto-aankopen door Luxemburgse ingezetenen werden in de mate van het mogelijke uitgeschakeld.

⁵ Met inbegrip van de obligaties in Luxemburgse franken, voor zover die konden worden opgetekend.

⁶ Openbaar uitgegeven aandelen, na aftrek van de door niet-ingezetenen verrichte netto-aankopen van nieuwe of bestaande Belgische aandelen.

⁷ Inclusief de netto-aankopen van deelbewijzen in beleggingsfondsen buiten de B.L.E.U.

XV - 6a. — FINANCIËLE ACTIVA IN HET BEZIT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN¹ EN PARTICULIEREN
ACTIVA IN BELGISCHE FRANKEN EN BUITENLANDSE VALUTA'S² BIJ DE NATIONALE FINANCIËLE INSTELLINGEN

(veranderingen in miljarden franken)

Periode	N.B.B.	Muntfonds, B.P.C., Rentenfonds, H.W.I.	Banken		Kredietinstellingen van de overheidssector		Spaarbanken ³		Totaal		
	Activa voor ten hoogste een jaar	Activa voor ten hoogste een jaar	Activa voor ten hoogste een jaar	Activa meer dan een jaar	Activa voor ten hoogste een jaar	Activa meer dan een jaar	Activa voor ten hoogste een jaar	Activa meer dan een jaar	Activa voor ten hoogste een jaar	Activa voor meer dan een jaar	Eindtotaal
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (1) + (2) + (3) + (5) + (7)	(10) = (4) + (6) + (8)	(11) = (9) + (10)
1983	+ 15,8	- 2,1	+ 119,5	+ 61,3	+ 58,0	+ 106,4	+ 39,8	+ 46,9	+ 231,0	+ 214,7	+ 445,7
1984	- 4,9	- 13,2	+ 67,6	+ 37,3	+ 67,3	+ 70,2	+ 46,0	+ 28,6	+ 162,8	+ 136,1	+ 298,9
1985	- 0,6	+ 11,6	+ 120,5	+ 56,1	+ 74,2	+ 76,7	+ 32,9	+ 35,0	+ 238,5	+ 167,8	+ 406,3
1986	+ 19,3	+ 8,8	+ 173,8	+ 6,6	+ 138,1	+ 11,8	+ 97,2	+ 0,3	+ 437,2	+ 18,7	+ 455,9
1987 .....*	+ 8,4	- 3,1	+ 195,6	+ 15,4	+ 90,5	+ 38,7	+ 97,2	+ 1,7	+ 388,6	+ 55,9	+ 444,5
1988 .....*	+ 3,2	+ 1,3	+ 121,4	- 1,8	+ 65,3	+ 73,2	+ 84,4	+ 21,1	+ 275,6	+ 92,5	+ 368,1
1989 .....*	+ 7,1	+ 17,8	+ 274,4 ⁴	+ 60,1 ⁴	+ 179,1	- 34,4	+ 52,3 ⁴	- 59,2 ⁴	+ 530,7	- 33,5	+ 497,2
1987 1 ^e kwartaal	- 10,1	+ 3,0	+ 76,7	+ 2,7	+ 32,0	+ 9,0	+ 26,6	- 4,9	+ 128,2	+ 6,8	+ 135,0
2 ^e kwartaal	+ 25,0	+ 7,2	+ 67,6	+ 5,9	+ 28,3	+ 10,7	+ 25,6	+ 1,4	+ 153,7	+ 18,0	+ 171,7
3 ^e kwartaal	- 11,0	- 8,5	- 12,9	+ 7,6	- 16,3	+ 13,3	+ 8,2	+ 3,4	- 40,5	+ 24,4	- 16,0
4 ^e kwartaal	+ 4,6	- 4,8	+ 64,2	- 0,8	+ 46,4	+ 5,7	+ 36,8	+ 1,8	+ 147,2	+ 6,6	+ 153,9
1988 1 ^e kwartaal	- 9,9	+ 4,4	+ 79,9	+ 9,2	+ 11,2	+ 41,9	+ 11,4	+ 11,5	+ 96,9	+ 62,6	+ 159,6
2 ^e kwartaal	+ 20,8	+ 12,5	+ 17,6	+ 9,5	+ 32,1	+ 11,6	+ 29,3	+ 0,8	+ 112,4	+ 21,9	+ 134,3
3 ^e kwartaal	- 11,8	- 13,8	- 11,3	- 12,6	- 8,8	+ 3,1	+ 3,4	- 1,6	- 42,3	- 11,1	- 53,4
4 ^e kwartaal	+ 4,1	- 1,8	+ 35,2	- 7,9	+ 30,8	+ 16,7	+ 40,3	+ 10,3	+ 108,6	+ 19,1	+ 127,6
1989 1 ^e kwartaal	- 17,0	+ 10,0	+ 87,3	+ 2,1	+ 46,9	+ 22,8	+ 20,4	+ 4,8	+ 147,5	+ 29,7	+ 177,2
2 ^e kwartaal	+ 24,0	+ 6,6	+ 47,4	- 0,9	+ 27,2	+ 6,0	+ 25,1	+ 6,3	+ 130,3	+ 11,5	+ 141,7
3 ^e kwartaal	- 10,6	+ 2,8	+ 60,5 ⁴	+ 64,9 ⁴	+ 13,5	- 13,1	- 41,6 ⁴	- 61,0 ⁴	+ 24,7	- 9,2	+ 15,5
4 ^e kwartaal	+ 10,7	- 1,5	+ 79,1	- 6,0	+ 91,5	- 50,2	+ 48,5	- 9,4	+ 228,3	- 65,5	+ 162,7
1988 Eerste 10 maanden	- 2,0	+ 1,4	+ 91,7	+ 0,6	+ 33,3	+ 71,0	+ 53,8	+ 12,4	+ 178,2	+ 84,0	+ 262,2
1989 Eerste 10 maanden	- 6,7	+ 16,7	+ 180,9 ⁴	+ 60,8 ⁴	+ 86,0	+ 16,3	+ 15,1 ⁴	- 53,5 ⁴	+ 292,1	+ 23,5	+ 315,7

¹ Niet-financiële overheidsbedrijven en particuliere vennootschappen die geen banken of spaarbanken zijn, noch ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen.

² Na uitschakeling van de louter boekhoudkundige invloed van wisselkoersveranderingen.

³ Met inbegrip van de ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen.

⁴ De cijfers werden beïnvloed doordat een belangrijke spaarbank een bank werd.

XV - 6b. — FINANCIËLE ACTIVA IN HET BEZIT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN¹ EN PARTICULIEREN
ACTIVA IN BELGISCHE FRANKEN EN BUITENLANDSE VALUTA'S BIJ DE NATIONALE FINANCIËLE INSTELLINGEN

(miljarden franken)

Einde periode	N.B.B.	Munifonds, B.P.C., Rentenfonds, H.W.I.	Banken		Kredietinstellingen van de overheidssector		Spaarbanken ²		Totaal		
									Activa voor ten hoogste een jaar	Activa voor meer dan een jaar	Eindtotaal
									(9) = (1) + (2) + (3) + (5) + (7)	(10) = (4) + (6) + (8)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)				
1982	359,1	90,5	1.222,3	322,3	690,1	914,9	366,8	321,1	2.728,9	1.558,4	4.287,3
1983	375,0	88,4	1.354,2	383,7	748,1	1.021,3	406,6	368,1	2.972,3	1.773,1	4.745,4
1984 Oude reeks ³	370,1	75,2	1.426,7	421,0	815,4	1.091,5	452,6	396,7	3.140,0	1.909,2	5.049,2
Nieuwe reeks ³	370,1	75,2	1.426,7	421,0	820,0	1.088,5	452,6	396,7	3.144,7	1.906,1	5.050,8
1985	369,4	86,8	1.535,5	477,1	894,2	1.165,1	485,5	431,7	3.371,4	2.073,9	5.445,3
1986	388,8	95,6	1.699,6	483,7	1.032,4	1.176,9	582,6	432,0	3.799,0	2.092,6	5.891,6
1987 Maart	* 378,6	98,6	1.773,4	486,4	1.064,4	1.185,9	609,3	427,1	3.924,3	2.099,4	6.023,7
Juni	* 403,6	105,8	1.842,0	492,3	1.092,7	1.196,6	634,8	428,5	4.078,9	2.117,4	6.196,3
September	* 392,6	97,3	1.829,6	499,9	1.076,4	1.210,0	643,0	432,0	4.039,0	2.141,8	6.180,8
December	* 397,2	92,5	1.889,6	499,1	1.122,8	1.215,6	679,9	433,7	4.182,0	2.148,5	6.330,5
1988 Maart	* 387,3	96,9	1.971,9	508,4	1.134,1	1.257,9	691,2	445,3	4.281,3	2.211,6	6.492,9
Juni	* 408,1	109,4	1.994,5	517,9	1.166,2	1.269,1	720,5	446,1	4.398,7	2.233,1	6.631,7
September	* 396,3	95,6	1.984,2	505,3	1.157,3	1.272,2	723,9	444,5	4.357,4	2.222,0	6.579,4
Oktober	* 395,3	93,9	1.986,8	499,7	1.156,1	1.286,7	733,6	446,1	4.365,7	2.232,5	6.598,2
December	* 400,4	93,8	2.017,2	497,3	1.188,1	1.288,8	764,3	454,9	4.463,8	2.241,0	6.704,8
1989 Maart	* 383,3	103,8	2.106,8	499,4	1.235,0	1.311,7	784,6	459,6	4.613,5	2.270,7	6.884,2
Juni	* 407,4	110,3	2.152,6	498,5	1.262,3	1.317,7	809,7	466,0	4.742,2	2.282,2	7.024,4
September	* 396,8	113,1	2.210,9 ⁴	563,4 ⁴	1.275,8	1.304,6	768,1 ⁴	405,0 ⁴	4.764,7	2.273,0	7.037,7
Oktober	* 393,7	110,5	2.193,3	558,1	1.274,2	1.305,1	779,4	401,3	4.751,1	2.264,5	7.015,7
December	* 407,5	111,6	2.278,5	557,4	1.367,3	1.254,4	816,6	395,6	4.981,3	2.207,5	7.188,8

¹ Niet-financiële overheidsbedrijven en particuliere vennootschappen die geen banken of spaarbanken zijn, noch ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen.

² Met inbegrip van de ondernemingen die onder hoofdstuk I van de Wet van 10 juni 1964 vallen.

³ De afwijking tussen de oude en de nieuwe reeks is toe te schrijven aan een wijziging in de boekhouding van het Gemeentekrediet van België betreffende de intercommunale bedrijven en aan een betere telling van de kasbons en obligaties in het bezit van de vennootschappen en particulieren.

⁴ De cijfers werden beïnvloed doordat een belangrijke spaarbank een bank werd.

XVI. — UITGIFTEN EN SCHULDEN VAN DE OVERHEID

1. — UITGIFTEN IN BELGISCHE FRANK VOOR MEER DAN EEN JAAR ¹

(Miljarden franken)

Emittenten	Jaren	Door elke belegger verkrijgbare effecten ²					Niet door elke belegger verkrijgbare effecten ³			Totale netto-uitgiften voor meer dan een jaar (9) = (5) + (8)	P.M. Netto-uitgiften voor hoogstens een jaar ⁴
		Uitgiften per grote tranches			Doorlopende netto-uitgiften (4)	Totale netto-uitgiften (5) = (3) + (4)	Bruto-uitgiften (6)	Aflösungen (7)	Netto-uitgiften (8) = (6) - (7)		
		Bruto-uitgiften (1)	Aflösungen (2)	Netto-uitgiften (3) = (1) - (2)							
1. Staat (directe schuld alleen)	1981	144,0	136,0	8,0	—	8,0	3,3	1,2	2,1	10,1	220,8
	1982	176,0	120,1	55,9	—	55,9	2,0	3,5	- 1,5	54,4	233,8
	1983	322,5	125,4	197,1	—	197,1	54,7	1,2	53,5	250,6	116,9
	1984	293,0	149,8	143,2	—	143,2	94,8	2,7	92,1	235,3	117,4
	1985	478,5	162,5	316,0	—	316,0	88,6	19,9	68,7	384,7	71,0
	1986	289,4	107,0	182,4	—	182,4	25,1	71,5	- 46,4	136,0	289,0
	* 1987	453,4	186,1	267,3	—	267,3	94,4	77,9	16,5	283,8	102,0
	* 1988	549,1	174,0	375,1	—	375,1	35,1	44,5	- 9,4	365,7	33,7
	2. Zelfstandige fondsen en instellingen voor sociale verzekering	1981	35,1	20,7	14,4	—	14,4	9,4	7,8	1,6	16,0
1982		38,1	27,5	10,6	—	10,6	39,1	7,7	31,4	42,0	- 5,5
1983		125,9	76,3	49,6	—	49,6	43,2	6,2	37,0	86,6	- 3,6
1984		61,0	51,4	9,6	—	9,6	47,8	6,1	41,7	51,3	- 3,6
1985		157,0	62,2	94,8	—	94,8	38,5	9,1	29,4	124,2	- 1,4
1986		85,2	36,4	48,8	—	48,8	23,6	16,0	7,6	56,4	0,0
* 1987		89,3	43,4	45,9	—	45,9	40,9	35,5	5,4	51,3	0,0
* 1988		90,0	41,8	48,2	—	48,2	31,7	23,7	8,0	56,2	0,0
3. Openbare financiële instellingen (ASLK inbegrepen)		1981	0,0	9,6	- 9,6	29,9	20,3	14,5	10,9	3,6	23,9
	1982	35,0	3,8	31,2	43,2	74,4	36,4	16,8	19,6	94,0	- 0,9
	1983	16,0	4,1	11,9	35,9	47,8	17,8	4,5	13,3	61,1	3,1
	1984	0,0	4,0	- 4,0	41,9	37,9	11,1	6,1	5,0	42,9	1,3
	1985	0,0	16,8	- 16,8	48,8	32,0	8,9	11,5	- 2,6	29,4	10,6
	1986	0,0	12,7	- 12,7	16,5	3,8	30,9	13,3	17,6	21,4	12,2
	* 1987	0,0	23,5	- 23,5	11,9	- 11,6	49,6	22,1	27,5	15,9	3,4
	* 1988	0,0	0,8	- 0,8	45,1	44,3	27,7	12,3	15,4	59,7	11,4
	4. Lagere overheid, Intercommunales voor de bouw van autowegen en Gemeentekrediet van België	1981	42,0	20,2	21,8	41,7	63,5	0,0	0,5	- 0,5	63,0
1982		25,1	10,7	14,4	57,7	72,1	0,0	0,5	- 0,5	71,6	- 2,1
1983		0,0	7,1	- 7,1	56,2	49,1	0,4	0,1	0,3	49,4	3,8
1984		40,0	20,7	19,3	43,4	62,7	5,0	0,2	4,8	67,5	1,7
1985		30,0	4,9	25,1	54,0	79,1	10,0	0,2	9,8	88,9	6,6
1986		0,0	10,9	- 10,9	8,0	- 2,9	20,0	0,9	19,1	16,2	22,4
* 1987		22,6	23,6	- 1,0	25,0	24,0	0,0	0,2	- 0,2	23,8	- 1,5
* 1988		18,0	0,3	17,7	16,9	34,6	8,2	1,8	6,4	41,0	3,3
5. Parastatale bedrijven		1981	21,5	18,8	2,7	—	2,7	4,0	2,8	1,2	3,9
	1982	12,0	8,5	3,5	—	3,5	20,9	13,1	7,8	11,3	—
	1983	25,0	10,5	14,5	—	14,5	15,0	11,5	3,5	18,0	—
	1984	15,0	25,1	- 10,1	—	- 10,1	15,9	7,7	8,2	- 1,9	—
	1985	0,0	6,6	- 6,6	—	- 6,6	2,0	8,6	- 6,6	- 13,2	—
	1986	30,0	19,6	10,4	—	10,4	6,7	12,7	- 6,0	4,4	—
	* 1987	0,0	3,5	- 3,5	—	- 3,5	9,0	11,4	- 2,4	- 5,9	—
	* 1988	0,0	21,3	- 21,3	—	- 21,3	18,5	14,1	4,4	- 16,9	—
	Totaal 1 tot 5 : totaal der uitgiften in Belgische frank van de Belgische overheid	1981	242,6	205,3	37,3	71,6	108,9	31,2	23,2	8,0	116,9
1982		286,2	170,6	115,6	100,9	216,5	98,4	41,6	56,8	273,3	—
1983		489,4	223,4	266,0	92,1	358,1	131,1	23,5	107,6	465,7	—
1984		409,0	251,0	158,0	85,3	243,3	174,6	22,8	151,8	395,1	—
1985		665,5	253,0	412,5	102,8	515,3	148,0	49,3	98,7	614,0	—
1986		404,6	186,6	218,0	24,5	242,5	106,3	114,4	- 8,1	234,4	—
* 1987		565,3	280,1	285,2	36,9	322,1	193,9	147,1	46,8	368,9	—
* 1988		657,1	238,2	418,9	62,0	480,9	121,2	96,4	24,8	505,7	—

¹ De uitgiften per grote tranches waarvan de inschrijvingsperiode over het einde van het ene jaar en het begin van het andere gespreid is worden over de twee betrokken jaren verdeeld volgens de bedragen waarvoor in de loop van ieder jaar werkelijk ingeschreven werd.

² Als door elke belegger verkrijgbare effecten worden beschouwd : de effecten die het voorwerp uitmaken van een openbare uitgifte, die welke ter beurze genoteerd worden of waarvan de opnemings in de koerslijst is voorzien en die welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken, alsook de obligaties en

kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de N.M.K.N., het N.I.L.K., het C.B.H.K., de N.K.B.K., evenals de spaarbons uitgegeven door de ASLK.

³ In beginsel per grote tranches, doch met inbegrip van de doorlopende uitgiften van de parastatale instellingen voor de huisvesting.

⁴ Netto-evolutie van de schuld voor hoogstens een jaar van de Staat en bedrag der netto-uitgiften voor een jaar van de andere sectoren.

XVI - 2. — UITGIFTEN VOOR MEER DAN EEN JAAR VAN DE OVERHEID¹

Leningen in Belgische frank

Openingsdatum van de inrekening		Emittenten	Nominale rentevoet (%)	Emissiekoers (%)	Looptijd	Uitgegeven bedrag ² (miljarden franken)	Rendement voor de houder ³ (%)		
Maand	Dag						op de tussenliggende vervaldag	op de eindvervaldag	
1984	Januari ..	27	Belgische Staat 1984-92	11,75	99,00	8 jaar	72,0	—	11,95
	April	9	Wegenfonds 1984-91	12,00	99,50	7 jaar	41,0	—	12,11
	Mei	24	Belgische Staat 1984-92	12,00	99,50	8 jaar	124,0	—	12,10
	September	5	Hulpfonds tot financieel herstel van de Gemeenten 1984-91	12,00	100,25	7 jaar	40,0	—	11,95
	Oktober .	8	Belgische Staat 1984-93	11,75	99,75	8 jaar 3 maanden	97,0	—	11,76
	November	20	R.T.T. 1984-92	11,75	100,25	8 jaar	15,0	—	11,70
							389,0		
1985	Januari ..	15	Belgische Staat 1985-93	11,50	99,75	8 jaar	120,0	—	11,55
	Maart ...	11	Wegenfonds 1985-93	11,50	99,75	8 jaar	65,0	—	11,55
	April	29	Belgische Staat 1985-93, 2 ^e reeks	11,50	100,00	8 jaar	153,5	—	11,50
	April	29	Belgische Staat 1985-89-94	11,00 — 11,25 ⁴	99,75	4 of 9 jaar	36,0	11,08	11,15
	Juni	17	Hulpfonds tot financieel herstel van de Gemeenten 1985-93	11,00	100,75	8 jaar	30,0	—	10,86
	September	2	Belgische Staat 1985-94	10,75	100,00	8 jaar 6 maanden	119,0	—	10,77
	November	20	Wegenfonds 1985-94	10,00	100,75	9 jaar	85,0	—	9,87
							608,5		
1986	Januari ..	31	Belgische Staat 1986-94	9,75	99,75	8 jaar	161,5	—	9,80
	Maart ...	17	Wegenfonds 1986-94	9,50	101,00	8 jaar	85,2	—	9,32
	April	30	R.T.T. 1986-94	7,25	99,25	8 jaar	30,0	—	7,38
	September	15	Belgische Staat 1986-94	7,60	99,25	8 jaar	126,0	—	7,73
	December	15	Belgische Staat 1987-93-97	7,75	99,00	6 of 10 jaar	127,2	7,97	7,90
							529,9		
1987	Januari ..	30	Wegenfonds 1987-95	8,00	100,00	8 jaar	89,3	—	8,00
	Maart ...	20	Belgische Staat 1987-95	8,00	100,00	8 jaar	168,9	—	8,00
	Juni	1	Belgische Staat 1987-95, 2 ^e reeks	8,00	100,00	8 jaar	157,7	—	8,00
	September	.	Hulpfonds tot financieel herstel van de Gemeenten 1987-95 ⁵	8,00	99,70 ⁶	7 jaar 6 maand	22,6	—	8,07 ⁶
	December	21	Belgische Staat 1988-96	8,00	99,50	8 jaar	141,6	—	8,09
							580,1		
1988	Februari .	22	Wegenfonds 1988-96	7,75	100,50	8 jaar	90,0	—	7,66
	April	18	Belgische Staat 1988-96	7,75	100,25	8 jaar	106,8	—	7,71
	Juni	20	Belgische Staat 1988-96, 2 ^e reeks	7,75	99,75	8 jaar	117,8	—	7,79
	September	5	Belgische Staat 1988-95	8,00	99,25	7 jaar	77,5	—	8,14
	Oktober .	.	Hulpfonds tot financieel herstel van de Gemeenten 1988-95 ⁵	8,00	100,35 ⁶	7 jaar	18,0	—	7,93 ⁶
	November	22	Belgische Staat 1988-95	7,75	100,00	6 jaar 3 maand	107,0	—	7,76
							517,1		
1989	Januari ..	30	Belgische Staat 1989-97	8,00	99,75	8 jaar	173,6	—	8,04
	Maart ...	13	Belgische Staat 1989-97	8,25	99,50	8 jaar	90,0	—	8,34
	Juni	12	Belgische Staat 1989-97, 2 ^e reeks	8,25	100,00	8 jaar	87,5	—	8,25
	Oktober .	3	Belgische Staat 1989-96	8,25	98,50	7 jaar	62,5	—	8,54
	December	11	Belgische Staat 1989-98	9,50	100,00	8 jaar 3 maand	50,0	—	9,48
							463,6		
1990	Maart ...	5	Belgische Staat 1990-97	10,00	100,00	7 jaar	70,0	—	10,00
	Juni	11	Belgische Staat 1990-97, 2 ^e reeks	10,00	101,00	6 jaar 9 maand	173,5	—	9,81

¹ Leningen waarvan een besluit in het *Belgisch Staatsblad* verschenen is, exclusief de doorlopende uitgiften.

² De jaarlijkse totalen kunnen verschillen van de cijfers in kolom (1) van de vorige tabel (bruto-uitgiften per grote tranches) omdat zij a) het nominaal bedrag van de uitgiften bevatten zelfs als slechts een deel van de lening effectief was geplaatst en b) de uitgiften waarvan de inschrijvingsperiode over twee jaren verspreid was, in de vorige tabel, over de twee betrokken jaren verdeeld werden volgens de bedragen waarvoor in de loop van ieder jaar werkelijk ingeschreven werd.

³ Rendementen berekend op basis van de rentetarieven vóór fiscale afhoudingen aan de bron.

⁴ De eerste rentevoet wordt toegepast tot op de tussenliggende vervaldag, de tweede rentevoet vanaf deze vervaldag.

⁵ Tenderlening.

⁶ Volgens navraag bij de belangrijkste financiële instellingen.

XVI - 3. — SCHULDEN IN BELGISCHE FRANK
VOOR MEER DAN EEN JAAR VAN DE OVERHEID

a) Indeling naar de debiteuren

(Nominale waarden aan het einde van het jaar, miljarden franken)

	Niet-financiële sectoren				Financiële instellingen	Totaal
	Staat ¹	Parastatale bedrijven	Sociale verzekering en pensioenfondsen	Niet elders vermelde overheid ²		
Verkrijgbaar door elke belegger³						
1981	1.286,6	90,7	—	186,8	895,6	2.459,7
1982	1.440,2	94,2	—	89,4	1.052,5	2.676,3
1983	1.717,9	108,9	—	55,9	1.151,7	3.034,4
1984	1.851,9	98,8	—	98,3	1.228,7	3.277,7
1985	2.256,0	92,3	—	131,5	1.313,2	3.793,0
1986	2.487,6	102,7	—	124,8	1.320,4	4.035,5
1987	2.819,3	99,3	—	146,9	1.330,1	4.395,6
1988	3.244,7	78,2	—	164,1	1.389,5	4.876,5
Niet verkrijgbaar door elke belegger						
1981	68,0	69,6	26,1	54,1	113,8	331,6
1982	72,6	77,4	42,5	62,5	133,3	388,3
1983	127,6	80,7	55,8	85,2	146,6	495,9
1984	230,5	88,9	53,6	123,1	151,6	647,7
1985	433,2	82,3	52,4	137,5	147,4	854,3
1986	386,3	76,4	47,0	170,0	166,5	846,2
1987	381,2	73,9	41,6	164,2	194,1	855,0
1988	370,4	82,0	49,0	171,9	206,5	879,8
Totaal						
1981	1.354,6	160,3	26,1	240,9	1.009,4	2.791,3
1982	1.512,8	171,6	42,5	151,9	1.185,8	3.064,6
1983	1.845,5	189,6	55,8	141,1	1.298,3	3.530,3
1984	2.082,4	187,7	53,6	221,4	1.380,3	3.925,4
1985	2.689,2	174,6	52,4	269,0	1.462,1	4.647,3
1986	2.873,9	179,1	47,0	294,8	1.486,9	4.881,7
1987	3.200,5	173,2	41,6	311,1	1.524,2	5.250,6
1988	3.615,1	160,2	49,0	336,0	1.596,0	5.756,3

¹ Belgische gevestigde en halfinge binnenlandse directe en indirecte overheidsschuld.

² Inclusief de effecten die in aanmerking genomen werden of in aanmerking komen voor de inschrijving op effecten van het Belgisch-Kongolese Fonds voor Delging en Beheer, evenals de aan het einde van ieder jaar werkelijk toegekende vergoeding.

³ Als door elke belegger verkrijgbare effecten worden beschouwd : de effecten, die het voorwerp uitmaken van een openbare uitgifte, die welke ter beurze genoteerd

worden of waarvan de opneming in de koerslijst is voorzien en die welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de N.M.K.N., het N.I.L.K., de N.K.B.K., het C.B.H.K., evenals de spaarbons uitgegeven door de ASLK.

XVI - 3. — SCHULDEN IN BELGISCHE FRANK
VOOR MEER DAN EEN JAAR VAN DE OVERHEID¹

b) Indeling naar de houders

(Nominale waarden aan het einde van het jaar, miljarden franken)

	Niet-financiële sectoren				Financiële instellingen					Totaal
	Bedrijven, particulieren, Buitenland	Parastatale bedrijven	Niet elders vermeldde overheid ²	Sociale verzekering	Overwegend geldschepende instellingen ³	Rentenfondsen	Spaarbanken hypotheek- en kapitalisatie-maatschappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen	Kredietinstellingen van de openbare sector	
Verkrijgbaar door elke belegger⁴										
1981	1.329,8	13,1	9,0	18,8	499,9	25,1	307,3	175,3	81,4	2.459,7
1982	1.449,4	14,0	11,6	21,3	537,5	16,6	338,9	196,1	90,9	2.676,3
1983	1.587,5	15,0	12,0	20,2	617,4	27,3	401,9	206,5	146,6	3.034,4
1984	1.689,7	14,9	13,6	21,6	635,7	26,6	447,0	234,3	194,3	3.277,7
1985	1.872,2	14,3	17,9	24,8	761,5	26,1	519,4	246,2	310,6	3.793,0
1986	1.859,3	14,5	19,9	27,2	784,2	47,6	575,1	296,7	411,0	4.035,5
1987	1.962,5	14,6	20,6	26,8	883,8	42,3	638,5	343,2	463,3	4.395,6
1988	2.212,8	13,6	9,4	27,5	967,7	46,7	698,1	379,7	521,0	4.876,5
Niet verkrijgbaar door elke belegger										
1981	20,2	0,3	0,1	0,8	130,6	—	105,0	32,1	42,5	331,6
1982	27,6	0,3	0,1	1,0	143,4	—	136,1	33,2	46,6	388,3
1983	41,1	0,3	0,1	0,7	177,6	—	166,5	38,2	71,4	495,9
1984	41,7	0,1	0,0	0,6	237,5	—	225,3	40,7	101,8	647,7
1985	54,6	0,1	0,1	0,4	266,3	—	282,4	43,6	206,8	854,3
1986	58,2	0,0	0,1	0,4	257,8	—	281,0	51,4	197,3	846,2
1987	53,3	0,0	0,1	1,5	236,1	—	317,5	47,2	199,3	855,0
1988	84,4	0,2	0,1	1,0	219,0	—	324,8	51,7	198,6	879,8
Totaal										
1981	1.350,0	13,4	9,1	19,6	630,5	25,1	412,3	207,4	123,9	2.791,3
1982	1.477,0	14,3	11,7	22,3	680,9	16,6	475,0	229,3	137,5	3.064,6
1983	1.628,6	15,3	12,1	20,9	795,0	27,3	568,4	244,7	218,0	3.530,3
1984	1.731,4	15,0	13,6	22,2	873,2	26,6	672,3	275,0	296,1	3.925,4
1985	1.926,8	14,4	18,0	25,2	1.027,8	26,1	801,8	289,8	517,4	4.647,3
1986	1.917,5	14,5	20,0	27,6	1.042,0	47,6	856,1	348,1	608,3	4.881,7
1987	2.015,8	14,6	20,7	28,3	1.119,9	42,3	956,0	390,4	662,6	5.250,6
1988	2.297,2	13,8	9,5	28,5	1.186,7	46,7	1.022,9	431,4	719,6	5.756,3

¹ Inclusief de effecten van het Belgisch-Kongolees Fonds voor Delging en Beheer.

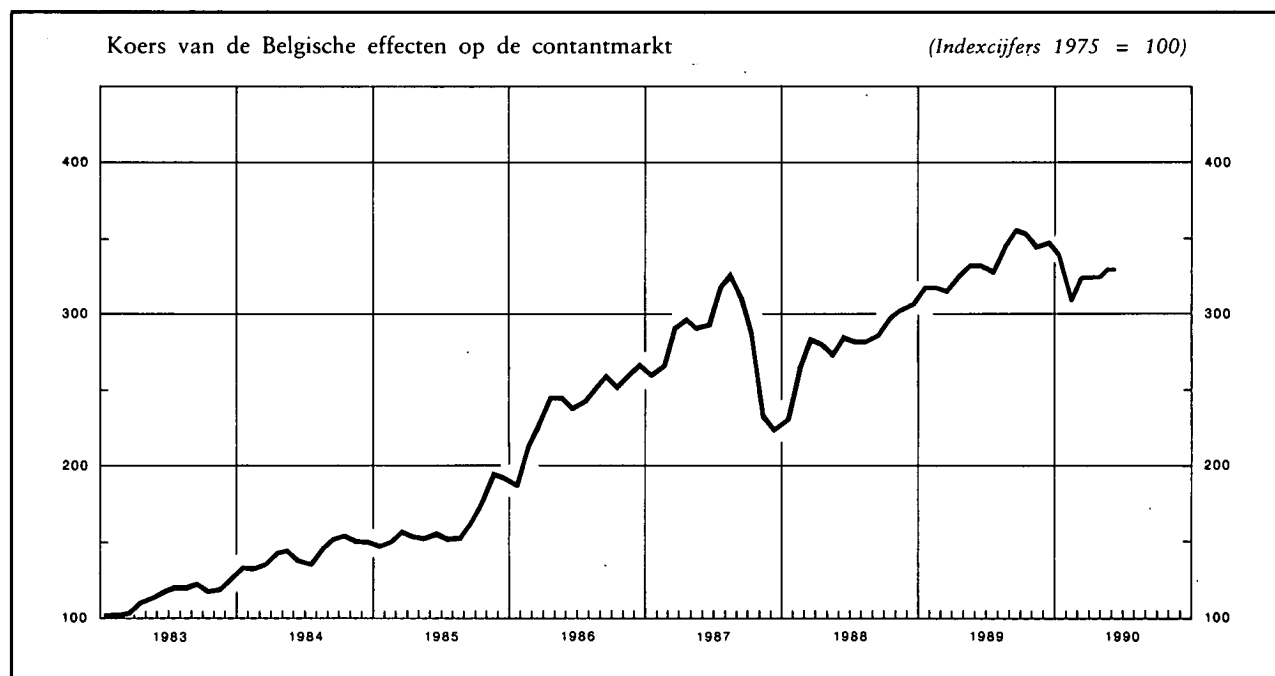
² Exclusief de zelfstandige fondsen en de parastatale instellingen die de kenmerken vertonen van geldschepende instellingen of van instellingen voor het spaarwezen, de sociale verzekering, de verzekeringen of de kapitalisatie.

³ Exclusief het bezit van de pensioenfondsen door deze instellingen beheerd.

⁴ Als door elke belegger verkrijgbare effecten worden beschouwd : de effecten die het voorwerp uitmaakten van een openbare uitgifte, die welke ter beurze genoteerd worden of waarvan de opneming in de koerslijst is voorzien en die welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de N.M.K.N., het N.L.L.K., de N.K.B.K., het C.B.H.K., evenals de spaarbons uitgegeven door de ASLK.

XVII. — EFFECTEN VAN DE PARTICULIERE SECTOR EN KREDIETEN AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND

1. — BEURSBEDRIJVIGHEID : OMZET, KOERSEN EN RENDEMENTSPERCENTAGES

Maandgemiddelden of maanden	Belgische effecten				Buitenlandse effecten		
	Gemiddelde omzet per beursdag ²	Aandelenkoersen op de contantmarkt ³		Rendement van de aandelen ⁴		Gemiddelde omzet per beursdag ¹	Aandelenkoersen op de contantmarkt ³
		Algemeen	Industrieel	Algemeen	Industrieel ⁵		
	(miljoenen franken)	(Indexcijfers 1975 = 100)		(%)		(miljoenen franken)	(Indexcijfer 1975 = 100)
1982	204	89	89	7,1	5,6	156	202
1983	308	114	113	6,1	5,0	254	288
1984	367	144	144	5,2	3,9	272	349
1985	454	163	160	4,9	4,1	305	397
1986	792	241	231	3,6	3,4	413	428
1987	1.075	283	270	3,3	3,0	518	479
1988	1.227	281	276	3,2	2,8	354	464
1989	1.232	336	310	2,9	2,4	463	586
1988 2 ^e kwartaal	753	279	262	3,3	3,0	340	450
1988 3 ^e kwartaal	870	282	304	3,2	2,6	374	489
1988 4 ^e kwartaal	903	303	288	3,0	2,3	343	500
1989 1 ^e kwartaal	1.038	318	298	2,9	2,3	538	544
1989 2 ^e kwartaal	1.130	322	310	2,9	2,4	437	579
1989 3 ^e kwartaal	1.408	344	312	2,8	2,5	418	620
1989 4 ^e kwartaal	1.352	349	317	2,8	2,4	458	602
1990 1 ^e kwartaal	1.306	325	295	2,7	2,0	572	586
1990 2 ^e kwartaal	951	327	300	2,4	1,8	351	565
1989 Juli	1.136	330	302	2,9	2,5	362	597
1989 Augustus	1.470	346	313	2,8	2,5	485	626
1989 September	1.619	357	320	2,7	2,4	407	636
1989 Oktober	1.570	354	314	2,9	2,7	482	606
1989 November	1.283	346	321	2,7	2,2	467	597
1989 December	1.204	348	315	2,7	2,2	426	602
1990 Januari	1.187	342	309	2,7	2,2	628	601
1990 Februari	1.680	308	279	3,1	2,6	656	575
1990 Maart	1.052	324	298	2,2	1,3	432	582
1990 April	769	325	298	2,2	1,3	354	573
1990 Mei	992	326	300	2,4	1,9	365	563
1990 Juni	1.093	331	302	2,5	2,1	334	560
1990 Juli	880	331	301	2,6	2,4	265	553

¹ Bron : Beurscommissie te Brussel. Omzet op de contant- en termijnmarkt ter beurze van Brussel.

² Ondernemingsobligaties en aandelen.

³ Bron : N.I.S. Indexcijfers van de aandelenkoersen ter beurze van Brussel en Antwerpen. Gemiddelde van de indexcijfers op de 10^e en 25^e van iedere maand.

⁴ Verhouding van het laatst betaalde nettodividend tot de notering van het einde van de maand op de beurs van Brussel. Bron : Kredietbank.

⁵ Aandelen zonder fiscale voordelen.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN¹

Bron : N.I.S.

Periode ²	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto-dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatieschuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljarden franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
A. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in België⁴									
1970	15.567	343,9	191,4	47,4	9,1	21,2	1,7	104,1	5,3
1971	15.938	371,8	210,8	53,5	9,7	23,8	1,9	122,3	7,0
1972	16.640	395,4	239,8	53,9	12,6	24,2	1,8	151,0	8,5
1973	17.155	419,2	257,5	62,5	10,6	28,9	2,0	173,6	10,4
1974	18.137	440,2	282,7	78,4	11,7	36,4	2,4	199,3	12,1
1975	19.108	469,5	319,6	83,9	23,2	40,0	2,3	240,6	14,5
1976	19.993	497,3	348,5	65,8	47,3	32,2	1,3	281,8	18,2
1977	20.734	524,4	353,8	77,0	42,5	36,2	1,3	330,1	22,0
B. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in het buitenland									
1970	240	41,3	29,7	6,4	2,6	3,6	0,2	3,7	0,3
1971	234	43,0	29,0	7,1	0,3	3,9	0,2	2,3	0,2
1972	229	46,8	31,9	5,3	0,2	3,8	0,2	4,9	0,2
1973	211	43,9	32,0	5,5	0,4	3,7	0,2	4,8	0,3
1974	192	45,8	32,1	7,9	0,7	4,7	0,2	4,7	0,3
1975	186	45,5	34,5	11,1	0,8	5,5	0,2	6,5	0,3
1976	174	43,9	38,2	6,5	0,7	4,7	0,2	6,9	0,5
1977	169	44,1	37,1	5,1	0,9	4,8	0,2	6,9	0,6
C. — Totaal⁴									
1970	15.807	385,2	221,1	53,8	11,7	24,8	1,9	107,8	5,6
1971	16.172	414,8	239,8	60,6	10,0	27,7	2,1	124,6	7,2
1972	16.869	442,2	271,7	59,2	12,8	28,0	2,0	155,9	8,7
1973	17.366	463,1	289,5	68,0	11,0	32,6	2,2	178,4	10,7
1974	18.329	486,0	314,8	86,3	12,4	41,1	2,6	204,0	12,4
1975	19.294	515,0	354,1	95,0	24,0	45,5	2,5	247,1	14,8
1976	20.167	541,2	386,7	72,3	48,0	36,9	1,5	288,7	18,7
1977	20.903	568,5	390,9	82,1	43,4	41,0	1,5	336,7	22,6

¹ Naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen naar Belgisch recht.

² Voor de kolommen (1) tot (7) : jaar waarin het dividend werd betaald.

³ Bedrag van de vervallen rente voor het betrokken jaar ; dit bedrag houdt verband met de op het einde van het voorgaande jaar uitstaande obligatieschuld.

⁴ Exclusief de N.B.B., de N.M.K.N. en de SABENA.

XVII - 4. — UITGIFTEN VAN DE VENNOOTSCHAPPEN ¹

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B. ²).

Periode	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)				Aandelen en obligaties	Aandelen en obligaties	
	nominale uitgiften	netto- uitgiften	niet-doorlopende uitgiften			doorlopende netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften (N.I.S.)
			bruto- uitgiften	aflossingen	netto- uitgiften				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (3) - (4)	(6)	(7) = (5) + (6)	(8) = (2) + (7)	(9)	
A. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in België									
1973	39,1	20,8	13,9	3,3	10,6	6,3	16,9	37,7	39,1
1974	49,5	23,4	13,4	4,2	9,2	9,6	18,8	42,2	43,2
1975	39,4	21,5	27,0	4,5	22,5	9,0	31,5	53,0	58,1
1976	50,1	* 25,2	18,4	3,9	14,5	11,7	26,2	* 51,4	* 63,3
1977	* 91,9	* 55,3	13,4	4,8	8,6	14,5	23,1	* 78,4	* 99,4
1978	* 64,4	* 41,2	10,3	8,1	2,2	12,5	14,7	* 55,9	* 72,9
1979	* 67,1	* 34,5	16,0	8,8	7,2	14,9	22,1	* 56,6	* 79,8
1980	* 87,1	43,7	16,9	9,6	7,3	24,6	31,9	75,6	120,0
B. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in het buitenland									
1973	9,4	0,3	0,0	0,1	- 0,1	0,0	- 0,1	0,2	0,2
1974	0,6	0,2	0,0	0,1	- 0,1	0,0	- 0,1	0,1	0,1
1975	0,2	0,0	1,9	0,1	1,8	0,0	1,8	1,8	1,8
1976	.	.	0,6	0,2	0,4	0,0	0,4	0,4	0,4
1977	.	.	0,0	0,3	- 0,3	0,0	- 0,3	- 0,3	- 0,3
1978	.	.	0,0	0,4	- 0,4	0,0	- 0,4	- 0,4	- 0,4
1979	.	.	0,0	0,4	- 0,4	0,0	- 0,4	- 0,4	- 0,4
1980	* .	.	0,0	0,1	- 0,1	0,0	- 0,1	- 0,1	- 0,1
C. — Totaal									
1973	48,5	21,1	13,9	3,4	10,5	6,3	16,8	37,9	39,3
1974	50,1	23,6	13,4	4,3	9,1	9,6	18,7	42,3	43,3
1975	39,6	21,5	28,9	4,6	24,3	9,0	33,3	54,8	59,9
1976	50,1	* 25,2	19,0	4,1	14,9	11,7	26,6	* 51,8	* 63,7
1977	* 91,9	* 55,3	13,4	5,1	8,3	14,5	22,8	* 78,1	* 99,1
1978	* 64,4	* 41,2	10,3	8,5	1,8	12,5	14,3	* 55,5	* 72,5
1979	* 67,1	* 34,5	16,0	9,2	6,8	14,9	21,7	* 56,2	* 79,4
1980	* 87,1	43,7	16,9	9,7	7,2	24,6	31,8	75,5	119,9

¹ Naamloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en persoonsvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid naar Belgisch recht.

² Deze wijzigingen bestaan enerzijds uit de opnemings van de bijstortingen en anderzijds uit de verwijdering van de doorlopende en niet-doorlopende uitgiften van de overheidssector (N.M.K.N., SABENA) en van de uitgiften van obligaties en kasbons van de Belgische banken.

N.B. — Kolom (1) en (9) : bedragen overgenomen zonder wijziging van de statistieken van het N.I.S. — kolom (2) tot (8) : bedragen gewijzigd door de N.B.B. zoals hierboven in noot ² uitgelegd.

— Kolom (1) : oprichtingen van vennootschappen en kapitaalverhogingen — kolom (2) : gestorte bedragen op inschrijving op aandelen (vermindert met de andere stortingen dan die in specien), uitgiftepremie's en bijstortingen — kolom (3) : nieuwe uitgiften (gedeelte dat werkelijk uitgegeven werd tijdens het jaar), verhoogd met het saldo van voorgaande uitgiften vermindert met conversielingen en met de uitgiften tegen betaling in natura.

XVII - 5. — UITGIFTEN VAN DE VENNOOTSCHAPPEN ¹

(Miljarden franken)

Periode	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties
	Nominale uitgiften	Netto- uitgiften ²	Nier- doorlopende bruto- uitgiften	Totaal
	(1)	(2)	(3)	(4) = (2) + (3)
1981 ³	115,9	48,3	47,9	96,2
1982	152,1	102,3	6,1	108,4
1983	330,4	239,2	27,4	266,6
1984	124,4	87,7	5,0	92,7
1985	169,0	103,5	7,8	111,3
1986	241,3	136,3	6,1	142,4
1985 1 ^e kwartaal	21,5	12,2	2,0	14,2
2 ^e kwartaal	46,3	26,4	5,5	31,9
3 ^e kwartaal	39,5	22,7	0,0	22,7
4 ^e kwartaal	61,8	42,2	0,3	42,5
1986 1 ^e kwartaal	60,5	30,8	0,0	30,8
2 ^e kwartaal	61,2	35,1	1,1	36,2
3 ^e kwartaal	51,5	29,7	0,1	29,8
4 ^e kwartaal	68,1	40,7	4,9	45,6
1987 1 ^e kwartaal ..... *	57,7	42,5	1,0	43,5
1986 Maart	17,9	8,6	0,0	8,6
April	13,2	6,3	0,5	6,8
Mei	19,4	16,2	0,6	16,8
Juni	28,6	12,6	0,0	12,6
Juli	24,9	17,1	0,0	17,1
Augustus	12,6	5,8	0,0	5,8
September	14,0	6,8	0,0	6,8
Oktober	17,3	13,0	0,6	13,6
November	17,2	14,3	1,7	16,0
December	33,6	13,4	2,6	16,0
1987 Januari	11,0	6,0	0,0	6,0
Februari	28,0	23,7	1,0	24,7
Maart ..... *	18,7	12,8	0,0	12,8

¹ Naamloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid naar Belgisch recht. De cijfers van deze tabellen verschillen in de volgende opzichten van die welke in tabel XVII-4 voorkomen : a) de netto-uitgiften van aandelen bevatten de bijstortingen niet ; b) de obligatie-uitgiften zijn bruto (afschrijvingen niet afgetrokken) en houden geen rekening met de doorlopende uitgiften.

² Inclusief de uitgiftepremies.

³ Inclusief de verrichtingen die voortvloeiden uit het plan tot gezondmaking van de IJzer- en Staalnijverheid.

XVII - 6. — VERPLICHTINGEN VAN DE BEDRIJVEN¹ EN PARTICULIEREN TEGENOVER DE BELGISCHE FINANCIËLE INSTELLINGEN

Indeling naar de instellingen waarbij deze verplichtingen bij hun oorsprong werden aangegaan²

(Miljarden franken)

Einde periode	Overwegend geldscheppende instellingen				Overige financiële instellingen						Eindtotaal	waarvan door de overheidsbedrijven uitgegeven obligaties ⁴
	N.B.B.	Overheidsinstellingen	Banken	Totaal ³	Openbare kredietinstellingen gespecialiseerd in		ASLK	Spaarbanken	Diversen	Totaal		
					het beroepskrediet	het huisvestingskrediet						
(1)	(2)	(3)	(4) = (1) tot (3)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10) = (5) tot (9)	(11) = (4) + (10)	(12)	
1980	0,9	0,5	1.141,4	1.142,8	439,8	244,4	345,4	328,5	2,2	1.360,3	2.503,1	101,0
1981	0,5	0,5	1.223,2	1.224,2	456,9	273,4	349,5	336,0	1,9	1.417,7	2.641,7	105,3
1982	0,7	0,5	1.250,0	1.251,2	466,7	300,5	349,7	344,9	1,6	1.463,4	2.714,5	111,9
1983 ⁵	0,6	0,3	1.308,1	1.309,0	447,5	323,4	360,1	368,2	2,4	1.501,6	2.810,5	122,0
1984	0,3	0,2	1.337,6	1.338,1	432,0	344,0	371,5	374,6	1,9	1.524,0	2.862,1	120,3
1985	0,0	0,2	1.383,1	1.383,3	442,4	367,4	376,9	388,1	1,5	1.576,3	2.959,6	108,4
1986	0,0	0,2	1.469,0	1.469,2	454,1	395,4	383,4	429,4	3,2	1.665,5	3.134,7	109,8
1987 December	0,0	0,0	1.589,0	1.589,0	484,4	442,9	396,3	465,6	2,6	1.791,8	3.380,8	97,1
1988 Maart	0,0	0,0	1.632,8	1.632,8	488,0	450,2	394,2	473,6	2,3	1.808,3	3.441,1	94,6
Juni	0,0	0,0	1.752,9	1.752,9	492,5	462,7	402,6	488,6	2,5	1.848,9	3.601,8	92,9
September	0,0	0,0	1.823,8	1.823,8	494,0	475,4	403,3	501,7	2,8	1.877,2	3.701,0	90,4
December .... *	0,0	0,0	1.879,8	1.879,8	503,4	490,6	420,1	518,6	2,4	1.935,2	3.815,0	73,7
1989 Maart	0,0	0,0	1.939,2	1.939,2	512,4	503,2	421,7	531,9	2,4	1.971,5	3.910,7	72,0
Juni	0,0	0,0	2.129,6	2.129,6	532,6	517,3	430,9	558,3	2,2	2.041,3	4.170,9	73,3
September .... *	0,0	0,0	2.263,5	2.263,5	544,0	528,9	433,7	534,0	2,2	2.042,8	4.306,3	71,7
December .... *	0,0	0,0	2.339,7	2.339,7	545,7	542,1	480,5	555,3	3,1	2.126,7	4.466,4	72,3

¹ De bedrijven omvatten de overheidsbedrijven, maar niet de financiële instellingen. In de cijfers zijn de obligatieleningen uitgegeven door de bedrijven, inclusief de door de overheidsbedrijven voor ten hoogste een jaar uitgegeven certificaten, begrepen.
² Er is van uitgegaan dat door de bedrijven uitgegeven obligatieleningen bij hun oorsprong aangegaan zijn bij de instelling die ze in haar bezit heeft.

³ Zie tabel XIII-1, kolom (10) + kolom (11), exclusief de kredieten verleend voor rekening van de Staat.

⁴ Exclusief de door de overheidsbedrijven voor ten hoogste een jaar uitgegeven certificaten.

⁵ Inclusief de wissels die vervielen op de laatste dag van de maand en die niet konden worden geïncasseerd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

XVII - 7. — HYPOTHEEKINSCHRIJVINGEN

Bron : Belgisch Staatsblad.

Maandgemiddelden	Miljarden franken ¹
1981	13,5
1982	11,9
1983	12,0
1984	14,1
1985	15,2
1986	21,1
1987	27,2
1988	28,5
1989	35,4
1988 1 ^e kwartaal	25,3
2 ^e kwartaal	26,8
3 ^e kwartaal	30,3
4 ^e kwartaal	31,5
1989 1 ^e kwartaal	29,8
2 ^e kwartaal	37,0
3 ^e kwartaal	36,2
4 ^e kwartaal	38,5
1989 1 ^e kwartaal	51,2

¹ Bedragen berekend volgens de geïnde inschrijvingsrechten. Inclusief de vernieuwingen na vijftien jaar, die ongeveer 1 1/2 pct. van het totaal bedragen, doch exclusief de wettelijke hypotheeken.

Bibliografische referentie : Statistisch Jaarboek van België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgische Economische Statistieken 1970-1980. — Tijdschrift van de Nationale Bank van België. LIe jaargang, deel I, n° 1, januari 1976 en LIIIe jaargang, deel II, n° 5, mei 1978. — Indices et Statistiques (Beurscommissie van Brussel). — Weekberichten van de Kredietbank. — Belgisch Staatsblad : Ministerie van Financiën : Toestand van de verrichtingen inzake belastingen. Hypotheekrechten.

**XVII - 8. — AANVRAGEN VAN HYPOTHECAIR KREDIET INGEDIEND BIJ DE
BELANGRIJKSTE BELGISCHE FINANCIËLE INSTELLINGEN VOOR DE
FINANCIËRING VAN DE HUISVESTING¹**

Periode	Aantal aanvragen (duizenden)					Bedrag der aanvragen (miljarden franken)				
	Aankoop		Nieuwbouw of verbouwingswerken		Totaal	Aankoop		Nieuwbouw of verbouwingswerken		Totaal
1982	37,8		20,1		57,9	44,1		27,5		71,6
	Aankoop	Gemengd krediet ²	Verbouwingswerken	Nieuwbouw	Totaal	Aankoop	Gemengd krediet ²	Verbouwingswerken	Nieuwbouw	Totaal
1983	41,8	5,5	6,6	15,5	69,4	51,0	7,9	4,3	27,4	90,6
1984	45,0	6,2	7,5	16,8	75,5	56,5	8,9	4,8	30,7	100,9
1985	50,8	5,4	8,4	19,9	84,5	67,1	8,9	6,1	36,3	118,4
1986	73,0	9,3	11,6	22,6	116,8	109,4	16,4	10,3	46,3	182,4
1987	66,7	10,4	10,2	23,0	110,3	109,2	19,0	9,5	53,0	190,7
1988	75,3	12,4	11,9	29,6	129,2	142,1	23,8	11,9	73,2	251,0
1989	83,3	12,5	14,0	40,2	150,0	175,6	27,5	15,0	105,6	323,7
1987 4 ^e kwartaal	17,1	2,6	2,4	5,6	27,7	28,3	4,9	2,2	13,3	48,7
1988 1 ^e kwartaal	18,7	3,2	2,8	7,0	31,7	31,9	6,0	2,7	16,4	57,0
2 ^e kwartaal	19,4	3,4	3,3	7,6	33,7	35,3	6,2	3,3	19,2	64,0
3 ^e kwartaal	18,7	3,0	3,1	8,7	33,5	37,4	5,6	3,1	21,4	67,5
4 ^e kwartaal	18,5	3,0	2,6	6,2	30,3	37,6	5,9	2,8	16,3	62,6
1989 1 ^e kwartaal	25,1	4,0	4,4	13,6	47,1	50,6	8,2	4,5	34,6	97,9
2 ^e kwartaal	19,6	3,0	3,5	9,1	35,2	40,2	6,2	3,6	24,3	74,3
3 ^e kwartaal	16,4	2,4	2,5	5,6	26,9	34,3	5,4	2,8	14,7	57,2
4 ^e kwartaal	22,3	3,2	3,4	11,9	40,8	50,5	7,6	4,1	32,0	94,2
1988 December	6,1	1,0	0,8	2,1	10,0	11,7	1,9	0,9	5,4	19,9
1989 Januari	6,5	1,1	1,0	2,8	11,4	12,7	2,2	1,0	7,2	23,1
Februari	7,1	1,1	1,1	3,4	12,7	14,0	2,2	1,2	8,5	25,9
Maart	11,5	1,8	2,3	7,4	23,0	23,9	3,8	2,3	18,9	48,9
April	6,5	1,0	1,3	4,6	13,4	13,8	2,1	1,4	12,1	29,4
Mei	5,9	0,9	1,0	2,0	9,8	11,9	1,9	1,0	5,4	20,2
Juni	7,2	1,1	1,2	2,5	12,0	14,5	2,2	1,2	6,8	24,7
Juli	5,5	0,8	0,8	1,9	9,0	11,8	1,9	0,9	5,0	19,6
Augustus	5,1	0,8	0,8	1,7	8,4	10,5	1,6	0,9	4,3	17,3
September	5,8	0,8	0,9	2,0	9,5	12,0	1,9	1,0	5,4	20,3
Oktober	9,6	1,4	1,5	6,2	18,7	21,7	3,4	1,8	16,5	43,4
November	5,7	0,9	0,9	2,3	9,8	12,3	2,0	1,0	6,2	21,5
December	7,0	0,9	1,0	3,4	12,3	16,5	2,2	1,3	9,3	29,3

¹ Volgens een enquête bij de openbare kredietinstellingen, de voornaamste banken, de spaarbanken en een talrijke groep verzekeringsmaatschappijen en maatschappijen voor hypothecair krediet. De gegevens wijzen op een tendens en zijn geen weerspiegeling van de totale aanvragen van hypothecair krediet, noch van de omloop van het hypothecaire krediet. Bij het onderzoek van de gegevens over een langere periode dient rekening te worden gehouden met de wijzigingen in de rubriekindeling tussen de jaren 1982 en 1983. (Zie in dat verband het artikel vermeld in de bibliografische referentie).

² Een gemengd hypothecair krediet is bestemd voor de financiering én van de aankoop van een bestaande woning én van verbouwingswerken aan die woning.

Bibliografische referentie: *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LXIe Jaargang, Deel II, Nr. 1-2, juli-augustus 1986.

XVII - 9. — DISCONTO-, VOORSCHOTTEN- EN ACCEPTKREDIETEN¹ BIJ HUN OORSPRONG VERLEEND DOOR DE BANKEN, DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS, DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID EN DE NATIONALE KAS VOOR BEROEPSKREDIET² AAN DE BEDRIJVEN EN DE PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND

a) Kredieten van een miljoen frank of meer waarvan de begunstigde³ een Belgische ingezetene is
Indeling naar de economische sector waartoe de begunstigde behoort

(Uitstaande bedragen aan het einde van het jaar, miljarden franken)

	Toegekende bedragen				Opgenomen bedragen			
	1986	1987	1988	1989	1986	1987	1988	1989
Landbouw en groothandel in landbouwprodukten	82,5	85,8	92,1	103,2	53,0	60,3	62,5	70,0
Extractieve nijverheid en groothandel in produkten van deze nijverheidstak	40,3	44,7	48,0	51,7	15,4	14,9	16,9	17,1
Verwerkende nijverheid en groothandel in produkten van deze nijverheidstak :								
Levensmiddelen, drank en tabak	211,8	217,6	235,3	262,2	88,4	92,3	107,1	129,0
Textiel, kleding en leder	111,4	124,3	135,3	146,5	55,0	61,9	70,1	82,9
Scheikundige nijverheid ⁴	288,2	317,1	339,5	374,8	83,8	82,8	105,9	130,7
Basismetallennijverheid	133,5	135,3	142,3	168,0	51,0	59,1	59,9	70,4
Metaalverwerkende nijverheid	446,6	458,6	498,3	577,2	185,9	186,8	228,7	261,6
Niet-metaalhoudende minerale produkten en hout	118,7	122,3	134,2	172,0	39,0	64,4	71,2	101,3
Papier, karton en drukwerk	71,4	77,4	85,2	95,6	33,0	41,0	48,4	55,9
Aardolie	128,5	118,9	136,2	133,1	17,5	20,5	24,1	22,3
Diamant en goudsmidwerk	47,9	45,8	54,7	61,5	29,8	26,6	34,8	36,2
Overige	3,1	3,9	3,9	4,7	1,9	2,3	2,0	2,5
Bouwnijverheid en vastgoedtransacties, werken van burgerlijke bouwkunde	119,2	137,0	161,7	216,7	70,3	76,3	93,5	137,5
Productie en distributie van energie en water	141,2	158,4	160,9	156,5	58,7	82,9	86,7	91,8
Overige diensten :								
Niet-gespecialiseerde groothandel	115,7	129,8	162,8	183,0	67,9	70,7	84,6	106,3
Kleinhandel	137,8	162,3	194,5	237,8	90,6	113,4	130,6	166,4
Vervoer, bewaargeving en communicatie	213,0	211,2	242,1	282,5	134,3	132,9	151,0	177,8
Financiële diensten ⁵	227,6	287,1	415,4	491,9	107,4	134,6	192,4	215,7
Overige diensten aan de bedrijven ⁶	75,2	120,8	151,1	206,8	40,5	62,3	79,2	124,8
Overige diensten aan de particulieren ⁷ ..	177,8	202,1	228,9	279,4	149,5	169,6	188,1	231,8
Totaal	2.891,4	3.160,4	3.622,4	4.205,1	1.372,9	1.555,6	1.837,7	2.232,0

¹ Inclusief die welke bij uitstek investeringen in vaste kapitaalgoederen financieren.

² Exclusief de kredieten die de N.K.B.K. verleent via de door haar erkende kredietinstellingen.

³ Wordt als dusdanig beschouwd, het bedrijf of de particulier die de kredietopening verkregen heeft en derhalve het initiatief van het gebruik ervan heeft, een initiatief dat hij kan uitoefenen ofwel door zelf schulden aan te gaan tegenover de financiële instelling, ofwel door haar handelsvorderingen af te staan die hij op derden bezit ; een gevolg van deze definitie is dat het bedrijf of de particulier die de begunstigde van het krediet is niet noodzakelijkerwijze de debiteur is : zo is, wanneer er een wissel, getrokken op een cliënt, ter discontering is overgemaakt, de debiteur steeds de betrokkene, terwijl, volgens de modaliteiten van de verrichting, de begunstigde de trekker, de betrokkene of een derde kan zijn ; in tegenstelling tot deze tabel, gebruiken de overige tabellen van het statistisch gedeelte van het Tijdschrift die

betrekking hebben op de kredieten aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland (nl. de tabellen XIII-6 tot 9 en XVII-6) de debiteuren als criterium van de indeling. De begunstigde bedrijven omvatten de overheidsbedrijven, maar niet de financiële instellingen.

⁴ Inclusief de plasticnijverheid, de rubbernijverheid, de cokes- en agglomeratenfabrieken.

⁵ O.m. kredieten aan de portefeuille- en financieringsmaatschappijen.

⁶ O.m. factoring-, leasing-, publiciteitsondernemingen, studie- en organisatiebureaus.

⁷ O.m. leningen en kredieten aan instellingen voor gezondheidszorg, voor vrijetijdsbesteding, aan de leden van vrije beroepen, aan loon- en weddetrekkenden, met uitzondering evenwel van de hypothecaire leningen verleend door de ASLK aan laatstgenoemden.

XVII - 9. — DISCONTO- VOORSCHOTTEN- EN ACCEPTKREDIETEN BIJ HUN OORSPRONG VERLEEND DOOR DE BANKEN, DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS, DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID EN DE NATIONALE KAS VOOR BEROEPSKREDIET AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND

b) Kredieten van een miljoen frank of meer waarvan de begunstigde¹ een niet-ingezetene is

Indeling naar de geografische zone waar de begunstigde gevestigd is

(Uitstaande bedragen aan het einde van het jaar, miljarden franken)

	Toegekende bedragen				Opgenomen bedragen			
	1986	1987	1988	1989	1986	1987	1988	1989
Europese Economische Gemeenschap	813,9	829,6	1.139,0	1.182,4	326,1	293,0	374,2	398,7
Verenigd Koninkrijk	317,5	316,3	487,8	548,5	100,1	56,1	85,9	120,7
Bondsrepubliek Duitsland	117,2	103,4	146,1	120,9	28,6	39,9	51,8	46,5
Frankrijk	93,0	85,3	89,4	79,7	42,3	31,0	32,9	34,8
Nederland	75,1	101,6	121,8	140,7	29,3	45,9	51,8	50,1
Italië	60,7	69,6	74,1	77,0	27,3	28,1	33,4	36,3
Luxemburg	38,2	43,4	64,9	66,4	14,5	11,3	20,0	14,3
Denemarken	13,4	12,0	29,0	25,3	6,2	7,3	10,5	8,7
Ierland	1,9	5,3	3,2	3,2	1,0	0,4	0,6	1,1
Griekenland	4,4	5,3	5,2	4,2	3,2	4,0	4,0	2,9
Spanje	66,2	62,3	81,7	82,8	54,1	50,1	60,7	63,5
Portugal	26,3	25,1	35,8	33,7	19,5	18,9	22,6	19,8
Overige Europese landen	82,5	87,8	106,2	139,3	32,4	32,7	39,3	50,5
waarvan : Spanje	—	—	—	—	—	—	—	—
Zwitserland	46,6	46,4	61,1	80,6	16,3	12,2	15,0	21,1
Noorwegen	6,0	4,7	5,5	5,0	2,2	1,0	1,5	2,2
Zweden	8,6	8,3	13,4	17,5	1,4	0,3	3,3	8,4
Verenigde Staten en Canada	328,1	323,4	423,4	449,8	96,2	105,0	132,3	118,0
Aardolie-exporterende landen	64,0	57,9	56,6	61,4	52,7	46,6	42,1	41,7
Overige landen van het westelijk halfrond	203,5	172,4	151,1	165,2	125,0	90,2	79,8	86,2
waarvan : Brazilië	62,7	51,8	42,7	36,0	36,0	25,4	17,8	14,9
Mexico	38,9	25,9	20,2	25,9	33,9	21,8	17,5	20,9
Overige Afrikaanse landen	51,3	41,6	49,0	53,4	36,4	34,7	35,8	36,2
waarvan : Zuid-Afrika	3,6	3,4	4,8	4,0	2,6	2,7	3,4	3,3
Republiek Zaïre	18,4	15,1	19,1	24,1	11,8	13,2	12,4	14,7
Australië en Nieuw-Zeeland	117,2	123,9	114,5	111,1	70,8	88,0	72,5	72,2
Overige Aziatische landen	179,7	184,3	146,4	162,9	60,8	84,0	82,1	78,5
waarvan : Japan	97,8	94,4	55,1	47,3	17,2	32,9	34,4	28,3
Totaal	1.840,2	1.820,9	2.186,2	2.325,5	800,4	774,2	858,1	882,0

¹ Wordt als dusdanig beschouwd, degene die de kredietopening verkregen heeft en derhalve het initiatief van het gebruik ervan bezit, een initiatief dat hij kan uitoefenen door zelf schulden aan te gaan tegenover de financiële instelling of door haar handelsvorderingen af te staan die hij op derden bezit. Derhalve zijn het bedrag van

de wissels getrokken op niet-ingezetenen ter discontering overgemaakt door een ingezetene, evenals de toegekende bedragen waarop deze overdrachten aangerekend worden, opgenomen in tabel XVII-8 a) en niet in deze tabel.

XVIII. — GELDMARKT

1. — DAGGELDMARKT¹

(Miljarden franken)

Daggemiddelden ²	Bedragen uitgeleend door			Bedragen opgenomen door				Totaal (8) = (1) + (2) + (3) of (4) + (5) + (6) + (7)
	Deposito- banken (1)	Renten- fonds (2)	Andere instellingen ³ (3)	Deposito- banken (4)	Renten- fonds (5)	H.W.I. (6)	Andere instellingen ³ (7)	
1982	7,4	0,0	4,0	5,9	0,0	3,8	1,7	11,4
1983	7,5	0,0	3,8	5,7	0,1	4,1	1,4	11,3
1984	7,3	0,0	3,3	5,8	0,1	3,1	1,6	10,6
1985	7,2	0,0	2,9	5,2	0,6	2,9	1,4	10,1
1986	6,3	0,2	3,0	4,6	0,6	3,0	1,3	9,5
1987	5,9	0,0	3,0	4,1	1,3	2,2	1,3	8,9
1988	4,8	0,0	2,7	3,2	1,1	1,9	1,3	7,5
1989	4,9	0,0	3,2	3,4	0,7	2,7	1,3	8,1
1988 2 ^e kwartaal	4,6	0,0	2,6	3,1	1,0	1,9	1,2	7,2
3 ^e kwartaal	4,9	0,0	2,3	3,1	1,3	1,6	1,2	7,2
4 ^e kwartaal	4,5	0,0	2,7	2,9	1,0	2,0	1,3	7,2
1989 1 ^e kwartaal	4,8	0,2	2,7	3,2	1,3	1,8	1,4	7,7
2 ^e kwartaal	5,4	0,0	3,8	3,8	0,2	3,6	1,6	9,2
3 ^e kwartaal	4,8	0,0	2,9	3,3	0,5	2,7	1,2	7,7
4 ^e kwartaal	4,8	0,0	3,4	3,3	0,8	2,9	0,9	7,9
1990 1 ^e kwartaal	4,1	0,0	2,9	3,0	0,3	2,4	1,3	7,0
2 ^e kwartaal	5,0	0,2	2,7	3,2	0,2	3,3	1,0	7,7
1989 Juli	5,4	0,0	3,2	3,6	1,0	3,0	1,0	8,6
Augustus	4,2	0,0	2,8	3,2	0,2	2,5	1,2	7,1
September	4,7	0,0	2,6	3,1	0,2	2,7	1,4	7,4
Oktober	4,8	0,0	3,1	3,3	0,8	2,9	1,2	8,2
November	4,1	0,0	3,6	3,3	0,3	2,7	1,3	7,6
December	5,5	0,0	3,6	3,3	1,3	3,5	1,1	9,2
1990 Januari	4,0	0,0	2,6	2,8	0,5	2,1	1,3	6,7
Februari	4,4	0,0	3,1	2,9	0,5	3,2	1,1	7,7
Maart	3,9	0,0	3,2	3,1	0,0	2,2	1,7	7,0
April	3,6	0,0	3,0	2,9	0,1	2,6	0,9	6,5
Mei	4,4	0,1	2,2	3,2	0,2	2,0	1,2	6,6
Juni	7,0	0,4	2,8	3,6	0,2	5,4	1,0	10,2
Juli	4,0	0,0	2,6	3,4	0,0	2,0	1,3	6,7

¹ Het grootste deel van op de daggeldmarkt verhandelde kapitalen wordt beheerd door het « Protocol tot regeling van de markt van het gewaarborgde daggeld » van kracht tussen het Rentenfonds, het H.W.I. en de financiële instellingen van de overheidssector en van de particuliere sector die direct opeisbare middelen ontvangen, inlagen op deposito- of spaarboekjes of middelen voor termijnen die 3 maanden niet overschrijden. In de tabel zijn bovendien kapitalen opgenomen die buiten dit protocol werden verhandeld.

² De gemiddelden worden berekend op basis van het totaal aantal dagen van de periode; deze laatste methode stemt overeen met die welke het H.W.I. gebruikt voor de voorstelling van zijn gegevens.

³ De kolommen (3) en (7) omvatten in hoofdzaak de openbare kredietinstellingen en de spaarbanken; in kolom (3) worden daar diverse uitleners « buiten het protocol » aan toegevoegd.

XVIII - 2. — HOUDERSCHAP VAN HET DOOR DE DEPOSITOBANKEN GEDISCONTEERDE
HANDELSPIER EN VAN DE BANKACCEPTEN¹

(Miljarden franken)

Gemiddelde bedragen aan het einde van de maand ²	Portefeuille van				Totaal (5) = (1) tot (4)
	de depositobanken (1)	het H.W.I. ³ (2)	de overige instellingen van de markt van het particulier disconto en portefeuille in het bui- tenland (3)	de N.B.B. (4)	
1982	249,4	3,6	47,2	68,5	368,7
1983	257,6	7,3	47,0	54,2	366,1
1984	260,9	7,6	46,8	54,0	369,3
1985	296,0	7,9	44,5	12,7	361,1
1986	298,4	5,8	38,4	7,7	350,3
1987	269,4	4,5	33,6	1,8	309,3
1988	250,8	5,5	30,4	1,0	287,7
1989	226,0	6,6	25,9	14,4	272,9
1988 1 ^e kwartaal	247,6	7,5	32,1	0,3	287,5
2 ^e kwartaal	258,6	5,8	31,3	0,8	296,5
3 ^e kwartaal	252,9	4,0	29,2	2,2	288,3
4 ^e kwartaal	244,0	5,0	28,9	0,7	278,6
1989 1 ^e kwartaal	239,8	4,4	28,2	3,3	275,7
2 ^e kwartaal	229,4	10,9	26,2	11,6	278,1
3 ^e kwartaal	218,7	6,0	24,9	20,1	269,7
4 ^e kwartaal	216,5	5,1	24,1	22,6	268,3
1990 1 ^e kwartaal	214,4	3,4	25,8	24,1	267,7

¹ Opgenomen bedragen van de disconto- en acceptkredieten in Belgische franken bij hun oorsprong verleend door de depositobanken aan bedrijven en particulieren (excl. de financiële instellingen, maar incl. de parastatale bedrijven) en aan het buitenland. Vanaf het eerste kwartaal 1989 houdt het houderschap rekening met de handelswissels die, via het H.W.I., « in stalling » genomen zijn in het kader van de toewijzingen van kredieten door de Bank.

² Om die gemiddelden te berekenen heeft men eenmaal de uitstaande bedragen bij het begin en aan het einde van de periode genomen en tweemaal de uitstaande bedragen aan het einde van de tussenliggende maanden.

³ Bedrag van de portefeuille, met uitzondering van het bij de N.B.B. geherdisconteerde gedeelte.

**XVIII - 3. — HERDISCONTOPLAFONDS EN MAANDELIJKSE QUOTA'S
VAN DE VOORSCHOTTEN IN REKENING-COURANT BIJ DE NATIONALE BANK
VAN BELGIE**

(Miljarden franken)

Plafonds : einde maand Quota's : maand	Herdiscontoplafonds ¹									Maandelijke quota's van de voorschotten in rekening-courant tegen de gewone rentevoet ²		
	Depositobanken			Openbare kredietinstellingen			Spaarbanken			Deposito- banken	Openbare krediet- instel- lingen	Spaar- banken
	Gezamen- lijke plafonds	Aange- rekende bedragen	Beschik- bare marge	Gezamen- lijke plafonds	Aange- rekende bedragen	Beschik- bare marge	Gezamen- lijke plafonds	Aange- rekende bedragen	Beschik- bare marge			
	(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)	(5)	(6) = (4) - (5)	(7)	(8)	(9) = (7) - (8)	(10)	(11)	(12)
1981 December ...	95,8	77,1	18,7	13,7	3,8	9,9	7,1	5,1	2,0	150,9	45,9	15,4
1982 December ...	103,6	72,8	30,8	14,0	3,9	10,1	8,0	4,8	3,2	160,8	48,4	16,5
1983 December ...	107,5	80,5	27,0	15,2	4,4	10,8	8,4	4,2	4,2	173,0	50,5	17,3
1984 December ...	114,5	13,5	101,0	19,0	0,0	19,0	9,9	0,0	9,9	190,4	57,3	20,0
1985 December ...	123,5	32,4	91,1	20,3	1,0	19,3	10,7	0,6	10,1	212,7	62,4	22,0
1986 December ...	134,7	9,3	125,4	22,4	0,2	22,2	11,7	0,2	11,5	229,0	69,4	23,9
1987 December ...	147,2	8,6	138,6	26,7	0,0	26,7	13,7	0,0	13,7	257,1	76,1	27,8
1988 Maart	149,7	8,3	141,4	27,8	0,0	27,8	14,3	0,0	14,3	261,7	78,4	28,8
Juni	152,8	7,3	145,5	28,5	0,0	28,5	14,9	0,0	14,9	267,2	80,1	30,0
September ..	155,8	6,2	149,6	29,2	0,0	29,2	15,5	0,0	15,5	272,4	81,3	31,2
December ...	159,2	7,4	151,8	29,6	0,2	29,4	16,0	0,0	16,0	276,3	81,7	32,4
1989 Maart	159,2	7,5	151,7	29,6	0,1	29,5	16,0	0,0	16,0	276,4	81,7	32,4
Juni	159,7	5,1	154,6	29,0	0,0	29,0	16,2	0,0	16,2	276,7	80,8	32,9
Juli	160,9	4,2	156,7	29,0	0,1	28,9	15,0	0,0	15,0	276,7	80,8	32,9
Augustus ...	160,9	3,6	157,3	29,0	0,1	28,9	15,0	0,0	15,0	276,7	80,8	32,9
September ..	160,9	3,4	157,5	29,0	0,1	28,9	15,0	0,0	15,0	276,7	80,8	32,9
Oktober	160,9	3,2	157,7	29,0	0,1	28,9	15,0	0,0	15,0	278,7	80,8	30,9
November ..	160,9	3,8	157,1	29,0	0,1	28,9	15,0	0,0	15,0	278,7	80,8	30,9
December ...	161,2	4,4	156,8	28,4	0,1	28,3	15,2	0,0	15,2	277,2	81,6	31,6
1990 Januari	161,2	5,3	155,9	28,4	0,1	28,3	15,3	0,0	15,3	277,2	81,6	31,6
Februari	161,2	5,9	155,3	28,4	0,1	28,3	15,3	0,0	15,3	277,2	81,6	31,6
Maart	161,2	6,3	154,9	28,4	0,1	28,3	15,3	0,0	15,3	277,2	81,6	31,6
April	161,2	6,1	155,1	28,4	0,2	28,2	15,3	0,0	15,3	269,6	81,6	31,9
Mei	161,2	6,5	154,7	28,4	0,1	28,3	15,3	0,0	15,3	269,6	81,6	31,9
Juni	161,9	6,4	155,5	28,2	0,1	28,1	15,5	0,0	15,5	272,3	82,2	33,1
Juli	161,0	5,6	155,4	28,2	0,1	28,1	15,5	0,0	15,5	275,0	82,2	33,1

¹ De individuele plafonds worden in beginsel aangepast aan het begin van de maanden maart, juni, september en december, op basis van de gemiddelde bestaande bedragen van iedere financiële instelling voor de periode van twaalf maanden die aan het einde van het voorafgaande burgerlijk kwartaal verstrijkt. Volgende percentages worden toegepast op de elementen die in aanmerking genomen worden voor de bepaling van de plafonds :

Sinds december 1988 is het globale herdiscontoplafond geblokkeerd op het niveau van 1 december 1988. De individuele herdiscontoplafonds worden, binnen dat vaste globale plafond, herverdeeld bij het begin van de maanden juni en december volgens een verdeelsleutel die gebaseerd is op de oude berekeningen.

Datum van inwerkingtreding	Deposito's in Belgische franken op gewone boekjes	Andere deposito's van de cliënteel in Belgische franken voor minder dan een jaar	Niet-opgenomen bedragen van de kortlopende kredieten toegestaan aan de bedrijven en particulieren	Uitstaande bedragen van de opgenomen kredieten die bij de oorsprong aan de bedrijven en particulieren werden verleend	
	maandelijke gegevens	kwartaalgegevens	op korte termijn	op lange termijn	
2 november 1977	1,3	2,5	3,3	5,3	0,6

² Vanaf 1 maart 1980 is het voorschottenquotum van iedere financiële instelling gelijk aan het drievoud van dat deel van haar herdiscontoplafond dat gekoppeld is aan de kasbehoeften (zie voor de bepaling van dat deel van het plafond het *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*, LIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1977 : « Hervorming van het stelsel van de herdiscontoplafonds »). Bovendien beschikt iedere instelling over de mogelijkheid een bijkomend quotum te scheppen door haar herdiscontoplafond om te zetten ; dit kan echter slechts

voor zover zij niet beschikt over een voldoende portefeuille herdisconteerbaar papier om het genoemde herdiscontoplafond op te gebruiken. Het bijkomende quotum is gelijk aan het drievoud van het bedrag van het herdiscontoplafond dat wordt afgestaan.

Sinds december 1988 is het globale voorschottenquotum geblokkeerd op het niveau van 1 december 1988. De individuele voorschottenquotum worden, binnen dat vaste globale quota, herverdeeld bij het begin van de maanden juni en december volgens een verdeelsleutel die gebaseerd is op de oude berekeningswijze.

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1970-1980*. — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* : XXVIIIe jaargang, deel I, n° 5, mei 1953 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) ». — XXXVe jaargang, deel I, n° 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt ». — XXXVIIe jaargang, deel I, n° 3 en 4, maart en april 1962 : « De hervorming van 1 januari 1962 en de Belgische geldmarkt ». — XLIIe jaargang, deel II,

n° 3, september 1967 : « Nieuwe tabellen aangaande de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland ». — *Tijdschrift van de Nationale Bank van België* : XLVIe jaargang, deel I, n° 1, januari 1971 : « Een nieuwe statistiek : herdisconto- en visumplafonds van de banken bij de Nationale Bank van België ». — LIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1977 : « Hervorming van het systeem van de herdiscontoplafonds ».

XVIII - 4. — TOEWIJZINGEN VAN KREDIETEN DOOR DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Laatste toewijzing van de maand of datum van de toewijzing	Cessies-retrocessies van handelspapier			Vaste voorschotten op onderpand van overheidspapier			Totaal van de uitstaande bedragen ¹
	Rentevoet	Toegewezen bedrag	Uitstaand bedrag ¹	Rentevoet	Toegewezen bedrag	Uitstaand bedrag ¹	
1989 28 juni	7,88	10.350	23.725	8,25	6.250	30.525	54.250
26 juli	7,88	11.625	25.300	8,25	14.250	22.700	48.000
30 augustus	7,88	13.800	28.075	8,25	8.750	18.950	47.025
27 september	8,13	12.850	28.225	8,56	1.975	6.075	34.300
31 oktober	9,13	14.025	28.375	—	0	0	28.375
29 november	9,44	13.650	27.700	9,81	3.300	5.100	32.800
6 december	9,44	10.600	24.250	—	0	3.300	27.550
13 december	9,50	15.975	26.575	—	0	0	26.575
20 december	9,63	11.425	27.400	10,00	1.000	1.000	28.400
27 december	9,69	16.150	27.575	—	0	1.000	28.575
1990 3 januari	9,88	11.225	27.375	10,25	1.100	1.100	28.475
10 januari	10,00	15.475	26.700	10,38	1.950	3.050	29.750
17 januari	10,00	12.300	27.775	10,38	2.450	4.400	32.175
24 januari	10,00	14.875	27.175	10,38	2.725	5.175	32.350
31 januari	10,00	12.425	27.300	10,38	2.700	5.425	32.725
7 februari	10,00	13.900	26.325	10,38	2.000	4.700	31.025
14 februari	10,00	12.550	26.450	10,38	1.950	3.950	30.400
21 februari	10,00	13.950	26.500	10,38	2.000	3.950	30.450
28 februari	10,00	12.325	26.275	10,38	1.000	3.000	29.275
7 maart	10,00	13.025	25.350	10,38	1.500	2.500	27.850
14 maart	10,00	12.600	25.625	10,31	1.200	2.700	28.325
21 maart	9,94	12.675	25.275	10,31	1.500	2.700	27.975
28 maart	9,88	12.650	25.325	10,25	5.700	7.200	32.525
4 april	9,75	14.275	26.925	10,13	3.600	9.300	36.225
11 april	9,75	12.050	26.325	10,13	1.700	5.300	31.625
18 april	9,75	10.325	22.375	10,13	1.250	2.950	25.325
25 april	9,75	19.350	29.675	10,13	1.350	2.600	32.275
2 mei	9,63	8.750	28.100	10,00	1.250	2.600	30.700
9 mei	9,63	20.550	29.300	10,00	2.150	3.400	32.700
16 mei	9,63	11.125	31.675	10,00	3.250	5.400	37.075
21 mei	9,63	18.600	29.725	10,00	3.650	6.900	36.625
30 mei	9,63	12.050	30.650	10,00	8.125	11.775	42.425
6 juni	9,63	17.575	29.625	9,94	1.650	9.775	39.400
13 juni	9,50	11.825	29.400	9,88	3.125	4.775	34.175
20 juni	9,44	18.725	30.550	9,81	1.800	4.925	35.475
27 juni	9,25	11.975	30.700	9,63	2.500	4.300	35.000
4 juli	9,19	18.550	30.525	—	0	2.500	33.025
11 juli	9,13	10.925	29.475	9,50	1.750	1.750	31.225
18 juli	9,13	18.325	29.250	—	0	1.750	31.000
25 juli	9,13	10.725	29.050	9,44	3.000	3.000	32.050

¹ Aangezien de toewijzingen twee werkdagen na het afsluiten van de verrichtingen in de verrekenkamer vereffend worden, gaat het om het uitstaande bedrag op de vereffeningdatum (valutatatum) en niet op de datum van toewijzing die in de eerste kolom is vermeld (transactiedatum).

XIX. — DISCONTO-, RENTE- EN RENDEMENTSTARIEVEN

(procenten per jaar)

1a. — OFFICIEEL DISCONTO- EN VOORSCHOT- TENTARIEF VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Datum van de wijziging	Disconto	Voorschotten in rekening-courant en beleningen ¹
Tarief van kracht op 31-12-1981	15,00	17,00
1982 7 januari	14,00	15,00
4 maart	13,00	13,50
8 april	14,00	15,00
29 juli	13,50	14,50
19 augustus	13,00	14,00
9 september	12,50	13,50
21 oktober	12,00	13,00
12 november	11,50	12,50
1983 9 maart	14,00	15,00
24 maart	11,00	12,00
14 april	10,00	11,00
5 mei	9,50	10,50
23 juni	9,00	10,00
24 november	10,00	11,00
1984 16 februari	11,00	12,00
1985 9 mei	9,75	10,25
20 mei	9,50	10,00
3 juni	9,25	9,75
9 juli	9,50	10,00
1 augustus	10,00	10,50
9 september	9,50	10,00
17 oktober	9,00	9,50
14 november	8,75	9,00
23 december	9,75	10,25
1986 8 april	9,25	9,75
10 april	8,75	9,00
12 mei	8,50	8,75
29 mei	8,00	8,25
1987 8 januari	8,50	8,75
12 maart	8,00	8,25
21 mei	7,75	8,00
25 juni	7,50	7,75
23 juli	7,25	7,50
4 december	7,00	7,25
1988 28 januari	6,75	7,00
3 maart	6,50	6,75
1 juli	6,75	7,00
14 juli	7,00	7,25
11 augustus	7,25	7,50
29 augustus	7,50	7,75
17 november	7,25	7,50
15 december	7,50	7,75
19 december	7,75	8,00
1989 20 januari	7,75	8,50
23 januari	8,25	8,50
21 april	8,25	9,00
24 april	8,75	9,00
29 juni	8,75	9,50
30 juni	9,25	9,50
5 oktober	9,25	10,75
6 oktober	10,25	10,75

1b. — SPECIAAL RENTEPERCENTAGE VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Datum van de wijziging	Voorschotten boven het maandelijks quotum toegewezen aan de banken, de spaarbanken en de kredietinstellingen van de overheidssector
Tarief van kracht op 31-12-1981	17,50
1982 7 januari	16,00
4 maart	15,00
8 april	15,50
29 juli	15,00
19 augustus	14,50
3 september	14,00
9 september	13,50
21 oktober	13,00
12 november	12,50
1983 9 maart	15,00
24 maart	12,00
14 april	11,00
5 mei	10,50
23 juni	10,00
24 november	11,00
1984 16 februari	12,00
1985 9 mei	10,25
20 mei	10,00
3 juni	9,75
9 juli	10,00
1 augustus	10,50
9 september	10,00
17 oktober	9,50
14 november	9,00
23 december	10,25
1986 8 april	9,75
10 april	9,00
12 mei	8,75
29 mei	8,25
1987 8 januari	8,75
12 maart	8,25
21 mei	8,00
25 juni	7,75
23 juli	7,50
4 december	7,25
1988 28 januari	7,00
3 maart	6,75
1 juli	7,00
14 juli	7,25
11 augustus	7,50
29 augustus	7,75
17 november	7,50
15 december	7,75
19 december	8,00
1989 20 januari	8,50
21 april	9,00
29 juni	9,50
5 oktober	10,75

¹ Voor de banken, de spaarbanken en de kredietinstellingen van de overheidssector : rentepercentage voor de voorschotten binnen het door de N.B.B. toegewezen maandelijks quotum. Maximaal beleningspercentage : schatkistcertificaten, certificaten van het Rentenfonds en kasbons van de parastatale instellingen uitgegeven met een looptijd van maximum 374 dagen : 95 % ; andere overheidsfondsen : 80 %. Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken, worden in onderpand aanvaard.

XIX - 2. — RENTEVOETEN VAN HET HERDISCONTERING- EN WAARBORGINSTITUUT

Bron : H.W.I.

Einde periode	Tarieven toegepast voor de aankoop van bankabel papier ¹			Einde periode	Negotieringspercentages voor niet-bankabel papier ² voor circa		
	« Creditexport »-papier waarvan de looptijd niet meer dan een jaar bedraagt	Papier waaraan kortlopende financieringen van uitvoer « buiten de E.E.G. » ten grondslag liggen en dat door de N.B.B. gecertificeerd is	Ander papier		30 dagen	60 dagen	90 dagen
1982	11,00	10,15	11,40	1982	11,65	11,75	11,85
1983	9,75	8,65	9,90	1983	9,80	—	—
1984	10,50	9,90	10,90	1984	10,15	—	—
1985	9,25	8,65	9,65	1985	—	—	—
1986	7,25	6,90	7,90	1986	—	—	—
1987	6,45	5,90	6,90	1987	—	—	—
1988 Maart	6,00	5,40	6,40	1988 Maart	—	—	—
Juni	6,00	5,40	6,40	Juni	—	—	—
September	7,40	6,40	7,40	September	—	—	—
December	7,40	6,65	7,65	December	—	—	—
1989 Maart	7,60	7,15	8,15	1989 Maart	—	—	—
Juni	8,25	8,15	9,15	Juni	—	—	—
Juli	8,25	8,15	9,15	Juli	—	—	—
Augustus	8,25	8,15	9,15	Augustus	—	—	—
September	8,25	8,15	9,15	September	—	—	—
Oktober	9,50	9,15	10,15	Oktober	—	—	—
November	9,50	9,15	10,15	November	—	—	—
December	9,50	9,15	10,15	December	9,54	—	—
1990 Januari	9,50	9,15	10,15	1990 Januari	—	—	—
Februari	9,50	9,15	10,15	Februari	—	—	—
Maart	9,50	9,15	10,15	Maart	—	—	—
April	9,50	9,15	10,15	April	—	—	—
Mei	9,50	9,15	10,15	Mei	—	—	—
Juni	9,50	9,15	10,15	Juni	—	—	—
Juli	9,00	9,15	10,15	Juli	—	—	—

¹ Dit papier beantwoordt aan de discountcriteria van de N.B.B.; het wordt aangerekend op de herdiscontoplafonds die de N.B.B. aan de financiële instellingen toekent (cfr. tabel XVIII-3).

² Het H.W.I. verhandelt zowel papier dat virtueel bankabel is maar niet aangerekend wordt op de herdiscontoplafonds, als ander handelspapier.

XIX - 3. — DAGGELDRENTE

Periode	Gemiddelden ¹	Periode	Gemiddelden ¹	Periode	Gemiddelden ¹
1982	11,41	1988 2 ^e kwartaal	4,64	1989 Juli	6,76
1983	8,07	3 ^e kwartaal	5,14	Augustus	7,49
1984	9,45	4 ^e kwartaal	5,44	September	7,51
1985	8,25	1989 1 ^e kwartaal	6,00	Oktober	8,07
1986	6,61	2 ^e kwartaal	6,56	November	8,55
1987	5,56	3 ^e kwartaal	7,22	December	7,89
1988	4,99	4 ^e kwartaal	8,15	1990 Januari	8,46
1989	6,98	1990 1 ^e kwartaal	8,46	Februari	8,03
		2 ^e kwartaal	8,13	Maart	8,85
				April	8,41
				Mei	9,02
				Juni	7,25
				Juli	8,95

¹ Het gaat om gewogen gemiddelden van de dagelijkse rentepercentages. Bij deze berekening is niet alleen rekening gehouden met de kapitalen die elke dag opgenomen worden in het kader van het protocol opgemaakt met het oog op de deelneming

aan de markt van het gewaarborgde daggeld, maar ook met kapitalen die buiten protocol worden opgenomen.

XIX - 4. — RENTEVOET VAN DE SCHATKISTCERTIFICATEN EN VAN DE CERTIFICATEN VAN HET RENTENFONDS

	Schatkistcertificaten op zeer korte termijn ¹			Certificaten van het Rentenfonds ² (4 maanden)		Datum	Schatkistcertificaten uitgegeven bij toewijzing ³		
	1 maand	2 maanden	3 maanden	3 5	4 5		6 maanden	9 maanden	12 maanden
	(einde periode)								
1981	16,25	16,00	16,00	16,00	15,49	1981 8 december ...	14,75	14,75	14,75
1982	12,25	12,25	12,25	12,35	14,19				
1983	10,50	10,75	10,85	11,00	11,02	1982 14 december ...	12,35	12,35	6
1984	10,75	10,75	10,75	10,70	11,68				
1985	9,75	9,75	9,75	9,75	9,53	1983 13 december ...	11,00	6	6
1986	7,25	7,35	7,40	7,50	8,17				
1987	6,75	6,75	6,75	6,85	7,25	1984 11 december ...	10,75	6	6
1988	7,40	7,40	7,50	7,55	7,07				
1989	10,25	10,25	10,25	10,30	8,76	1985 10 december ...	8,65	6	6
1988 1 ^e kwartaal	6,10	6,10	6,10	6,15	6,32	1986 9 december ...	7,60	7,60	6
2 ^e kwartaal	6,00	6,05	6,10	6,15	6,15				
3 ^e kwartaal	7,15	7,20	7,35	7,45	7,31	1987 8 december ...	6,90	6,95	6,95
4 ^e kwartaal	7,40	7,40	7,50	7,55	7,45				
1989 1 ^e kwartaal	7,90	8,10	8,20	8,30	8,03	1988 14 juni	6,15	6,25	6
2 ^e kwartaal	8,20	8,35	8,50	8,50	8,42	13 september ..	7,55	7,60	7,65
3 ^e kwartaal	9,00	9,10	9,20	8,75	8,50	13 december ...	7,25	6	6
4 ^e kwartaal	10,25	10,25	10,25	10,30	9,83	1989 14 maart	8,40	6	6
1990 1 ^e kwartaal	10,10	10,20	10,30	10,35	10,38	13 juni	8,45	6	6
2 ^e kwartaal	9,40	9,40	9,40	9,55	10,02	11 juli	8,35	8,35	6
1989 Juli	8,20	8,35	8,50	8,50	8,50	8 augustus ...	8,35	8,35	8,35
Augustus	8,20	8,35	8,45	8,45	8,45	12 september ...	8,50	6	6
September	9,00	9,10	9,20	8,75	8,63	10 oktober	6	6	6
Oktober	9,65	9,65	9,65	9,65	9,59	14 november ...	6	6	6
November	9,80	9,80	9,80	9,85	9,85	12 december ...	6	6	6
December	10,25	10,25	10,25	10,30	10,02	1990 9 januari	6	6	6
1990 Januari	10,40	10,40	10,40	10,40	10,39	13 februari	6	6	6
Februari	10,40	10,40	10,40	10,40	10,40	13 maart	6	6	6
Maart	10,10	10,20	10,30	10,35	10,36	10 april	6	6	6
April	9,85	9,95	10,05	10,25	10,25	8 mei	6	6	6
Mei	9,75	9,80	9,85	9,85	10,01	12 juni	6	6	6
Juni	9,40	9,40	9,40	9,55	9,68	10 juli	6	6	6
Juli	9,20	9,20	9,20	9,20	9,31				

¹ Cf. Ministerieel besluit van 9 november 1957 (*Belgisch Staatsblad* van 10 november 1957, blz. 8028), gewijzigd bij ministerieel besluit van 25 maart 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 28 maart 1964, blz. 3233).

² De certificaten van het Rentenfonds vloeien voort uit de hervorming van de geldmarkt in november 1957 en mogen aangehouden worden door de Belgische en Luxemburgse banken, de spaarbanken, de financiële instellingen van de overheidssector en sommige overheidsbedrijven.

³ Percentage van de laatste wettelijke toewijzing van het jaar, het kwartaal of de maand.

⁴ Gewogen gemiddelde van de percentages van de wettelijke toewijzingen van het jaar, het kwartaal of de maand.

⁵ Enige rentepercentages, geldig voor al de toegewezen certificaten (hoogste in aanmerking genomen rentepercentages).

⁶ Geen toewijzing.

XIX - 5. — RENTETARIEF VOOR DEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANK BIJ DE BANKEN¹

Datum van de wijziging	Depositorekeningen					
	dadelijk opvraagbaar	op termijn ²				
		15 dagen	1 maand	3 maanden	6 maanden	12 maanden
Tarief van kracht op 31-12-1979	0,50	5,50	6,00	6,50	7,00	8,00
1980 17 maart	0,50	7,00	8,00	8,50	8,50	9,00
9 juni	0,50	6,75	7,75	8,25	8,50	9,00
2 juli	0,50	6,25	7,25	8,00	8,25	9,00
5 augustus	0,50	5,75	6,75	7,50	8,00	9,00
1982 22 november	0,50	5,50	6,50	7,25	7,75	9,00
1983 20 april	0,50	5,50	6,25	6,75	7,25	9,00
4 juli	0,50	5,50	6,00	6,25	6,75	9,00
22 augustus	0,50	5,50	6,00	6,25	6,75	8,50
12 december	0,50	5,50	6,25	6,75	7,25	8,50
1984 15 februari	0,50	5,50	6,25	6,75	7,25	9,00
23 februari	0,50	6,25	7,00	7,50	7,75	9,00
1985 24 april	0,50	5,75	6,50	7,00	7,25	9,00
1 juni	0,50	5,50	6,00	6,50	7,00	9,00
9 juli	0,50	5,25	5,75	6,25	6,75	9,00
23 september	0,50	5,25	5,75	6,25	6,75	8,75
4 december	0,50	4,75	5,25	6,00	6,50	8,50
1986 20 maart	0,50	4,75	5,25	6,00	6,50	8,00
14 april	0,50	4,25	4,75	5,50	6,00	7,50
22 april	0,50	4,25	4,75	5,50	6,00	6,50
9 juni	0,50	4,00	4,50	5,00	5,50	6,50
1988 15 februari	0,50	3,75	4,00	4,50	5,00	6,20
1989 16 maart	0,50	4,00	4,25	5,00	5,50	6,50
19 juni	0,50	4,00	4,25	5,25	6,00	7,25
13 oktober	0,50	4,25	4,50	5,50	6,25	7,50
1990 15 maart	0,50	5,00	5,25	6,25	7,00	8,50

¹ Tarief toegepast door ca. 25 banken, waaronder de voornaamste, voor de gewone deposito's. Andere banken, vooral regionale, passen over het algemeen een hoger tarief toe.

² De veranderingen die de rente van de gewone deposito's op termijn ondergaat, naargelang de marktvoorwaarden, de toestand van de betalingsbalans en het conjunctuurverloop, zijn het voorwerp van een akkoord, na besprekingen, tussen de N.B.B. en de Belgische Vereniging der Banken.

XIX - 6. — RENTETARIEVEN DOOR DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTOKAS TOEGEPAST OP GEWONE SPAARBOEKJES

Datum van de wijziging	1 ^e tranche ¹		2 ^e tranche ²	
	Rentetarief	Getrouwheidspremie ³	Rentetarief	Getrouwheidspremie ³
Tarief van kracht op 31-12-1977	4,00	1,50	3,00	1,50
1978 1 januari	4,00	1,25	3,00	1,25
16 april	3,75	1,25	2,75	1,25
1979 16 januari	4,25	1,00	3,25	1,00
16 juni	4,75	1,00	3,75	1,00
16 september	5,00	1,00	4,00	1,00
1980 1 januari	5,25	1,00	4,25	1,00
	Rentetarief		Getrouwheidspremie ³	
1 april ⁴	5,25		1,00	
1983 1 september	5,25		0,75	
1986 1 januari	5,00		0,75	
16 maart	4,75		0,75	
16 april	4,30		0,75	
16 mei	4,00		0,65	
1988 16 februari	3,75		0,75	
1990 1 januari	3,75		1,25	
1 april	4,00		1,25	

¹ Inlagen tot fr. 500.000

² Deel van de inlagen dat fr. 500.000 overtreft.

³ Tot 15 januari 1982 werd de getrouwheidspremie toegekend aan iedere inlage of deel van de inlage die tussen de 16^e januari en de 31^e december van eenzelfde jaar in het spaarboekje ingeschreven bleef. Vanaf 16 januari 1982 wordt de getrouwheidspremie toegekend op het minimumsaldo dat gedurende 12 maanden op het spaarboekje behouden blijft. Zij wordt evenwel pas gekapitaliseerd op het einde van het betrokken kalenderjaar.

⁴ Met ingang van 1 april 1980 werd een premie van 1,50 % 's jaars toegekend over de bedragen die tussen 1 januari en 15 juli 1980 ingelegd werden en tot 31 december 1980 in rekening bleven. De premie bedroeg 1 % 's jaars voor de aangroei van deposito's van 16 juli tot 31 december 1980. Waren de tegoeden gelijk aan of kleiner dan die op 31 december 1979, dan werd geen enkele premie toegekend. In 1981 werd een aangroei-premie van 0,50 % toegekend vanaf 1 juli voor de bedragen die tussen 16 januari en 15 juli werden gestort en ingelegd bleven tot en met 31 december.

XIX - 7. — RENDEMENT VAN DE EFFECTEN MET VAST RENDEMENT
OP DE BEURS TE BRUSSEL ¹

Begin der periode	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar		Vervaldag over meer dan 5 jaar		Gewogen gemiddelden
	Staat	Parastatale instellingen en steden	Staat	Parastatale instellingen en steden	
1980	10,61	10,83	11,13	11,07	10,86 ²
1981	12,14	12,43	13,04	12,36	12,45
1982	13,53	13,48	13,99	13,45	13,63
1983	11,62	11,70	12,66	12,43	11,94
1984	11,18	11,22	11,89	11,95	11,46
1985	11,06	11,27	11,56	11,52	11,34
1986	9,23	9,38	9,60	9,50	9,45
1987 Januari	7,16	7,16	7,70	7,83	7,48
April	7,09	7,34	7,64	7,58	7,37
Juli	7,16	7,16	7,82	7,82	7,43
Oktober	7,27	7,17	8,14	8,11	7,65
1988 Januari	7,29	7,37	8,04	8,03	7,65
April	6,84	6,77	7,65	7,49	7,13
Juni	7,07	7,05	7,89	7,82	7,38
Juli	7,04	7,01	7,84	7,74	7,35
Augustus	7,22	7,20	8,03	7,96	7,54
September	7,41	7,47	8,26	8,16	7,78
Oktober	7,29	7,39	8,03	8,09	7,61
November	7,15	7,21	7,89	7,92	7,43
December	7,24	7,36	8,03	8,07	7,57
1989 Januari	7,37	7,44	8,05	8,10	7,65
Februari	7,40	7,51	8,13	8,15	7,72
Maart	7,89	7,91	8,45	8,53	8,15
April	7,98	8,18	8,48	8,57	8,23
Mei	7,81	7,96	8,29	8,34	8,02
Juni	7,96	8,03	8,37	8,43	8,15

¹ Gemiddeld rendement berekend op basis van de rente vóór fiscale afhoudingen aan de bron. Het gemiddelde rendement is het percentage dat, toegepast bij de berekening van de actuele waarde van de gezamenlijke nog te ontvangen termijnen

(aflossing, rente, gebeurlijke loten en premies) van de annuïteit, een actuele waarde geeft die gelijk is aan de koopprijs van het uitstaande kapitaal, berekend volgens de dagnoteringen, verhoogd met de courtage en eventueel met de opgelopen rente.

² Rekening gehouden met het rendement van de leningen met een vervaldag over meer dan 5 jaar van de privé-vennootschappen.

**XIX - 8. — NOMINALE RENTEVOET VAN DE KASBONS EN OBLIGATIES UITGEGEVEN
DOOR DE OPENBARE KREDIETINSTELLINGEN**

Datum van de wijziging	1 jaar	3 jaar	5 jaar	10 jaar
Rentevoet van kracht op 31-12-1979	8,00	9,25	10,00	10,50 ¹
1980 28 januari	8,00	9,50	10,25	11,00
14 maart	9,00	11,00	11,75	11,75
28 april	9,00	12,25	12,50	12,50
1981 26 januari	9,00	12,50	13,00	13,00
1 oktober	9,00	13,00	13,75	13,75
1982 23 september	9,00	12,75	13,50	13,50
15 november	9,00	12,50	13,25	13,25
1983 1 januari	9,00	12,00	12,75	13,00
14 februari	9,00	11,50	12,25	12,50
25 april	9,00	11,00	11,75	12,00
1 juni	9,00	10,50	11,25	11,25
22 augustus	8,50	10,00	10,75	10,75
1984 15 februari	9,00	10,75	11,50	11,50
22 december	9,00	10,50	11,25	11,25
1985 28 mei	9,00	10,25	10,75	10,75
1 juli	9,00	10,00	10,50	10,50
29 oktober	9,00	9,75	10,00	10,00
1986 21 januari	8,75	9,50	9,75	9,75
24 februari	8,50	9,00	9,25	9,25
20 maart	8,00	8,50	8,75	8,75
14 april	7,50	7,75	8,00	8,00
24 april	6,50	6,75	7,00	7,00
1987 8 januari	6,50	7,25	7,60	7,60
1988 12 februari	6,20	7,00	7,30	7,30
1989 16 maart	6,50	7,50	7,75	7,75
19 juni	7,25	7,50	7,75	7,75
13 oktober	7,50	7,75	8,00	8,00
11 december	7,50	8,00	8,30	8,30
1990 15 maart	8,50	9,00	9,30	9,30
1 augustus	8,50	8,90	9,00	9,00

¹ Uitgifteprijs 97,75.

Bibliografische referenties : *Belgisch Staatsblad* : weekstaten van de N.B.B. — *Tijdschrift voor documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XXXIe jaargang, deel I, n° 2, februari 1956 : « Statistiek van de rendementen der voornaamste typen van obligaties » ; XXXIIe jaargang, deel II, n° 5, november 1957 : « De hervorming van de geldmarkt » ; XXXVe jaargang, deel I, n° 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt. » ; XXXVIIe jaargang, deel I, n° 3 en 4, maart en april 1962 : « De hervorming van 1 januari 1962 en de Belgische geldmarkt. » ; LXe jaargang, deel II, n° 1-2, juli-augustus 1985 : « De nieuwe wijze van vaststelling van de officiële tarieven van de Bank. »

XX. — BUITENLANDSE CIRCULATIEBANKEN

1. — OFFICIEEL TARIEF OF INTERVENTIETARIEF OP DE GELDMARKT¹

(Procenten per jaar)

Maand van de wijziging	Verenigde Staten ²		Bondsrepubliek Duitsland ³		Frankrijk		Italië		Nederland ³		Zwitserland ³		Japan ³	
	Disconto		Disconto		Interventietarief		Disconto		Voorschotten in rekening-courant		Disconto		Disconto	
	Datum	Tarief	Datum	Tarief	Datum	Tarief	Datum	Tarief	Datum	Tarief	Datum	Tarief	Datum	Tarief
Tarief van kracht op 31-12-1986 ..		5,50		3,50		7,25		12,00		5,00		4,00		3,00
1987 Januari			23	3,00	2	8,00					23	3,50	23	2,50
Februari					10	7,75	13	11,50						
Maart					3	7,50								
Juli							28	12,00						
Augustus														
September	4	6,00			6	8,25			4	4,75	6	3,00		
November					25	8,00			25	4,50				
November					4	7,75			4	4,25	4	2,50		
December			4	2,50										
1988 Januari					5	7,50			8	4,00				
Januari					25	7,25			22	3,75				
Mei					26	7,00								
Juli			1	3,00	8	6,75			1	4,00				
Juli									29	4,50				
Augustus	9	6,50	25	3,50	25	7,00	25	12,50	25	4,75	25	3,00		
Oktober					21	7,25								
December					15	7,75			16	5,25	19	3,50		
1989 Januari			20	4,00	20	8,25			20	5,75	20	4,00		
Februari	24	7,00												
Maart							6	13,50						
April			20	4,50					20	6,25	13	4,50		
Mei													31	3,25
Juni			30	5,00	30	8,75			30	6,75	30	5,50		
Oktober			6	6,00	6	9,50			6	7,75	6	6,00	11	3,75
December					18	10,00							25	4,25
1990 Maart													20	5,25
April					2	9,75								
April					26	9,50								
Mei							21	12,50						

Einde periode	Verenigd Koninkrijk	Canada ³	Einde maand	Verenigd Koninkrijk	Canada ³
	Interventietarief	Disconto		Interventietarief	Disconto
1986	10,81	8,49	1989 Juli	13,75	12,36
1987	8,38	8,66	Augustus	13,75	12,41
1988	12,81	11,19	September	13,75	12,48
1989	14,75	12,47	Oktober	14,75	12,42
			November	14,75	12,46
			December	14,75	12,47
1988 1 ^e kwartaal	8,38	8,78	1990 Januari	14,75	12,29
2 ^e kwartaal	8,88	9,44	Februari	14,75	13,25
3 ^e kwartaal	11,81	10,58	Maart	14,75	13,51
4 ^e kwartaal	12,81	11,19	April	14,75	13,80
1989 1 ^e kwartaal	12,81	12,39	Mei	14,75	13,92
2 ^e kwartaal	13,75	12,33	Juni	14,75	13,83
3 ^e kwartaal	13,75	12,48	Juli	14,75	
4 ^e kwartaal	14,75	12,47			
1990 1 ^e kwartaal	14,75	13,51			
2 ^e kwartaal	14,75	13,83			

¹ Het betreft het meest relevante officiële tarief — discontovoet of voorschottenrente — van de centrale bank, of de rente die het meest representatief wordt geacht voor de kostprijs van de bijstand van de centrale bank aan de financiële instellingen of aan de geldmarkt. Er zij aangestipt dat de in aanmerking genomen tarieven niet alle onderling volledig vergelijkbaar zijn, vooral omdat sommige tarieven (bv. de discontovoet in de Duitse Bondsrepubliek) op discontobasis worden toegepast, terwijl andere (bv. de voorschottenrente in Nederland) na vervallen termijn worden berekend. Voor meer details zie *Tijdschrift van de Nationale Bank van België*: LXe jaargang, deel II, n° 5, november 1985: « Ontwikkeling van de operationele waarde van de officiële tarieven in drie vreemde landen » en *ibidem* « Wijziging in hoofdstuk XX « Buitenlandse circulatiebanken » van het statistische gedeelte van het Tijdschrift ».

² Federal Reserve Bank of New York.

³ Van toepassing op het papier dat wordt gemobiliseerd binnen de door de centrale bank vastgestelde grenzen.

XX - 2. — BANQUE DE FRANCE

(milliards de francs français)

	1986 31 déc.	1987 31 déc.	1988 31 déc.	1989 29 déc.	1989 6 juillet	1990 5 juillet	1989 10 août	1990 9 août
ACTIF								
Or et créances sur l'étranger	422,4	400,6	—	—	—	—	—	—
Or	218,3	223,3	205,9	196,6	200,4	169,0	200,4	169,0
Disponibilités à vue à l'étranger	108,3	94,6	82,4	66,8	82,7	94,2	87,4	95,4
Ecus	75,3	64,4	53,9	59,4	66,4	50,8	66,1	48,7
Avances au Fonds de Stabilisation des Changes	20,5	18,3	18,3	22,0	17,7	14,3	17,2	14,5
Or et autres actifs de réserve à recevoir du FECOM ..	73,5	73,7	69,9	60,5	67,3	49,5	66,4	51,1
Créances sur le Trésor	33,0	47,2	—	—	—	—	—	—
Monnaies divisionnaires	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3	1,6	1,5	1,6
Comptes courants postaux	0,1	2,1	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Concours au Trésor Public ¹	25,3	36,5	36,9	28,9	34,7	36,8	28,9	38,5
Avances à l'Institut d'émission des D.O.M. et à l'Institut d'émission d'outre-mer	6,7	7,6	8,5	9,5	9,0	9,9	9,3	10,2
Créances provenant d'opérations de refinancement	182,4	339,6	—	—	—	—	—	—
Effets escomptés	72,5	61,0	—	—	—	—	—	—
Effets achetés sur le marché monétaire et obligations	72,3	159,0	—	—	—	—	—	—
Avances sur titres	0,2	1,8	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Effets en cours de recouvrement	37,4	117,8	49,8	67,7	37,0	42,1	19,8	25,2
Titres d'Etat (bons et obligations)	—	—	56,6	66,8	38,7	38,8	39,0	41,8
Autres titres des marchés monétaire et obligataire	—	—	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4
Effets privés	—	—	189,5	214,7	146,3	158,3	178,9	149,7
Divers	11,9	15,8	13,8	13,2	11,2	12,5	13,9	12,6
Total ..	723,2	876,9	787,4	808,1	713,4	678,5	729,4	659,0
PASSIF								
Billets en circulation	218,4	228,9	240,8	252,5	243,2	251,7	247,8	256,3
Comptes créditeurs extérieurs	12,7	21,7	—	—	—	—	—	—
Comptes des banques, institutions et personnes étrangères	4,2	13,5	6,5	16,3	6,3	7,0	4,9	5,8
Compte spécial du Fonds de Stabilisation des Changes Contrepartie des allocations de droits de tirage spéciaux	8,5	8,2	8,8	8,2	8,9	8,0	8,9	8,0
Compte courant du Trésor public	60,7	120,0	75,6	107,0	18,4	33,4	21,8	21,4
Comptes créditeurs des agents économiques et financiers	88,9	146,2	—	—	—	—	—	—
Comptes courants des établissements astreints à la constitution de réserves	45,8	92,1	87,7	82,9	82,0	89,0	105,4	87,7
Engagements résultant d'interventions sur le marché monétaire	37,7	33,2	—	—	—	—	—	—
Autres comptes; dispositions et autres engagements à vue	5,4	20,9	8,8	5,3	12,0	4,2	6,6	3,7
Reprise de liquidités	—	—	25,9	18,5	22,3	15,3	20,9	14,4
Ecus à livrer au FECOM	70,8	77,4	71,7	59,8	66,4	51,2	66,1	49,0
Réserve de réévaluation des avoirs publics en or	253,1	259,4	237,5	225,9	230,7	191,3	230,7	191,3
Capital et fonds de réserve	3,1	3,2	3,3	3,5	3,5	3,9	3,5	3,9
Divers	15,5	20,1	20,8	28,2	19,7	23,5	12,8	17,5
Total ..	723,2	876,9	787,4	808,1	713,4	678,5	729,4	659,0
¹ Montant maximum des concours au Trésor public	25,3	36,5	36,9	28,9	34,7	36,8	28,9	38,5

XX - 3. — BANK OF ENGLAND

(billions of £)¹

	1987 February 28	1988 February 29	1989 February 28	1990 February 28	1989 July 5	1990 July 4	1989 August 9	1990 August 8
ISSUE DEPARTMENT								
Notes Issued :								
In Circulation	12.9	13.3	14.1	15.0	14.9	15.8	15.1	15.9
In Banking Department	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Total ...	12.9	13.3	14.1	15.0	14.9	15.8	15.1	15.9
Government Debt	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Other Government Securities	1.3	1.7	9.7	10.0	13.6	13.6	12.8	11.0
Other Securities	11.6	11.6	4.4	5.0	1.3	2.2	2.3	4.9
Total ...	12.9	13.3	14.1	15.0	14.9	15.8	15.1	15.9
BANKING DEPARTMENT								
Capital	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Public Deposits	1.9	0.4	0.5	0.5	0.1	0.0	0.1	0.1
(including Exchequer, National Loans Fund, National Debt Commissioners and Dividend Accounts)								
Special Deposits	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bankers' Deposits	1.0	1.2	1.4	1.7	1.3	1.7	1.5	1.7
Reserves and Other Accounts	1.7	2.0	2.3	2.1	2.1	2.0	2.2	1.9
Total ...	4.6	3.6	4.2	4.3	3.5	3.7	3.8	3.7
Government Securities	0.5	0.5	0.8	0.9	1.2	1.2	1.0	1.3
Advances and Other Accounts	1.2	1.0	0.8	1.0	1.0	0.8	0.8	0.8
Premises, Equipment and Other Securities	2.9	2.1	2.6	2.4	1.3	1.7	2.0	1.6
Notes	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Coin	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Total ...	4.6	3.6	4.2	4.3	3.5	3.7	3.8	3.7

¹ 1 billion = 1,000,000,000.

XX - 4. — FEDERAL RESERVE BANKS¹

(billions of \$)²

	1985 December 31	1986 December 31	1987 December 31	1988 December 31	1989 July 5	1990 July 4	1989 August 9	1990 August 8
ASSETS								
Gold certificate account	11.1	11.1	11.1	11.1	11.1	11.1	11.1	11.1
Special Drawing Rights certificate account	4.7	5.0	5.0	5.0	8.5	8.5	8.5	8.5
Coin	0.5	0.5	0.4	0.4	0.4	0.5	0.4	0.5
Loans and securities	194.3	223.0	235.2	249.7	231.7	238.3	228.7	244.2
<i>Loans</i>	3.1	1.6	3.8	2.2	0.7	0.6	1.3	1.0
<i>Acceptances</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<i>Federal agency obligations</i>	9.9	10.1	8.9	9.1	6.6	6.4	6.6	7.3
<i>U.S. Government securities</i>	181.3	211.3	222.5	238.4	224.4	231.3	220.8	235.9
Cash items in process of collection	11.7	10.3	8.0	8.7	6.3	9.4	6.0	6.3
Other assets	15.3	17.5	15.9	18.8	30.4	40.2	33.1	39.4
Total assets ...	237.6	267.4	275.6	293.7	288.4	308.0	287.8	310.0
LIABILITIES AND CAPITAL ACCOUNTS								
Federal Reserve notes	181.4	195.4	212.9	229.6	232.6	250.1	231.5	251.1
Deposits	39.5	56.9	48.4	48.9	42.9	41.0	43.3	44.8
<i>Depository institutions</i>	28.6	48.1	41.8	39.3	35.7	34.5	36.7	39.0
<i>U.S. Treasury-general account</i>	9.4	7.6	5.3	8.7	6.8	6.0	6.2	5.4
<i>Foreign-official accounts</i>	0.5	0.3	0.3	0.3	0.2	0.3	0.2	0.2
<i>Other</i>	1.0	0.9	1.0	0.6	0.2	0.2	0.2	0.2
Deferred availability cash items ³	10.7	9.0	7.2	7.5	5.0	7.8	5.4	5.2
Other liabilities and accrued dividends ...	2.4	2.3	3.0	3.5	3.1	3.7	2.9	3.7
Capital accounts	3.6	3.8	4.1	4.2	4.8	5.4	4.7	5.2
Total liabilities and capital accounts.....	237.6	267.4	275.6	293.7	288.4	308.0	287.8	310.0

¹ Consolidated statement of condition of the twelve Federal Reserve Banks

² 1 billion = 1,000,000,000.

³ Due to accounting corrections, figures at end of year do not match exactly the weekly data.

XX - 5. — NEDERLANDSCHE BANK

(miljarden guldens)

	1986 31 dec.	1987 31 dec.	1988 31 dec.	1989 31 dec.	1989 10 juli	1990 9 juli	1989 7 aug.	1990 6 aug.
ACTIVA								
Goud	27,6	27,6	27,6	24,9	27,6	24,9	27,6	24,9
Bijzondere trekkingsrechten in het I.M.F.	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,2	1,4	1,2
Reservepositie in het I.M.F.	1,9	1,6	1,5	1,3	1,4	1,3	1,5	1,2
Ecu's	10,7	12,6	11,7	10,9	11,5	9,5	11,5	9,5
Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in goud of in buitenlandse geldsoorten	11,6	14,0	18,5	18,9	20,5	19,7	21,0	18,9
Buitenlandse betaalmiddelen	0,0	0,0	—	—	—	—	—	—
Vorderingen op het buitenland luidende in guldens	0,0	0,0	0,0	—	—	—	—	—
Wissels, promessen, schatkistpapier en schuldbrieven in disconto	0,6	0,3	0,5	0,5	0,5	1,2	0,6	0,9
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven door de Bank gekocht (art. 15, onder 4° van de Bankwet 1948)	0,0	0,0	0,9	2,9	2,6	2,5	2,9	2,5
Voorschotten in rekening-courant en beleningen	12,2	7,8	7,2	7,2	10,3	9,7	9,9	9,7
Voorschotten aan de Staat (art. 20 van de Bankwet 1948)	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Nederlandse munten	0,0	0,0	0,1	0,1	—	—	—	—
Belegging van kapitaal en reserves	1,7	1,8	1,9	2,1	2,0	2,2	2,0	2,2
Gebouwen en inventaris	0,5	0,5	0,5	0,5	—	—	—	—
Diverse rekeningen	1,8	0,8	1,2	1,6	1,0	1,4	1,0	1,4
Totaal ...	70,2	68,6	73,2	72,5	78,9	73,6	79,4	72,4
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	30,4	33,8	34,9	36,3	35,6	36,4	35,2	35,9
Rekening-courantsaldo's in guldens van ingezetenen	6,0	3,1	—	—	—	—	—	—
's Rijks schatkist	5,8	2,9	3,0	0,0	6,7	10,9	11,3	10,6
Banken in Nederland	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andere ingezetenen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Rekening-courantsaldo's in guldens van niet-ingezetenen	0,5	0,2	—	—	—	—	—	—
Buitenlandse circulatiebanken en daarmee gelijk te stellen instellingen	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0
Andere niet-ingezetenen	0,5	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Kasreserverekeningen	—	—	1,7	6,1	4,1	0,0	0,0	0,0
Krediet van het I.M.F.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Saldo's luidende in buitenlandse geldsoorten	0,1	0,2	0,5	0,5	0,7	0,5	0,6	0,5
Tegenwaarde toegewezen bijzondere trekkingsrechten in het I.M.F.	1,4	1,3	1,4	1,3	1,4	1,3	1,4	1,3
Waarderingsverschillen goud en deviezen	27,7	26,4	27,2	23,1	27,1	21,0	27,5	20,5
Herwaarderingsrekening	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Reserves	1,8	1,8	2,0	2,1	2,0	2,2	2,0	2,2
Kapitaal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diverse rekeningen	1,9	1,4	1,8	2,4	0,6	0,7	0,8	0,8
Totaal ...	70,2	68,6	73,2	72,5	78,9	73,6	79,4	72,4
N.B. Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte muntbiljetten	0,0	0,0	—	—	—	—	—	—

XX - 6. — BANCA D'ITALIA

(bilioni di lire)¹

	1986 dicembre	1987 dicembre	1988 dicembre	1989 dicembre	1988 novembre	1989 novembre	1989 gennaio	1990 gennaio
ATTIVO								
Oro	25,5	28,9	27,0	24,4	27,5	25,3	27,0	24,4
Crediti in oro (FECOM)	8,8	10,0	9,3	8,4	9,3	8,4	9,0	8,4
Cassa	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Risconti e anticipazioni :								
risconto di portafoglio : ordinario	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
ammassi	2,0	2,1	2,2	2,4	2,2	2,4	2,2	2,3
anticipazioni : in conto corrente	1,9	1,6	1,9	2,1	0,1	0,3	2,4	2,1
a scadenza fissa	1,5	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,7	5,1
di cui al D.M. Tesoro 27 settembre 1974	0,0	2,0	2,1	1,5	4,1	1,5	2,1	1,5
prorogati pagamenti presso le Stanze di compensazione	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Effetti all'incasso presso corrispondenti	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Attività verso l'estero in valuta : ECU	10,1	12,0	10,5	11,4	10,5	11,4	11,0	11,1
altre attività	1,9	1,7	2,2	2,0	1,6	2,2	3,0	3,4
Crediti in dollari (FECOM)	1,3	2,1	1,2	3,0	1,2	3,0	1,9	2,7
Ufficio Italiano Cambi :								
conto corrente ordinario (saldo debitore)	14,2	20,3	30,5	44,9	29,0	42,6	31,6	44,9
conti speciali	3,2	3,2	3,5	3,0	3,4	3,1	3,5	3,0
Anticipazioni straordinarie al Tesoro	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Conto corrente per il Servizio di Tesoreria (saldo debitore)	52,7	62,0	66,3	68,2	70,5	68,6	64,8	54,1
Crediti diversi verso lo Stato	0,8	0,7	0,8	0,8	0,4	0,4	0,8	0,8
Titoli di proprietà :								
titoli di stato o garantiti dallo Stato	71,4	68,1	67,0	71,9	64,2	68,8	68,9	83,8
altri titoli, azioni e partecipazioni	2,2	2,2	2,2	2,1	2,1	2,0	2,0	1,9
Fondo di dotazione UIC	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Immobili	1,7	1,8	1,9	1,9	1,8	1,9	1,9	1,9
Altri conti e partite varie	1,5	2,1	1,9	1,7	1,7	1,7	1,7	3,3
Ratei e risconti	2,5	2,4	2,7	3,4	2,9	1,8	2,2	2,8
Spese dell'esercizio	0,0	0,0	0,0	0,0	8,2	6,7	0,1	0,1
Totale attivo	204,1	224,0	234,1	255,3	241,6	252,9	237,6	258,5
PASSIVO								
Circolazione	50,5	54,5	58,9	70,0	53,5	59,9	54,4	62,1
Vaglia cambiari	0,7	0,8	0,8	1,5	0,6	0,9	0,5	0,9
Altri debiti a vista	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Depositi in conto corrente liberi	0,7	0,5	0,6	0,8	1,9	1,5	0,3	0,5
Depositi in conto corrente vincolati a tempo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Depositi per servizi di cassa	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Conti speciali di cui alla legge (17.8.1974 n. 386)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Depositi costituiti per obblighi di legge	84,8	94,3	103,0	112,6	104,4	113,5	111,9	124,2
Depositi in valuta estera per conto UIC	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Conti dell'estero in lire per conto UIC	3,2	3,2	3,5	3,0	3,4	3,1	3,5	3,0
Passività verso l'estero	0,2	0,1	0,1	0,4	0,3	0,1	0,2	0,2
Debiti in ECU (FECOM)	10,1	12,0	10,5	11,4	10,5	11,4	11,0	11,1
Ufficio Italiano Cambi - c/c ordinario (saldo creditore) ...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Conto corrente per il Servizio di Tesoreria (saldo creditore)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debiti diversi verso lo Stato	0,9	0,7	0,5	0,6	0,2	0,1	0,5	0,2
Accantonamenti diversi	46,8	51,9	50,1	48,3	49,5	47,1	49,8	46,2
Fondi ammortamento diversi	0,6	0,7	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8
Partite varie	1,3	1,0	1,1	1,0	3,1	2,4	0,7	2,3
Ratei e risconti	1,1	1,0	0,6	0,2	1,6	0,2	0,2	0,0
Capitale sociale	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Fondo di riserva ordinario	0,7	0,8	1,0	1,2	1,0	1,1	1,0	1,1
Fondo di riserva straordinario	2,0	2,2	2,4	1,3	2,3	2,5	2,4	2,5
Utile netto da ripartire	0,4	0,3	0,2	0,5	0,0	0,0	0,2	0,0
Rendite dell'esercizio	0,0	0,0	0,0	0,0	8,5	8,3	0,2	3,4
Totale passivo e patrimonio	204,1	224,0	234,1	255,3	241,6	252,9	237,6	258,5
Depositanti di titoli e altri valori	698,8	822,7	1.002,1	1.209,3	995,9	1.171,1	1.022,9	1.212,3

¹ 1 bilione = 1.000.000.000.000.

XX - 7. — DEUTSCHE BUNDESBANK

(Milliarden DM)

	1986 31. Dez.	1987 31. Dez.	1988 31. Dez.	1989 31. Dez.	1989 7. Juli	1990 7. Juli	1989 7. August	1990 7. August
AKTIVA								
Währungsreserven	91,6	120,2	94,8	97,5	92,7	103,7	93,8	102,3
Gold	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7	13,7	13,9
Reserveposition im Internationalen Währungs- fonds und Sonderziehungsrechte	11,4	9,3	9,3	8,2	9,0	7,7	8,9	7,7
Forderungen an den Europäischen Fonds für währungspolitische Zusammenarbeit im Rah- men des Europäischen Währungssystems ...	16,3	28,9	21,6	17,3	16,2	18,4	16,2	19,2
Devisen und Sorten	50,2	68,3	50,2	58,3	53,8	63,9	55,0	61,7
Kredite und sonstige Forderungen an das Ausland	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Kredite an inländische Kreditinstitute	96,4	82,4	144,7	175,3	156,3	176,5	154,7	192,7
Inlandswechsel	40,5	33,8	33,5	34,1	34,2	52,6	34,7	57,7
Im Offenmarktgeschäft mit Rücknahmeverein- barung angekaufte Wertpapiere	33,2	27,6	78,0	108,8	98,1	88,8	96,1	99,1
Auslandswechsel	20,3	20,2	22,0	27,2	23,6	29,4	23,8	30,0
Lombardforderungen	2,4	0,8	11,2	5,2	0,4	5,7	0,1	5,9
Kredite und Forderungen an öffentliche Haushalte	11,6	9,5	9,7	9,8	10,1	10,2	11,8	10,8
Kassenkredite (Buchkredite)	2,9	0,8	1,0	1,1	1,4	1,5	3,1	2,1
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatzanwei- sungen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ausgleichsforderungen und unverzinsliche Schuldverschreibung	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7
Kredite an Bundesbahn und Bundespost	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Wertpapiere	5,2	4,5	4,9	4,3	4,5	4,6	4,4	4,6
Deutsche Scheidemünzen	0,9	0,7	0,7	0,8	0,7	0,9	0,7	0,9
Postgiro Guthaben	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,9	0,2
Sonstige Aktiva	12,5	10,6	11,5	18,3	7,1	8,5	7,8	6,7
Insgesamt ...	220,9	230,5	268,9	308,6	274,1	307,1	276,5	320,6
PASSIVA								
Banknotenumlauf	114,0	125,6	143,9	150,5	145,8	156,5	145,5	160,1
Einlagen von Kreditinstituten	55,9	60,5	61,2	66,9	55,7	67,0	58,4	77,3
auf Girokonten	55,9	60,5	61,2	66,9	55,7	67,0	58,4	77,3
sonstige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Einlagen von öffentlichen Haushalten	1,1	4,7	3,5	6,1	2,1	2,0	0,6	2,5
Bund	0,4	3,9	2,7	5,2	1,0	0,9	0,1	1,1
Lastenausgleichsfonds und E.R.P.-Sondervermö- gen, Fonds « Deutsche Einheit »	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Länder	0,7	0,8	0,7	0,9	1,1	0,1	0,4	0,1
DDR	—	—	—	—	—	0,2	—	0,4
Bezirke	—	—	—	—	—	0,5	—	0,7
Andere öffentliche Einleger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,2
Einlagen von anderen inländischen Einlegern ...	3,3	3,3	5,0	5,5	3,4	4,3	3,7	4,6
Bundesbahn	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bundespost (einschl. Postgiro- und Postspar- kassenämter)	2,4	2,5	4,3	4,7	2,8	3,7	3,1	3,7
Deutsche Reichsbahn	—	—	—	—	—	0,0	—	0,0
Deutsche Post	—	—	—	—	—	0,0	—	0,3
Sonstige Einleger	0,9	0,8	0,7	0,8	0,6	0,6	0,6	0,6
Verbindlichkeiten gegenüber Kreditinstituten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verbindlichkeiten aus abgegebenen Mobilisierungs- und Liquiditätspapieren	4,8	5,2	4,7	4,1	5,5	5,5	5,7	5,4
Verbindlichkeiten aus dem Auslandsgeschäft	19,9	17,1	24,0	48,5	41,7	50,1	41,8	47,5
Einlagen ausländischer Einleger	19,9	17,1	24,0	48,4	41,7	50,1	41,8	47,4
Sonstige	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Verbindlichkeiten gegenüber dem Europäischen Fonds für währungspolitische Zusammenarbeit im Rahmen des Europäischen Währungssystems	—	—	—	—	0,0	0,0	0,0	0,0
Ausgleichsposten für zugeteilte Sonderziehungs- rechte	2,9	2,7	2,9	2,7	2,9	2,7	2,9	2,7
Sonstige Passiva	19,0	11,4	23,7	24,3	17,0	19,0	17,9	20,5
Insgesamt ...	220,9	230,5	268,9	308,6	274,1	307,1	276,5	320,6

XX - 8. — BANQUE NATIONALE SUISSE

(milliards de francs suisses)

	1986 31 décembre	1987 31 décembre	1988 31 décembre	1989 31 décembre	1989 9 juin	1990 8 juin	1989 10 juillet	1990 10 juillet
ACTIF								
Encaisse-or	12,1	12,1	11,9	11,9	11,9	11,9	11,9	11,9
Placements de devises	36,3	37,4	35,9	39,6	32,9	35,1	33,2	34,8
Moyens de paiements internationaux	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Crédits monétaires	—	—	—	0,1	0,2	0,0	0,2	0,0
Portefeuille suisse :								
valeurs escomptées	0,0	0,0	0,0	} 0,5	0,1	} 0,8	0,1	} 0,7
bons du Trésor de la Confédération ¹	2,7	2,3	2,1		0,0		0,0	
Avances sur nantissement	3,2	3,1	0,8	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Titres :								
pouvant servir de couverture	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,4	0,2	0,4
autres	2,0	2,1	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Correspondants en Suisse	0,5	0,5	0,4	0,5	0,1	0,2	0,1	0,2
Autres postes de l'actif	0,1	0,1	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
Total	57,0	57,7	53,9	56,3	48,2	51,1	48,5	50,7
PASSIF								
Capital social et fonds de réserve	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Billets en circulation	27,0	27,3	29,0	29,2	26,2	25,7	26,4	25,7
Engagements à vue :								
comptes de virements des banques et sociétés financières en Suisse	14,9	17,0	6,7	4,9	3,3	2,8	3,4	3,0
autres engagements à vue	1,1	1,5	2,7	2,7	1,6	1,9	1,5	1,1
Réserves minimales des banques sur :								
les engagements en Suisse	0,0	0,0	0,0	0,0	—	—	—	—
les engagements envers l'étranger	0,0	0,0	0,0	0,0	—	—	—	—
Engagements à terme :								
bons émis par la Banque	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Autres postes du passif	13,9	11,8	15,4	19,4	16,9	20,6	17,1	20,8
Total	57,0	57,7	53,9	56,3	48,2	51,1	48,5	50,7

¹ Y compris créances comptables à court terme.

XX - 9. — BANQUE DES REGLEMENTS INTERNATIONAUX

Situation en milliards de francs or¹ [unités de 0,29032258... gramme d'or fin (art. 4 des Statuts)]

	1986 31 déc.	1987 31 déc.	1988 31 déc.	1989 31 déc.	1989 30 juin	1990 30 juin	1989 31 juillet	1990 31 juillet
ACTIF								
Or	5,1	5,1	5,0	4,9	5,2	5,0	5,2	4,9
Espèces en caisse et avoirs bancaires à vue	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Bons du Trésor	0,9	1,5	1,3	1,5	1,2	0,9	0,2	1,0
Dépôts à terme et avances	16,8	27,6	27,3	34,0	33,5	33,6	33,2	34,5
Or :								
à 3 mois au maximum	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
à plus de 3 mois	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Monnaies								
à 3 mois au maximum	15,0	24,6	25,2	29,7	30,0	29,9	28,5	29,1
à plus de 3 mois	1,7	2,9	1,9	4,1	3,3	3,5	4,4	5,1
Titres du secteur public et autres titres à terme	2,6	4,0	3,5	5,8	5,4	7,1	6,1	7,6
à 3 mois au maximum	1,5	2,5	1,8	4,0	4,0	5,3	4,6	5,8
à plus de 3 mois	1,1	1,5	1,7	1,8	1,4	1,8	1,5	1,8
Divers	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Total de l'actif</i>	25,4	38,2	37,2	46,6	45,4	46,6	44,8	48,0
PASSIF								
Capital ¹ :								
Actions libérées de 25 p.c.	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Réserves	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2	1,1	1,2
Fonds de réserve légale	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fonds de réserve générale	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Fonds spécial de réserve de dividendes	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Fonds de réserve libre	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Dépôts (or)	4,5	4,5	4,5	4,4	4,7	4,5	4,7	4,5
Banques centrales :								
à vue	4,5	4,5	4,5	4,4	4,7	4,5	4,7	4,5
à 3 mois au maximum	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
à plus de 3 mois	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Autres déposants :								
à vue	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dépôts (monnaies)	18,7	31,2	30,3	39,6	38,2	39,4	37,7	40,8
Banques centrales :								
à vue	1,3	1,2	1,1	3,0	4,2	3,3	3,3	2,6
à 3 mois au maximum	15,9	27,6	26,8	34,6	31,3	33,9	31,5	35,8
à plus de 3 mois	0,6	1,2	1,1	0,6	1,3	1,0	1,5	1,1
Autres déposants :								
à vue	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
à 3 mois au maximum	0,9	1,2	1,3	1,4	1,4	1,2	1,4	1,3
à plus de 3 mois	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Système de prévoyance du personnel	—	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Divers	1,0	1,1	0,9	1,1	1,0	1,1	0,9	1,1
<i>Total du passif</i>	25,4	38,2	37,2	46,6	45,4	46,6	44,8	48,0
¹ Capital autorisé	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Capital émis	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Dividende payable le 1 ^{er} juillet 1989	—	—	—	—	0,0	—	—	—
Dividende payable le 1 ^{er} juillet 1990	—	—	—	—	—	0,0	—	—

¹ Les éléments d'actif et de passif en dollars E.U. sont convertis au cours de \$ E.U. 208 l'once d'or fin (équivalent à 1 franc-or = \$ E.U. 1,94149...) et tous les autres éléments en monnaies sur la base des cours du marché par rapport au dollar E.U.

Bibliografische referenties : Banque de France : « Compte rendu ». — Bank of England : « Report and accounts ». — Board of Governors of the Federal Reserve system : « Annual report ». — De Nederlandsche Bank : « Verslag over het boekjaar ». — Banca d'Italia : « Relazione Annuale ». — Geschäftsbericht der Deutschen Bundesbank. — Banque Nationale Suisse : « Rapports ». — Banque des règlements internationaux : « Rapports ».

ECONOMISCHE WETGEVING

JUNI 1990

De verstrekte inlichtingen betreffen de bepalingen die van bijzonder belang zijn voor de algemene economie van het land en, in principe, in het Belgisch Staatsblad of het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen werden bekendgemaakt tijdens de aangeduide periode.

Met het oog op het vergemakkelijken van het opzoekingswerk worden de teksten als volgt samengebracht :

1. *Algemeenheden ;*
2. *Economische en financiële reglementering ;*
3. *Fiscale reglementering ;*
4. *Begrotingen, schulden en rekeningen van de overheid ;*
  - 4.1. *Europese Gemeenschappen ;*
  - 4.2. *Belgische Staat ;*
  - 4.3. *Gemeenschappen en Gewesten ;*
  - 4.4. *Lokale overheden ;*
5. *Sociale reglementering ;*
  - 5.1. *Arbeid ;*
  - 5.2. *Sociale zekerheid en bijstand ;*
6. *Buitenlandse economische en financiële betrekkingen ;*
7. *Diversen.*

De teksten worden voorafgegaan door alfabetisch geklasseerde sub-rubrieken ; binnen deze sub-rubrieken wordt chronologisch gerangschikt.

De meest belangrijke teksten worden integraal overgenomen. De andere worden enkel vermeld, eventueel gevolgd door een cursief gedrukte verklarende nota.

De volgende afkortingen worden gebruikt :

BLEU voor Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, BLIW voor Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel, BTW voor belasting over de toegevoegde waarde ; EG voor Europese Gemeenschappen ; EEG voor Europese Economische Gemeenschap ; EGKS voor Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal ; Euratom voor Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, K.B. voor Koninklijk Besluit.

2. — ECONOMISCHE EN FINANCIËLE REGLEMENTERING

BEROEPSOPLEIDING.

Actieprogramma.

Besluit van de Raad van 29 mei 1990 tot vaststelling van een actieprogramma voor de ontwikkeling van de voortgezette beroepsopleiding in de Europese Gemeenschap (Force), *Publikatieblad* nr. L 156 van 21 juni 1990, bl. 1.

INDUSTRIËLE ACTIVITEITEN.

Risico's van zware ongevallen.

Koninklijk besluit van 16 mei 1990 tot wijziging van de wet van 21 januari 1987 inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten, *Staatsblad*, 8 juni 1990, bl. 11785.

KLEINE EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN.

Beleid van administratieve vereenvoudiging.

Aanbeveling van de Raad van 28 mei 1990 betreffende de tenuitvoerlegging van een beleid van administratieve vereenvoudiging voor het midden- en kleinbedrijf in de Lid-Staten, *Publikatieblad* nr. L 141 van 2 juni 1990, bl. 55.

KREDIETINSTELLINGEN.

Aandelenbezit.

Koninklijk besluit van 8 mei 1990 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder kredietinstellingen aandelen mogen bezitten, *Staatsblad*, 21 juni 1990, bl. 12624.

Uittreksel.

Artikel 1. — De ondernemingen waarop artikel 14 van het koninklijk besluit nr 185 van 9 juli 1935 op de bankcontrole en het uitgifteregime voor titels en effecten van toepassing is en de ondernemingen waarop artikel 12 van het koninklijk besluit van 23 juni 1967 tot coördinatie van de bepalingen betreffende de controle op de private spaarkassen van toepassing is, mogen onder de volgende voorwaarden aandelen bezitten als bedoeld in artikel 14, vierde lid, 2° of in artikel 12, § 1, 8°, van de voornoemde bepalingen :

1° het totaal van de stemrechten verbonden aan de aandelen die een in het eerste lid van dit artikel bedoelde kredietinstelling, haar dochters en kleindochters voor eigen rekening bezitten, mag, per vennootschap, niet meer bedragen dan 5 pct. van de stemrechten verbonden aan de gezamenlijk door de betrokken vennootschap uitgegeven aandelen ;

2° de inventariswaarde van de aandelen van eenzelfde vennootschap, die een in het eerste lid van dit artikel bedoelde kredietinstelling bezit, vermeerderd met de aanschaffingsprijs van de vast op termijn gekochte aandelen, mag per post niet meer bedragen dan 5 pct. van het eigen vermogen van de kredietinstelling.

De inventariswaarde van de aandelen van eenzelfde vennootschap, die een in het eerste lid van dit artikel bedoelde kredietinstelling, haar dochters en kleindochters bezitten, vermeerderd met de aanschaffingsprijs van de vast op termijn gekochte aandelen, mag per post niet meer bedragen dan 5 pct. van het geconsolideerde eigen vermogen van de kredietinstelling.

Onder de in dit artikel bedoelde aandelen verstaat men aandelen met uitzondering van aandelen in kredietinstellingen en van aandelen die een deelneming vormen.

Ministerieel besluit van 14 juni 1990 tot goedkeuring van het besluit van de Bankcommissie van 29 mei 1990 betreffende het aandelenbezit van banken en privé-spaarkassen, *Staatsblad*, 21 juni 1990, bl. 12625.

Uittreksel van het besluit van de Bankcommissie.

Art. 2. — § 1ste. De inventariswaarde van de aandelen die de banken en privé-spaarkassen bezitten met toepassing van het koninklijk besluit van 8 mei 1990 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder kredietinstellingen aandelen mogen bezitten, vermeerderd met de aanschaffingsprijs van de vast op termijn gekochte aandelen, mag niet meer bedragen dan 35 pct. van hun eigen vermogen.

§ 2. De inventariswaarde van de niet tot een beursnotering toegelaten aandelen mag niet meer bedragen dan 5 pct. van het eigen vermogen van de bank of de privé-spaarkas.
(...)

Art. 3. — De grenzen waarvan sprake in artikel 2 moeten eveneens in acht worden genomen op grond van een geconsolideerde staat van de bank of de privé-spaarkas en van hun dochter- en kleindochterondernemingen.
(...)

STATISTIEKEN EN INFORMATIEVERWERKING.

Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen.

Verordening (Euratom, EEG) nr 1588/90 van de Raad van 11 juni 1990 betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen, *Publikatieblad* nr. L 151 van 15 juni 1990, bl. 1.

Uittreksel.

Artikel 1. — 1. Doel van deze verordening is :

- de nationale instanties te machtigen het BSEG vertrouwelijke statistische gegevens toe te zenden ;
- te waarborgen dat de Commissie alle maatregelen neemt die nodig zijn om de geheimhouding van de toegezonden gegevens te bewaren.

2. Deze verordening is uitsluitend van toepassing op de statistische geheimhouding. Bijzondere communautaire of nationale maatregelen inzake de beveiliging van andere geheimen dan het statistisch geheim blijven onverlet.

TOERISME.

Vakantiepakketten.

Richtlijn van de Raad van 13 juni 1990 betreffende pakketreizen, met inbegrip van vakantiepakketten en rondreispakketten, *Publikatieblad* nr. L 158 van 23 juni 1990, bl. 59.

VERVOER.

Motorvoertuigen — Inschrijving.

Koninklijk besluit van 6 juni 1990 tot wijziging van het koninklijk besluit van 31 december 1953 houdende reglementering van de inschrijving van de motorvoertuigen en de aanhangwagens, *Staatsblad*, 20 juni 1990, bl. 12535.

VLAAMSE GEWEST.

Sociaal-Economische Raad.

Decreet van 4 april 1990 tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, *Staatsblad*, 23 juni 1990, bl. 12788.

3. — FISCALE REGLEMENTERING

BELASTING OP HET LOZEN VAN AFVALWATER.

Waalse Gewest.

Decreet van 30 april 1990 tot instelling van een belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater, *Staatsblad*, 30 juni 1990, bl. 13215.

Zie ook rubriek 7, Leefmilieu.

INKOMSTENBELASTINGEN.

Roerende voorheffing en bedrijfsvoorheffing.

Koninklijk besluit van 25 juni 1990 tot wijziging, op het stuk van de roerende voorheffing en de bedrijfsvoorheffing, van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, *Staatsblad*, 30 juni 1990, bl. 13159.

4. — BEGROTINGEN, SCHULDEN EN REKENINGEN VAN DE OVERHEID

4.2. BELGISCHE STAAT.

STAATSSCHULDEN.

« Lineaire obligaties 10 pct. — 5 april 1996 ».

Ministerieel besluit van 26 juni 1990 betreffende de vierde aanbestedingstranche van de lening genaamd « Lineaire obligaties 10 pct. — 5 april 1996 », *Staatsblad*, 27 juni 1990, bl. 12965.

10 pct. Staatslening 1990-1997.

Koninklijk besluit van 6 juni 1990 betreffende de uitgifte van de 10 pct. Staatslening 1990-1997, 2e tranche, *Staatsblad*, 9 juni 1990, bl. 11781.

Ministerieel besluit van 7 juni 1990 betreffende de uitgifte van de 10 pct. lening 1990-1997, 2e tranche, *Staatsblad*, 9 juni 1990, bl. 11908.

4.3. GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK GEWEST.

Uitgavenbegroting — Begrotingsjaar 1990.

Uitgavenbegroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 15 februari 1990 van het begrotingsjaar 1990, *Staatsblad*, 6 juni 1990, bl. 11645.

DUITSTALIGE GEMEENSCHAP.

Algemene uitgavenbegroting — Begrotingsjaar 1990.

Decreet van 19 december 1989 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Duitstalige Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990, *Staatsblad*, 26 juni 1990, bl. 12906.

Begroting van de ontvangsten — Begrotingsjaar 1990.

Decreet van 19 december 1989 houdende de begroting van de ontvangsten van de Duitstalige Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990, *Staatsblad*, 21 juni 1990, bl. 12657.

VLAAMSE GEMEENSCHAP.

Algemene uitgavenbegroting — Begrotingsjaar 1990.

Decreet van 20 december 1989 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990, *Staatsblad*, 19 juni 1990, bl. 12403.

5. — SOCIALE REGLEMENTERING

5.1. ARBEID.

BEVORDERING VAN DE WERKGELEGENHEID.

Waalse Gewest — Niet-commerciële sector.

Decreet van 31 mei 1990 houdende instelling van een programma tot bevordering van de werkgelegenheid dat bijzonder bestemd is voor langdurige werklozen in de niet-commerciële sector, *Staatsblad*, 16 juni 1990, bl. 12305.

Dit programma heeft als naam « Projets régionaux d'insertion dans le marché de l'emploi » (Gewestelijke projecten tot inschakeling in de arbeidsmarkt), afgekort : « P.R.I.M.E. ».

STAGE VOOR JONGEREN.

Vrijstellingen.

Koninklijk besluit van 30 mei 1990 houdende toekenning van vrijstelling aan de administraties van de verplichting om stagiairs aan te werven, *Staatsblad*, 23 juni 1990, bl. 12786.

DUUR VAN DE PRESTATIES DER WERKNEMERS.

Afwijkingen van de minimumgrens.

Koninklijk besluit van 18 juni 1990 tot vaststelling van de afwijkingen van de minimumgrens van de duur van de prestaties der werknemers, *Staatsblad*, 30 juni 1990, bl. 13165.

Koninklijk besluit van 25 juni 1990 tot gelijkstelling van sommige prestaties van deeltijds tewerkgestelde werknemers met overwerk, *Staatsblad*, 30 juni 1990, bl. 13166.

5.2. SOCIALE ZEKERHEID EN BIJSTAND.

5.2.2. BIJZONDERE STELSLS. UITKERINGEN.

BEROEPSZIEKTEN.

Europese lijst.

Aanbeveling van de Commissie van 22 mei 1990 betreffende de goedkeuring van een Europese lijst van beroepsziekten, *Publikatieblad* nr. L 160 van 26 juni 1990, bl. 39.

JEUGDBESCHERMING.

Franse Gemeenschap — Handhaving van zekere maatregelen.

Decreet van 14 mei 1990 betreffende de handhaving van zekere maatregelen inzake jeugdbescherming, *Staatsblad*, 16 juni 1990, bl. 12295.

6. — BUITENLANDSE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE BETREKKINGEN

INTERNATIONAAL REIZIGERSVERKEER.

Vrijstelling van rechten bij invoer en van accijns.

Koninklijk besluit van 12 april 1990 tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 mei 1986 inzake de vrijstelling van rechten bij invoer en van accijns in het internationaal reizigersverkeer, *Staatsblad*, 12 juni 1990, bl. 12000.

7. — DIVERSEN

DEELMUNT.

Bepaling van een hogere grens voor uitgifte.

Koninklijk besluit van 14 mei 1990 tot bepaling van een hogere grens voor uitgifte van deelmunt, *Staatsblad*, 6 juni 1990, bl. 11595.

Deze grens wordt op 19 miljard frank gebracht.

GERECHTELIJK WETBOEK.

Bepalingen betreffende getuigenverhoren, deskundigenonderzoek en verhoor van partijen.

Wet van 21 april 1982 tot wijziging van de artikelen 951, 952, 983 en 1002 van het Gerechtelijk Wetboek, *Staatsblad*, 20 juni 1990 bl. 12532.

De positie van de advocaten van de partijen in het kader van getuigenverhoren, deskundigenonderzoeken of verhoren van partijen wordt door deze bepalingen verbeterd.

Voorziening tegen een beslissing waarvan het beschikkende gedeelte in de registers van de burgerlijke stand dient te worden overgeschreven.

Wet van 3 mei 1990 tot wijziging van de artikelen 723 en 1266 van het Gerechtelijk Wetboek en tot opheffing van artikel 1273 van het Gerechtelijk Wetboek, *Staatsblad*, 23 juni 1990, bl. 12772.

LEEFMILIEU.

Vrije toegang tot informatie.

Richtlijn van de Raad van 7 juni 1990 inzake de vrije toegang tot milieu-informatie, *Publikatieblad* nr. L 156 van 23 juni 1990, bl. 56.

Waalse Gewest — Drinkbaar water.

Decreet van 30 april 1990 over de bescherming en de exploitatie van water dat tot drinkbaar water kan worden verwerkt, *Staatsblad*, 30 juni 1990, bl. 13192.

Decreet van 30 april 1990 tot instelling van een belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater, *Staatsblad*, 30 juni 1990, bl. 13215.

SAMENWERKINGSAKKOORDEN.

Franse Gemeenschap. — Republiek Rwanda.

Decreet van 17 april 1990 houdende toestemming in het Samenwerkingsakkoord tussen de Franse Gemeenschap van België en de Republiek Rwanda, opgemaakt te Kigali op 7 november 1989, *Staatsblad*, 8 juni 1990, bl. 11825.

Franse Gemeenschap. — Republiek van de Seychellen.

Decreet van 17 april 1990 houdende toestemming in het Samenwerkingsakkoord tussen de Franse Gemeenschap van België en de Republiek van de Seychellen, opgemaakt te Brussel op 21 november 1989, *Staatsblad*, 9 juni 1990, bl. 11638.

VERZAMELAARSMUNTEN.

Wijze van uitgifte.

Ministerieel besluit van 25 mei 1990 tot vaststelling van de wijze van uitgifte van een reeks verzamelaarsmunten, jaartal 1990, *Staatsblad*, 6 juni 1990, bl. 11596.

VOLKSGEZONDHEID.

Reglementatie betreffende tabak.

Koninklijk besluit van 10 april 1990 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 december 1982 betreffende de reclame voor tabak, voor produkten op basis van tabak en voor soortgelijke produkten, *Staatsblad*, 13 juni 1990, bl. 12061.

Koninklijk besluit van 15 mei 1990 tot het verbieden van het roken in bepaalde openbare plaatsen, *Staatsblad*, 13 juni 1990, bl. 12063.

ECONOMISCHE WETGEVING

JULI 1990

De verstrekte inlichtingen betreffen de bepalingen die van bijzonder belang zijn voor de algemene economie van het land en, in principe, in het Belgisch Staatsblad of het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen werden bekendgemaakt tijdens de aangeduide periode.

Met het oog op het vergemakkelijken van het opzoekingswerk worden de teksten als volgt samengebracht :

1. *Algemeenheden;*
2. *Economische en financiële reglementering;*
3. *Fiscale reglementering;*
4. *Begrotingen, schulden en rekeningen van de overheid;*
  - 4.1. *Europese Gemeenschappen;*
  - 4.2. *Belgische Staat;*
  - 4.3. *Gemeenschappen en Gewesten;*
  - 4.4. *Lokale overheden;*
5. *Sociale reglementering;*
  - 5.1. *Arbeid;*
  - 5.2. *Sociale zekerheid en bijstand;*
6. *Buitenlandse economische en financiële betrekkingen;*
7. *Diversen.*

De teksten worden voorafgegaan door alfabetisch geklasseerde sub-rubrieken; binnen deze sub-rubrieken wordt chronologisch gerangschikt.

De meest belangrijke teksten worden integraal overgenomen. De andere worden enkel vermeld, eventueel gevolgd door een cursief gedrukte verklarende nota.

De volgende afkortingen worden gebruikt :

BLEU voor Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, BLIW voor Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel, BTW voor belasting over de toegevoegde waarde; EG voor Europese Gemeenschappen; EEG voor Europese Economische Gemeenschap; EGKS voor Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal; Euratom voor Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, K.B. voor Koninklijk Besluit.

1. — ALGEMEENHEDEN

STAATSHERVORMING.

Duitstalige Gemeenschap.

Wet van 6 juli 1990 tot regeling van de wijze waarop de Raad van de Duitstalige Gemeenschap wordt verkozen, *Staatsblad*, 20 juli 1990, bl. 14328.

Wet van 18 juli 1990 tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen van de Duitstalige Gemeenschap, *Staatsblad*, 25 juli 1990, bl. 14600.

2. — ECONOMISCHE EN FINANCIËLE REGLEMENTERING

BEROEPEN.

Titel en beroep van architect — Bescherming.

Koninklijk besluit van 6 juli 1990 tot wijziging van de wet van 20 februari 1939 op de bescherming van de titel en van het beroep van architect, *Staatsblad*, 28 juli 1990, bl. 14883.

INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT.

Afschaffing of herstructurering.

Wet van 26 juni 1990 betreffende sommige openbare instellingen of instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten, *Staatsblad*, 3 juli 1990, bl. 13264.

Samenvatting.

Die wet geeft uitvoering aan de hervormingswetten die in 1988 en 1989 aangenomen werden¹. Ze bevat de voornaamste krachtlijnen betreffende de overdracht, aan de Gemeenschappen, de Gewesten en aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, van alle menselijke en materiële hulpmiddelen van instellingen die een bevoegdheid uitoefenen die voortaan volledig gecommunautariseerd of geregionaliseerd is. Anderzijds voorziet ze ook in de ontbinding of de herstructurering van openbare instellingen of instellingen van openbaar nut wanneer zij bevoegdheden uitoefenen die over de verschillende overheden zijn verdeeld.

¹ Ingevolge art. 61, § 3 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, is een wet nodig om overheidsinstellingen te herstructureren.

Vijf af te schaffen instellingen van openbaar nut en twee overheidsdiensten (het Voorschottenfonds voor schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en pompen van pompwater, de Nationale Maatschappij van buurtspoorwegen, het Algemeen fonds voor de schoolgebouwen, het Nationaal waarborgfonds voor de schoolgebouwen, het Rijksinstituut voor Grondmechanica, het Gebouwenfonds voor de Rijkscholen en het Fonds voor provinciale en gemeentelijke schoolgebouwen) worden ingevoegd in de wet van 28 december 1984 tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut (art. 2 tot 13).

Zeven andere zijn het voorwerp van bijzondere bepalingen. Zo worden afgeschaft, elk op de door de Koning bepaalde datum :

- het Wegenfonds,*
- de Naamloze Vennootschap Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel,*
- het Nationaal Instituut voor de Extractiebedrijven,*
- het Nationaal Comité voor planning en controle van de staalnijverheid,*
- het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand,*
- het Handelskantoor,*
- en de Drogerij van boszaden van de Staat,*

evenals de vermogens opgericht in rechtspersoonlijkheden bij de Rijksstations voor landbouwkundig onderzoek (art. 14 tot 20).

Vier openbare instellingen en twee instellingen van openbaar nut zijn geherstructureerd, met name :

- de Regie der Luchtwegen,*
- de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel,*
- het Planbureau,*
- de Nationale Maatschappij voor de Herstructurering van de Nationale Sectoren,*
- het Studiecentrum voor Kernenergie,*
- en het Nationaal Instituut voor Radio-Elementen.*

Binnen de grenzen in de wet vastgesteld, regelt de Koning, bij in Ministerraad overlegde besluiten, de overdracht van goederen, rechten en plichten, zoals die van personeelsleden, in verhouding van de overgedragen taken. De koninklijke besluiten worden genomen na advies van de betrokken Executieven (art. 21 tot 26).

KOLEN EN STAAL.

Voorrecht voor de vorderingen voortvloeiend uit de heffingen op de productie.

Wet van 12 juni 1990 tot instelling van een voorrecht voor de vorderingen voortvloeiend uit de heffingen op de productie van kolen en staal, *Staatsblad*, 5 juli 1990, bl. 13408.

Uittreksel.

Artikel 1. — Voor de invordering van de heffingen op de productie van kolen en staal en de bijdrageverhogingen wegens vertraging in de betaling bepaald in de artikelen 49 en 50 van het Verdrag van 18 april 1951 tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, goedgekeurd bij de wet van 25 juni 1952, geniet de Gemeenschap een voorrecht van dezelfde rang en grondslag als dat waarover de Schatkist beschikt met het oog op de invordering van de belasting over de toegevoegde waarde, alsmede een

wettelijke hypotheek op dezelfde grondslag als die waarover de Schatkist voor de invoering van de bedoelde belasting beschikt krachtens de artikelen 86 en 87 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde.

(...).

LANDBOUW.

Doeltreffendheid van de structuur.

Verordening (EEG) van de Raad van 24 juli 1990 tot wijziging van Verordening (EEG) nr 797/85 betreffende de verbetering van de doeltreffendheid van de landbouwstructuur, *Publikatieblad* nr. L 198 van 28 juli 1990, bl. 6.

PRIJZEN.

Gas en elektriciteit. — Doorzichtigheid.

Richtlijn van de Raad van 29 juni 1990 betreffende een communautaire procedure inzake de doorzichtigheid van de prijzen van gas en elektriciteit voor industriële eindverbruikers, *Publikatieblad* nr. L 185 van 17 juli 1990, bl. 16.

Verhogingen — Aangifte.

Ministerieel besluit van 25 mei 1990 tot wijziging van het ministerieel besluit van 24 juni 1988 houdende verplichting tot aangifte der prijsverhogingen, *Staatsblad*, 5 juli 1990, bl. 13410.

Ministerieel besluit van 25 juni 1990 tot wijziging van het ministerieel besluit van 24 juni 1988 houdende verplichting tot aangifte der prijsverhogingen, *Staatsblad*, 12 juli 1990, bl. 13876.

Vlaamse Gemeenschap — Reglementering.

Ministerieel besluit van 2 mei 1990 betreffende de vaststelling van de gemiddelde boek-, tijdschrift- A.V.M.- en dagbladprijs voor het jaar 1991, *Staatsblad*, 5 juli 1990, bl. 13424.

RADIO EN TELEVISIE.

BRT — Statuut en middelen.

Decreet van 13 juni 1990 tot wijziging van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio- en Televisie, Nederlandse Uitzendingen

en van de wet van 6 februari 1987 betreffende de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie, *Staatsblad*, 18 juli 1990, bl. 14213.

RUIMTELIJKE ORDENING.

Vlaamse Gewest — Landinrichting.

Besluit van de Vlaamse Executieve van 26 april 1990 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting, *Staatsblad*, 10 juli 1990, bl. 13752.

TELECOMMUNICATIEDIENSTEN.

Totstandbrenging van de interne markt.

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1990 betreffende de totstandbrenging van de interne markt voor telecommunicatiediensten door middel van de tenuitvoerlegging van Open Network Provision (ONP), *Publikatieblad* nr. L 192 van 24 juli 1990, bl. 1.

Richtlijn van de Commissie van 28 juni 1990 betreffende de mededinging op de markten voor telecommunicatiediensten, *Publikatieblad* nr. L 192 van 24 juli 1990, bl. 10.

VERVOER.

Goederenvervoer over de weg.

Richtlijn van de Raad van 24 juli 1990 tot wijziging van Richtlijn 84/647/EEG betreffende het gebruik van gehuurde voertuigen zonder bestuurder voor het vervoer van goederen over de weg, *Publikatieblad* nr. L 202 van 31 juli 1990, bl. 46.

3. — FISCALE REGLEMENTERING

INKOMSTENBELASTINGEN.

Aangifteformulier — Belasting der niet-verblijfhouders.

Koninklijk besluit van 29 juni 1990 tot vaststelling, voor het aanslagjaar 1990, van het model van het aangifteformulier inzake belasting der niet-verblijfhouders dat in artikel 139, 1° van het Wetboek van inkomstenbelastingen bedoelde belastingplichtigen dienen over te leggen, *Staatsblad*, 13 juli 1990, bl. 13953.

Aftrekbare giften — Erkenning van culturele instellingen.

Koninklijk besluit van 18 juni 1990 tot erkenning van culturele instellingen voor de toepassing van artikel 71, § 1, 4° d, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, *Staatsblad*, 11 juli 1990, bl. 13798.

Fiscale commissies.

Koninklijk besluit van 22 juni 1990 tot wijziging, wat de fiscale commissies betreft, van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, *Staatsblad*, 4 juli 1990, bl. 13801.

4. — BEGROTINGEN, SCHULDEN EN REKENINGEN VAN DE OVERHEID

4.2. BELGISCHE STAAT.

STAATSSCHULDEN.

Lineaire obligaties.

Koninklijk besluit van 25 juni 1990 tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 maart 1990 betreffende de uitgifte van de lening genaamd « Lineaire obligaties 10 % — 5 april 1996 », *Staatsblad*, 6 juli 1990, bl. 13473.

Koninklijk besluit van 25 juni 1990 betreffende de uitgifte van de lening genaamd « Lineaire obligaties 10 % — 2 augustus 2000 », *Staatsblad*, 6 juli 1990, bl. 13473.

Ministerieel besluit van 28 juni 1990 betreffende de vijfde aanbestedingstranche van de lening genaamd « Lineaire obligaties 10 % — 5 april 1996 », *Staatsblad*, 10 juli 1990, bl. 13712.

Ministerieel besluit van 28 juni 1990 betreffende de uitgifte van de lening genaamd « Lineaire obligaties 10 % — 2 augustus 2000 », *Staatsblad*, 10 juli 1990, bl. 13713.

Ministerieel besluit van 28 juni 1990 betreffende de eerste aanbestedingstranche van de lening genaamd « Lineaire obligaties 10 % — 2 augustus 2000 », *Staatsblad*, 10 juli 1990, bl. 13713.

STAATSUITGAVEN.

Algemene begroting — Begrotingsjaar 1990.

Wet van 27 juni 1990 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1990, *Staatsblad*, 7 juli 1990, bl. 13592.

RIJKSMIDDELENBEGROTING.

Begrotingsjaar 1990.

Wet van 27 juni 1990 houdende aanpassing van de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 1990, *Staatsblad*, 21 juli 1990, bl. 14432.

RIJKSSCHULDBEGROTING.

Begrotingsjaar 1989.

Wet van 10 april 1990 houdende aanpassing van de Rijksschuldbegroting voor het begrotingsjaar 1989, *Staatsblad*, 24 juli 1990, bl. 14528.

4.3. GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN.

THESAURIE VAN DE GEMEENSCHAPPEN EN DE GEWESTEN.

Overeenkomst Regering - Executieven.

Overeenkomst van 16 maart 1990 tussen de Regering, enerzijds, en de Executieven van de Gemeenschappen en de Gewesten, anderzijds, met het oog op het beheer van de thesaurie van de Gemeenschappen en de Gewesten door de Administratie der Thesaurie van de Staat, *Staatsblad*, 31 juli 1990, bl. 15012.

VLAAMSE GEMEENSCHAP.

Eindregeling van de begroting — Begrotingsjaar 1982.

Decreet van 21 maart 1990 houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982, *Staatsblad*, 10 juli 1990, bl. 13725.

5. — SOCIALE REGLEMENTERING

5.1. ARBEID.

ARBEIDSBESCHERMING.

EEG — Carcinogene agentia.

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1990 betreffende de bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene agentia op het werk (zesde bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG), *Publikatieblad* nr. L 196 van 26 juli 1990, bl. 1.

BEVORDERING VAN DE WERKGELEGENHEID.

Waalse Gewest — Niet-commerciële sector.

Besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 22 juni 1990 tot uitvoering van het decreet van 31 mei 1990 houdend instelling van een programma tot bevordering van de werkgelegenheid dat bijzonder bestemd is voor langdurige werklozen in de niet-commerciële sector, *Staatsblad*, 14 juli 1990, bl. 14057.

5.2. SOCIALE ZEKERHEID EN BIJSTAND.

5.2.1. ALGEMEENHEDEN.

GEESTESZIEKE.

Bescherming van hun persoon.

Wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, *Staatsblad*, 27 juli 1990, bl. 14806.

6. — BUITENLANDSE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE BETREKKINGEN

GRONDSTOFFEN AKKOORDEN.

Instelling van het Gemeenschappelijk Fonds.

Besluit van de Raad van 29 mei 1990 betreffende de sluiting van de Overeenkomst tot instelling van het Gemeenschappelijk Fonds voor Grondstoffen, *Publikatieblad* nr. L 182 van 14 juli 1990, bl. 1.

INTERAMERIKAANSE ONTWIKKELINGSBANK.

Verhoging van de middelen.

Wet van 18 juni 1990 betreffende de deelneming van België aan de zevende algemene verhoging van de middelen van de Interamerikaanse Ontwikkelingsbank, *Staatsblad*, 24 juli 1990, bl. 14534.

VRIJ VERKEER VAN PERSONEN.

Verblijfsrecht.

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1990 betreffende het verblijfsrecht, *Publikatieblad* nr. L 180/26 van 13 juli 1990, bl. 26.

Uittreksel.

Artikel 1.

1. De Lid-Staten kennen het verblijfsrecht toe aan onderdanen van de Lid-Staten die dit recht niet bezitten op grond van andere bepalingen van het Gemeenschapsrecht alsmede aan hun familieleden, als omschreven in lid 2, mits zij voor zichzelf en hun familieleden een ziektekostenverzekering hebben die alle risico's in het gastland dekt en over toereikende bestaansmiddelen beschikken om te voorkomen dat zij tijdens hun verblijf ten laste van de bijstandsregeling van het gastland komen.

De in de eerste alinea bedoelde bestaansmiddelen zijn toereikend wanneer zij meer bedragen dan het niveau van de middelen waaronder door het gastland aan zijn onderdanen bijstand kan worden verleend, rekening houdend met de persoonlijke situatie van de aanvrager en in voorkomend geval met die van de krachtens lid 2 toegelaten personen.

Wanneer de tweede alinea niet kan worden toegepast, worden de bestaansmiddelen van de aanvrager toereikend geacht wanneer zij meer bedragen dan het niveau van het minimumpensioen in het kader van de sociale zekerheid dat door het gastland wordt uitgekeerd.

2. Met de houder van het verblijfsrecht mogen zich, ongeacht hun nationaliteit, in een andere Lid-Staat vestigen :

- a) zijn echtgenoot en hun ten laste komende bloedverwanten in neergaande lijn ;
- b) de bloedverwanten in opgaande lijn van de houder van het verblijfsrecht en van zijn echtgenoot, die te zijnen laste zijn.

Artikel 2.

2. ...

De echtgenoot en de ten laste komende kinderen van een onderdaan van een Lid-Staat die het recht van verblijf op het grondgebied van een Lid-Staat geniet, hebben het recht, zelfs indien zij niet de nationaliteit van een Lid-Staat bezitten, om op het gehele grondgebied van die Lid-Staat iedere arbeid, al dan niet in loondienst, te verrichten.

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1990 betreffende het verblijfsrecht van werknemers en zelfstandigen die hun beroepswerkzaamheid hebben beëindigd, *Publikatieblad* nr. L 180 van 13 juli 1990, bl. 28.

Richtlijn van de Raad van 28 juni 1990 betreffende het verblijfsrecht van studenten, *Publikatieblad* nr. L 180 van 13 juli 1990, bl. 30.

7. — DIVERSEN

CONSUMENTENBESCHERMING.

Gevaren bij het gebruik van verbruiks- en gebruiksartikelen.

Beschikking van de Raad van 29 juni 1990 tot wijziging van Beschikking 89/45/EEG betreffende een communautair systeem voor snelle uitwisseling van gegevens over gevaren bij het gebruik van verbruiks- en gebruiksartikelen, *Publikatieblad* nr. L 173/49 van 6 juli 1990, bl. 3.

Veiligheid van speelgoed.

Wet van 29 juni 1990 betreffende de veiligheid van speelgoed, *Staatsblad*, 18 juli 1990, bl. 14184.

GEVONNISTE PERSONEN.

Overbrenging tussen Staten.

Wet van 23 mei 1990 inzake de overbrenging tussen Staten van de gevonniste personen, *Staatsblad*, 20 juli 1990, bl. 14304.

JACHT.

Waalse Gewest — Verlof en vergunning.

Decreet van 28 juni 1990 betreffende het jachtverlof en de jachtvergunning, *Staatsblad*, 14 juli 1990, bl. 14048.

VOLKSGEZONDHEID EN LEEFMILIEU.

Rampenplannen voor hulpverlening.

Koninklijk besluit van 19 juni 1990 tot vaststelling van de wijze van opmaken van rampenplannen voor hulpverlening, *Staatsblad*, 4 juli 1990, bl. 13803.

LIJST VAN DE VERSCHENEN « STUDIENOTA'S »

- Studienota nr. 1 :** Raming van de budgettaire weerslag van een vermindering van de roerende voorheffing van 25 tot 10 pct., door E. Jacobs en Th. Timmermans.
- Studienota nr. 2 :** Evolutie van de resultaten en de financiële structuur van de ondernemingen, door M. Asseau en Ph. Quintin.
- Studienota nr. 3 :** Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten, door J. Claeys en H. Famerée.
- Studienota nr. 4 :** Het « sneeuwbaaleffect » van de rentelasten op de overheidsschuld, door J. Claeys en H. Famerée.
- Studienota nr. 5 :** Verloop van de resultaten en van de financiële structuur van de ondernemingen in 1988, door M. Asseau en Ph. Quintin.
- Studienota nr. 6 :** Omvang en structuur van de valutamarkten in België en in het buitenland, door P. Demarsin.
- Studienota nr. 7 :** Marktaandeelen van de producenten van de BLEU op de binnen- en buitenlandse markten, door A. Nyssens en Gh. Poulet.

LITERATUUR

IN VERBAND MET DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE AANGELEGENHEDEN DIE VAN BELANG ZIJN VOOR BELGIE

Onderstaande literatuurlijst sluit aan bij die welke in het voorafgaande Tijdschrift is gepubliceerd. De in aanmerking genomen werken en artikels zijn in alfabetische volgorde van resp. de auteurs en de tijdschriften geklasseerd. Bovendien dragen ze een of meer nummers van de decimale classificatie die bij de Nationale Bank in gebruik is. Een verkorte versie van die classificatie werd in het januarinumnummer 1974 gepubliceerd en kan op aanvraag verkregen worden bij de Documentatiedienst van de Nationale Bank van België, de Berlaimontlaan 5, 1000 Brussel. De volledige classificatie, evenals de vermelde werken en artikels, kunnen worden geraadpleegd in de Wetenschappelijke Bibliotheek van de Bank.

Er zij aan herinnerd dat deze literatuurlijst de jaarverslagen van instellingen noch de statistische bronnen overneemt.

ALTMANN, J.

IMF conditionality : the wrong party pays the bill.
(In : *INTERECONOMICS*, Hamburg, 3, 1990 05/06,
p 122-124.)

DE 15

BISMUT, C.

Pourquoi les taux d'intérêt réels restent-ils élevés ?
(In : *ECONOMIE ET STATISTIQUE - INSEE*, Paris,
232, 1990 05, p. 69-79.)

FR 33A

333.80 - 334.13

333.432.8 - 338.340. - 338.341.1

ARTUS, P.

La politique monétaire dans les années 80.
(In : *LES CAHIERS FRANCAIS*, Paris, 245,
1990 03/04, p. 58-68.)

FR 14A

BLARDONE, G.

Le Fonds Monétaire International : l'ajustement et
les coûts de l'homme.
Paris, Les Edit. de l'Epargne, 1990, 194 p.

339.115. - 336.311.2

334.151.20

BBL...

Nieuwe perspectieven inzake de oplossing van de
internationale schuldencrisis?
(In : *BBL-BERICHTEN*, Brussel, 2240, 1990 05/06,
p. 1-10.)

BE 34B

BOCQUET, D. & DELLEUR, P.

L'union économique et monétaire.
(In : *LES NOTES BLEUES*, Paris, 493, 1990 06 24,
p. 1-16.)

FR 45

334.151.20

336.212.2 - 336.204.

BEREGOVOY, P. et al.

Vers l'union économique et monétaire. Analyse
d'une période clé.
(In : *AUJOURD'HUI L'ECU*, Lyon, Spéc., 1990 03,
p. 1-55.)

FR 2D

BOSSIER, F. et al.

De macro-economische effecten van de vermin-
dering van de roerende voorheffing.
(Planning Papers, 44.)
Brussel, Planbureau, 1990, 20 p.

BOULANGER, P.-M. et al.

Soins de santé et santé publiques : la dimension régionale.

(In : *BULLETIN DE L'I.R.E.S.*, Louvain-la-Neuve, 148, 1990 06, p. 1-25.)

BE 33Z

BULLETIN...

De non-ferrosector in blakende gezondheid.

(In : *BULLETIN VAN DE GENERALE BANK*, Brussel, 310, 1990 06, p. 11-15.)

BE 27CN

334.151.20 - 334.151.27

336.201. - 334.13

BRANSON, W.H.

Financial market integration, macroeconomic policy and the EMS.

(CEPR Discussion Paper, 385.)

London, Centre for Economic Policy Research, 1990, 44 p.

CAHIERS...

La réforme fiscale dans les pays de l'OCDE.

(In : *LES CAHIERS FRANCAIS*, Paris, 245, 1990 03/04, p. 78-81.)

FR 14A

334.154.1 - 338.70 - 334.6

657.46

BUIGUES, P. & ILZKOVITZ, F.

1992 et l'industrie belge.

(In : *RECHERCHES ECONOMIQUES DE LOUVAIN*, Louvain-la-Neuve, 1, 1990, p. 3-36.)

BE 34

CAPRON, H. & THYS-CLEMENT, F.

Comptabilité régionale et modélisation : le cas de la région wallonne.

(In : *CAHIERS ECONOMIQUES DE BRUXELLES*, Bruxelles, 126, 1990, p. 129-151.)

BE 44E

334.150.0 - 334.151.2

331.30 - 305.2

BUIN, M.

Trente ans d'intégration européenne.

(In : *EUREPARGNE - REVUE ECONOMIQUE ET FINANCIERE EUROPEENNE*, Strasbourg, 45, 1990 07, p. 18-22.)

LU 4

CONJUNCTUURBRIEF...

Conjunctuurbrief.

(In : *MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN - CONJUNCTUURBRIEF*, Brussel, 5, 1990 05, p. 1-8.)

BE 98DN

333.613.

333.138.0 - 336.212.2

CORHAY, A.

Daily anomalies in the Brussels equity markets.
(C.R.E.D.E.L., Research Papers, 9001.)
Liège, Université de Liège au Sart Tilman, 1990, 28 p.

DE BAENST, E.

Les organismes de placement collectif. Le cadre fiscal.
(In : *REVUE DE LA BANQUE - BANK- EN FINANCIË-WEZEN*, Bruxelles/Brussel, 6, 1990 06, p. 285-298.)
BE 134

333.613.

650 - 357.00

COSSON, M.

Bruxelles, du marché continu à la fin du monopole.
(In : *HAUTE FINANCE*, Paris, 7, 1990, p. 108-110.)
FR 99C

DE BEUCKELEER, K.

Human resource accounting : recente ontwikkelingen in theorie en praktijk.
(In : *ECONOMISCH EN SOCIAAL TIJDSCHRIFT*, Antwerpen, 2, 1990 06, p. 269-293.)
BE 64B

336.214.

343.530. - 657.5

D'HAESE, W.

De nieuwe regeling van de meerwaarden in de vennootschapsbelasting na de wet van 22 december 1989.
(In : *ALGEMEEN FISCAAL TIJDSCHRIFT*, Brussel, 5, 1990 05, p. 143-152.)
BE 510

DE BONDT, E.

Computer security en computer audit : een groeiende uitdaging.
(In : *PARIBAS - EKONOMISCHE BERICHTEN - speciaal nummer*, Brussel, 51, 1990 03, p. 1-23.)
BE 64EN

331.30

336.225. - 336.201. - 303.8

DAWANCE, J.-P.

Conjoncture.
(In : *BULLETIN DE LA FONDATION ANDRE RENARD*, Liège, 184, 1990 03/04, p. 5-10.)
BE 17

DECOSTER, A. & SCHOKKAERT, E.

Tax reform results with different demand systems.
(In : *JOURNAL OF PUBLIC ECONOMICS*, Amsterdam, 3, 1990 04, p. 277-296.)
NL 34

de LA GENIERE, R.

Critique du système monétaire international.
(In : *BANQUE*, Paris, 506, 1990 06, p. 562-564.)
FR 6

DELORS, J.

La construction européenne : un défi à relever d'urgence.
(In : *REVUE GENERALE*, Gembloux, 6, 1990 06, p. 5-24.)
BE 196

334.151.20 - 334.151.21 - 334.151.27

de LAROSIERE, J.

Les enjeux de l'union économique et monétaire européenne.
(In : *REVUE DES DEUX MONDES*, Paris, 6, 1990 06, p. 75-87.)
FR 53A

333.602. - 336.204. - 336.201.

DEMEESTER, W.

Het financiële en fiscale België in een Europees perspectief.
(In : *MINISTERIE VAN FINANCIEN - DOCUMENTATIEBLAD*, Brussel, 4, 1990 07/08, p. 5-16.)
BE 99B

333.820. - 334.154.1

de LAROSIERE, J.

Monetary policy in the community. The implications of an integrated European economic and financial area.
(In : *EUROPEAN ECONOMIC REVIEW*, Amsterdam, 4, 1990 06, p. 721-723.)
NL 14

336.214.

DEMEESTER-DE MEYER, W.

Hervorming van de vennootschapsbelasting : geen hinderpaal voor de economische groei en het industrieel beleid.
(In : *TIJDSCHRIFT VOOR FISCAAL RECHT - FISKOFON*, Antwerpen, 92, 1990 03/04, p. 49-53.)
BE 570

334.154.1 - 336.220.

DELODDERE, E.

De voltooiing van de interne markt.
(In : *MINISTERIE VAN FINANCIEN - DOCUMENTATIEBLAD*, Brussel, 4, 1990 07/08, p. 17-47.)
BE 99B

327.1 - 382.0

de VILLERS, G. & WILLAME, J.-C.

Belgique-Zaïre : le grand affrontement.
(In : *LES CAHIERS DU CEDAF - ASDOC-STUDIES*, Bruxelles/Brussel, 1-2, 1990 01/03, p. 1-171.)
BE 27D

331.30

338.046.2

DEWATRIPONT, M. et al.

La conjoncture en Europe occidentale à l'aube des années 1990.

(In : *CAHIERS ECONOMIQUES DE BRUXELLES, Bruxelles, 126, 1990, p. 163-200.*)

BE 44E

FABRIMETAL...

KMO, kom uit je schelp!

(In : *FABRIMETAL - MAANDBLAD, Brussel, 6, 1990 06, p. 12-22.*)

BE 69A

321.68 - 342.55 - 336.50
336.53

339.115. - 336.311.2

de WILDE d'ESTMAEL, T.

Financement des régions et fédéralisme coopératif.

(In : *REVUE REGIONALE DE DROIT, Namur, 54, 1990 04, p. 293-305.*)

BE 680

FISCHER, S. & HUSAIN, I.

La crise de la dette dans les années 90 : quelle stratégie adopter?

(In : *F.M.I.-FINANCES ET DEVELOPPEMENT, Washington, 2, 1990 06, p. 24-27.*)

FMI 5F

657.5 - 339.4

334.13 - 331.31

DUN & BRADSTREET.

Belgische branchenormen en ratio's voor financiële analyse - 1990 - Normes sectorielles et ratios belges pour l'analyse financière.

(In : *Brussel, Dun & Bradstreet-Eurinform, 1990, s. p.*)

FITOUSSI, J.-P. & LE CACHEUX, J.

Les politiques économiques des pays de l'OCDE : ruptures et continuités.

(In : *LES CAHIERS FRANCAIS, Paris, 245, 1990 03/04, p. 3-10.*)

FR 14A

334.151.20 - 334.151.21 - 333.820.

334.151.26 - 334.154.1 - 334.154.2
382.242.0

EIZENGA, W.

De EMU en het nationale monetaire beleid.

(In : *BANK- EN EFFECTENBEDRIJF, Amsterdam, 6, 1990 06, p. 41-43.*)

NL 3A

FOUQUET, C. et al.

Libération des capitaux : les banquiers sont prêts.

(In : *EUREPARGNE - REVUE ECONOMIQUE ET FINANCIERE EUROPEENNE, Strasbourg, 45, 1990 07, p. 28-31.*)

LU 4

FREHNER, W.G.

Le nouveau marché financier européen et ses implications.

(In : SOCIETE DE BANQUE SUISSE - LE MOIS ECONOMIQUE ET FINANCIER, Bâle, 1990 06, p. 6-10.)

CH 11

HATRY, P.

Les finances publiques belges : comment a-t-on pu en arriver là ?

(In : REVUE GENERALE, Gembloux, 6, 1990 06, p. 43-50.)

BE 196

658.334. - 650

333.613.

GHYSSAERT, P. & DELHAYE, T.

Le recrutement et la sélection des cadres demain.

(In : REFLETS ET PERSPECTIVES DE LA VIE ECONOMIQUE, Bruxelles, 3, 1990 05, p. 181-191.)

BE 131A

HENDRIX, L.

De internationale aandelenmarkten : historiek, trends, verwachtingen.

(In : REVUE DE LA BANQUE - BANK- EN FINANCIEREWEZEN, Bruxelles/Brussel, 6, 1990 06, p. 269-276.)

BE 134

334.151.20 - 334.154.1

336.214. - 336.201.

GIOVANNINI, M.

Le gradualisme est la meilleure voie vers l'union monétaire de l'Europe.

(In : BULLETIN DU FMI, Washington, 13, 1990 07, p. 193 + 203 + 204.)

FMI 2F

HENNEMANNE, J.

Een gemiste kans. De wet van 22 december 1989 houdende wijziging van de vennootschapsbelasting.

(In : NIEUW TIJDSCHRIFT VOOR POLITIEK, Brussel, 1, 1990 01/02, p. 7-23.)

BE 149

334.151.25

334.151.26 - 334.154.1 - 334.154.2
382.242.0

GISCARD d'ESTAING, V.

L'Europe unifiée par la monnaie unique.

(In : HAUTE FINANCE, Paris, 7, 1990, p. 23-25.)

FR 99C

HIAULT, R.

L'Europe financière à petits pas.

(In : EUREPARGNE - REVUE ECONOMIQUE ET FINANCIERE EUROPEENNE, Strasbourg, 45, 1990 07, p. 13-17.)

LU 4

338.046.1 - 657.5

332.814. - 332.244. - 349.1

HORREZ, C.

Financiële structuur van grote ondernemingen
glijdt af.

(In : *FABRIMETAL - MAANDBLAD, Brussel, 6, 1990 06, p. 42-45.*)

BE 69A

JAARLIJKSE...

Jaarlijkse vakantie.

(*Sociaal Dossier : Actuele Voorinformatie, 431.*)

Brussel, C.E.D.-Samsom, 1990, 64 p.

334.153.0 - 331.32 - 331.33

333.130.1 - 657.00 - 657.01
657.45 - 334.154.3

HRBEK, R.

The EC and the changes in Central and Eastern
Europe.

(In : *INTERECONOMICS, Hamburg, 3, 1990 05/06, p. 131-139.*)

DE 15

JORISSEN, A. et al.

Consolidatie.

(In : *ECONOMISCH EN SOCIAAL TIJDSCHRIFT, Antwerpen, 2, 1990 06, p. 203-266.*)

BE 64B

333.450. - 303.8

336.52

HUNG, J.

Are exchange rates misaligned or excessively vol-
atile? An intertemporal balance of payments
equilibrium approach.

(In : *FEDERAL RESERVE BANK OF NEW YORK - RESEARCH PAPER, New York, 9001, 1988 06, p. 1-64.*)

US 32A

JURION, B.

Finances communales et rôle économique des
communes.

(In : *WALLONIE 89, Namur, 9, 1990 06, p. 23-28.*)

BE 186

333.130.1 - 334.154.1 - 334.151.28

339.115. - 336.311.2

HUYGHEBAERT, J.

Positionering van de Kredietbank met het oog op
1992.

(In : *ECONOMISCH EN SOCIAAL TIJDSCHRIFT, Antwerpen, 2, 1990 06, p. 295-314.*)

BE 64B

KEGELS, Ch. & ABRAHAM, J.P.

Schuldenmoeheid : van schuldherschikking naar
schuldverlichting.

(In : *PARIBAS - EKONOMISCHE BERICHTEN - speciaal nummer, Brussel, 50, 1990, p. 1-25.*)

BE 64EN

333.70 - 333.730. - 333.733.
333.721.

347.753.3

KREDIET...

Krediet : wat, hoe, wanneer?

Brussel, Verbruikersunie Test-Aankoop, 1990, 174 p.

LAURENSSE, G.

De huurwetgeving : het wordt tijd voor een evenwichtige regeling.

(In : NIEUW TIJDSCHRIFT VOOR POLITIEK, Brussel, 1, 1990 01/02, p. 43-50.)

BE 149

382.242.4 - 303.8

368.40 - 321.68 - 342.55

KUGLER, P.

The term structure of Euro interest rates and rational expectations.

(In : JOURNAL OF INTERNATIONAL MONEY AND FINANCE, Guildford (England), 2, 1990 06, p. 234-244.)

GB 29A

LEBLANC, S.

La fédéralisation de la sécurité sociale.

(In : COURRIER HEBDOMADAIRE - C.R.I.S.P., Bruxelles, 1282-83, 1990, p. 1-62.)

BE 28E

336.401. - 336.61 - 336.01

333.453. - 334.151.27

KUIPERS, R.I.J.M. & POSTMA, J.K.T.

De rijksbegroting in perspectief : financieel management in de publieke sector.

Leiden, Stenfert Kroese, 1989, X + 141 p.

LE CACHEUX, J. & WIND, R.

Livre sterling et le SME : un mariage de raison.

(In : OBSERVATIONS ET DIAGNOSTICS ECONOMIQUES - LETTRE DE L'OFCE, Paris, 76, 1990 06 29, p. 1-4.)

FR 46A

332.691. - 306.13 - 307.21

333.745. - 333.833. - 333.131.45

KYRITSOGLOU, P. et al.

L'évolution de l'emploi.
(Planning Papers, 43.)

Bruxelles, Bureau du Plan, 1990, 13 p.

LEFEBVRE, O.

La sécuritisation et la théorie de l'intermédiation financière.

(In : RECHERCHES ECONOMIQUES DE LOUVAIN, Louvain-la-Neuve, 1, 1990, p. 37-60.)

BE 34

LEMAITRE, N. & VANDEWATTYNE, J.

La formation dans les entreprises belges.

(In : *REFLETS ET PERSPECTIVES DE LA VIE ECONOMIQUE*, Bruxelles, 3, 1990 05, p. 165-179.)

BE 131A

MAILLET, P.

L'état économique de la Communauté au début de la décennie 90.

(In : *REVUE DU MARCHE COMMUN*, Paris, 336, 1990 04, p. 283-292.)

FR 58

333.67 - 338.048. - 658.47
382.242.1 - 347.731.

336.401. - 334.13

LENTZEN, E.

Mouvements de concentration et dépendance externe.

(In : *COURRIER HEBDOMADAIRE - C.R.I.S.P.*, Bruxelles, 1279, 1990, p. 1-39.)

BE 28E

MORIN, P.

La politique budgétaire au cours des années 80.

(In : *LES CAHIERS FRANCAIS*, Paris, 245, 1990 03/04, p. 69-77.)

FR 14A

333.403. - 334.154.1 - 333.405.
334.3

334.154.1 - 334.151.50

LEONARD, J.

Le circuit en économie ouverte et l'intégration monétaire européenne en perspective.

(In : *ECONOMIES ET SOCIETES - CAHIERS DE L'ISMEA*, Paris, 2, 1990 02, p. 171-179.)

FR 14

MOSLEY, H.G.

La dimension sociale de l'intégration européenne.

(In : *REVUE INTERNATIONALE DU TRAVAIL*, Genève, 2, 1990, p. 157-176.)

BIT 10

336.212.2 - 336.201.

333.139.1

MAERTENS, P.

De verlaging van de roerende voorheffing.

(In : *NIEUW TIJDSCHRIFT VOOR POLITIEK*, Brussel, 1, 1990 01/02, p. 25-42.)

BE 149

MULLER, H.J. & PADOA-SCHIOPPA, T.

Banking supervision in a single European market.

(In : *THE WORLD OF BANKING*, Washington D.C., 3, 1990 05/06, p. 6-14.)

US 55

MULLER, L.

Die Problematik einer Europäischen Zentralbank.
(In : *EUROPA ARCHIV*, Bonn, 12, 1990 06 25,
p. 381-388.)

DE 4

NOTITIES...

Notities over de economische toestand.

(In : *NOTITIES OVER DE ECONOMISCHE TOESTAND -
CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN*,
Brussel, 1990 06, p. 1-35.)

BE 36

650

334.13 - 331.30 - 331.061.
304.5

NAERT, P.

Management en managementvorming voor de
jaren negentig.

(In : *ECONOMISCH EN SOCIAAL TIJDSCHRIFT*, Ant-
werpen, 2, 1990 06, p. 157-173.)

BE 64B

OCDE...

Perspectives économiques de l'OCDE.

(In : *PERSPECTIVES ECONOMIQUES DE L'OCDE*,
Paris, 47, 1990 06, p. 1-216.)

OCDE 13F

333.820. - 333.80 - 333.110.
333.741.4 - 333.634.347.720.0 - 657.33 - 657.45
334.154.32

NATIONALE BANK VAN BELGIE.

Hervorming van het monetaire beleidsinstru-
mentarium en reorganisatie van de markt der schat-
kistcertificaten. (Samenvatting van de voordracht
van de Heer Vice-Gouverneur op 28 mei 1990.)

Brussel, N.B.B., 1990, 14 p.

ONDERNEMINGSVORMEN...

Ondernemingsvormen en verslaggeving in Europa.
Deventer, Kluwer Bedrijfswetenschappen, 1989, versch. p.

347.443. - 341.8 - 341.246.

332.630.

NIYONZIMA, M.

Vorderingen in een vreemde munt rechtsverge-
lijkend bekeken, in het bijzonder naar Engels en
Belgisch contractenrecht.

(In : *TIJDSCHRIFT VOOR PRIVAATRECHT*, Brussel, 1,
1990, p. 9-35.)

BE 694

ORGANISATION DE COOPERATION ET DE
DEVELOPPEMENT ECONOMIQUES.

Le marché du travail : quelles politiques pour les
années 90 ?

Paris, O.C.D.E., 1990, 142 p.

333.820. - 333.80 - 333.846.0
333.110. - 333.111.0 - 333.403.
333.428.

333.51 - 333.138.1

PALASEK, K.

The case for a laissez-faire monetary system.

(In : *CATO JOURNAL (THE)*, Washington, 2, 1989,
p. 399-403.)

US 54

PRAET, P.

Intermédiation financière et fonds de placement.

(In : *REVUE DE LA BANQUE - BANK- EN FINANCIË-
WEZEN*, Bruxelles/Brussel, 6, 1990 06, p. 279-283.)

BE 134

336.214. - 336.201.

339.112.0 - 339.230. - 339.325.1

PARIBAS...

Hervorming van de vennootschapsbelasting.

(In : *PARIBAS - EKONOMISCHE BERICHTEN - speciaal
nummer*, Brussel, 49, 1990, p. 1-36.)

BE 64EN

PRAET, P. et al.

Le patrimoine des ménages selon la comptabilité
nationale, 1953-1988.

(In : *CAHIERS ECONOMIQUES DE BRUXELLES*,
Bruxelles, 126, 1990, p. 231-241.)

BE 44E

338.731. - 338.012. - 338.013.

332.18 - 658.313. - 658.325.
338.048. - 658.47 - 347.728.6
336.214.

PAUWELS, J.-P. & LAUWERS, P.

Le marché pétrolier dans les années 1990: le retour
de l'OPEP.

(In : *REVUE DE L'ENERGIE*, Paris, 420, 1990 04/05,
p. 238-249.)

FR 56

PRIOUX, R. & TILQUIN, T.

Management buyouts et leveraged management
buyouts. Incidences de la réforme fiscale du 22
décembre 1989, spécialement en matière de fusion.

(In : *REVUE DE LA BANQUE - BANK- EN FINANCIË-
WEZEN*, Bruxelles / Brussel, 6, 1990 06, p. 257-268.)

BE 134

336.61 - 333.820. - 303.8

330.548.

PERKINS, J.O.N.

Some empirical evidence about the macroeconomic
policy mix.

(In : *WELTWIRTSCHAFTLICHES ARCHIV*, Kiel, 2,
1990, p. 239-256.)

DE 29

PRIVATISATIONS...

Delpérée, F. : Les privatisations en Belgique. (In :
Les privatisations en Europe.)

Paris, Edit. du Centre National de la Recherche Scien-
tifique, 1989, 13-22 p.

PROOST, S.

De sluiting van de Kempense steenkoolmijnen.

(In : TIJDSCHRIFT VOOR ECONOMIE EN MANAGEMENT, Leuven, 2, 1990 05, p. 113-129.)

BE 171

REVUE...

Arrêté royal du 6 mars 1990 modifiant l'A.R. du 8/10/1976 sur les comptes annuels des entreprises.

(In : REVUE BELGE DE LA COMPTABILITE ET DE L'INFORMATIQUE, Bruxelles, 2, 1990 06, p. 27-29.)

BE 662

334.151.20 - 334.151.25 - 334.151.27

334.151.27 - 303.8 - 333.825.

QUADEN, G.

Un an après le rapport Delors : perspectives pour l'union monétaire européenne. (Exposé tenu le 7 mai 1990.)

Bruxelles, Banque Nationale de Belgique, 1990, 15 p.

ROMA, A.

A model for contingent claims pricing on EMS exchange rates.

(In : BANCA D'ITALIA - TEMI DI DISCUSSIONE, Roma, 135, 1990 05, p. 3-42.)

IT 4B

332.600. - 332.832. - 368.43

338.753.2 - 380.27

QUAGEBEUR, M.

Extra-legale pensioenen en mobiele werknemers.

(In : TIJDSCHRIFT VOOR FISCAAL RECHT - FISKOFON, Antwerpen, 92, 1990 03/04, p. 55-78.)

BE 570

ROOSEN, A.

De tarifiering van de elektriciteit in België.

(In : ELEKTRICITEIT, Brussel, 190, 1990 06, p. 13-30.)

BE 176N

657.45

334.154.1 - 331.32 - 334.151.7
338.40

REVUE...

Arrêté royal du 6 mars 1990 relatif aux comptes consolidés des entreprises.

(In : REVUE BELGE DE LA COMPTABILITE ET DE L'INFORMATIQUE, Bruxelles, 2, 1990 06, p. 5-26.)

BE 662

SAMSON, R.

Europa 1992 en de Japanse uitdaging.

(In : ECONOMISCH STATISTISCHE BERICHTEN, Rotterdam, 3761, 1990 06 13, p. 540-543.)

NL 10

334.151.7 - 338.42 - 338.40
334.154.1

SLEUWAEGEN, L. & VANDEN HOUTE, P.

1992 : het paard van Troje voor de Belgische industrie?

(In : TIJDSCHRIFT VOOR ECONOMIE EN MANAGEMENT, Leuven, 2, 1990 05, p. 163-182.)

BE 171

333.820. - 333.80 - 333.846.0
333.110. - 333.111.0 - 333.403.
333.428.

TIMBERLAKE, R.H.

The government's license to create money.

(In : CATO JOURNAL (THE), Washington, 2, 1989, p. 301-321.)

US 54

368.611.

STEVENS, C.

Kredietlimieten.

(In : CONTACT, Brussel, 1990 06, p. 9-15.)

BE 58AN

333.642. - 333.605.

VAN den SPIEGEL, F.

Belfox : een rentefuturesmarkt voor België.

(In : REVUE DE LA BANQUE - BANK- EN FINANCIË-WEZEN, Bruxelles/Brussel, 6, 1990 06, p. 311-316.)

BE 134

343.535. - 338.041.

SWENNEN, R.

Le rôle du Fonds de fermeture d'entreprises.

(In : ORIENTATIONS, Bruxelles, 5, 1990 05, p. 140-145.)

BE 772

333.825. - 333.450. - 334.151.27

VANSANTEN, K.

Chaos in de wisselmarkten?

(In : TIJDSCHRIFT VOOR ECONOMIE EN MANAGEMENT, Leuven, 2, 1990 05, p. 97-111.)

BE 171

334.151.20

SZASZ, A.

Economische en monetaire unie in Europa.

(In : DE NEDERLANDSCHE BANK - KWARTAALBERICHT, Amsterdam, 1, 1990 06, p. 41-45.)

NL 30B

334.151.55 - 334.151.52

VAUGHAN-WHITEHEAD, D.

Négociations salariales en Europe.

(In : EUROPE SOCIALE, Luxembourg, 2 Sup., 1990, p. 1-42.)

EEC 28F

334.151.28 - 333.106. - 334.154.2
334.154.1 - 333.139.2

383.0 - 380.53

VIVES, X.

Banking competition and European integration.
(CEPR Discussion Paper, 373.)

London, Centre for Economic Policy Research, 1990,
25 p.

WESTVLAAMS EKONOMISCH
STUDIEBUREAU.

Marketingstrategie voor de Franse toeristische
markt.

(Reeks Toeristisch Onderzoek, 125.)

Brugge, W.E.S., 1990, IV + 306 p.

334.151.26 - 334.154.1

327.1 - 321.68 - 334.153.2

WEEKBERICHTEN...

Vrij kapitaalverkeer in de Europese Gemeenschap
op 1 juli een feit.

(In : WEEKBERICHTEN - KREDIETBANK, Brussel, 24,
1990 06 22, p. 1-7.)

BE 18

WILLAME, J.-C.

Communautarisation de la coopération au déve-
loppement.

(In : COURRIER HEBDOMADAIRE - C.R.I.S.P.,
Bruxelles, 1280-81, 1990, p. 1-79.)

BE 28E

382.242.0 - 334.151.1 - 333.602.
334.151.20 - 334.154.1

336.61 - 336.00 - 303.8
307.350.

WEEKBERICHTEN...

De Belgische bankwereld op de drempel van de
Europese monetaire integratie.

(In : WEEKBERICHTEN - KREDIETBANK, Brussel, 25,
1990 06, p. 1-6.)

BE 18

WORKING...

Indicators of fiscal policy : a reassessment.

(In : WORKING PAPERS - O.E.C.D., Paris, 78,
1990 04, p. 1-91.)

OECD 12B

334.151.28 - 334.154.1

333.820. - 333.80 - 333.846.0
333.110. - 333.111.0 - 333.403.
333.428.

WELLINK, A.H.E.M.

Bankieren in Europees perspectief.

(In : DE NEDERLANDSCHE BANK - KWARTAALBE-
RICHT, Amsterdam, 1, 1990 06, p. 33-39.)

NL 30B

YEAGER, L.B. & GREENFIELD, R.L.

Can monetary disequilibrium be eliminated?

(In : CATO JOURNAL (THE), Washington, 2, 1989,
p. 405-421.)

US 54

Abonnementsprijs	{ <ul style="list-style-type: none"> België en het Groothertogdom Luxemburg : BF 500,— (plus 6 pct. BTW voor België). Overige Europese landen : BF 750,—. Overige landen : gewone post : BF 750,— <li style="padding-left: 2em;">luchtpost : BF 1.550,—
Prijs van een los nummer	{ <ul style="list-style-type: none"> België en het Groothertogdom Luxemburg : BF 50,— (plus 6 pct. BTW voor België). Overige Europese landen : BF 75,—. Overige landen : gewone post : BF 75,— <li style="padding-left: 2em;">luchtpost : BF 155,—

Betaling door storting of overschrijving op de rekening 100-0123913-78 « T.B.W. - Uit te splitsen ontvangsten - Documentatiedienst », geopend in onze boeken.

Belangstellenden worden verzocht aan te duiden dat zij de Nederlandse of de Franse uitgave van het *Tijdschrift* wensen.
